

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada – Government

**AKCIONI PLAN ZA 2009 ZA SPROVOĐENJE EVROPSKOG
PARTNERSTVA ZA KOSOVO**

Jul 2009 godine

Priština

Sadržaj

1	UVOD.....	8
1.1	IZVEŠTAJ REPUBLIKE KOSOVO ZA EVROPSKU UNIJU	8
1.2	PRIPREMA AKCIONOG PLANA ZA EVROPSKO PARTNERSTVO (APEP ZA 2009. GODINU) .	9
1.3	CILJEVI AKCIONOG PLANA ZA EVROPSKO PARTNERSTVO	10
1.4	SADRŽINA AKCIONOG PLANA	10
1.5	PRILOZI I VRSTE AKTIVNOSTI.....	11
1.6	PRAĆENJE, IZVEŠTAVANJE I REVIDIRANJE APEP-A	12
2	NARATIVNA KOMPONENTA APEP-A ZA 2009. GODINU	14
2.1	POLITIČKI KRITERIJUMI.....	14
2.1.1	DEMOKRATIJA I VLADAVINA PRAVA.....	14
a.	Ustav	14
b.	Skupština	14
c.	Izbori.....	15
d.	Vlada	16
e.	Javna uprava.....	17
f.	Lokalna uprava i decentralizacija	20
g.	Pravosudni sistem	24
h.	Politika borbe protiv korupcije	28
2.1.2	LJUDSKA PRAVA I ZAŠTITA MANJINA.....	31
a.	Građanska i politička prava	31
b.	Ekonomska i socijalna prava	34
c.	Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina	37
2.1.3	REGIONALNA PITANJA I MEĐUNARODNE OBAVEZE.....	40
2.2	EKONOMSKI KRITERIJUMI.....	41
2.2.1	POSTOJANJE I EKONOMSKA FUNKCIONALNOST TRŽIŠTA	41
a.	Suština ekonomske politike	41
b.	Makroekonomska stabilnost	44
c.	Zajedničko dejstvo tržišnih sila	51
d.	Stupanje na tržište i oslazak sa tržišta	51
e.	Zakonski sistem.....	52
f.	Razvoj finansijskog sektora	52
2.2.2	KAPACITETI ZA SUOČAVANJE SA KONKURENCIJOM I USLOVIMA POSLOVANJA NA TRŽIŠTU EVROPSKE UNIJE	56
a.	Ljudski i fizički kapital.....	56
b.	Struktura sektora i preduzeća.....	60
c.	Podrška Vlade na polju konkurentnosti	62
d.	Ekonomska integracija sa EU.....	62
2.3	EVROPSKI STANDARDI	67
2.3.1	UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE.....	67
a.	Slobodno kretanje robe.....	67
b.	Slobodno kretanje kapitala.....	71
c.	Carina i porezi.....	73
d.	Javne nabavke	77
e.	Intelektualna vlasnička prava.....	78
f.	Zapošljavanje i socijalna politika	79

g.	Obrazovanje i istraživanje.....	82
2.3.2	SEKTORSKA POLITIKA	84
a.	Industrija i MSP	84
b.	Poljoprivreda i ribarstvo.....	87
c.	Životna sredina	93
d.	Politika transporta.....	96
e.	Energija	101
f.	Informaciono društvo i mediji.....	106
g.	Finansijska kontrola	111
h.	Statistika	113
2.3.3	PRAVO, SLOBODA I BEZBEDNOST	115
a.	Vize, granice, azil i migracije.....	115
b.	Pranje novca	117
c.	Borba protiv organizovanog kriminala.....	117
d.	Droge	118
e.	Policija.....	120
f.	Zaštita ličnih podataka.....	121
3	REFORMA JAVNE ADMINISTRACIJE I ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA	123
a.	Osvrt	123
b.	Odgovorne institucije i trenutno stanje	123
c.	Šta treba uraditi...?	123
4	PREVOĐENJE KOMUNITARNOG PRAVA EVROPSKE UNIJE.	123
a.	Osvrt	123
b.	Odgovorne institucije i trenutno stanje	124
c.	Šta treba da bude urađeno...?.....	124
5	INFORMISANJE I KOMUNIKACIJA	125
a.	Osvrt	125
b.	Odgovorne institucije i trenutno stanje	125
c.	Šta treba uraditi...?	126
6	2009 ANEKSI: TABELE.....	127
a.	Tabela zakonodavstva.....	127
b.	Tabela političkih odluka i stateških dokumenata	141
c.	Tabela izgradnje institucija - administrativni kapaciteti.....	164
d.	Tabela izgradnje institucija - strukturne intervencije	171
e.	Tabela potreba za obukom.....	187
f.	Tabela kapitalnih investicija.....	194
7	TABELA AKTIVNOSTI ZA SPROVOĐENJE EVROPSKOG PARTNERSTVA	200

SPISAK SKRAĆENICA I AKRONIMA

<u>Albanski</u>	<u>Srpski</u>	<u>Pun naziv</u>
AAK	AAK	Alijansa za budućnost Kosova
ABGJ	ARR	Agencija za rodnu ravnopravnost
AIE	AEI	Agencija za evropske integracije
AKK	KABK	Kosovska agencija za borbu protiv korupcije
AKP	KAI	Kosovska agencija za imovinu
AKR	AKR	Alijansa za novo Kosovo
AKS	KAS	Kosovska agencija za standardizaciju
AKZHIE	AKREK	Agencija za koordinaciju razvoja i evropsku integraciju
AMNVM	APMSP	Agencija za podršku malim i srednjim preduzećima
ANP	MAP	Međunarodni aerodrom Priština
APIK	APIK	Agencija za promovisanje investicija na Kosovu
APK	KAP	Kosovska agencija za privatizaciju
APK	KAŠ	Kosovska agencija za šume
ARBK	AUPSK	Agencija za upis poslovnih subjekata na Kosovu
ARH	RTŽ	Regulatorno telo za železnicu
ART	RTT	Regulatorno telo za telekomunikacije
ATK	PUK	Poreska uprava Kosova
AVUK	KAVH	Kosovska agencija za veterinu i ispravnost hrane
BE	EU	Evropska unija
BKK	KKB	Kosovski konsolidovani budžet
BPSH	DBP	Društveni bruto proizvod
BPV	BNP	Bruto nacionalni proizvod
BQK	CBK	Centralna banka Kosova
BQNJ	OBPP	Okružni biro za pravnu pomoć
DASHC	OAJS	Odeljenje za administraciju javnih službi
DK	CK	Carina Kosova
DPISH	VIPD	Višegodišnji indikativni programski dokument
ECAA	ECAA	Zajednička evropska avijacijska zona (<i>European Common Aviation Area</i>)
ESK	KZS	Kosovski zavod za statistiku
EULEX	EULEX	Misija Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu
FMN	MMF	Međunarodni monetarni fond
FSK	KBS	Kosovske bezbednosne snage

GjND	MSP	Međunarodni sud pravde
GND	MGD	Međuministarska grupa za decentralizaciju
GTZ	GTZ	Agencija za razvoj i saradnju Nemačke
GZRK	SGRK	Službeni glasnik Republike Kosovo
IÇK	ICT	Indeks cena troškova
IGJK	KPI	Kosovski pravosudni institut
IGJK	KPI	Kosovski pravosudni institut
IHD	NSI	Neposredne strane investicije
IKAP	KIJU	Kosovski institut za javnu upravu
KASH	SOT	Srednjoročni okvir troškova
KBR	SRS	Savet za regionalnu saradnju
KE	EK	Evropska komisija
KEK	KEK	Kosovska energetska korporacija
KELP	KVJI	Komisija za visoka javna imenovanja
KENM	EPJP	Evropska povelja za mala preduzeća
KGJK	PSK	Pravosudni savet Kosova
KIE	KEI	Komisija za evropske integracije
KK	SO	Skupština opštine
KKK	NOK	Nacionalni okvir kvalifikacija
KKK	KKK	Kosovska komisija za konkurenciju
KPGJP	NSTS	Nezavisni sudski i tužilački savet
KPK	KTS	Kosovski tužilački savet
KPMK	KNNO	Kosovski nezavisni nadzorni odbor
KPP	PKZ	Privremeni Krivični zakonik
KQZ	CIK	Centralna izborna komisija
KRPP	RKJN	Regulatorna komisija za javne nabavke
KSK	KSB	kosovski savet bezbednosti
LDK	LDK	Demokratski savez Kosova
LQMK	CKLM	Centralna kosovska laboratorija za metrologiju
MAPL	MLU	Ministarstvo za lokalnu upravu
MASHT	MONT	Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije
MAP	MJS	Ministarstvo za javne službe
MBPZHR	MPŠSR	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja
MD	MP	Ministarstvo pravde

MEF	MEF	Ministarstvo ekonomije i finansija
MEM	MER	Ministarstvo energetike i rudarstva
MFP	UJF	Upravljanje javnim finansijama
MIK	IUG	Integrirano upravljanje granicama
MKK	MZP	Ministarstvo za zajednice i povratak
MKRS	MKOS	Ministarstvo kulture, omladine i sporta
MMPH	MOPP	Ministarstvo za okolinu i prostorno planiranje
MPB	MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MPJ	MSP	Ministarstvo spoljnih poslova
MPMS	MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MSH	MZ	Ministarstvo zdravlja
MTI	MTI	Ministarstvo trgovine i industrije
MTPT	MTPT	Ministarstvo transporta, pošte i telekomunikacija
NATO	NATO	Organizacija severno-atlantskog pakta
OBZHE	OECD	Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj
OGjM	GMO	Genetski modifikovani organizmi
OJQ	NVO	Nevladina organizacija
ONP	MOR	Međunarodna organizacija rada
OSBE	OEBS	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
OShP	NON	Nadzorni organ za nabavke
PBEJL	PSJE	Proces saradnje Jugoistočne Evrope
PDK	PDK	Kosovska demokratska stranka
PIP	PJI	Program javnih investicija
PK	KP	Kosovska policija
PNJK	OPJ	Opštinske pilot jedinice
PPP	JPP	Javno-privatno partnerstvo
PSH	DJT	Državno javno tužilaštvo
PSO	SOP	Standardni operativni postupak
PTK	PTK	Pošta i telekomunikacije Kosova
PVPE	APEP	Akcioni plan za Evropsko partnerstvo
PVRMFP	APRUJF	Akcioni plan reforme upravljanja javnim finansijama
PZHIT	PRIPM	Plan razvoja i investicija u sistemu prenosa
PZHRB	PRSP	Plan razvoja sela i poljoprivrede
QIF	CFI	Centar za finansijske istrage

QITT	CITT	Centar za inovacije i transfer tehnologije
QKD	CKD	Centar za koordinaciju donatora
QKSPEZH	KCJBER	Kosovski centar za javnu bezbednost, edukaciju i razvoj
QKUK	UKCK	Univerzitetski klinički centar Kosova
Projekt RAE	RAE	Projekti za zajednicu Roma, Aškalija i Egipćana
RAP	RJU	Reforma javne urpave
RTK	RTK	Radio-televizija Kosova
SEETO	SEETO	Opservatorija za transport u Jugoistočnoj Evropi
SHCK	KJS	Kosovske javne službe
SHPLF	PUJPMI	Proces unapređenja javne potrošnje i finansijskog izveštavanja
SMIL	SEUP	Sistem elektronskog upravljanja predmetima
TADOC	MABDOK	Međunarodna akademija za borbu protiv droga i organizovanog kriminala
TQNJ	TLJ	Trgovina ljudima
UA	AN	Administrativno naređenje
UNMIK	UNMIK	Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu
USAID	USAID	Agencija Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj
VNM	PUO	Procena uticaja na okolinu
ZCN	MCK	Međunarodna civilna kancelarija
ZKM	KP	Kabinet Premijera
ZMAGZ	KVUSG	Kancelarija za vođenje i upravljanje Službenim glasnikom
ZNKE	KVEK	Kancelarija za vezu Evropske komisije
ZPZH	KNL	Kancelarija za nestala lica
ZQM	KDU	Kancelarija za dobru vladavinu
ZRRE	RKE	Regulatorna kancelarija za energetiku
ZRRUM	RKVO	Regulatorna kancelarija za vodu i otpad

1 UVOD

1.1 Izveštaj Republike Kosovo za Evropsku uniju

Od samita u Solunu iz 2003. godine Kosovo se energično uključilo u okvir procesa stabilizacije i pridruživanja. Dana 20. aprila 2005. godine Evropska komisija objavila je saopštenje "O evropskoj budućnosti Kosova", kojim je dodatno ojačana posvećenost EU prema Kosovu. U toku 2006. godine, Evropski savet usvojio je prvo Partnerstvo a 18. februara 2008. godine i drugo Evropsko partnerstvo za Kosovo. Kao što proizilazi iz njih, 31. jula 2008. godine, Vlada Republike Kosovo usvojila je Akcioni plan za sprovođenje Evropskog partnerstva (APEP) za 2008. godinu.

Mehanizam za sprovođenje Procesu stabilizacije i pridruživanja (MSSP) je osnova za dijalog između EU i kosovskih institucija o pitanju evropske integracije. Kao rezultat procesa intenziviranja evropske integracije, Vlada Kosova je 27. avgusta 2008. godine usvojila novu vladinu strukturu u cilju bolje koordinacije rada institucija u tom pravcu. Ta struktura obuhvata sektorske radne grupe pod okriljem MSSP, u oblastima dobre vladavine, ekonomije, unutrašnjeg tržišta, inovacija, infrastrukture i poljoprivrede.

Evropska unija i dalje obezbeđuje znatnu finansijsku pomoć za izgradnju i jačanje kapaciteta kosovskih institucija, podstiče društveno ekonomski razvoj, kao i opšte unapređenje regionalne integracije. EU je u stvari najveći donator na Kosovu, koji je dao najviše pomoći po glavi stanovnika u odnosu na sve druge zemlje na svetu.

Glavni instrument donatorske pomoći za period od 1999.-2006. godine bila je Pomoć zajednice za rekonstrukciju, razvoj i stabilizaciju (CARDS). U 2007. godini, program CARDS zamenjen je Instrumentom za pred-pristupnu pomoć (IPA). Kosovo je dobijalo pomoć od IPA preko njene dve komponente: komponente I - podrška za izgradnju i tranziciju institucija; i komponente II - prekogranična saradnja.

Za period od 2007. -2009. godine, Evropska komisija je ponovo dala pomoć Kosovu u iznosu od 199,1 miliona evra. Glavni prioriteti iz programa IPA za period od 2007. -2009. godine bili su jačanje administrativnih kapaciteta na svim nivoima, unapređenje vladavine zakona, ljudska prava i dobra vladavina, poboljšanje društveno ekonomskog položaja svih zajednica i razvoj regionalne saradnje.

Kosovo još nema ugovorni odnos sa EU. U strategiji o razvoju i izazovima u periodu od 2008. - 2009. godine, Evropska komisija je predložila, a Savet prihvatio, izradu studije o izvodljivosti u cilju unapređenja Kosova u pravcu integracije u EU, u kontekstu Procesu stabilizacije i pridruživanja.

17. februara 2008. godine, Skupština Kosova usvojila je Deklaraciju o nezavisnosti otvorivši time novu stranicu u istoriji Kosova i njegovih građana, time takođe obezbeđujući novu evropsku budućnost za Kosovo i ceo region.

Proces priznavanja Kosova kao nezavisne i suverene države i dalje je u toku. Kosovo treba da usvoji jedan sveobuhvatan i složen plan, u kojem je proces evropske integracije vodeći i usmeravajući proces za sve ostale reforme.

Izazovi koji se nalaze pred Kosovom, na njegovom putu ka članstvu u Evropskoj uniji, treba da uđu u narednu fazu procesa - a to je početak pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Što brže bude Kosovo ostvarilo napredak u sprovođenju preporuka iz Evropskog partnerstva, naročito u sprovođenju osnovnih prioriteta ali i onih kratkoročnih, to će pre

da se otvore vrata za Kosovo da pokaže svoju punu posvećenost za proces evropske integracije i za ulazak u narednu fazu:

- Evropska komisija priprema i dostavlja konačnu studiju o izvodljivosti za početak pregovora o SSP Vladi Kosova,
- Odluka Saveta o početku pregovora o SSP sa Vladom Kosova i odluka EK o pripremi stavova u pregovorima,
- Zvanični početak pregovora za sklapanje SSP,
- Pregovori o sklapanju ugovornih odnosa na osnovu SPP,
- Zatim podnošenje prijave za stupanje u članstvo,
- Popunjavanje upitnika,
- Status kandidata i početak priprema za završnu fazu,
- Početak pregovora o stupanju u članstvo,
- Završetak pregovora,
- Potpisivanje ugovora sa Evropskom unijom i prelazak na postupak potvrđivanja ugovora.

1.2 Priprema Akcionog plana za Evropsko partnerstvo (APEP za 2009. godinu)

Prilikom pripreme Akcionog plana za Evropsko partnerstvo za 2009. godinu, treba uzeti u obzir više važnih činilaca, a to su:

- Nezavisnost Kosova i sprovođenje Ustava Republike Kosovo,
- Nova evropska odnosno međunarodna i nacionalna institucionalna struktura na Kosovu (MCK, EULEX, MCP)
- Ocena iz poslednjeg Izveštaja Evropske komisije o napretku (iz novembra 2008. godine) o postignućima i izazovima koji su još pred Kosovom,
- Strategija Evropske komisije za proširenje i izazove za period 2008. – 2009. godine,
- Zaključci sa sastanaka održanih u okviru procesa MSP kao i zaključci Homologne misije za procenu koji su ostvareni u toku 2008. godine,
- Potrebe povezane sa revidiranjem prioriteta u vezi sa korišćenjem donatorske u skladu sa preporukama iz Evropskog partnerstva i pitanjem strukture jasne raspodele između AEI i CKD,
- Učešće u sprovođenju Plana rada i Strategije za obuku i Strategije i Plana rada za informacije i komunikacije.

Pored toga, rad kosovskih institucija obavljaće se u svim važnijim oblastima prema uputstvima sadržanim u nekoliko službenih dokumenata koje se pripremila i usvojila Vlada, a to su:

- Program rada Vlade za period 2008. -2011. godine,
- Srednjoročni okvir troškova za period 2010. – 2012. godine,
- Godišnji Plan rada Vlade za 2009. godinu,
- Kosovski konsolidovani budžet za 2009. godinu,
- Plan za evropsku integraciju Kosova za period 2008. -2010.godine, koji je Vlada usvojila 3. aprila 2008. godine.

1.3 Ciljevi Akcionog plana za Evropsko partnerstvo

Sa osnovom u evropskoj perspektivi Kosova, svaka dalja nacionalna priprema biće procenjena na osnovu realizovanih najvažnijih prioriteta, kratkoročnih i srednjoročnih, u okvirima Evropskog partnerstva. U tom kontekstu, APEP treba da posluži za planiranje rada Vlade:

- U vezi sa političkim planom Vlade i njenim prioritetima,
- Za plan donošenja novih propisa Vlade (zakona, podzakonskih propisa, odluka i drugih pravnih akata) i zakonodavni plan rada Skupštine,
- Planiranje potrebnih prijema u radni odnos za sprovođenje plana evropske integracije i sprovođenja usklađenih zakonskih akata,
- Plan izgradnje institucija i obuke zaposlenih u njima (opšte i posebne potrebe za obukom),
- Plan investiranja kao i plan izgradnje (unapređenja) mreže informacione tehnologije u vezi sa komunitarnim pravom.

Zatim, Akcioni plan može odnosno treba da se koristi za internu komunikaciju:

- Za usklađivanje izveštaja između Premijera i međunarodne zajednice (jasna osnova prema kojoj se treba usredsrediti na glavna i na najvažnija pitanja),
- Predsednik Vlade i članovi kabineta (opšta saglasnosti Vladinog plana rada i rezultata koji treba da budu postignuti),
- Ministarstva i zaposleni u njima (jasna uputstva sa ciljevima koji se mogu odmeriti),
- Povezanost između Vladinih organa (jedan plan i isti rokovi),
- Vlada i poslovne zajednice i socijalni partneri (mehanizam za upozorenje o promenama do kojih treba da dođe a koje se tiču poslovne zajednice i socijalnih partnera),
- Povezanost sa nevladinim sektorom (osnova za izgradnju partnerstva)
- Komunikacija sa medijima (jasan plan rada Vlade koji mogu da procene i mediji)
- Isto tako, šira javnost, svi građani, (građani koji to žele mogu u svakom trenutku procene koliko je Vlada bila uspešna)

... kao i za spoljnu komunikaciju:

- Komunikacija sa međunarodnom zajednicom i za bolje razumevanje kosovskih prioriteta (Vladini prioriteti i planovi su jasni i dostupni javnosti),
- Povezanost sa Evropskom komisijom i njenim službama (stalno potrebno u cilju praćenja i predstavljanja jasnih pregleda za buduću pripremu),
- Sa svim državama članicama EU (ne treba zaboraviti da sve važne odluke proizilaze iz toga),
- Sa susedima Kosova (**),
- Sa evropskim akademskim i nevladinim sektorom i opštom javnošću (Kosovu je potrebno da dobije svaku moguću podršku od što je šire moguće okoline).

1.4 Sadržina Akcionog plana

Program sledi strukturu iz Evropskog partnerstva za Kosovo za 2008. godinu i u skladu je sa kriterijumima iz Kopenhagena i Madrida, a njime su obuhvaćeni ovi delovi:

- Politički kriterijumi,
- Ekonomski kriterijumi,
- Evropski standardi,
- Reforme javne uprave i administrativnih kapaciteta,
- Prevođenje komunitarnog prava na službene jezike Kosova,

** Primedba prevodioca: originalni tekst u zagradi nije bio dovoljno jasan za prevođenje

- Prilozi, i
- Praćenje i izveštavanje na osnovu APEP i revidiranog programa.

Sadržina i struktura dela koji se bavi političkim kriterijumima i evropskim standardima - izloženi su prema sledećem redosledu:

- Zakonski okvir - opisuje zakonski kontekst za svaku oblast;
- Institucionalni okvir - opisuje institucionalni kontekst za svaku oblast;
- Kratkoročni prioriteti - opisuju radnje koje će da budu urađene u odnosu na kratkoročne prioritete za svaku oblast;
- Srednjoročni prioriteti - opisuju radnje koje će da budu urađene u odnosu na srednjoročne prioritete za svaku oblast.

Prioriteti iz Evropskog partnerstva podeljeni su na kratkoročne prioritete (1-2 godine) i srednjoročne prioritete (3-4 godina).

Sadržina i struktura drugog dela - ekonomskih kriterijuma - procenjuje sve ekonomske kriterijume, planirane ekonomske i njihovu dinamiku.

Reforme javne uprave i administrativnih kapaciteta, odnosno sposobnost za sprovođenje komunitarnog prava u skladu sa najboljim standardima i praksom država članica, sadrže jedan opšti pregled reformi javne uprave (opis zakonskog okvira sa uvidom u nove zakonske akte i sa pregledom praktičnih politika i strategija za poboljšanje administrativnih kapaciteta).

Jedan poseban deo APEP-a propisuje proces prevođenja komunitarnog prava (Acquis Communautaire) na službene jezike Kosova, i tu je opisan razvoj sistema prevođenja zakonskih propisa Evropske unije i izgradnja potrebnih kapaciteta i resursa.

Na kraju ali ne manje važno, nalazi se deo koji opisuje rad Vlade odnosno aktivnosti u vezi sa sprovođenjem strategije za informacije i komunikacije u okviru procesa evropske integracije, u kome su navedeni domaći i spoljni ciljevi, metode i način pristupa javnih službenika, donošenje odluka, administracija, studenti, novinari i šira javnost koji mogu da budu korisnici informacija.

Finansijska kalkulacija aktivnosti u korigovanom APEP-u 2009, u ovoj fazi nije urađena, pošto je AKREI izradili metodologiju aktivnosti za uključivanje aktivnosti od starne APEP-a u SOT i Konsolidovanom kosovskom budžetu i u toj svrhi, odlukom Vlade br. 079/09, 18.03.2009 formirana je radna grupa za finansijske implikacije koja će biti glavni finansijski mehanizam za kalkulisanje aktivnosti unutar APEP-a i njihovo obuhvatanje u okviru SOT-a, Konsolidovanog kosovskog budžeta i identifikacije aktivnosti za koje se traži da budu finansirane od starne mogućih donatora. Čitav ovaj sistem obezbediće da APEP bude što strateškiji dokument i što je moguće više da bude sprovodljiv.

1.5 Prilozi i vrste aktivnosti

Prilozi sadrže podatke dobijene od nadležnih institucija u toku pripreme ovog Plana i odražavaju stepen i način shvatanja složenog procesa evropske integracije i komunitarnog prava kao i druga zakonska sredstva i njihove pravne posledice. Pozitivni tokovi su očigledni kad se uporede raniji planovi sa izvršenim radnjama iste administracije na Kosovu.

a. Tabela zakonodavstva

Ova tabela pruža pregled domačeg zakonodavstva, kako primarnog, tako i sekundarnog koje je planirano da bude usvojeno tokom izveštajnog perioda na osnovu strateških dokumenata odgovarajućih institucija.

b. Tabela političkih odluka i strateških dokumenata

Ova tabela pruža pregled svih aktivnosti o kojim treba doneti politiku odluku od strane Parlamenta, Vlade ili ako je potrebno- medjupartijski ili medjunarodni sporazumi. Takodje ova tabela prikazuje planove Kosovske vlade u vezi sa strateškim dokumentima koje treba izraditi i usvojiti tokom izveštajnog perioda

Ove tabele pružaju pregled potrebnih institucionalnih izmena (osnivanje novih institucija,, reorganizacija postojećih, novih departmana, novih jedinica), ili institucijsko jačanje institucija (nova zaposlenja), predstavljanih u standardnim evropskim poglavlima i prema godinama (gde god je to moguće).

c. Tabela izgradnje institucija - administrativni kapaciteti

Ova tabela sadrži pregled identifikacije potreba za jačanje institucija puteme zapošljavanja dodatnog osoblja i potrebnih obuka za adekvatno funkcionisanje postojećih institucija i onih u osnivanju prema evropskim standardima. Ova tabela je početna osnova za dalje analize za izradu preciznih planova i programa obuke

d. Tabela izgradnje institucija -strukturalne intervencije

Ova tabela pružaju pregled potrebnih institucionalnih izmena (osnivanje novih institucija,, reorganizacija postojećih, novih departmana, novih jedinica i drugih strukturalnih centralnog ili lokalnog karaktera).

e. Tabela potreba za nabavku opreme

Ovaj priloga pruža pregled potreba za nabavku potrebne opreme, kako one koja proističe iz evropskog zakonodavstva, kao npr. potrebne laboratorijske opreme za kontrolu kvaliteta hrane, nabavka potrebne opreme informatičke tehnologije i slične kancelarijske opreme.

f. Tabela kapitalnih investicija

Ova tabela prikazuje kapitalne investicije(projekti infrastrukture, izgradnja zgrada kupovina zgrada , itd .) prema projektima, podeljenih prema strukturi APEP-a.

1.6 Nadgledanje, izveštavanje i prispitivanje APEP-a

AKREI je u toku finalizacije naprednog sistema nadgledanja i izveštavanja APEP-a i drugih zahteva koji proističu iz procesa evropskog integrisanja a ovaj sistem pomoćiće Vladi Kosova u obezbeđenju tačnih podataka i u merenju progressa i identifikaciji izazova/probelama koji proizilaze iz ovog procesa i što zahteva tretiranje na najvišim vladinim instancama. Ovaj sistem pomoćiće Premijeru u donošenju odluka i za automatsko izveštavanje za Evropsku komisiju.

1.7 Praćenje, izveštavanje i revidiranje APEP-a

Praćenje Akcionog plana biće veoma strogo i striktno,

- Svaki zadatak, realizacija i priprema treba da se prijave AKREK-u istog trenutka (automatski) ili najmanje jednom mesečno – redovno (čak i kad nije bilo nikakvog zadatka), do potpunog postavljanja Sistema elektronskog upravljanja informacijama (*Management Information System - MIS*).
- AKREK će jednom mesečno (od početka do sredine meseca) da pripremi jedan kraći izveštaj za Premijera (i za Vladu). To treba shvatiti kao stari sistem obaveštavanja o tome da li je sprovođenje dobro prošlo ili ima potrebe za intervencijom od strane Predsednika vlade.
- AKREK će svaka tri meseca (kvartalno) da priprema kraći izveštaj za Vladu (što je detaljnije moguće, sa posebnim osvrtom na problematične oblasti sa preporukama za pristup sa dodatnim naporima za njihovo rešavanje) i za Evropsku komisiju uopšteno (a ne detaljno) sa osvrtom na rezultate koji su ostvareni i sa naglaskom na oblasti u kojima je potrebna znatnija pomoć ili intervencija od strane međunarodne zajednice.
- Svakih šest meseci (u junu i septembru), AKREK će da pripremi, a Vlada će da razmotri i da usvoji jedan širi i detaljniji izveštaj o ostvarenom napretku u ispunjenju preporuka iz Evropskog partnerstva.
- Mehanizam za praćenje i izveštaji mogu da budu veoma korisni za bolje pripremanje svih sastanaka sa Evropskom komisijom i sa drugim međunarodnim činiocima, kao i za prikaz priprema za postizanje ciljeva (neprekidno i redovno).

APEP biće ramotren svake godine, u cilju njegovog ažuriranja i unapredjena , u skaldu sa godišnjim izveštajima o progresu Kosova od strane Evropske komisije i stalnog dijaloga koji Vlada Kosova vodi sa Evropskom komisijom .

2 NARATIVNA KOMPONENTA APEP-A ZA 2009. GODINU

2.1 POLITIČKI KRITERIJUMI

2.1.1 DEMOKRATIJA I VLADAVINA PRAVA

a. Ustav

Tekst Ustava Kosova je usvojila Ustavna komisija a overio ga je Međunarodni civilni predstavnik na Kosovu. Skupština je zvanično usvojila Ustav na posebnoj sednici od 9. aprila i on je stupio na snagu 15. juna 2008. godine.

Smatra se da je Ustav Kosova jedan veoma savremen i demokratski ustav, koji u sebi sadrži, u svojim poglavljima, osnovna prava i prava zajednica i njihovih pripadnika. Ustav se sastoji od poglavlja koja obuhvataju sledeće oblasti: preambulu, opšte odredbe, osnovna prava i slobode, prava zajednica i njihovih pripadnika, poglavlje o Skupštini Republike Kosovo, i Predsedniku Republike Kosovo, o Vladi Republike Kosovo, pravosudnom sistemu, Ustavnom sudu, ekonomskim odnosima, lokalnoj samoupravi i teritorijalnoj organizaciji, o sektoru bezbednosti, nezavisnim institucijama, završne odredbe si i prelazne odredbe.

b. Skupština

U procesu pripremanja Republike Kosovo za članstvo u EU i pripreme zakonskih propisa u skladu sa komunitarnim pravom, Skupština u svom kapacitetu zakonodavnog tela predstavlja veoma važan činilac u utvrđivanju dinamike ispunjenja neophodnih standarda za pristupanje EU.

Poslovnik o radu Skupštine od 20. maja 2005. godine, izmenjen i dopunjen 1. juna 2006. godine detaljno određuje proceduru za razmatranje i usvajanje zakonskih nacrti i drugih pravnih akata. Poslovnik o radu takođe utvrđuje instrumente i proceduru pomoću kojih Skupština vrši kontrolu i nadzor nad radom organa izvršne vlasti, kao i druga pitanja koja proističu iz nadležnosti Skupštine, kao što su imenovanje i razrešenje Predsednika Kosova, imenovanje sudija i javnih tužilaca, itd. Da bi se obezbedio njen uspešan rad, predviđeno je jačanje Poslovnika o radu Skupštine.

Uzimajući u obzir novu realnost koja je stvorena na Kosovu posle proglašenja nezavisnosti formirana je Radna grupa za pisanje novog Poslovnika o radu Skupštine a taj nacrt Poslovnika čeka na usvajanje u toku juna 2009. godine.

Skupština radi prema svom godišnjem planu rada, s tim što se pre svakog plenarnog zasedanja objavljuje kalendar rada za naredne dve nedelje. Skupštinski odbori rade na osnovu planova rada koji su tromesečnih, šestomesečni i godišnji.

Koncentrisanje rada Skupštine preko njenih odbora obezbeđuje sveobuhvatnu diskusiju stručnjaka za legislaturu. Dva glavna odbora i nekoliko funkcionalnih odbora razmatraju predloge za usvajanje novih zakona, zakonske nacрте, predloge i druge opšte akte koji su dostavljeni za usvajanje na Skupštini, kao i druga interna pitanja iz oblasti rada Skupštine. Odbori obezbeđuju ravnopravno učešće članova Skupštine iz poslaničkih grupa i drugih poslanika koji nisu organizovani u poslaničke grupe. Prema važećem Poslovniku o radu Skupštine, plenarna zasedanja i zasedanja skupštinskih odbora su otvorena i javna. Međutim, u toku je proces ponovnog razmatranja javnosti rada Skupštine da bi se obezbedilo da su na dnevnom redu njena odgovornost i otvorenost, uz podnošenje tromesečnih izveštaja o potrošnji Skupštine i objavljivanje zaključaka sa sastanaka skupštinskih odbora.

U okvirima procesa evropske integracije, Skupština ima funkciju kontrole i nadzora nad radom izvršne vlasti kroz tromesečne izveštaje o preduzetim aktivnostima u okviru procesa evropske integracije koje Vlada podnosi Skupštini. Njihova koordinacija na dve nedelje ojačaće dodatno odlučivanje kroz lični kontakt i kroz redovne kontakte Premijera i ministara u njegovom kabinetu.

U cilju pružanja aktivne podrške za proces evropske integracije Republike Kosovo, u februaru 2008. godine Skupština je osnovala Komisiju za evropske integracije (KEI), koja je održavala redovne sastanke od svog osnivanja. KEI se sastoji od predstavnika svih parlamentarnih političkih partija, čime je oslikana struktura Skupštine u cilju obezbeđenja pune podrške donošenju odluka u vezi EU.

KEI je prethodnica za poštovanje komunitarnog prava od trenutka dolaska zakonskih nacrti na usvajanje u Skupštinu. Komisija raspravlja o pitanjima povezanim sa:

- Usaglašenosti predloga prosleđenih na usvajanje sa evropskim pravnim propisima, od momenta kad su u statusu nacrti;
- Praćenjem procesa usklađivanja kosovskih zakonskih propisa sa komunitarnim pravom;
- Razmatranjem zakonskih nacrti predloženih za usvajanje na Skupštini u smislu približavanja zakona komunitarnom pravu;
- Saradnje i koordinacije rada sa institucijama EU u smislu integracije i članstva u EU;
- Saradnje i razmene iskustava sa državama članicama EU

Administrativni kapaciteti Skupštine su odgovarajući za sadašnje izazove. Ipak, trajno angažovanje povećanog broja osoblja i njihova obuka i dalje su među prioritetima.

c. Izbori

Prema odredbama Sporazuma o izborima i statusu, i uzimajući u obzir suveren status Republike Kosovo, Skupština je usvojila i potpuno nov zakonski propis o izborima, koji se zasniva na tri pravne osnove: na Zakonu "o opštim izborima," Zakonu "o lokalnim izborima," i na Zakonu "o Centralnoj izbornoj komisiji," pošto su ti zakoni stupili na snagu, i zbog toga što su izbori od 17. novembra bili organizovani u skladu sa tim zakonima.

Dana 14. maja 2009. godine, Predsednik je imenovao Predsednika Centralne izborne komisije (CIK) dok je 19. maja izabrao izvršnog šefa Sekretarijata CIK-a.

Predviđeno je da se lokalni izbori 2009. godine održe krajem godine, dok je tačan datum održavanja izbora predmet rasprave u okvirima političkog spektra na Kosovu. U martu 2009. godine CIK je, u bliskoj saradnji sa Ministarstvom za lokalnu upravu (MLU) i opštinama, izradio i potpisao Sporazum o razumevanju za sprovođenje Zakona "o lokalnim izborima i pripremi budućih lokalnih izbora.

CIK je formiran na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2004/9, i zadužen je za održavanje izbora na Kosovu. Uloga CIK-a je da pravno uredi izborni proces kroz usvajanje relevantnih propisa o izborima kao i da vrši nadzor nad ukupnim aspektom tog procesa da bi se obezbedilo da izbori zadovolje međunarodne standarde. CIK se pokazala sposobnom da preduzima svoje aktivnosti sa aspekta organizovanja svih izbora na Kosovu, s tim što se za sada fokusirala na izdavanje sertifikata političkim subjektima i kandidatima u procesu izbora, na akreditaciju posmatrača na izborima, imenovanje i obuku članova biračkih odbora. Predviđeno je da CIK osnuje sopstvene odbore za budžet, nabavke, kadrove i za izbornu proceduru, uputstva i administrativne postupke.

d. Vlada

Vlada Republike Kosovo sastavljena je od koalicije partija PDK i LDK sa drugim partnerima, što je proizašlo kao rezultat parlamentarnih izbora, održanih u novembru 2007. godine i kao rezultat potrebe za stvaranjem pozitivne, opšte prihvaćene i moderne atmosfere i za uspešnim mehanizmom za upravljanje procesom u cilju bolje budućnosti, evropske budućnosti.

Vlada deluje u skladu sa demokratskim, evropskim i multietničkim načelima u funkciji poštovanja volje građana koja je izražena njihovim slobodnim glasovima.

Vlada je u toku 2008. godine ostvarila sveukupne društveno-političke reforme, koje imaju za cilj održiv ekonomski razvoj, vladavinu zakona, multi-etničko društvo i jasnu posvećenost u pravcu procesa evropske i evro-atlantske integracije i drugih međunarodnih mehanizama putem ispunjenja najviših uslova i standarda odgovornosti i javnosti rada.

Vlada je iskazala napredak u bliskoj saradnji sa svim društvenim i političkim činocima, kojim su obuhvaćeni građansko društvo, poslovna zajednica, akademske institucije i međunarodni partneri.

Vlada je uspela da savlada najvažnije izazove u istoriji naroda Kosova tako što je zadovoljila sekularne ambicije za slobodom i nezavisnošću i time što je zastupila poštovanje narodne volje da se Kosovo proglasi nezavisnom, suverenom i demokratskom državom.

Nezavisnost, kao jedini izbor kosovskog naroda, u interesu mira i stabilnosti zemlje i regiona, ostvarena je u tesnoj saradnji sa međunarodnom zajednicom i zahvaljujući njenom snažnom zalaganju.

Vlada je upravljala procesom proglašenja nezavisnosti i pratećim proslavama, na kojima je narod Kosova pokazao izvanrednu zrelost prilikom proslavljanja ostvarenja svoje volje na izuzetno dostojanstven način. To je pokazalo celom svetu da je Kosovo odgovorna država a da je njegov narod odgovoran narod, kao članica međunarodne zajednice odnosno građani sveta.

Vlada je neprekidno angažovana na traganju za novim priznanjima Republike Kosovo kao nove države, gde priznanje između ostalog podrazumeva mogućnost saradnje na državnom nivou i potrebu za funkcionalizacijom državnih institucija, što je Vlada ostvarila jačanjem kapaciteta ministarstava i javne uprave, njihovim finansiranjem i planiranjem rada iz prvog budžeta nezavisnog Kosova.

Do sada je nezavisnost Kosova zvanično priznalo 60 država članica Ujedinjenih nacija, među kojima su 22 države članice Evropske unije.

Dana 15. juna 2008. godine stupio je na snagu Ustav Republike Kosovo, kojim je obuhvaćeno zakonodavstvo predviđeno Ahtisarijevim paketom. Ceo proces društvnog i političkog razvoja zasnovan je na načelima i odredbama Ustava, kojim se garantuje teritorijalni suverenitet i jednakost svih građana pred zakonom.

Konačna volja, cilj i odredište Republike Kosovo je Evropska unija. Cilj da Republika Kosovo postane deo EU imaju svoj izvor u opštem konsenzusu javnosti i taj cilj zahteva ozbiljno angažovanje Vladinih institucija, u okviru formalnog procesa pred pristupanje članstvu i za obezbeđivanje sebi statusa države kandidata.

Kao rezultat rada Vlade, EU je potvrdila prvi korak Kosova u pravcu Evropske unije, izradom studije o izvodljivosti koja treba da bude završena na jesen 2009. godine. U sklopu posvećenosti Vlade za integraciju u EU, nastaviće se konsolidacija Vladinih institucija za ispunjenje kriterijuma iz Kopenhagena: političkih kriterijuma, ekonomskih kriterijuma i evropskih standarda.

Vlada Republike Kosovo primenila je politiku koja teži: ekonomskom rastu, smanjenju stope nezaposlenosti, poboljšanju društvenih uslova i smanjenju siromaštva. Na način koji se može porediti sa drugim zemljama u regionu, Vlada je radila na stvaranju trajnog povoljnog okruženja za privlačenje direktnih stranih investicija.

Prioritet Vlade je i vladavina zakona, a posebno poboljšanje efikasnosti pravosudnog sistema i borbe protiv negativnih pojava, korupcije, organizovanog kriminala i sive ekonomije u celini.

U sklopu svojih Ustavom propisanih zadataka, posebna pažnja je posvećena sledećim oblastima: decentralizaciji, polju bezbednosti, stvaranju novih institucija, i manjinama. Sprovođenje procesa decentralizacije i dalje će da bude na vrhu dnevnog reda Vlade, kao jedan ambiciozni program od kojeg će najviše da ima koristi narod Kosova.

Prava zajednica i održiv povratak lica koja su interno raseljena u zemlji, su vitalna pitanja na usklađivanju socijalnih struktura na nezavisnom Kosovu.

Osnivanje Ministarstva odbrambenih snaga i bezbednosnih snaga su odsudni korak u modernoj istoriji oružanih snaga, za postizanje zajedničkih standarda. Ostvarenje tih standarda stvorice sigurnu osnovu za punu integraciju Kosova u evro-atlantske strukture.

Vlada je formirala Ministarstvo spoljnih poslova u cilju jačanja diplomatskih veza. Uspostavljanje diplomatskih odnosa sa najvažnijim međunarodnim partnerima i dalje je jedan od glavnih zadataka Vlade.

Prilagođavanje Vladinih politika sa EU je nužan proces za obezbeđivanje dugoročnih ciljeva Vlade ali istovremeno i težnja naroda Kosova za evropskim integracijama.

e. Javna uprava

U skladu sa Odlukom Vlade br. 04/63 od 7. maja 2009. godine o usvajanju preporuka proisteklih iz procesa funkcionalnog preispitivanja i institucionalnog organizovanja, i sa Odlukom br. M-MJU-V 53/2009, koju je potpisao ministar u Ministarstvu javnih službi 27. maja 2009. godine, Ministarstvo javnih službi preraslo je u Ministarstvo javne uprave (MJU).

Državna administracija Kosova, naročito njena javna uprava, još uvek funkcionišu na osnovu zakonske infrastrukture koju je postavio UNMIK. Sa društveno-političkim i ekonomskim promenama na Kosovu, nametnula se potreba za reformom administracije, u cilju povećanja kvaliteta usluga koje se pružaju građanima i poslovnoj zajednici. Reforma obuhvata stvaranje zakonske infrastrukture, povećanje administrativnih kapaciteta i tehnološko unapređenje u radu javne uprave. Proces reforme je jedan od glavnih prioriteta Vlade koji je međusobno povezan sa jednim od Vladinih ciljeva a to je uvođenje moderne, funkcionalne, profesionalne, politički neutralne i odgovorne uprave u odnosu na zahteve i potrebe građana, a sve to u opštem cilju koji vodi izgradnji pravne i demokratske države.

Za koordinaciju rada na sprovođenju Akcionog plana za reformu javne uprave formirana je Radna grupa koja saraduje hijerarhijski sa svojim radnim podgrupama, koje su osnovane za sledeće oblasti: 1. Ljudski resursi, organizaciona i institucionalna struktura i vođenje javne uprave, 2. Komunikacija

sa građanima, 3. Elektronska vlada, 4. Finansiranje javne uprave, 5. Borba protiv korupcije, i 6. Praktične politike i zakonodavstvo.

Zakonski okvir

Što se tiče oblasti javne uprave na snazi je jedan sveobuhvatni zakonski okvir koji pravno uređuje taj sektor. Taj okvir sastoji se od primarnih zakonskih propisa, a to su:

- Uredba UNMIK-a o izvršnom ogranku Privremenih institucija samouprave na Kosovu br. 2001/19 (koja je izmenjena i dopunjena Uredbama br. 2002/5; 2005/15; 2005/53; 2006/19; br. 2007/18; 2008/3 i 2008/20);
- Uredba UNMIK-a o javnoj službi br. 2001/36 (koja je izmenjena i dopunjena Uredbama br. 2006/20; 2008/12);
- Administrativno naređenje br. 2001/14 za primenu Uredbe UNMIK-a o izvršnom ogranku Privremenih institucija samouprave na Kosovu br. 2001/19;
- Administrativno naređenje br. 2003/02 za primenu Uredbe UNMIK-a o javnoj službi br. 2001/36.

Za sprovođenje ovih četiri napred navedenih zakonskih akata, Ministarstvo javnih službi napisalo je još 12 dole navedenih procedura:

1. AN br. MJS/OAJS 2003/01 o proceduri za zapošljavanje
2. AN br. MJS/OAJS 2003/02 o proceduri za sklapanje ugovora
3. AN br. MJS/OAJS 2003/03 o proceduri za period probnog rada
4. AN br. MJS/OAJS 2003/04 o disciplinskom postupku
5. AN br. MJS/OAJS 2003/05 o žalbenom postupku
6. AN br. MJS/OAJS 2003/06 o proceduri za prestanak radnog odnosa
7. AN br. MJS/OAJS 2003/07 o proceduri za propisivanje radnih zadataka
8. AN br. MJS/OAJS 2003/08 o proceduri za ocenjivanje radnog učinka
9. AN br. MJS/OAJS 2003/09 o proceduri za utvrđivanje radnog vremena i dolaska na posao
10. AN br. MJS/OAJS 2003/10 o proceduri za godišnje odmore
11. AN br. MJS/OAJS 2003/11 o postupku vođenja radnih dosijea
12. AN br. MJS/OAJS 2003/12 o proceduri za jednake prilike
13. AN br. MAP 2006/08 o merama za povećanje efikasnosti rada javne uprave
14. AN br. MAP 2006/12 o merama za zamrzavanje novog prijema javnih službenika u organe javne uprave
15. AN br. MAP 2008/04 za prijavljivanje zaposlenih u javnoj službi.

U stvari, reforma javne uprave zasniva se na tri strateška dokumenta, a to su:

1. Izveštaj o stanju javne uprave na Kosovu,
2. Strategija za reformu javne uprave na Kosovu, i
3. Akcioni plan za reformu javne uprave na Kosovu.

U međuvremenu, iz Akcionog plana za reformu javne uprave iznikle su druge sektorske strategije namenjene za određene oblasti, kao što su:

- Strategija za elektronsku vladu za period 2009. -2015. godine; koji je Vlada usvojila svojom odlukom br. 09/47 od 12.12.2008. godine.
- Strategija za komunikaciju sa građanima, koju je 3. marta 2009. godine donelo Ministarstvo za javnu upravu. Cilj ove strategije je promovisanje reforme javne uprave, podsticanje glavnih učesnika u institucijama na doslednost u sprovođenju Akcionog plana za reformu javne uprave i obaveštavanje o mišljenju javnosti i nevladinih

organizacija i građanskog društva povezanih sa opštim procesom reforme javne uprave.

Institucionalni okvir

Ministarstvo javne uprave, kao glavna institucija zadužena za reformu javne uprave (RJU) i rad javne službe kao postojeće organizacione strukture sastoji se od sedam odeljenja, a to su:

1. Odeljenje za administraciju javnih službi;
2. Odeljenje za informacione tehnologije;
3. Odeljenje za usluge inženjeringa i upravljanje zgradama;
4. Odeljenje za registraciju nevladinih organizacija;
5. Odeljenje za pravne poslove;
6. Odeljenje za nabavke;
7. Odeljenje za centralnu administraciju.

Pored toga, sastavni delovi MJU su još i ove tri agencije:

1. Kosovski institut za javnu upravu;
2. Kosovski zavod za statistiku;
3. Kosovska katastarska agencija (KKA).

Kratkoročni prioriteti

Za rešavanje kratkoročnih prioriteta u oblasti javne uprave, u MJS su pripremljeni sledeći zadaci:

- Sprovođenje strategije i plana reforme (RJU); ažuriranje državnog elektronskog portala preko službe elektronskog centra; projektovanje osnovnih aplikacija za različite službe koje vrše usluge građanima;
- Izrada zakonskih nacrti i njihovo usvajanje na Vladi Kosova; sprovođenje Zakona o Vladi Kosova; izrada zakonskih nacrti za organe javne uprave;
- Nadzor sa centralnog i lokalnog nivoa nad javnom službom Kosova u pogledu zastupljenosti manjina u svim institucijama i javnim službama; neprestano podsticanje pripadnika svih manjina da učestvuju u prijavljivanju za radna mesta, kako u centralnim tako i u lokalnim institucijama, na oglasna radna mesta i konkurse objavljene u albanskim i srpskim medijima; dovršavanje sistema upravljanja ljudskim resursima za javne službenike, prema modulu zastupljenosti zajednica u Vladinim institucijama; osmišljavanje politike zapošljavanja u cilju podsticanja učešća pripadnika manjinskih zajednica pomoću sprovođenja afirmativnih mera u zapošljavanju novih radnika u cilju povećanja zastupljenosti manjina u institucijama Kosova; podnošenje tromesečnih izveštaja o zastupljenosti manjina u svim institucijama kosovske javne službe; praćenje objavljivanja konkursa za upražnjena radna mesta u sredstvima informisanja, novinama i preko radio stanica na službenim jezicima; distribucija konkursa preko opštinskih kancelarija za zajednice (za sve zajednice);
- Horizontalno i vertikalno preispitivanje organizacionih struktura u institucijama i usvajanje predloženih struktura, i drugo.

Srednjoročni prioriteti

U cilju rada na srednjoročnim prioritetima, u MJS su pripremljeni sledeći zadaci:

- Koordinacija i stalno praćenje sprovođenja "Reforme javne uprave" (RJU);
- Usvajanje revidiranog Akcionog plana za RAP;
- Nastavak sprovođenja RJU pomoću stvorenih mehanizama, pomoću redovnog funkcionisanja radnih grupa i podgrupa za sprovođenje Akcionog plana za RJU;
- Izrada procedura i naređenja, jednostavnih i razumljivih, u vezi sa pružanjem usluga građanima i poslovnoj zajednici od strane Vladinih institucija i objavljivanje informativnih glasila u vezi sa tim procedurama;
- Sprovođenje Strategije za obaveštavanje o reformi javne uprave;

- Izrada i sprovođenje Akcionog plana za Strategiju za elektronsku vladu, koju je najzad usvojila Vlada.
- U toku sprovođenja RJU održavati blisku saradnju sa MEF u cilju obezbeđenja finansijske podrške za svaki zadatak;
- Izrada analiza o funkcionalnosti KKA uključujući njene opštinske kancelarije (OKK) i procena potreba za njihovim efikasnijim radom; povećanje kapaciteta putem obuka u odnosnim oblastima za tehničko i pravno osoblje u KKA i OKK; funkcionalizacija sistema vertikalnog i horizontalnog izveštavanja Agencije, odnosno njenih OKK;
- Usvajanje Strategije za katastar; sprovođenje Strategije za katastar; uključivanje postojeće elektronske katastarske službe na državni e-portal i praćenje kupoprodaje nepokretne imovine u cilju obezbeđenja delotvornog sprečavanja prevarnih radnji pri njihovoj registraciji.

f. Lokalna uprava i decentralizacija

Ministarstvo za lokalnu upravu formirano je Uredbom UNMIK-a br. 2004/50 2. decembra 2004. godine. Odgovornosti ovog Ministarstva utvrđene su Uredbom UNMIK-a br. 2001/9 o Ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosovu, u Poglavlju 5 tačka 2, zatim Uredbom UNMIK-a br. 2001/19 o izvršnom ogranku PIS; Uredbom UNMIK-a br. 2005/15 Prilog XIV i Uredbom UNMIK-a br. 2007/18 o izmeni i dopuni Uredbe 2001/19 o izvršnom ogranku PIS na Kosovu.

Zadatak MLU je unapređenje lokalne samouprave kroz zajednički rad sa zajednicama na koordinaciji, jačanju i pomoći koje treba da obezbede odgovornu i delotvornu službu na lokalnom nivou, bližu građanima.

Zakonski okvir

Lokalna uprava na Kosovu vrši vlast na osnovu više zakonskih propisa i uredbi kojima su pravno uređene lokalna i centralna vlast. Zakonska osnova za lokalnu vlast do kraja 2007. godine bila je uređena Uredbom UNMIK-a br. 2000/45 o samoupravi opština na Kosovu, s tim što je krajem 2007. godine Uredba br. 2000/45 bila zamenjena Uredbom UNMIK-a br. 2007/30 o opštinskoj samoupravi na Kosovu. U skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, shodno Uredbi 2007/30, predviđen je jedan broj odgovornosti u upravljanju i regulativi. Konkretno, glavni strateški ciljevi Vlade Republike Kosovo su: povećanje fiskalnih kapaciteta, konsolidovanje srednjoročnog okvira i Strategije za razvoj lokalne uprave, povećanje opštinskih kapaciteta putem koordinacije donatorske pomoći i putem definisanja nadležnosti za opštinsku javnu službu.

Jedan od glavnih prioriteta Vlade je reforma lokalne samouprave. Zato je MLU predvideo izradu primarnih i sekundarnih zakonskih propisa koji se tiču lokalne vlasti, što proizilazi kao zadatak iz Sveobuhvatnog dokumenta o statusu Kosova i izradu sekundarnih zakonskih propisa (podzakonskih akata, konkretno administrativnih naređenja) za konkretizaciju primarnog zakonodavstva, jačanje zakonitosti i povećanje delotvornosti u radu opština, shodno izmenama sistema lokalne uprave na Kosovu u skladu sa Uredbom 2007/30 "o samoupravi opština na Kosovu" i sa pravnim naređenjima i preporukama koji se odnose na opštine.

Ministarstvo za lokalnu upravu je u toku 2008. godine izradilo ove zakone:

Zakon o lokalnoj samoupravi, Br. 03/L-040. – Ovaj Zakon postavlja zakonsku osnovu za održiv sistem lokalne samouprave u Republici Kosovo, definiše zakonski status opština, nadležnosti i opšta načela opštinskih finansija, organizaciju i rad opštinskih organa, odnose unutar opštine i međuopštinsku saradnju, dok će prekogranična saradnja i veze između opština i centralne vlasti i Grad Priština kao glavni grad Republike Kosovo da budu uređeni novim zakonom za Grad Prištinu. Zakon o lokalnoj samoupravi važiće i za Grad Prištinu, osim ukoliko Zakon o Gradu Prištini ne bude propisao nešto

drugo. Može da bude donet poseban zakonski propis koji će da mu dodeli status i posebne nadležnosti u odnosu na druge gradove.

Zakon o opštinskim administrativnim granicama, Br. 03/L-041 - Ovaj Zakon uređuje teritorijalnu organizaciju i lokalnu samoupravu u Republici Kosovo, na osnovu njega osnivaju se nove opštine, određuje se teritorija opština kao i jedinice lokalne samouprave, određuju se opštinske administrativne granice, imena i sedišta novih opština, donose se prelazni propisi umesto postojećih opštinskih propisa i novih opština koje su osnovane ovim Zakonom, a takođe se i definišu procedure za izmenu administrativnih granica opština.

Zakon o lokalnim izborima, Br. 03/L-072 - Cilj ovog Zakona je organizovanje i održavanje izbora za skupštine opština i za predsednike opština.

Zakon o finansijama lokalne uprave, Br. 03/L-049 - Ovim Zakonom pravno je uređena finansijska nezavisnost što je u skladu sa nacionalnim ekonomskim politikama uzimajući u obzir fiskalnu održivost opština i Vlade, opštine na Kosovu imaju pravo da imaju svoje dovoljne finansijske izvore sa kojima mogu da slobodno raspolazu u vršenju svojih opštinskih nadležnosti u skladu sa važećim zakonima Kosova. Opštinski finansijski izvori odgovaraju opštinskim nadležnostima utvrđenim u Ustavu i u Zakonu o lokalnoj samoupravi.

U cilju konkretizacije i u svrhu sprovođenja primarnog zakonodavstva, MLU je izradio veliki broj Administrativnih naređenja, prema sledećem redosledu:

AN o korišćenju službenih vozila u opštini, Br. 2008/01 - Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj da pravno uredi pravo na redovno i delotvorno korišćenje službenih vozila u svim opštinama Kosova.

AN o osnivanju jedinice za ljudska prava u opštini, Br. 2008/02 - Ovo Administrativno uputstvo formira Funkcionalne jedinice za ljudska prava u opštini (OJLJP), kao trajni mehanizam odgovoran za promovisanje i zaštitu ljudskih prava na nivou opštine, u skladu sa međunarodnim standardima i politikom institucija Kosova.

AN o vršenju nadležnosti MLU na polju praćenja rada i nadzora u opštinama, Br. 2008/04 - Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj da utvrdi načela, ciljeve i procedure za vršenje odgovornosti MLU na praćenju i nadzoru nad radom opština, u sklopu vršenja odgovornosti utvrđenih zakonom.

AN o prijemnoj službi u opštini, Br. 2008/05 - Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj povećanje delotvornosti rada opštinskih organa u pružanju usluga građanima.

AN o saradnji opština sa selima, naseljima i gradskim kvartovima, Br. 2008/08 - Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj da se kroz saradnju opštine sa selima, naseljima i gradskim kvartovima obezbedi efikasno pružanje usluga od strane javnih službi, kao i ispunjenje zakonskih uslova za sve građane u opštini.

AN o javnosti rada u opštini, Br. 2008/09 - Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj jačanje javnosti rada organa u opštini, zakonodavnih, izvršnih i administrativnih opštinskih organa, veće učešće javnosti u donošenju odluka na lokalnom nivou i lakši uvid javnosti u službena dokumenta opštine.

AN o organizaciji i radu konsultativnih odbora u opštini, Br. 2008/10 - Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj da pomoću konsultativnih odbora u opštini utiče na građane i druge interesne grupe da uzmu aktivno učešće u postupku donošenja odluka od javnog interesa.

U cilju uspešnog sprovođenja praktičnih politika na polju lokalne samouprave, decentralizacije i reforme javne vlasti, MLU je izradio jedan strateški dokument koji je već u realizaciji.

Srednjoročna strategija rada Ministarstva za lokalnu upravu za period od 2009. -2012. godine

- Srednjoročna strategija rada Ministarstva za lokalnu upravu (MLU) je dokument koji obuhvata sve aktivnosti koje će Ministarstvo da preduzme u cilju usavršavanja rada, promovisanja i afirmisanja lokalne vlasti u Republici Kosovo, u cilju ispunjenja svoje misije i mandata.

Razvoj i sprovođenje politika i zadataka koji proizilaze iz ove strategije zasnovani su na Ustavu i na svojim utvrđenim centralnim segmentima.

U centru vizije MLU je reforma lokalne samouprave što građani smatraju da je pravo, obaveza i odgovornost za usmeravanje procesa razvoja u opštinskim jedinicama. Da bi se ostvarila ta misija, Ministarstvo je predvidelo napred navedene ciljeve koji treba da dovedu do povećanog učešća građana u donošenju odluka, do obezbeđivanja ljudskih resursa u cilju poboljšanja kvaliteta javnih službi u opštinama, ispunjenja evropskih standarda prema planu rada na Evropskom partnerstvu, kao i do donošenja pravnog okvira za međuopštinsku i prekograničnu saradnju.

Svaki od utvrđenih zadataka ima određene ciljeve koji mogu da se ostvare preko projekata koje je preduzelo MLU, kao i politički partneri i razne organizacije u sklopu vremenskog okvira za period 2009. -2012. godine.

Ovom strategijom želi se da se postigne visok nivo usklađenog rada i modernizacija u usmeravanju javne vlasti u saglasnosti sa Evrpskom poveljom o lokalnoj samoupravi, uz ukidanje prakse neovlašćenog vršenja nadležnosti "odabranih" od strane opštine koje treba da im pripadnu.

Akcioni plan za decentralizaciju (2008. -2011. godine) - MLU je izradio Akcioni plan za decentralizaciju (za period 2008. -2011. godine). U Akcionom planu je iznet strateški cilj Vlade Kosova na stvaranju održivog i delotvornog sistema lokalne samouprave na celoj teritoriji Kosova kojim će da se obezbede bolji uslovi za život svih njegovih građana, s tim što će se obratiti dužna pažnja na posebne potrebe nevećinskih zajednica na Kosovu.

Akcioni plan za decentralizaciju je usvojila Vlada, a na osnovu Plana osnovana je Međuministarska grupa za decentralizaciju, koja je sačinjena od ministara u Vladi i ima 5 radnih podgrupa:

- Podgrupa za reformu zakonodavstva;
- Podgrupa za prenos nadležnosti i resursa;
- Podgrupa za osnivanje novih opština;
- Podgrupa za povećanje kapaciteta i koordinaciju donatorske pomoći; i
- Podgrupa za informatičku oblast kod decentralizacije.

Akcioni plan za ljudska prava za 2009. godinu - Odsek za ljudska prava (OLJP) u sastavu Ministarstva za lokalnu upravu je u toku 2009. godine nastavilo sa praćenjem poštovanja ljudskih prava, kako u Ministarstvu tako i u opštinama, u ovim oblastima:

- Rodna ravnopravnost/ prava deteta/ borba protiv trgovine ljudima;
- Upotreba jezika/ prava manjina;
- Borba protiv diskriminacije/ jednake prilike / lica sa ograničenim sposobnostima;
- Saradnja OLJP unutar MLU/ međuministarska saradnja/ i sa drugim spoljnim institucijama;
- Koordinacija zaštite ljudskih prava u saradnji sa svim opštinskim jedinicama za ljudska prava (OJLJP);
- Osnivanje OJLJP u opštini shodno napredovanju procesa decentralizacije;
- Povećanje kapaciteta službenika za ljudska prava u opštinama;

- Usklađivanje i koordinacija aktivnosti koje proizilaze iz strateških ciljeva koje je usvojila Vlada, sa utvrđenim nosiocima posla prema planu rada u opštini a;
- Saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama i sa kancelarijom Ombudsmana u pogledu ljudskih prava.

Institucionalni okvir

Ministarstvo za lokalnu upravu je uspostavljeno tako da funkcioniše na osnovu efikasnosti u cilju vršenja svojih odgovornosti, u skladu sa zakonima na snazi. U vezi sa tim, donelo je Administrativno naređenje br. 2008/6 o izmeni i dopuni AN br. 2007/1 o organizaciji i unutrašnjoj strukturi MLU. U sastavu interne organizacione strukture MLU su sledeća odeljenja:

- Pravno odeljenje;
- Odeljenje za lokalnu samoupravu;
- Odeljenje za reforme i evropske integracije;
- Odeljenje za administriranje i podršku;
- Odeljenje za nabavke; i
- Kancelarija za informisanje.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, u cilju rada na prioritetima iz Evropskog partnerstva na polju reforme lokalne samouprave, između ostalog, MLU nastoji da završi rad na zakonima, pišući ove zakone: Zakon o upravljanju nepokretnom opštinskom imovinom, Zakon o nazivima naselja u opštini i Zakon o međuopštinskoj i prekograničnoj saradnji. MLU pored toga planira i izradu podzakonskih akata koji su povezani sa lokalnom vlašću, praćenje sprovođenja zakonitosti zakonskih i podzakonskih propisa, kao i usaglašavanje opštinskih statuta tako da budu usklađeni s Zakonom o lokalnoj samoupravi, uzimajući u obzir nadležnosti koje se tiču opštine. MLU će da utvrdi koji se zakonski i podzakonski propisi odnose na nadležnosti opštine i objaviće ih skupljene u jedan dokument ili zaseban priručnik. Što se tiče sprovođenja Zakona o službenim jezicima, opštine će da donesu svoje opštinske pravilnike o upotrebi službenih jezika u opštini.

Poštovanje ljudskih prava je među prioritetima MLU, dok je realizacija prioriteta iz ove oblasti izvedena kroz osnivanje jedinica za ljudska prava u novim opštinama i u bivšim jedinicama, kao i kroz realizaciju programa za jačanje kapaciteta jedinica za ljudska prava na lokalnom nivou. Što se tiče oblasti regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa, MLU je napisao Zakon "o međuopštinskoj saradnji i partnerstvu," postavio osnovnu strukturu unutar MLU za upravljanje pekograničnom saradnjom, osnivanjem sekretarijata i odbora i drugih tela za upravljanje pekograničnom saradnjom, za jačanje kapaciteta na centralnom i na lokalnom nivou za upravljanje tim procesom, kao i za utvrđivanje idejnih projekata koji su prema svojoj prirodi u vezi sa pekograničnom saradnjom.

Na način koji jača učinak unutar opštine, MLU je napisao Priručnik za ocenjivanje i merenje učinka u opštini " koji se odnosi na društveno ekonomski razvoj, olakšice za poslovnu zajednicu i planiranje ubiranja sopetvenih prihoda. MLU je predvideo izradu programa za olakšice za kategoriju poreskih obveznika sa malim potencijalom i olakšice za poslovne organizacije, izradu strategija za realizaciju i povećanje stepena planiranja ubiranja sopstvenih prihoda, kao i izradu novih strategija za zajednice, zasnovanih na jedinstvenoj metodologiji za izradu Strateškog plana društveno ekonomskog razvoja u opštini.

Koordinacija procesa ponovnog prijema i reintegracije povratnika iz inostranstva je jedna od oblasti za koju je MLU nadležna institucija i u kojoj stvara podršku lokalne vlasti za uzvrđivanje mogućih donatora, koristeći najbolju praksu za proces reintegracije iz zemalja iz regiona i EU, za razvoj projekata sa zajednicama i sprovođenje strategije za reintegraciju.

Srednjoročni prioriteti

U cilju rada na srednjoročnim prioritetima iz Evropskog partnerstva u oblasti održive reforme javne uprave, sa poboljšanjem kapaciteta lokalne administracije za ravnopravno i efikasnije pružanje usluga građanima, MLU će da proceni potrebe za povećanjem ljudskih resursa u svim opštinama Kosova, a pored toga uvešće opštu mrežu preko interneta u MLU kojom će sve opštine da budu povezane i moći će da rukuju podacima na elektronski način. Na način koji će da ojača strukture na lokalnom nivou u pogledu procesa povratka, MLU će da potpomogne taj proces kroz Vladin Sporazum o procesu lokalizacije, sporazum sa UNHCR-om, UNDP-om, i sa opštinskim grupama za povratak.

g. Pravosudni sistem

Sistem redovnih sudova na Kosovu sastoji se od 24 opštinska suda i 2 ogranka opštinskih sudova, 5 okružnih sudova, Komercijalnog suda Kosova i Vrhovnog suda. Opštinski sudovi su sudovi koji rešavaju sudske predmete u prvom stepenu. Nadležnost opštinskih sudova za rešavanje predmeta predviđena je zakonom.

Okružni sudovi osnovani su za svaki od pet regionalnih centara (Priština, Gnjilane, Peć, Prizren i Mitrovica). Oni rešavaju po žalbama protiv presuda opštinskih sudova. Oni takođe rade i kao sudovi prvog stepena za teža krivična dela za koja je zaprečena kazna zatvora u trajanju preko 5 godina, za imovinske sporove veće vrednosti, sporove povodom prava na intelektualnu svojinu i u mnogim drugim slučajevima.

Komercijalni sud osnovan je u Prištini i ima nadležnost nad celom teritorijom Kosova za rešavanje u prvom stepenu u sporovima između stranaka koje su privatni poslovni subjekti, u postupku stečaja i u više ekonomskih krivičnih dela.

Vrhovni sud Kosova je najviši organ u sistemu redovnih sudova. On radi kao apelacioni sud u trećem stepenu za određen broj krivičnih predmeta: rešava po žalbama protiv odluka okružnog suda donetih povodom žalbi na presude opštinskih sudova. On takođe rešava po neposrednim žalbama u slučajevima predmeta iz okružnih sudova, a služi i kao sud prvog stepena za posebne predmete i za druga pitanja shodno zakonu (npr. za upravni spor).

Proces sudske reforme je zasnovan na Strateškom planu Ministarstva pravde za period 2006. -2011. godine i Akcionom planu, kao i na Strateškom planu Sudskog saveta Kosova za sudstvo Kosova za period 2007. -2012. godine, koji samo što je započeo da se sprovodi.

Zakonski okvir

Što se tiče oblasti pravosudnog sistema, na snazi je jedan sveobuhvatni zakonski okvir. Taj okvir sastoji se od sledećih primarnih zakonskih propisa:

- Zakon o polaganju pravosudnog ispita (02/1-40),
- Kosovski Zakon o porodici (2004/32),
- Kosovski krivični zakonik (2003/25),
- Kosovski zakonik o krivičnom postupku (2003/26),
- Zakon o izvršenju krivičnih sankcija (2004/46),
- Kosovski krivični zakon o maloletnim delikventima,
- Kosovski zakon o nasleđivanju (2004/26),
- Zakon o izmeni i dopuni Kosovskog krivičnog zakonika (2004/19),
- Zakonik o krivičnom postupku za izvršioce sa mentalnim poremećajem (2004/34),
- Zakon o parničnom postupku (03/1-006),
- Zakon o vanparničnom postupku 03/L-007,

- Zakon o o izmeni i dopuni Kosovskog krivičnog zakonika 03/L-002,
- Zakon o o izmeni i dopuni Kosovskog zakonika o krivičnom postupku (03/L-003),
- Zakon o nadležnosti i izboru pedmeta i određivanju predmeta sudijama i tužiocima EULEX-a na Kosovu 03/L-053,
- Zakon o izvršnom postupku (03/1-008),
- Zakon o specijalnom javnom tužiocu Republike Kosovo (03/1-052),
- Zakon o posredovanju (03/1-057),
- Zakon o javnom beležniku (03/1-010),
- Zakon o sastavu stalnog Sudskog saveta Republike Kosovo (03/L-123),
- Zakon o advokaturi (03/L-117),
- Zakon o o osnivanju Sudskog instituta Kosova (SIK) (02/L-25),
- Zakon o borbi protiv korupcije (2004/34),
- Uredba o osnivanju Sudskog saveta Kosova (2005/52),
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Sudskog saveta Kosova (07/2007. godine),
- Uredba UNMIK-a 2006/36 (RRNJ), i
- Administrativna uredba o regulatornom okviru za sistem pravosuđa na Kosovu.

U cilju sprovođenja napred navedenog zakonodavnog okvira, na snazi je jedan sveobuhvatan okvir podzakonskih propisa, koji se sastoji od sledećih akata:

- AN o programu i načinu izdavanja dokaza o položenom pravosudnom ispitu (AN-152-126/09),
- AN za primenu Uredbe UNMIK-a br. 2006/25 o regulatornom okviru za sistem pravosuđa na Kosovu,
- AN za primenu Uredbe UNMIK-a Br. 2005/52 o osnivanju Sudskog saveta Kosova. (2006/8e),
- AN br. 2006/15,
- AN br. 2007/4, i 2005/8,
- AN br. 17/8, o suzbijanju i eliminisanju teških poslova za maloletna lica,
- Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2008/2,
- Administrativno naređenje br. 2007/6 za primenu Uredbe UNMIK-a br. 2005/52 o osnivanju Sudskog saveta Kosova (SSK),

U cilju sprovođenja efikasne politike na polju pravosudnog sistema, za primenu napred navedenih dokumenta doneti su sledeći strateški dokumenti i memorandumi:

- Zakonodavna strategija za 2009. godinu,
- Godišnji plan rada Ministarstva pravde za 2009. godinu,
- Plan rada za period od 2008. -2011. godine,
- Strateški plan rada SSK za period od 2007. -2012. godine,
- Trogodišnji Strateški plan SIK i program obuke,
- Stalni programi SIK za pravno obrazovanje,
- Memorandum o razumevanju sa Ministarstvom pravde (MP) i KMDLNJ**,
- Memorandum o razumevanju između MP i BKUK**,
- Memorandum o razumevanju između MP i MLU,
- Memorandum o razumevanju između MP i OAK**,
- Memorandum o saradnji između Svetske banke i SSK,
- Sporazum između Tužilaštva i KABK,
- Sporazum između Tužilaštva i opšteg revizora, i
- Sporazum između Tužilaštva i MER.

**Primedba prevodioca: nisu data objašnjenja za ove skraćenice

Institucionalni okvir

Ministarstvo pravde – Uloga i misija Ministarstva pravde je da obezbedi efikasan pravosudni sistem i javno tužilaštvo, nezavisno i nepristrasno, pred kojima će svi građani da dobiju sigurnu i jednaku pomoć.

Ministarstvo obezbeđuje najviši profesionalni tretman shodno međunarodnim standardima prema pritvorenima, osuđenim licima, žrtvama nasilja, žrtvama trgovine ljudima i zaštićenim svedocima.

Ministarstvo izrađuje tekstove zakonskih propisa u skladu sa Ustavom Republike Kosovo i pravno usklađene sa standardima EU, razvija međunarodnu pravnu saradnju, i obezbeđuje lakši pristup u institucijama pravosuđa za pripadnike manjinskih zajednica.

Ministarstvo pravde ima sedam službi i odeljenja i to su:

- Kosovska služba za primenu zavodskih sankcija;
- Kosovska služba za uslovne kazne;
- Odeljenje za nestala lica i sudsku medicinu;
- Odeljenje za pristup pravosuđu;
- Mandat Odeljenja za pravna pitanja;
- Odeljenje za administraciju i kadrove;
- Odeljenje za nabavke.

Sudski savet Kosova (SSK) – obezbeđuje nezavisnost u radu i nepristrasnost pravosudnog sistema. SSK je institucija koja je u potpunosti nezavisna u vršenju svojih funkcija. SSK obezbeđuje da su sudovi na Kosovu nezavisni, profesionalni i nepristrasni, i vrši pun nadzor nad multi-etničkom prirodom Republike Kosovo i poštuje načelo rodne ravnopravnosti. SSK je zadužen za prijem na rad i predlaže kandidate za imenovanje i reizbor za funkciju sudija, sudsku inspekciju, sudsku administraciju, priprema pravilnike za sudove u skladu sa zakonom, zapošljava i vrši nadzor nad administrativnim osobljem u sudovima, izrađuje i vrši nadzor nad korišćenjem budžeta za sudove, utvrđuje broj sudija za svaku jurisdikciju i daje preporuke za osnivanje novih sudova. Osnivanje novih sudova vrše se saglasno zakonu.

SSK u svom sastavu ima osam stalnih komisija, i to su:

- Sudska disciplinska komisija,
- Tužilačka disciplinska komisija,
- Komisija za sudska imenovanja i unapređenja,
- Komisija imenovanja i unapređenja u tužilaštvu,
- Komisija za administriranje u sudovima,
- Komisija za budžet, finansije i ljudske resurse,
- Komisija za interna pravila i zakonodavna pitanja; i
- Konsultativna komisija za manjine.

Nezavisna sudski i tužilački savet (NSTS) - je autonomno telo Sudskog saveta Kosova (SSK). NSTS je formirana sa glavnim zadatkom da vrši sveobuhvatno razmatranje, za celo Kosovo, o podobnosti svih podnosilaca zahteva za stalno imenovanje na funkciju sudije i javnog tužioca na Kosovu.

Sudski institut Kosova (SIK) - je zadužen za obuku sudija. SIK nastavlja da sprovodi sistem osnovne obuke, unapređene obuke i obuke za sudije prototnike i profesionalno osoblje u sudovima i javnim

tužilaštvima. SIK će se transformisati u instituciju za post-diplomske studije za profesionalce. Njihova obuka obuhvata tematsku gamu, koja sadrži kodeks pravde i krivične procedure, izvršni postupak, sudsku etiku i obuku iz prava na intelektualnu svojinu.

Državno javno tužilaštvo - je nezavisna institucija sa ovlašćenjem i odgovornošću za krivično gonjenje lica optuženih za izvršenje krivičnih dela ili za izvršenje drugih dela, kako je propisano zakonom. Državno javno tužilaštvo je nepristrasna institucija koja radi na osnovu Ustava i zakona. Organizacija, nadležnosti i zadaci Državnog javnog tužilaštva uređeni su zakonom. Državno javno tužilaštvo odražava multi-etnički sastav Republike Kosovo i poštuje načelo rodne ravnopravnosti. Početni mandat tužioca je tri godine. U slučaju reizbora, mandat se produžava do ispunjenja uslova za odlazak u penziju, kako propisuje zakon, osim u slučaju razrešenja u skladu sa zakonom. Državnog javnog tužioca imenuje i razrešava Predsednik Republike Kosovo, na osnovu predloga Kosovskog tužilačkog saveta. Mandat Državnog javnog tužioca je sedam godina, bez mogućnosti ponovnog imenovanja na istu funkciju.

Kosovski tužilački savet - je institucija koja je u potpunosti nezavisna u vršenju svojih funkcija, u skladu sa zakonom. Savet obezbeđuje jednak pristup pravosuđu za sve ljude na Kosovu. Savet se stara da je Državno javno tužilaštvo nezavisno, profesionalno, nepristrasno i da odražava multi-etničku prirodu Kosova i načelo rodne ravnopravnosti. Savet vrši prijem, nominuje, unapređuje, raspoređuje i disciplinski kažnjava tužioce na način propisan zakonom. Savet će da predvidi imenovanje na funkciju javnog tužioca za pripadnike zajednica koje nisu dovoljno zastupljene na način propisan zakonom. Svi kandidati treba da ispunjavaju kriterijume utvrđene zakonom. Sastav Kosovskog tužilačkog saveta, kao i odredbe o imenovanju, razrešenju, mandatu, organizacionoj strukturi i poslovniku o radu uređeni su zakonom.

Komisija za pravnu pomoć – pruža pravnu pomoć građanima Republike Kosovo, kojima je do sada bio uskraćen jednak pristup pravosuđu zato što nisu imali potrebna materijalna sredstva. Besplatna pravna pomoć omogućena je za one koji nemaju dovoljno finansijskih sredstava, ili ako im je pomoć potrebna za obezbeđenje uspešnog pristupa pravosuđu. Pored toga što pružaju pomoć građanima Kosova kojima je nedostatak materijalnih sredstava onemogućio jednak pristup pravosuđu, drugi glavni cilj Komisije za pravnu pomoć je da kroz kvalitetne usluge u pružanju pravne pomoći tim građanima bude omogućeno da ostvare svoja prava.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, u cilju rada na prioritetima iz Evropskog partnerstva predviđena je izrada zakonskih propisa kojima će da bude uređena saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju, usvajanje i sprovođenje zakonskog nacrtu o upravljanju konfiskovanim imovinom i imovinom pod sekvestrom, izrada i sprovođenje zakonskog nacrtu o izjavi o poreklu imovine visokih javnih funkcionera, osnivanje Agencije za upravljanje konfiskovanim imovinom i imovinom pod sekvestrom, formiranje Kosovskog tužilačkog saveta (KTS) i njegova funkcionalizacija, usvajanje zakonskog nacrtu o Kosovskom tužilačkom savetu, usvajanje zakonskog nacrtu o Pravosudnom savetu Kosova, usvajanje Zakona o Pravosudnom savetu Kosova, usvajanje Zakona o advokaturi, donošenje podzakonskih akata za sprovođenje Zakona o javnom beležniku, uspostavljanje održivog programa za zaštitu svedoka, izrada zakonskog nacrtu za zaštitu svedoka a zatim i sprovođenje tog Zakona, usvajanje zakonskog nacrtu o sudovima, usvajanje zakonskog nacrtu o javnom tužilaštvu, organizovanje četiri sesije za polaganje pravosudno-advokatskog ispita posle osnivanja Komisije za jurisprudenciju shodno važećem zakonu, imenovanje direktora Odeljenja za pristup pravosuđu (OPP), 8. nastaviti sa obezbeđenjem potrebnih softverskih programa i stvaranje baze podataka i elektronske arhive od strane Ministarstva pravde za prenos podataka od OPP i UNMIK-a na MP, usvajanje zakonskog nacrtu o autopsiji a zatim i sprovođenje tog zakonu, usvajanje zakonskog nacrtu o sudskoj medicini a zatim i sprovođenje tog zakonu, izrada zakonskog nacrtu o izmeni i dopuni

Zakona o borbi protiv korupcije, izrada zakonskog nacrtu o izmeni i dopuni Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obavljanju javnih funkcija, izgradnja zatvora za zaštićene svedoke, kupovina potrebnih sredstava (tehničkih sredstava, kamera, alarma, ručnih radio stanica, posebnih mašina za prevoz zatvorenika, izgradnja zatvorske ustanove visoke bezbednosti i drugih objekata za zavodske sankcije, izgradnja dva pritvorska centra u Prištini i Gnjilanu, popravka i obnova postojećih objekata, itd.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, u cilju rada na prioritetima iz Evropskog partnerstva predviđeno je: sprovođenje Zakona o posredovanju, formiranje Komisije za posredovanje, donošenje profesionalnog etičkog kodeksa za posredovanje, donošenje podzakonskih akata iz Zakona o posredovanju a to su: podzakonski akt za određivanje taksi koje treba platiti za postupak posredovanja, dalje sudsko zastupanje Vlade Kosova u svim sudskim postupcima od strane MP, dovršavanje jedinice za prevoz zatvorenika, povećanje kapaciteta putem obuke za osoblje kosovske Službe za zavodske sankcije, razvoj efikasnog sistema službe za pravna, zakonska i tehnička pitanja, koja proističu iz unapređenja položaja manjina u institucijama pravosuđa, stvaranje i početak rada mehanizma za sistematsko praćenje obuke za pripadnike manjina u institucijama pravosuđa, pregovaranje i potpisivanje bilateralnih sporazuma između Kosova i drugih zemalja o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim i parničnim predmetima, izrada sekundarnog zakonodavstva za postupak ekstradicije, izrada pravilnika o internom radu Odseka za međunarodnu pravnu saradnju, i organizovanje obuke za sudije i javne tužioce u vezi sa postupkom pružanja međunarodne pravne pomoći, i uvođenje jednog mehanizma za koordinaciju rada između MP, SSK, MUP, MOPP i opština u cilju zaštite imovinskih prava.

Takođe, planira se sprovođenje Zakona o parničnom postupku, sprovođenje Zakona o izvršnom postupku, izmena načina za podnošenje statističkih izveštaja da bi se obezbedili tačni i iscrpni statistički podaci, izmena sa mesečnog izveštavanja na dnevno izveštavanje, povećanje broja sudija u predmetima organizovanog i finansijskog kriminala, izrada jedne analize u cilju utvrđivanja potrebnog broja administrativnog osoblja u sudu, izrada pravilnika za upravljanje sudovima posle usvajanja Zakona o sudovima, izrada pravilnika o internim poslovima sudova i stvaranje straeškog plana za informacione tehnologije, itd.

h. Politika borbe protiv korupcije

Republika Kosova ostaje posvećena borbi protiv korupcije kroz donete mehanizme. Vlada Republike Kosovo sarađivaće i jaćaće partnerstvo sa građanskim društvom i medijama u cilju jaćanja njihove uloge u razvoju, sprovođenju i praćenju reformi u borbi protiv korupcije kao i u cilju povećanja javnosti u radu i odgovornosti Vladinih i nevladinih institucija na Kosovu.

Zakonski okvir

U oblasti borbe protiv korupcije postoje dva zakona koji čine zakonski okvir na Kosovu za tu borbu:

Zakon o borbi protiv korupcije br. 2004/34 – Ovaj zakon predviđa mere za borbu protiv korupcije u oblasti izrade strategije za borbu protiv korupcije, posebno na polju administrativnih istraga o korupciji u javnom sektoru, eliminacije razloga koji dovode do korupcije, nesaglasja između nosilaca javnih funkcija i vršioca profitabilnih aktivnosti za službena lica, ograničenja u pogledu primanja poklona u vezi sa njihovim vršenjem svojih službenih dužnosti i zadataka, nadzor nad njihovom imovinom i imovinom lica koja su u bliskom srodstvu sa njima, i ograničenja u vezi sa ugovornim subjektima koji učestvuju u postupku javnog tendera i imaju poslovne odnose sa firmama u kojima ima udeo neko službeno lice ili neka osoba u bliskom srodstvu sa takvim službenim licem.

Zakon o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, Br. 02/L-133 – Cilj ovog Zakona je sprečavanje sukoba između javnog i privatnog interesa službenika koji vrši neku javnu funkciju. Cilj ovog Zakona je da utvrdi pravila, subjekte, odgovornost i nadležnost za utvrđivanje, postupak i razrešenje slučajeva sukoba javnog i privatnog interesa službenika u toku njegovog obavljanja javne funkcije. Odredbe ovog Zakona utvrđuju obavezna pravila koja mora da poštuje svaki službenik, u slučajevima kad direktno ili indirektno učestvuju u donošenju neke odluke u toku svog vršenja javne funkcije.

Institucionalni okvir

Kosovska Agencija za borbu protiv korupcije (ABK) je nezavisan organ, specijalizovan za borbu protiv korupcije i njeno suzbijanje na Kosovu koji vrši odgovornosti utvrđene u Zakonu o borbi protiv korupcije (2004/34). Agencija je osnovana jula 2006. godine i počela je sa radom 12. februara 2007. godine.

Cilj i rad Agencije usredsređen je na otkrivanje i istraživanje slučajeva korupcije, davanje doprinosa za dopunu zakonskih propisa o borbi protiv korupcije na Kosovu, za napore na suzbijanju i borbi protiv fenomena korupcije, za edukaciju i jačanje samosvesti u borbi protiv korupcije na Kosovu kao osnovne mere za dalju uspešnu borbu protiv korupcije.

Rad Agencije nadziru Skupština Kosova i Savet Agencije. Agencija podnosi izveštaj o svom radu na šest meseci Savetu Agencije a jednom godišnje priprema izveštaj za Skupštinu Kosova.

Savet je kolegijalni organ koji vrši funkciju nosioca politike reforme borbe protiv korupcije i koji vrši nadzor nad radom ABK. Članovi Saveta imaju mandat od dve godine rada na tom zadatku. Savet je počeo sa stvarnim radom u junu 2008. godine tako što je nasledio jedan stari savet kojem je istekao mandat u februaru 2008. godine. U toku svog mandata Savet nije bio popunjen potrebnim članovima zbog izostanka predstavnika građanskog društva. U toku 2008. godine Savet je održao 18 sastanaka. Kao i onaj prethodni savet, ovaj Savet ima mandat u trajanju od dve godine.

Agencija je osnovana na osnovu zakona i dostavlja svoje periodične izveštaje svom Savetu Agencije svakih šest meseci u vezi sa sadržinom i dometom nadzora nad imovinom i u vezi sa zaključcima koje je utvrdila Agencija u vezi sa nesaglasnostima, sukobom interesa, poklonima i obavljenim istragama, kao i o radu i detaljnim radnjama koje je obavila Agencija u toku izveštajnog perioda.

Do sada, Agencija je podnela Savetu jedan godišnji izveštaj, za period januar- decembar 2007. godine, i tri šestomesečna izveštaja, za period jul -decembar 2006. godine, januar - jul 2007. godine, i januar - decembar 2008. godine.

Savet Agencije sastoji se od 9 članova:

- Predstavnik Skupštine;
- 1 predstavnik iz kabineta Predsednika;
- 1 predstavnik iz Vlade;
- 1 predstavnik iz Vrhovnog suda;
- 1 predstavnik iz Javnog tužilaštva;
- 1 predstavnik lokalnih vlasti; i
- 1 predstavnik građanskog društva.

Savet Agencije ima svog predsednika i zamenika predsednika koje su među sobom izabrali članovi Saveta Agencije na period od dve godine.

ABK je prva domaća nezavisna institucija koja je uspostavljena bez prethodne pomoći međunarodnih organizacija već je u celosti podržana domaćim kapacitetima. Sredstva za rad Agencije obezbeđuju se

iz Kosovskog konsolidovanog budžeta, na osnovu predloga Agencije, u kojem su navedeni načini za korišćenje tih odobrenih sredstava u skladu sa važećim zakonima.

Za sada, u Agenciji je zaposleno 35 službenika u sklopu čije administrativne strukture postoje tri odeljenja:

- Odeljenje za istrage;
- Odeljenje za prevenciju; i
- Odeljenje za administraciju.

Osim direktora Agencije koga imenuje Skupština Kosova, ostali zaposleni su državni službenici.

Kancelarija za dobru vladavinu pri Kabinetu Premijera rukovodi i koordiniše rad radne grupe za borbu protiv korupcije kao mehanizma kojim se Vlada bori protiv korupcije. Vlada Republike Kosovo je dana 27.03.2008. godine donela odluku br. 04/13 o imenovanju članova međuministarske radne grupe za borbu protiv korupcije. Cilj te međuministarske radne grupe je da pomogne zajedno sa Kosovskom Agencijom u borbi protiv korupcije u izradi politika, revidiranju zakonske infrastrukture, i drugo.

Međuministarska radna grupa za borbu protiv korupcije u toku ove godine je imala a i dalje igra važnu ulogu u procesu izrade strategije za borbu protiv korupcije i za sprovođenje Akcionog plana za reformu javne uprave na Kosovu.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, u cilju rada na prioritetima iz Evropskog partnerstva na polju borbe protiv korupcije, između ostalog, ABK će u saradnji sa drugim vladinim i nevladinim institucijama da pripremi Strategiju za borbu protiv korupcije kao i Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2009. -2011. godine koji čeka na proceduru za usvajanje na Vladi i na Skupštini.

Isto tako, zakonska osnova za borbu protiv korupcije na Kosovu biće ojačana kroz proces pripreme zakonskih nacrti koji se odnose na tu oblast. To podrazumeva saradnju sa Vladom na pripremi zakonskog nacrti o prijavljivanju porekla imovine visokih javnih službenika, zakonskog nacrti o izmeni i dopuni Zakona o borbi protiv korupcije 2004/34 kao i izradu zakonskog nacrti o izmeni i dopuni Zakona o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javnih funkcija br. 02/L-133.

Pored toga, dalja izgradnja potpunog zakonskog mandata koji je prilagođen važećim zakonskim propisima o borbi protiv korupcije ostaje jedan od srednjoročnih prioriteta.

Srednjoročni prioriteti

Među srednjoročnim prioritetima je unapređenje borbe protiv korupcije u sklopu jačanja zakonske osnove za borbu protiv korupcije, kroz jačanje kapaciteta za vođenje istrage i otkrivanje izvršilaca krivičnih dela u vezi korupcije, poboljšanje saradnje između Agencije i drugih mehanizama kao što su policija, javno tužilaštvo ali i drugih mehanizama, kao i poboljšanje razmene informacija o slučajevima koji su povezani sa korupcijom u službama koje su zadužene za otkrivanje, vođenje istrage i krivično gonjenje u slučajevima u kojima postoji sumnja o korupciji.

Agencija će da preduzme sve mere u saradnji sa drugim institucijama da smanji mogućnosti za izvršenje krivičnih dela korupcije i da time postigne da se korupcija pretvori u aktivnost visokog rizika i sa malim profitom.

2.1.2 LJUDSKA PRAVA I ZAŠTITA MANJINA

Osnovna prava i slobode ljudi i građana koji su priznati u međunarodnom pravu su neposredno primenljivi na Kosovu, a sad posle proglašenja nezavisnosti, potpisivanje tih zakona je jedan od najviših prioriteta Vlade Republike Kosovo.

a. Građanska i politička prava

Vlada je na dan 3. decembra 2008. godine usvojila **Strategiju i Akcioni plan za ljudska prava u Republici Kosovo** za period od 2009. -2011. godine. Strategija i Akcioni plan za ljudska prava u Republici Kosovo za period od 2009. -2011. godine napisani su uz koordinaciju rada od strane Kabineta Premijera Republike Kosovo odnosno njegove Kancelarije za dobru vladavinu (KDV) u bliskoj saradnji sa mnogim važnim akterima iz oblasti ljudskih prava na Kosovu i sa međunarodnim institucijama iz ove oblasti. Strategija i Akcioni plan za ljudska prava u Republici Kosovo teže da budu dokumenti koji nude potrebne korake koje treba preduzeti za poboljšanje sprovođenja, promovisanja i zaštite ljudskih prava, i za širenje znanja o ljudskim pravima na Kosovu. U strategiji su utvrđeni i određeni zadaci sa najvišim prioriteta, njome je konsolidovana koordinacija rada među zainteresovanim stranama, utvrđen je rok za ispunjenje većine zadataka i određene su odgovorne institucije koje su zadužene za razne zadatke i odgovornost za sprovođenje Strategije.

Zakonski okvir i institucionalni mehanizmi za zaštitu ljudskih prava - Stvarajući mehanizme i neophodnu zakonsku infrastrukturu za zaštitu i unapređenje ljudskih prava Vlada je izveršila usklađivanje sa međunarodnim standardima. Razume se da je zakonski okvir uneo prednost u zakonsku infrastrukturu, kao i stvaranje institucionalnih mehanizama za komunikaciju i koordinaciju u odnosu sa politikama, programima i procesima u vezi sa pitanjem ljudskih prava u institucijama Republike Kosovo. Na lokalnom i na centralnom nivou Vlade osnovane su jedinice za ljudska prava (JLJP). To je uvelo mogućnost za lakše ostvarivanje ljudskih prava za sve građane Kosova bez razlike i pružilo je jednake prilike za njihovo aktivno učešće u utvrđivanju izvršnih politika i zadataka.

Republika Kosovo je u svoj Ustav ugradila glavne međunarodne instrumente koji uređuju zaštitu ljudskih prava i svi oni su neposredno primenljivi na Kosovu, tako da je time izrazila svoju spremnost i dobru političku volju da ih primeni u svrhu ispunjenja svojih međunarodnih obaveza kojima će da osigura ostvarenje svih osnovnih i svih drugih prava za sve građane Republike Kosovo.

Dana 29. aprila 2009. godine, Vlada je usvojila **Nacionalni akcioni plan za lica sa ograničenim sposobnostima u Republici Kosovo** za period 2009. -2011. godine. Usvajanje ovog plana imalo je simboličan značaj, pošto je po prvi put na Kosovu usvojen jedan takav dokument koji na jasan način kaže šta treba da uradimo i kao institucija, ali i kao društvo, za poboljšanje kvaliteta života svih lica sa ograničenim sposobnostima u Republici Kosovo. Dokument sadrži i komentare nevladinog sektora i organizacija koje zastupaju interese lica sa ograničenim sposobnostima. Kabinet Premijera Republike Kosovo i njegova Kancelarija za dobru vladavinu (KP-KDV) vršice koordinaciju procesa praćenja izvršenja Plana i izveštavanja o tome. U cilju promovisanja ovog strateškog dokumenta, KP-KDV održali su konferenciju kojom je obeležen početak sprovođenja tog Plana. Nacionalni Akcioni plan za lica sa ograničenim sposobnostima objavljen je i na Brajevom pismu, na CD sa akustičnom tehnologijom za slepa i slabovidna lica a urađen je i DVD na jeziku znakova za gluva lica.

Predsednik Vlade Republike Kosovo je svojom odlukom br. 08/46 od 3. decembra 2008. godine ponovo aktivirao rad **Nacionalnog saveta za lica sa ograničenim sposobnostima** kojim rukovodi g. Ramë Manaj, zamenik Premijera u Vladi Republike Kosovo. Ovako visoka struktura predstavnika i članova Saveta saraduje i olakšava komunikaciju i koordinaciju politika, programa i postupaka

unutar Vlade Republike Kosovo, zajednice lica sa ograničenim sposobnostima, nevladinim organizacijama i građanskim društvom uopšte.

U cilju koordinacije i saradnje među vladama u oblasti ljudskih prava, Predsednik vlade Kosova je dana 13. maja 2009. godine doneo odluku kojom je imenovao **Koordinatora za ljudska prava u Vladi Republike Kosovo**. Na osnovu te odluke Premijera, koordinatori vrši koordinaciju rada sa jedinicama za ljudska prava u resornim ministarstvima, u cilju promovisanja i zaštite ljudskih prava na Kosovu, a pored toga koordinator vrši koordinaciju aktivnosti u vezi sa pripremom izveštaja koje Vlada Kosova podnosi međunarodnim mehanizmima o ljudskim pravima.

Završen je dokument pod nazivom **Strategija i Nacionalni akcioni plan za prava deteta** za period 2009. -2013. godine, a u junu 2009. godine očekuje se njegovo usvajanje na Vladi Republike Kosovo. Posle organizovanja jedne serije javnih radionica, izvedenih u cilju obavljanja širih konsultacija sa decom, građanskim društvom, domaćim i međunarodnim nevladinim organizacijama, Kabinet Premijera i njegova Kancelarija za dobru vladavinu dovršili su posao i ugradili dobijene komentare na Strategiju i Nacionalni akcioni plan za prava deteta za period 2009. -2013. godine. Proces izrade tog strateškog dokumenta obuhvatio je: analizu situacije u pogledu prava deteta, analizu zakonskih propisa koji se tiču prava deteta, kao i obavljene konsultacije sa građanskim društvom, decom i omladinom, kao sastavnim delom procesa izrade tog strateškog dokumenta.

Odlukom Premijera Republike Kosovo br. 07/46 od 03.12.2008. godine, postao je funkcionalan **Međuministarski komitet za prava deteta**. Međuministarski komitet za prava deteta ima za cilj da vrši koordinaciju politika, programa i postupaka u vezi sa pitanjem prava deteta u institucijama Republike Kosovo.

Vlada je na svom zasedanju od 24. decembra 2008. godine usvojila **Strategiju za integraciju zajednice Roma, Aškalija i Egipćana na Kosovu** za period od 2009. -2015. godine. Strategija ima za cilj da utvrdi koje su potrebe, da odredi ciljeve i prioritete za integraciju i emancipaciju manjina iz zajednice RAE u poštovanju i punom uživanju ljudskih prava. Ona ima poseban cilj da poboljša opštu integraciju zajednice RAE u tokove kosovskog društva.

Strategija nudi konkretne preporuke za specifične tematske oblasti, kao što su: obrazovanje, kultura, informisanje, mediji, zdravstvo, učešće, političko predstavljanje, zapošljavanje, ekonomsko jačanje, socijalna sigurnost, stanovanje, naselja, upis u matične knjige, izdavanje ličnih isprava, nediskriminacija, bezbednost i rodna ravnopravnost. Kancelarija za dobru vladavinu pri Kabinetu Predsednika vlade zadužena je za koordinaciju procesa praćenja sprovođenja ove strategije.

Zatvorski sistem na Kosovu uopšteno govoreći je usklađen sa međunarodnim zahtevima ljudskih prava. Pa ipak, odluka o izgradnji jednog novog zatvora visoke sigurnosti i visokih standarda zaštite ljudskih prava je u postupku donošenja. Što se tiče zatvora u Dubravi, urađen je izvestan broj poboljšanja: instaliran je sistem kamera za interni nadzor protiv pobune i poboljšane su mogućnosti za radno angažovanje u toku boravka u zatvoru. Primenjivanje Kodeksa ponašanja od strane pripadnika Kosovske službe za zavodske sankcije i postupak istrage povodom pritužbi zatvorenika je važan korak koji propisuje ovaj dokument u cilju garancije dobrobiti zatvorenika i njihovih prava prema međunarodnim standardima. Biće urađen jedan kratkoročan specijalni program reintegracije u društvo, naročito za seoske sredine, u zatvorskim objektima u Dubravi i Lipljanu.

Sloboda govora na Kosovu zajemčena je zakonom. Kosovska Nezavisna komisija za medije povećaće svoje ljudske resurse u cilju sprovođenja sekundarnih zakonskih propisa koje donosi Komisija za Medije.

Ombudsman - Institucija Ombudsmana (zaštitnika građana) na Kosovu uspostavljena je na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2000/38 o uspostavljenju Institucija Ombudsmana na Kosovu, kao nezavisna institucija sa mandatom da preispituje slučajeve za koje se tvrdi je došlo do povrede ljudskih prava ili zloupotrebe ovlašćenja od strane domaćih organa vlasti ili međunarodne uprave koja radi na Kosovu.

Od sredine 2000. do decembra 2005. godine, Institucijom je rukovodio međunarodni Ombudsman, dok su dvojica njegovih zamenika, ekipa pravnika za ljudska prava i administrativno osoblje bili Kosovci. Od decembra 2005. godine, odgovornost međunarodnog Ombudsmana podeljena je na dvojicu njegovih zamenika koji su bili imenovani kao vršioci dužnosti Ombudsmana do imenovanja novog Ombudsmana od strane Skupštine Kosova.

U februaru 2006. godine, Specijalni predstavnik Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija (SPGS) doneo je Uredbu UNMIK-a br. 2006/6.

Tom Uredbom UNMIK-a br. 2006/06 izvršeno je još izmena u organizacionoj strukturi te Institucije. Pema toj Uredbi, rukovođenje nad radom Institucije Ombudsmana treba da obavlja jedan lokalni Ombudsman, jedan glavni zamenik i tri ostala zamenika koje treba da imenuje Skupština Kosova.

Posle neuspeha prve runde postupka imenovanja rukovodioca Institucije Ombudsmana u decembru 2006. godine, UNMIK je pojednostavio postupak imenovanja Ombudsmana tako što je zamenio Uredbu 2006/06 Uredbom 2007/15. Dana 22. juna 2007. godine Skupština Kosova usvojila je amandame na procesna pravila za imenovanje Ombudsmana i njegovih zamenika.

Skupština Kosova objavila je drugi konkurs za imenovanje Ombudsmana 28. juna 2007. godine, ali je taj konkurs kasnije poništen nakon što su dobijene velike kritike međunarodnih ali i domaćih nevladinih organizacija za ljudska prava u vezi sa postupkom prethodnog izbora kandidata na spisak za uži izbor za funkciju Ombudsmana.

U martu 2008. godine, po treći put, Skupština Kosova objavila je konkurs za imenovanje kosovskog Ombudsmana. Ali, iako je bio načinjen spisak za uži izbor kandidata, Skupština Republike Kosovo odlučila je da skine sa svog dnevnog reda pitanje izbora Ombudsmana na neodređeno vreme ne dajući obrazloženje za donošenje jedne takve odluke, dok je nastavak tog procesa ostao nejasan u pogledu mišljenja.

U četvrtom konkursu koji je oglašen početkom ove godine došlo je do ozbiljnog propusta jer kosovska Skupština nije izabrala kandidata sa spiska za uži izbor što je sa 30 glasova proglašeno nevažećim.

Skupština Kosova je 4. juna izabrala kosovskog Ombudsmana.

Uredbom UNMIK-a Br. 2000/38 o uspostavljanju Institucije Ombudsmana na Kosovu kao i drugim propisima koji su bili doneti, utvrđeni su najvažnije vrednosti i načela, prema kojima će da radi ova Institucija. Neki od najvažnijih vrednosti i načela bez kojih Institucija Ombudsmana ne može da bude u dovoljnoj meri efikasna u svom radu su: nezavisnost, nepristrasnost, profesionalizam i poverljivost.

Veći broj izveštaja koje su međunarodne organizacije i institucije objavile na temu Kosova potvrđuju odnosno ocenile su njegovu važnost kao izuzetno pozitivnu, dok poslednji izveštaj Komiteta za ekonomska i socijalna prava ocenjuje da je Institucija Ombudsmana ubrojana kao jedan od najvažnijih pozitivnih aspekata za Kosovo.

Pratiće se primena Zakona o borbi protiv diskriminacije, dok će u narednom kratkoročnom periodu Vlada Kosova da sprovede istraživanje o primeni Zakona o borbi protiv diskriminacije među

službenicima u javnoj službi na centralnom nivou i istraživanje o tome kako građani shvataju diskriminaciju i sprovođenje Zakona o borbi protiv diskriminacije, a zatim će, posle završetka posla, da objavi rezultate svog istraživanja.

Pun početak rada Jedinica za ljudska prava u resornim ministarstvima, na osnovu Administrativnog naređenja br. 2007/04 i dalje je jedan od izazova za Vladu koja će da se pozabavi tim dokumentom u kratkoročnom periodu. U cilju poboljšanja saradnje i sprovođenja preporuka Ombudsmana, biće održavani redovni mesečni sastanci između Kabineta Premijera i KDV sa Ombudsmanom.

b. Ekonomska i socijalna prava

Zakonski okvir

Načelo jednakih prava za muškarce i žene utvrđeno je kao jedno od osnovnih pravila sadržanih u Ustavu Kosova. Ustav Kosova garantuje svim ljudima na Kosovu uživanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u potpunoj jednakosti i bez ikakve diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Zakon o rodnoj jednakosti - U cilju jačanja jednakosti između žena i muškaraca i u cilju pune emancipacije žena, Skupština Kosova je 2004. godine usvojila Zakon o rodnoj jednakosti (ZRJ). Cilj ZRJ je da promoviše i da stvara rodnu jednakost kao neophodan uslov za demokratski razvoj društva koji daje mogućnost za učešće kako muškaraca tako i žena u političkom, ekonomskom i kulturnom životu kao i u drugim njegovim sferama.

Zakon o borbi protiv diskriminacije - je usvojen u cilju suzbijanja i borbe protiv diskriminacije, ali i u cilju promovisanja stvarne jednakosti i načela jednakog postupka prema svim licima na Kosovu. Ovaj Zakon, zajedno sa zakonom koji zabranjuje kako direktnu tako i indirektnu diskriminaciju među ljudima koja se zasniva na njihovoj rodnoj pripadnosti, etničkom ili nacionalnom poreklu, predviđa mogućnost za preduzimanje pozitivnih radnji, kao što su mere na suzbijanju ili naknadi za pretrpljenu štetu za ugrožena lica.

Uredba o radu Međuministarskog saveta - Agencija za rodnu jednakost (ARJ) napisala je tekst Uredbe o radu Međuministarskog saveta na osnovu člana 4.9 ZRJ, čiji su članovi svi službenici i službenice za rodnu jednakost u svim ministarstvima. Ovaj Savet podnosi svoje izveštaje ARJ o obavljanju zadataka sa aspekta rodne jednakosti.

Projekt AN o izmeni i dopuni Administrativnog naređenja br. 04/2007 - Agencija za rodnu jednakost pripremila je i predala na usvajanje Vladi Kosova projekt Administrativnog naređenja o izmeni i dopuni Administrativnog naređenja br. 04/2007 o jedinicama za ljudska prava u Vladi Kosova. Novo naređenje ima za cilj da izvrši sistematizovanje i re-definisanje zadataka članova Međuministarskog saveta i njihovo udaljšavanje iz tih jedinica.

Kosovski Programi za rodnu jednakost – platforma za rad ARJ

U cilju usaglašavanja mandata ARJ onako kako je definisan u ZRJ, Agencija za rodnu jednakost je zajedno sa centralnim i lokalnim institucijama i uz učešće građanskog društva napisala kosovski Program za rodnu jednakost (KPRJ), koji je usvojila Vlada RK svojom odlukom br. 7/17 od 24.04.2008. godine. Ta odluka obavezuje institucije Republike Kosovo na njenu primenu. Usvajanjem KPRJ-a Vlada i ARJ ispunjavaju svoje obaveze propisane u članu 4.4 Zakona o rodnoj jednakosti, obaveze proistekle iz APEP u smislu prioriteta 39. (koji definiše i prilagođava Vladin program promovisanja prava žena na Kosovu) i prioriteta 116. (za sprovođenje Zakona o rodnoj jednakosti. Time se obezbeđuje prevlast prava žena u svim politikama i važećim zakonskim propisima).

KPRJ je strateški dokument koji utvrđuje namere, ciljeve, politike i glavne nosioce poslova koji su odgovorni za sprovođenje rodne jednakosti u svim oblastima društvenog i ekonomskog života za muškarce i žene, za period od 2008. -2013. godine. Treba naglasiti da KPRJ sadrži Akcioni plan sa 7 strateških ciljeva i budžetskim troškovima.

Ovaj program služi kao dugoročna radna platforma za rad ARJ i ujedno obavezuje centralne i lokalne institucije da preduzimaju radnje u skladu sa Akcionim planom, usmerene na ovih 6 polja: 1) Rodni odnosi i mesta na kojima se donose odluke; 2) Integracija žena u privredi; 3) Kultura i mediji; 4) Obrazovanje; 5) Rad i društveno dobrostanje; i 6) Zdravstvo.

Institucionalni okvir

Vlada Kosova je svojom odlukom br. 5/131 od 1. februara 2005. godine osnovala Kancelariju za rodnu jednakost kao poseban organ Vlade Kosova u skladu sa članom 5.1 Uredbe UNMIK-a Br. 2004/18, od 7. jula 2004. godine o proglašenju Zakona o rodnoj jednakosti koji je usvojila Skupština Kosova (Zakon Br. 2004/2). Odlukom Vlade Kosova Br. 03/2006. godine od 12.07.06 Kancelarija za rodnu jednakost je od 1. septembra 2006. godine prerasla u Agenciju za rodnu jednakost, pri Kabinetu Premijera.

Agencija za rodnu jednakost ima mandat da primenjuje i da prati primenu Zakona o rodnoj jednakosti kroz promovisanje vrednosti i jednakih prilika bez obzira na nečiji rod. ARJ je zaposlila 7 člana osoblja tako da ih sad ima ukupno 18.

Institucionalni mehanizmi rodne jednakosti na centralnom nivou su:

- Agencija za rodnu jednakost pri Kabinetu Premijera;
- Institucija ombudsmana - Jedinica za rodnu jednakost;
- Službenici i službenice za rodnu jednakost u Ministarstvima;
- Međuministarski savet za rodnu jednakost.

Mehanizam na lokalnom nivou:

- Službenici i službenice za rodnu jednakost u opštini

Na opštinskom nivou su od 2003. godine imenovani službenici za rodnu jednakost. U skladu sa Uredbom UNMIK-a br. 2004/18 od juna 2004. godine, o proglašenju Zakona o rodnoj jednakosti na Kosovu koji je usvojila Skupština Kosova. U skladu sa članom 4.15 tog Zakona, MLU je donelo Administrativno naređenje br. 2005/08 o određivanju nadležnosti i utvrđivanju radnih zadataka službenika i službenica za rodnu jednakost u opštini. Na osnovu tog Naređenja, službenici i službenice za rodnu jednakost saraduju sa Agencijom za rodnu jednakost.

ARJ preko službenika za rodnu jednakost prati rodnu zastupljenost i sprovođenje ZRJ na opštinskom nivou.

U 24 opština postoje službenici za rodnu jednakost. U četiri opštine nisu postavljeni službenici i službenice za rodnu jednakost : u Prizrenu, Istoku, Kačaniku i Obiliću.

U skladu sa ZRJ u tri opštine su osnovane Kancelarije za rodnu jednakost: u opštinama Gnjilane, Dragaš i Štimlje, dok u drugih dvanaest (12) opština nije bila osnovana kancelarija za rodnu jednakost već su samo zaposleni službenici i službenice za rodnu jednakost. Pored toga, ostala je nejasna situacija u pogledu tri osnovane kancelarije jer za njih nisu obezbeđene posebne budžetske stavke.

To što nisu osnovane neke kancelarijave za rodnu jednakost sa posebnim budžetskim stavkama ne onemogućava pisanje radnih planova za službenike, u kojima treba da postoje konkretni zadaci i opšta platforma iz kosovskog Programa za rodnu jednakost. Ovakva situacija ne omogućava da se rodna pitanja uvrste u plan rada opština niti doprinosi stvaranju povoljne klime da žene i devojčice učestvuju u profesionalnom i obrazovnom životu i na postizanju opšteg dobrostanja u društvu.

Što se tiče Konvencije o eliminaciji svih vidova diskriminacije prema ženama - Konvencija CEDAW - ARJ je na osnovu člana 5. tačka 5.2 (e) ZRJ pripremila izveštaj za Kosovo o ispunjenju međunarodnih obaveza na polju rodne jednakosti koji je usvojila Vlada.

Poziv koji je UNMIK uputio Vladi Kosova za sačinjavanje izveštaja bio je uručen sa 8 meseci kašnjenja i ta činjenica je omela početak rada na izradi Izveštaja.

Vlada Kosova je zadužila ARJ kao nadležni organ i ona je uradila prvi kosovski Izveštaj o primeni Konvencije o eliminaciji svih vidova diskriminacije prema ženama (Konvencija CEDAW). Izveštaj obuhvata vremenski period od 1999-2007. godine, i to je sveobuhvatni izveštaj o situaciji u kojoj se nalaze žene i devojčice na Kosovu. Taj izveštaj napisan je u saradnji sa UNMIK-ovom Kancelarijom za rodna pitanja. Vremenski period od 1999-2001. godine obradio je UNMIK. ARJ pri KP je nosilac procesa pisanja izveštaja za vremenski period od 1. januara 2002. do 31. decembra 2007. godine.

Izveštaj o primeni Konvencije CEDAW iznosi situaciju u pogledu ravnopravnosti i rodnih pitanja pod poglavljima "De jure" (zakonski deo) i "De facto" (stvarnost na terenu).

Konačni izveštaj predat je sa logom Vlade Republike Kosovo i taj logo nije prihvaćen od strane Komiteta za CEDAW. EK i ARJ do sada su održali više sastanaka sa Potpredsednikom Vlade, g. Ramom Manajem, sa pomoćnikom ministra za spoljne poslove gospođom Vlorom Čitaku kao i sa predstavnicima UNMIK-a i MCK u cilju razjašnjenja situacije i procedure predaje kosovskog Izveštaja Komitetu za CEDAW u Ženevi. Uprkos naporima Savetnika za ljudska prava u UNMIK-u, g. Roka Rajmonda, u vezi sa podnošenjem tog izveštaja sa logom Vlade Kosova ocenjeno je da to nije moguće.

Do sada Komitet za CEDAW nije izrazio svoju spremnost da zvanično prihvati Izveštaj Republike Kosovo o primeni Konvencije CEDAW.

Kratkoročni prioriteti

ARJ je izradila i objavila Izveštaj o nasilju u porodici pod naslovom " Sigurnost počinje kod kuće", čiju su izradu finansirali WSSI i UNDP, i tim dokumentom učinjen je prvi korak u pravcu ostvarenja Strateškog cilja br. 6. iz KPRJ (*poboljšanje društvenog položaja socijalno ugroženih žena putem poboljšanja njihovog pristupa kvalitetnim socijalnim uslugama*) što je predviđeno u Zadatku 6.2.4 - ***Izrada nacionalne strategije protiv nasilja u porodici.***

ARJ je u prvoj pripremnoj fazi za iniciranje: izrade nacrtu zakona o nasilju u porodici što je već uneto u zakonodavnu strategiju Vlade, a istovremeno su preduzeti prvi koraci za utvrđivanje partnera u radnim grupama (MP; MONT; MRSS; MZ; Policija Kosova, Socijalni smeštaj, NVO sektor) za izradu Strategije protiv nasilja u porodici. Ova strategija služi kao nacionalna smernica za poboljšanje postojećih službi za suzbijanje, obezbeđivanje, suđenje i postupak prema žrtvama i izvršiocima nasilja u porodici, i time će pomoći odgovarajućem razvoju i dobrobiti kosovskog društva. Strategija je usredsređena na četiri glavna stuba: 1) suzbijanje i samosvest, 2) bezbednost, 3) pravosuđe 4) pomoć i tretman.

ARJ planira da podnese taj zakonski nacrt na usvajanje Vladi u junu 2009. godine. Uz pomoć WSSI i UNDP angažovana su 3 savetnika.

ARJ je u cilju ostvarenja Zadatka 5 iz KPRJ (*poboljšanje položaja na tržištu rada za žene i devojčice*) preduzela prvi korak u pravcu sprovođenja istraživanja "Žene u procesu rada i donošenja odluka" koje ima za cilj da utvrdi ključne probleme u shvatanju rodova i rodnih pitanja u procesu rada i odlučivanja; istraživanje treba da se obavi u julu 2009. godine.

ARJ je treći put zaredom pomogla Agenciji za podršku malim i srednjim preduzećima u organizaciji sada tradicionalnog sajma "Žene u biznisu" u junu 2009. godine. ARJ je u toku novembra i decembra 2008. godine i u januaru 2009. godine u saradnji sa MEF i MOPP dala podršku NVO „Mi smo deo sveta“ u izvođenju obuke za jačanje malih preduzeća za žene.

U okviru Strateškog cilja 7 KPRJ-a (*Poboljšanje predstave o ženama u medijima i kulturi*) ARJ je pratila pisane medije sa rodne perspektive. Istraživanje o praćenom materijalu za 2007. godinu biće objavljen u junu 2009. godine.

Srednjoročni prioriteti

Strateški cilj br. 1 KPRJ-a; (*Širenje vrednosti i prakse koji promovišu rodnu jednakost, zaštitu ljudskih prava i sticanje većih prava žena, tj. emancipaciju*), Agencija za rodnu jednakost planira da u sklopu ARJ osnuje Institut za rodna istraživanja i studije. Taj institut odnosno centar imaće funkciju da čuva arhivu, skuplja statističke podatke razvrstane po rodnoj osnovi - kao baze podataka, da ima bibliotečki fond i vrši istraživanja u cilju orijentisanja politika, kojima su obuhvaćena rodna pitanja kao pitanja koja prožimaju sve aspekte javne publike (uvođenje rodno pitanja u glavne društvene tokove).

ARJ je organizovala jednu svodnevnu međunarodnu konferenciju "Rod i identitet". Konferencija je bila podeljena na četiri sesije i održala je svoj rad u Prištini, u toku 7. i 8. marta 2009. godine. Prvenstveni cilj Konferencije bio je da uzme u obzir iskustva zemalja iz regiona i međunarodne zajednice za potrebe osnivanja Instituta za rodna istraživanja i studije u sklopu ARJ pri KP. Učesnici na Konferenciji bili su predstavnici i predstavnice akademskih krugova iz evropskih zemalja i SAD, Univerziteta u Prištini (UP), Ambasada u Prištini, EULEX-a itd. i građanskog društva.

Teme na zasedanjima bile su sledeće:

1. Rodni identitet kroz interdisciplinarnu perspektivu
2. Politike za rodno prevođenje (prevođenje na jezike i od kultura)
3. Rod, borba i pravda
4. Međunarodna iskustva u osnivanju instituta za (rodne) studije

Na Konferenciji je predstavljeno 15 saopštenja, koja su zatim objavljena u zasebnom izdanju za jun i jul 2009. godine.

U decembru 2008. godine promovisana je internet stranica u cilju distribuiranja detaljnih informacija i predavljanja aktivnosti osoba za kontakte za rodnu jednakost, kao i partnera sa kojima se saraduje na polju rodno pitanja.

c. Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina

Prava manjina na Kosovu pravno su uređena pre svega zakonom. Ostvaren je veliki korak kad je Skupština dana 9. aprila usvojila Ustav, s tim što članovi 57, 58, 59, 60, 61. i 62. Ustava uređuju prava zajednica, osnivanje Konsultativnog saveta za zajednice, zastupljenost u javnim institucijama i institucijama samouprave.

Vlada je nastavila da radi na institucionalnom i zakonskom okviru za zaštitu kulturne i verske baštine. Skupština je usvojila Zakon o posebnim zaštitnim zonama za naročitu zaštitu objekata Srpske Pravoslavne Crkve na Kosovu. Pored toga, usvojeni su amandmani koji treba da obezbede usklađenost Zakona o prostornom planiranju sa Zakonom o posebnim zaštitnim zonama. Usvojeno je sedam uredbi koje omogućavaju efikasnu primenu Zakona o kulturnoj baštini. Tri zakona su usklađena i počelo se sa njihovim usaglašenim sprovođenjem.

Međuministarska radna grupa za kulturnu i versku baštinu počela je da održava redovne sastanke. Radna grupa pripremila je Akcioni plan za posebne zaštitne zone, Akcioni plan za pisanje zakona o istorijskom centru u Prizrenu, pisanje zakona o Velikoj Hoči, organizovala je informativne sastanke sa predstavnicima sa centralnog i sa lokalnog nivoa, napisala je jednu brošuru u kojoj su sadržane tehničke informacije u vezi sa posebnim zaštitnim zonama, napisala je prvi nacrt teksta zakona o istorijskom centru u Prizrenu, nastavila je da usaglašava dokumente za prostorno planiranje u kojima su ugrađene posebne zaštitne zone u: prostornim planovima Kosova, opštinskim razvojnim planovima, urbanim razvojnim planovima i uređenju mapa objavljenih u službenom glasniku.

Bezbednost kulturne i verske baštine sada je u potpunosti dobra. Operativno naređenje Policije Kosova za zaštitu objekata Srpske Pravoslavne Crkve sad se sprovodi. Za sada, Policija Kosova ima pod svojim nadzorom 17 pravoslavnih verskih objekata. Na osnovu tog operativnog naređenja za čuvanje kulturne baštine, Policija Kosova predvidela je jedan skup operativnih radnji, među kojima su predviđeni načini za pružanje bezbednosti kulturne i verske baštine.

Memorandum o razumevanju koji je potpisan između carinske službe i Ministarstva kulture i granične policije, o poboljšanju sprovođenja zakona i o uvođenju saradnje na kontroli granica i zaštiti pokretne kulturne baštine, nastaviće sa sprovođenjem kroz održavanje serije obuka u toku 2009. godine. Sve u svemu, sprovođenje zakona je poboljšano.

Vlada je preko Komisije za sprovođenje rekonstrukcije završila najveći deo posla na ponovnoj izgradnji trideset četiri srpska pravoslavna verska objekta koji su bili oštećeni u toku događaja iz marta 2004. godine. Nekoliko takvih objekata, uključujući i Vladičanski dvor u Prizrenu, predati su Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi. Crkva je u toku sa planiranjem ponovnog naseljavanja tih objekata.

Savet za kulturnu baštinu, koga je na osnovu zakona osnovala Skupština Kosova, sad je funkcionalan. Savet je izabrao svog predsednika i njegovog zamenika, održao je svoj prvi sastanak i napisao je prvi nacrt svog poslovnika o radu, u saglasnosti sa zakonom. U napred pomenutom procesu inventara, u centralnoj bazi svih podataka u Ministarstvu kulture, započela je obrada podataka za oko 3,200 predmeta radi njihovog uvrštenja na spisak kulturne baštine.

U cilju reforme institucija kulturne baštine, a na osnovu novih zakonskih propisa, u decembru 2008. godine počelo se sa funkcionalnim preispitivanjem svih administrativnih mehanizama na polju baštine. Ministarstvo kulture angažovalo je dodatne lokalne stručnjake i dobilo je podršku od programa TAIEK za organizovanje tog procesa. U toku prve faze preispitivanja, urađena je analiza zakona i podzakonskih akata i obavljani su razgovori sa nadležnim službenicima u institucijama zaduženim za baštinu, da bi se na taj način dobila jasna slika o stanju stvari na ovom planu. Planira se da reforma bude završena do kraja 2009. godine.

Zakonski okvir

Zakon o pravima zajednica i njihovih pripadnika – usvojila ga je Skupština dana 13. marta 2008. godine. Ovaj Zakon još predviđa osnivanje Konsultativnog saveta za zajednice pod okriljem Predsednika Republike Kosovo, koji ima veliku ulogu u organizovanju i uobličavanju ciljeva zajednica i njihovih pripadnika u vezi sa zakonodavstvom, javnom politikom i programima koji su od posebne važnosti za njih. Na osnovu Zakona o pravima zajednica i njihovih pripadnika, Vlada Republike Kosovo treba da, uz tesne konsultacije sa Konsultativnim savetom za manjine, priprema i objavi jednom godišnje svobuhvatnu strategiju za unapređenje i zaštitu prava svih zajednica na Kosovu.

Zakon o upotrebi jezika – usvojila ga je Skupština Kosova dana 27. jula 2006. godine, a proglasio ga je SPGS dana 20. oktobra 2006. godine. Zakon o upotrebi jezika sprovodi se zajedno sa Uredbom UNMIK-a br. 2006/51. Njime su zajamčena jednaka prava na upotrebu jezika za sve zajednice na

Kosovu i to u svim centralnim institucijama Kosova, dok je veoma velika važnost posvećena jednakoj upotrebi svih jezika u Skupštini Kosova i u njenim skupštinskim odborima. Na lokalnom nivou, ovaj Zakon garantuje da u svim opštinama u kojima su zajednice zastupljene sa najmanje 3% stanovništva odnosno opštine, jezik koji odredi data zajednica biće u upotrebi zajedno sa drugim službenim jezicima. Glavni izazov koji je pred Vladom Kosova je sprovođenje Zakona o upotrebi jezika na centralnom i na lokalnom nivou. U tom smislu, praćenje njegove primene koju treba da preduzmu Kabinet Premijera i MLU odvijaju se na sva nivoa, dok mesečne izveštaje o preporukama za prevod na službene jezike za prevodilačku službu priprema u pisanom obliku Komisija za jezike.

Zakon o zaštiti kulturne baštine - usvojila ga je Skupština Kosova dana 9. oktobra 2006. godine a proglasio ga je SPGS dana 6. novembra 2006. godine. U sadašnjoj fazi, Ministarstvo kulture je u postupku pisanja sekundarnih zakonskih propisa za primenu Zakona o kulturnoj baštini, s tim što neposredno sprovodi reformu institucija kulturne baštine na osnovu novog zakona, što je početak integrisane politike za kulturnu baštinu na nacionalnom nivou.

Zakon o osnivanju posebnih zaštitnih zona - usvojila ga je Skupština Kosova dana 20. februara 2008. godine i čeka na proglašenje od strane SPGS. Ovaj zakon propisuje zaštitu crkava i manastira Srpske Pravoslavne Crkve i istorijskih lokacija od posebne važnosti za srpsku zajednicu na Kosovu i za ostale zajednice, pored osnivanja posebnih zaštitnih zona.

U cilju efikasne realizacije politika u oblasti prava manjina i njihove zaštite, u primeni su sledeća dokumenta:

- *Strategija za integraciju zajednice Roma, Aškalija i Egipćana u Republici Kosovo za period od 2009. - 2015. godine.*
- *Strategija za integraciju Roma, Aškalija i Egipćana na Kosovu, koja se sastoji od osnovnih dokumenta politike za zaštitu i promovisanje ljudskih prava i prava zajednica i koja će se primenjivati u vremenskom periodu od 2009. -2015. godine.*

Institucionalni okvir

Ministarstvo za zajednice i povratak (MZP) kao institucija zadužena za zajednice i raseljena lica, ima tri odeljenja:

1. Odeljenje za zajednice;
2. Odeljenje za povratak; i
3. Odeljenje za administraciju.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, u cilju rada na prioritetima iz Evropskog partnerstva u oblasti prava manjina i zaštite manjina, između ostalog, MZP će imati za cilj usvajanje zakonskog nacrtu o zaštiti i promovisanju prava zajednica i njihovih pripadnika u Republici Kosova, zatim planira sprovođenje tog Zakona, pripremiće i objaviće jedan konkurs (jednom godišnje) za nevladine organizacije za izradu projekata pomirenja, tolerancije i multi-etničnosti, radiće na izradi programa za partnerstvo sa opštinama i drugim stranama u cilju obezbeđenja finansijskih resursa za održiv razvoj zajednica koje mogu da se vrate, planira utvrđivanje mehanizama za jačanje poslovnih poduhvata za manjine, planira da preispita stanje u kojem su opštinske strategije za povratak uz koordinaciju sa opštinskim kancelarijama za povratak, itd.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, između ostalog, MZP će težiti da ostvari nastavak dosadašnjeg procesa za finansiranje zajedničkih projekata sa zajednicama, koji za svoj cilj imaju njihov razvoj i integraciju u kosovsko društvo, ostvarivaće projekte koji imaju veze sa procesom povratka i održivim povratkom,

koji nastoje da trajno podrže i finansiraju održiv povratak, individualan tako i organizovan, organizovanje sveobuhvatnih kampanja prema zajednicama na Kosovu u cilju promovisanja ljudskih prava i međuetničkog dijaloga, i nastoje da organizuje jednu seriju obuke i informativnih sesija u svim zajednicama Kosova koje su posvećene svim zajednicama.

2.1.3 REGIONALNA PITANJA I MEĐUNARODNE OBAVEZE

Republika Kosovo je posvećena uspostavljanju i jačanju odnosa sa državama u regionu Zapadnog Balkana. U tom kontekstu treba videti i stvaranje kapaciteta Kancelarije za regionalna pitanja u sastavu Ministarstva spoljnih poslova, koja je angažovana na zajedničkom kreiranju politika prema susednim zemljama, kao što je otvaranje ambasada u više glavnih gradova na Balkanu.

Ministarstvo spoljnih poslova planira da potpiše jedan skup bilateralnih sporazuma sa tim zemljama. Jačanje bilateralnih odnosa i stvaranje bezbednog regiona služi cilju Republike Kosovo za integraciju u Evropsku uniju. Ovo je jasno i zato što EU zahteva aktivnosti na razvoju i jačanju regionalne saradnje i dobrih odnosa sa susednim zemljama, aktivno učešće u regionalnim inicijativama i tesnu regionalnu saradnju na polju sprovođenja zakona. Pored toga, institucije i Vlada Kosova su posebno angažovani na postizanju tih ciljeva.

Uporedo sa jačanjem bilateralnih sporazuma, Vlada Kosova je angažovana još i na uključivanju Kosova u regionalnim inicijativama i organizacijama. U tom kontekstu potrebno je povećati sredstva i napore za jačanje kapaciteta Kancelarije nacionalnog koordinatora za Regionalni savet za saradnju (RSS), koja je naslednica Pakta za stabilnost. Sa strane tih mehanizama nastoji se da se koordiniše prisustvo nadležnih resornih ministarstava Kosova, i aktivnije prisustvo Kosova u njima, kao napor na zastupljenosti Kosova u SEECP, kao i sprovođenje Regionalnog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA), koji je potpisao UNMIK u ime Kosova, a koji je potvrdila Skupština. Kosovo za sada učestvuje i u Opservatoriji za transport u Jugoistočnoj Evropi (SEETO), u Evropskom zajedničkom vazduhoplovnom prostoru (ECAA), a pored toga nastavlja na sprovođenju odredbi i Sporazuma o energetske zajednici.

2.2 EKONOMSKI KRITERIJUMI

Pod ovim poglavljem izneti su planovi Republike Kosovo u smislu ispunjenja kopenhagenskih ekonomskih kriterijuma, koji zahtevaju postojanje i ekonomski funkcionalno tržište kao i postojanje domaćih kapaciteta zemlje potencijalnog kandidata da izdrži pritisak konkurencije i snaga na tržištima unutar EU.

2.2.1 POSTOJANJE I EKONOMSKA FUNKCIONALNOST TRŽIŠTA

Postojanje tržišta i njegova ekonomska funkcionalnost postojaće kad se bude ostvario određen nivo usaglašenosti sa samim osnovama države, ekonomskom politikom, kad se ostvari uravnoteženost na tržištu između slobodne konkurencije i tržišnih sila, kad privatni sektor bude imao podršku od razvijenog finansijskog tržišta, i kad Vlada bude izgradila potrebne kapacitete za ispravljanje uočenih nedostataka na tržištu, dakle onda kad poslovne organizacije budu imale podršku kroz izgradnju snažnog regulatornog okvira za ulazak na tržište i istupanje sa njega.

a. Suština ekonomske politike

Najnovije informacije i godišnjim ekonomskim aktivnostima govore nam o ubrzanom dinamici u njihovom povećanju u poređenju sa aktivnostima iz 2007. godine. Ovo povećanje je dobilo podršku u poboljšanju domaćih ali i inostranih zahteva. Postoji određen visok ekonomski deficit zato što je privreda još uvek u postupku ubrzanog razvoja, sa ubrzanim investicijama i izvozom, što na drugoj strani zahteva povećanje uvoza.

U toku 2008. godine, Kosovo je imalo povećanje bruto nacionalnog proizvoda (BNP) od oko 5.4%. Najveći doprinos tom povećanju dat je iz investicija, pri čemu treba da izdvojimo javne investicije, dok je u isto vreme došlo do povećanja izvoza na šta je uticalo poboljšanje tržišnog balansa i tekućih računa. Investicije čine glavni činilac koji je dao svoj izuzetno veliki doprinos za realno povećanje BNP-a u 2008. godini. Međutim, projekcije za 2009. godinu su veoma nejasne zbog činjenice da su efekti globalne ekonomske krize veoma teški za proračunavanje već su umesto toga kao polazna osnova za računanje uzete neke pretpostavke o indirektnim dejstvima te krize, pa je projektovan rast od oko 4.2%.

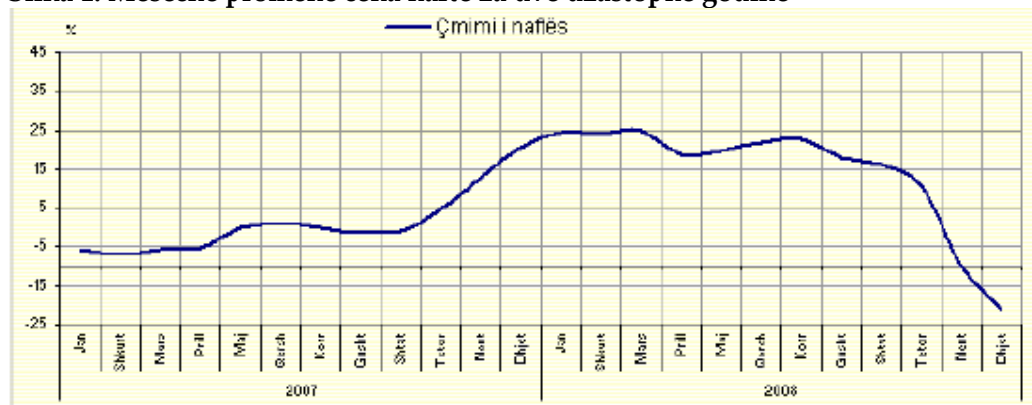
Što se tiče rasta cena, prema Kosovskom zavodu za statistiku (KZS) prosečna vrednost godišnje inflacije između jedne do druge godine došla je do 9.4%, uglavnom kao rezultat povećanja svetskih cena hrane i nafte. Konkretno, u toku prve polovine godine, Indeks potrošačkih cena (IPC) prešao je normu od oko 13%, dok je u drugoj polovini godine došlo do stabilizovanja cena što je pomoglo da prosečna godišnja inflacija ostane na nivou od 9.4%. Stabilizovanje cena u drugoj polovini godine pored toga omogućio je i dalji pad cena nafte, s tim što je taj pad cena doveo i do pada cena hrane.

Trend kretanja stope inflacije, u toku druge polovine 2008. godine, bio je odraz dejstva pada svetskih cena, a posebno u toku poslednjeg tromesečja u godini. Kao što je objavio i KZS, prosečna godišnja stopa inflacije u toku druge polovine 2008. godine bila je 6.2%, u poređenju sa prosečnim godišnjim rastom od 12.9% u toku prve polovine 2008. godine. Međutim, prosečna godišnja stopa inflacije za celu 2008. godinu bila je 9.4%. Sve u svemu, drugu polovinu 2008. godine karakteriše sniženje stope inflacije u onim kategorijama koje su potpomogle naglašeni rast inflacije u toku prve polovine 2008. godine. Druga polovina godine bila je praćena ubrzanim padom cena nafte, koje je počelo u julu i avgustu. S obzirom na to da su u toku prve polovine 2008. godine cene nafte bile porasle sa godišnje prosečne vrednosti za 22.3% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, u toku druge polovine iste godine te cene su porasle sa prosečnom godišnjom vrednošću od 6.0%. Pad cena nafte

bio je rezultat pada cena nafte na međunarodnim tržištima, gde je u toku decembra prosečna cena za barel bila oko 402 dolara, u poređenju sa periodom maj-jun, kad je cena nafte bila dostigla vrednost od 130 dolara za barel.

Finansijska kriza pratila je pad realne ekonomije u većini industrijski razvijenih zemalja, što je potpomoglo padu potražnje za naftom u tim državama u toku druge polovine 2008. godine, što je naročito bio slučaj u poslednjem tromesečju te godine. I pored toga što se očekivalo da pad cena nafte bude praćen porastom tražnje za tim artiklom, to se ovde nije desilo, zbog činjenice da je većina razvijenih zemalja bila u velikoj meri pogođena ekonomskom krizom u toku poslednjeg tromesečja 2008. godine. Ta kriza se odrazila na pad industrijske proizvodnje, što je praćeno padom izvoza iz tih zemalja, kao i primetnim povećanjem stope nezaposlenosti. Pored toga, ovakva situacije je imala uticaj na usporavanje ekonomskih aktivnosti u svetu.

Slika 1. Mesečne promene cena nafte za dve uzastopne godine

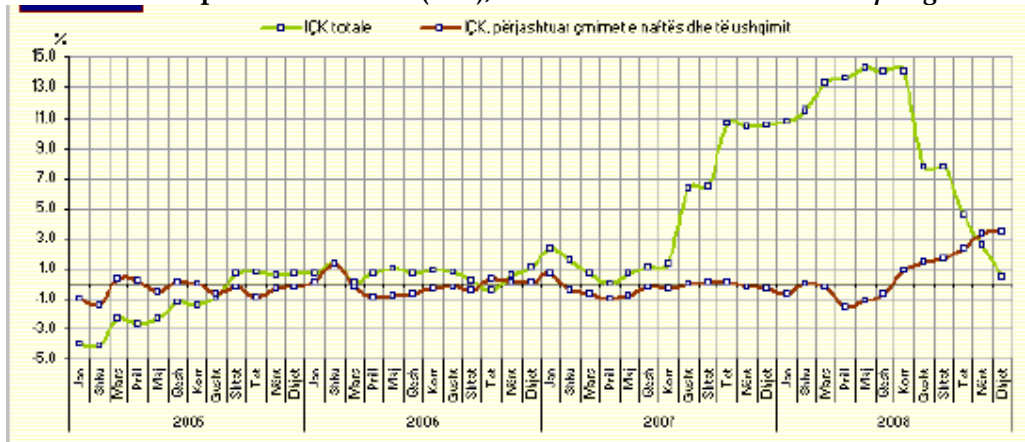

Izvor: Kosovski zavod za statistiku

Pored cena nafte, prikazan je i pad cena hrane u ovom periodu u poređenju sa prvih šest meseci 2008. godine, koje su se ipak nastavile na dosta visokom nivou u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. U toku druge polovine godine, cene hrane su porasle uz prosečnu godišnju vrednost od 10%, u poređenju sa njihovim rastom od 25.5% koji se bio dogodio u toku prve polovine godine. Ovaj pad cena hrane u velikoj meri je potpomognut padom cena nafte. Uzimajući u obzir to što je naša zemlja u velikoj meri zavisna od uvoza, kojim su takođe obuhvaćeni i prehrambeni proizvodi, dejstvo pada cena hrane i prehrambenih proizvoda osetio se i u našoj ekonomiji.

Jedan od važnijih pokazatelja kojeg treba da analiziramo je IPC, bez cena nafte i cene prehrambenih proizvoda. Ovaj indikator u toku druge polovine 2008. godine, bez ukupnog IPC-a, pokazuje prosečno godišnje povećanje od oko 2.2%. Kao što se može primetiti i na gornjem grafikonu, vidi se da je opala stopa inflacije IPC-a uzetog bez cena nafte i cene prehrambenih proizvoda u toku navedenog perioda, u poređenju sa ukupnim IPC-om. Ta brojka potvrđuje činjenicu da je visoka stopa inflacije u toku navedenog perioda bila pre svega pokrenuta i uzrokovana povećanjem cena nafte i cene prehrambenih proizvoda.

Slika 2. Indeks potrošačkih cena (IPC), razlike date u % za dve uzastopne godine

Izvor: Kosovski zavod za statistiku

Osim cena nafte, i cene prehrambenih proizvoda su u datom periodu pokazale pad u poređenju sa prvih šest meseci 2008. godine, ali su ipak nastavile da budu prilično visoke u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. U toku druge polovine godine, cene prehrambenih proizvoda porasle su na godišnji prosek od oko 10%, u poređenju sa rastom od 25.5% do kojeg je došlo u toku prve polovine godine. Ovaj pad cena prehrambenih proizvoda u velikoj meri je bio potpomognut padom cena nafte. Uzimajući u obzir to što je naša zemlja u velikoj meri zavisna od uvoza, kojim su takođe obuhvaćeni i prehrambeni proizvodi, dejstvo pada cena hrane i prehrambenih proizvoda osetio se i u našoj ekonomiji.

Jedan od važnijih pokazatelja kojeg treba da analiziramo je IPC, bez cena nafte i cene prehrambenih proizvoda. Ovaj indikator u toku druge polovine 2008. godine, bez ukupnog IPC-a, pokazuje prosečno godišnje povećanje od oko 2.2%. Kao što se može primetiti i na gornjem grafikonu, vidi se da je opala stopa inflacije IPC-a uzetog bez cena nafte i cene prehrambenih proizvoda u toku navedenog perioda, u poređenju sa ukupnim IPC-om. Ta brojka potvrđuje činjenicu da je visoka stopa inflacije u toku navedenog perioda bila pre svega pokrenuta i uzrokovana povećanjem cena nafte i cene prehrambenih proizvoda.

Kosovska finansijska služba je mala ali se brzo širi i to u više oblasti. Centralna banka Kosova (CBK) ima ovlašćenje da izdaje licence za rad, da vrši nadzor i da pravno uređuje finansijske institucije. Finansijskim sektorom dominiraju komercijalne banke, koje su postale stabilne, iako uprkos tome postoji potreba za daljim širenjem finansijskih usluga, a naročito za snabdevanjem ekonomije dugoročnim i veoma jeftinim kreditima. Uprkos svetskoj finansijskoj krizi, u toku 2008. godine bankarski sistem na Kosovu ostao je prilično stabilan. Vredi pomenuti da su u istom vremenskom periodu ulogi građana pokazali znatan porast, i to od 26.4% u poređenju sa krajem prethodne godine. Sve u svemu, krediti su pokazali veliki rast, dok je među njima bilo dosta manje kredita loših platiša, a oni su u toku ove godine pokazali pad, sa 4,1 % na 3.3% vrednosti odobrenih i datih kredita.

Veliki trgovinski deficit Kosova iz 2008. godine iznosio je oko 1,7 milijardi evra, ili 45.2 % od BNP-a. Ovo je viši procenat u odnosu na prosečne vrednosti u zemljama Jugoistočne Evrope, i pokazuje nam da je privreda Kosova otvorena i dobro integrisana u globalnu ekonomiju. Uboz razne robe u toku 2008. godine iznosio je 1,95 milijardi evra, što je rast od 23% u poređenju sa 2007. godinom, dok je vrednost izvoza povećana na 199 miliona evra, odnosno to je rast od 20% u poređenju sa prethodnom godinom. Pokrivenost uvoza izvozom je poboljšana na 10.1 % u 2008. godini, sa oko 5% koliko je iznosila u toku 2005. godine.

b. Makroekonomska stabilnost

Ekonomska, finansijska, fiskalna i budžetska pitanja su odgovornost institucija Kosova. Upravljanje javnom potrošnjom uređuje Zakon o upravljanju javnom potrošnjom i finansijskoj odgovornosti br. 2003/2. Kako nema monetarne instrumente i politike, fiskalnoj politici ostaje glavni makroekonomski instrument pomoću kojeg Vlada Kosova pomaže privredi. Na taj način, ograničenja i odgovornosti u dimenzijama fiskalne politike su od presudne važnosti za ostvarenje Vladinih ciljeva. Sadašnja budžetska politika fokusirana je na očuvanje ograničenja za potrošnju čije posledice ostaju u skladu sa fiskalnim propisima i povećanjem kapitalne potrošnje. Njena politika ima za cilj da direktno pomaže proširenju i poboljšanju domaće infrastrukture što će zauzvrat da doprinese poboljšanju i postizanju boljeg okruženja za poslovanje.

Poreski sistem se zasniva na jednoobraznoj i širokoj poreskoj osnovi, sa vrlo malo oslobođanja. Poreske stope su uglavnom niske i mogu da rešavaju pitanje efikasnosti i da omoguće vlastima da ubiru dovoljno sredstava za finansiranje osnovne potrošnje a da pri tom ne moraju da traže pozajmice. U istom okviru, od januara 2009. godine započelo se sa primenom promena koje su bile izvršene u poreskom sistemu, i te promene su učinile Kosovo zemljom sa najnižim poreskim stopama u regionu. Te poreske izmene donete su sa ciljem da prebace poreski teret sa direktnog oporezivanja na poreze na potrošnju. Budžetski prihod nam govore o znatnom porastu za tri poslednje godine dok u isto vreme potrošnja pokazuje znatan rast naročito u delu kapitalne potrošnje u toku 2008. godine kad je kapitalna potrošnja bila izuzetno uspešna sa rastom od 122% u poređenju sa prethodnom godinom.

Zakonski okvir za upravljanje javnom potrošnjom je prilično solidan, ali se javljaju problemi u njegovoj primeni, uglavnom zbog toga što nema administrativnih kapaciteta i poznavanja sadržine usvojenih zakona. To je u većem broju slučajeva stvaralo probleme u izvršenju budžeta u prvoj polovini godine. Srednjoročni okvir troškova (SOT) i inicijativa iz Programa javnih investicija predstavljaju doprinos za upravljanje sa javnošću u fiskalnom radu, s tim da se i dalje pruža podrška za strateško planiranje i analizu budžetskih predloga. Aktivnosti i reforme u vezi sa procesom statusa izvršene su u većem delu kroz budžet za 2009. godinu. Inostrana pomoć bila je izuzetno važna za jačanje zakonskih i institucionalnih kapaciteta. Pored toga, institucionalna struktura i integrisano planiranje donatorske pomoći prave probleme u vezi sa javnošću rada, odgovornošću za rad i efikasnošću u radu.

Vlada je posvećena tome da sprovede sadržinu i odgovornost u fiskalnim pitanjima. Ona je usvojila Budžet za 2009. godinu prema nužnosti da se sledi zdrava fiskalna politika, naročito ukazavši na potrebu da se obezbedi da socijalna politika bude u skladu sa dugoročnom održivošću javnih finansija.

Da bi se obezbedilo dalje donošenje odluka na Vladi, SOT će da bude razmotren i ažuriran da bi se dobilo stanje koje je usaglašeno sa prioritetima utvrđenim u predlogu budžeta za 2009. godinu i da u isto vreme pruži svoj doprinos za pripremu budžeta za 2010. godinu. Zakon o upravljanju i odgovornostima u javnim finansijama je izmenjen i dopunjen tako da će sprovođenje tog zakona da pomogne da se izbegne zakonska i institucionalna neusaglašenost. Predviđen je važan rad na razumevanju vrednosti fiskalne politike i fiskalnog zakonodavstva čiji ishodi imaju za cilj da obezbede njihovu usaglašenost sa komunitarnim pravom kao i da stvore povoljno okruženje za privlačenje inostranih direktnih investicija, uz promovisanje takvog razvoja poslovanja na Kosovu i za povećanje produktivnosti. Za ostvarenje ciljeva Vlade i realizaciju njenih prioriteta, predviđene su mere za jačanje administrativnih kapaciteta za izradu budžeta i strateško planiranje na nivou Vlade ali i na opštinskom nivou.

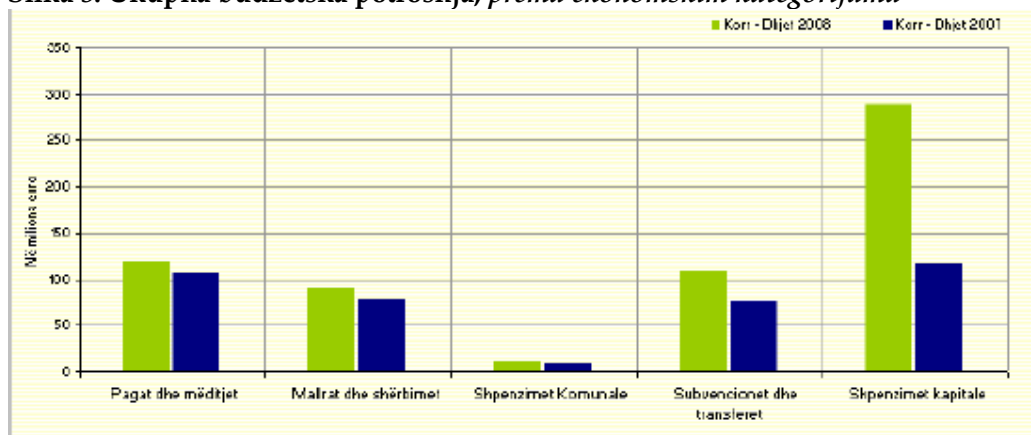
Zasnivajući se na prioritarnim politikama Vlade za 2009. godinu (ekonomski rast, sprovođenje izbora posle statusa, dobra vladavina i ublažavanje siromaštva i socijalna stabilnost) izrađen je Srednjoročni okvir troškova za period od 2010. -2012. godine. Na osnovu Zakona o upravljanju i odgovornostima u javnim finansijama izvršeno je ažuriranje SOT-a u cilju njegovog usklađivanja sa prioritetima Vlade i u cilju pripreme nacrta budžeta za 2010. godinu i projekcija za period 2011. i 2012. godine.

Poboljšanje stope izvršenja kapitalne potrošnje bio je izazov pred Vladom u 2008. godini (čak i pošto je budžet za tu godinu bio usvojen u februaru 2008. godine) jer ni u 2007. godini ni ranijih godina nije iznosio više od 70%. Prema tome, uz bolje planiranje višegodišnjeg budžeta, uz izmene i dopune Zakona o javnim nabavkama uz skraćivanje rokova za proces javnog tendera i sa smanjenjem procedura za nabavku, trend izvršenja kapitalne potrošnje iz budžeta u poređenju sa budžetiranjem je porastao sa 69.8% (2007. godine) na 79,9 % (2008. godine).

Isto tako, u toku 2009. godine je urađeno planiranje kapitalnih investicija za prethodnu godinu i postoji jedan trend blagog rasta u poređenju sa 2008. godinom.

U toku 2008. godine, budžetska potrošnja bila je primetno viša u odnosu na prethodnu godinu. Taj rast stope potrošnje od strane budžetskih organizacija može se smatrati važnim korakom u stvaranju efikasne javne administracije u ostvarenju projekata predviđenih budžetom. Potrošnja u toku druge polovine 2008. godine bila je 615,7 miliona evra, što je za 60% više nego u istom periodu prethodne godine. Ovaj rast potrošnje uglavnom je povezan sa rastom kapitalne potrošnje. U isto vreme, i druge kategorije potrošnje beležile su primetan rast u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Tekuća potrošnje - U toku druge polovine godine 2008. godine, ta potrošnja iznosila je 327,5 miliona evra, odnosno 53.2% od ukupne potrošnje. U poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, njeno učešće u ukupnoj potrošnji palo je za 16,5 procentnih tačaka. Pad učešća tekuće potrošnje u ukupnoj potrošnji Vlade dogodilo se iz razloga više poboljšanja u ostvarenju kapitalne potrošnje u tom periodu. Plate i dnevnice - Ova kategorija dobila je preko 118.6 miliona evra, što čini 19% od ukupne potrošnje u datom periodu. U poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, učešće te kategorije potrošnje opalo je za 9 procentnih tačaka. Taj pad bio je rezultat primene jedne vladine odluke o usporavanju novih zapošljenja u javnom sektoru, samo za slučajeve kad se radi o formiranju neke nove institucije i u slučaju potrebe. Drugi faktor koji je imao uticaja na to opadanje je činjenica da su se druge kategorije povećale u primetnom broju u poređenju sa ovom kategorijom.

Slika 3. Ukupna budžetska potrošnja, prema ekonomskim kategorijama

Izvor: Odeljenje za trezor

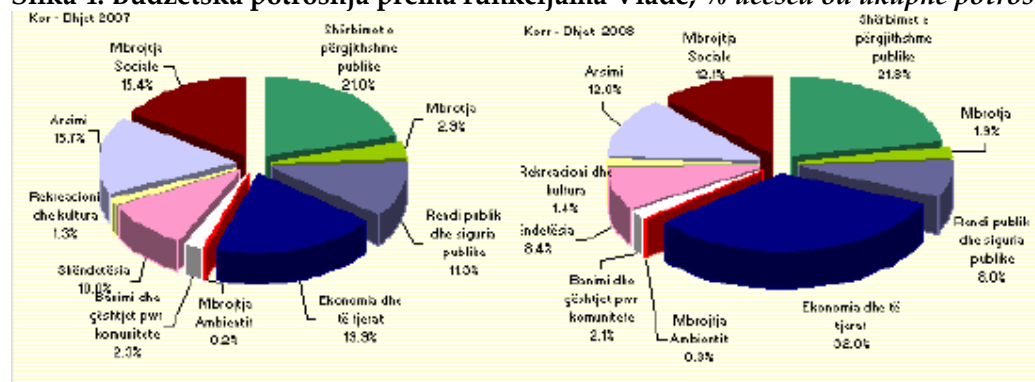
Roba i usluge - Potrošnja u ovoj kategoriji u toku druge polovine 2008. godine bila je 90,2 miliona evra, što je iznosilo 14.6% od ukupne potrošnje za taj period. U poređenju sa istim periodom iz

prethodne godine, potrošnja za robu i usluge bila je viša od 11,3 miliona evra, što znači da je bilo 5 procentnih tačaka manje u izveštaju za prethodnu godinu kao učešće u ukupnoj opštoj potrošnji.

Subvencije i doznake - Ova kategorija obuhvata: socijalne doznake, subvencije za NPP i doznake i subvencije za određene budžetske organizacije. U toku druge polovine 2008. godine, potrošnja u ovoj kategoriji bila je oko 108.7 miliona evra, što iznosi 17.7% od ukupne potrošnje za dati period. U poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, to je bilo 44% više. Porast subvencija i doznaka imao je za rezultat viša plaćanja za obveznike penzionih doprinosa sadašnjeg pensionog plana, i počelo se sa isplata za sve utvrđene kategorije na osnovu Zakona o palim borbama.

Kapitalna potrošnja - U toku druge polovine godine 2008. godine, ova važna kategorija dobila je preko 288.4 miliona evra, što je 46.8% od ukupne potrošnje za dati period. Taj iznos je za 146% veći u odnosu na isti period iz prethodne godine. To nam govori da su budžetska tela izvršila poboljšanja u pogledu kapitalne potrošnje. Iskustva iz prethodnih godina, kad je veliki deo kapitalne potrošnje bio utrošen u drugoj polovini godine, ponovila su se i ove godine. U poređenju sa usvojenim budžetom za tu kategoriju potrošnje, uočava se da je stopa izvršenja bila приметно viša i da je ostvarila nivo od 80% predviđenih sredstava. Ova stopa izvršenja kapitalnih sredstava je veoma ohrabrujuća zbog činjenice da čak ni zemlje sa dugom tradicijom funkcionisanja nisu bile u stanju da imaju potpuno izvršenje tih sredstava onako kako je bilo predviđeno budžetom.

Slika 4. Budžetska potrošnja prema funkcijama Vlade, % učešća od ukupne potrošnje

Izvor: Odeljenje za trezor

Struktura potrošnje prema funkcijama Vlade govori nam o tome da je u tom periodu veliki deo budžeta Vlade Kosova bio opredeljen za kategoriju "Ekonomija i drugo", sa učešćem od 33% od ukupnog iznosa potrošnje za dati period. Taj procenat predstavlja veoma veliku razliku u odnosu na izveštaj za prethodnu godinu, ta kategorija sa najvećim udelom u budžetskoj potrošnji bila je socijalna kategorija.

U nominalnoj veličini imali smo povećanje potrošnje takoreći u svim kategorijama, i to zbog činjenice da je iznos usvojenog budžeta za 2008. godinu bio veći od iznosa budžeta za prethodnu godinu. Iz te perspektive možemo da uočimo trend rasta i to u svim kategorijama.

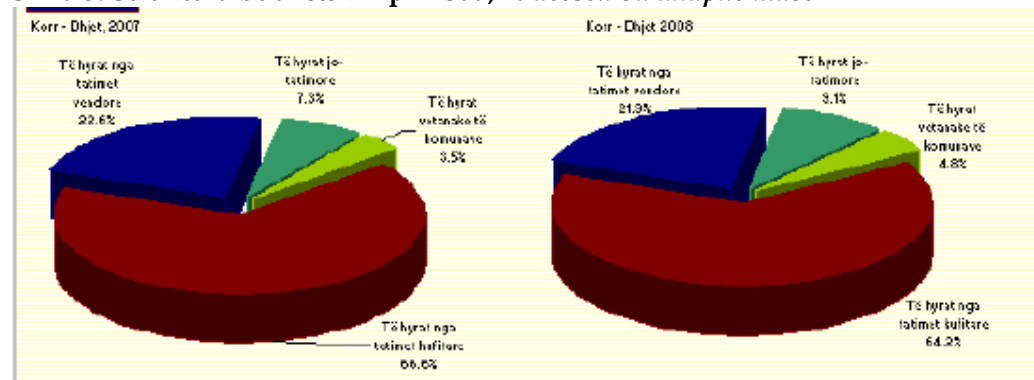
Kategorija "Opšte javne službe" pokazala je porast nominalne vrednosti od 53 miliona evra u izveštaju za prethodnu godinu, što znači da smo u toku te godine imali osnivanje novih institucija što je bio rezultat potrebe za osnivanjem novih institucija posle proglašenja nezavisnosti. U istom smislu, i kategorija "Obrazovanje" kao i kategorija "Zdravstvo" imali su sreću i veliku pomoć zbog činjenice da je u nominalnom iznosu bilo došlo do povećanja od 13 miliona evra, što je sve navedeno u izveštaju za taj period prethodne godine.

U Paketu potrošnje koji je donet posle proglašenja statusa u skladu sa Ahtisarijevim planom bili su postavljeni i budžetirani dodatni zahtevi za potrošnjom za potrebe formiranja novih institucionalnih struktura, za vršenje novih nadležnosti, za potrebe diplomatskih misija, za snage bezbednosti, za decentralizaciju i zaduživanje u inostranstvu. U tom pravcu Vlada je sarađivala sa međunarodnim partnerima na proceni potrošnje u periodu posle proglašenja statusa. Sve u svemu, minimalna rezerva je povećana sa 50.0 miliona evra koliko je iznosila za 2008. godinu na 200.0 miliona evra za 2009. godinu. S druge strane, Vlada je peduzimala i druge mere i korake u pripremama za članstvo i koordinaciju rada sa regionalnim i međunarodnima finansijskim institucijama.

Dve glavne institucije koje su učestvovala na prikupljanju poreskih prihoda su Poreska uprava Kosova i Kosovska carinska služba. U toku navedenog perioda te institucije su pokazale znatne rezultate u prikupljanju poreskih prihoda. Preliminarni izveštaj Trezora za 2008. godinu pokazuje da su budžetski prihodi za period juli - decembar iznosili nekih 533 miliona evra, što je za 21% više u poređenju sa istim periodom za prethodnu godinu. Ta brojka govori sama po sebi o veoma uspešnom učinku u prikupljanju budžetskih prihoda.

Kao što se može videti, struktura budžetskih prihoda takoeći u svim kategorijama je iskazala primetno povećanje. Taj porast budžetskih prihoda može da bude rezultat više faktora koji su bili izneti.

Slika 5. Struktura budžetskih prihoda, % učešća od ukupne mase

Izvor: Odeljenje za trezor

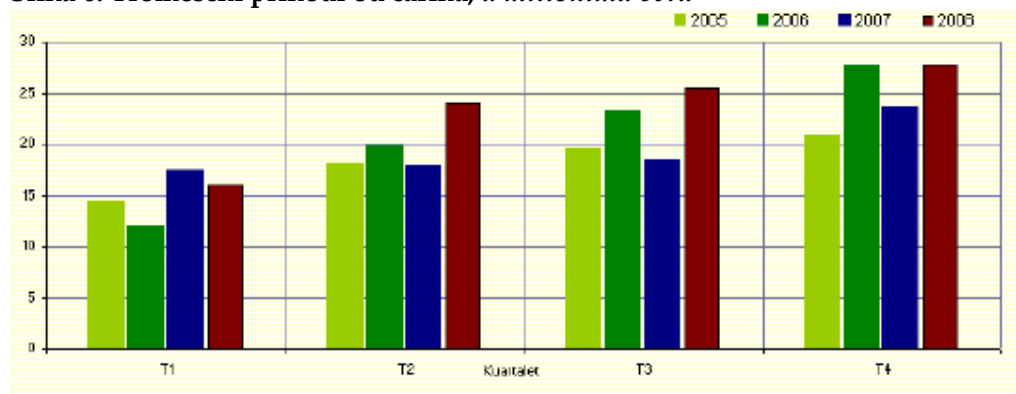
I se dalje najveći udeo u ostvarenim prihodima ubira od poreza na granici, što je u toku druge polovine 2008. godine iznosilo 64.2% od ukupnih budžetskih prihoda. U poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, učešće ove kategorije je smanjeno za 2.4 procentne tačke. U poređenju sa učešćem u porezima ubranim na jednom mestu, u tom periodu u toku 2008. godine to je iznosilo 21.9% od ukupnih budžetskih prihoda, ili za 0.7 procentnih tačaka manje nego u istom periodu prethodne godine, iako, govoreći u nominalnim vrednostima, domaći porezi su porasli za 17 miliona evra u toku tog perioda. Vredi napomenuti da su u toku tog perioda, izuzetno važnu ulogu u stvaranju budžetskih prihoda odigrali i prihodi koji nisu unrani po osnovu poreza, koj su u toku izveštajnog perioda iznosili 9.1% od svih prikupljenih prihoda.

Na osnovu tog izveštaja koji je objavila služba trezora, krajem 2008. godine pokazalo se da su ukupni budžetski prihodi za tu godinu bili za 5.3% viši nego što su bili u prethodnoj godini. Taj rast je još veći kad se izuzmu jednokratni prihodi, koji su bili ubrani u toku 2007. godine, što znači da su prihodi ustvari porasli za 15% u poređenju sa prethodnom godinom.

Prihodi sa granice i dalje su bili glavni izvor koji je stvarao budžetske prihode Kosova u tom periodu. Najvažniji faktor koji je potpomogao tako dobar učinak u ubiranju prihoda bio je rast cena nafte i cene

prehrambenih proizvoda u celini. Carinske dažbine – kao što pokazuje donji grafikon, u toku druge polovine 2008. godine prihodi ubrani po osnovu carinskih dažbina dostigli su vrednost od 53 miliona evra, što odgovara rastu od 27% u poređenju sa istim periodom iz 2007. godine. Taj rast uglavnom je rezultat dejstva povećanja cena nafte i pojačane kontrole na graničnim prelazima. Vredi pomenuti još i da su, uprkos tome što smo u toku tog perioda godine imali probleme na graničnim prelazima na severu Kosova, prihodi ipak bili daleko viši nego što smo očekivali. U drugoj polovini godine bio je održan jedan veoma uspešan sastanak o poreskim prihodima ubranim na granici, pri čemu je prikazano povećanje mase uvezene robe u poređenju sa prvom polovinom iste godine. Sve u svemu, ta sezonska razlika nije nešto što se dogodilo samo te godine, već je bilo primećeno i u toku prethodnih godina.

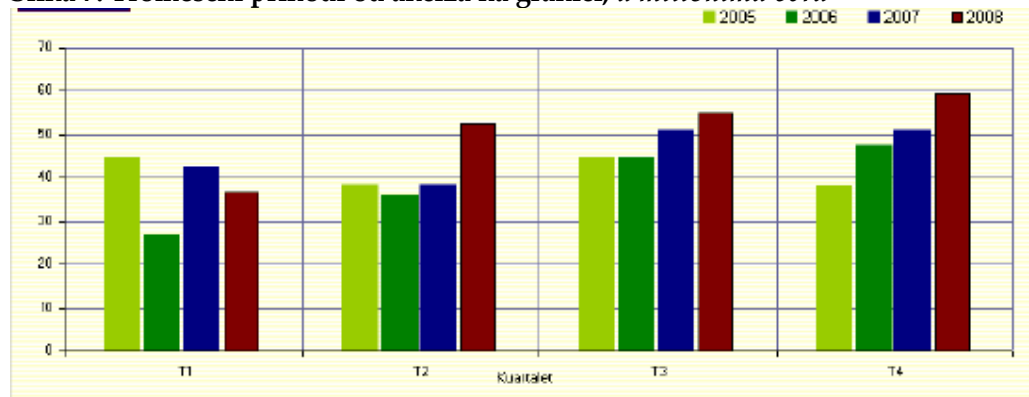
Slika 6. Tromesečni prihodi od carina, u milionima evra

Izvor: Carina Kosova

Prihodi od carinskih dažbina pokazuju znatan porast u toku tog perioda, za koji se može oceniti da je nastao kao rezultat rasta cena na svetskim tržištima u celini. Prihodi od carinskih dažbina u toku 2008. godine u izveštaju za prethodnu godinu pokazali su određen porast od 21% u poređenju sa prethodnom godinom. Akcize – Akcize su specifična vrsta poreskih dažbina koja se uvodi za luksuznu robu (derivati nafte, duvan, alkoholna pića, itd.). Iznos ubranih akciza bio je veći nego u toku istog perioda u prethodnoj godini za 13%. Do tog porasta je došlo uglavnom zbog najvećeg iznosa ubranog po osnovu akciza na duvan i to najviše na kraju godine.

Slika 7. Tromesečni prihodi od akciza na granici, u milionima evra

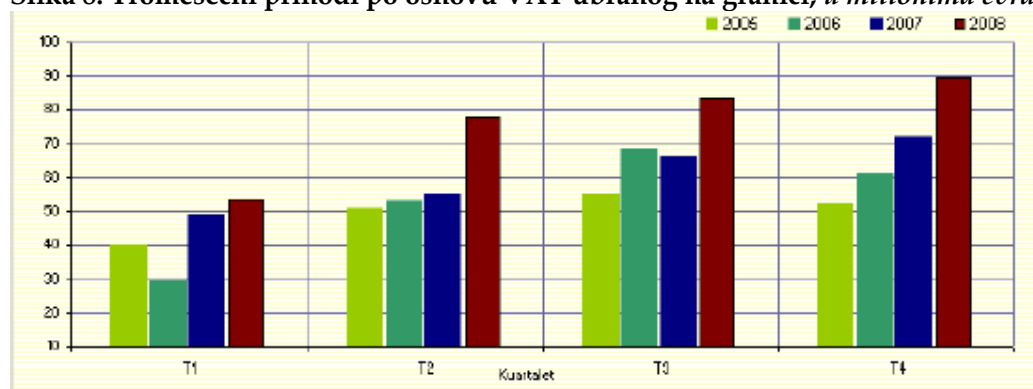
Izvor: Carinska služba Kosova

Prihodi ubrani na početku te godine (u prvom tromesečju) u ovoj kategoriji bili su nešto niži, uglavnom zbog manjeg iznosa ubranog po osnovu akciza za alkohol, što je bilo popravljeno većim porastom u ubiranju akciza u drugom tromesečju, koji je doveo do neto porasta od 9.2 miliona evra.

Na kraju 2008. godine (u decembru) iznos prikupljen po osnovu akciza bio je daleko veći što je uz opšte prihode potpomoglo da ovaj vid dažbine bude najviši, a u odnosu na prethodnu godinu, došlo je do povećanja od 23%. Ovakav rast prihoda ubranih po ovom poreskom osnovu nastao je kao rezultat više činilaca: na kraju godine, kao rezultat odluke Vlade o povećanju stope akcize na duvan sa početkom od 1. januara 2009. godine, kojom je bio dat podstrek poslovnim organizacijama koje su se bavile uvozom duvana da uvezu znatno veće količine robe za zalihe dok su im još bile određene stare stope akcize; pored toga, u toku 2008. godine imali smo dejstvo povećanja akciza na derivate nafte, što je bio rezultat ukidanja carina za tu robu. PDV na granici – Prihodi ubrani po osnovu ovog poreza porasli su za 27% u toku druge polovine 2008. godine u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Do takvog udela u ukupnoj masi možda je došlo zbog povećanja vrednosti uvoza a delom i zbog veće efikasnosti u upravljanju Carinskom službom.

Slika 8. Tromesečni prihodi po osnovu VAT ubranog na granici, u milionima evra

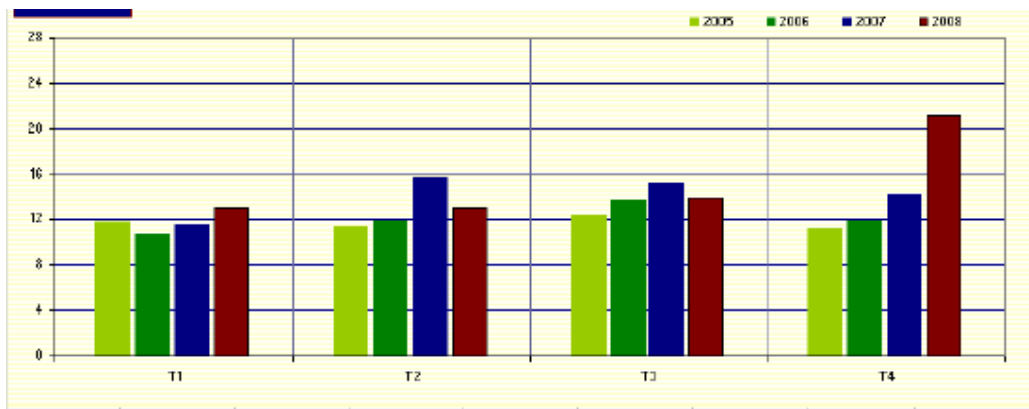
Izvor: Carinska služba Kosova

Kao što pokazuje gornji grafikon, ubiranje PDV-a na granici je daleko veće u odnosu na isti period iz prethodne godine, s tim što je do tog povećanja došlo zbog rasta cena na međunarodnim tržištima i povećanog obima jednog broja uvezene robe.

Vredi napomenuti da je u poslednjem tromesečju došlo do naglašenog povećanja prihoda ostvarenih po osnovu ove vrste poreza, do čega je delom moglo da dođe zbog povećanog uvoza duvana na kraju godine, a delom i zbog povećane efikasnosti u radu Carinske službe. Na osnovu podataka dobijenih od KZS-a, cene su porasle u proseku za 9.4% u poređenju sa prethodnom godinom, što znači da je u istom iznosu došlo i do vrednosti uvezene robe jer je to bila osnova da primena poreskih dažbina na granici bude veća.

Porezi prikupljeni na jednom mestu sastoje se uglavnom od PDV-a i poreza na lične prihode. U drugoj polovini 2008. godine ona su bila veća za 17% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Treba pomenuti da su prihodi prikupljeni na jednom mestu imali jako dobar učinak u toku tog perioda. Efekti povećanja cena na međunarodnom tržištu doveli su i do porasta stope prihoda u zemlji, što se naročito odnosi na domaći PDV.

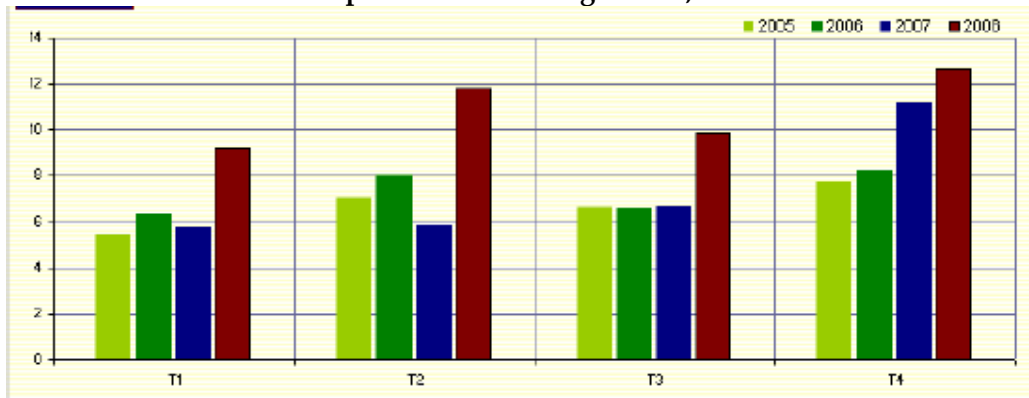
Slika 9. Prihodi ostvareni po osnovu domaćeg PDV-a, u milionima evra

Izvor: Poreska uprava Kosova

Domaći PDV - Ubiranje ovog poreza je povećano u toku druge polovine 2008. godine za 19% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. To ukazuje da je došlo do poboljšanja u samosvesti poslovne zajednice koja se sve više registruje i dobija svojstvo poreskih obveznika za PDV. Gornji grafikon pokazuje nam da je ubiranje PDV-a u toku datog perioda u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine vidno poraslo, mada brojke mogu da budu različite iz razloga nastavka postupka ujednačavanja podataka u Poreskoj upravi Kosova (PUK). Drugi faktor koji treba uzeti u obzir je da je toku tog perioda 2008. godine, došlo do приметnog porasta povratka PDV-a. Isto tako, i odluka o oslobađanju od kažnjavanja svih poslovnih organizacija koje su sklopile sporazum sa PUK o brisanju ranijih dugovanja pomogla je da dođe do povećanja u ubiranju prihoda što se tiče PDV-a. Porez na lične prihode - Ova vrsta poreza uvedena je za sve vrste prihoda, a ne samo za plate. Ovaj porez se primenjuje na sve poslovne aktivnosti, prihode ostvarene po osnovu zaposlenja, na prihode ostvarene od ulaganja, na prihode od intelektualne i industrijske svojine, na prihode ostvarene po osnovu izdavanja pod zakup, i drugi. Podaci dobijeni od PUK govore nam da je ubiranje ovih prihoda u toku datog perioda 2008. godine bilo veće za 25%, u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine.

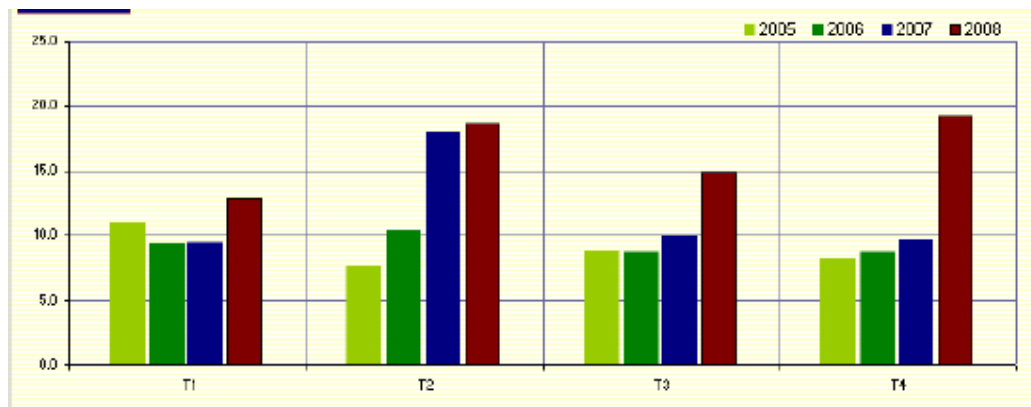
Slika 10. Prihodi ostvareni po osnovu domaćeg PDV-a, u milionima evra

Izvor: Poreska uprava Kosova

U okviru poreza na lične prihode, veliki deo prihoda ubran je po osnovu poreza na zarade, koji čini oko 80% ovog vida oporezivanja. To nam ukazuje na to da je došlo do povećanja stope prijavljivanja broja zaposlenih. Porez na prihode poslovnih organizacija (korporativni prihodi) - To je vrsta poreza koja se primenjuje na korporativne prihode. Kriterijumi za razrezivanje ovog poreza dati su u zakonskom obliku o poslovnom organizovanju, a ne odnose se na promet niti na bruto prodaju ili masu imovine, jer je to predmet poreza na ostvaren profit.

Slika 11. Prihodi ostvareni po osnovu poreza na korporativne prihode, u milionima evra

Izvor: Poreska uprava Kosova

Prihodi ubrani po osnovu ove kategorije poreza u toku datog perioda bili su za 74% veći u odnosu na isti period iz prethodne godine. Ovako veliki porast bio je rezultat povećanja stope prijavljivanja poslovnih organizacija i početka potpisivanja ugovora za otpisivanje dugova (odluka Vlade o oslobađanju od kažnjavanja za one poslovne organizacije koje prihvate da se obavežu ugovorom da plate svoja dugovanja PUK-u).

Prihodi koji nisu poreski i sopstveni prihodi opština imali su naglašen rast od 35% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Ovakav rast te kategorije prihoda nastao je kao rezultat izraženo povećanog ubiranja prihoda po osnovu poreza na imovinu, koji je bio sopstveni prihod opština sa приметnim povećanjem. Pored toga, ostali prihodi osim poreskih na centralnom nivou imali su vidni porast u poređenju sa prethodnom godinom. Kao prvo, imali smo porast prihoda po osnovu kamate koja je bila rezultat ulaganja sredstava na raspolaganju KKB-u na međunarodnim tržištima, a pored toga imali smo početak izmene dokumentacije što je takođe pozitivno uticalo na povećanje udela ostalih prihoda koji nisu poreski.

c. Zajedničko dejstvo tržišnih sila

Liberalizacija cena na tržištu (ravnoteža stvorena potražnjom i ponudom) nastala je slobodnim zajedničkim sadejstvom tržišnih sila. Cene roba i usluga slobodno se određuju prema zahtevima tržišta, gde se monopol javlja kao posledica nepostojanja konkurencije. Sa uspehom su osnovani nezavisni regulatori i sada su u fazi svog konsolidovanja. Što se tiče tržišta, Kosovo je posvećeno liberalizaciji zbog svoje slabe i male privrede. Vlada je preduzela druge korake na sprovođenju sporazuma o slobodnoj trgovini i dobijanju pristupa drugim međunarodnim tržišnim režimima.

d. Stupanje na tržište i odlazak sa tržišta

Privredu Kosova karakteriše odsustvo bitnih prepreka za stupanje na tržište (osnivanje novih firmi) i za odlazak sa tržišta (stečaj, likvidacija firmi). Jedan od važnijih ciljeva Vlade je jačanje poslovnog okruženja što treba da omogući kosovskim firmama da budu konkurentne na regionalnom i globalnom tržištu. Nepostojanje jasnoće u postojećim zakonskim propisima i regulatornom okviru, kao i korupcija u javnom sektoru smatraju se nekim od glavnih prepreka privreda u tranziciji, dok se Vlada obavezala da će da eliminiše te nedostatke i da izgradi zdravo poslovno okruženje. Nedorečeni propisi u vezi sa osnivanjem poslovnih organizacija i njihovim radom pretvoreni su u snažan podsticaj za zatvaranje sive ekonomije i za privlačnost Kosova za direktne strane investicije. Pored toga, Vlada se obavezala da će da eliminiše prepreke za ulazak na tržište i za postupak stečaja i likvidacije preduzeća.

Što se tiče poboljšanja poslovnog okruženja i institucionalnih kapaciteta u odnosu na potrebe za reformom, došlo je do znatnog napretka u usvajanju najbolje prakse EU kroz Zakon o preduzećima i sistem registracije poslovnih organizacija. Ta reforma je glavni razlog za promenu broja, strukture kao i uloge i položaja preduzeća u privredi. Kosovo ima veći broj pokazatelja koji su među najboljima u regionu u vezi sa osnivanjem novih firmi (što traje 1 do 3 radna dana). Ministarstvo trgovine i industrije (MTI), uz podršku donatorske zajednice, neprestano radi na poboljšanju svog elektronskog sistema registracije. Podaci dobijeni od MTI govore nam da je najveći broj registracija bilo izvršeno u toku samo jednog radnog dana, tako da je ukupno vreme za registraciju iznosilo 0,7 dana. MTI je sa uspehom primenilo određen skica kao "sve na jednom mestu" čime se omogućavaju nove inicijative preduzetnika i poslovnih ljudi.

Istupanje poslovnih organizacija sa tržišta uređeno je Zakonom o stečaju, kojeg je usvojila Skupština Kosova u toku 2007. godine. Taj Zakon obuhvata direktive EU koje se tiču ubrzanog postupka za prestanak rada i likvidaciju preduzeća. Usklađivanje postupka stečaja znači brži, jeftiniji i efikasniji način u smislu troškova i njegovog poštovanja od strane poverilaca i zainteresovanih strana, kao i stvaranje efikasnih organa za praćenje i primenu, što su neki od glavnih ciljeva Vlade.

e. Zakonski sistem

Vlada se obavezala da će da radi na deljem jačanju imovinskih prava, vladavini zakona i izboru sudija u cilju promovisanja povoljnog okruženja za poslovanje. Reforme u pravosudnom sektoru, naročito u vezi sa radom poslovnog sektora, takođe su predviđene da ispune postojeće aktivnosti u sferi poslovnog ambijenta. Obezbeđivanje i realizacija prava na nepokretnoj imovini takođe je podvučena kao moguća smetnja za poslovanje firmi na Kosovu, zbog čega je Kosovska agencija za imovinu (KAI) uvela jedan unapređen sistem upravljanja imovinom, katastrom, građevinskim dozvolama i sudskom administracijom. Za KAI je potrebna dalja podrška za osnivanje mehanizma za koordinaciju između Ministarstva pravde, Sudskog saveta Kosova, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva za okolinu i prostorno planiranje i opština, na zaštiti imovinskih prava. Jačanje kapaciteta za sprovođenje raspodele i za upravljanje imovinom biće veoma važan korak da se obezbedi stabilno okruženje za poslovanje.

f. Razvoj finansijskog sektora

Sektor komercijalnih banaka sastoji se od šest banaka sa stranim kapitalom i dve banke u domaćoj svojini. U toku druge polovine 2008. godine, ukupna imovina komercijalnih banaka porasla je za 26.9%, a tom porastu je značajno pomoglo uključivanje TEB Banke u bankarski sektor Kosova. Pored toga, porastao je broj kredita za 34.25% u poređenju sa 2007. godinom. To se može objasniti porastom uloga građana i nefinansijskih poslovnih organizacija, kao i daljim rastom broja zahteva za dodelu kredita. To nam govori da su ulogi građana, kao glavnih deponenata, stekli u znatnijem obimu poverenje u bankarski sektor, što predstavlja važan korak u procesu razvoja finansijskog sistema u celini i posebno u razvoju bankarskog sistema. Sektor trgovine ostvario je veliki broj korisnika kredita namenjenih za privredu na Kosovu, što je do kraja 2008. godine imalo učešće od 56% od ukupnog broja odobrenih kredita. Ipak, primećen je znatan porast i u sektoru poljoprivrede, mada sa veoma niskom osnovom, koja u poređenju sa 2007. godinom beleži stopu rasta od 29%. Sličan trend može se primetiti i u oblasti kredita datih sektorima industrije i građevine, koje su prikazale određen rast u poređenju sa prethodnom godinom od 4.9% za prvi, odnosno od 32% za drugi sektor. To nam govori da trgovina i dalje nastavlja da dominira privredom, dok proizvodni sektor i sektor poljoprivrede pokazuju znake poboljšanja, dok su aktivnosti građevinarstva u toku.

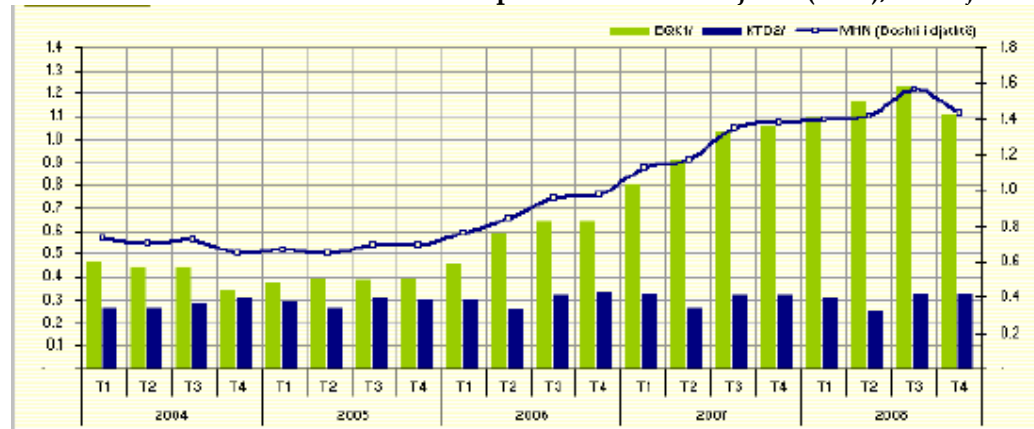
Bankarski sektor je i u toku druge polovine 2008. godine nastavio sa ostvarenjem zadovoljavajućeg učinka i sad je finansijski stabilan. Čak i u odnosu prema politikama koje su oprezne u pogledu

uzimanja kredita od banaka, odobreni krediti govore nam o naročitom porastu, što odražava ekonomske aktivnosti u zemlji. Profitabilnost bankarskog sistema pokazuje porast koji je usporeniji u poređenju sa prethodnom godinom, što je odraz ili veće zarade po osnovu kamata ili je odraz većih investicija u inostranstvu. Premda je bankarski sistem jedan od sektora sa najvećim uspehom u radu u privredi, banke treba da povećaju svoje kapacitete za još uspešnijim upravljanjem svakim potencijalnim efektom globalne finansijske i ekonomske krize.

Bankarski sistem na Kosovu nadzire i njegov rad uređuje Centralna banka Kosova. Od svog početka rada, bankarski sistem na Kosovu je u velikoj meri izmenio svoju strukturu. Sve do 2002. godine ovaj sistem je bio sastavljen od sedam banaka, dok su posle toga dve od njih prešle u inostrano vlasništvo, tako da se sada bankarska struktura sastoji od pet banaka u stranoj svojini i od dve domaće banke. Do ove promene je došlo posle povlačenja licence za rad Kreditnoj banci Priština i izdavanja licence za rad filijali jedne od banaka kao i jednoj novodošloj banci, a to su Nacionalna trgovinska banka i Turk Ekonomi Bankasi.

Do drugih promena strukture banaka došlo je usled spajanja banaka NLB-Kasabank i NLB- Banka e Re u integrisanu banku NLB- Prishtina. Privreda Kosova je vrlo specifična u smislu da je doneta odluka na jednostran način da se kao zvanična valuta koristi evro, što znači da fiskalna politika ima samo jedan instrument politike. Zbog toga se Neto strana sredstva (NSS) u bankarskom sistemu smatraju važnim elementom za odgovor na moguće neočekivane događaje koji mogu da pogode neku privredu. Drugim rečima, kad se smanje finansijski prihodi na Kosovu, uvezeni neto može da se finansira uz korišćenje NSS-a, tako da ne dođe do nekog velikog efekta po likvidnost privrede.

Slika 12. Neto inostrana sredstva u korporativnim finansijama (NSS), u milijardama evra

Izvor: Centralna banka Kosova

1/ Centralna banka Kosova (CBK); 2/ Druge korporacije deponenti (DKD) obuhvaćene u komercijalnim bankama

Sva NSS-a u bankarskom sistemu povećala su se u poređenju sa prethodnom godinom iako ne svi u istoj meri. Konkretno, NSS su povećana sa 1,377 miliona evra na 1,436 miliona evra. Ovako mali rast je rezultat malog rasta depozita Vlade u CBK, do kojeg je došlo posle podele većeg budžeta, zajedno sa visokom stopom izvršenja javne potrošnje. Odnosno drugim rečima, ulogi u CBK povećani su za 21.1 miliona evra, što je vrednost dovelo na 870.5 miliona evra. S druge strane, NSS u komercijalnim bankama povećana su za 6.2 miliona evra, što je uglavnom bilo plasirano u komercijalne banke u inostranstvu. Do kraja 2008. godine, NSS u komercijalnim bankama dostigle su iznos od 325.4 miliona evra.

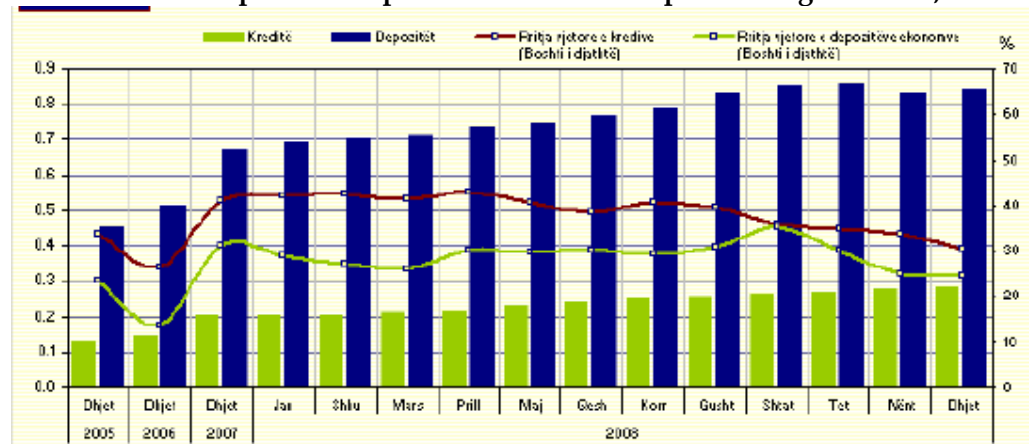
Opštim finansijskim sistemom na Kosovu i dalje dominira sektor komercijalnih banaka. I pored toga što je došlo do više promena u strukturi sektora komercijalnih banaka, sada ima sedam banaka koje

posluju. Svakako, što se tiče mreže u okviru koje posluju banke, ovaj sektor je imao široko polje rada u smislu otvaranja filijala i ekspozitura poslovnih banaka. Ovakav domet je postignut uglavnom kao rezultat dolaska dve nove banke na domaće bankarsko tržište, što je značilo naročitu podršku u povećanju konkurencije među bankama a takođe je dalo doprinos zapošljavanju. U toku 2008. godine bila je otvorena 51 nova filijala ili ekspozitura na celom Kosovu, u poređenju sa samo 16 u toku 2007. godine. Slično tome, broj zaposlenih u bankarskom sektoru povećan je za 892 nova radnika sa punim radnim vremenom, u poređenju sa svega 299 bankarskih službenika u toku 2007. godine.

Na osnovu finansijskih izveštaja koje su podnele komercijalne banke položaj finansijskog i bankarskog sistema i dalje je zdrav i stabilan. U toku 2008. godine, imovina komercijalnih banaka porasla je za 26.3% tako da se popela na 1.8 milijardi evra. Broj odobrenih kredita povećan je za 32.7% u poređenju sa krajem 2007. godine, i ostvario je vrednost od skoro 1.2 milijardi evra. S druge strane, vrednost uloga porasla je za 1.4 milijarde evra, što odgovara rastu od 26.1%. Kao rezultat toga, izveštaji o kreditima i ulozima je nešto malo opao na 82%, sa 85% koliko je bilo u junu, kad je bio postignut svoj vrhunac (maksimum).

Struktura bilansa stanja u komercijalnim bankama pretrpela je štetu od veće promene u toku izveštajnog perioda, kad su ulaganja bila usmerena u inostranstvo, u privrede drugih zemalja. Banke su smanjile svoje investicije preko vrednosnih pisama za vrednost na 2% od svoje ukupne imovine (aktive), sa 6 % koliko je to iznosilo u toku 2007. godine, dok su povećali kreditiranje sa 62% na 65% od svoje ukupne imovine, na kraju 2008. godine. Pored toga, krediti i dalje ostaju glavni činilac pri povećanju ukupne imovine, kao i profitabilnosti finansijskog sektora. Porodična domaćinstva i dalje su najveći deponenti u bankarskom sektoru, što je na kraju 2008. godine iznosilo oko 60% od svih uloga. Ulozi nefinansijskih firmi činili su oko 34% od ukupnih uloga, a u okviru toga ulozi nefinansijskih javnih i privatnih firmi porasli su u proseku za 25% u poređenju sa 2007. godinom.

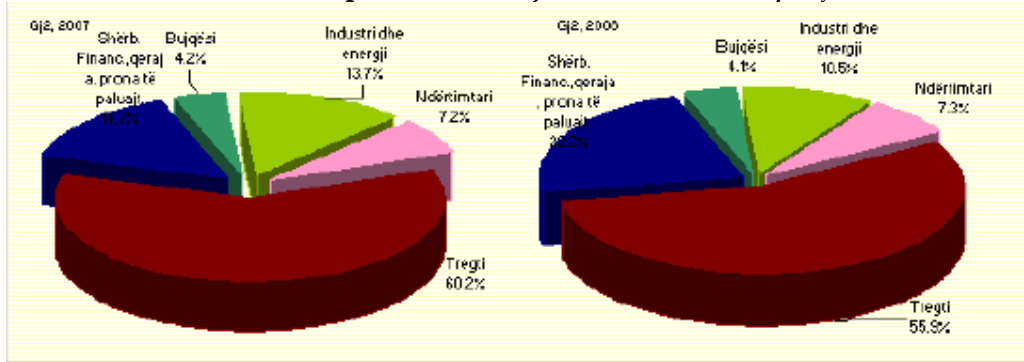
Slika 13. Krediti i podaci o deponovanim ulozima - porodična gazdinstva, u milionima evra

Izvor: CBK

Ulozi porodičnih domaćinstava porasli su za 23.4% u poređenju sa 2007. godinom čime su oni porasli na 853.4 miliona evra. S druge strane, krediti odobreni porodičnim domaćinstvima porasli su za 40.1%, i time porasli na 23.7% od ukupnog broja kredita odobrenih u privredi. Ulozi drugih nefinansijskih kompanija porasli su za 28.3%, i time porasli na 227.4 miliona evra. Krediti koji su odobreni za ovaj sektor proasli su za 30.4%, i tako došli na 901.7 miliona evra do kraja 2008. godine.

Slika 14. Struktura kredita prema industriji, % od udela u ukupnoj masi

Izvor: CBK

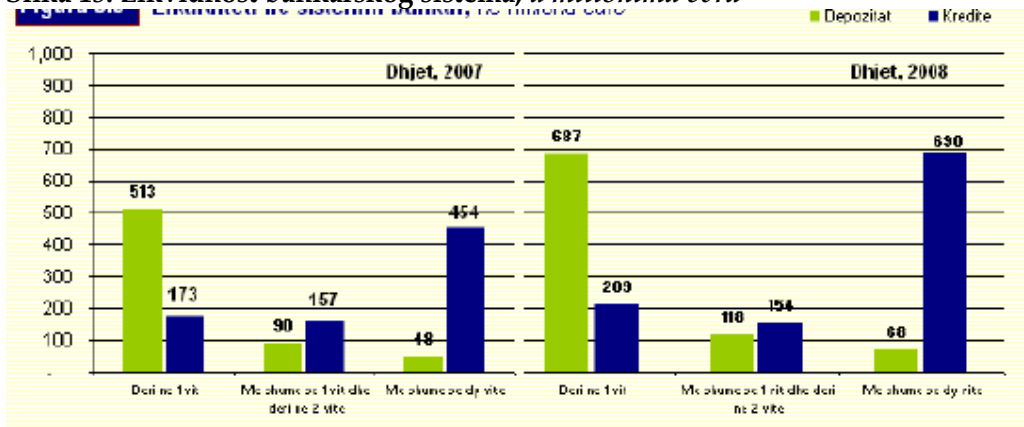
Trgovina je i dalje glavni sektor u privredi Kosova. Ova struktura pored toga prikazana je još i strukturi kredita koje su odobrile komercijalne banke. Na taj način, 55.9% kredita one su odobrile sektoru trgovine, premda je taj procenat opao za 5 procentnih tačaka u poređenju sa 2007. godinom. Unutar ovog sektora, najveći udeo ima trgovina na veliko i malo, dok sektor hotelijerstva i njemu srodne grane imaju niži udeo.

Povrh toga, poljoprivreda predstavlja još oko 4% od ukupnih kredita, premda je masa kredita koji su odobreni za ovaj sektor povećana za 8.5 miliona evra.

Premda je zastupljeno sa oko 7% od ukupne mase odobrenih kredita, građevinarstvo je u toku 2008. godine je dalo svoj doprinos razvoju privrede. Krediti koji su bili odobreni za ovaj sektor porasli su za 32.4% u poređenju sa 2007. godinom. Povećan broj odobrenih kredita u toku tog perioda je primećen i u sektoru industrije i energetike i čini oko 17.8% od ukupne mase kredita, s tim što industrija ima veći udeo, sa oko 10.4% od ukupnih kredita.

U toku perioda koji je analiziran, dugoročni krediti pokazali su primetan porast i čine 68% od ukupnih kredita. S druge strane, 84% od deponovanih uloga su kratkoročni ulozii što znači da oročeni ulozii pokrivaju oko 9% dugoročnih kredita.

Slika 15. Likvidnost bankarskog sistema, u milionima evra

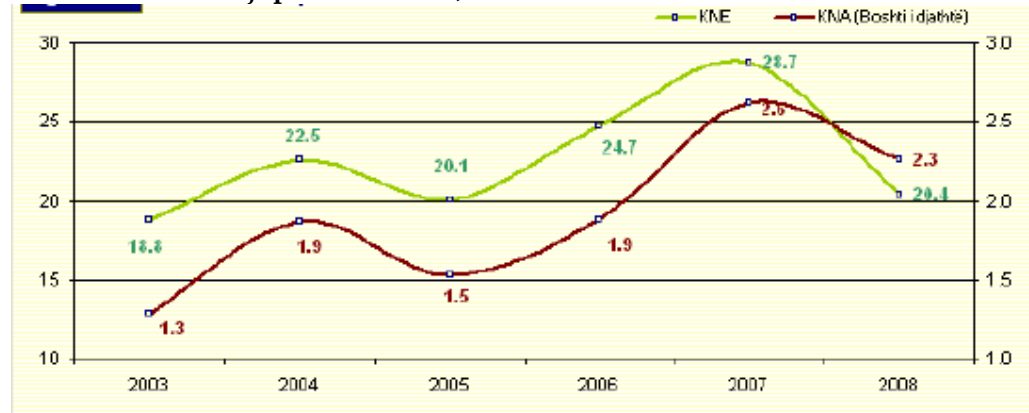
Izvor: CBK

Premda je sa aspekta norma o profitabilnosti bankarski sektor u padu, sa aspekta vrednosti on je iskazao rast od oko 3 miliona evra u toku 2008. godine. U pogledu zarade po osnovu imovine (ZOI)

kao pokazatelja za izračunavanje profitabilnosti bankarskog sektora, opao je za 0.4 procentnih tačaka na 2.3%.

Zarada po osnovu akcija (ZOA), pored toga, opala je sa 28.7% na 20.4%. U poređenju sa regionom Jugoistočne Evrope, gde u proseku ZOI iznosi 2% a ZOA iznosi 18%, profitabilnost bankarskog sektora Kosova ostaje visoka.

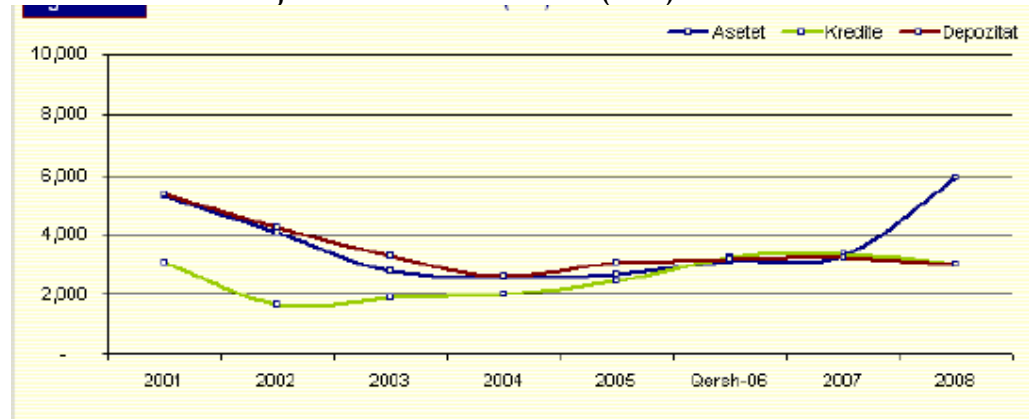
Slika 16. Pokazatelji profitabilnosti, u %

Izvor: CBK

Koncentracija u bankarskom sektoru Kosova izračunata pomoću Indeksa Herfindalh - Hirschman (HHI), primetno je porasla u toku 2008. godine. Još veća koncentracija i dalje predstavlja jednu od aktiva ovog sektora, dok je koncentracija uloga i kredita opala, što bi mogao da bude rezultat dolaska novih banaka na ovo tržište i nova konkurentnost i novi proizvodi.

Slika 17. Koncentracija u bankarskom sistemu (HHI)

Izvor: CBK

2.2.2 KAPACITETI ZA SUOČAVANJE SA KONKURENCIJOM I USLOVIMA POSLOVANJA NA TRŽIŠTU EVROPSKE UNIJE

a. Ljudski i fizički kapital

Opšta reforma obrazovnog sistema na Kosovu je važan preduslov da se obezbedi dugoročna održivost za ekonomski razvoj Kosova. Vlada je preuzela obavezu da sprovodi adekvatne politike za poboljšanje kvantiteta i kvaliteta obrazovanja na svim nivoima. Prilagođvanje nastavnih planova i programa u osnovnom i srednjem školovanju ali i u profesionalnom zahevima tržištima i dalje je u

toku. U tom smislu, Vlada je posvetila posebnu pažnju razradi i efikasnom sprovođenju planova rada za sve obrazovne nivoe na Kosovu, time što će da obuhvati profesionalno osposobljavanje, poboljšanje kvaliteta predavanja kao i da obezbedi odgovarajuća sredstva za škole, sa posebnim osvrtom na zajednicu RAE. Biće realizovane aktivnosti na podsticanju omladine da učestvuju u programima za zajednice kroz pružanje informacija o programima koji se tiču zajednica.

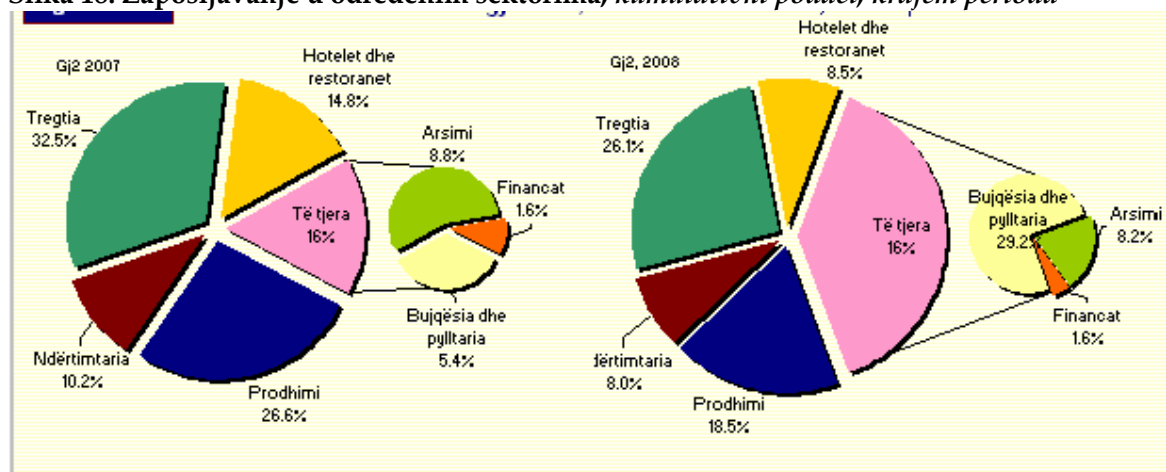
Mere na smanjenju nezaposlenosti su izuzetno važne za Kosovo. Vlada će da izvrši analizu o neformalnom tržištu rada na Kosovu, time što će da utvrdi koja su glavna obrazloženja i da preporuči koje radnje treba preduzeti, uz obraćanje posebne pažnje na mere koje treba preduzeti da bi se omogućio pelazak sa neprijavljenog rada u prijavljen radni odnos. Stvaranje funkcionalnog tržišta rada zahteva da se na tome uključe kako vladin tako i lokalni nivo. Vlada je posvećena nastojanjima da sprovede u delo predlog strategije rada i pratećeg Akcionog plana za zapošljavanje omladine. Pisanje i sprovođenje aktivne politike na tržištu rada, u bliskoj saradnji sa lokalnim poslovnim zajednicama, u cilju unapređenja procesa na tržištu rada, kao i povećanje procenta kvalifikovane radne snage u opštoj radnoj snazi na tržištu rada, poslovi su koji se i dalje nastavljaju. Podizanje ljudskih kapaciteta kroz prijem u radni odnos i obuku službenika u Sektoru za kreiranje politike zapošljavanja, ima za cilj da pripremi konkretne planove i projekte za zapošljavanje. Podizanje ljudskih kapaciteta kroz prijem u radni odnos i obuku službenika u Sektoru za Statističke informacije i analizu tržišta rada. Izrada projekata za poboljšanje stope zaposlenosti u sledećim kategorijama: omladina, starosna grupa od 18-39 godina, lica koja traže posao duže od 12 meseci, lica sa ograničenim sposobnostima. Izrada jedne srednjoročne sektorske strategije za prekvalifikaciju radne snage. Izgradnja kapaciteta putem obuke i poboljšanja uslova rada u Centru za profesionalnu obuku. Saradnja sa spoljnjim polaznicima obuke u cilju povećanja broja kvalifikovanih lica.

Uzimajući u obzir ograničenja u podacima o tržištu rada, sačinjavanje jedne sveobuhvatne analize o tom sektoru je pravi izazov. Svakako, to će biti u cilju predstavljanja temeljnog pregleda o tokovima na tržištu rada, jer će ta publikacija da obradi dve različite baze podataka. Važan izvor informacija o tržištu rada su oni koji se uobičajeno kreću između kancelarija za zapošljavanje u sastavu Ministarstva rada i socijalnog staranja. Pa ipak, treba imati u vidu da su brojke date u tom samo administrativni podaci, odnosno oni koji su se registrovali. Podaci koji su upisani u svrhu nalaženja posla nisu neko tačno tržište za sveukupno zapošljavanje na Kosovu, treba voditi računa da je veliki deo poslova nađen mimo kancelarija za zapošljavanje. S druge strane, nije redak slučaj da se neki pojedinci prijave i registruju kao nezaposleni u cilju ostvarivanja određenih socijalnih prava, čak i u slučaju da su oni možda zaposleni u neformalnom sektoru. Međutim, kao drugi izvor informacija o zaposlenosti mogu da posluže zvanični podaci o registrovanim poreskim obveznicima i zvaničnim prijavljenim platama. Kako god bilo, vredi naglasiti da ta dva izvora podataka ne mogu da pruže sveukupni pregled o tržištu rada na Kosovu, pa ipak će ta publikacija moći da se koristi kao dopuna podataka u cilju predočavanja jednog viđenja tokova na tržištu rada.

Prema podacima koji postoje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, ukupan broj zaposlenja uz posredovanje do kraja decembra 2008. godine dostiglo je brojku od 5,835, što pokazuje izvestan pad od oko 6% u poređenju sa istim periodom iz 2007. godine. Jedan od mogućih razloga za objašnjenje tog negativnog trenda može da bude mali broj novih radnih mesta koja su bila otvorena u toku tog perioda sa jedne strane, kao i visoka stopa novih lica koji ulaze na tržište rada ili se upisuju kao lica koja traže posao s druge strane. U tom kontekstu, ukupan broj oglašanih radnih mesta preko kancelarija za zapošljavanje u toku 2008. godine, bio je 6,937, dok je ukupan broj omladine koja se registrovala kao nova nezaposlena lica u toku 2008. godine bio 21,979. Te brojke govore same po sebi o velikoj neusklađenosti između oglašanih radnih mesta za prijem u radni odnos i broja nezaposlenih koji su bili registrovani u toku tog perioda.

Međutim, vredi naglasiti da je samo u toku druge polovine godine (period jun – decembar) bilo zaposleno oko 3,300 lica, što je, u poređenju sa prvom polovinom iste godine, pokazalo izvestan porast od oko 30%. Ovaj porast može da bude rezultat povećanja ekonomskih aktivnosti u zemlji u toku druge polovine godine. U stvari, jedan deo ovog porasta mogao bi da bude rezultat porasta javnih poslova koje je podstaklo veliko povećanje kapitalne potrošnje iz Budžeta Kosova. Jedan veliki deo kapitalne potrošnje u toku 2008. godine, bio je namenjen uređivanju putne infrastrukture i izgradnji škola, kojom prilikom je primećen veliki dinamizam u građevinskim poduhvatima u zemlji. Ako bismo to analizirali sa aspekta sektora, slično kao i u ranijim periodima, veliki broj novih zaposlenja bio je zabeležen u sektoru trgovine. Zapošljavanje u ovom sektoru poraslo je na oko 26% od svih zaposlenja preko posredovanja. To isto tako odražava strukturu registrovanih posrednika na Kosovu, pri čemu je većina njih uključena na tržište i usluge, gde su takoreći svi među njima registrovani kao mikro i mala preduzeća. Međutim, u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine primežuje se da je došlo do izvesnog pada u procentu zaposlenih u većini sektora, što nam obrazlaže opadanje ukupnog broja zapošljavanja preko posrednika u toku tog perioda.

Slika 18. Zapošljavanje u određenim sektorima, kumulativni podaci, krajem perioda

Izvor: MRSS

U sklopu analiziranih sektora, sektori “Proizvodnja”, “Građevinarstvo”, “Trgovina” i “Hoteli i restorani” u toku 2008. godine primili su u radni odnos veliki broj lica sa srednjom školom koja su tražila posao. Pored toga, u sektorima “Obrazovanje” i “Finansije”, oko 60% novoprimitljenih radnika, preko kancelarije za zapošljavanje, sastoji se od grupe nezaposlenih lica koja su se registrovala kao lica sa “višim” i “univerzitetskim” obrazovanjem. Međutim, veliki broj nezaposlenih lica koji su se registrovali kao nekvalifikovani zaposleni su u sektorima poljoprivrede i šumarstva. U toku datog perioda primećen je naglašen rast lica koja su našla posao u sektoru poljoprivrede, u poređenju sa istim periodom u toku prethodne godine.

Kao što je i prijavljeno, stopa zapošljavanja je veoma visoka za lica sa visokim obrazovanjem. Kao trajan napor, utvrđeno je da je stopa obrazovanja blisko povezana sa najboljim izgledima za nalaženje posla. Na primer, krajem 2008. godine, ukupna godišnja stopa zapošljavanja, koja je definisana kao zapošljavanje iz izveštaja o stvarnom broju registrovanih nezaposlenih lica, za nekvalifikovana lica bila je svega 1.26%, međutim za one koji su imali univerzitetsku diplomu bila je 18.3%, i 2.65% za one sa srednjom školom. Pored toga, lica sa više godina provedenih na školovanju i na profesionalnoj obuci su u daleko boljem položaju kad traže posao. Kao što je već rečeno na početku, sa ciljem da se predstavi jedan sveobuhvatan pregled o tokovima na tržištu rada, još jedan izvor podataka koji je bio korišćen su podaci od Poreske uprave o broju zvaničnih poreskih obveznika i prijavljenim zaradama.

Sa podacima dobijenim od poreske uprave, u toku 2008. godine, prosečan broj registrovanih novozaposlenih lica bio je oko 175,000 sa prosečnom zaradom od oko 275 evra. Jedan deo njih se zaposlio u javnom sektoru, oko 75,000 ljudi, sa prosečnom zaradom od oko 220 evra. U svakom slučaju, vredi reći da je broj zaposlenih u javnom sektoru ostao na stalnom poslu više godina, bez posebnih razlika. Uzimajući u obzir visoke iznose za plate javnih službenika, Vlada Kosova se nalazi u postupku funkcionalnog preispitivanja, što je proces koji je predviđen u reformi javne uprave. Ta reforma ima za cilj da izvrši prestrukturiranje zapošljavanja u javnom sektoru i da smanji mogućnosti za zapošljavanje u javnom sektoru, u cilju stvaranja efikasnije javne uprave.

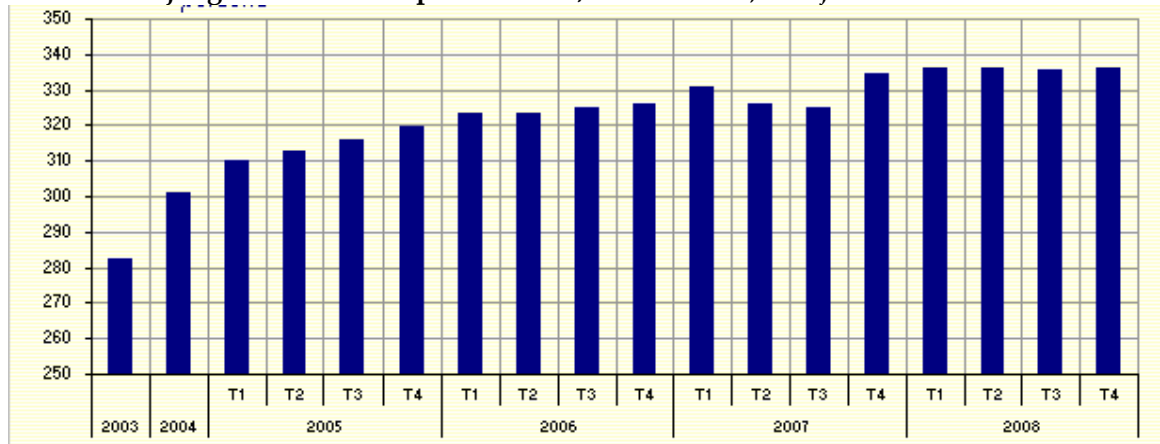
Posmatrajući sa sektorskog aspekta, veliki broj zaposlenih nalazi se u sektoru trgovine. Ako stvari analiziramo i sa aspekta broja zaposlenih, kao i sa aspekta prosečnih prijavljenih zarada, vidi se da ovaj sektor ima trend poboljšanja. Ovaj sektor je u 2004. godini zapošljavao u proseku 19,000 radnika sa prosečnom mesečnom platom od oko 180 evra, međutim, u toku 2008. godine u tom sektoru je broj zaposlenih porastao na 24,000 lica, sa prosečnom mesečnom platom od oko 226 evra.

Drugi sektor koji je u poslovanju ostvario uspeh je sektor banaka i finansija. Broj zaposlenih u bankama i drugim finansijskim institucijama je ipak bio u postepenom rastu. Taj broj je porastao sa oko 2,700 zaposlenih u 2004. godini, ne više od 4,500 radnika u toku 2008. godine, sa prosečnom mesečnom platom od oko 750 evra. Pa ipak, treba pomenuti da je ovakva prosečna mesečna plata sasvim malo porasla imajući u vidu efekat koji je pretrpeo jedan određen broj visokih plata koje su dobijali najviši rukovodeći službenici u tim institucijama. Inače, prosečna plata u ovom sektoru, ako izuzememo slučajeve izuzetno visokih plata, može da bude oko 400-500 evra. Ovakav trend rasta broja zaposlenih u bankarskom sektoru i drugim finansijskim institucijama, isto tako obuhvata i činjenicu da je došlo do rasta aktivnosti u bankama, osiguravajućim društvima, kao i u drugim mikro-finansijskim institucijama.

Ostali sektori koji su prikazali porast u broju zaposlenih su sektor prerađivačke industrije i građevine. U toku 2008. godine, u proseku je oko 18,000 lica našlo posao u sektoru prerađivačke industrije, sa prosečnom mesečnom zaradom od oko 220 evra, dok je u sektoru građevine posao našlo i zaposlilo se oko 11,000 lica, sa prosečnom mesečnom zaradom od oko 227 eva. Jedna važna karakteristika koju vredi naglasiti je to što, uz porast broja zaposlenih u privatnom sektoru, pokazuje se i trajno opadanje broja zaposlenih u preduzećima koja su u državnoj ili javnoj svojini, i to od 2003. godine. Od oko 14,000 zaposlenih u preduzećima u društvenoj svojini iz 2004. godine, prosečan broj radnika u toku 2008. godine bio je oko 5,000. S druge strane, u preduzećima u javnoj svojini, taj broj je opao sa oko 4,500 u 2004. godini, na oko 460 u toku 2008. godine.

Na osnovu postojećih registrovanih podataka o broju nezaposlenih, ukupni broj registrovanih krajem decembra 2008. godine dostigao je broj od 335,942 ljudi. Premda nezaposlenost i dalje predstavlja veoma ozbiljan ekonomski problem, kao što je prikazano na donjem grafikonu 1.2, trend rasta broja registrovanih nezaposlenih lica, počev od poslednjeg tromesečja 2007. godine pa nadalje, ostao je stabilan, bez nekog posebnog povećanja.

Slika 19. Broj registrovanih nezaposlenih lica, kumulativno, u hiljadama lica

Izvor: MRSS

Sa aspekta stepena obrazovnja, struktura registrovanih nezaposlenih lica je izrazito nepovoljna. Slično kao i u ostalim periodima, nekvalifikovana radna snaga čini najveći broj lica koja traže posao. Više od 60% registrovanih nezaposlenih lica je bez kvalifikacija, zatim slede oni sa završenom srednjom školom. Pa ipak, kao što se može primetiti iz navedenih brojki, prosečna stopa zaposlenja i odlaska sa spiska nezaposlenih za one sa završenim fakultetom ili višom školom je najviša, što nam govori da je za one sa visokoškolskim obrazovanjem najmanja opasnost da će da ostanu bez posla.

Još jedno pitanje koje je izuzetno zabrinjavajuće je dužina trajanja nezaposlenosti. Više od 90% registrovanih nezaposlenih lica su u kategoriji dugotrajne nezaposlenosti, što može da bude ozbiljan problem kako za njih same kao nezaposlene, tako i za privredu u celini. Pojava vremenski dugotrajne nezaposlenosti objašnjava se činjenicom da nije bilo promena u obrazovnoj strukturi registrovanih nezaposlenih lica, i to u dužem vremenskom periodu. Ova činjenica je od najveće važnosti kad se uzme u obzir da je veoma teško da se nađe posao za ovu grupu lica koja traže posao, dok je u isto vreme njihova prekvalifikacija skupa. S tog aspekta, važno je da se zna da veliki broj onih koji su se registrovali kao nezaposlena lica primaju socijalnu pomoć, najmanje onoliko dugo koliko budu bez posla, a pritom ova pomoć znači delimičnu naknadu njihovih potencijalnih prihoda koja u stvarnosti znači gubitak.

b. Struktura sektora i preduzeća

Poboljšanje osnovne infrastrukture je neophodno za unapređenje razvoja poslovanja. Razvoj transportne mreže sa susednim zemljama i obezbeđivanje snabdevanja energijom poboljšaće konkurenciju Kosova na regionalnom i na globalnom tržištu, i učiniće ga privlačnim za ekonomski razvoj. Nove institucionalne reforme, a posebno predstavljanje javno-privatnog partnerstva u termoelektranama Kosovo planiraju se u kratkoročnom i srednjeročnom periodu. Ove kratkoročne mere obezbediće dovoljno snabdevanje Kosova energijom. Vladina potrošnja koja je predviđena za ovaj sektor u formi subvencija planirana je za buduće kapitalne investicije na poboljšanju energetske infrastrukture. Što se tiče dugoročnog perioda, u skladu sa politikama koje su izrađene u saradnji sa Svetskom bankom i Evropskom agencijom za rekonstrukciju i sa USAID-om, Vlada Kosova je preuzela obavezu da i dalje ulaže u sektor energetike, ili tačnije u izgradnju nove termoelektrane – Kosova C, kao i da koristi druge energetske resurse koji su ekološki prihvatljivi odnosno ne zagađuju okolinu.

To što nema investicija u projekte za kapitalnu infrastrukturu bilo je velika smetnja za Kosovo u smislu stvaranja konkurentnog okruženja za poslovanja. Ovako, Ministarstvo za transport, poštu i

telekomunikacije predstavilo je svoje planove za više kapitalnih investicija za putnu infrastrukturu. Za dve glavne magistrale, Priština-Skoplje i Merdare-Vrbnica objavljen je javni tender koji je sada u završnoj fazi priprema. Ovaj projekat koji je važan kao investicija u regionalnu ali i u lokalnu infrastrukturu svedoči o poboljšanju transportne mreže sa susednim zemljama. To će da pruži snažnu podršku za privlačenje direktnih stranih investicija, i za unapređenje trgovine u regionu.

Privatizaciju privrede Kosova vrši Kosovska poverenička agencija (KPA). Ona je bila zadužena za upravljanje javnim preduzećima i za njihovo prestrukturiranje, sve od svog osnivanja na osnovu Uredbe UNMIK-a koji je doneo Specijalni predstavnik Generalnog sekretara (SPGS). Do kraja februara 2008. godine, najveći broj preduzeća u društvenoj svoji je već bio privatizovan. Ukupan broj potpisanih ugovora i ugovora koji još čekaju na potpisivanje je 450, dok opšti fond sredstava do sada prikupljenih po osnovu privatizacije iznosi 378,124,228 evra. Prema datoj Uredbi, 20% od ukupnog iznosa izdvojeno je za pokrivanje obaveza prema bivšim radnicima privatizovanih preduzeća.

Za dalje unapređenje procesa privatizacije biće urađen Akcioni plan na osnovu procene i analize postojećeg poslovnog plana Kosovske povereničke agencije. Razmatranje postojećeg plana privatizacije javnih preduzeća ima za cilj da se pozabavi potrebom za uspešnijim i delotvornijim radom javnih preduzeća. Kosovska energetska korporacija (KEK), Pošta i telekomunikacije Kosova (PTK) i Kompleks Trepče, biće predmet za izvođenje studije o izvodljivosti privatizacije u cilju promovisanja javno-privatnih partnerstava (JPP) i izrade elaborata o strateškom prestrukturiranju. Kosovska poverenička agencija (KPA) započela je sa jednom fazom transformacije, u kojoj će deo koji se odnosi na nadležnosti, a naročito na one koje su u vezi sa javnim preduzećima (JP) da bude prebačen na institucije Kosova, dok će preostalim društvenim preduzećima (DP) da upravlja jedan poseban organ pod nadzorom Međunarodnog civilnog predstavnika. Proces likvidacije društvenih preduzeća biće nastavljen onako kako je bilo planirano u Akcionom planu KPA, mada će faza prenosa ovlašćenja da sačeka zbog stvaranja privremenog operativnog vakuuma.

Nasuprot aktivnostima na prestrukturiranju i privatizaciji kao i uprkos činjenici da je privreda uglavnom u privatnoj svojini i da su tržišta u celosti liberalizovana, privreda se i pored toga suočava sa velikim izazovima koji proističu iz političke nestabilnosti u regionu, kao i iz propusta na nivou zemlje. To se odnosi na slab pravosudni sektor, na neuspehe u privlačenju strateških investicija za privatizaciju javnih preduzeća, kao i na nemogućnost vlasnika privatizovanih preduzeća koja su prošla kroz reformu da otvaraju nova preduzeća. Svi ti činoci su obezvređili napore koje je uložila Vlada i onemogućili su da dođe do izrazitijeg ekonomskog rasta i povećanja zaposlenosti. To zahteva bolju izradu reformi kao i dalji rad na poboljšanju poslovnog okruženja. To je bio razlog zašto je Vlada i dalje posvećena izvršenju tih strukturnih reformi koje su bile detaljno napisane za još nekoliko projekata.

Iz razloga razvoja novih politika, Vlada je u saradnji i uz prisustvo međunarodne zajednice na Kosovu, inicirala dve veoma važne zakonske i institucionalne izmene, i) Zakon o sukcesiji KPA-a i ii) Zakon o javnim preduzećima.

Što se tiče srednjeročnog perioda, Vlada će da zahteva bolje upravljanje i finansijsku održivost JP-a. Biće preduzete mere koje će da dovedu do bolje stope naplate računa javnih preduzeća, pomoću ponovnog razmatranja njihovih poslovnih planova i izrada planova rada radi dobijanja godišnjih ciljeva za naplatu izdatih faktura. Pored toga, očekuje se sprovođenje jedne šire javne kampanje za upoznavanje javnosti o ovom pitanju. Funkcionalna rešenja i prestrukturiranje JP u skladu sa Instrukcijama OECD-a o korporativnom upravljanju rešavaće pitanja merila za uspešnost rada i odgovornost za rad. Predviđena je inostrana tehnička pomoć za podršku i jačanje upravljanja javnim preduzećima. Podršku javnim preduzećima putem inostranih bankarskih kredita obezbediće fond za ubrzani razvoj JP.

Vlada je obavila potrebne pripreme za diskusiju o Izveštaju misije Evropske komisije za ocenu regulatornih tela na Kosovu, u cilju preduzimanja neophodnih mera na obezbeđivanju operativne i finansijske nezavisnosti tih regulatornih tela. Zakonski okvir za rad regulatornih tela unapređuje njihovu funkcionalnu i finansijsku nezavisnost u radu do granice koja određuje javnost u radu i odgovornosti a da ih ne ugrožava u radu. Do sada je bila obavljena značajna priprema na ovom polju kroz osnivanje Regulatornog tela za železnice Kosova, Zavoda za civilnu avijaciju i kroz izgradnju kapaciteta za osoblje zaposleno u tim regulatornim telima putem obavljanja obuke i postepenim povećanjem plata, što je predviđeno u srednjeročnom periodu. Potrebno je da se uradi jedna analiza o različitim sukobima nadležnosti između Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti za rad i operativne nezavisnosti regulatornih tela, da bi se time obezbedilo uspešno i delotvorno upravljanje.

c. Podrška Vlade na polju konkurentnosti

Predviđeno stabilno poslovno okruženje omogućiće stabilan ekonomski razvoj, rast produktivnosti i poboljšanje uslova na tržištu rada. Prema tome, Vlada će da preispita zakonske propise koji uređuju porez i naročito akcize i carinske dažbine, u cilju stvaranja boljih uslova za direktne strane investicije (DSI). Biće sprovedene strukturne reforme usmerene na poboljšanje poslovnog okruženja i na razvoj konkurentnosti preduzeća, dok će se u isto vreme čuvati makroekonomska stabilnost. U tom smislu, biće formirana jedna struktura za nadzor nad tržištem. Biće preduzete nove mere na jačanju i vršenju imovinskih prava po osnovu intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, u skladu sa srednjeročnom strategijom. Vlada je pored toga i dalje posvećena tome da nastavi sa sprovođenjem Srednjeročne strategije na stvaranju sistema zaštite industrijske svojine. Pripremljena je i čeka na sprovođenje jedna kampanja za upoznavanje šire javnosti sa imovinskim pravima po osnovu industrijske svojine.

Kosovo je aktivno angažovano i radi na daljem nastavku sprovođenja mera za podsticanje poslovne zajednice. U tome važan korak predstavlja osnivanje jedne agencije za podršku malim i srednjim preduzećima (MSP). Predviđeni su dalja izgradnja kapaciteta za zaposleno osoblje i obuka za preduzeća (kao poslovni rasadnik). Biće preduzete i druge institucionalne mere na postizanju zadovoljavajućeg stepena realizacije Evropske povelje za mala i srednja preduzeća. Biće inicirano pripremanje nove strategije za MSP, što će da bude povezano odnosno predstavljace sprovođenje Razvojne strategije Kosova (RSK). Pored navedenog, na daljem poboljšanju okruženja u kojem posluju MSP, biće sprovedena jedna srednjeročna strategija za podršku MSP, čime je obuhvaćeno i jačanje agencije za podršku MSP, kao i jačanje Agencije za promovisanje investicija. Očekuje se postepen rast broja osoblja u Agenciji za promovisanje investicija, u skladu sa stavkama Kosovskog konsolidovanog budžeta i organizacionom strukturom Agencije. Ne samo to, Ministarstvo trgovine će da poboljša elektronski pristup kroz realizaciju projekta "Informaciona tehnologija u preduzećima".

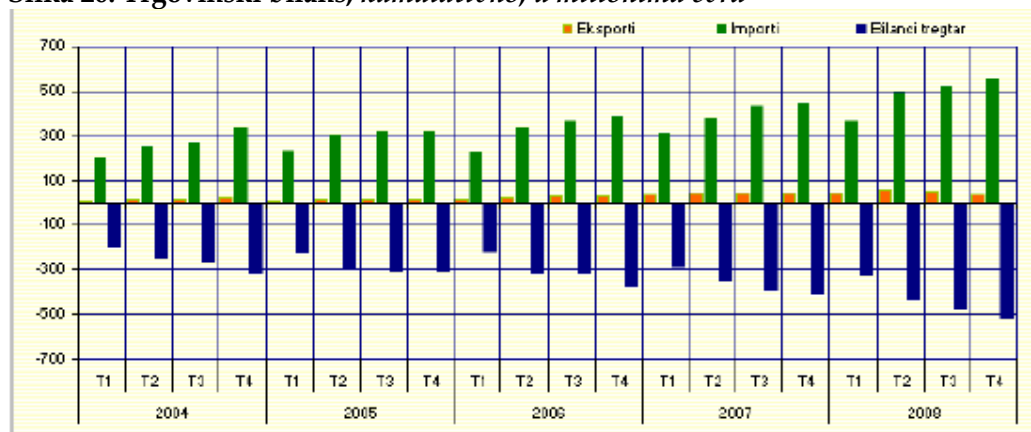
d. Ekonomska integracija sa EU

Statistički podaci za sektor spoljne trgovine nam govore o primetnom smanjenju trenda rasta izvoza, dok uvoz i dalje beleži rast u priličnoj stopi. Trgovinski deficit je i dalje prisutan uprkos trendu rasta.

Ipak, prethodni trend rasta izvoza bio je veći u prvoj polovini godine, ali je taj trend bio pogođen postepenim padom u drugoj polovini godine. U stvari, izvoz u drugoj polovini godine bio je povećan za 92.8 miliona evra, što je rast od 2.9% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. S druge strane, vrednost uvoza je porasla za 1.07 milijardi evra, što je rast od 22.3% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Trgovinski deficit iznosio je 980.3 miliona evra, odnosno bio je za 24.5% viši nego prethodne godine.

Veliko smanjenje rasta izvoza doprinelo je da dođe do pogoršanja stope pokrivenosti uvoza izvozom. Ta pokrivenost je opala na 8.7% u drugoj polovini 2008. godine, u poređenju sa 10.3% u poređenju sa drugom polovinom iz 2007. godine. Donja slika daje pregled trgovinskih tokova u toku godine.

Slika 20. Trgovinski bilans, kumulativno, u milionima evra

Izvor: KZS

Za razliku od prve polovine 2008. godine, gde se rast izvoza sa aspekta procentne vrednosti kretao daleko brže od rasta uvoza (treba imati u vidu nisku osnovu izvoza), u drugoj polovini godine 2008. godine porast izvoza je što se tiče procentualne vrednosti bio manje izrazito izražen u poređenju sa rastom uvoza. Kao rezultat toga, i u apsolutnoj vrednosti došlo je do većeg porasta uvoza što je sa svoje strane imalo uticaj na trgovinski deficit. Smatra se da je osetan pad stope rasta izvoza u drugoj polovini 2008. godine bio posledica pada u globalnoj potražnji i ukupnog smanjenja cena u dva poslednja tromesečja 2008. godine, dok je rast uvoza pored toga imao kao rezultat rast domaće privrede koji je bio uslovljen zahtevima za uvozom strane robe.

Trgovinski deficit finansira se pomoću potrošnje koja dolazi iz donatorskog sektora, pomoću plata domaćih radnika koji su zaposleni u međunarodnim organizacijama, kao i od doznaka koje građani dobijaju iz inostranstva. Nasuprot činjenice da je trgovinski deficit ujedno i finansijski, deficit ima stopu koja prelazi 20% tekućih računa, postoji određena zabrinutost za makroekonomsku stabilnost. To je učinilo našu privredu još ranjivijom u odnosu na spoljne potrebe.

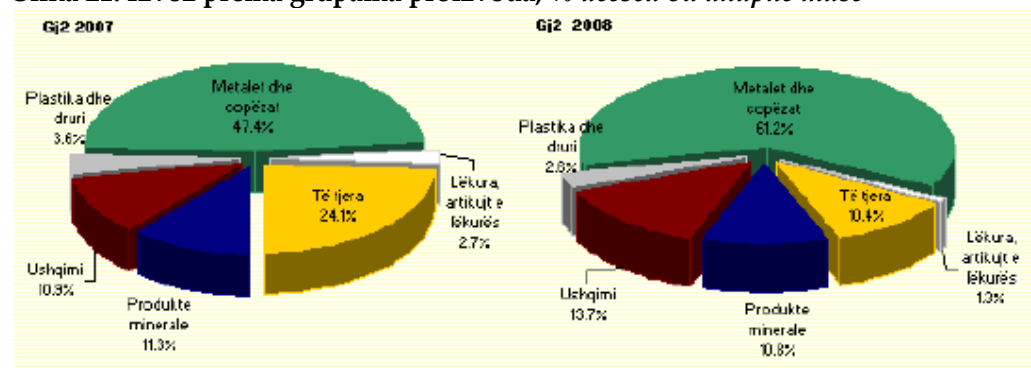
Na dugoročnom planu, trgovinski deficit može da se umani usled smanjenja donatorske aktivnosti što može da dovede do pada ukupne potražnje, a to se može odnositi i na uvoz. Međutim, da bi se očuvao trend rasta izvoza, Kosovo treba da ostane konkurentno u regionu. Iz tog razloga, privreda Kosova treba da nastoji da očuva nižu stopu inflacije od stope inflacije u susednim zemljama. To je ipak teško s obzirom da treba imati na umu da je veliki deo inflacije na Kosovu ustvari rezultat porasta cena robe iz uvoza, a naročito cena nafte i prehrambenih proizvoda. Pored toga, ono što ostaje Kosovu da uradi je da ostane konkurentno u smislu rasta produktivnosti. Jedna od politika koja može da pomogne je preduzimanje javnih investicija u infrastrukturu, kao nužan uslov za smanjenje domaćih cena, čime ćemo da učinimo naš izvoz još jeftinijim.

Sa svim tim приметnim razlikama u rastu trenda izvoza, "Metalna osnova i proizvodi od metala" činili su oko 61.2 % od ukupnog izvoza u drugoj polovini 2008. godine. To predstavlja rast od 32.1 procentnih tačaka u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, odnosno rast od 13.7 miliona evra u apsolutnom iznosu. Sve u svemu, osim kategorije "prehrambeni proizvodi", u kojoj je prikazan rast od 2.7 miliona evra (to jest 27.8%), druge kategorije pokazale su pad u drugoj polovini 2008. godine u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. "Mineralni proizvodi" iskazali su manji pad od 0.2 miliona evra; "Proizvodi od plastike i drveta" imali su smanjenje od 0.8 miliona evra; dok

je kategorija “Koža i artikli od kože” imala pad od 1.2 miliona evra, što je pad od oko 50% u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine.

Druge vrste izvoza koje potpadaju pod opštu kategoriju “Ostalo” iskazali su drastičan pad sa 21.7 miliona evra u drugoj polovini 2007. godine na 9.6 miliona evra u drugoj polovini 2008. godine, odnosno pad od oko 55%. Donja slika nam pokazuje strukturu izvoza.

Slika 21. Izvoz prema grupama proizvoda, % učešća od ukupne mase

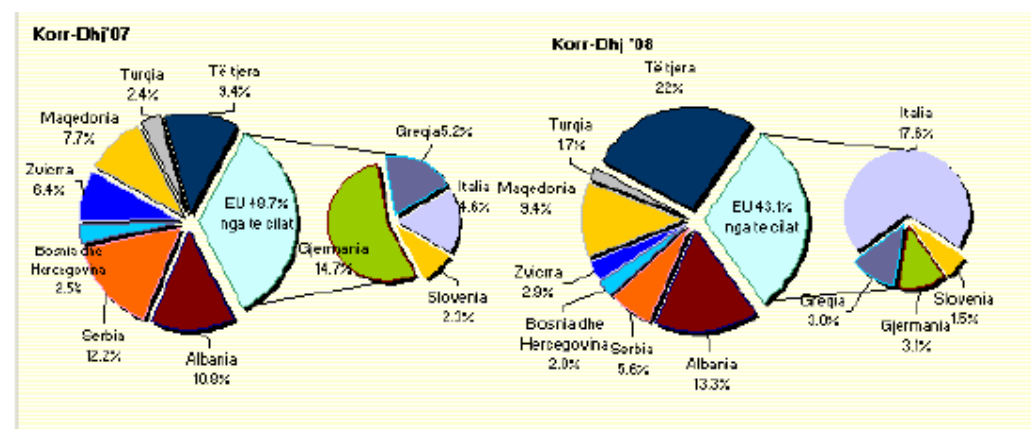

Izvor: KZS

Izvoz u zemlje EU je smanjen u drugoj polovini 2008. godine. Izvoz je smanjen sa 43.7 miliona evra u drugoj polovini 2007. godine, na 40 miliona evra za isti period iz 2008. godine, što znači pad od 8.6%. Izvoz u zemlje EU iznosio je ukupno 43%, što je pad od 3.7 miliona evra u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Primećen je značajan rast izvoza u jednu određenu destinaciju, a to je Italija. Izvoz u Italiju porastao je sa 4.1 miliona evra u drugoj polovini 2007. godine, na 16.4 miliona evra. Izvoz u Nemačku pokazao je primetan pad sa 13.2 miliona evra u drugoj polovini 2007. godine, na svega 2.9 miliona evra za isti period iz 2008. godine, što je pad od čak 78%. Izvoz u Grčku je opao za 1.8 miliona evra i 0.6 miliona evra u slučaju Slovenije.

Izvoz u zemlje CEFTA-s sada čini oko 32.5% od ukupnog izvoza, što predstavlja pad od 1.8 miliona evra u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Što se tiče zemalja CEFTA-e, najveći porast pokazao je izvoz u Albaniju, koji je iznosio 2.6 miliona evra više u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, dok je najveći pad imao izvoz za Srbiju, koji je bio manji za 5.7 miliona evra. Izvoz u Bosnu i Hercegovinu je opao, dok je izvoz u Crnu Goru pokazao sasvim malo povećanje, dok je izvoz u Hrvatsku, premda se može reći da je bio zanemariv, ipak imao izvestan pad u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Donji grafikon pokazuje izvoz prema zemljama.

Slika 22. Izvoz u neke od zemalja, % od učešća u ukupnoj masi

Izvor: KZS

Ako se posmatra struktura uvoza, može se videti da je u apsolutnom iznosu iskazano povećanje u svim kategorijama uvoza.

Kategorija "Metalna osnova i proizvodi od metala" imala je povećanje od 23 miliona evra i pokazuje manji rast kao deo ukupnog uvoza.

"Mineralni proizvodi" pokazali su rast od 5.6 miliona evra, ali su imali pad kao deo ukupnog uvoza. To se dešava pod okolnostima kad je izvoz ove vrste robe opao u apsolutnom iznosu.

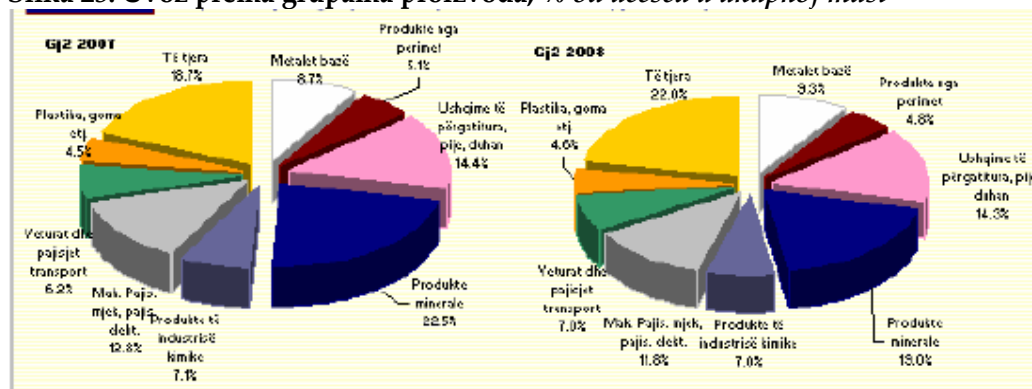
Uvoz "Mašinerije i mehaničkih sredstava i električne sredstava opreme" porastao je za 14.5 miliona evra u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. To je jedan od pokazatelja koji je iskazao rast investicija u nominalnom iznosu, ali uprkos tome treba imati u vidu da učešće ovih proizvoda u ukupnoj masi nije poraslo u većoj meri, što je znak da nije došlo do nekog bitnijeg pomeranja sa uvoza za potrošnju na uvoz za investiranje.

"Polu-pripremljeni prehrambeni proizvodi, piće i duvan" imali su veliko povećanje u apsolutnom iznosu, sa 126.5 miliona evra u prvoj polovini 2007. godine, na 153.6 miliona evra za isti period iz 2008. godine, odnosno, to je bilo povećanje od 27 miliona evra.

"Automobili i prevozna sredstva" takođe su pokazali veliki porast u apsolutnom iznosu, i sada čine oko 7% od ukupne mase uvezene robe.

"Proizvodi hemijske industrije" imali su porast od 12.4 miliona evra, "Biljni proizvodi" su porasli za 6.5 miliona evra, dok je kategorija uvoza "Ostalo" porasla za 71.6 miliona evra.

Slika 23. Uvoz prema grupama proizvoda, % od učešća u ukupnoj masi

Izvor: KZS

Ako posmatramo mesto porekla uvezene robe, nema većih razlika u odnosu na ranije stanje.

Uvoz iz EU je iznosio 36.5% od ukupnog uvoza u drugoj polovini 2008. godine, što je za tri četvrtine procenta više u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Veliko povećanje uvoza iz zemalja EU povezano je sa Nemačkom, jer je porastao uvoz iz te zemlje za 31.6 miliona evra, u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine. Pored toga, primećen je veliki porast u uvozu robe iz Grčke, gde je uvoz porastao za 14.5 miliona evra u poređenju sa prethodnom godinom, dok je uvoz iz Bugarske porastao za oko 10.9 miliona evra, a iz Italije za oko 9.7 miliona evra.

Uvoz iz zemalja CEFTA-e pokazao je, ukupno gledano, veoma veliki porast, i dostigao je vrednost od 396 miliona evra do kraja decembra 2008. godine, što je 69.6 miliona evra više kad se uporedi sa istim periodom iz prethodne godine. Međutim, kad govorimo o pojedinačnom udelu u ukupnoj masi, uvoz iz zemalja CEFTA-e ostao je na 37% od ukupnog uvoza. Među zemljama CEFTA-e, došlo je do pada uvoza iz Srbije za 1.4 miliona evra u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, kao i iz Crne Gore u kojem je došlo do pada od oko 1 miliona evra.

Do znatnog porasta u uvozu došlo je kod uvoza robe iz Makedonije, gde je uvoz povećan za 46.5 miliona evra tako da je dostigao vrednost od 180.3 miliona evra. Jedan deo ovog rasta uvoza mogao bi da bude prirodni trend, ali bi drugi deo mogao da se objasni prebacivanjem trgovine sa proizvoda iz Srbije na proizvode iz Makedonije. Sa ovim novim razvojem događaja, jasno je da je Makedonija postala najvažniji pojedinačni izvor za uvoz robe, sa 16.8% udela u ukupnoj masi.

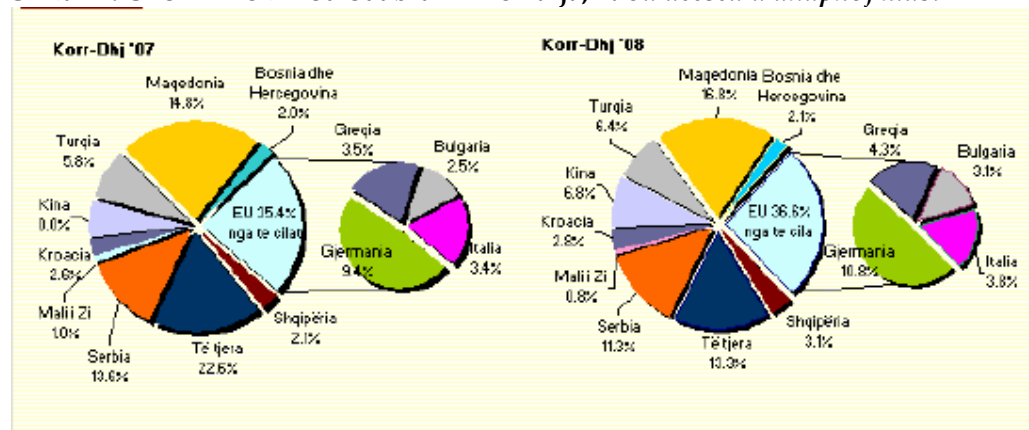
Uvoz iz Albanije je porastao u znatnom obimu za 14.7 miliona evra u poređenju sa istim periodom iz prethodne godine, i sad je dosegao vrednost od 33.6 miliona evra u drugoj polovini 2008. godine.

Uvoz iz ostalih zemalja CEFTA-e kao što su Hrvatska i Bosna i Hercegovina povećan je za 6.2 miliona evra iz prve i 4.7 miliona evra iz druge zemlje.

Ono što proizilazi iz gornjeg pregleda, a tiče se ne samo izvoza već i uvoza iz zemalja CEFTA, i ako se izuzme trgovina u oba smera sa Srbijom koja je u ovoj polovini godine iskazala pad, je da rezultati trgovine sa najvećim brojem zemalja CEFTA pokazuju pozitivne rezultate.

Za ukupnu sliku koja prikazuje uvoz pema zemljama porekla robe, videti donju sliku.

Slika 24. Uvoz iz nekih od odabраних zemalja, % od učesća u ukupnoj masi

Izvor: KZS

Kosovo je izvršilo utvrđivanje svojih prioriteta u sprovođenju Sporazuma o CEFTA, i bilo je jedna od prvih zemalja koja je ispunila procedure i obaveze preuzete prilikom potpisivanja tog Sporazuma. Trgovina sa zemljama članicama CEFTA-e čini najvažniji deo u trgovinskoj razmeni Kosova, i iznosi 38.6%. To nam pokazuje da je privreda Kosova dobro integrisana u regionalnu ekonomiju. Izvoz u zemlje CEFTA-e porastao je za 34.3% u poređenju sa 2006. godinom. Izvoz je dostigao vrednost od 47.6 miliona evra ili oko 49% od ukupnog izvoza. Uvoz iz zemalja CEFTA-e je porastao za 569 miliona evra sa godišnjim rastom od oko 7.4%, što čini oko 38% od ukupnog uvoza. Struktura izvoza Kosova govori o malom poboljšanju industrijskog sektora i sektora prehrambene industrije. Jedna analiza sprovedena o trendu uvoza govori nam da je do njegovog rasta u 2007. godini došlo uglavnom zato što su proizvodi upotrebljeni za kapitalne investicije, građevinsku opremu, mašineriju i materijal.

2.3 EVROPSKI STANDARDI

2.3.1 UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE

a. Slobodno kretanje robe

Zadatak Vlade u oblasti slobodnog kretanja robe je stvaranje sistemskih uslova za trgovinu, industriju, donošenje politika rada i sprovođenje zakona o podršci poštenoj konkurenciji, izrada programa i zakona o podršci industrijskim, trgovinskim i turističkim preduzećima i politika za razvoj privatnog sektora, podrška investicijama na Kosovu kroz obezbeđivanje informacija i pomoći u obezbeđivanju dokumentacije (dozvole, ovlašćenja) koja je potrebna domaćim i stranim investitorima za investiranje i objavljivanje podataka o stranim investicijama na Kosovu, davanje preporuka u vezi pitanja privatizacije, upravljanje registrom za registraciju poslovanja.

Kosovo je sada u procesu potpunog otvaranja unutrašnjeg tržišta kao i obezbeđivanja da se svaki relevantni akt EU prenese na pravilan način u zakonsko okruženje Kosova, kroz osnivanje snažne strukture koja je u stanju da sprovede te zakone u skladu sa dobrim praksama zemalja članica EU. Kosovo je u procesu izrade horizontalnog zakonskog okvira o slobodnom kretanju robe. Zakon o metrologiji, kao i Zakon o tržišnom inspektoratu su urađeni u duhu sa evropskim zakonodavstvom. Takođe, jedan deo evropskih standarda je trenutno preuzet, zajedno sa preuzimanjem nekih direktiva u vezi novih pitanja: Direktiva 98/37/EC o mašinama koja je transponovana kroz AN br. 2007/16 o tehničkim propisima za mašine i njihove sigurnosne elemente; Direktiva 73/23/EC o električnoj opremi pod malim pritiskom je transponovana kroz AN br. 2005/28 o tehničkim propisima za električnu opremu koja je namenjena za korišćenje pod određenim pritiskom.

Metrologija – zadatak metrologije na Kosovu je postavljanje i obezbeđivanje tačnih i pouzdanih merenja na Kosovu, sa ciljem zaštite života i zdravlja stanovništva, životinja, životne sredine, potrošača i prirodnih resursa, kao i podrška kvalitetu domaćih proizvoda i usluga.

Akreditacija – zadatak akreditacije je da svim zainteresovanim stranama omogući akreditaciju na osnovu propisa koje propisiju zakoni i standardi.

Skupština je 13. decembra 2008. godine usvojila Zakon o akreditaciji u skladu sa Ustavom Republike Kosovo, sa ciljem regulisanja, osnivanja i funkcionisanja organa koji obavlja poslove pružanja akreditacionih usluga na Kosovu, utvrđivanja oblasti u kojima se vrši akreditacija i ulogu akreditacije u postupcima procene usklađenosti sa tehničkim standardima i propisima u skladu sa standardima Evropske unije.

Standardizacija – Vizija Vlade u oblasti standardizacije je:

- Doprinošenje saradnji zainteresovanih strana i aktivnosti u cilju izrade, usvajanja i prilagođavanja evropskih i međunarodnih standarda,
- Ispunjavanje zahteva za članstvo u ISO/IEC i CEN/CENELEC,
- Unapređivanje kosovske standardizacije na nivo organizacije odgovarajućih regionalnih i evropskih institucija.

Zakonski okvir

Kada se radi o slobodnom kretanju robe, na snazi je sveobuhvatni zakonski okvir. Ovaj okvir čine sledeći primarni zakoni:

- Zakon o akreditaciji br. 03/L-069;

- Zakon o Metrologiji;
- Zakon o mernim jedinicama;
- Zakon o proizvodima od plemenitih metala
- Zakon o građevinskim proizvodima br. 02/L-14
- Zakon o inspekciji građevinskih proizvoda br. 02/L-62
- Zakon o standardizaciji 2004/12;
- Zakon o zaštiti potrošača br. 2004/17,
- Zakon o unutrašnjoj trgovini br. 2004/18,
- Zakon o spoljnoj trgovini 2003/15,
- Zakon o trgovini naftnim derivatima i naftom 2004/5.

U cilju sprovođenja gorepomenutog zakonskog okvira u oblasti slobodnog kretanja robe, na snazi je sveobuhvatni podzakonski okvir kojeg čini **27 administrativnih naređenja**.

Institucionalni okvir

Centralni organ na Kosovu u oblasti slobodnog kretanja robe je Ministarstvo trgovine i industrije. Ministarstvo je organizovano u odeljenja, kancelarije i izvršne agencije.

Odeljenje za akreditaciju (OA) – je nacionalni organ za akreditaciju, kojeg je ovlastila Vlada da procenjuje u skladu sa međunarodnim standardima tehničku kompetentnost i usklađenost subjekata za obavljanje aktivnosti kao što su: testiranje, kalibracija, sertifikacija i inspekcija u javnom ili privatnom sektoru, u dobrovoljnim ili obaveznim oblastima. OA je osnovano na osnovu Zakona br. 03/L-069 o akreditaciji.

OA radi u skladu sa zahtevima koje postavljaju standardi ISO/IEC 17011 “Opšti zahtevi za akreditacione subjekte koji vrše akreditaciju subjekata za procenu usklađenosti”. Takođe, OA ima za zadatak da daje savete državnoj administraciji u vezi sa pitanjima akreditacije i ostalih procena tehničke kompetentnosti, u vezi sprovođenja postupaka procene u skladu sa tehničkim standardima i propisima, kao i u vezi sa održavanjem, ažuriranjem i obezbeđivanjem informacija o akreditacionom statusu akreditovanih subjekata.

Odeljenje za metrologiju Kosova (OMK) – je organizovano i funkcioniše na osnovu Zakona o metrologiji br. 02/L-34, pri čemu se njegove aktivnosti odvijaju u okviru Ministarstva trgovine i industrije.

OMK je nacionalna kosovska institucija koja je odgovorna za uspostavljanje i rukovođenje metrološkim sistemom na Kosovu, uključujući i plemenite metale.

OMK predstavlja jedan od glavnih stubova tehničke infrastrukture za kvalitet na Kosovu, i zajedno sa ostalim stubovima ove strukture, kao što su standardizacija, akreditacija itd. čini čvrst osnov za postojani naučni, tehnološki i ekonomski razvoj, pri čemu pruža podršku ravnopravnom uključivanju Kosova u evropske i međunarodne integracije.

Takođe, OMK stalno vrši reviziju postojećeg zakonskog okvira i pravi propise sa ciljem usklađivanja zakonodavstva sa propisima EU.

Sa ciljem realizacije svoje misije, OMK radi na razvoju tri opšte metrološke funkcije na Kosovu:

- naučna metrologija,
- industrijska metrologija,

- zakonska metrologija.

Odeljenje za trgovinu (OT) – u okviru svojih nadležnosti obavlja, sprovodi, sugeriše i analizira: sprovođenje mera za zaštitu potrošača, slobodnog kretanja robe na domaćem tržištu, izradu odgovarajućeg zakonskog okvira koji je usklađen sa Svetskom trgovinskom organizacijom (STO); permanentno angažovanje za uključivanje Kosova u međunarodne organizacije i inicijative (STO, UNCTAD, UNECE, ITC); konkretno angažovanje u pomaganju domaćim proizvođačima za njihovu promociju na spoljnom tržištu; predlaže usklađivanje domaće zakonske infrastrukture za trgovinu sa propisima EU; priprema materijale i učestvuje u pregovorima u vezi sa Sporazumom o slobodnoj trgovini (SST); obavlja poslove u vezi sa licenciranjem uvoza i izvoza u oblasti svojih aktivnosti; uspostavlja veze sa međunarodnim finansijskim institucijama; preduzima mere za stimulaciju i podsticanje izvoza itd.

Odeljenje za turizam – fokusira se na sledeće aktivnosti:

- priprema i sprovođenje zakonske i institucionalne infrastrukture i drugih uslova za normalno funkcionisanje turističke privrede;
- izrada politike domaćeg turizma i njeno usklađivanje sa politikama EU;
- izrada i sprovođenje strategije za razvoj turizma;
- podsticanje urbanističkog regulisanja životne sredine koja je od značaja za razvoj turizma;
- promocija Kosova kao turističke destinacije;
- sprovođenje usklađenog turističkog razvoja na nacionalnom i međunarodnom nivou;
- stvaranje uslova za saradnju sa međunarodnim turističkim udruženjima;
- usvajanje politika za olakšavanje i stvaranje povoljne klime za investicije u turizam i hotelijerstvo;
- priprema obrazaca za dobijanje licence koje podnose hoteska preduzeća, turističke agencije itd;
- organizacija sajмова, konferencija i radionica iz oblasti turizma i hotelijerstva;
- prijem, nadzor i obrada dokumentacije za licenciranje subjekata iz oblasti hotelijerstva i turizma.

Odeljenje za građevinarstvo (OG) - bavi se aktivnostima koje obuhvataju donošenje politika, strategija i postupa kao institucionalni regulator, pri čemu njegovo program prada obuhvata:

- razvoj građevinske industrije;
- obezbeđivanje propisa o građevinarstvu – izrada, sprovođenje i praćenje sprovođenja zakonskih i tehničkih podzakonskih akata, u skladu sa zahtevima koji proizilaze iz evropske Direktive za građevinske proizvode 89/106/EC u građevinskoj industriji;
- usklađenost-sertifikacija građevinskih proizvoda – priprema i uspostavljanje sistema postupaka usklađivanja za građevinske proizvode;
- uspostavljanje kontakata sa proizvođačima, uvoznicima i distributerima, i organizacija konferencija sa ciljem njihovog upoznavanja sa institucionalnim politikama u vezi sa proizvodnjom, trgovinom i korišćenjem građevinskih proizvoda;
- licenciranje građevinskih preduzeća sa ciljem njihovog uključivanja u okvir zakonske tehničke odgovornosti u građevinarstvu;
- promocija mineralnih resursa, za korišćenje u građevinskoj industriji;
- osnivanje Građevinskog instituta, sa ciljem uspostavljanja kontrole nad građevinskim proizvodima koji podležu ekspertizi i ispitivanju;
- obuka osoblja u institutu i državnim institucijama koje su razvijene sa ciljem povećanja kreativnih i implementacionih kapaciteta, obavljanje poslova, realizaciju kontakata i saradnju sa međunarodnim organizacijama, specijalizovanim agencijama, kao i drugim organizacijama, sa ciljem razmene iskustava u vezi razvoja građevinske industrije.

Agencija za standardizaciju – je kosovski organ koji je odgovoran za izradu, usvajanje, usklađivanje i uvođenje evropskih i međunarodnih standarda kao kosovskih standarda (KS).

Agencija je osnovana 25. aprila 2005. godine na osnovu Zakona o standardizaciji 2004/12 i AN 2005/15. Misija KAS je da usvojenim standardima stimuliše osnaživanje ekonomskog razvoja i konkurencije u regionu i šire. Uvođenje i usvajanje evropskih i međunarodnih standarda na Kosovu je u fazi transpozicije i sprovođenja evropskih direktiva u vezi tehničkih propisa, kao i za potrebe kosovskog biznisa.

KAS ima dve organizacione jedinice:

- *Jedinica za standardizaciju, i*
- *Jedinica za akreditaciju.*

Kratkoročni prioriteti

Kratkoročno, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti slobodnog kretanja roba, između ostalog, MTI se fokusira na poboljšanje sistema upravljanja kvalitetom prema standardu ISO/IEC 17011, povećanje broja procenitelja i glavnih procenjivača, akreditacija svih laboratorija koje ispunjavaju kriterijume i zahteve standarda, kao i apliciranje za članstvo u ECA (European Corporation for Accreditation), potpisivanje bilateralnih sporazuma sa državama u regionu i Turskom, priprema izveštaja o trgovinskoj razmeni 2008, priprema izveštaje o kretanju cena 2007-2008. Sprovođenje sporazuma CEFTA pomaže poslovnim subjektima oko izvoza njihovih proizvoda bez tarifnih i netarifnih barijera. Priprema materijala za ulazak u STO; funkcionisanje Saveta za zaštitu potrošača; prijem zahteva i licenciranje naftnih kompanija i njihovih derivata.

Takođe, kompletiranje i izmene primarnog zakonskog okvira i izrada sekundarnog zakonskog okvira: izmene i dopune Zakona o metrologiji 02/L-34; izrada administrativnog uputstva za instrumente za merenje mase – neautomatske vage klase tačnosti I,II,III,III; izrada administrativnog naređenja o metrološkim uslovima za neupakovane proizvode; izrada administrativnog naređenja o mernim jedinicama; izrada administrativnog naređenja o obliku i sadržaju oznaka čistoće, načinima utvrđivanja i ispitivanja stepena čistoće proizvoda od plemenitih metala; izrada administrativnog naređenja o prodavcima, oznakama proizvođača i uvoznika proizvoda od plemenitih metala; izrada administrativnog uputstva o isplati izvršnih kompenzacija i žigosanju proizvoda od plemenitih metala; izrada i usvajanje strategije razvoja metrološkog sistema 2009-2013.

Priprema administrativnog naređenja: agregati za izgradnju puteva, izdavanje licenci građevinskim preduzećima, izrada projekta za osnivanje Instituta za građevinske materijale, autorizacija organa za ispitivanje i sertifikaciju, članstvo na početnom nivou u međunarodnim organizacijama za standarde ISO i IEC, dublje uključivanje poslovnih subjekata u rad KAS, kompletiranje zakonske osnove.

Srednjoročni prioriteti

Kada se radi o srednjoročnim prioritetima, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti slobodnog kretanja robe, između ostalog MTI je angažovano na osnivanju centra za obuku u okviru Direkcije za akreditaciju, prijem u ECA (European Corporation for Accreditation), IAF (Internacional Accreditation forum) i ILAC (*International Laboratory Accreditation Cooperation*), potpisivanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; kompletiranje sekundarnog zakonskog okvira; sprovođenje strategije za razvoj metrološkog sistema 2009-2013; članstvo u regionalnim i međunarodnim telima za metrologiju, članstvo u STO kao i članstvo u svim međunarodnim mehanizmima u svojstvu trajnog člana sa svim pravima i izgradnja sajamskog centra.

Takođe, treba razviti sledeće aktivnosti: izrada administrativnog naređenja o građevinskim materijalima prema prioritetima koje treba utvrditi; povećanje proizvodnih, trgovinskih i

sertifikujućih kapaciteta za građevinske materijale; izgradnja i funkcionalizacija Instituta za građevinske materijale i opremanje laboratorije Instituta aparaturom i opremom; članstvo sa svim pravima u ISO/IEC i članstvo na početnom nivou u CEN/CENELEC.

b. Slobodno kretanje kapitala

U 2008. godini na Kosovu je zabeležen rast BDP od 5.4%, što po glavi stanovnika iznosi oko 1759 evra, dok je inflacija iznosila oko 9,4%. Nezaposlenost je i dalje jedan od najozbiljnijih problema koji predstavlja veoma delikatno pitanje za Kosovo, kao zemlju sa mladom populacijom. Prihodi Kosovskog konsolidovanog budžeta su povećani za 5.0% u poređenju sa prethodnom godinom, dok su troškovi realizovani na nivou od samo 42.4%, što je dovelo do suficita od oko -2.3 miliona evra..

Finansijski sektor je ostvario dalji razvoj u 2008. godini. Bankarski sektor kojim dominiraju komercijalne banke ima ukupnu aktivu od oko 1.8 milijardi evra, što predstavlja porast od 26.3%. preuzimanjem dve domaće banke od strane jedne strane banke, dominacija stranih banaka je još više povećana. Kamatne stope na odobrene kredite su zabeležile blagi pad, dok su kamatne stope na novčane depozite povećane, što je uticalo na mali pad neto margine kamata u toku 2008. godine.

CBK je trenutno stabilna i pouzdana institucija koja nastavlja sa unapređivanjem unutrašnje organizacije i poboljšanjem kapaciteta svog osoblja. Sve to je ostvareno uz pomoć i tehničku asistenciju Međunarodnog monetarnog fonda, Evropske unije, USAID-a i Svetske banke, kao i uz podršku Vlade Kosova.

Ovu instituciju očekuju novi izazovi, za koje se očekuje da će ih uspešno prevazići. U tom pravcu, izgradnja kapaciteta, kako tehničkih, tako i rukovodećih, kao i efikasna nezavisnost, predstavljaju kritične faktore za dalji razvoj ove institucije od velikog značaja za Kosovo.

Institucija koja je odgovorna za oblast slobodnog kretanja kapitala je Centralna banka Republike Kosovo (CBK). CBK je poseban javni subjekt koji je ovlašćen za licenciranje, nadzor i regulisanje finansijskih institucija na Kosovu. CBK je naslednik Bankarske uprave Kosova - BUK, koja je osnovana u skladu sa odredbama uredbe UNMIK-a br. 1999/20, koja je objavljena 15. novembra 1999. godine (koja je izmenjena i dopunjena 1. oktobra 2001. godine) "o Upravi za bankarstvo i platni promet na Kosovu", dok je 24. avgusta 2006. godine specijalni predstavnik generalnog sekretara potpisao je novu uredbu o Centralnoj bankarskoj upravi Kosova, čime je izvršena transformacija Uprave za bankarstvo i platni promet u Centralnu bankarsku upravu Kosova, dok je 1. avgusta 2008. godine CBUK na osnovu Ustava Kosova preimenovana u Centralnu banku Republike Kosovo.

Od samog početka, CBK i njen prethodnik, kao važne komponente, su dobijali podršku za izgradnju kapaciteta i tehničku pomoć, koju su pružale različite partnerske institucije. Rukovodstvo CBK je napravilo "Poslovni plan 2007-2009" koji je pokrio glavne ciljeve ove institucije u ovom periodu. Krajem 2009. godine, na osnovu ovog dokumenta, rezultati svake radne jedinice biće procenjeni i upoređeni sa početnim ciljevima, dok je sada započela izrada dokumenta "Strateški plan 2010-2015", koji će veoma brzo postati referentni radni dokument CBK.

Aktiva finansijskog sektora je dostigla iznos od 1.7 milijardi evra u februaru 2009. godine, i uglavnom je čine krediti za domaću privredu. Aktiva bankarskog sektora je i dalje glavni element ukupne finansijske aktive, što je u junu 2007. godine predstavljalo 88.6%. U bankarskom sistemu Kosova posluje 8 banaka.

Postojeća struktura bankarske industrije odražava sistem koji je nivelisan u tri 'peer grupe'¹:

1. Tri systemske banke koje imaju oko 85% ukupne aktive bankarske industrije su u stranom vlasništvu (Procredit Bank, Raiffeisen i NLB)
2. Dve banke u domaćem vlasništvu (Banka për Biznes i Banka Ekonomike)
3. Nove banke, koje su se kasnije uključile u bankarsko tržište su Turkish Economic Bank - TEB, Banka Kombëtare Tregtare -BKT i Komercijalna Banka - KMB.

U toku 2008. godine došlo je do daljeg ulaska stranog kapitala u bankarski sistem, a funkcionalizovan je sporazum o spajanju dve banke u jednu što je dodatno konsolidovalo konkurenciju na finansijskom tržištu. Takođe, Bord CBK je odobrio preliminarnu licencu za banku FIMA iz Hrvatske.

Bankarski sistem na Kosovu je ostvario postojan rast i tokom 2008. godine. Ukupna aktiva bankarskog sistema u 2008. godini ostvarila je rast od 26.86% u poređenju sa 2007. godinom.

Takođe, u oblasti kredita i lizinga zabeležen je godišnji rast od 34.25%.

U 2008. godini doneta je i uredba UNMIK-a br. 2008/28 o registraciji, licenciranju, nadzoru i regulisanju mikrofinansijskih institucija.

Ova uredba omogućava prikupljanje depozita MMF-a, što predstavlja indikaciju za slobodno kretanje kapitala.

Nefinansijske korporacije (NFK) i dalje uzimaju najveći deo kredita, dok rok dospeća nastavlja da se produžava. I depoziti u bankarskom sektoru su zabeležili rast od 27.9% u poređenju sa prethodnom godinom. Glavni izvor depozita je i dalje štednja građana, koja se uglavnom oročava na kraći rok. Bankarski sektor je zabeležio dobar učinak, sa snažnim pokazateljima dobiti, pri čemu je zadržana njegova likvidnost i solventnost.

U oblasti osiguranja, na tržištu postoji jedanaest osiguravajućih kompanija, od kojih se deset kompanija ne bavi osiguranjem života, dok se jedna kompanija bavi osiguranjem života.

Kao i u bankarskom sektoru i u sektoru osiguranja dominira strano vlasništvo. Trenutno postoji 5 stranih osiguravajućih kompanija, 3 kompanije sa zajedničkim vlasništvom i 3 sa domaćim kapitalom. Generalno, struktura vlasništva kosovskih osiguravajućih kompanija je takva da je 35.09% u domaćem vlasništvu, a 64.91% u stranom vlasništvu. U realizaciji ukupne aktive, osiguravajuće kompanije su zabeležile rast od 5.18% na godišnjem nivou, pri čemu je osiguranje trećih lica (OTL) i dalje ostalo glavna aktivnost ove industrije sa učešćem od 73.51%.

Osim tržišta osiguranja, ostale finansijske korporacije uključuju 2 penziona fonda, 22 druge finansijske agencije, kao i 24 namenske finansijske institucije koje se bave aktivnostima zamene valuta ili posluju kao agencije za transfer novca. Ukupan iznos penzionih fondova u okviru obavezne šeme penzionog osiguranja u Penzionom štednom fondu Kosova (PŠFK) je zabeležio godišnji rast od 48.5%. Povećana aktivnost je zabeležena i kod ostalih finansijskih agencija (OFA), koje su povećale obim kreditaza 33.95% na godišnjem nivou. Pored toga, transfer novca preko namenskih finansijskih agencija (FA) je zabeležio godišnji rast od 7.2%, i uglavnom ga čini transfer novca iz kosovske dijaspore.

---

¹ Grupe sa približno istim finansijskim parametrima

Zakonski okvir koji su doneli UNMIK i CBK je dobro urađen i u skladu je sa međunarodnim standardima. Kao rezultat toga, finansijska industrija ima kapacitete da podrži ekonomski razvoj na zdrav i siguran način, na osnovu sveobuhvatnih i modernih propisa koji su na snazi, odnosno Zakona o centralnoj banci Republike Kosovo, unutrašnjih propisa CBK, kao i savetodavnih pisama koje objavljuje CBK u cilju usmeravanja aktera u finansijskom sektoru.

Danas su u finansijskom sektoru na Kosovu prisutni akteri iz regiona Balkana i iz EU. Ipak, još uvek ima mesta za širu međunarodnu integraciju finansijskog sektora na Kosovu, pre svega putem daljeg povezivanja i operacionalizacije kapitala sa finansijskim akterima iz regiona, pre svega iz razvijenih zemalja.

CBK nastavlja da vrši nadzor nad finansijskim sektorom putem sprovođenja zakonskog okvira. U okviru ovog konteksta, CBK dalje revidira važeći zakonski okvir i usklađuje ga i približava direktivama EU. Ovo se vrši putem revizije postojećeg zakonskog okvira sa ciljem obezbeđivanja efikasnog i stalnog nadzora, kao i postupanja sa žalbama u sektoru bankarstva, penzionih fondova i ostalih nebankarskih finansijskih institucija.

Zakonski okvir koji ima direktan uticaj na Centralnu banku i na finansijske institucije koje licencira, nadzire i reguliše Centralna banka, čine sledeći primarni zakoni:

- Zakon br. 03/L-074 o Centralnoj banci Republike Kosovo;
- Zakon o penzijama na Kosovu.

Sa ciljem sprovođenja gorepomenutog zakonskog okvira, u oblasti slobodnog kretanja kapitala na snazi je sveobuhvatni okvir podzakonskih akata, koji se sastoji od sledećih uredbi i administrativnih naređenja:

- Uredba br. 1999/21 o licenciranju, nadzoru i regulisanju banaka;
- Uredba br. 1999/4 o valuti koja je u upotrebi na Kosovu;
- Uredba br. 2001/25 o licenciranju, nadzoru i regulisanju osiguravajućih kompanija i posrednika u osiguranju;
- Uredba br. 2001/26 o platnim transakcijama;
- Uredba br. 2008/28 o registraciji, licenciranju, nadzoru i regulisanju mikrofinansijskih institucija;
- Administrativno naređenje br. 2001/24 o izmenama i dopunama administrativnog naređenja br. 1999/2 o sprovođenju uredbe 1999/4 o valuti koja je u upotrebi na Kosovu;
- Administrativno naređenje br. 2002/12 o sprovođenju uredbe UNMIK-a br. 2001/35 o penzijama na Kosovu;
- Administrativno naređenje br. 2002/13 o sprovođenju uredbe UNMIK-a br. 2001/35 o penzijama na Kosovu;
- Administrativno naređenje br. 2006/11 o sprovođenju uredbe 1999/21.

Upravni bord Centralne banke je sa ciljem sprovođenja važećih propisa i obavljanja svojih ovlašćenja u oblasti licenciranja, nadzora i regulisanja finansijskih institucija na Kosovu doneo **134 pravilnika**.

c. Carina i porezi

Carinsku službu UNMIK-a je u avgustu 1999. godine osnovao stub EU u cilju obezbeđivanja pravilne primene jednoobraznih usklađenih carinskih propisa i drugih važećih odredbi za robe koje podležu carinskom nadzoru. 12. decembra 2008. godine Carinska služba UNMIK-a je transformisana u Carinu Kosova. Novi Zakon o carini i akcizama koji je usvojen 11. novembra 2008. godine u Skupštini Kosova omogućio je ovu tranziciju. Ovaj Zakon je potpuno u saglasnosti sa zakonskim standardima Evropske unije i između ostalog za cilj ima i ekonomski razvoj Republike Kosovo.

Pored carinskih dažbina koje naplaćuje Carina, na granici se takođe naplaćuju PDV i akciza. Osim prikupljanja prihoda, Carina Kosova štiti društvo od krijumčarenja droge i druge zabranjene robe koja ima štetan uticaj na ekonomiju, a sprečava i izbegavanje plaćanja.

Carina Kosova je organizovana na osnovu standarda EU i u potpunosti se finansira iz Kosovskog konsolidovanog budžeta.

Carina takođe dobija tehničku podršku od EU preko programa TACTA, kojim se pomaže razvoj baznog zakonodavstva, organizacija, struktura, obuka i razvoj osoblja. Osoblje Carine uglavnom čini kosovsko stanovništvo, od čega su 12% pripadnici manjinskih zajednica.

Carina Kosova prikuplja oko 70% ukupnih prihoda Kosovskog konsolidovanog budžeta sa prosekom od 2 centa na 1 evro. MMF kontinuirano hvali Carinu za njen rad, upoređujući sa nivoom carinske administracije u zemljama zapadne Evrope.

Carina Kosova ima široku misiju, počev od zaštite države, ekonomije i građana. Dakle, misija Carine može da se подели u dve glavne kategorije:

1. *Doprinos ekonomskim pitanjima*

- Prikupljanje carinskih taksi kao što su: carinske dažbine, porez na dodatu vrednost i akcize, koji se uplaćuju u Kosovski konsolidovani budžet;
- Kontrola uvoza i izvoza, zaštita ekonomije, zaštita trgovinskih marki itd; i
- Tačna statistika o spoljnoj trgovini.

2. *Doprinos bezbednosti*

- Borba protiv nelegalnih aktivnosti;
- Povećanje sigurnosti kroz prisustvo na graničnim prelazima, borba protiv prekograničnog kriminala, borba protiv krijumčarenja droge itd; i
- Zaštita stanovništva i životne sredine, sprečavanje krijumčarenja oružja i eksplozivnih supstanci.

Poreska uprava Kosova (PUK) je osnovana 17. januara 2000. godine pod administracijom UNMIK-a. 18. februara 2003. godine, nadležnost za Poresku upravu je prenet na MEF. Od tada, PUK funkcioniše kao nezavisna organizacija kojom u potpunosti rukovodi domaće osoblje, uz savetodavnu podršku međunarodnih organizacija kao što su USAID, Stub IV EU i CAFAO-UNMIK iz EU.

U toku svoje kratke istorije PUK je razvila funkcionalnu organizacionu strukturu koja je u velikoj meri u skladu sa dobrim međunarodnim praksama. Uprava ima centralizovanu službu informacionih tehnologija za obradu dokumenata, u kojoj se obrađuju sve izjave poreskih obveznika. PUK zapošljava oko 650 službenika. Centralna kancelarija je odgovorna za sprovođenje poreske politike, utvrđivanje standarda i organizaciju sprovođenja zakona i uredbi koji su na snazi. PUK ima 8 regionalnih kancelarija koje su odgovorne za sprovođenje poreskih zakona, edukaciju poreskih obveznika, kontrolu i prikupljanje poreza. Takođe, u funkciji je i Jedinica za velike poreske obveznike, koja takođe ima iste odgovornosti kao i regionalne kancelarije.

MMF i Evropska komisija su ocenili poreske zakone kao transparentne i kvalitetne. Propisi PUK su u velikoj meri u skladu sa Direktivom broj šest EU. U toku 2008. godine prikupljeni poreski prihodi su premašili projekcije za 10%. Godišnji prihodi pokazuju značajan rast u poređenju sa prethodnom godinom, iako se radi o ekonomiji sa malim ekonomskim rastom.

PUK je odgovorna za prikupljanje prihoda centralne vlade koji uključuju: PDV na unutrašnje snabdevanje robama i uslugama, porez na prihode korporacija, porez na lične prihode, penzione doprinose i administraciju Zakona o igrama na sreću.

Zakonski okvir

Sveobuhvatni zakonski okvir Carine Kosova zasniva se na sledećim zakonima:

- *Zakon o Carini i akcizama 03/L-109;*
- *Zakon o akciznim stopama 03/L-112;*
- *Zakon o PDV 03/L-114;*
- *Zakon o bavljenju spoljnom trgovinom;*
- *Uredba br. 2004/2 o pranju novca;*
- *Uredba br. 2006/2 o zaustavljanju i ograničenju uvoza/izvoza;*
- *Uredba br. 2008/22 o intelektualnim vlasničkim pravima;*
- *Zakon protiv korupcije; i*
- *Carinski kodeks ponašanja.*

Sa ciljem sprovođenja Zakona o carini, doneti su sledeći strateški dokumenti, dok još nekoliko čeka na sprovođenje pošto stupe na snagu:

- *Strateški operativni postupak Carine Kosova 2009-2011 (SOP);*
- *EU Customs Blueprint;*
- *Memorandumi o razumevanju; i*
- *Plan i program Carine za obuku.*

Kada se radi o oblasti poreza, na snazi je sveobuhvatni zakonski okvir koji reguliše ovu oblast. Ovaj okvir sadrži sledeće primarne zakone:

Zakon br. 2004/48 o poreskoj upravi i postupcima izmenjen i dopunjen Zakonom br. 03/L-071 o poreskoj upravi i postupcima koji je stupio na snagu 11. februara 2009. godine. Prema ovom Zakonu, PUK ima status izvršne agencije koja funkcioniše potpuno autonomno u okviru Ministarstva ekonomije i finansija. Funkcije PUK prema ovom Zakonu su upravljanje i sprovođenje odredaba aktuelnog zakona i propisa koji su na snazi na Kosovu, koji zahtevaju upravljanje bilo kojim porezima, kao i sprovođenje nadležnosti i drugih zadataka koje delegira Ministarstvo ekonomije i finansija, koji su u skladu sa važećim zakonima.

Izmenjena i dopunjena Uredba br. 2004/51 o porezu na prihod korporacija, pretočena u Zakon br. 03/L-113 o porezu na prihod korporacija, koji je stupio na snagu 1. januara 2009. godine. Prema ovom zakonu omogućeno je donošenje posebnog zakona o prihodima korporacija na Kosovu, koji utvrđuje ko je poreski obveznik koji podleže ovom zakonu, ko je predmet oporezivanja, oporezovani prihod, poresku stopu, prihod koji je oslobođen poreza, troškove, dobit i gubitke kapitala, poslovne gubitke, likvidaciju i reorganizaciju, cenu transfera i izbegavanje dvostrukog oporezivanja itd.

Izmenjena i dopunjena Uredba br. 2004/52 o porezu na lični prihod, koja je pretočena u Zakon br. 03/L-115 o porezu na lični prihod, koji je stupio na snagu 1. januara 2009. godine. Cilj ovog Zakona bio je uvođenje jednog sveobuhvatnog poreza na lične prihode na Kosovu, koji uključuje prihode iz svih izvora koje stiče ili uvećava neko lice na način koji je u skladu sa dobrim međunarodnim praksama i evropskim standardima.

Izmenjena i dopunjena Uredba br. 2001/11 o porezu na dodatnu vrednost, koja je pretočena u Zakon br. 03/L-114 o porezu na dodatnu vrednost, koji je stupio na snagu 1. januara 2009. godine. Prema ovom Zakonu predviđeno je uvođenje porezan na dodatnu vrednost i registrovanje za PDV, različite vrste snabdevanja, nabavke sa nultom stopom, isključene nabavke i rabat, poreske fakture, trenutak

nastanka obaveze i plaćanja, kao i regulisanje nadležnosti i zadataka institucija koje sprovode ovaj Zakon.

Zakon br. 2004/35 o igrama na sreću. Prema ovom Zakonu, PUK je odgovorna za administraciju i sprovođenje Zakona i podzakonskih akata za igre na sreću, izdavanje licenci za igre na sreću, kao i za nadzor nad ispunjavanjem obaveza u vezi sa organizacijom igara na sreću u skladu sa ovim Zakonom.

Sa ciljem sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor poreza, na snazi je sveobuhvatni okvir podzakonskih akata koji sadrži sledeća akta:

- AN br. 05/2005 od 29/04/2005 o poreskoj upravi i postupcima;
- AN br. 01/2005 od 02/2005 o porezu na prihod korporacija;
- AN br. 02/2005 od 02/2005 o realizaciji poreza na lične prihode;
- AN br. 01/2005 od 31/05/2001 o realizaciji poreza na dodatnu vrednost;
- AN br. 02/2006 od 29/09/2006 o sprovođenju Zakona o igrama na sreću;
- AN br. 03/2008 od 24/04/2008 o prikupljanju
- AN o uvođenju "Naloga za naplatu" na bankovnim računima i računima koji se vode kod drugih finansijskih institucija.

Sa ciljem sprovođenja efikasne politike u oblasti poreza, *Strateški plan PUK 2007-2010* je osvežen i pretočen u *Strateški plan 2008-2010*, koji je u primeni od 27. juna 2008. godine.

Institucionalni okvir

Carina Kosova ima generalnog direktora i 4 direktora koji upravljaju sledećim odeljenjima:

1. Operativna direkcija za prihode
  - *Centralno odeljenje;*
  - *Granica jugozapad;*
  - *Granica severoistok.*
2. Direkcija za sprovođenje zakona
  - *Istražno i obaveštajno odeljenje;*
  - *Odeljenje protiv krijumčarenja;*
  - *Izvršno odeljenje.*
3. Pravna direkcija
  - *Odeljenje za pravne savete i postupke*
4. Direkcija za finansije i sistem
  - *Ljudski resursi;*
  - *Finansije i logistika;*
  - *Nabavke;*
  - *Informacione tehnologije.*

Krajem 2008. godine sa ciljem sveobuhvatne realizacije svojih zadataka, Carina je osnovala još 3 nova sektora:

1. Sektor za spoljne odnose i evropske integracije;
2. Sektor za unutrašnju inspekciju;
3. Intelektualna vlasnička prava (IVP).

PUK je na osnovu postojećeg organograma sastavljena od sledećih direkcija i nezavisnih kancelarija koji su direktno odgovorni generalnom direktoru PUK:

1. Izvršna direkcija;
2. Operativna direkcija;

3. Direkcija za zajedničke službe;
4. Direkcija za informacione tehnologije;
5. Direkcija za igre na sreću.

Nezavisne kancelarije su:

1. Kancelarija za zahteve;
2. Kancelarija za unutrašnju reviziju;
3. Pravna služba;
4. Kancelarija za profesionalne standarde;
5. Personalna služba.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva, osim glavnih zadataka, Carina je posvećena potpunom sprovođenju Zakona o carini koji je u potpunoj saglasnosti sa evropskim zakonodavstvom. Ovaj Zakon je dopunjen administrativnim naređenjem za njegovo sprovođenje. U međuvremenu, sa ciljem sprovođenja uredbe 2008/22, Carina je osnovala podsektor za Intelektualna vlasnička prava (IVP) i istovremeno izradila dokumente (cirkulari i formulari) sa ciljem utvrđivanja procedura koje treba sprovesti u cilju primene carinskih mera za zaštitu IVP.

U oblasti poreza, preduzete su sledeće aktivnosti: izmena i dopuna Zakona br. 2004/48 o poreskoj upravi i poreskim postupcima u skladu sa propisima EU; izmene i dopune Zakona br. 2004/51 o porezu na prihod korporacija u skladu sa propisima EU; izrada zakona o porezu na dodatnu vrednost; osnivanje radne grupe za izradu strategije za fiskalne kase i administrativno naređenje; početak uvođenja fiskalnih kasa na osnovu preporuka radne grupe; osnivanje novih službi, kao što je Služba za analizu rizika; Deklarisanje i plaćanje putem formulara sa bar kodom; obavljanje analiza potrebnih za povećanje administrativnih kapaciteta PUK itd.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti Carine, Carina se između ostalog bori protiv korupcije, prekograničnog kriminala i izbegavanja plaćenja carinskih dažbina. Da bi se postigli ovi ciljevi, donete su i potpuno sprovedene preporuke koje proizilaze iz međunarodnih konferencija u pogledu borbe protiv korupcije, falsifikovanja i organizovanog kriminala. Dalja obuka ljudskih potencijala treba da omogući stvaranje mehanizama za zaštitu od tih dešavanja. Izrada administrativnog naređenja obezbediće unutrašnju zakonsku infrastrukturu u oblasti obuke. Carina putem međunarodne saradnje obezbeđuje sprovođenje Zakona o carini. Ova saradnja treba da bude formalizovana potpisivanjem Sporazuma o razumevanju u vezi carinske problematike sa susednim i evropskim zemljama, što će Carini otvoriti velike mogućnosti.

U oblasti poreza preduzete su sledeće aktivnosti: revizija domaćih poreskih propisa sa ciljem njihovog usklađivanja sa propisima EU; povećanje svesti radnika o etici i kodeksu ponašanja; poboljšanje na planu identifikacije neprijavlivanja poreskih obaveza i lica koja ne podnose redovno poreske prijave; poboljšanje sistema upravljanja informacijama i poboljšanje sistema zasnovanih na riziku.

d. Javne nabavke

15. januara 2004. godine usvojen je Zakon o javnim nabavkama (ZJN) br. 2003/17. 8. februara 2007. godine usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama br. 2007/02-L99. Novi zakon je u skladu sa evropskim standardima i dobrim međunarodnim praksama, obezbeđuje važne izmene, među kojima su skraćivanje svih rokova za nabavke i smanjivanje procedura za

nabavke sa sedam na šest. Sve u svemu, Zakon o javnim nabavkama je pojednostavljen, dok su neke funkcije Agencije za javne nabavke i MEF-a prenete na Regulatornu komisiju za javne nabavke (RKJN). Ugovorni organ je dobio veću nezavisnost u izboru postupaka nabavke.

Na osnovu ovog Zakona, osim postojećih nadležnosti, RKJN je takođe odgovorna za pripremu propisa za nabavke i sistem javnih nabavki Republike Kosovo. ZJN propisuje i osnivanje novih organa, kao što su Nadzorni organ za nabavke, Agencija za javne nabavke i ostali organi koji obezbeđuju sprovođenje Zakona. Pored toga, ZJN predviđa izradu i usvajanje pomoćnih propisa za potpuno sprovođenje ovog Zakona. Ipak, gorepomenuti organi još nisu osnovani (Nadzorni organ za nabavke) ili još nisu konsolidovani (ostali organi). Takođe, nedostaju pomoćni propisi za potpuno sprovođenje ZJN.

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti javnih nabavki, između ostalog RKJN ima za cilj kompletiranje podzakonskih akata za sprovođenje ZJN, uključujući administrativno naređenje za sprovođenje ZJN, tendersku dokumentaciju i administrativno naređenje za korišćenje, usvajanje uredbe za javne nabavke, kao i administrativno naređenje za okvirne ugovore. U ispunjavanju institucionalnog okvira predviđeno je osnivanje Kontrolnog organa za javne nabavke čije će članove imenovati Skupština Republike Kosovo, kao i razvoj administrativnih kapaciteta ovog organa. Osnivanje ovog nezavisnog organa imaće uticaj na sigurno sprovođenje propisa o nabavkama i borbu protiv malverzacija.

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti javnih nabavki, RKJN između ostalog ima za cilj obezbeđivanje pravilnog sprovođenja propisa o javnim nabavkama kroz nadzor ugovornih organa. Ostale važne aktivnosti uključuju davanje preporuka i predlaganje mera protiv organa koji postupaju suprotno odredbama ZJN. Pore toga, poboljšanje efikasnosti RKJN biće postignuto zapošljavanjem osoblja i obukom postojećeg osoblja u pogledu sprovođenja ZJN. Sve ove aktivnosti treba da omoguće ostvarivanje prioriteta u ovim podoblastima i povećanje efikasnosti organa za javne nabavke.

e. Intelektualna vlasnička prava

Intelektualna vlasnička prava su podeljena na dve podoblasti: industrijsko vlasništvo, koje uključuje pronalaskе, trgovinske marke, industrijski dizajn, kao i označavanje geografskog porekla; i autorska prava i povezana prava koja uključuju književna i umetnička dela, kao što su romani, filmovi, muzička dela, slike, fotografije i arhitektonski dizajn.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti intelektualnih vlasničkih prava, na snazi je sveobuhvatni zakonski okvir. Ovaj okvir čine sledeći primarni zakoni:

- Zakon o patentima br. 2004/49 od 27. septembra 2004. godine,
- Zakon o zaštićenim markama br. 2006/02-L54 od 23. septembra 2006. godine,
- Zakon o industrijskom dizajnu br. 2005/02-L45 od 21. novembra 2005. godine, kao i
- Zakon o zaštiti autorskih prava i ostalih povezanih prava br. 2004/45 od 29. juna 2006. godine.

Za sprovođenje u praksi ovih zakona, usvojeni su sledeći podzakonski akti:

- AN o postupcima registracije patenata,
- AN o postupcima registracije zaštićenih marki,
- AN o postupcima registracije industrijskog dizajna,
- AN o priznavanju prava na predmete u industrijskom vlasništvu koji su registrovani u bivšoj Jugoslaviji,
- AN o administrativnim tarifama za predmete u industrijskom vlasništvu, i

- AN o ovlašćenim predstavnicima u sferi industrijskog vlasništva.

Institucionalni okvir

U cilju sprovođenja zakona u sferi industrijskog vlasništva osnovana je Kancelarija za industrijsko vlasništvo. Kancelarija se nalazi u okviru Ministarstva za trgovinu i industriju i ima mandat za ova pitanja. Kancelarija je do marta 2008. godine primila 600 zahteva za zaštitu prava na industrijsko vlasništvo.

Prava na industrijsko vlasništvo su podeljena u dve podoblasti: industrijsko vlasništvo koje obuhvata pronalazke, zaštićene marke, industrijski dizajn i oznake geografskog porekla, odnosno pravo na kopiranje, koje obuhvata književna i umetnička dela, kao što su romani, filmovi, muzička dela, slike, fotografije i arhitektonski dizajn.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti prava na intelektualno vlasništvo, MTI, MKOS i KIP, između ostalog imaju za cilj sprovođenje mera koje su predviđene za razvoj administrativnih/sudskih kapaciteta za borbu protiv masovnog kršenja prava. Cilj je da se obezbedi sprovođenje zakona u oblasti intelektualnog vlasništva, posle postojećeg naglašenog zaostajanja, jačanje administrativnih kapaciteta kroz zapošljavanje i obuku, kao i jačanje IT kapaciteta. Sprovođenje podzakonskih akata koji obezbeđuju autorska i povezana prava, izgradnja kapaciteta Kancelarije za industrijsko vlasništvo (KIV) predviđeni su da budu realizovani kroz obuku, osnivanje Kancelarije za autorska prava i izgradnju administrativnih kapaciteta ove Kancelarije, kao i kroz pripremne aktivnosti za potpisivanje konvencija/sporazuma u podoblasti industrijskog vlasništva.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti intelektualnih vlasničkih prava, između ostalog, MTI je usvojilo i sprovodi Strategiju za stvaranje sistema zaštite industrijskog vlasništva, sprovodi kampanju podizanja svesti o autorskim pravima i povezanim pravima, a sprovodi se i na poboljšanje administrativnih kapaciteta.

f. Zapošljavanje i socijalna politika

Vlada je maksimalno angažovana na rešavanju socijalnih problema, pružanju usluga koje su potrebne za zapošljavanje na Kosovu, kao i na stvaranju uslova za nezaposlene da se osposobe za profile koje traži tržišna ekonomija.

Da bi se realizovao ovaj cilj, poželjno je da se najpre donese zakonska infrastruktura, posle čega je naš prioritet izrada nacrtu zakona u skladu sa standardima demokratskih društava, pri čemu će MRSS nastaviti da realizuje zakonsku infrastrukturu na osnovu evropskih standarda.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti zapošljavanja i socijalnog staranja, postoji sveobuhvatni zakonski okvir koji reguliše ovaj sektor. Ovaj okvir sastoji se iz sledećih primarnih zakona:

- Zakon br. 2002/1 o metodologiji utvrđivanja visine penzionog osnova na Kosovu i utvrđivanja datuma za obezbeđivanje penzionog osnova;
- Zakon br. 2002/9 o inspekciji rada na Kosovu;
- Zakon br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu
- Zakon br. 2003/19 o bezbednosti na radnom mestu, zaštiti zdravlja radnika i zaštiti radne sredine;
- Zakon br. 2003/23 o penzijama lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu;

- Zakon br. 2006/02L-17 o obrazovanju i profesionalnom osposobljavanju;
- Zakon br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim službama;
- Zakon br. 02 L-2 o statusu i pravima porodica palih boraca, invalida i ratnih veterana OVK, kao i porodica civilnih žrtava rata;
- Zakon br. 03/L-017 o izmenama i dopunama Zakona o inspekciji rada br. 2002/9;
- Zakon br. 03/L-22 o materijalnoj pomoći porodicama sa decom sa ograničenim sposobnostima;
- Zakon br. 03/L-100 o prevremenim penzijama za pripadnike KZK;
- Zakon br. 03/L-084 o penzionom fondu Kosova;
- Zakon o profesionalnom osposobljavanju i prekalifikaciji lica sa ograničenim sposobnostima.

U cilju sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor zapošljavanja i socijalnog staranja, doneto je 88 *administrativnih naređenja*.

U cilju sprovođenja efikasne politike u oblasti zapošljavanja i socijalne politike, doneti su i primenjuju se sledeći strateški dokumenti:

- Strategija zapošljavanja na Kosovu 2008-2013;
- Sektorska strategija MRSS (u izradi);
- Akcioni plan za zapošljavanje mladih;
- Socijalni akcioni plan za sprovođenje Memoranduma o razumevanju za socijalna pitanja u okviru Sporazuma o energetske zajednici.

Institucionalni okvir

Uloga i misija MRSS je izrada i sprovođenje politika, strategija i zakona u oblasti zapošljavanja, socijalne zaštite, profesionalnog osposobljavanja, socijalnog dijaloga i ostalih pitanja iz oblasti rada i socijalnog staranja, kao i nadziranje njihovog sprovođenja.

U okviru Ministarstva postoji sedam (7) odeljenja i Inspekcija rada.

Odeljenje za centralne administrativne usluge – je odgovorno za finansijski i administrativni aspekt, upravljanje ljudskim resursima, logistiku i infrastrukturu.

Odeljenje za socijalno staranje (OSS) – OSS je odgovorno za upravljanje šemama i socijalnim uslugama, razvoj i promovisanje adekvatnih politika, sprovođenje zvaničnih propisa, planiranje podružnica, nadziranje rada CSR i drugih institucija koje pružaju usluge 24 sata (domovi za stara lica, Specijalni institut u Štimlju i domovi locirani u zajednicama itd.).

Odeljenje za rad i zapošljavanje (ORZ) – odgovorno je za sprovođenje politika zapošljavanja, izradu strategija za zapošljavanje, profesionalno osposobljavanje, pružanje tehničke pomoći, nadzor nad podružnim jedinicama, saradnja sa institucijama koje posluju u oblasti rada i zapošljavanja, itd.

Odeljenje penzione administracije Kosova (OPA) – OPA je odgovorno za upravljanje, nadzor i administraciju penzione šeme i beneficija za sve građane Kosova. Preko ovog Odeljenja vrši se procesuiranje:

- šeme osnovnih penzija;
- šeme penzija za lica sa ograničenim sposobnostima;
- šeme prevremenih penzija (bivši radnici Trepče); i
- pomoći za ostvarivanje stranih penzija prema međunarodnim sporazumima.

Odeljenje za porodice palih boraca i invalide rata (OPPBR) – vođenje računa o porodicama palih boraca, invalidima rata i civilnim žrtvama je u nadležnosti ovog Odeljenja.

Odeljenje Instituta za socijalnu politiku (OISP) – ima za cilj promovisanje profesionalnih standarda u oblasti socijalnih i porodičnih usluga, vrši licenciranje profesionalaca iz ove oblasti, obučava i daje profesionalne savete, vrši istraživanja, ankete, analize i objavljuje publikacije u vezi ovih pitanja i fenomena određenih društvenih dešavanja.

Pravno odeljenje (PO) – Pravno odeljenje Ministarstva rada i socijalnog staranja je organizovano i strukturirano u dva odseka: (1) Odsek za izradu i usklađivanje zakona i (2) Odsek za nadzor nad sprovođenjem zakona. Odeljenje izrađuje primarne i sekundarne propise MRSS, vodi računa o usklađivanju zakona sa propisima EU, predstavlja Ministarstvo pred sudovima, kao i u sindikalnim organizacijama itd.

Takođe, sastavni delovi Ministarstva rada i socijalnog staranja su i:

Inspektorat rada – vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba uredbe 2001/27 o osnovnom zakonu o radu na Kosovu, odredaba Zakona br. 2003/19 o bezbednosti na radu, zaštiti zdravlja radnika i radne sredine, uredbe br. 2004/01 o higijenskim i tehničkim merama bezbednosti na radu, uredbe br. 2005/02 o proceni rizika na radnom mestu i u vezi sa radnim mestom, opštih kolektivnih ugovora, nad sprovođenjem odluke br. 81/06 o davanju saglasnosti za rad i drugim važećim odredbama koje regulišu oblast rada, zapošljavanja, bezbednosti na radu, zaštiti zdravlja radnika i radne sredine. AEIP vrši nadzor na celom Kosovu.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti zapošljavanja i socijalne politike preduzima sledeće aktivnosti: izgradnja dve kancelarije za zapošljavanje za pružanje usluga zajednicama, Opštinska kancelarija u Štimlju i Opštinska kancelarija u Podujevu, biće izvršena transformacija opštinskih podkancelarija u opštinske kancelarije za zapošljavanje u mestima prebivališta koje će biti locirane u opštinama sa ciljem reorganizacije opštinskih kancelarija za zapošljavanje u novim opštinama, u cilju povećanja kvaliteta usluga kroz obuku i podsticanja zapošljavanja kroz grupne projekte za mlade i lica sa ograničenim sposobnostima. Biće stavljene u funkciju i domovi u zajednicama u Dečanu i Kamenici za lica sa ograničenim mentalnim sposobnostima i domovi za stara lica i lica bez porodične nege u Srbici i Istoku.

Istovremeno, biće ponuđene usluge licima sa ograničenim sposobnostima i starim licima koji su smešteni u domovima u zajednicama u nekoliko regiona Kosova.

Takođe, biće preduzete konkretne aktivnosti na instalaciji baze podataka u Odeljenju instituta za socijalnu politiku – za upravljanje podacima o deci za koju je utvrđeno da rade na Kosovu, decu koju je su identifikovali LAK (Lokalni akcioni komiteti za MPF) iz svih zajednica na Kosovu. Radiće se na povećanju kapaciteta partnera na lokalnom nivou sa ciljem uspostavljanja lokalnih struktura za MPF u svim zajednicama na Kosovu (osnivanje lokalnih akcionih komiteta). Biće organizovani prezentacioni stolovi u svim novim opštinama sa najmanje 15 subjekata – partnera na visokom nivou lokalne uprave.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti zapošljavanja i socijalne politike biće preduzete sledeće aktivnosti: biće povećani ljudski kapaciteti kroz zapošljavanje i obuku u Sektoru za dizajniranje politike zapošljavanja, sa ciljem pripreme konkretnih planova i projekata za zapošljavanje. Predviđeno je povećanje ljudskih kapaciteta kroz zapošljavanje i obuku u Sektoru za statistiku i analizu tržišta rada, izrada projekata za povećanje stope zaposlenosti za sledeće grupe: a) grupa mladih starosti 18-39 godina, b) dugoročno nezaposleni

koji čekaju na posao više od 12 meseci, c) lica sa ograničenim sposobnostima. Takođe maksimalno će se angažovati sve strukture za zapošljavanje u zemlji i za pronalaženje odgovarajućih načina za potpisivanje sporazuma o razumevanju za posredovanje u zapošljavanju na sezonskim poslovima u inostranstvu.

Biće urađena srednjoročna strategija za povećanje kapaciteta kroz obuku i poboljšanje uslova rada za centre za profesionalno osposobljavanje. Sa sektorom za prekvalifikaciju biće osposobljeni radnici da zajednički rade sa spoljnim pružaocima obuke sa ciljem povećanja broja kvalifikovanih radnika.

Takođe, treba povećati ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za dizajniranje politike zapošljavanja, sa ciljem pripreme konkretnih planova i projekata za zapošljavanje.

U okviru dalje saradnje sa lokalnom poslovnom zajednicom sa ciljem podsticanja i povećanja zahteva za radnom snagom, biće rađeno na izradi zajedničkih projekata koji imaju za cilj povećanje zahteva za radnom snagom na tržištu rada u javnom i privatnom sektoru.

g. Obrazovanje i istraživanje

Vlada je postavila obrazovanje kao jedan od osnovnih prioriteta sa ciljem da sistem obrazovanja služi društvu zasnovanom na znanju, ekonomskoj perspektivi i zapošljavanju. Povećanje kvaliteta upravljanja kroz kvalitetno i efikasno rukovođenje sistemom pružiće sveobuhvatne mogućnosti novim generacijama u osnovnom i srednjem obrazovanju, što će stvoriti odgovarajuće i zdravo okruženje za nastavnike i učenike. Uspostavljanjem čvrste veze obrazovanja sa ekonomskim i društvenim razvojem aktualizovaće važnost kvalifikacija u oblasti profesionalnog obrazovanja i visokog obrazovanja za potrebe privrede i tržišta rada.

Generalna vizija Vlade je da Kosovo bude društvo zasnovano na znanju i konkurenciji znanja na Kosovu i van njega, integrisano u evropske tokove, sa jednakim mogućnostima za lično napredovanje svih pojedinaca koji su sposobni i spremni da doprinesu održivom ekonomskom, socijalnom, kulturnom, političkom i društvenom razvoju.

Misija Vlade je da Kosovo bude demokratsko društvo koje je integrisano u evropske tokove, koje pruža jednake uslove i mogućnosti za lični razvoj svih građana, u kojem su pristup znanju, istraživačko-naučnoj aktivnosti i sticanju veština na raspolaganju svim zainteresovanim licima, u funkciji ubrzanog i održivog razvoja društva i konkurentnih kapaciteta van Kosova.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti obrazovanja, postoji sveobuhvatan zakonski okvir koji reguliše ovaj sektor. Ovaj okvir sadrži sledeće primarne zakone:

- Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju na Kosovu br. 2002/2,
- Zakon o visokom obrazovanju na Kosovu br. 2002/03,
- Zakon o prosvetnoj inspekciji na Kosovu br. 2004/37,
- Zakon o obrazovanju i osposobljavanju odraslih br. 02/L-24,
- Zakon o obrazovanju i profesionalnom osposobljavanju br. 02/L-42,
- Zakon o naučno-istraživačkim aktivnostima br. 2004/42,
- Zakon o predškolskom obrazovanju br. 02/L-52,
- Zakon o štampanju školskih udžbenika, nastavnih sredstava, školske lektire i pedagoške dokumentacije br. 02/L-67,
- Zakon o obrazovanju u opštinama Republike Kosovo br. 03/L-68,
- Zakon o završnom ispitu i državnom maturalnom ispitu br. 03/L-018, i
- Zakon o nacionalnim kvalifikacijama br. 03/L-060.

Sa ciljem sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor obrazovanja, nauke i tehnologije, donet je sveobuhvatan okvir podzakonskih akata kojeg čini 47 *administrativnih naređenja*.

Sa ciljem sprovođenja efikasne politike u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije, doneti su sledeći strateški dokumenti:

- Strategija preduniverzitetskog obrazovanja na Kosovu 2007-2017,
- Strategija visokog obrazovanja na Kosovu 2005-2015, i
- Strategija za integraciju romske, aškalijske i egipćanske zajednice na Kosovu 2007- 2017.

Institucionalni okvir

Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT), kao odgovorna institucija za pitanja obrazovanja, ima deset odeljenja:

- Odeljenje za koordinaciju razvoja i evropske integracije,
- Odeljenje za administraciju preduniverzitetskog obrazovanja,
- Odeljenje za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja,
- Odeljenje za visoko obrazovanje,
- Odeljenje za nauku i tehnologiju,
- Odeljenje za inspekciju,
- Odeljenje za pravna pitanja,
- Odeljenje za nabavke,
- Odeljenje za infrastrukturu i tehničke službe, i
- Odeljenje za finansije i personal.

Takođe, sastavni delovi MONT-a su i:

- Univerzitet u Prištini,
- Albanološki institut,
- Istorijski institut,
- Nacionalna i univerzitetska biblioteka,
- Studentski centar,
- Nacionalni centar za akademsko znanje i informisanje, i
- Centar za međunarodnu saradnju u visokom obrazovanju, nauci i tehnologiji (CMSVONT).

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije razvijene su aktivnosti u vezi realizacije predviđenih projekata koji se realizuju iz budžeta za ovu godinu, kao što su: izgradnja objekata, renoviranje škola, kupovina knjiga, nabavka inventara, izrada studije izvodljivosti "Sektorski pristup" u svim sektorima obrazovanja na svim nivoima; posvećivanje pažnje preporukama koje proizilaze iz studije izvodljivosti; identifikacija škola kod kojih postoji potreba za izgradnjom i renoviranjem, kao i izrada prioriternog spiska; priprema i kompletiranje dokumentacije za projekte (predmer i predračun) izgradnje školskih objekata; izgradnja novog školskog prostora i nadzor nad radovima renoviranja na terenu; poboljšanje postojećeg školskog prostora (renoviranje) i nadzor nad radovima renoviranja na terenu; opremanje škola nastavnim materijalima i sredstvima.

Takođe, biće urađen akcioni plan za primenu Strategije za preduniverzitetsko obrazovanje; biće izrađen akcioni plan u konsultaciji sa svim zainteresovanim akterima za visoko obrazovanje; biće primenjena strategija za obrazovanje RAE zajednica. Biće urađeno sledeće: kompetencije obrazovanja 2007-2017; razvoj plana i programa na romskom jeziku kao fakultativnom jeziku; raspisivanje tendera za školske udžbenike na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture; procena rukopisa na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture; štampanje školskih udžbenika na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture; informativna obuka nastavnika iz RAE zajednica u vezi planova i

programa i školskih udžbenika na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture; stalna obuka nastavnika iz RAE zajednica; uključivanje dece iz RAE zajednica u predškolsko obrazovanje; upis đaka iz zajednica (turska, bošnjačka, romska, aškalijska, egipćanska i hrvatska) u srednje škole na različitim smerovima; obezbeđivanje nastavnih tekstova (rukopisi, autorstva, lektura, prevodi) na jezicima manjina itd.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije biće urađeno sledeće: praćenje i sprovođenje strategije i akcionog plana za preduniverzitetsko obrazovanje; praćenje i sprovođenje strategije i akcionog plana za visoko obrazovanje; procena nivoa osposobljenosti i obrazovanja na osnovu evropskog kvalifikacionog okvira; akreditacija institucija visokog obrazovanja na Kosovu itd.

Takođe, biće organizovane radionice sa nastavnicima (filozofija sprovođenja plana i programa, saveti, naređenja itd.); saradnja sa Centrom za obezbeđivanje kvaliteta na UP i iniciranje osnivanja istih kancelarija u svim institucijama visokog obrazovanja na Kosovu; saradnja Kosovske agencije za akreditaciju i OVO sa Kancelarijom za obezbeđivanje kvaliteta na UP i sa svim takvim kancelarijama u institucijama visokog obrazovanja na Kosovu; razvoj procesa drugog kruga akreditacije institucija visokog obrazovanja; povećanje profesionalnih kapaciteta prosvetne inspekcije itd.

Kada se radi o razvoju politika za ohrabrivanje istraživanja biće urađeno sledeće: izrada administrativnog naređenja o osnivanju CITT; osnivanje i funkcionalizacija CITT; pokretanje postupka revizije Zakona o naučno-istraživačkoj delatnosti; finansiranje štampanja naučnih radova, kao i pružanje pomoći u štampanju naučnih časopisa; osnivanje i funkcionalizacija Nacionalnog saveta za nauku; osnivanje radne grupe za izradu Nacionalne strategije za razvoj nauke; izrada Nacionalnog programa i strategije za nauku itd.

2.3.2 SEKTORSKA POLITIKA

a. Industrija i MSP

Evropska unija i države članice su prihvatile Povelju o malim preduzećima za poboljšanje poslovnog okruženja malih preduzeća. Ohrabrivanjem javnih organa na svim nivoima da razmenjuju iskustva u vezi politika u ovoj oblasti, pri čemu svi mogu da uče iz primera koji su uspešni kod drugih, čime se ubrzava poboljšanje njihovog funkcionisanja.

Osim država članica EU, Povelju je takođe usvojila Norveška, države srednje Evrope, zemlje zapadnog Balkana i devet evropskih regiona. Povelja se pokazala kao uspešno sredstvo i kada se radi o pomoći Kosovu u vezi njegove politike o MSP u pripremi za članstvo u EU.

Imajući u vidu da je konačni cilj Kosova članstvo u Evropskoj uniji, nadzor i organizacija tržišta, industrijsko vlasništvo, građevinarstvo, hotelijerstvo, industrija i turizam su oblasti od posebne važnosti za Vladu. Ove oblasti zahtevaju razvoj i podršku malim i srednjim preduzećima, promociju investicija i garanciju investicija.

Sa ciljem poboljšanja fizičke infrastrukture na MSP na Kosovu, napravljen je program za izgradnju poslovnih prostora koji uključuje:

- Poslovne parkove,
- Industrijske parkove,
- Industrijske zone, i
- Poslovne inkubatore.

Poslovni park u Mitrovici – ovaj poslovni park obuhvata površinu od 3.5 hektara, na kojoj se nalazi ukupno 21 MSP. Do sada su od 21 izabranog preduzeća, 3 preduzeća izgradila svoje poslovne objekte, dok su objekti još dva preduzeća u fazi izgradnje. Druga faza radova Evropske agencije za rekonstrukciju je u završnoj fazi.

Industrijski park u Glogovcu – Industrijski park u Glogovcu se nalazi u selu Donja Koretica i prostire se duž glavnog puta Priština – Peć, 5 km od Aerodroma Priština, 7 km od železničke stanice, 75 km od Skoplja i 280 km od luke Durs. Ukupna površina industrijskog parka je 24 hektara. Lokaciju u ovom parku dobila su 72 preduzeća sa sledećom strukturom parcela:

- 1,000 m² - 13%,
- 3,000 m² - 38%,
- 6,000 m² - 30%.

Sajam "Žene u biznisu" – U vezi sa ovim su prikupljeni podaci od NVO i drugih preduzeća koja su u vlasništvu žena, napravljena je baza podataka, izvršen izbor učesnika sajma i pripremljen konkurs za učestvovanje na sajmu.

Klasteri – fokusirane su i identifikovane tri zasebne kategorije za klasterizaciju:

- Klaster za preradu kamena u Đurđeviku kod Kline,
- Klaster za obradu zemlje u Prizrenu, i
- Klaster za vino u Orahovcu.

Vaučer šema savetovanja i obučavanja za preduzetništvo – Povećanje nivoa preduzetničke osposobljenosti vlasnika i menadžera MSP je drugi izazov agencije, koji zahteva ozbiljan pristup za povećanje konkurentnih sposobnosti MSP.

Agencija za podršku MSP pokriva ovu oblast u okviru projekta "Vaučer šema savetovanja i obučavanja".

Konsultativni savet za MSP – Na osnovu člana 1, tačka 2 uredbe o radu Konsultativnog saveta za MSP, br. 291 MTI, "Savet je nezavisni forum predstavnika različitih poslovnih sektora, poslovnih udruženja, naučnih i privrednih institucija, koje imenuje Ministarstvo trgovine i industrije sa mandatom od tri godine". Savet je savetodavni mehanizam koji funkcioniše pri APMSF.

Na osnovu dinamičkog plana, Agencija za podršku MSP je u toku 2008. godine izvršila sve pripreme za imenovanje ili ponovno imenovanje članova Savetodavnog saveta za 2008. godinu i predložila strukture koje donose odluku o imenovanju ili ponovnom imenovanju članova Savetodavnog saveta.

Informacione tehnologije u preduzećima (ITP) – Projekat ima za cilj stvaranje baze podataka o poslovnim subjektima, što će olakšati pristup u elektronskom vidu vladinim institucijama. Do perioda koji pokriva ovaj izveštaj napravljena je baza podataka sa preko 1000 preduzeća.

Strategija edukacije preduzetnika – Posle usvajanja i objavljivanja Nacionalne strategije za obrazovanje i osposobljavanje poslodavaca koju su uradili Ministarstvo trgovine i industrije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije, u ovom vremenskom periodu sa ciljem sprovođenja obuke nastavnika za korišćenje novih modula edukacije i osposobljavanja iz preduzetništva, Agencija za podršku MSP je obezbedila bazu podataka trenera i savetnika, projekat KOSVET – III. U okviru obuke za edukaciju i osposobljavanje iz preduzetništva, Nivo V, projekat KOSVET III je sertifikovao 21 trenera iz redova službenika Agencije za podršku MSP.

Evropska povelja o malim preduzećima – je strateški instrument Evropske komisije koji se primenjuje u svim zemljama zapadnog Balkana kao metod za planiranja za naredne godine, da bi ove zemlje postigle evropske standarde u deset pravaca aktivnosti Povelje.

U toku ovog perioda postignut je napredak u 10 pravaca Povelje, sa ciljem podnošenja izveštaja Generalnoj direkciji Evropske komisije za mala preduzeća.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti industrije i MSP, postoji sveobuhvatni zakonski okvir koji čine sledeći zakoni:

- Zakon o podršci MSP br. 02/L-5;
- Zakon br. 02/L-33 o stranim investicijama;
- Zakon o tehničkim zahtevima i proceni usaglašenosti br. 03/L-093 ;
- Zakon o opštoj bezbednosti proizvoda br. 02 L-21;
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona br. 02/L-5 o podršci MSP, koji je usvojila Skupština Kosova pod brojem 03/L-031.

Sa ciljem sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor industrije i MSP, doneta su sledeća administrativna uputstva:

- AN o funkcionisanju Agencije br. 2006/28.
- AN o osnivanju Konsultativnog saveta za MSP, koje je donelo MTI u septembru 2008. godine pod brojem 2008/14.
- AN o unutrašnjoj organizaciji Agencije - na razmatranju u radnoj grupi.
- AN o funkcionisanju Vaučer šeme za savetovanje - na razmatranju u radnoj grupi.
- AN br. 2009/2 o organizaciji i funkcionisanju Kosovske direkcije za akreditaciju.
- AN br. 2009/4 o utvrđivanju tarifa za akreditaciju.
- AN br. 2008/10 o sastavu i regulisanju Saveta za akreditaciju.
- AN br. 2008/19 o utvrđivanju oblika, sadržaja i korišćenja akreditacionih oznaka.

Institucionalni okvir

Odeljenje za industriju u okviru MTI je mehanizam koji na institucionalan način podržava stvaranje povoljne sredine za održivi razvoj industrijskog sektora, koji će biti konkurentan na domaćem i regionalnom tržištu, i šire. Odeljenje izrađuje politiku industrijskog razvoja efikasnim korišćenjem i upotrebom prirodnih i ljudskih resursa za razvoj, koji podstiče rast domaće proizvodnje i povećanje izvoza. Takođe, Odeljenje pravi zakone u vezi industrijskog sektora koji su u skladu sa direktivama EU i kompatibilne sa praksama STO.

Agencija za podršku malim i srednjim preduzećima u okviru Ministarstva trgovine i industrije je osnovana na osnovu Zakona o podršci MSP br. 02/L-5. Zakon br. 02/L-5 utvrđuje cilj osnivanja Agencije koji podrazumeva sprovođenje ovog Zakona.

Uloga Agencije je:

- Agencija sprovodi politike i strategije koje utvrđuje Ministarstvo trgovine i industrije u podršci i razvoju mikro, malih i srednjih preduzeća (u daljem tekstu MMSP);
- Agencija je uradila organizaciju i napravila programe koje treba uraditi u oblasti aktivnosti MMSP, koje se finansiraju iz budžeta Republike Kosovo, kao i koordinaciju sa donatorskim programima;
- Koordinacija programa u vezi sa osnivanjem i razvojem mikro, malih i srednjih preduzeća, kao što su: poslovni inkubatori, poslovni parkovi, industrijski parkovi, tehnološki parkovi, programi obuke i savetovanja, kao i izrada i razvoj novih programa podrške MMSP na Kosovu;
- Uvođenje olakšica za kreditiranje MMSP, kao i predstavljanje predloga za poboljšanje zakona koji regulišu privatni sektor za investiranje u MMSP;
- Stvaranje uslova za uravnoteženi razvoj MMSP na Kosovu;
- Razvoj kulture preduzetništva i promovisanje preduzetništva.

Agencija za podršku MSP je uspela da osnuje bazu sa podacima o preko 100 kompanija, a završila je i sve potrebne pripreme za imenovanje članova Konsultativnog saveta za MSP. Takođe, ova Agencija je odgovorna za koordinaciju svih aktivnosti na sprovođenju evropske Povelje za mala i srednja preduzeća, kao i za njihov napredak u pravcu aktivnosti iz ove Povelje.

Agencija za promociju investicija na Kosovu (APIK) – je agencija koja je osnovana prema Zakonu br. 02/L-33 'o stranim investicijama' iz 2005. godine, i ima sledeće ciljeve: obezbeđivanje potpune integracije Kosova u regionalnu, evropsku i svetsku ekonomiju, uz ohrabrivanje transfera kapitala, moderne tehnologije, znanja, finansijskih i intelektualnih usluga kroz privlačenje stranih investicija. Istovremeni primarni cilj je da se kroz realizaciju projekata podstakne izvoz domaćih proizvoda i utiče na smanjivanje negativnog bilansa u trgovinskoj razmeni.

Agencija za registraciju poslovanja na Kosovu (ARPK) vrši registraciju novih poslovnih subjekata i njihovu preregistraciju, kao što su:

- Individualni poslovni subjekti;
- Opšta partnerstva;
- Ograničena partnerstva;
- Društva sa ograničenom odgovornošću;
- Akcionarska društva;
- Strane kompanije;
- Društvena preduzeća;
- Javna preduzeća;
- Poljoprivredne zadruge;
- Ostala preduzeća pod jurisdikcijom Kosovske povereničke agencije (KPA).

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti industrije i MSP, između ostalog, MTI sprovodi srednjoročnu strategiju za podršku razvoju MSP, uključujući jačanje Agencije za podršku MSP i Agencije za promovisanje investicija, kao i sprovođenje evropske Povelje za mala preduzeća. Ona takođe jača institucionalne kapacitete i sprovodi strategije, akcione planove i konkretne projekte za promovisanje malih i srednjih poslovnih aktivnosti. Institucionalni aspekt uključuje obuku postojećeg osoblja, kao i dodatno zapošljavanje u ovoj Agenciji, usvajanje i sprovođenje razvojne strategije privatnog sektora, kao i srednjoročni akcioni plan za podršku MSP. U okviru promovisanja malih i srednjih preduzeća, aktivnosti obuhvataju: ohrabrivanje potpunog korišćenja poslovnih inkubatora, osnivanje efikasnog sistema upravljanja podacima, osnivanje poslovnih parkova u malim gradovima, kontinuirano sprovođenje vaučer šeme konsultacija i obuke za poslovanje, promovisanje preduzetništva, kao i analizu funkcionisanja poslovanja i davanje preporuka.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti industrije i MSP, između ostalog MTI je uradilo sledeće: procena konkuretnosti privatnog sektora i korišćenje mehanizama za podsticanje investicija; izrada i usvajanje strategije izvoza; periodično ažuriranje baze podataka o izvozu; promovisanje domaćih resursa putem organizacije dve međunarodne konferencije sa stranim investitorima; pregovori o proširenju sporazuma za garantovanje investicija sa zemljama CEFTA-e, Hrvatskom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom, Moldavijom i Srbijom itd.

b. Poljoprivreda i ribarstvo

Kosovo ima površinu od oko 1.1 miliona hektara, od čega je 53% poljoprivredno zemljište, a 41% površina pod slatkom vodom. Poljoprivreda je najvažniji ekonomski sektor i aktivnost, koji obezbeđuje veliki deo radnih mesta na Kosovu posle rata. Poljoprivredu Kosova karakterišu mala poljoprivredna gazdinstva, niska proizvodnja i nedostatak savetodavnih usluga. Poljoprivreda doprinosi sa oko 25% bruto domaćem proizvodu i na nju otpada oko 25% do 30% od ukupnog broja zaposlenih, uglavnom u neformalnom sektoru, pri čemu je udeo poljoprivrede u ukupnom sektoru 16%.

Opšta vizija za poljoprivredu i razvoj sela na Kosovu je "obezbeđivanje uravnoteženog doprinosa ekonomiji, sredini, društvu i kulturni prosperitet seoskih oblasti na celom Kosovu, kroz efikasno i profitabilno partnerstvo privatnog sektora, centralne i lokalnih uprava i lokalnih zajednica u okviru evropskog konteksta".

Strategija Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja je ublažavanje strukturnih promena u seoskoj ekonomiji i osnivanje ekonomskog okvira i mehanizma za podršku razvoju poljoprivrede i sela na Kosovu. Ona treba da pomogne stvaranju svesti među seoskim stanovništvom na Kosovu da će ulazak u EU i procesi integracije imati pozitivan uticaj.

U maju 2003. godine urađena je Zelena knjiga, kao prvi dokument na Kosovu posle rata koji utvrđuje politiku i strategiju razvoja poljoprivrede na Kosovu. Ovaj dokument sadrži: Opšti pregled makroekonomskih propisa za poljoprivredu i seoski sektor (Poglavlje I), Strategiju poljoprivrede i održivi razvoj (Poglavlje II), Strateške podsektorske prioritete (Poglavlje III) i Ljudske i ekonomske resurse (Poglavlje IV).

U međuvremenu, 4. aprila 2007. godine Vlada Republike Kosovo je usvojila Plan razvoja sela i poljoprivrede (PRSP) 2007-2013, koji se sastoji od sektorskih strategija. Ovaj dokument su pripremili kompetentni nacionalni organi u konsultaciji sa ekonomsko-društvenim partnerima i drugim zainteresovanim stranama, opštinama, poslovnim subjektima i civilnim društvom u procesu elaboracije prioriteta i aktivnosti izabranih za sprovođenje u seoskom sektoru na Kosovu u periodu 2007-13.

PRSP 2007-13 je diskutovan sa EK i drugim donatorima, što se smatra prvim korakom Kosova u učenju tehnika planiranja razvoja u stilu EU, sa tesnim konsultacijama između različitih nivoa vlade i partnera iz socijalnog miljea, što će dovesti do izgradnje institucija potrebnih za upravljanje korišćenjem strukturnih fondova EU u budućnosti.

PRSP 2007-13 je urađen na takav način da koristi uputstva EK. Kosovo treba da se drži propisa EU da bi dobilo pristup strukturnim fondovima koji će biti stavljeni na raspolaganje u okviru IPARD.

U Poglavlju I analiziran je kontekst agro-ruralnog razvoja Kosova, analizirane razlike između seoskih i urbanih zona, i analizirane razlike između Kosova i EU. Takođe, analizirani su prednosti, slabosti, mogućnosti i pretnje i ranije aktivnosti donatora i ostalih aktera. U Poglavlju II su identifikovane detaljne aktivnosti koje će omogućiti Kosovu da iskoristi postojeće prednosti, prevaziđe slabosti, iskoristi mogućnosti i umanjiti identifikovane pretnje.

PRSP 2007-13 identifikuje opšte ciljeve agro-ruralnog razvoja na Kosovu. Opšta strategija za postizanje ciljeva PRSP 2007-13 obuhvata:

1. preduzimanje mera koje će prevazići teškoće koje su ometale održivi razvoj sela na Kosovu, i
2. otpočinjanje usklađivanja seoskog sektora Kosova sa sledeća četiri strateška pravca razvoja sela EU:
  - a. Pravac 1 – Konkurentne sposobnosti.

- b. Pravac 2- Životna sredina i poboljšano korišćenje zemlje.
- c. Pravac 3- Diversifikacija sela i kvalitet seoskog života.
- d. Pravac 4- Strategija razvoja zajednica sa osnovom na lokalnom nivou.

U aspektu kompletiranja zakonske infrastrukture, MPŠSR je identifikovalo zakone koji će omogućiti sprovođenje ovog plana razvoja, za koje se smatra da su usklađeni sa komunitarnim pravom. Početkom 2009. godine, MPŠSR je revidiralo, dopunilo i prilagodilo plan za period 2009-2013.

Zakonski okvir

Zakonska regulativa utvrđuje ciljeve sprovođenja zakona u oblasti poljoprivrede, odnosno sprovođenje PRSP 2007-13.

Doneta su dvadeset šest (26) nacrti zakona, od kojih je 23 usvojila Skupština, a proglasio SPGS, posle čega su stupili na snagu dekretom predsednika, dok su tri u postupku. Usvojeni su neki od najvažnijih zakona, dok se u fazi razmatranja i usvajanja nalaze sledeći nacrti zakona:

1. Nacrt Zakona o genetski modifikovanim organizmima;
2. Nacrt Zakona o poljoprivredi i seoskom razvoju (06.11.2008);
3. Izmene i dopune nacrti Zakona o šumama na Kosovu br. 2003/9 je pripremila vladina radna grupa.

Zakoni koje je u prethodnom periodu usvojila Skupština i koje je proglasio SPGS, a koje je svojim dekretom stavio na snagu predsednik su:

Zakon o šumama Kosova br. 2003/3 od 20. marta 2003. – ovaj Zakon je usvojen sa ciljem stvaranja zakonskog osnova za šume kao nacionalni resurs i upravljanje, zaštitu, čuvanje, povećanje i održivi razvoj ukupnog šumskog fonda Kosova i dalju proizvodnju drvnih i nedrvnih proizvoda.

Zakon o semenu br. 2003/5 od 15. aprila 2003. – ovaj Zakon reguliše pitanja u vezi sa proizvodnjom i trgovinom različitim semenjem biljaka i krompira koje se koristi u poljoprivrednoj proizvodnji.

Zakon o poljoprivrednim zadrugama br. 2003/9 od 23. juna 2003. – ovaj Zakon je usvojen sa ciljem regulisanja, osnivanja i poslovanja poljoprivrednih zadruga u funkciji poljoprivrednog razvoja i povećanja produktivnosti poljoprivrednih aktivnosti.

Zakon o veštačkim đubrivima br. 2003/10 od 23. juna 2003. – ovaj Zakon je usvojen sa ciljem donošenja propisa koji štite proizvođače i potrošače veštačkih đubriva, a sistem reguliše proizvodnju i korišćenje đubriva na Kosovu u cilju zaštite potrošača.

Zakon o pesticidima br. 2003/20 od 8. decembra 2003. – ovaj Zakon ima za cilj regulisanje proizvodnje, uvoza, izvoza, distribucije, prodaje i korišćenja pesticida na Kosovu.

Zakon o rasadnom materijalu br. 2004/13 od 28. maja 2004. – ovaj Zakon reguliše pitanja u pogledu proizvodnje, trgovine, uvoza, izvoza, kontrole i registracije proizvoda i trgovine rasadnim materijalom.

Zakon o veterini br. 2004/21 od 30. avgusta 2004. – ovaj Zakon reguliše borbu i sprečavanje infektivnih bolesti kod životinja, veterinarsku medicinsku praksu, kretanje žive stoke, proizvoda životinjskog porekla, veterinarsku kontrolu uvoza, izvoza, tranzit žive stoke i proizvoda životinjskog porekla, utvrđivanje prava i obaveza vladinih i opštinskih institucija, kao i pojedinaca u ovoj oblasti.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/3 o šumama na Kosovu br. 2004/29 od 14. oktobra 2004. – ovaj Zakon je usvojen imajući u vidu potrebu za izmenama i dopunama Zakona br. 2003/3 o šumama na Kosovu, u cilju stvaranja uslova za potpuno sprovođenje zakona i imajući u vidu izmene u Krivičnom zakonu Kosova.

Zakon o stočarstvu na Kosovu br. 2004/33 od 14. oktobra 2004. – ovaj Zakon ima za cilj regulisanje gajenje domaćih životinja, trgovinu namirnicama i aditivima za domaće životinje, standarda kvaliteta, kao i klasifikaciju i kategorizaciju stočnih proizvoda proizvedenih na farmama, koji se prodaju prerađivačkoj industriji i zootehničkih standarda za povećanje stočnog fonda.

Zakon o držanju domaćih životinja br. 02/L-10 od 9. maja 2005. – ovaj Zakon reguliše držanje, čuvanje, smeštaj, gajenje, transport i druga pitanja u vezi sa držanjem domaćih životinja.

Zakon o vinu br. 02/L-8 od 14. oktobra 2005. – ovaj Zakon reguliše proizvodnju i promet grožđa za proizvodnju vina, proizvodnju i stavljanje u promet vina i drugih produkata u preradi grožđa i vina, zaštitu vina proizvedenih u regionima sa geografskim poreklom koje karakterišu posebni klimatski uslovi, zemljište i drugi uslovi.

Zakon o navodnjavanju poljoprivrednog zemljišta, 02L-9 od 25. novembra 2005. – ovaj Zakon ima za cilj stvaranje zakonske infrastrukture za osnivanje i funkcionisanje subjekata koji obezbeđuju usluge i korišćenje usluga, kao i organizaciju njihove autentičnosti na način koji stvara optimalne uslove za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta na Kosovu i njegovu zaštitu od prekomernih voda, sa ciljem povećanja efikasnosti poljoprivredne proizvodnje.

Zakon o poljoprivrednom zemljištu 02/L-26 od 23. juna 2006 – poljoprivredno zemljište kao prirodni resurs od opšteg interesa zahteva posebnu zaštitu i treba da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju, a ne za druge namene, osim u posebnim slučajevima koje utvrđuje ovaj Zakon i ostali propisi doneti na osnovu njega.

Zakon o lovu 02L-53 od 11. avgusta 2006. – ovaj Zakon reguliše održivo upravljanje, gajenje, zaštitu, lov i korišćenje divljih životinja kao prirodnog bogatstva od opšteg interesa koje uživa posebnu zaštitu.

Zakon o ribolovu i akvakulturi 02/L-85 od 20. decembra 2006. – ovaj Zakon reguliše upravljanje ribolovnim resursima, aktivnostima i akvakulturom koje se vrše nad vodenim površinama na Kosovu.

Zakon o zaštiti biljaka 02/L-95 od 31 januara 2007. – ovaj Zakon je donet sa ciljem zakonskog regulisanja zdravlja biljaka, otkrivanje i sprečavanje širenja štetnih organizama po biljke.

Zakon o organskoj poljoprivredi br. 02/L-122 od 8. januara 2008. – ovaj Zakon reguliše posebnu i održivu proizvodnju u poljoprivredi i šumarstvu, koja se sprovodi u skladu sa pravilima organske proizvodnje EU.

Zakon o pčelarstvu br. 02/L-111 od 8. februara 2008. – ovaj Zakon reguliše gajenje pčela, mere za sprečavanje i borbu protiv bolesti pčela, nadzor nad objektima za proizvodnju i čuvanje pčelinjih proizvoda.

Zakon o zaštiti raznovrsnosti biljnog sveta br. 02/L-98 od 16. maja 2008. – cilj ovog Zakona je regulisanje postupaka zaštite biljnih varijeteta, označavanja i zaštite prava selekcionara biljaka.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/9 o poljoprivrednim zadrugama br. 03/L-004 od 3.10.2008. godine, koji je proglašen dekretom predsednika Republike Kosovo br. DL-050-2008 od 13.10.2008. godine - ovaj Zakon je usvojen imajući u vidu potrebu za izmenama i dopunama Zakona br. 2003/9 o

poljoprivrednim zadrugama koji je proglašen Uredbom UNMIK-a br. 2003/21 od 23. juna 2003. godine, u cilju stvaranja uslova za njegovo korišćenje.

Zakon o proizvodima za zaštitu biljaka br. 03/L-042 od 07.11.2008. godine, koji je proglašen dekretom predsednika Republike Kosovo br. DL-061-2008 od 27.11.2008. godine – ovaj Zakon je usvojen sa ciljem zakonskog regulisanja osnivanja tržišta aktivnih supstanci, odobravanja proizvoda za zaštitu biljaka, kao i njihovog prometa i korišćenja.

Zakon o poljoprivrednoj inspekciji br. 03/L-029 od 20.11.2008. godine, koji je proglašen dekretom predsednika Republike Kosovo br. DL.065-2008 od 13.12.2008. godine – ovaj Zakon utvrđuje aktivnosti, nadležnosti, obaveze i odgovornosti inspektora.

Zakon o hrani br. 03/L-016 od 12. februara 2009. godine, koji je proglašen dekretom predsednika Republike Kosovo br. DL. 004-2009 od 06.03.2009. godine – ovaj Zakon je usvojen sa ciljem stvaranja zakonskog osnova za regulisanje zahteva u oblasti hrane, zaštite javnog zdravlja i utvrđivanja kvaliteta i bezbednosti hrane.

U periodu 2003-2009, doneto je ukupno 156 podzakonskih akata (administrativnih naređenja) u funkciji kompletiranja zakonske regulative i potpunog i efikasnog sprovođenja zakona.

Institucionalni okvir

MPŠSR je osnovano 17. aprila 2000. godine uredbom UNMIK-a br. 2000/27 o osnivanju Administrativnog odeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i seoski razvoj (AOPŠSR).

Mandat Ministarstva – MPŠSR donosi politiku i sprovodi zakone za razvoj poljoprivrede, uključujući stočarstvo, voćarstvo i povrtarstvo, seoski razvoj i uvođenje standarda za njihovo očuvanje; donosi politiku u cilju pružanja pomoći administraciji i upravljanju šumarskim sektorom, uključujući i zaštitu, pošumljavanje, održavanje, sprečavanje i zaštitu od požara, dezinfekciju protiv insekata i različitih bolesti, licenciranje za seču drveta i kontrolu lova i ribolova; reguliše različite aktivnosti u oblasti poljoprivrede; olakšava razvoj kreditne šeme za podršku poljoprivredi, šumarstvu i aktivnostima za seoski razvoj u privatnom sektoru; vrši nadzor nad pružanjem veterinarskih usluga, uključujući između ostalog sprečavanje bolesti stoke, zoonoza i poboljšanje kvaliteta stada i jata peradi, i pruža pomoć u vezi pitanja povezanih sa veterinom, vrši fitosanitarnu kontrolu i kontrolu kvaliteta stoke i stočnih proizvoda koji se nalaze u tranzitu i ulaze u zemlju preko administrativnih i državnih granica, zatim kontrolu hrane i poljoprivrednih proizvoda, biljaka i biljnih proizvoda.

MPŠSR sastoji se od sedam odeljenja, od kojih treba pomenuti pet, koja su posebno važna za oblast poljoprivrede i ribarstva:

Odeljenje za razvojnu politiku – donosi sektorsku politiku i strategije u funkciji razvoja poljoprivrede i seoskog razvoja na nacionalnom nivou i sprovodi njihovu realizaciju; izveštava i predlaže mere u funkciji poboljšanja stepena sprovođenja i opšte podrške poljoprivredi i poljoprivrednicima.

Odeljenje za seoski razvoj i savetodavne usluge – upravlja i nadzire sve aktivnosti koje su povezane sa seoskim razvojem. U koordinaciji sa MPŠSR takođe koordinira aktivnosti službenika za seoski razvoj u terenskim kancelarijama Ministarstva.

Odeljenje za proizvodnju i zaštitu biljaka – donosi politike za poboljšanje produktivnosti poljoprivrednih gazdinstava uvođenjem kultivacionih sistema koji su održivi, vrši formulaciju i izradu zakona i podzakonskih akata za proizvodnju biljaka, zaštitu biljaka, proizvodnju semena i uspostavljanje tržišta semena, đubriva, pesticida, rasadnog reproduktionog materijala i zaštitu poljoprivrednog zemljišta.

Odeljenje za stočarstvo – donosi politike za podršku stočarskoj proizvodnji, pravi i sprovodi zakone i podzakonska akta koji regulišu pitanja u vezi sa stočarstvom, kao i njihovo usklađivanje sa zakonima i direktivama EU.

Odeljenje za šumarstvo – pravi godišnje planove za silvikulturu, godišnje planove iz oblasti klasične i industrijske proizvodnje sadnica, programe za povećanje površina pod šumama, programe za očuvanje prirodnih šuma.

Takođe, u okviru MPŠSR nalaze se i sledeće institucije:

Agencija za šume Kosova – odgovorna je za pitanja u vezi sa regulisanjem šuma i šumskog zemljišta, administraciju i upravljanje javnim šumskim zemljištem i šumama u nacionalnim parkovima na Kosovu, osim onih pitanja koje u zakonu na poseban način utvrđuje bilo koji drugi organ Vlade.

Agencija za veterinu i hranu Kosova – AVHK bavi se sprečavanjem i iskorenjivanjem infektivnih bolesti stoke, kontrolom bezbednosti hrane životinjskog porekla, dobrobiti stoke, praćenjem i inspekcijom prometa otpadaka životinjskog porekla, kao i drugim aktivnostima.

Poljoprivredni institut Kosova – pruža tehničku i naučnu pomoć tehničkim odeljenjima MPŠSR, kontroliše kvalitet poljoprivrednih proizvoda, hrane i čistoću životne sredine, ispituje poljoprivredne varijetete u agroekološkim uslovima koji vladaju na Kosovu.

Zavod za vinovu lozu i vinogradarstvo – je osnovan na osnovu administrativnog naređenja MA-br. 04/2007 sa ciljem da u saradnji sa vinogradarskim opštinama sprovodi katastar i registar vinograda.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva izvršeno je poboljšanje unutrašnje strukture MPŠSR sa ciljem pojašnjavanja nadležnosti. U tom kontekstu izmenjeno je i dopunjeno AN o sistematizaciji radnih mesta, a potpisano je i više memoranduma o razumevanju sa lokalnim upravama u cilju pojašnjavanja nadležnosti između centralnog i lokalnog nivoa. Usvajanje Zakona o hrani i osnivanje Agencije odgovorne za njegovo sprovođenje su takođe predviđeni zakonom (Zakon o hrani je usvojen). Osim osnivanja Agencije, ovaj Zakon treba da bude sproveden putem više administrativnih naređenja, od kojih je jedno AN o organizaciji Agencije.

Osim ovoga, biće urađen plan za modernizaciju preduzeća za proizvodnju hrane, koji treba da bude sproveden u tesnom partnerstvu sa privatnim poslovnim subjektima. U tom aspektu biće preduzete aktivnosti pružanja pomoći preduzećima koja se modernizuju. U vezi sa funkcionisanjem sistema za identifikaciju stoke i registraciju kretanja stoke, treba sprovesti medijsku kampanju za podizanje svesti poljoprivrednika o identifikaciji stoke i sistemu za registraciju. Osim toga, treba da se izvrši licenciranje tržišta, subjekata koji se bave transportom stoke, kao i sprovođenje inspekcije klanica i funkcionalizacija PDA.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva, biće izvršena održiva reforma zemljišta i zaštite šumskog zemljišta od neplanskog urbanog razvoja, putem sveobuhvatnog projekta. Predviđene aktivnosti uključuju izradu strategije za održivu reformu zemljišta, sprovođenje Zakona o poljoprivrednom zemljištu i njegovo povezivanje sa ostalim relevantnim zakonima, sprovođenje AN o promeni namene zemljišta, reaktivaciju nekih vladinih komisija i više informacionih aktivnosti.

U vezi sa modernizacijom poljoprivrednih preduzeća /preduzeća za proizvodnju hrane u skladu sa zahtevima EU, biće donet program u ovoj oblasti koji će biti sproveden u saradnji sa resornim sektorima. U oblasti efikasne kontrole domaće proizvodnje povrća, biće nastavljeno sprovođenje zakona o zaštiti biljaka, zajedno sa izradom i sprovođenjem podzakonskih akata, kao što su AN o listama I /A, II/ A i IV/ A biljaka i biljnih proizvoda, prema konkretnim zahtevima EU o sadržaju, obliku i načinu vođenja registra proizvođača, zaposlenih, uvoznika, distributera i skladištara itd. Takođe, biće izvršeno i jačanje institucionalnih kapaciteta kroz obuku i nabavku opreme za Poljoprivredni institut Kosova.

U cilju razvoja adekvatne strukture za upravljanje šumama, posebno za borbu protiv seče šuma i šumskih požara, predviđa se izrada i sprovođenje razvojne strategije za šume Kosova 2009-2013, zajedno sa akcionim planom za sprečavanje šumskih požara. Sve u svemu, kompletiranje zakonske infrastrukture treba da bude postignuto kroz izradu pomoćnih propisa, osnivanje odeljenja Agencije za šume Kosova, kroz sprovođenje akcionog plana za sprečavanje šumskih požara, kao i kroz druge aktivnosti.

c. Životna sredina

Zaštita životne sredine i prostorno planiranje, uključujući vazduh, vodu, zemljište itd. imaju direktan uticaj na ekonomsko socijalni razvoj i zaštitu i poboljšanje javnog zdravlja. Nasleđena je teška situacija u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, životne sredine, upravljanja i zaštite vodnih resursa, upravljanja otpadom, zagađenja vazduha, zagađenja zemljišta i gubitka biljne raznovrsnosti, uz nekontrolisano korišćenje prirodnih resursa, nekontrolisan razvoj industrijskih i poslovnih kapaciteta. Pored svega ovoga na takvo stanje utiče nedovoljno korišćenje postojećih zakona i drugi nedostaci. Vlada priprema zakonski okvir, dok na nivou realizacije treba da budu uključene i primenjene međunarodne norme za bavljenje problemima životne sredine.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti životne sredine i prostornog planiranja, postoji zakonski okvir koji reguliše ovu oblast, a kojeg čine sledeći primarni zakoni.

Zakon o prostornom planiranju br. 2003/14 od 3. jula 2003. – ovaj Zakon reguliše prostorno planiranje na celoj teritoriji Kosova.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o prostornom planiranju br. 03/L-106 od 10. novembra 2008. godine.

Zakon o građevinarstvu br. 2004/15 od 14. oktobra 2004. godine – ovaj Zakon utvrđuje glavne zahteve za projektovanje, izgradnju, korišćenje građevinskih proizvoda, profesionalni nadzor, kao i postupke za izdavanje građevinskih dozvola, upotrebnih dozvola i građevinsku inspekciju.

Zakon o zaštiti vazduha br. 2004/48 od 25. novembra 2004. godine – cilj ovog Zakona je obezbeđivanje zdrave sredine za kosovsko stanovništvo u skladu sa evropskim standardima.

Zakon o vodama Kosova br. 2004/24 od 14. oktobra 2004. godine – cilj ovog Zakona je obezbeđivanje održivog razvoja i korišćenja vodnih resursa, koji su potrebni za javno zdravlje, zaštitu životne sredine i društveno-ekonomski razvoj Kosova, za uvođenje postupaka i pravila za optimalno korišćenje i distribuciju vodnih resursa.

Zakon o očuvanju prirode br. 2006/22 od 24. aprila 2006. godine – ovaj Zakon stvara zakonski osnov za zaštitu prirode i njen održivi razvoj i očuvanje i restauraciju ekološke ravnoteže u prirodi.

Zakon o hidrometeorološkim aktivnostima br. 2007/2 od 9. januara 2007. godine – ovaj Zakon reguliše hidrometeorološke aktivnosti i način njihovog izvršavanja.

Zakon o specijalnim zaštićenim zonama br. 03/L-039 od 20. februara 2008. godine – ovaj Zakon obezbeđuje zaštitu srpskih pravoslavnih manastira, crkava, drugih verskih lokacija, kao i istorijskih i kulturnih lokacija od posebne važnosti za srpsku zajednicu, kao i za ostale zajednice u Republici Kosovo, kroz osnivanje specijalnih zaštićenih zona.

Zakon o zaštiti od buke br. 2008/15 od 17. marta 2008. godine – cilj ovog Zakona je izbegavanje, sprečavanje ili smanjivanje štetnih efekata buke, uključujući i uznemiravanje kao rezultat izloženosti buci u životnoj sredini.

Zakon o hemijskim supstancama br.2008/8 od 8. februara 2008. godine – ovaj Zakon reguliše održivo postupanje sa hemijskim supstancama, uključujući i mere za zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi od štetnog uticaja hemijskih supstanci.

Zakon o zaštiti životne sredine br. 2009/03 L-025 od 19. marta 2009. godine, koji je stavio van snage raniji Zakon br. 2003/9 – cilj ovog Zakona je promovisanje stvaranja zdrave i održive životne sredine za stanovništvo Kosova u skladu sa evropskim standardima za životnu sredinu.

Zakon o strateškoj proceni životne sredine br. 2009/03 L-015 od 6. marta 2009. godine – ovaj Zakon reguliše uslove, način i aktivnosti za procenu uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu.

Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu br. 2009/ 03 L-024 od 19. marta 2009. godine – cilj ovog Zakona je uklanjanje ili smanjivanje negativnog uticaja na životnu sredinu različitih predloženih projekata.

Zakon o otpadu br. 2006/31 od 5. maja 2006. godine – ovaj Zakon ima za cilj zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine od zagađivanja otpadom, uključujući i opasan otpad i materije.

Zakon o sprečavanju i integrisanoj kontroli zagađenja (SIKZ/IPPC) br. 03/L-139 od 23.04.2009. godine – cilj ovog Zakona je sprečavanje i integrisana kontrola zagađenja do kojeg dolazi zbog industrijskih aktivnosti, upravljanje otpadom i druge aktivnosti, a posebno sprečavanje i smanjivanje emisija u vazduh, vodu i zemljište.

Zakon o korišćenju, administraciji i održavanju zgrada u zajedničkom vlasništvu br. 03/L-091 koji je usvojen 12.03.2009. godine – cilj Zakona je obezbeđivanje zajedničkih organa za održavanje zgrada u zajedničkom vlasništvu.

Sa ciljem sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše oblast životne sredine i prostornog planiranja, donet je sveobuhvatan okvir podzakonskih akata koji sadrži **54 administrativnih naređenja**.

U cilju sprovođenja efikasnih politika u oblasti životne sredine, primenjuju se sledeći dokumenti:

Strategija za životnu sredinu na Kosovu – 14. jula 2004. godine, Vlada Kosova je usvojila Strategiju za životnu sredinu na Kosovu, koja identifikuje ključne probleme životne sredine i utvrđuje stratešku orijentaciju za njihovo rešavanje, počevši od kompletiranja zakona o životnoj sredini koji su usklađeni sa standardima EU, jačanje kompetentnih institucija, povećanje ljudskih kapaciteta itd.

Kosovski akcioni plan za životnu sredinu (KAPŽS) – 30. juna 2007. godine Vlada Kosova je usvojila KAPŽS, koji je urađen u skladu sa postojećim zakonom o zaštiti životne sredine (ZZŽS), kao i prema prioritetima koje utvrđuje Strategija za životnu sredinu. KAPŽS sadrži 52 projekta i definiše

sveobuhvatne prioritete životne sredine za zaštitu i održivo očuvanje životne sredine na Kosovu koja utiče na zdravlje stanovništva.

Institucionalni okvir

MŽSPP, kao institucija koja je odgovorna za donošenje politika u vezi pitanja životne sredine i prostornog planiranja, ima sedam odeljenja i jednu direkciju:

- Odeljenje za zaštitu životne sredine,
- Odeljenje za prostorno planiranje,
- Odeljenje za stambena i građevinska pitanja,
- Odeljenje za vodu,
- Centralna administracija,
- Odeljenje za nabavke,
- Direkcija za upravljanje nacionalnim parkovima.

Takođe, u okviru MŽSPP nalaze se i dva instituta:

- Hidrometeorološki institut Kosova, i
- Institut za prostorno planiranje.

U okviru MŽSPP nalaze se i po jedna agencija i inspektorat:

- Kosovska agencija za zaštitu životne sredine, koja je osnovana 2006. godine, i
- Inspektorat MŽSPP, kao i inspektori na lokalnom nivou.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti životne sredine i prostornog planiranja, predviđeno je usvajanje nacrtu zakona o programu socijalnih stanova, izrada akcionog plana za identifikaciju neformalnih naselja, izrada strategije i akcionog plana za regulisanje neformalnih naselja. Takođe, u cilju posvećivanja pažnje ovom prioritetu, nastaviće se sa obukom opštinskih urbanih planera u cilju uključivanja neformalnih naselja u prostorne urbanističke planove i sprovedeće se sveobuhvatna edukativna kampanja u cilju sprečavanja izgradnje neformalnih naselja i za njihovu regularizaciju.

U srednjoročnom periodu takođe je predviđeno da se započne sa sprovođenjem Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu i povećanje institucionalnih kapaciteta za sprovođenje tog Zakona.

Nastaviće se sa sprovođenjem Kosovskog akcionog plana za životnu sredinu koji će imati uticaj na javno zdravlje kroz kontinuirano sprovođenje administrativnog naređenja o propisima i normama za emisije u vazduh iz nepokretnih izvora zagađenja, otpočinjanje rehabilitacije deponija u opštinama Kačanik, Kosovo Polje, Priština, Klina, Đakovica, Podujevo, Uroševac i Lipljan. Počeće izgradnja postrojenja za sterilizaciju infektivnog otpada, osnovaće se mreža za praćenje kvaliteta vazduha i realizovaće se Zakon o vodi putem AN o izradi elaborata za utvrđivanje zaštićenih sanitarnih zona izvora vode koja se koristi za piće, i putem AN o osnivanju preduzeća za zaštitu akumulacija.

Biće nastavljeno sa daljim usklađivanjem zakona sa evropskim standardima usvajanjem Zakona o biocidnim proizvodima, Zakona o nejonizujućem, jonizujućem zračenju i nuklearnoj bezbednosti, novog Zakona o zaštiti prirode i izmenama i dopunama Zakona o vodi, izradom Strategije i akcionog plana za zaštitu vazduha, izmenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha, početkom sprovođenja Zakona o sprečavanju i integrisanoj kontroli zagađenja (IPPC), izradom Strategije i akcionog plana o bioraznolikosti i Kosovskog strateškog plana za upravljanje otpadom. Takođe, biće usvojen i značajan broj administrativnih naređenja koja proizilaze iz Zakona o otpadu i Zakona o hemijskim supstancama.

EPAP 2009 predviđa i podizanje javne svesti i uključivanje civilnog društva u tematiku životne sredine kroz aktivnosti na uvođenju predmeta iz oblasti životne sredine u planove i programe svih nivoa obrazovanja, kroz sprovođenje regionalnog projekta "Zeleni paket", držanje predavanja o pitanjima životne sredine u 60 osnovnih škola na Kosovu, redovnu saradnju sa NVO kroz sprovođenje memoranduma o razumevanju između MŽSPP i NVO, saradnju sa lokalnim upravama, kao i kroz objavljivanje mesečnog časopisa o životnoj sredini koji za cilj ima kontinuirano informisanje javnosti u vezi pitanja životne sredine.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti životne sredine i prostornog planiranja i jačanja prostornog planiranja, biće preduzet čitav niz aktivnosti, kao što su donošenje Zakona o osnivanju specijalnih zaštićenih zona u kosovskim opštinama, izrada Zakona o istorijskom centru Prizrena, izrada Zakona o Velikoj Hoči, priprema brošure sa tehničkim informacijama o specijalnim zaštićenim zonama, donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prostornom planiranju, izmene i dopune AN o profesionalnom ispitu i licenciranju u oblasti prostornog planiranja, izrada AN o bazi podataka za prostorno planiranje, izrada AN o objektima od nacionalne važnosti za koje MŽSPP izdaje urbanističke dozvole, izrada prostornog plana za nacionalni park "Šar planina", izrada plana za upravljanje nacionalnim parkom "Šar planina", osnivanje Saveta za prostorno planiranje na centralnom nivou, izrada normi i standarda za prostorno planiranje, izrada tehničkih propisa za izgradnju, osnivanje baze podataka za GIS, utvrđivanje standarda i normi za termičku izolaciju, izrada zakonske osnove za sprovođenje normi za štednju energije u zgradama. Takođe, ojačaće se rad Inspektorata za prostorno planiranje, Inspektorata za izgradnju, kao i saradnje sa inspektoratima policije, pravosuđa i drugim organima.

U okviru institucionalne izgradnje i jačanja kapaciteta treba pomenuti i osnivanje opštinskih službi za planiranje, obuku postojećeg osoblja i zapošljavanje 20 novih radnika u MŽSPP, kao i bolju saradnju i razjašnjavanje nadležnosti između MŽSPP i opština. Na kraju, APEP 2009 predviđa koordinaciju pitanja životne sredine i sektorskih politika, naročito sa politikama energije i transporta. Ovo između ostalog podrazumeva sprovođenje člana 4 Direktive o zaštiti divljih ptica 79/409/EEC kroz njenu transpoziciju u izmenjeni i dopunjeni Zakon o zaštiti prirode, ali i osnivanje međusektorske radne grupe sa ciljem sprovođenja i koordinacije Zakona o životnoj sredini sa ostalim sektorskim politikama. Izvršiće se identifikacija i proglašavanje IBA zona (Important Bird Area) i sprovedeće se njihova zaštita. Biće urađen i prostorni plan za specijalnu zonu "Polje novog kopa".

d. Politika transporta

Imajući u vidu postojeće stanje putne i železničke infrastrukture, kao i značaj komunikacionih službi, Vlada Kosova teži poboljšanju ove infrastrukture u skladu sa evropskim standardima, da bi ona postala motor ekonomskog razvoja.

Putna infrastruktura je u fazi razvoja. Putna infrastruktura ima posebnu važnost u ekonomskom sistemu Kosova. Oko 90% transporta robe i putnika na Kosovu obavlja se drumskim transportom. Prema podacima MTPT, Kosovo ima 8522 kilometara javnih puteva, ne računajući ulice u gradovima i seoskim zonama.

Dužina magistralnih puteva: 647 km,

Dužina regionalnih puteva: 1304 km

Ukupna dužina glavnih i regionalnih puteva: 1951 km

Dužina lokalnih puteva: 6571 km.

Mostovi na glavnim i regionalnim putevima: 354

Dužina tunela: 2081m.

Magistralni i regionalni putevi na Kosovu su uglavnom sa dve trake. U putnoj mreži oko Prištine napravljeni su putevi sa 4 trake, a u toku je proširenje glavnih nacionalnih putnih pravaca, kao što su Priština – Peć i Priština - Mitrovica.

Ministarstvo transporta, pošte i telekomunikacija planira da ove godine otpočne sa realizacijom putnog segmenta A, Morina – Prizren u dužini od 20 km dela autoputa 7 Morina - Merdare, kao dela bazične putne mreže jugoistočne Evrope. Očekuje sa da u toku ove godine bude završena realizacija projekta autoputa 6, Priština – Đeneral Janković.

Tabela 1. Programi putne infrastrukture koji treba da budu realizovani u toku 2009. godine

Program	Budžet 2009	Ugovoreno 2008. godine	Još nije ugovoreno
Održavanja puteva	8,500,000.00	2,688,000.00	5,812,000.00
Održavanje mostova	12,000,000.00	9,864,640.00	2,135,360.00
Rehabilitacija puteva	53,241,485.00	39,328,000.00	13,913,485.00
Putna signalizacija	2,500,000.00	93,341.00	2,406,659.00
Zajedničko finansiranje sa opštinama	11,875,000.00	9,293,182.00	2,581,818.00
Izgradnja novih puteva	23,300,000.00	13,342,853.00	9,957,147.00
Ukupno	111,416,485.00	74,610,016.00	36,806,469.00

Drumski transport je u fazi razvoja. U unutrašnjem prevozu putnika, skoro 35% građana koristi javni autobuski prevoz u međugradskom prevozu, dok se oko 90% transporta robe obavlja drumskim transportom, a samo jedan mali deo železnicom.

U međunarodnom putničkom saobraćaju uspostavljene su redovne dnevne linije sa svim zemljama u regionu i nedeljne linije sa skoro svim zemljama zapadne Evrope u kojima žive i rade građani Kosova.

Skoro 90% javnog prevoza putnika i 100% drumskog transporta robe i opasnih materija obavlja se na komercijalnoj osnovi i to od strane privatnih operatera.

Za potrebe zajednica u pojedinim naseljima i sa ciljem obezbeđivanja kretanja, MTPT je obezbedilo poseban transport autobusom i vozom, i subvencionise prevoz na 25 relacija sa oko 50000 km/mesečno u autobuskom prevozu, kao i svakodnevnom prevozu vozom, za šta se izdvaja oko 2.5 miliona evra godišnje.

Železnica Kosova funkcioniše na celoj teritoriji Kosova i poseduje mrežu otvorenih železničkih pruga u dužini od 333 km, 106 km u stanicama i 103 km industrijskih linija koje se protežu na celoj teritoriji Republike Kosovo. Zbog velikih oštećenja i nemogućnosti investicija, trenutno je van funkcije železnička linija Belačevac – Podujevo – granica sa Srbijom i zapadna linija Zrze – Prizren. Važno je pomenuti da je glavna železnička linija (u panevropskom koridoru poznata kao železnička linija deset) ima direktnu vezu sa susednim zemljama: preko Leška sa Srbijom i preko Đeneral Jankovića sa Makedonijom.

Železnica Kosova pretenduje da bude dinamična i održiva organizacija koja će pomoći daljem podsticanju ekonomskog razvoja Republike Kosovo, ispunjavajući potrebe tržišta tako što će obezbediti bezbedan i konkurentan prevoz putnika i robe. Za prevoz putnika u funkciji su putničke linije Priština - Skoplje, Priština - Peć i linija slobode kretanja. Subvencijama iz Kosovskog konsolidovanog budžeta pokrivaju se gubici za obavljanje prevoza putnika i stvara mogućnost da ove železničke linije funkcionišu. Obezbeđivanje sredstava za pokrivanje operativnih troškova Železnice Kosova omogućiće transport robe u zemlji i van Republike Kosovo. U toku 2008. godine prevezeno je 832.256 neto tona robe, što je u poređenju sa 2007. godinom više za 243.576 neto tona, ili iskazano u procentima 41.4% više. U svom vlasništvu Železnica Kosova ima 4 lokomotive marke Di3, lokomotivu marke 661, zatim 4 motorna voza, jednu novu lokomotivu G1700, 10 putničkih vagona, 70 teretnih vagona i dve nove manevarske lokomotive.

Vazdušni saobraćaj u Republici Kosovo je zabeležio napredak. Kosovo je punopravni član Zajedničke evropske avijacijske zone (ECAA) od 2006. godine, kada su zemlje članice EU potpisale Sporazum ECAA sa zemljama zapadnog Balkana. Ovaj Sporazum obavezuje Kosovo da primeni sve evropske propise o civilnoj avijaciji u domaćem zakonodavstvu.

Međunarodni aerodrom Priština (MAP) nastavlja sa svojim napredovanjem u tehničkom i bezbednosnom aspektu, dok MTPT planira da pruži pomoć u tom pravcu. Aerodrom je u toku 2008. godine ostvario rekordan broj putnika, sa ukupno više od 1.200.000 primljenih i otpremljenih putnika. U 2009. godini u periodu januar-mart, u poređenju sa istim periodom prošle godine, broj letova i putnika je povećan za oko 15%.

Zakonski okvir

Kada se radi o transportu, na snazi je sveobuhvatan zakonski okvir koji reguliše sektor transporta. Ovaj okvir čine sledeći primarni zakoni:

- *Zakon o putevima br. 2003/11* - ovaj Zakon reguliše pravni status javnih puteva, izgradnju i održavanje puteva, zaštitne mere, upravljanje, finansiranje i nadzor nad javnim putevima;
- *Zakon o drumskom transportu br. 2004/1 i Zakon br. 02L/127 o izmenama i dopunama Zakona o drumskom transportu br. 2004/1* - ovaj Zakon reguliše aktivnosti u drumskom prevozu putnika i robe;
- *Zakon o prevozu opasnih materija br. 2004/6* - ovaj Zakon ima za cilj sprečavanje rizika i povećanje nadzora i bezbednosti komunikacija u toku transporta opasnih materija (samozapaljive, otrovne, eksplozivne, isparavajuće, infektivne i radioaktivne), koje predstavljaju rizik po bezbednost ljudi i životne sredine. On reguliše uslove transporta opasnih roba u individualnom transportnom sektoru, obaveze lica koja učestvuju u transportu opasnih materija, nadležnosti i odgovornosti odgovarajućih organa oko nadzora u vezi sprovođenja ovog Zakona;
- *Zakon o bezbednosti drumskog saobraćaja br. 02/L-70* - ovaj Zakon utvrđuje pravila i uslove koji reguliše sektor bezbednosti na putevima, koji su u skladu sa dobrim međunarodnim iskustvima;
- *Zakon o civilnoj avijaciji br. 03/L-051* - ovaj Zakon vrši tehničku i ekonomsku regulaciju i promovise civilnu avijaciju na Kosovu, podstičući bezbedan razvoj ove oblasti u skladu sa međunarodnim normama.
- *Zakon o železnici Republike Kosovo br. 03/L-076* - ovaj Zakon propisuje funkcionisanje, održavanje i korišćenje železnice na Kosovu i njene infrastrukture, kao i ukupno funkcionisanje vozova koji koriste tu infrastrukturu.

U cilju sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor transporta, na snazi je sveobuhvatni okvir podzakonskih akata kojeg čine **36 administrativnih naređenja**.

U cilju efikasnog sprovođenja politika u oblasti transporta, u primeni je i sledeći dokument:

1. *Strategija i akcioni plan multimodalnog transporta* – ovaj dokument ima za cilj ojačavanje planskih kapaciteta MPTT za multimodalni transport, kao i pripremu strategije i sveobuhvatne politike za razvoj sektora transporta na Kosovu do 2025. godine, uključujući i prioritetni akcioni plan, za putnu infrastrukturu, drumski transport, gradski i železnički prevoz.

Institucionalni okvir

MTPT svoje odovornosti sprovodi na osnovu Ustava Kosova, uredbe 2001/19 i ostalih važećih propisa. Ministarstvo donosi politike i sprovodi zakone za obezbeđivanje usluga i ciljeva u sektoru putne infrastrukture, drumskog, železničkog i vazdušnog saobraćaja, kao i pošte i telekomunikacija i informacionih tehnologija.

Ministarstvo transporta, pošta i telekomunikacija, kao odgovorna institucija za pitanja transporta, ima u svom sastavu četiri odeljenja u ovoj oblasti:

1. Odeljenje za putnu infrastrukturu
2. Odeljenje za drumski transport
3. Odeljenje za železnicu i civilnu avijaciju
4. Odeljenje za vozila

Sektor za putnu infrastrukturu razvija program za izgradnju i održavanje javnih puteva, obezbeđuje finansiranje i organizuje davanje koncesija prema potrebama. Vršiti nadzor nad finansiranjem i upravljanjem infrastrukturom, uključujući i obavljanje tehničkih, organizacionih i razvojnih poslova u vezi sa izgradnjom, održavanjem i zaštitom javnih puteva, kontroliše stanje puteva, vodi dokumentaciju za javne puteve i drumski saobraćaj.

Sektor drumskog prevoza putnika i roba nadzire postupke licenciranja preduzeća, vozila i vozača. Daje operativne dozvole (relacije i vremenske intervale) na osnovu konkurentnog postupka i podržava obezbeđivanje humanitarnih i drugih specijalnih usluga, vrši nadzor nad bezbednošću transporta, preduzima potrebne aktivnosti i analize i obezbeđuje da rizik po živote i ostale štete budu smanjeni.

Sektor za usluge železničkog i vazdušnog transporta izrađuje sektorske zakone i politike, vodi računa o sigurnosti i promociji puzdanog transporta za sve korisnike. U sektoru civilne avijacije vrši ekonomsko regulisanje i promoviše civilnu avijaciju, podstiče i razvija bezbednost u ovoj oblasti u skladu sa međunarodnim normama. Regulatorno telo za civilnu avijaciju koje je osnovano na osnovu Zakona o civilnoj avijaciji je ispunio i ispunjava više obaveza koje proizilaze iz zahteva ECAA.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti transporta, cilj je osnivanje Regulatornog tela za železnicu Kosova koje će biti operativno i finansijski nezavisno, osnivanje nadzornog odbora za ARAC, kao i potpuno sprovođenje Sporazuma o zajedničkom evropskom vazdušnom prostoru i propisa EK o avijaciji, analiza i identifikacija mogućih protivrečnosti između Zakona o telekomunikacijama i Zakona o javnim finansijama, kao i izrada i usvajanje izmena i dopuna Zakona o telekomunikacijama.

U oblasti infrastrukture nastavlja se učestvovanje u sprovođenju MoR-a (SEETO) na svim nivoima, putem sastanaka ministara, upravnih odbora, nacionalnih koordinatora i radnih grupa, realizacijom putnih segmenata na putnom pravcu 6 (kompletiranje izvođača radova), kao i kompletiranjem izvođača radova i otpočinjanjem radova na segmentu A putnog pravca 7, nastavljanjem potrebnih

priprema u vezi identifikovanih prioriternih projekata za putne pravce 6 i 7, železničku liniju 10 i Međunarodni aerodrom Priština.

U sektoru prevoza putnika i robe u toku je izrada višegodišnjeg akcionog plana za prevoz putnika i robe, kao i usvajanje tog plana, u pripremi je okvir za sprovođenje višegodišnjeg akcionog plana za transport putnika i robe, nastavlja se sa zaključivanjem bilateralnih sporazuma o prevozu putnika i robe sa susednim i drugim zemljama, priprema zakona o evropskim sporazumima u vezi rada posada vozila koje učestvuju u međunarodnom drumskom prevozu (AETR), pokretanje aktivnosti obuke u cilju pripreme i uvođenja digitalnih tahografa, usklađivanje lokalnih planova transporta u cilju planiranja transporta na centralnom nivou, nastavljanje sa poboljšanjem kvaliteta postojeće međugradske putne mreže koja će biti ekonomična i održiva za poslovanje i dobra i slobodna za korisnike, pokretanje učestvovanja u regionalnim inicijativama u cilju olakšavanja trgovine i transporta, kao i nastavljanje članstva na godišnjem osnovu u Međunarodnoj uniji javnih prevoznika (UTIP).

Kada se radi o bezbednosti na putevima, biće urađen i usvojen višegodišnji plan o bezbednosti na putevima i administrativno naređenje o ispitivanju bezbednosti na putevima, biće uvedeni uvedeni u upotrebu adekvatni postupci, a takođe će se učestvovati u aktivnostima SEETO o ispitivanju bezbednosti na putevima.

Međusektorska strategija i akcioni plan multimodalnog transporta za multimodalni transport su sada završeni i koriste ih relevantni eksperti, i sada smo u završnoj fazi diskutovanja ovog strateškog plana, koji omogućava dugoročno planiranje i razvoj sektora transporta do 2025. godine. Zatim, u ovoj oblasti će se nastaviti sa povećanjem institucionalnih kapaciteta za planiranje multimodalnog transporta, nastaviće se sa poboljšanjem baze podataka o putnoj infrastrukturi i izvršiće se ekonomska procena nacрта projekata kao instrumenta za programiranje i budžetiranje programa za upravljanje putnom infrastrukturom.

U sektoru putne infrastrukture biće pripremljen i usvojen višegodišnji sistem ugovaranja na osnovu učinka za letnje i zimsko održavanje puteva, biće izvršna prekategoricizacija postojeće putne mreže, i otpočeće se sa projektom u sektoru transporta za JPP.

U sektoru železnice biće urađena razvojna strategija železnice koja će između ostalog obezbediti usklađenost sa strategijom ekonomskog razvoja, osnivanje drugih regulatornih organa za železnicu, biće otvoreno domaće tržište za druge operatore železnice, obaviće se učlanjivanje u Međunarodnu železničku uniju. Takođe, biće poboljšana železnička infrastruktura i operativna sredstva u pravcu sigurnog razvoja železničkog transporta.

Kada se radi o avijaciji, biće sproveden plan za ostvarivanje kvaliteta i upravljanja sistemom bezbednosti, biće izabrani članovi Borda Regulatornog organa za civilnu avijaciju, sistem pokrivanja radio komunikacijama, biće urađena adekvatna zakonska baza na osnovu koje će se izvršiti izbor, struktura i odgovornosti upravnih organa (rukovodstvo MAP). Nastaviće se sa sprovođenjem odredbi koje proizilaze iz Sporazuma o zajedničkom evropskom vazдушnom prostoru (ECAA), biće obnovljena pista, proširen parking i potreban prostor za manevrisanje aviona (taxiway). Zatim, biće urađen perimetrijski put i osvetljenje aerodroma i vazdušnog prostora, biće urađena drenaža vode unutar aerodroma, biće izvršena eksproprijacija zemljišta za potrebe MAP, biće sproveden plan obuke u cilju ispunjavanja zahteva sertifikata i licenci, a biće izgrađen i novi kontrolni toranj i administrativna zgrada.

U sektoru vozila biće izvršeno poboljšanje načina ispitivanja kandidata prema preporukama CIECA, licenciranje i ponovno licenciranje ispitivača, kao i njihovo permanentno osposobljavanje, biće

sproveden zakonski okvir za kontrolu redukcije izduvnih gasova koje oslobađaju vozila, kao i licenciranje i ponovno licenciranje kontrolora vozila.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti transporta, biće izvršena procena i analiza sprovođenja zakona o bezbednosti na drumovima, biće izrađena strategija za povećanje bezbednosti na drumovima, biće sproveden program za održavanje i rehabilitaciju putne mreže na Kosovu, biće realizovan strateški projekat za putne pravce 6 i 7, kao i strategija multimodalnog transporta.

e. Energija

Energetski sektor smatra se ključnim sektorom koji predstavlja osnovu i glavni podsticaj sveukupnom ekonomskom razvoju Kosova.

Elektroenergetski sistem čine dva površinska ugljenokopa Belačevac i Dobro Selo, termocentrale Kosovo A i Kosovo B, prenosna i dispečerska mreža, distributivna mreža i snabdevanje. Ukupni instalisani elektroenergetski kapacitet termocentrala je 1478 MW, dok se operativni kapacitet procenjuje na 930 MW. Poret njih postoje i tri hidrocentrale – Gazivode, sa instalisanim kapacitetom od 32 MW (2 x 16MW), Beli Drim, sa instalisanim kapacitetom od 8.3 MW i Radovac, sa instalisanim kapacitetom od 0.35 MW (1x0.17 MW + 0.18 MW). Ukupni instalisani proizvodni kapacitet električne energije na Kosovu je 1,524 MW.

U TC Kosovo A, blokovi A1 i A2 su van funkcije, dok je 2006. godine izvršen remont bloka A3, u 2007. godini bloka A4 i u 2008. godini bloka A5, i oni su sada u funkciji.

U elektroenergetskom sektoru na Kosovu dominira kompanija koja proizvodi energiju, Kosovska energetska kompanija (KEK D.D.), koja predstavlja jedan skoro potpuno vertikalno integrisani sistem. Osim prenosne i dispečerske mreže i dve hidrocentrale, Gazivode i Beli Drim, sva ostala gore pomenuta imovina je u vlasništvu KEK D.D.

Održivo i kvalitetno snabdevanje električnom energijom predstavlja glavni element za privlačenje stranih i domaćih privatnih investicija, investicija za koje se procenjuje da će biti glavni promoter budućeg ekonomskog razvoja naše zemlje. Razvojni potencijal elektroenergetskog sektora uglavnom se zasniva na velikim rezervama lignita za proizvodnju električne energije, koje se procenjuju na oko 11.5 – 14 milijardi tona. Eksploatacija rezervi lignita i proizvodnja električne energije imaju potencijal da postanu dugoročni i održivi izvor budžetskih prihoda, kao i da obezbede dovoljno i kvalitetno snabdevanje domaćeg tržišta električnom energijom. Ostali ciljevi su izvoz električne energije i potpuna integracija u evropski region elektroenergetskog sistema Kosova.

Sektor centralnog grejanja je dosta ograničen i pokriva oko 5% ukupnih zahteva za grejanjem. On se sastoji od tri sistema centralnog grejanja: centralno grejanje u Prištini, sa instalisanim kapacitetom od 159 MW, u Đakovici, sa instalisanim kapacitetom od 38 MW i u Mitrovici, sa instalisanim kapacitetom od 17 MW.

Energetski sektor treba da se razvija i transformiše od sektora koji zavisi od budžetskih subvencija i spoljnih donacija, u sektor koji će doprinosti kosovskom budžetu. Ovaj sektor na Kosovu treba da postane finansijski samoodrživ i da pruža energetske usluge prema evropskim standardima. Ovo će biti postignuto kroz reformu, restrukturiranje i uglavnom privatne investicije. Glavni strateški cilj ovog sektora je da on doprinosi ekonomskom razvoju kroz dovoljno i kvalitetno snabdevanje

energijom po konkurentnim cenama, vodeći računa o racionalnom i efikasnom korišćenju domaćih izvora lignita i drugih energetske izvora, uz istovremenu zaštitu životne sredine.

Kosovo je potpisnik Sporazuma o osnivanju energetske zajednice jugoistočne Evrope (SEZ), koji je stupio na snagu u junu 2006. godine. U tom kontekstu, Vlada Kosova se suštinski angažovala na razvoju energetske sektora u skladu sa zahtevima SEZ. Ovaj Sporazum nameće sprovođenje komunitarnog prava stranama potpisnicama, u skladu sa kalendarom za sprovođenje zahtevanih reformi. Republika Kosovo kontinuirano i u skladu sa utvrđenim vremenskim rasporedom ispunjava obaveze koje proizilaze iz SEZ.

Integracija elektroenergetskog sistema Kosova u evropski sistem biće postignuta sprovođenjem propisa EU za energiju, životnu sredinu i konkurenciju. Ovaj integrativni proces biće uglavnom realizovan u okviru Sporazuma o energetske zajednici, u kojem je Kosovo zemlja potpisnica.

Vlada Republike Kosovo je posvećena i podršci korišćenju obnovljivih izvora energije (OIE) i povećanju energetske efikasnosti (EE). Plan Kosova za energetske efikasnost (PKEE) je glavni instrument koji će se kontinuirano realizovati da bi se omogućilo postizano konkretnih utvrđenih ciljeva (u skladu sa zahtevima relevantnih direktiva EU) za EE i OIE u kratkoročnom srednjoročnom i dugoročnom periodu.

U kontekstu stvaranja uslova za tržište energije u regionu, operatori prenosnih sistema (OPS) jugoistočne Evrope (JE), u saradnji sa evropskim operatorima prenosnih sistema (ETSO), su u julu 2005. godine uspostavili sistem kompenzacija unutar OPS JE, čiji je cilj uvođenje kompenzacija za korišćenje državnih prenosnih sistema kroz prekograničnu trgovinu (CBT) u jugoistočnoj Evropi. Osim toga, proces sprovođenja koordinisanih aktivnosti za interkonekcijske kapacitete i mehanizam za prekograničnu trgovinu su pitanja koja zahtevaju trenutno rešavanje u kratkom roku, sa ciljem uključivanja Kosova u te procese. U okviru SEZ, elektroenergetski sektor Kosova je potpuno angažovan na planu stvaranja i funkcionalizacije regionalnog tržišta električne energije JE, koje je otvoreno i transparentno u skladu sa zahtevima propisa EU.

Elektroenergetski sistem Kosova ima direktnu interkonekcijske linije sa Albanijom Crnom Gorom, Srbijom i Makedonijom. Osim Srbije, svi ovi sistemi su neto uvoznici električne energije. Ova činjenica predstavlja mogućnost za investicije u nove termocentrale na lignit na Kosovu.

Važeći zakoni, u skladu sa propisima EU utvrđuju ulogu i odgovornosti za regulisanje i vođenje energetske industrije od strane Skupštine, Vlade, Regulatornog ureda za energiju, proizvođača i javnih snabdevača i operatora prenosnog sistema.

Glavne rezerve lignita na Kosovu nalaze se u dva velika basena lignita, pod nazivima "Kosovski" i "Metohijski", sa iskoristivim rezervama lignita dobrog kvaliteta. Procenjena količina lignita je između 11.55 i 14 milijardi tona. Rezerve lignita imaju nizak sadržaj sumpora, relativno dobru koncentraciju krečnjaka (oksid kalcijuma) za delimičnu apsorpciju sumpora tokom sagorevanja. Odnos između jalovine i lignita je veoma povoljan, što čini iskopavanje lignita veoma atraktivnim za eksploataciju.

Zakonski okvir

Zakoni i uredbi koji su prikazani u donjem tekstu čine regulatorni okvir za energetske sektor na Kosovu:

- Zakon o energiji 2004/8;
- Zakon o energetske regulatoru 2004/9;
- Zakon o električnoj energiji 2004/10;
- Zakon o prostornom planiranju (2003/4);

- Uredba UNMIK-a 2005/15 o izmenama i dopunama uredbe UNMIK-a br. 2001/19 o izvršnom ogranku Privremenih institucija samouprave na Kosovu;
- Zakon o rudnicima i mineralima (nacrt);
- Uredba o rudnicima i mineralima 2005/3;
- Uredba o osnivanju Nezavisne komisije za rudnike i mineralne 2005/3;
- Zakon o zaštiti životne sredine 2003/9;
- Zakon o trgovini naftom i naftnim derivatima 2004/5;
- Zakon o naučno istraživačkim aktivnostima 2004/42;
- Uredba o dugoročnom korišćenju društvene imovine kojom upravljaju opštine na Kosovu 2005/13;
- Odluke vlade o restrukturiranju KEK-a;
- Zakon o stranim investicijama 2005/02-L33;
- Zakon o prirodnom gasu (u principu usvojen);
- Zakon o javnim preduzećima br. 03/L-087;
- Zakon o centralnom grejanju br. 03/L-116.

Gornji zakoni su u skladu sa evropskim direktivama i u skladu sa zahtevima SEZ o osnivanju regionalnog tržišta električne energije i gasa.

Postojeći zakonski osnov u oblasti efikasnog korišćenja energije je dopunjena čitavim nizom podzakonskih akata koje je uradilo MER, u vidu administrativnih naređenja:

- Nekoliko AN o postepenom uvođenju tržišta električne energije (2006, 2007, 2008 i 2009),
- AN o označavanju električnih uređaja za domaćinstvo,
- AN o energetske reviziji,
- AN o efikasnom korišćenju energije od strane krajnjih korisnika,
- AN o indikativnim godišnjim i desetogodišnjim ciljevima za OIE,
- Odluka Vlade o podsticajnim merama za razvoj OIE.

Sekundarni zakonski okvir koji je doneo Regulatorni ured za energiju sastoji se iz sledećih propisa:

- Uredba o principima obračuna tarifa u elektroenergetskom sektoru (15. 12. 2005.)
- Metodologija tarifa za elektroenergetski sektor (15. 12. 2005, ažurirana 16. 01. 2007.)
- Pregled poreza (17. 01. 2006.)
- Uredba o postupcima rešavanja sporova u energetske sektoru (17. 01. 2006.)
- Uredba o licenciranju energetske aktivnosti na Kosovu (24. 02. 2006.)
- Uredba o isključivanju i ponovnom priključivanju potrošača u energetske sektoru (24. 02. 2006.)
- Uredba o javnom registru (09. 06. 2006.)
- Uredba o opštim uslovima snabdevanja energijom (28. 06. 2006.)
- Postupak upravljanja tehničkim/ operativnim kodeksom (29. 01. 2007.)
- Uredba o poverljivosti informacija (04. 01. 2008.)
- Uredba o administrativnim merama i kaznama (04. 11. 2008.)
- Uredba o postupcima izdavanja dozvola za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, gasovodnih mreža, direktnih elektroenergetskih linija i direktnih cevovoda (04. 11. 2008.).

Institucionalni okvir

Glavne institucije su MER, RUE i Nezavisna komisija za rudnike i minerale (NKRM).

Ministarstvo za energetiku i rudarstvo (MER) je odgovorno za donošenje energetske politike i donošenje odluka za energetske sektor, koji promovišu reformu tržišta i dobro upravljanje. Ministarstvo je stvorilo organizacione i institucionalne preduslove za realizaciju ovih nadležnosti.

Misija MER-a je da doprinosi razvoju životnog standarda i nacionalne dobrobiti, promovišući održivi razvoj energetske industrije, iskopavanje rude na Kosovu, uz obezbeđivanje efikasnog korišćenja energetskih i rudnih resursa.

MER je usvojio stratešku dugoročnu viziju energetskog i rudarskog sektora na Kosovu. MER sprovodi reforme orijentisane na tržište i koordinira restrukturiranje sektora energetike i rudarstva, na način koji će ih pripremiti za privlačenje prekopotrebnih privatnih investicija u jednom otvorenom i transparentnom procesu u skladu sa propisima EU i Sporazumom o energetske zajednici jugoistočne Evrope, čime treba da se obezbede energetske usluge visokog kvaliteta, sa tehnologijom koja neće škoditi životnoj sredini i koja je jeftina, što predstavlja put ka održivom razvoju naše zemlje.

Strateški ciljevi obuhvataju:

- Razvoj i sprovođenje politike, strategije i zakonskog okvira za reformu i restrukturiranje energetskog sektora u skladu sa propisima EU;
- Promocija i podrška razvoju konkurentnog tržišta energije, koje je integrisano u buduće tržište energije EU;
- Promocija održivog finansijskog oporavka energetskih preduzeća;
- Postizanje sigurnosti napajanja potrošača energijom, uz niske troškove i na način koji nije štetan po životnu sredinu;
- Ohrabrivanje istraživanja i razvoja novih rezervi lignita i drugih minerala;
- Razvoj i sprovođenje politika, strategija i zakonskih okvira za sektor rudarstva;
- Promocija privatnih investicija u sektor energetike i rudarstva u vidu javno-privatnog partnerstva.

Regulatorni ured za energiju (RUE) – Regulatorni ured za energiju je institucija koja je odgovorna za osnivanje, promovisanje i zaštitu slobodnog i konkurentnog tržišta energije koje se zasniva na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije. Sastoji se od četiri odeljenja, tehničke savetodavne grupe i Administrativne službe, sa sledećim odgovornostima:

- Odeljenje za pravna pitanja i licenciranje – pruža zakonsku podršku prema važećim zakonima Republike Kosovo, u vezi svih pitanja iz energetskog sektora, kao što su izrada svih vidova licenci, raznih aplikacija i postupaka za licenciranje i odobravanje. Odeljenje za pravna pitanja i licenciranje je odgovorno i za nadzor/ praćenje licenciranih aktivnosti.
- Odeljenje za zaštitu potrošača – bavi se žalbama potrošača i sporovima između energetskih organizacija. Pri obavljanju zadataka i odgovornosti, ovo Odeljenje saraduje sa svim organizacijama koje na legitiman način predstavljaju potrošače.
- Odeljenje za tarife i cene – bavi se opštim energetskim tarifama, analizira i priprema za odlučivanje tarifni sistem, strukture i nivoe tarifa koje predlažu energetske organizacije. Ovo odeljenje je odgovorno i za sprovođenje novih elemenata konkurencije na tržištu.
-
- Odeljenje za snabdevanje energijom i strukturu tržišta – prikuplja i analizira informacije u vezi sa energetskim kapacitetima i bilansom. Analizira uticaj različitih faktora kao što su inflacija, cena goriva, amortizacija itd. na tržišnu cenu i na redovnu cenu koju plaća krajnji potrošač. Ovo odeljenje vrši i praćenje tržišnih cena.
- Tehnička savetodavna grupa – tehnička savetodavna grupa pruža tehničke savete Bordu RUE i odeljenjima, da bi oni mogli da obavljaju svoje funkcije u skladu sa zakonom.

- Administrativna služba – Administrativna služba pruža administrativnu podršku svim drugim odeljenjima RUE, kao i Bordu, u cilju normalnog funkcionisanja RUE.

Nezavisna komisija za rudnike i minerale (NKRM) – osnovana je u januaru 2005. godine uredbom UNMIK-a br. 2005/2 i predstavlja Nezavisnu regulatornu agenciju za sektor rudarstva. NKRM je odgovorna za izdavanje licenci za istraživanje i korišćenje minerala, uključujući i lignit. Ona je odgovorna za nadzor nad izdatim licencama.

Ostali vladini organi, kao što su Ministarstvo za životnu sredinu i prostorno planiranje, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo trgovine i industrije, Ministarstvo ekonomije i finansija, imaju važnu ulogu u nadzoru socijalne, ekonomske i ekološke odgovornosti energetske industrije.

Republika Kosovo je vlasnik javnih preduzeća na Kosovu, uključujući i ona u energetsom sektoru, pri čemu pravo vlasništva nad javnim preduzećima Vlada obavlja preko Ministarstva ekonomije i finansija, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.

Energetska preduzeća

Kosovska energetska kompanija (KEK D.D.) – je javna kosovska kompanija koja je vlasnik i upravlja proizvodnim i distributivnim kapacitetima električne energije i ugljenokopima. Operativno i finansijsko poslovanje KEK-a u periodu 1999-2004 bilo je negativno. KEK D.D. je bio pod upravom strane kompanije od septembra 2002. godine do decembra 2006. godine. Od januara 2007. godine je takođe jedna strana kompanija nastavila sa pružanjem tehničke pomoći. Ipak, ova tehnička pomoć, zajedno sa domaćim rukovodstvom nisu uspjeli da postignu da KEK bude finansijski održiv.

Operator sistema prenosa i tržišta električne energije (KOPST D.D.) je osnovan 2006. godine u skladu sa odredbama o razdruživanju Zakona o energiji i uslovima Sporazuma o energetske zajednici. KOPST D.D. je kompanija u javnom vlasništvu, koja je odgovorna za upravljanje, planiranje, održavanje i razvoj prenosne mreže i njene interkonekcije sa susednim energetske sistemima, na način koji obezbeđuje sigurnost snabdevanja na Kosovu. Osim toga, KOPST D.D. je odgoovran za funkcionisanje i upravljanje tržištem električne energije na veliko na Kosovu. Glavni izvor prihoda KOPST D.D. su naknade za prenos koje plaća KEK D.D., a koje utvrđuje RUE.

Kompanije centralnog grejanja postoje u Prištini, Đakovici i u Mitrovici. Ukupno, one proizvode toplotnu energiju za grejanje u količini od 130 GWh_{th}/vit, ili oko 3% od potreba za grejanjem na Kosovu. Postrojenja za centralno grejanje snabdevaju gusto naseljene delove gradova i javne objekte, kao što su bolnice, škole i administrativne zgrade. Na sistem toplana u Prištini otpada više od 80% ukupnih grejnih kapaciteta na Kosovu. Ovim sistemom upravlja Termokos D.D., lokalno preduzeće koje pruža javne usluge. Ova tri sistema imaju velike komercijalne gubitke.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti energetike, MER i druge relevantne strane su, između ostalog, fokusirani na sledeće:

- Priprema tenderskog paketa za termocentralu Novo Kosovo;
- Završetak procesa razdruživanja (restruktuiranja) KEK-a D.D. i priprema za privatizaciju usluga distribucije i snabdevanja električnom energijom;
- Poboljšanje fakturisanja i naplate;
- Usvajanje izmenjenih i dopunjenih sektorskih zakona i drugih potrebnih zakona, kao i stvaranje preduslova za privatne investicije u energetske sektor;

- Povećanje kapaciteta za proizvodnju lignita za postojeće termocentrale, kao i pripreme za otvaranje novog ugljenokopa Sibovac jugozapad;
- Održavanje i normalan rad postojećih termocentrala;
- Pripreme za otpočinjanje davanja koncesija za male hidrocentrale i opravka postojećih malih hidrocentrala kroz privatne investicije;
- Saradnja sa svim zemljama u regionu kroz aktivno učestvovanje u okviru SEZ;
- Rast svesti o koristi od racionalnog korišćenja energije i korišćenja alternativnih izvora energije;
- Promovisanje korišćenja sunčeve energije kroz pilot projekte; i
- Potpuno otvaranje tržišta električne energije za potrošače koji nisu domaćinstva.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti energije, MER i druge relevantne strane su, između ostalog, fokusirani na sledeće:

- Nastavak prema planu izgradnje novog proizvodnog kapaciteta TC Novo Kosovo;
- Otvaranje ugljenokopa Sibovac jugozapad;
- Pripreme za revitalizaciju blokova TC Kosovo B;
- Izgradnja hidrocentrale Žur i više malih novih HC;
- Privatizacija distribucije i snabdevanja;
- Izgradnja dalekovoda 400 kV prema Albaniji;
- Izgradnja nove trafostanice 400/110kV – Peć 3, zajedno sa spojnim vodovima; i
- Sanacija posledica po životnu sredinu koje je naneo KEK D.D.

U vezi sa sveobuhvatnim poboljšanjem kvaliteta usluga i integracije u regionalne tržište električne energije, biće izmenjeni propisi koji regulišu tranzitno tržište. Pošto ga usvoji Regulatorni ured za energiju, KOPST treba da podrži realizaciju mehanizma prekogranične trgovine / kompenzacije između operatora prenosnih sistema za tranzit (CET/ITC). Biće nastavljeno učestvovanje u regionalnom mehanizmu bilansiranja, biće nastavljene napore za učlanjivanje KOPST-a u Evropsku mrežu operatora prenosnih sistema za električnu energiju – ENTSO-E (European Network Transmission System Operators for Electricity).

f. Informaciono društvo i mediji

Telekomunikacije su ključni element za domaće ekonomske aktivnosti i od suštinske važnosti za postizanje međunarodnih komercijalnih sporazuma. Industrija komunikacija predstavlja profitabilan sektor za makroekonomske indikatore i služi kao katalizator u takozvanoj “pametnoj ekonomiji”. Istovremeno, ova industrija služi i kao “prozor” za poslovne subjekte i pojedince tako što omogućava brz i globalan pristup. Takođe, on služi kao sredstvo za promovisanje transparentnosti i efikasnosti upravljanja.

Licencni režim – liberalizacija tržišta telekomunikacija za fiksne telekomunikacione mreže i za lokalne usluge, za međugradske i međunarodne usluge, formalno je izvršena 2003. godine usvajanjem Zakona o telekomunikacijama (Uredba UNMIK-a 2003/16 od 12. maja 2003. godine).

Fiksna telefonija – trenutno PTK i IPKO Net su jedini operatori koji imaju licencu za pružanje usluga fiksne telefonije, kao pružaoci usluga u lokalnu, međugradske i međunarodne usluge. RAT je

licencirala PTK 30. jula 2004. godine, a IPKO-Net 8. septembra 2006. godine (IPKO je počeo da pruža ove usluge 2008. godine) u skladu sa članom 50 Zakona o telekomunikacijama za pružanje usluga fiksne telefonije. Licence važe 15 godina. Kao zadatak i obaveza koji proizilaze iz ove licence, PTK treba da ispuni ove obaveze, uključujući zahteve za obezbeđivanje telefonskih usluga za 50% domaćinstava do 31. decembra 2005. godine i za 25% stanovništva do 31. decembra 2007. godine. PTK je potpuno završila sa digitalizacijom fiksne mreže u toku 2007. godine.

Aurora Israphon je dobila licencu za pružanje međunarodnih telekomunikacija 18. jula 2006. godine. Ova licenca će omogućiti pružanje prenosa glasa i podataka na međunarodnom nivou.

Proces rebilansiranja fiksnih telefonskih tarifa i dalje traje, ali podaci za određivanje fiksnih tarifa još nisu utvrđeni. Regulisanje tarifa je odgovornost RAT. Ipak, još uvek nije definisano vreme za bilo koje obaveštenje o izmeni tarifa.

Usluge interneta – prve licence za pružanje usluga interneta, ISP date su DardaNet-u (deo PTK D.D.), Ipko Net-u i Kujtesi 18. maja 2005. godine. Posle toga, počev od 2007. godine, dato je još 7 (sedam) licenci za pružanje usluga interneta, tako da je ukupno licencirano 10 (deset) pružalaca usluga interneta. RAT je dala licence na osnovu zahteva pružalaca usluga koji su želeli da legalizuju svoj status. Sve licence važe 15 godina, a licenca je plaćena 150.000 evra. Ipak, dozvole za pružanje VoIP usluga nisu uključene u ove licence. RAT nema službeni stav za VoIP, a takođe ne postoji ni regulativa za ovo pitanje. Korišćenje usluga interneta je dostiglo 23% krajem 2008. godine.

Usluge mobilne telefonije- u sektoru mobilne telefonije trenutno su licencirana dva operatora koja pružaju usluge mobilne telefonije. Operator VALA je operator javne mobilne telefonije kojeg je licencirala RAT u avgustu 2004. godine. VALA je osnovana 2000. godine kao projekat domaćeg operatora PTK. Pošto Kosovo nema sopstveni telefonski kod, VALA koristi kod Monaka (377) iz opsega brojeva koji su izdvojeni iz Monako Telekomu.

Drugi operator mobilne telefonije je Konzorcijum IPKOnet – Telekom Slovenije/ Mobitel, koji je dobio licencu od RAT-a 6. marta 2007. godine. Ovaj operator je počeo da pruža svoje usluge krajem 2007. godine i do sada je uspeo da dosta dobro konsoliduje svoje usluge. Ova konkurencija je dovela do povećanja izbora usluga mobilne telefonije i istovremeno do rapidnog pada cena usluga. I ovaj operator isto kao i VALA zbog nepostojanja domaćeg telefonskog koda mora da koristi telefonski kod Slovenije (386).

Sveukupna rasprostranjenost mobilne telefonije koju su postigla dva operatora do kraja 2008. godine je oko 60 %.

VALA	IPKO	Ukupno
42.19%	16.62%	58.81 %

Sporazum o interkonekciji između operatora VALA i IPKO je postignut uz pomoć RAT i između ostalog reguliše i tarifiranje poziva između njih, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

Predlog PTK/VALA	Mobile termination rates (euro cent)				Asimetrija
	PTK Mobile		IPKO Mobile		
	Peak	Off-peak	Peak	Off-peak	
PTK	12.5	6.25			
IPKO	5	3	8.5	5.1	1.7

TRA Dec.	6.8	6	12.8	11.3	1.89
PTK/IPKO Agreement	6.8	6	11.2	9.9	1.65

Drugi operator mobilne telefonije koji de fakto funkcioniše na Kosovu je nelegalni operator mobilne telefonije Telenor (Mobtel). Operator GSM 900 MHz koji je bio prisutan na Kosovu pre rata, iako bez licence, i dalje nastavlja da funkcioniše na Kosovu. Vlada Kosova i RAT smatraju rad ovog operatora nelegalnim jer još uvek nisu uspeli da spreče njegov rad. UNMIK je pozvao Mobtel da legalizuje svoj status i podnese zahtev za dobijanje licence od RAT kao što to predviđa Zakon o telekomunikacijama. Posle odbijanja da to učini, UNMIK je tražio od Mobtelaa da oslobodi GSM frekvencije na Kosovu. Mobtel radi koristeći telefonski kod Srbije (381).

U donjoj tabeli je dat sumarni prikaz vrsta i broja licenci koje je do sada izdala RAT::

Vrsta licence	Broj licenci
Licenca za usluge mobilne telefonije	2
Nacionalna licenca za usluge fiksne telefonije	3
Licenca za pružanje usluga interneta	10
Licenca za međunarodne telekomunikacione usluge	5
Licenca za međunarodnu telekomunikacionu opremu	5
Licenca za usluge sa dodatom vrednošću	14
Licenca za MVNO (Mobile Virtual Network Operator)	2

Na Kosovu postoji 114 subjekata prenosa, 8 kablovskih operatora i oko 20 pružalaca programskih usluga.

Medijska scena se puno promenila u poslednje dve godine. Emitovanje se više ne vrši samo na klasičan način, preko zemaljske mreže. Razvoj tehnologije je doveo do uvođenja novih platformi. Promene se i dalje odvijaju, ali je njihovo regulisanje ostalo iste. Svaka platforma treba da bude u skladu sa pravilima i uslovima za efikasno funkcionisanje i u skladu sa evropskim zakonima i standardima.

Nezavisna komisija za medije (NKM) je jedini ovlašćeni organ za regulisanje emitovanja programa u Republici Kosovo.

Zadatak NKM je da promoviše razvoj zdravog medijskog tržišta koje je na usluzi svim građanima Kosova; da ohrabri profesionalizam među novinarima. Menadžerima i vlasnicima medija i da zaštiti slobodu govora, raznovrsnost mišljenja, pristup informacijama novinara i javnosti, kao i interes korisnika medija i operatora prema zakonskim odredbama.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti informacionog društva, na snazi je sveobuhvatni zakonski okvir koji reguliše ovaj sektor. Ovaj okvir čini sledeći primarni zakoni:

- *Zakon o Telekomunikacijama br. 2002/7* – ovaj Zakon pokriva sve telekomunikacione usluge i sve pružaoce telekomunikacionih usluga, stvara zakonski, regulatorni i transparentni ambijent i promovira investicije i slobodnu konkurenciju, u cilju ispunjavanja potreba svih korisnika telekomunikacionih usluga.
- *Zakon o uslugama informacionog društva br. 02/L-23* – ovaj Zakon pravno izjednačava dokumentaciju u elektronskom obliku sa tradicionalnom dokumentacijom koja se podnosi na papiru, u cilju olakšavanja komercijalnih aktivnosti koje obuhvataju, ali nisu ograničene samo na to, kupoprodaju koja se obavlja preko interneta, odnosno e-trgovinu, elektronske bankarske i finansijske usluge (e-plaćanja), pružanje usluga elektronske vlade, kupovinu u elektronskom vidu od kompanija (e-kupovina).

Sa ciljem sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor informacionog društva, na snazi je sveobuhvatni okvir podzakonskih akata, koji čine sledeći propisi:

- AN o proceni kazne za prekršaje u telekomunikacijama br. 2004/3;
- Uredba o licenciranju i ovlašćenjima br. 01/2005;
- Izmene i dopune uredbe o licenciranju i ovlašćenjima br. 182/07-B;
- Uredba o postupcima ispitivanja i inspekcije br. 01/2006;
- Uredba o postupcima rešavanja sporova br. 183/07;
- Uredba o tarifiranju spektra br. 182/07;
- Uredba o izdavanju licenci za usklađivanje prava na korišćenje radio frekvencija br. 008/08;
- Uredba o zaštiti potrošača i tajnosti korisnika telekomunikacionih usluga br. 222/08;
- Uredba o numeracionom planu br. 153/07;
- AN o tarifama i procesu apliciranja br. 180/07.
- Izmene i dopune uredbe o tarifiranju spektra br. 028/09.

U cilju sprovođenja efikasnih politika u oblasti informacionog društva i medija, u primeni su i sledeći dokumenti:

- Politika sektora telekomunikacija – sadrži politiku Vlade Kosova za sektor telekomunikacija za srednjoročni i dugoročni period.
- Nacionalna strategija za informaciono društvo – formulisana na inicijativu Ministarstva transporta, pošta i telekomunikacija i uz podršku Kosovskog fonda za otvoreno društvo (KFOS), ova strategija je rezultat multisektorskog partnerstva, kao potreba za sektor informacionog društva. U ovoj Strategiji predviđeni su strateški ciljevi: da Kosovo postane član aktivne i konkurentne ekonomije zasnovane na znanju, što će obezbediti demokratski i prosperitetni pristup ekonomskom razvoju. Ovaj strateški cilj je podeljen na pet sektorskih ciljeva;
- eSEE Agenda+ za razvoj informacionog društva u JE 2007-2012 – je dokument kojeg su potpisale vlade zemalja jugoistočne Evrope i time iskazale potpunu spremnost za sprovođenje prioriteta i ciljeva iz ovog dokumenta, kao jedan veliki korak u pravcu zajedničkih napora za izgradnju informacionih društava u zemljama jugoistočne Evrope.

Institucionalni okvir

Ministarstvo transporta, pošte i telekomunikacija kao institucija koja je odgovorna za pitanja telekomunikacija, u svom sastavu ima Odeljenje za telekomunikacije.

U sektoru telekomunikacija prati usklađenost sa evropskim standardima koji obuhvataju tarife i takse, kvalitet usluga i tehničkih standarda, donosi radne politike za promovisanje konkurencije i analizira potrebe potrošača.

U sektoru informacionih tehnologija podržava informacione tehnologije i inovacije, npr. Elektronsku trgovinu, podržava pristup tehnologiji i podstiče razvoj naučnih sistema u informacionim tehnologijama.

Regultorna agencija za telekomunikacije (RAT) je odgovorna za licenciranje i nadzor pružalaca telekomunikacionih usluga, ohrabruje učestvovanje privatnog sektora i konkurentnost u pružanju usluga. Ova agencija takođe uspostavlja standarde za pružaoce usluga na Kosovu i utvrđuje odredbe za zaštitu potrošača.

Nezavisna komisija za medije (NKM) je nezavisni regulator za regulisanje emitovanja programa na Kosovu. Cilj jedinog regulatora za emitovanje programa je da raspodeli jedan oskudan izvor – frekventni spektar – na pravi i otvoren način za što bolje pružanje usluga svim ljudima na Kosovu. NKM promoviše etičke i tehničke standarde za medije na Kosovu. Ona je donela više propisa koji dovode lokalne emitere na evropski standard profesionalizma i nepristrasnosti pri emitovanju vesti. Kroz upravljanje planom raspodele frekvencija, NKM takođe pokušava da obezbedi nepristrasnost u konkurentnosti među emiterima. Aktivnosti NKM obuhvataju praćenje pokrivanja aktuelnih dešavanja, davanje komentara u vezi propisa koji se odnose na medije, procenjuje žalbe i sprovodi propise i prati poštovanje uslova licenci koje je izdala NKM.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti informacionog društva i medija, sprovode se aktivnosti na uvođenju interneta u sve škole i akademske institucije, razvoju programa za kontinuiranu obuku vladinih službenika u sferi savremenih informacionih i komunikacionih tehnologija do sredine 2009. godine (ECDL/ICDL), vrši se razvoj programa za funkcionalizaciju korišćenja standardnog telefonskog broja za hitne slučajeve “E-112” i izrada radnih planova za integrisane hitne službe i komunikacione službe za javnu bezbednost, osnivanje državnih računskih centara za reagovanje u vanrednim slučajevima i otpočinjanje razmene informacija, stvaranje uslova za elektronsku trgovinu, elektronske nabavke i primenu elektronskog potpisa. U međuvremenu, na osnovu nadležnosti RAT-a, predviđa se usklađivanje tabele raspodele frekvencija u skladu sa zajedničkom evropskom tabelom za raspodelu frekvencija i sa odlukom br. 676/2002/EC, obezbeđivanje elektronskih sredstava (napredni softver za upravljanje frekventnim spektrom), osnivanje fiksnih stanica za praćenje spektra, povećanje kapaciteta za praćenje spektra i daljinsko merenje parametara emitovanja, održavanje spektra, identifikacija emitera i lokacija izvora štetnih interferencija, definisanje režima pristupa i univerzalnih usluga, angažovanje na dobijanju pozivnog koda za telefonske usluge i koda za top nivo nacionalnog domena za usluge interneta – državni kod za internet, kao i kod “Call Sign” za radio amatere, promovisanje zajedničkih čvorišta za internet, izrada studije za definisanje tržišta sa ciljem definisanja pružalaca usluga koji imaju značajnu snagu na tržištu, analiza relevantnih tržišta u sektoru elektronskih komunikacija, regulisanje usluga koje pružaju operatori sa značajnom snagom na tržištu, priprema i usvajanje uredbe o prenosivosti brojeva (eng. Number Portability), priprema i usvajanje uredbe o izboru i predizboru nosilaca (eng. Carrier Selection and Carrier Preselection), priprema i usvajanje uredbe o RUO (RUO - Reference Unbundling Offer), razvoj i detaljno sprovođenje sistema politike cena/ tarifa, sprovođenje rebilansiranja tarifa od strane PTK i završetak i sprovođenje Nacionalne strategije za infrastrukturu za bežični pristup. Na osnovu svojih nadležnosti, NKM će uraditi strategiju za prelazak sa analognog na digitalni sistema emitovanja, sprovedeće kapitalni projekat mobilnog praćenja kroz obezbeđivanje opreme za prijem signala analognih i kablovskih medija i njihovog arhiviranje.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti informacionog društva i medija, biće izvršene izmene Zakona o telekomunikacijama i Zakona

medijima i komisiji za emitovanje na osnovu zaključaka dobijenih iz sprovedene analize. Kada se radi o nadležnostima RAT planira se uvođenje kategorija pogodnih za licenciranje/autorizaciju/registraciju, usvajanje pravila za funkcionisanje RAT, uključujući usvajanje statuta, kompletiranje organizacionih i sistematizacionih naređenja, kao i izrada uredbe o pravu pristupa licenciranih operatora za pružanje telekomunikacionih usluga.

g. Finansijska kontrola

Odeljenje trezora je odgovorno za sprovođenje dobrih međunarodnih praksi u upravljanju javnim novcem Republike Kosovo.

Obezbeđivanje transparentnog i informativnog finansijskog okruženja i kontrole u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti uključuje:

- Usklađivanje sa međunarodnim standardima računovodstva u javnom sektoru (IPSAS)
- Izrada i sprovođenje okvira za unutrašnju kontrolu javnih finansija u skladu sa standardima EU.
- Realizacija Kosovskog konsolidovanog budžeta u skladu sa važećim zakonom, uredbama i postupcima.
- Povećanje unutrašnjih kapaciteta Trezora za upravljanje dugovima.
- Razvoj i održavanje predviđanja i upravljanja novčanih tokova u cilju maksimizacije korišćenja vladinih sredstava.
- razvoj i proglašavanje potrebnih politika i postupaka.

U skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, Trezor je odgovoran za razvoj okvira politika za unutrašnju kontrolu javnih finansija, sprovođenje finansijskih propisa UKJF (Unutrašnje kontrole javnih finansija), edukaciju u vezi sa unutrašnjom finansijskom kontrolom, realizacijom budžeta, prikupljanju i vođenju računa o javnom novcu.

Trezor je odgovoran za osnivanje računovodstvenog okvira koji će u okviru potpunog računovodstva i kontrole omogućiti Trezoru i budžetskim organizacijama da ispune svoje zakonske i moralne obaveze za realizaciju Kosovskog konsolidovanog budžeta na efikasan i efektivan način, imajući u vidu principe transparentnosti i računovodstva.

Trezor ima sledeće odgovornosti:

- a) Vršenje kontrole isplata, kako unutar budžetskih organizacija, tako i onih koje se obavljaju direktno iz Trezora.
- b) Ohrabrivanje prenošenja realizacije budžeta u okviru doslednog računovodstvenog okvira i unutrašnje kontrole.
- c) Preduzimanje sveobuhvatnih koraka u pogledu revizije glavnih dokumenata koji sadrže odobrenja (potpise) i dokumentacije u vezi sa troškovima koje čuva Trezor za potrebe revizije.
- d) Vođenje detaljnog računovodstvenog registra svih transakcija, uključujući vođenje obaveza i troškova u centralizovanoj sveobuhvatnoj knjizi kojoj sve budžetske organizacije mogu da pristupe na daljinu.
- e) Izrada sveobuhvatnih finansijskih izveštaja i propisa koji su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i službenom finansijskom statistikom (GFS).
- f) Uvođenje propisa za troškove koji obezbeđuju da gornje aktivnosti budu sprovedene na dosledan način i da trenutno izvršavanje budžeta odražava onakav budžet koji je usvojila Skupština Republike Kosovo.

Zakonski okvir

Oblast aktivnosti upravljanja javnim finansijama određena je zakonskim okvirom koji reguliše pitanja prijema, čuvanja, investicija i trošenja javnog novca. Zakonski okvir čine:

- Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti br. 03/ L-048;
- Zakon o podeli budžeta Republike Kosovo br. 03/L- 088 izmenjen i dopunjen Zakonom br. 03/L- 093;
- Zakon o javnim nabavkama br. 2003/17 izmenjen i dopunjen uredbom br. 2007/20;
- Zakon o finansiranju lokalne uprave br. 03/L-049.

U cilju sprovođenja zakonskog okvira koji tretira pitanja javnih finansija doneti su i sledeći podzakonski akti:

- AN 2005/11 o upravljanju i registraciji vladinom imovinom
- AN 2006/13 o plaćanju troškova za električnu energiju
- Finansijska uredba – 01 o unutrašnjoj kontroli javnih finansija
- Finansijska uredba i naređenje Trezora – 02 o trošenju javnog novca
- AN br. 2007/4 o bankarskim računima opština
- AN br. 2008/10 o uputstvu za završetak finansijske godine - 2008
- AN br. 2008/14 o početku finansijske godine - 2009
- AN br. 2008/9 o postupcima plaćanja ambasada u inostranstvu Ministarstva spoljnih poslova
- AN br. 2008/ 13 o godišnjem izveštavanju budžetskih organizacija
- AN br. 2008/08 o sprovođenju izvršnih odluka sudova
- AN br. 2007/6 o ujednačavanju standarda za referentne brojeve za prikupljanje prihoda
- AN br. 2005/08 o ekonomskoj klasifikaciji troškova
- AN br. 2005/07 o realizaciji opšteg budžeta Kosova.

Sprovođenje efikasnih politika u oblasti upravljanja javnim finansijama zasniva se na sledećim strateškim dokumentima:

- Politika unutrašnje kontrole javnih finansija, koju je usvojila Vlada u januaru 2005. godine (odluka 4/130), izmenjena i dopunjena 1. marta 2006. godine;
- Akcioni plan za reformu javne administracije;
- Akcioni plan za decentralizaciju;
- Srednjoročni okvir troškova;
- Strateški plan MEF-a;
- Strateški plan Trezora.

Institucionalni okvir

Odeljenje trezora je institucija koja je odgovorna za prikupljanje, čuvanje, investiranje i trošenje javnog novca, kao i za realizaciju Konsolidovanog budžeta Republike Kosovo. Ove funkcije obavljaju se preko sledećih odseka:

1. Odsek za finansijsko izveštavanje, računovodstvo i grantove;
2. Odsek za upravljanje raspoloživim novcem i dugovima;
3. Odsek za javne prihode;
4. Odsek za plate;
5. Odsek za upravljanje finansijama Kosova;
6. Odsek za administraciju i informacione tehnologije;
7. Unutrašnja revizija.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva, Odeljenje trezora planira da uradi sledeće:

- Izmene i dopune administrativnih naređenja u skladu sa usvojenim zakonima, kao što su ZUJFO, Zakon o budžetskoj raspodeli, koji su usvojeni 2008. godine i koji imaju uticaj na politiku unutrašnje kontrole javnih finansija i realizaciju budžeta;
- Kontinuirana edukacija službenika budžetskih organizacija u cilju povećanja kvaliteta upravljanja javnim finansijama i efikasnog korišćenja ISUJFK (Informacioni sistem upravljanja javnim finansijama na Kosovu);
- Unapređivanje Jedinice za unutrašnju kontrolu javnih finansija;
- Povećanje kapaciteta Jedinice za upravljanje dugovima i investicije;
- Objavljivanje administrativnog naređenja za decentralizaciju upravljanja troškovima;
- Objavljivanje administrativnog naređenja o investiranju javnog novca;
- Sprovođenje modula za elektronsko poravnanje bankarskih računa.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti Trezora, predviđeno je da se sprovede sledeće:

- Decentralizacija upravljanja troškovima Trezora i budžetskih organizacija;
- Prenos odgoovornosti za arhiviranje finansijske dokumentacije sa Trezora na budžetske organizacije;
- Uvođenje softvera za dugove;
- Uvođenje digitalne arhive;
- Uvođenje kreditnih bankarskih kartica;
- Otvaranje banakrskih računa za ambasade.

h. Statistika

Zavod za statistiku Kosova (ZSK) funkcioniše kao profesionalna kancelarija još od 1948. godine i prošao je kroz sve istorijske faze Kosova. 2. avgusta 1999. godine ZSK je ponovo počeo da radi kao nezavisna i profesionalna institucija javne administracije na Kosovu. ZSK je izvršna agencija u okviru Ministarstva javnih službi (MJS) i ima ukupno 134 radnika.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti statistike, na snazi je *Uredba UNMIK-a br. 2001/14 o statistici* koja je stupila na snagu 2. jula 2001. godine.

Zakon o službenoj statistici je urađen i čeka na usvajanje u Skupštini. Do usvajanja zakona, ZSK radi na osnovu UNMIK-ove uredbe.

Pema Uredbi 2001/14, funkcije ZSK su: (a) izrada i sprovođenje opštih strategija, politika i standarda za prikupljanje podataka, izradu statističkih podataka, izradu elektronskih izveštaja, kao i za dostavljanje statističkih informacija i podataka; (b) obezbeđivanje da svi izveštaji budu urađeni i dostavljeni na osnovu priznatih i odgovarajućih metoda i tehnika koje se koriste u oblasti statistike; (c) osnivanje i razvoj naprednih statističkih usluga; (d) predlaganje uredbi, prema potrebi, o pitanjima u vezi sa statističkim uslugama; (e) obavljanje svih funkcija koje obavlja regulatorni organ za statističke usluge; (f) obezbeđuje službenu statistiku o ekonomiji, demografiji, socijalnoj situaciji i životnoj sredini na Kosovu; (g) vrši statistička istraživanja; (h) pripremanje i održavanje registara koji se koriste za statističke svrhe; (i) obezbeđivanje pristupa statističkim informacijama i podacima svim korisnicima, kao i organima i organizacijama javne administracije, ekonomskim institucijama, relevantnim naučnim i profesionalnim institucijama, medijima i široj javnosti, u skladu sa važećim zakonom; (j) garantovanje uslova za tumačenje standarda prikupljenih i obrađenih podataka, kao i preduzimanje mera za reagovanje pri slučajnom ili namernom pogrešnom korišćenju statističkih podataka; kao i (l) saradnja sa međunarodnim i vladinim agencijama i nevladinim organizacijama u cilju promocije razvoja i koherentnog pružanja statističkih usluga.

Institucionalni okvir

Zavod za statistiku Kosova je nezavisna agencija pri Ministarstvu javnih službi (MJS) i odgovoran je za prikupljanje, obradu, analizu i objavljivanje podataka. ZSK ima sedam odeljenja:

- Odeljenje za ekonomsku statistiku i nacionalne račune,
- Odeljenje za statistiku stanovništva,
- Odeljenje za poljoprivrednu statistiku i statistiku životne sredine,
- Odeljenje za socijalnu statistiku,
- Odeljenje za metodološku i tehnološku statistiku,
- Odeljenje za administraciju, i
- Kancelarija za popis stanovništva.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima akcionog plana za evropsko partnerstvo u oblasti statistike, ZSK je između ostalog fokusiran na jačanje administrativnih kapaciteta i povećanje operativne i finansijske nezavisnosti, kao i na obezbeđivanje tačnosti statistike, uključujući kvalitet podataka dobijenih iz anketiranja ispitanika, čime ZSK redovno dobija besplatne podatke.

Sprovođenje Zakona o službenoj statistici Kosova donošenjem podzakonskih akata biće realizovano u kontinuitetu.

U cilju izgradnje kapaciteta, ZSK je predvideo izradu i usvajanje Akcionog plana za sprovođenje strateškog plana razvoja ZSK. Takođe, aktivnosti uključuju i zapošljavanje 15 profesionalnih službenika za proizvodnju statističkih podataka, kao i profesionalnu obuku u cilju povećanja kapaciteta ZSK (metodologija, prakse i metode EUROSTAT-a, uzorkovanje, softverski programi i analiza), osnivanje radnih grupa za određene oblasti sa ciljem poboljšavanja kvaliteta i tačnosti podataka.

Takođe, zahtevaće se tesna saradnja ZSK i resornih institucija u obezbeđivanju podataka, obuku odgovornih službenika koji učestvuju u redovnim anketama.

U vezi sa razvojem ekonomske statistike i ubrzavanja razvoja socijalne statistike, biće urađeni i objavljeni nacionalni računi - BDP (GDP) - pristup troškovima 2007, biće urađeni i objavljeni nacionalni računi - BDP (GDP) - pristup proizvodnji (tabela ponude-potražnje - SUT 2005/2006).

Nastaviće se sa strukturnom anketom preduzeća 2008, publikovanjem strukturne ankete preduzeća 2006, kontinuiranim prikupljanjem podataka o proizvodnim cenama (svaka tri meseca), biće urađeno više statistika, kao što su hotelske usluge 2008.

Među ostalim aktivnostima u vezi sa ovim prioritetom je i godišnje objavljivanje statističkih podataka o indeksu potrošačkih cena (IPC), inflaciji za 2008. godinu, objavljivanje statističkih podataka o spoljnoj trgovini za 2008. godinu, prikupljanje potrošačkih cena i objavljivanje indeksa potrošačkih cena (IPC) (statistički podaci o inflaciji) za 2009. godinu biće urađeni u kontinuitetu, kao i objavljivanje mesečnih statističkih podataka o spoljnoj trgovini.

Biće nastavljen razvoj statistike putem različitih anketa i upitnika, između ostalog i putem realizacije i objavljivanja ekonomskih anketa o poljoprivrednim domaćinstvima i objavljivanje poljoprivredne statistike 2008.

Ostale predviđene aktivnosti u APEP su i objavljivanje agro-monetarne statistike – cene i indeksi cena poljoprivrednih proizvoda, realizacija statistike životne sredine i njihovo objavljivanje za 2008. godinu.

Realizacija i objavljivanje ankete o porodičnom budžetu (APB), kao i realizacija i objavljivanje ankete o radnoj snazi (ARS).

Statistika obuhvata i statistiku stanovništva, koja će biti nastavljena prikupljanjem, analizom i objavljivanjem vitalnih podataka o: rođenju, smrti, venčanju i razvodu u periodu 2008-2009. Takođe, prva publikacije biće “Uzrok smrti”. Anкета sa Svetskom bankom o “Migracijama i subvencijama na Kosovu” čeka na realizaciju u toku ove godine (2009.).

Između ostalog, obuhvaćen je i razvoj socijalne statistike, kao što je: realizacija i objavljivanje statistike o obrazovanju, sportu, kulturi, zdravstvu, jurisprudenciji i socijalnom staranju.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti statistike, ZSK je između ostalog fokusiran na povećanje saradnje i koordinacije u statističkom sistemu Kosova u razvoju i dokumentovanju kvalitetnog sistema upravljanja i u standardizaciji proizvodnje i razdvajanju postupaka.

Osim ovoga, APEP 2008 predviđa osnivanje Statističkog saveta, osnivanje ekspertske grupe, početak usklađivanja i klasifikacije nomenklatura prema standardima EU, početak stvaranja sistema za obračun kratkoročnih tromesečnih ekonomskih indikatora za nacionalne račune.

Otpočinjanje ankete o paritetima kupovne moći, saradnji i razmeni statističkih informacija sa svim relevantnim akterima, povećanje međukonekcijskih kapaciteta informacionih tehnologija između ZSK i drugih institucija.

Dalje aktivnosti obuhvataju i izgradnju sistema GIS, standardizaciju izrade statistike u pravcu usklađivanja sa EUROSTAT-om, povećanje kapaciteta putem adekvatne obuke u oblasti rukovođenja i statistike, poboljšanje kontrole u svim fazama istraživanja.

Sledeća aktivnost u okviru razvoja statističkog sistema Kosova je i povećanje kapaciteta kroz obuku osoblja ZSK iz statističke kodifikacije.

2.3.3 PRAVO, SLOBODA I BEZBEDNOST

a. Vize, granice, azil i migracije

Republika Kosovo se geografski nalazi u centru Balkana i tokom poslednjih decenija bila je u centru nelegalnih migracionih pravaca. Da bi u kratkom periodu i Kosovo bilo spremno za proces vizne liberalizacije, kao i druge zemlje u regionu nalazimo se u završnoj fazi sprovođenja aktivnosti predviđenih APEP-om.

Legalne migracije i integrisano upravljanje granicama je prioritet Vlade Kosova, a MUP je glavni akter ne samo za ovu oblast. U vezi sa tim, MUP je pripremio dovoljan broj zakona, institucionalnih i ljudskih resursa za sprovođenje najviših evropskih standarda u vezi sa oblašću legalnih migracija i integrisanog upravljanja granicama.

Usvajanjem vizne politike biće završen i ciklus ulaska i izlaska sa Kosova i kompletirana sva infrastruktura u vezi kretanja stranih državljana na Kosovu.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti viza, kontrole granica, azila i migracija, na snazi je sveobuhvatni zakonski okvir koji reguliše ovaj sektor. Ovaj okvir sastoji se iz sledećih primarnih zakona:

Zakon o strancima (br. 03/L-126) – ovaj Zakon reguliše ulazak, kretanje i boravak stranaca u Republici Kosovo. Odredbe ovog Zakona u vezi sa boravkom stranaca ne važe za članove diplomatskih i konzularnih misija, za članove Organizacije Ujedinjenih nacija i drugih specijalizovanih institucija Ujedinjenih nacija, članove međunarodnih organizacija koje su akreditovane u Republici Kosovo i članove njihovih porodica.

Zakon o azilu (br. 03/L-066) – ovaj Zakon reguliše uslove i postupke za priznavanje, prekid, status, prava i obaveze tražilaca azila, kao i lica kojima je odobrena potpuna zaštita i privremena zaštita.

Zakon o integrisanom upravljanju i kontroli državne granice (br. 03/L-067) – ovaj Zakon utvrđuje nadležne organe i njihove odgovornosti za integrisano upravljanje i kontrolu državne granice. Ovaj Zakon sprovodi se bez prejudiciranja mandata međunarodnih organizacija, onako kako je predviđeno Ustavom Republike Kosovo. Saradnja između agencija uključuje Graničnu policiju, Carinsku službu, Fitosanitarnu službu, Veterinarsku službu i sve druge relevantne agencije, onako kako je definisano u Nacionalnoj strategiji za integrisano upravljanje granicom. Odredbe ovog Zakona primenjuju se na sva lica koja ulaze ili napuštaju Kosovo, sa izuzetkom lica koja traže ili za koje može razumno da se očekuje da će tražiti azil. U tom slučaju, primenjuje se Zakon o azilu.

U cilju sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor viza, kontrole granice, azila i migracija, na snazi su 2 podzakonska akta:

AN br. 01/2009 o ličnim kartama za strance – ovo administrativno naređenje utvrđuje postupke koji se primenju za izdavanje ličnih karata strancima, za izgubljene/ oštećene lične karte, za promenu podataka i ažuriranje podataka, format obrazaca za podnošenje zahteva za izdavanje lične karte za strance, utvrđivanje oblika i načina izrade lične karte za strance i za upravljanje dokazima za lične karte za strance.

AN o utvrđivanju pečata za ulazak i izlazak iz Republike Kosovo u PKK, koje je potpisao ministar 13. juna 2008. godine.

U cilju sprovođenja efikasnih politika u oblasti viza, kontrole granica, azila i migracija, u primeni su sledeći strateški dokumenti:

- Strategija za reintegraciju repatrijisanih lica 2007;
- Politike repatrijacije 2007;
- Strategija za integrisano upravljanje granicom;
- Standardni operativni postupci za proces prihvata lica iz zemalja domaćina koja su poreklom sa Kosova;
- Standardni operativni postupci (Granična policija).

Institucionalni okvir

Ministarstvo unutrašnjih poslova kao odgovorna institucija za pitanja viza, kontrole granice, azil i migracije ima sledeću institucionalnu strukturu:

- *Odeljenje za granicu, azil i migracije* - ovo Odeljenje vrši prijem izbeglica i tražilaca azila, pomaže u rešavanju eventualnih problema u toku procesa realizacije njihovog smeštaja i integracije u kosovsko društvo, kao i sprovođenje politika repatrijacije u skladu sa konvencijama, zakonima i standardima Evropske unije.
- *Stub granične policije;*
- *Direkcija za strance (Policija Kosova).*

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti viza, kontrole granica, azila i migracija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, između ostalog, kontinuirano radi na obezbeđivanju opreme potrebne za jačanje kontrole prelaska lica preko graničnih prelaza i jačanje kapaciteta kroz kontinuiranu osnovnu i specijalizovanu obuku pripadnika granične policije. MUP se stara o funkcionisanju Izvršnog odbora koji je osnovan 25.05.2009. godine za sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom. Takođe, MUP je potpisao sporazume i protokole o prekograničnoj saradnji sa susednim zemljama. U institucionalnom aspektu biće izgrađen centar za prijem tražilaca azila, njegova funkcionalizacija i kontinuirana obuka osoblja u vezi pitanja azila/ izbeglica, uključujući standarde i propise EU i najbolje prakse. U strateškom aspektu, biće urađeni strategija i plan za sprovođenje strategije o migracijama.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti viza, kontrole granica, azila i migracija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, između ostalog, ima za cilj poboljšanje ukupnih kapaciteta Odeljenja za granicu, azil i migracije pri MUP-u i Granične policije u okviru Policije Kosova, kroz povećanje njihovog osoblja, obezbeđivanje dovoljnog prostora za rad ovih odeljenja, obezbeđivanje obuke osoblja Odeljenja za granicu, azil i migracije u MUP-u i Graničnoj policiji i obezbeđivanje dovoljne opreme za Graničnu policiju.

b. Pranje novca

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti pranja novca, predviđene aktivnosti između ostalog biće koncentrisane na izgradnju institucionalnih kapaciteta, razvoj saradnje između MUP-a, PK, carine, PUK-a i CBK, kao i na usvajanje zakona protiv pranja novca.

c. Borba protiv organizovanog kriminala

Vlada Kosova je iskazala jasnu i bezuslovnu spremnost za beskompromisnu borbu protiv organizovanog kriminala, protiv korupcije, nezakonite trgovine i borbu protiv terorizma. Sva ova negativna dešavanja su na vrhu spiska vladinih prioriteta. Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala zahteva političku volju. Vlada Kosova je rešena da prema ovim fenomenima ima nultu toleranciju.

Između ostalih institucija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, igra važnu ulogu u koordinaciji aktivnosti na izradi strategije borbe protiv organizovanog kriminala, kao i strategije za borbu protiv terorizma i na sprovođenju ovih strategija. Ministarstvo unutrašnjih poslova je angažovano na ovoj strategiji i ona će biti završena do kraja juna 2009. godine. Osnovane su međuministarske radne grupe i utvrđena je metodologija rada, pri čemu će se grupe sastajati svake druge nedelje i raditi na izradi ovih strategija. Sva ministarstva, odeljenja i agencije koji su odgovorni za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma su mobilizirani na način da što više doprinesu izradi ovih strategija.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti organizovanog kriminala, na snazi je Privremeni krivični zakon iz 2003. godine, odnosno Zakon o izmenama i dopunama Privremenog krivičnog zakona 03/L-002 2008, tj. Krivični zakon Kosova.

U cilju efikasnog sprovođenja politika u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, u primeni su sledeći strateški dokumenti:

- Standardni operativni principi i postupci;
- Strategija za kontrolu malog i lakog oružja 2008;
- Strategija za borbu protiv trgovine ljudima 2008;
- Plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2008;
- Strateški plan za Policiju Kosova 2008-2010.

Institucionalni okvir

Ministarstvo unutrašnjih poslova, sa Policijom Kosova kao institucijom koja je odgovorna za pitanja borbe protiv organizovanog kriminala, ima sledeću strukturu:

- Odeljenje za javnu bezbednost (MUP);
- Stub za istrage u Policiji Kosova;
- Regionalne jedinice.

Direkcija za borbu protiv organizovanog kriminala – kao sastavni deo Stuba za krivična dela, radi i funkcioniše na osnovu važećih zakona, kao što je Krivični zakon Kosova, ali i na osnovu Standardnih operativnih principa i postupaka.

U vezi sa institucionalnom infrastrukturom i podelom odgovornosti u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, MUP je odgovoran za izradu politika unutrašnje bezbednosti, uključujući u to i organizovani kriminal.

Misija EULEX-a je odgovorna za praćenje i savetovanje u oblasti bezbednosti, a takođe ima i neke izvršne nadležnosti.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, MUP je pokrenuo nacrt strategije za borbu protiv organizovanog kriminala i akcioni plan za sprovođenje strategije, a započelo se i sa završetkom nacrta strategije za borbu protiv terorizma i akcionog plana za sprovođenje strategije, kao i sa izradom plana za prikupljanje malog i lakog oružja.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, predviđene aktivnosti između ostalog su koncentrisane na kontinuirano sprovođenje strategije za borbu protiv organizovanog kriminala, strategije za borbu protiv terorizma, sprovođenje strategije za borbu protiv trgovine ljudima, sprovođenje plana za prikupljanje oružja, izgradnju institucionalnih kapaciteta kroz obuku i zapošljavanje, kao i nastavak saradnje sa Interpolom i Europolom.

d. Droge

Problemi u vezi sa drogama, a posebno sa njihovim krijumčarenjem, identifikovani su kao ozbiljni u poslednjem Izveštaju o napretku. Po prvi put su državne strukture preduzele potpunu koordinaciju aktivnosti i mera svih institucija u borbi protiv organizovanog kriminala u cilju njegovog presecanja i prekidanja, kao i potrebne mere za njegovo sprečavanje. Dakle, ovom pitanju je posvećena velika

pažnja u kratkoročnim i srednjoročnim aktivnostima u APEP-u. Ovakav pristup ima za cilj smanjenje ponude, smanjivanje zahteva za snabdevanjem drogom, podizanje samosvesti i rehabilitaciju.

U kratkoročnom periodu, međuministarska radna grupa uradiće Strategiju za sprečavanje droga. Među ostalim institucijama, Ministarstvo unutrašnjih poslova, preuzeće važnu ulogu u koordinaciji aktivnosti na sprovođenju ove strategije. Osim toga, za borbu protiv kriminala povezanog sa drogom, planira se izgradnja kapaciteta KP kroz obuku, opremu i zapošljavanje. Srednjoročni prioriteti i aktivnosti imaju za cilj poboljšanje saradnje sa odgovarajućim institucijama susednih zemalja u borbi protiv kriminala povezanog sa drogom.

Kosovo je tranzitna zemlja za heroin. Ipak, postoji blagi trend opadanja nivoa tranzita, kao rezultat borbe za sprečavanje narkotika. Početkom 2008. godine zabeleženi su pozitivni rezultati kada se radi o zapleni opojnih supstanci i hapšenju nekoliko kriminalnih grupa.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti droga, na snazi je sveobuhvatan zakonski okvir koji reguliše sektor droga. Ovaj okvir čine sledeći primarni zakoni:

Privremeni krivični zakon iz 2003. godine – odnosno Zakon o izmenama i dopunama Privremenog krivičnog zakona Kosova 03/L-002 2008, Krivični zakon Kosova.

Zakon o opojnim supstancama br. 2007/02-L128. – ovaj Zakon reguliše proizvodnju, promet na veliko i malo, uvoz, izvoz, tranzit, transport, kupovinu, snabdevanje, prodaju, posedovanje, potrošnju, korišćenje i širenje biljaka od kojih se mogu dobiti opojna sredstva, opojni lekovi, psihotropne supstance i prekursori. Zakon utvrđuje obaveze nadležnih organa koji su povezani sa ovim supstancama, koji vrše klasifikaciju biljaka, opojnih lekova, utvrđuju opšte mere za sprečavanje i borbu protiv zloupotrebe biljaka, opojnih lekova, psihotropnih supstanci i prekursora.

U cilju efikasnog sprovođenja politika u oblasti droga, u primeni je Strateški plan Policije Kosova 2008-2010.

Institucionalni okvir

Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao odgovorna institucija za pitanja droga, ima sledeću strukturu:

- *Odeljenje za javnu bezbednost u Ministarstvu unutrašnjih poslova;*
- *Stub za krivična dela u Policiji Kosova;*
- *Direkcija za narkotike na centralnom nivou;*
- *Jedinice u policijskim regionima.*

U vezi sa institucionalnom infrastrukturom i podelom odgovornosti u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, MUP je odgovoran za izradu i sprovođenje politika u ovoj oblasti. EULEX je odgovoran za praćenje i savetovanje u oblasti bezbednosti, ali ima i određene izvršne nadležnosti.

Imajući u vidu važnost reagovanja u oblasti organizovanog kriminala, MUP je pokrenuo Akcioni plan za sprečavanje trgovine drogom.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti droga, predviđene aktivnosti su koncentrisane na izgradnju kapaciteta za istrage, borbu protiv narkotika i edukaciju, izradu strategije i akcionog plana za sprečavanje droga.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti droga, predviđene aktivnosti su koncentrisane na nivo saradnje između različitih institucija u oblasti droga, kao i na jačanje regionalne saradnje.

e. Policija

Vladavina prava je apsolutni prioritet za Vladu Republike Kosovo. Vlada je posvećena svim svojim kapacitetima, naročito mehanizmima koji postoje u okviru MUP-a, sa posebnim naglaskom na Policiju Kosova, da Kosovo ostvari visok nivo obaveza koji obezbeđuje vladavinu prava.

Postojeća zakonska nomenklatura u ovom sektoru je dopunjena i Zakonom o policiji, kao bazičnim zakonom na osnovu kojeg funkcioniše Policija Kosova i koji propisuje njene zadatke i ovlašćenja, kao i njenih partnera, utvrđuje organizacionu strukturu i reguliše druga pitanja koja se tiču aktivnosti i rada Policije Kosova.

Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova je uradilo funkcionalno reviziju organizacione strukture Policije Kosova i procenu potreba za povećanjem kapaciteta Policije Kosova.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je visoko među svojim prioritetima postavilo funkcionalizaciju i povećanje kapaciteta Policije Kosova. Sada je kompletirana zakonska infrastruktura i usvojen Zakon o policiji i Zakon o policijskom inspektoratu.

Vizija Vlade je da razvije jasnu politiku za dovoljno povećanje kapaciteta Policije Kosova i stvori efektivnu i efikasnu policiju, dobro pripremljenu, sa ne prevelikim brojem pripadnika koji su bolje plaćeni.

U tom pravcu svakako treba investirati u povećanje ljudskih kapaciteta i poboljšanje uslova rada za pripadnike Policije Kosova.

Takođe, sa ciljem prilagođavanja ambijentu stvorenom posle usvajanja Ustava Republike Kosovo i Zakona o policiji, MUP je uz podršku međunarodnih partnera otpočeo sa funkcionalnom revizijom organizacione strukture Policije Kosova, uključujući i procenu potreba za povećanje kapaciteta.

Policijska Kosova ima u svoj sastavu 8,673 pripadnika koji su raspoređeni na sledeći način:

Muškarci	86.82%
Žene	13.18%
Albanci	84.74%
Srbi	9.83%
Ostali	5.43%

Kada se radi o izvršavanju krivičnih dela u 2007. godini, prijavljeno je 61,383 slučaja, dok je u toku 2008. godine zabeleženo 65,238 slučajeva. To predstavlja porast od 6%. Ipak, ovaj porast može da se okarakterise i kao porast kapaciteta PK u 2008. godini, što je pomoglo u otkrivanju krivičnih dela, kao i povećanje poverenja građana u PK, iskazano kroz rast broja prijavljenih slučajeva.

Zakonski okvir

Kada se radi o oblasti policije, na snazi je sveobuhvatni zakonski okvir koji reguliše sektor policije. Ovaj okvir čine sledeći primarni zakoni:

- *Zakon o policiji (br. DL-003-2008)* – cilj ovog Zakona je osnivanje policije Republike Kosovo, propisivanje njenih ovlašćenja i nadležnosti, kao i utvrđivanje nadležnosti i zadataka policijskih službenika, utvrđivanje organizacione strukture i regulisanje drugih pitanja u vezi sa aktivnostima i radom Policije Republike Kosovo.
- *Zakon o policijskom inspektoratu Kosova (br. 03/L-036)* – cilj ovog Zakona je utvrđivanje organizacije, funkcija i nadležnosti Policijskog inspektorata Republike Kosovo.

Sa ciljem sprovođenja zakonskog okvira koji reguliše sektor policije, na snazi su dva podzakonska akta:

- *AN br-01/2009-PK* o prelasku na novu strukturu činova;
- *AN br. 10/2008 usvojeno 17. jula 2008. godine o osnivanju Komisije za visoka imenovanja i disciplinu u policiji* – ovo administrativno naređenje utvrđuje i reguliše organizaciju, funkcionisanje i nadležnosti Komisije za visoka imenovanja i disciplinu u policiji, koja funkcioniše u okviru MUP-a.

U cilju sprovođenja efikasnih politika u oblasti policije, u primeni je *Strateški plan za Policiju Kosova 2008-2010*.

Institucionalni okvir

Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Policija Republike Kosovo kao institucija odgovorna za policijska pitanja, ima 5 (pet) stubova:

- Stub za operacije;
- Stub za istrage;
- Stub za graničnu policiju;
- Stub za osoblje i obuku;
- Stub za pomoćne službe.

Policija Kosova takođe u svojoj institucionalnoj strukturi ima 6 (*šest*) *regionalnih direkcija* koje uključuju i *policijske stanice*.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti policije, MUP i PK između ostalog imaju za cilj sprovođenje zakona kojim se osniva Policija Kosova i sprovođenje Zakona o policiji, kao i podzakonskih akata za sprovođenje Zakona o policiji i jačanje istražnih kapaciteta kroz pružanje kontinuirane obuke policijskim službenicima u Stubu za kriminal i obezbeđivanje zadovoljavajuće opreme za Stub za kriminal, izradu Strategije za sprečavanje i borbu protiv kriminala, izradu i sprovođenje Zakona o lakom oružju, izrada i usvajanje Plana za prikupljanje oružja na Kosovu, kao i sprovođenje Strategije i akcionog plana protiv trgovine ljudima.

f. Zaštita ličnih podataka

Zaštita ličnih podataka predstavlja ključni segment u ispunjavanju obaveza država koje teže da se pridruže praznom prostoru u međudržavnoj komunikaciji. Sigurnost u procesu obrade ličnih podataka predstavlja ključni element u očuvanju privatnosti svakog građanina i predstavlja glavni preduslov za pozitivnu procenu zaštite ličnih prava i slobode svakog pojedinca.

Republika Kosovo je u oblasti zaštite ličnih podataka preuzela odgovornosti u junu 2008. godine.

Zakonski okvir

Do sada nismo imali zakonski okvir na snazi za zaštitu ličnih podataka. Vlada Republike Kosovo je posvećena sprovođenju uslova za završetak procesa za vizne liberalizacije, otpočinjanju procesa izrade primarnih zakona u oblasti zaštite ličnih podataka.

Budući zakoni treba da budu u skladu sa elementarnim pravima za tajnost ličnih podataka i sa tehničkom situacijom u pogledu postojećeg funkcionalnog sistema na Kosovu.

Nedostatke u postojećem pravnom okviru pokrivaju veoma striktni postupci u Vladi Kosova, koji predviđaju veoma specifične i konkretne uslove i postupke za korišćenje ličnih podataka. Pristup ličnim podacima građana je veoma ograničen i u potpunosti kontrolisan od strane službenika MUP-a.

Institucionalni okvir

Republika Kosovo svojom proevropskom orijentacijom želi da obezbedi osnovne preduslove za potreban nivo sigurnosti ličnih podataka. Vlada je predvidela osnivanje Agencije za civilnu registraciju koja će preuzeti sve postojeće baze podataka građana i istovremeno obezbediti sigurniji nadzor.

Agencija, kada bude u punoj funkciji, biće nezavisna institucija odgovorna za zaštitu i korišćenje ličnih podataka.

Vlada je posvećena nastavku potpunog sprovođenja evropskih politika koje podižu stepen institucionalne odgovornosti u oblasti ljudskih prava i ličnih sloboda.

Kratkoročni prioriteti

U kratkoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti zaštite ličnih podataka, predviđene aktivnosti su, između ostalog, koncentrisane na usvajanje i sprovođenje Zakona o zaštiti ličnih podataka (u skladu sa Direktivom o zaštiti ličnih podataka 95/45/EC), kao i stvaranje novog potpuno nezavisnog organa odgovornog za sprovođenje standarda o zaštiti ličnih podataka u Republici Kosovo. Takođe, MUP treba da osnuje i stavi u funkciju Agenciju za civilnu registraciju, što će poboljšati sistem za uzimanje i obradu biometrijskih podataka.

Srednjoročni prioriteti

U srednjoročnom periodu, sa ciljem posvećivanja pažnje prioritetima evropskog partnerstva u oblasti zaštite ličnih podataka, predviđene aktivnosti su, između ostalog, koncentrisane na poboljšanje sistema zaštite ličnih podataka, u skladu sa evropskim standardima, kao i sprovođenje Zakona o zaštiti ličnih podataka i na aktivnosti podizanja svesti u vezi sa ličnim podacima i važnošću njihove zaštite.

3 REFORMA JAVNE ADMINISTRACIJE I ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA

a. Osvrt

Institucionalni razvoj je jedan od ključnih prioriteta za poboljšanje javne administracije na Kosovu. Sa novim institucijama Vlada Kosova je uspjela da potpuno konsoliduje profesionalnu i odgovornu civilnu službu.

Uprkos novim institucijama, kao i rešavanju statusa, poboljšanje i reforma javne administracije smatra se neophodnom za ispunjavanje aktuelnih zahteva i obaveza potrebnih za stvaranje demokratske države, za pružanje efikasnih usluga građanima, kao i za ispunjavanje trenutnih i budućih međunarodnih obaveza.

U kontinuiranim naporima za ulazak u EU, kosovske institucije treba da poboljšaju funkcionisanje svih službi javne administracije.

b. Odgovorne institucije i trenutno stanje

Glavna odgovornost za izgradnju kapaciteta javne administracije na Kosovu je na Ministarstvu javnih službi (MJS), tačnije na Kosovskom institutu za javnu administraciju (KIJA). MJS/KIJA je odgovorno za razvoj i sprovođenje politika u pravcu stvaranja profesionalnih, multietničkih i odgovornih javnih službi u kosovskim institucijama.

Agencija za koordinaciju razvoja i evropske integracije (AKREI), tačnije Direkcija za strategiju i koordinaciju koordinira sve aktivnosti izgradnje kapaciteta javnih službi u svim oblastima u vezi sa EU. Sprovođenje APEP-a zavisi od nivoa izgradnje institucija i obuke javnih službenika, od znanja i sposobnosti za ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz evropskog partnerstva.

c. Šta treba uraditi...?

Kontinuirano sprovođenje Strategije za reformu javne administracije je identifikovalo sedam strateških oblasti: upravljanje ljudskim resursima, institucionalna struktura, komunikacija sa građanima, upravljanje javnom administracijom, e-upravljanje, finansiranje javne administracije, borba protiv korupcije, kao i zakonodavna politika.

Glavni prioriteti obuhvataju izradu i usvajanje zakona u skladu sa propisima EU, kao i funkcionalizaciju i mehanizme za praćenje sprovođenja zakona. MJS je realizovalo projekat Funkcionalne revizije kosovskih institucija u cilju poboljšanja rada javnih službi i pružanja efikasnih usluga građanima i poslovnim subjektima.

Reforma javne administracije predstavlja jedan od prioriteta evropskog partnerstva 2008, a uključuje i aktivnosti obuke o pitanjima EU.

Plan evropskih integracija 2008-2010 kojeg je usvojila Vlada Kosova, obuhvata izgradnju kapaciteta, obuku i ostale aktivnosti u ovoj oblasti za sprovođenje APEP-a 2009. Glavni fokus AKREI je na jačanju evropskih struktura na svim nivoima Vlade, u cilju obezbeđivanja koordinacije i dobrog sprovođenja APEP.

4 PREVOĐENJE KOMUNITARNOG PRAVA EVROPSKE UNIJE.

a. Osvrt

Sa svakim novim pridruživanjem, svi zakoni Evropske unije koji važe u to vreme – *Acquis* – treba da budu prevedeni na jezik nove zemlje pre ulaska u EU, tako da građani znaju na šta se oni odnose.

U periodu pre pridruživanja, vlada zemlje koja nije član Evropske unije je odgovorna za prevođenje važećih evropskih zakona, a treba da osnuje posebnu jedinicu za to. Prevođenje i analiza komunitarnog prava možda jedini zadatak u svim operacijama pridruživanja koji je potpuno isti za svaku zemlju kandidata.

Prevođenje zakonskih akata EU i domaćih akata treba da bude shvaćeno kao sastavni deo svih procesa usklađivanja i sprovođenja u vezi sa integracijom u EU. Takođe je neophodno prevesti domaće zakone u toku njihove transpozicije u domaće zakone. Prevođenje domaćih zakona koji su usklađeni sa komunitarnim pravom treba da budu na raspolaganju institucijama EU koje su odgovorne za praćenje postignutog napretka u usklađivanju zakona.

Komunitarno pravo trenutno ima oko 115 000 strana u Službenom glasniku Evropske unije (stranica u OJ). Ovo je “dinamičan” broj, koji se stalno menja, modifikuje, uvećava – preko 5000 strana objavljenih u Glasniku se usvoji u toku godine.

b. Odgovorne institucije i trenutno stanje

Među odgovornostima AKREI, osim usklađivanja domaćih zakona, koordinacije fondova EU i dostavljanja informacija, postoji i koordinacija prevođenja propisa EU, kao i priprema komunitarnog prava EU na službene jezike Kosova.

Dinamika procesa približavanja/ usklađivanja sa komunitarnim pravom EU, kao jedan od glavnih prioriteta evropskog partnerstva, direktno zavisi od uspešnog, tačnog i pravovremenog prevođenja evropskih zakona. Znajući to, proces prevođenja se smatra jednim od najvažnijih prioriteta u čije pod oblasti treba investirati mnogo u realizaciju ljudskih resursa, ekspertizu i fondove. Treba obezbediti da Kancelarija za koordinaciju prevođenja brzo dobije pristup u CC-VISTA, bazi podataka prevoda, čime će se omogućiti Kancelariji za koordinaciju prevođenja da dobije pristup prevedenim tekstovima komunitarnog prava (*Acquis Communautaire*) na albanskom jeziku. Treba imati u vidu da je prevođenje tekstova o kojima je reč uradila Republika Albanija. Sve u svemu, korišćenje prevedenih tekstova treba da bude urađeno na osnovu sporazuma između Ministarstva za evropske integracije Republike Albanije i Vlade Republike Kosovo, koji ubrzo treba da bude potpisan.

Izrada Strateškog plana za pripremu nacionalne verzije komunitarnog prava je završena i čeka se da ga usvoji Vlada.

c. Šta treba da bude urađeno...?

Jačanje AKREI i potpuna funkcionalizacija Kancelarije za koordinaciju prevođenja, odgovornost za pripremu nacionalne verzije komunitarnog prava ostaju glavni prioriteti. Kancelarija za koordinaciju prevođenja treba da pokrije dve glavne oblasti:

1. Revizija i terminologija, uz utvrđivanje kriterijuma za dosledno prevođenje zakonskih akata EU, stvaranje i razvoj terminologije, sprovođenje kontrole nad procesom prevođenja zakonskih akata EU, ali i domaćih zakona.
2. Koordinacija prevođenja, praćenje i koordinacija procesa prevođenja preko centralizovane baze podataka.

U izvršavanju svojih budućih odgovornosti, Kancelarija za koordinaciju prevođenja treba da postigne sledeće ciljeve;

- Priprema kosovske verzije komunitarnog prava – jedan od preduslova za ulazak u EU
- Prevođenje kosovskih propisa
- Potpuna podrška procesu usklađivanja i pregovaranja
- Centralizovana baza podataka
- Terminologija, memorisano prevođenje, kao i korpus prevodilaca
- Ljudski resursi

Imajući u vidu ove ciljeve i postojeće kapacitete Agencije, predviđeni su kratkoročni, srednjoročni i dugoročni prioriteti. Ti prioriteti mogu da budu povezani sa integralnom funkcionalizacijom Kancelarije za koordinaciju prevođenja, zapošljavanjem osoblja sa potrebnim znanjem, kao i sa početkom kampanje u vezi sa komunitarnim pravom.

Usvajanje strateškog plana za pripremu nacionalne verzije komunitarnog prava, prevođenje kosovskih zakona, regionalna saradnja sa Albanijom i Makedonijom, a ukoliko postoje mogućnosti i sa Srbijom (ili/i Crnom Gorom) su budući izazovi za AKREI – Kancelariju za koordinaciju prevođenja.

5 INFORMISANJE I KOMUNIKACIJA

a. Osvrt

Evropske integracije su bile i nastavljaju da budu glavni prioritet politike Vlade Republike Kosovo. Procesi evropskih integracija zahtevaju velike organizacione napore na unutrašnjem i spoljnom planu. Cilj i suštinsko funkcionisanje strategije unutrašnje komunikacije treba da ojačaju i podrže koordinaciju i sprovođenje APEP-a.

Nekoliko organizacija civilnog društva bilo je aktivno u poslednjim godinama i one su napravile više struktura koje treba da obezbede platformu za diskusiju i edukaciju o pitanjima EU u budućnosti. Sa druge strane, postoji potpuna saglasnost da su nivo osnovne svesti i razumevanje pitanja evropskih integracija, kao i njihova važnost za postojeću realnost na niskom nivou u široj javnosti ali i kod kreatora javnog mnjenja. Postoji zajednička svest da dok je s jedne strane javno mnjenje generalno za evropske integracije, ono se često zasniva na nepostojanju informisanih diskusija, kao i na nerealnoj proceni izbora koje treba izvršiti na putu integracije.

b. Odgovorne institucije i trenutno stanje

Jedan od glavnih prioriteta Vlade Kosova je da obezbedi informisanje i efikasnu komunikaciju o Akcionom planu za evropsko partnerstvo (APEP) i proces Mehanizma praćenja stabilizacije i pridruživanja (MPSP) između vladinih institucija, kao i povećanje svesti i razumevanja procesa evropskih integracija od strane šire javnosti.

AKREI je koordinisala rad na pripremi APEP-a, a odgovorna je i za predvođenje i koordinaciju njegovog sprovođenja. Uspeh APEP zavisi u velikoj meri od efikasnosti i motivacije onih kojih su na direktan (i indirektan) način uključeni u njegovo sprovođenje. Posebno je važno da oni koji učestvuju u tome dobro shvate važnost procesa, da poznaju dodatnu vrednost svojih doprinosa – kao i da ostanu informisani o postignutom napretku u tom pravcu. U tom cilju, AKREI je pripremila Strategiju komuniciranja i informisanja.

c. Šta treba uraditi...?

Ove godine, dok je pažnja koncentrisana na posledice novog statusa i regulisanje nove vlade, očekuje se da kritična pažnja bude usmerena na političke inicijative u kontekstu evropskih integracija i sprovođenje Akcionog plana za evropsko partnerstvo (APEP). Oni koji razumeju pravi proces, priznaju da evropske integracije u budućnosti neće biti viđene kao generalno benigne ili neutralne, već više, u svakoj oblasti politike, kao nešto što stvara različite uticaje na perspektive različitih interesnih grupa.

Stoga, cilj i suštinsko funkcionisanje strategije komuniciranja je razvoj sredstava koja će omogućiti Agenciji za evropske integracije da promovise vladine ciljeve za integracije, obezbeđujući da:

1. Šire društvo (uključujući javno mnjenje) bude informisano u cilju dobijanja razumne i realne procene političke orijentacije;
2. Sve interesne sektorske grupe - uključujući medije, političke organe (centralne i lokalne), profesionalne organe (npr. Poslovnu zajednicu, seoski sektor, socijalne partnere, civilno društvo - budu konsultovane i uključene kao partneri u formiranje saglasnosti na Kosovu o evropskim integracijama.

6 2009 ANEKSI: TABELE

a. Tabela zakonodavstva

Akcija	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Referentni Dokument	Tip Prioriteta
00 Ključni prioriteti					
2. Konstruktivna saradnja u vezi pitanja koja se odnose na Srbiju.					KP
1. Identifikacija pitanja za buduću saradnju sa Srbijom.	Kontinuirano	Kabinet premijera	OPM/ PM Cabinet		
4. Obezbeđivanje punog poštovanja vladavine prava, ljudskih prava i zaštite manjina i sprovođenje politike nulte tolerancije prema korupciji, organizovanom kriminalu i finansijskom kriminalu.					KP
24. Prenos odgovornosti za Specijalno tužilaštvo Kosova sa OP/UNMIK na EULEX.	K4-2008	MP		Administrativno uputstvo br. 2006/15	
111 Institucije					
11. Potpuno obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Skupštine i njenih odbora, Vlade i opština, uključujući puno poštovanje odgovarajućih poslovnika i kodeksa ponašanja, kao i prava i interesa svih zajednica.					SP
39. Izrada akcionog plana za izgradnju kapaciteta u opštinama.	K1-2009	MLU			
42. Izrada programa olakšica za kategorije sa slabim kapacitetima za plaćanje poreza i olakšica za poslovne subjekte.	Kontinuirano	MLU			
43. Izrada Strategije za realizaciju i povećanje planiranog nivoa prihoda.	Kontinuirano	MLU			
45. Izrada novih strategija za opštine na osnovu jedinstvene metodologije za izradu strateških socio-ekonomskih planova razvoja za opštine.	Kontinuirano	MLU			
14. Dalje jačanje zastupljenosti manjina u svim institucijama i javnim službama na opštinskom i centralnom nivou.					SP
4. Dizajniranje politika zapošljavanja sa ciljem ohrabrivanja pripadnika manjinskih zajednica kroz primenu afirmativnih mera pri zapošljavanju.	Kontinuirano	MJS			
112 Skupština/ izbori					
17. Poboljšanje provera u pogledu usklađenosti svih novih zakona sa propisima EU.					SP
5. Donošenje odluke o odgovornom organu za usklađivanje svih pravnih akata.	K4-2009	Kabinet premijera			
113 Javna Administracija					
18. Jačanje kapaciteta za koordinaciju Vlade i precizniju definiciju odgovornosti centralnih i lokalnih organa u cilju obezbeđivanja doslednosti u sprovođenju politike. Jačanje efikasnosti vladinih funkcija za praćenje rada javnih službi.					SP
8. Usvajanje organizacionih struktura institucija posle horizontalne i vertikalne revizije.	K4-2009	MJS			
19. Rigorozno sprovođenje transparentnih postupaka zapošljavanja, transfera, pohvala, unapređivanja, ponašanja i otpuštanja javnih službenika, uključujući zaposlene u policiji i pravosudnom sistemu, kao i postupaka za upravljanje finansijama.					SP
6. Izrada Strategije KIJA.	K4-2009	MJS			
20. Poboljšanje funkcionisanja i jačanje nezavisnosti Nezavisnog nadzornog odbora i Komisije za viša javna imenovanja.					SP

3. Imenovanje članova Odbora.	K4-2008	Skupština	IOB	Rregullorja e UNMIK-ut nr. 2008/12 per Ndryshimin e Rregullores se UNMIK-ut nr. 2001/36 mbi Sherbimin Civil te Kosoves	
6. Posle pravnog vakuuma nastalog uredbom UNMIK-a br. 2008/20. Vlada treba da donese odluku o privremenom rešenju u vezi funkcionisanja KVJI.	K4-2008	Kabinet premijera			
21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.					SP
9. Revizija Kosovske strategije za zdravstveni sistem.	K2-2009	MZ	MEF, OPM and Assembly		
10. Izrada Kosovske strategije za informisanje u zdravstvu.	K3-2009	MZ	MEF, OBSH and MEST		
20. Revizija Strategije o reproduktivnom zdravlju.	K4-2009	MZ	Municipalities, MALG, MIA, MoJ and MLSW		
21. Izrada Strategije o zdravlju i razvoju dece i tinejdžera.	K4-2009	MZ	Municipalities, MALG, MIA, MoJ, MLSW and MCYS		
23. Usvajanje Master plana Ministarstva zdravlja.	K4-2009	MZ	MALG and Municipalities		
30. Utvrđivanje dodatnih kvota za specijalizaciju pripadnika manjinskih zajednica u svim oblastima.	K4-2009	MZ	Municipalities		
109. Nastaviti sa održivom reformom javne uprave uz poštovanje budžetskih ograničenja. Poboljšati kapacitete lokalne uprave za pružanje usluga svom telu na pravičan i delotvoran način.					MP
2. Usvojiti revidirani Akcioni plan za PAR	K2-2009	MJS			
10. Napisati planove koji će da urede teritoriju opštine saglasno Zakonu o prostornom planiranju, u svrhu pružanja kvalitetnih usluga, i to: - plan opštinskog razvoja; - plan urbanog razvoja; i - urbanistički regulatorni plan	K3-2009	Opštine	MESP and MALG		
114 Pravosudni sistem					
23. Obezbeđivanje efikasnih, nezavisnih, odgovornih i nepristrasnih sudova i tužilaštava, koji su oslobođeni od političkog uticaja.					SP
1. Povećanje broja sudija na 80.	K1-2010	SSK			
9. Verifikacija sudija i tužilaca: reizbor svih sudija i tužilaca Kosova u skladu sa najboljom praksom verifikacionog postupka.	K3-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	MoJ		
24. Jačanje tužilaštva da bi se obezbedilo da ono bude u stanju da radi u skladu sa principima autonomije i nepristrasnosti. Nastavljanje jačanja Specijalnog tužilaštva. Obezbeđivanje sprovođenja efikasne šeme zaštite svedoka.					SP
4. Uspostavljanje održivog programa zaštite svedoka.	K4-2009	MP			
26. Potpuna realizacija automatskog sistema za upravljanje predmetima u svim sudovima i tužilaštvima. smanjivanje broja nerešenih predmeta i sprovođenje odluka građanskih sudova.					SP
3. Izrada strateškog plana o informacionim	K4-2009	SSK			

tehnologijama.					
29. Razvoj kapaciteta unutar Vlade, bez političkog uticaja, koji će preuzeti odgovornosti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Primena sistema imenovanja, otpuštanja i unapređivanja u karijeri sudija i tužilaca u skladu sa evropskim standardima, bez					SP
8. Imenovanje direktora Odeljenja za pristup pravdi.	K3-2009	MP		Godišnji plan rada 2009	
33. Jačanje administrativnih kapaciteta, koordinacije i efikasnosti pravosuđa i svih agencija za sprovođenje zakona. Obezbeđivanje održivosti sveobuhvatnog sistema pravne pomoći.					SP
9. Restruktuiranje pravne pomoći u pogledu aspekta institucionalnog upravljanja Komisijom za pravnu pomoć (izmena imenovanja).	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć			
111. Izgraditi mehanizam za alternativno rešavanje sporova.					MP
3. Osnovati Komisiju za posredovanje	K2-2009	MP		Zakon o posredovanju	
115 Borba protiv korupcije					
34. Sprovođenje Zakona o sprečavanju korupcije i Plana za borbu protiv korupcije. Jačanje Agencije za borbu protiv korupcije i preduzimanje mera za obezbeđivanje njene pune nezavisnosti i funkcionalnosti.					SP
2. Usvajanje nove Strategije i akcionog plana protiv korupcije od strane Vlade i Skupštine.	K2-2009	Skupština	ACA and Government		
3. Izrada Akcionog plana protiv korupcije.	K2-2009	APK	Government	Strategija protiv korupcije	
12 Ljudska prava i zaštita manjina					
36. Kompletiranje zakonskog okvira i poboljšanje poštovanja mehanizama za zaštitu ljudskih prava i prava manjina u skladu sa preporukama Saveta Evrope. Usvajanje i sprovođenje sveobuhvatne strategije za ljudska prava.					SP
11. Osnivanje Skupštinskog odbora za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije.	K1-2008	Skupština			
15. Finalizacija Strategije i akcionog plana za ljudska prava.	K2-2008	Kabinet premijera			
37. Jačanje pravnog okvira koji se odnosi na slobodu izražavanja. Obezbeđivanje relevantnih resursa za Nezavisnu komisiju za medije u cilju obezbeđivanja poštovanja odredaba zakona. Otklanjanje bilo kakvih pravnih dvosmislenosti u vezi sa pretnjama i klev					SP
1. Usvajanje Strategije za zaštitu ljudskih prava.	K4-2008	MP		Godišnji plan rada 2009	
12. Izrada Strategije za prelazak sa analognog na digitalni sistem emitovanja signala.	K3-2009	NKM	MTPT and MFA	ITU RRC-06 Zaključci regionalne konferencije	
38. Izbor ombudsmana i usvajanje pravnih odredbi koje obezbeđuju sprovođenje preporuka ombudsmana.					SP
2. Izbor i imenovanje ombudsmana uz poštovanje pravnih postupaka i vremenskih rokova.	K2-2009	Skupština			
39. Definisanje i usvajanje vladinog programa za promociju prava žena na Kosovu.					SP
15. Izrada politika za podršku siromašnim ženama putem socijalnih službi i finansijske socijalne pomoći.	K2-2010	ARR	MALG, MLSW, MTI and MEF	LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
43. Usvajanje i sprovođenje adekvatnih zakona u cilju obezbeđivanja pravne zaštite dece.					SP

4. Izrada Nacionalne strategije za prevenciju i eliminaciju dečijeg rada na Kosovu.	K2-2009	MRSS	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK	
11. Izrada Nacionalnog strateškog plana za eliminaciju teških i opasnih oblika dečijeg rada.	K4-2009	MRSS	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK	
12. Osnivanje međuministarske radne grupe sa ciljem identifikacije i sprovođenja potrebnih zakona za zaštitu prava dece.	K2-2009	Kabinet premijera	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC		
16. Uspostavljanje Upravnog odbora za sprečavanje samoubistava mladih.	K4-2009	Kabinet premijera		Odluka Vlade Republike Kosovo br. 07/47 od 03.12.2008, Memorandum o saradnji br. 3858 od 29.10.2008. između Vlade Republike Kosovo i Fondacije "Together" iz Republike Slovenije	
17. Izrada strateškog okvira i Nacionalnog akcionog plana za prava deteta.	K3-2009	Kabinet premijera		Odluka stalnog sekretara KP, br. 07/56227 od 30.07.2007 .	
121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina					
44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje njegovog sprovođenja.					SP
2. Izrada strateškog dokumenta o integrisanoj konzervaciji kulturnih i prirodnih lokacija.	K4-2009	MKOS	MESP, MTI, MTPT, MALG and Municipalities	Plan rada 2009	
45. Regularizacija neformalnih naselja. Pronalaženje održivih rešenja za smeštaj i integraciju romske zajednice koja živi u opasnim životnim uslovima u kampovima i za grupe interno raseljenih lica koje žive u neformalnim centrima.					SP

5. Izrada Strategije i Akcionog plana za regularizaciju neformalnih naselja.	K3-2010	MŽSPP	MALG, MPS, MoJ, Municipalities, ACA, MoH, MEST, MLSW, KPA, KEA, OSBE, UN-HABITAT and UNDP		
10. Finalizacija izrade Strategije za zajednice Roma, Aškalija i Egipćana (RAE).	K3-2008	Kabinet premijera	MCR, MEST, MALG and MoH		
11. Izrada Akcionog plana za sprovođenje Strategije za zajednice Roma, Aškalija i Egipćana (RAE).	K4-2009	Kabinet premijera		Plan rada 2009	
15. Izrada Akcionog plana za zatvaranje kampova i povratak njihovih žitelja na mesta gde su pre živeli.	K4-2009	MZP	MALG, MESP, Mitrovica Municipality and KPA		
46. Jačanje administrativnih struktura i mehanizama odgovornosti u Ministarstvu za zajednice i povratak. Pojašnjavanje podele odgovornosti u vezi povratka između Ministarstva za lokalnu upravu i Ministarstva za zajednice i povratak, na centralnom i lokaln					SP
1. Izrada opšte Strategije i akcionog plana MZP 2009-2013, kao i Priručnika za održivi povratak.	K2-2009	MZP		Plan rada 2009	
2. Strategija i akcioni plan za integraciju zajednica.	K1-2009	MZP			
116. Sprovesti Zakon o rodnoj jednakosti. Obezbediti da su prava žena uključena u glavne tokove u svim postojećim politikama i važećim zakonima.					MP
9. Napisati Strategiju o borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici	K3-2009	ARJ	MoJ, MIA and MLSW	CEDAW, ZRJ, Uredba br. 2003/4, Izveštaj o nasilju u porodici	
117. Izgraditi integrisanu politiku za konzervaciju kulturne baštine. Aktivno se angažovati na povećanju upoznatosti šire javnosti sa kulturnom baštinom i njenim poštovanjem.					MP
2. Usvojiti na Vladi dokument o integrisanoj politici za kulturnu baštinu	K1-2010	MKOS		Zakon o zaštiti kulturne baštine, Zakon o specijalnim zaštitnim zonama, Zakon o specijalnom planiranju i Zakon o izgradnji	
3. Osnovati jednu međuministarsku i opšte sektorsku radnu grupu za zaštitu kulturne baštine	K2-2009	MKOS	MESP, MTI, MEST and MALG	Zakon o zaštiti kulturne baštine, Zakon o specijalnim zaštitnim zonama, Zakon o specijalnom planiranju i Zakon o izgradnji	
4. Potpisati političku deklaraciju sa resornim ministarstvima o regionalnom razvojnom projektu kulturne i prirodne baštine	K2-2009	MKOS	MESP, MTI, MEST and MALG	Regionalni program Saveta evrope za zaštitu kulturne i prirodne baštine u Jugoistočnoj Evropi	

7. Napisati Akcioni plan o stalnoj organizaciji i sprovođenju kampanja upoznavanja šire javnosti sa pitanjem kulturne baštine	K2-2009	MKOS		Strategija za integrisanu konzervaciju - MKOS 2006	
118. Obezbediti da Kosovska katastarska agencija (KKA) i opštinske katastarske službe (OKS) pružaju javan i nediskriminatorski pristup svim imovinskim podacima i da imaju funkcionalne mehanizme za odgovornost u radu.					MP
4. Usvajati Strategiju za katastar	K3-2009	MJS			
13 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze					
48. Jačanje regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa.					SP
13. Pokretanje pregovora za potpisivanje sporazuma o slobodnoj trgovini sa Turskom.	K4-2009	MTI			
49. Sprovođenje Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA) i aktivno učestvovanje u svim relevantnim regionalnim inicijativama, između ostalog pod okriljem Pakta za stabilnost, uključujući proces njegove tranzicije ka okviru saradnje koji					SP
3. Osnivanje tri tehnička podkomiteta koji će funkcionisati u okviru Zajedničkog komiteta ministara trgovine zemalja članica CEFTA.	K2-2008	MTI	Customs and MAFRD		
20 Ekonomski kriterijumi					
50. Vođenje zdrave fiskalne politike i posebno, obezbeđivanje da socijalne politike u vezi posvećivanja pažnje siromaštvu i socijalnoj isključivosti su kompatibilni sa dugoročnom održivošću javnih finansija.					SP
1. Izrada "Bele knjige" o socijalnim politikama u konsultacijama sa stranim partnerima.	K1-2009	MRSS	MoH, MEF, MEST and MCYS	Plan rada 2009	
7. Usvajanje budžeta za 2010. godinu uz poštovanje proteta definisanih u SOT-u	K4-2009	MEF			
8. Priprema budžeta za period 2010-2012 u skladu sa politikama i prioritetima Vlade Republike Kosovo, sa posebnm naglaskom na socijalnu politku i na osnovu obećanja sa donatorske konferencije.	K2-2009	MEF	MLSW		
21. Donošenje odluke sa ciljem usklađivanja visine socijalne pomoći sa cenom potrošačke korpe.	K4-2008	Kabinet premijera	MEF, MLSW and SOK		
51. Osnivanje godišnjih ciljeva za poboljšanu naplatu računa za javne komunalne usluge i defnisanje i sprovođenje strategija za postizanje tih ciljeva.					SP
1. Izrada plana sa predviđenim merama za poboljšanje fakturisanja i naplate.	K4-2008	KEK			
52. Značajno poboljšanje privatizacije bivših društvenih preduzeća u skladu sa planom Povereničke Agencije.					SP
3. Usvajanje odluke o ponovnom imenovanju 120 likvidacionih odbora.	K4-2008	Kosovska agencija za privatizaciju			
53. Poboljšanje upravljanja, efkasnosti i finansijske održivosti javnih preduzeća. Dalje jačanje operativne i finansijske nezavisnosti regulatornih organa u svetlu povećanja transparentnosti i konkurentnosti u odgovarajućim sektorima.					SP
10. Usvajanje odgovarajućih poreskih i licencirajućih šema, šema za sertifikaciju i nazdor aktivnosti koje obavlja CARO.	K3-2008	MTPT	Civil Aviation Regulatory Office		
26. Imenovanje odbora javnih preduzeća na osnovu novog administrativnog uputstva.	K2-2009	Kabinet premijera			
33. Osnivanje ministarskih komisija za učestvovanje privatnog sektora u MAP, KEK i PTK.	K1-2009	MEF			
34. Osnivanje ministarskih komisija za JP, koje čine MEF, MTPT, MER, MTI i MŽSPP.	K4-2008	MEF			

54. Razvoj i sprovođenje politika koje olakšavaju transfer neregistrovanih radnih mesta u registrovana u cilju stvaranja funkcionalnog zvaničnog tržišta rada i unapređivanja efikasnosti politika za tržište rada.					SP
1. Izrada politika i davanje preporuka koje podržavaju olakšavanje transfera neregistrovanih u registrovana radna mesta.	K1-2009	MRSS	MEF, MTI, MEST and EChK	Plan rada 2009	
120. Dalje jačanje imovinskih prava, vladavine zakona i mogućnosti pristupa sudovima u cilju promovisanja povoljnog poslovnog okruženja.					MP
1. Ustanoviti jedan mehanizam koordinacije između MP, KJC, MUP, MOPP i opština, u cilju zaštite imovinskih prava	K1-2009	MP	MIA, MESP, MALG/Municipalities and KJC		
122. Osmisliti i sprovesti u život aktivne politike koje se tiču tržišta rada uz blisku saradnju sa lokalnim poslovnim zajednicama u cilju jačanja procesa usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, i povećanja udela stručne radne snage u ukupno rasp					MP
5. Izraditi jednu srednjoročnu sektorsku strategiju za pekvalifikaciju radne snage	K2-2009	MRSS		Akcionni plan za zapošljavanje omladine (2007.-2010.)	
124. Pojačati kapacitet za podnošenje izveštaja.					MP
2. Napisati i usvojiti Strategiju izvoza	K4-2009	MTI			
311 Slobodno kretanje robe					
55. Usvajanje horizontalnog zakonskog okvira u cilju uspostavljanja potrebne infrastrukture za pravilan rad i podelu različitih funkcija (regulatorna, standardizacija, metrološka akreditacija, procena usklađenosti i nadzor nad tržištem) koje su potrebnu					SP
8. Izrada i usvajanje razvojne strategije za razvoj metrološkog sistema 2009-2012.	K3-2009	MTI			
9. Usvajanje sastava Komisije za konkurenciju.	K4-2008	MTI	Assembly		
21. Izrada Kosovskog programa za zaštitu potrošača.	K4-2009	MTI			
125. Nastaviti sa približavanjem novih i globalnih pristupa i starog pristupa direktiva.					MP
4. Ovlastiti određena tela za procenu usaglašenosti	K4-2009	MTI			
126. Usvojiti preostale evropske standarde (ENs).					MP
1. Osnovati tehničke komisije za one standarde koje zainteresovane strane najviše traže	Kontinuirano	MTI			
2. Izraditi Strategiju za razvoj sistema standardizacije	K4-2009	MTI			
312 Slobodno kretanje kapitala					
56. Usvajanje odgovarajućih razumnih zahteva i jačanje nadzornog procesa u finansijskom sektoru.					SP
7. Definicija strategije kontinuiranog nadzora nad kompanijama za osiguranje života i drugim osiguranjima u sektoru osiguranja, penzionih fondova i drugih nebankarskih institucija.	K3-2009	KKB			
313 Carine i oporezivanje					
57. Dalje približavanje carinskih propisa sa komunitarnim pravom i nastavljanje napora za poboljšanje kapaciteta carinske administracije za borbu protiv korupcije, krijumčarenja i prekograničnog kriminala. Poboljšanje kapaciteta Jedinicu za krivične istra					SP
21. Osnivanje namenskih grupa za borbu protiv prekograničnog kriminala u koordinaciji sa odgovarajućim tužilaštvima.	K2-2009	Carina	MoJ and MIA		
59. Nastavljanje približavanja poreskih zakona komunitarnom pravu EU i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave. jačanje kapaciteta za naplatu Poreske uprave i povećanje prihoda.					SP

16. Imenovanje specijalnog tužioca koji će se baviti slučajevima izbegavanja poreza, u saradnji sa Ministarstvom pravde.	K4-2009	PUK	MoJ		
314 Javne nabavke					
61. Usvajanje okvira za javne nabavke kroz usvajanje potrebnih zakona u cilju obezbeđivanja kompatibilnosti sa komunitarnim pravom. Obezbeđivanje institucionalnog okvira za javne nabavke sa administrativnim kapacitetima i nezavisnošću u cilju obavljanja					
11. Imenovanje članova Organa za reviziju nabavki (ORN) od strane Skupštine.	K2-2008	Skupština		Zakon o javnim nabavkama, Uredba br. 2007/20	
315 Intelektualna vlasnička prava					
130. Nastaviti jačanje na polu sprovođenja imovinskih prava po osnovu intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, u skladu sa srednjoročnom strategijom.					
1. Usvajati srednjoročnu strategiju za uspostavljanje sistema zaštite intelektualne svojine	K4-2009	MTI		Plan rada za 2009. godinu	
316 Zapošljavanje i socijalna politika					
63. Usvajati Strategiju zapošljavanja, uključujući poboljšanje prikupljanja podataka o pitanjima iz domena zaposlenosti.					
3. Ažurirati i usvojiti Strategiju zapošljavanja imajući na umu poboljšanja u prikupljanju podataka o zaposlenosti	K3-2008	MRSS	MLSW, MEF, MTI, MEST and EChK		
4. Razmotriti Strategiju zapošljavanja za Kosovo za period 2008.-2013. godine radi procene i usvajanja	K2-2009	MRSS	MEF, MTI, MEST and EChK	Plan rada za 2009. godinu	
5. Osnovati jedan Međuministarski odbor za sprovođenje Strategije zapošljavanja	K3-2009	MRSS	MEF, MTI, MEST and EChK	Plan rada za 2009. godinu	
9. Napisati i usvojiti Akcioni plan za Strategiju zapošljavanja	K1-2009	MRSS	MEF, MTI, MEST and EChK	Plan rada za 2009. godinu	
10. Napisati jednu sektorsku strategiju	K2-2009	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
66. Revizija šeme socijalne pomoći u cilju obezbeđivanja nediskriminacije korisnika.					
10. Izrada akcionog plana za Sektor za kontrolu i praćenje entiteta koji upravlja šemom socijalne pomoći.	K2-2008	MRSS	Municipalities and Courts		
11. Usvajanje akcionog plana o Sektoru za kontrolu i praćenje entiteta koji upravlja šemom socijalne pomoći.	K3-2008	MRSS	Municipalities and Courts		
317 Obrazovanje i istraživanje					
67. Povećati budžet za obrazovanje, naročito za poboljšanje školske infrastrukture, za ukidanje pkolskih smena i rešavanje nedostatka materijala i nastavne opreme.					
3. Izrada sturije o izvodljivosti "Pristup za ceo sektor" u celom obrazovnom sektoru, na svim nivoima	K2-2008	MONT	OPM		
68. Izraditi akcione planove za sprovođenje obrazovnih srategija uz pojačan dijalog i koordinaciju rada sa svih nivoa i svih uključenih strana, i opredeliti potrebna sredstva.					
1. Izraditi Akcioni plan za sprovođenje Strategije za pred-univerzitetsko obrazovanje	K4-2008	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
2. Izraditi Akcioni plan uz konsultacije sa svim učesnicima i uključenim stranama u sistemu visokog obrazovanja	K4-2008	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje	
69. U celosti sprovesti zakonske propise o profesionalnoj obuci i početi sa primenom zakona o nacionalnom kvalifikacionom okviru (NKO).					
2. Napisati i usvojiti Strategiju za SOO u saradnji sa socijalnim partnerima	K2-2009	MONT	MLSW, MEF, MTI, MoH and UP		

23. Zaključiti konačne sporazume o Nacionalnom kvalifikacionom okviru i njegovoj primeni na celom Kosovu	K3-2009	MONT		Strategija za SOO	
70. Nastaviti sa razvijanjem Nacionalnog okvira za praćenje i ocenjivanje nastave.					SP
2. Osmisliti praktične politike za sprovođenje NKO	K4-2009	MONT	MEF and MTI	Nacionalni kvalifikacioni okvir	
133. Nastaviti sa naporima na povezivanju stručnog obrazovanja i obuke u sektoru visokog obrazovanja sa tržištem rada i ekonomskim potrebama.					MP
1. Usvojiti nastavni plan i program za pred-univerzitetsku stručnu obuku prema potrebama tržišta rada	Kontinuirano	MONT	MLSW and EChK	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
135. Početi sa kreiranjem politike koja pogoduje istraživanju.					MP
6. Osnovati jednu radnu grupu za pisanje Nacionalne strategije za naučni razvoj	K2-2009	MONT			
7. Napisati Nacionalnu strategiju i program za nauku	K2-2009	MONT		Zakon o naučnoj i istraživačkoj delatnosti	
322 Poljoprivreda I Ribarstvo					
136. Izraditi politiku i regulatorni okvir za podršku ekonomski održive zemljišne reforme. Podržati zaštitu poljoprivrednog zemljišta od neplanskog urbanističkog razvoja.					MP
6. Uspostaviti početnu strukturu koja će da prethodi Agenciji za naplatu	K4-2009	MPŠSR			
7. Revidirati Plan razvoja poljoprivrede i sela (ARDP) sa perioda 2007.-2012. na period 2009.-2013. godine	K1-2009	MPŠSR			
8. Ustanoviti telo za upravljanje ARDP	K1-2009	MPŠSR			
12. Napisati i usvojiti Strategiju za ekonomski održivu zemljišnu reformu na Kosovu	K4-2010	MPŠSR			
17. Reaktivirati Međuministarski koordinacioni odbor za upravljanje zemljištem	K4-2009	Kabinet premijera	MESP, MPS and Municipalities		
25. Reaktivirati Međuministarsku radnu grupu za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od zagađenja	K4-2009	Kabinet premijera	MAFRD, MESP, MoH, MEM		
137. Proceniti usaglašenost poljoprivrednih firmi koje proizvode hranu sa shodnim zahtevima EU i pripremiti jedan program za poboljšanje kvaliteta u tim društvima.					MP
1. Osnovati radne grupe da napišu program o unapređenju agro- firmi koje proizvode hranu	K4-2009	KAVH	MoH, MESP, MAFRD, National Health Institute		
2. Sačiniti program o unapređenju agro- firmi koje proizvode hranu prema shodnim zahtevima EU	K4-2010	KAVH	MoH, MESP, MAFRD, National Health Institute		
139. Izgraditi zdravu strukturu za upravljanje šumskim fondom, naročito u pogledu bespravne seče i šumske krađe i borbe protiv šumskih požara.					MP
1. Napisati Strategiju za razvoj šumskog fonda na Kosovu za period 2009.-2013. godine	K1-2009	MPŠSR	MESP		
2. Napisati Plan upravljanja šumskim fondom za 22 od ukupno 82 ekonomske jedinice za period 2008.-2011. godine	K4-2011	MPŠSR			
8. Definisati lovne lokacije od posebnog interesa	K2-2010	MPŠSR	MESP and MALG/Municipalities	Zakon o lovu br. 02/L-53	
15. Napisati program za lečenje područja pogođenih oblastima i petnih organizmima	Kontinuirano	MPŠSR	MESP and KPA		
323 Životna sredina					

79. Nastaviti sa približavanjem evropsim standardima na polju zaštite okoline.					SP
7. Napisati i usvojiti Strategiju i Akcioni plan za zaštitu kvaliteta vazduha	K4-2009	MŽSPP			
27. Izraditi strateški plan za Kosovo za upravljanje otpadom	K4-2010	MŽSPP	MoH, MAFRD, MTI and Municipalities		
28. Izraditi Strategiju i Akcioni plan o biodiverzitetu	K4-2009	MŽSPP	MAFRD and MEST		
80. Nastaviti sa naporima na povećanju učešća šire javnosti i građanskog društva na pitanjima zaštite okoline.					SP
4. Napisati lokalne akcione planove za zaštitu okoline u 27 opština	K4-2011	MŽSPP	MALG and Municipalities	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
140. Preduzeti mere za implementaciju prostornog planiranja					MP
14. Osnovati Savet stručnjaka za prostorno planiranje na opštinskom nivou	K2-2009	Opštine	MESP and MALG		
13. Osnovati Savet za prostorno planiranje na centralnom nivou	K2-2009	MŽSPP			
23. Izraditi Plan upravljanja Nacionalnim parkom "Šar-planina"	K4-2010	MŽSPP			
142. Usmeriti pitanja zaštite okoline u glavne tokove sektorskih politika, naročito u sektoru energetike i transporta.					MP
4. Izraditi prostorni plan za zaštićenu zonu "Područje novog rudnika"	K4-2009	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
3. Proglasiti IBA područja i sprovesti zaštitu istih	K2-2010	MŽSPP	MEM		
5. Formirati opšte-sektorske radne grupe sa zadatkom za sprovođenje zakonske propise koji se tiču zaštite okoline	K2-2010	MŽSPP	MALG, MEM, MTPT and Municipalities		
324 Transportna politika					
82. Sprovesti zakone o drumskom prevozu i bezbednosti u drumskom saobraćaju. Izraditi Strategiju za multi-modalni transport.					SP
1. Napisati višegodišnji Akcioni plan za transport putnika i robe	K4-2009	MTPT			
2. Usvojiti višegodišnji Akcioni plan za transport putnika i robe	K4-2009	MTPT			
3. Pripremiti okvir za sprovođenje višegodišnjeg Akcionog plana za transport putnika i robe	K2-2010	MTPT			
16. Napisati i usvojiti višegodišnji plan bezbednosti u drumskom saobraćaju	K3-2009	MTPT	MIA, MEST, MoH and MoJ		
23. Napisati jednu strategiju za multi-modalni transport i više-sektorski Akcioni plan za multi-modalni transport	K2-2009	MTPT			
83. Nastaviti sa poboljšanjem upravljanja sredstvima na osnovu podataka, za potrebe održavanja i ehabilitacije transportne infrastrukture. Obezbediti usaglašenost zakonskog okvira za izdavanje koncesija sa EU propisima i preduzeti mere za privlačenje inve					SP
2. Usvojiti višegodišnji Akcioni plan za upravljanje drumskom aktivom	K4-2008	MTPT			
84. Obezbediti da razvoj sektora železnice bude usklađen sa Strategijom ekonomskog razvoja.					SP
1. Izraditi Strategiju razvoja železnica koja, između ostalog, treba da obezbedi usaglašenost sa Strategijom ekonomskog razvoja	K3-2009	MTPT	Kosovo Railways		

85. Obezbediti da Aerodrom Priština radi uz odgovarajući stepen bezbednosti i da ima zdravo i odgovorno poslovanje.					SP
14. Imenovati članove Odbora Regulatornog organa za civilnu avijaciju	K4-2009	MTPT			
143. Preduzeti mere za poboljšanje bezbednosti na putevima.					MP
2. Napisati Strategiju za poboljšanje bezbednosti na putevima	K2-2009	MTPT	MIA/PK, MEST, MoJ and MoH		
3. Pripremiti Akcioni plan za sprovođenje Strategije za povećanje bezbednosti na putevima	K4-2008	MTPT	MIA/PK, MEST, MoJ and MoH		
325 Energija					
87. Obezbediti ekonomski opstanak i održivost preduzeća koje snabdeva električnom energijom, time što će se u znatnoj meri poboljšati naplata faktura i uz promovisanje dobrog upravljanja.					SP
1. Usvojiti revidiranu Energetsku strategiju za period 2005.-2015. godine	K2-2009	MER		Zakon o energiji	
2. Izraditi i usvojiti KEK-ov Akcioni plan koji će da uredi redovno snabdevanje električnom energijom, eliminaciju nezakonitog priključenja na struju i ostvarenje najviše stope fakturisanja i naplate utrošene energije	K2-2008	KEK	MEM, MIA, MoJ and ERO		
11. Izraditi program za primenu Energetske strategije za period 2005.-2015. godine	K2-2009	MER		Energetska strategija za period 2005.-2015. godine	
15. Osnovati novi Upravni savet KEK-a zasnovan na međunarodnim standardima	K2-2008	MER	MEF		
88. Nastaviti sa izvršenjem obaveza preuzetih u sklopu Ugovora o energetske zajednici. Nastaviti sa pripremanjem za projekat "Kosovo C" za proizvodnju električne energije i snabdevanje njome uz puno poštovanje komunitarnog prava, kako je predviđeno u Ugovoru					SP
7. Izraditi politiku, program i plan sa konkretnim aktivnostima za promovisanje korišćenja alternativnih izvora energije u poslovnom sektoru i u domaćinstvima	K4-2009	MER	ERO and MTI		
326 Informaciono društvo i mediji					
89. Usvojiti i početi sa sprovođenjem politike koja se odnosi na mreže i službe za elektronsku komunikaciju u cilju izvršenja pune liberalizacije i stvaranja stabilnog, otvorenog i konkurentnog okruženja u cilju privlačenja stranih investicija i poboljšanja					SP
1. Pripremiti Akcioni plan za sprovođenje Dokumenta "Sektorske politike u telekomunikacijama"	K4-2008	RAT	MTPT		
5. Izraditi program za početak korišćenja standardnog broja za hitne pozive "E-112"	K3-2009	MTPT	TRA		
6. Napisati planove za realizaciju rada integrisanih službi za vanredne situacije sa službom komunikacija na polju javne sigurnosti	K4-2009	MTPT	TRA		
11. Osnovati jednu studijsku grupu da rukovodi procesom davanja preporuka za bolje opcije u javno-privatnim partnerstvima za PTK i kompletirati rad te studijske grupe	K2-2009	MTPT	TRA, MEF and PTK		
22. Dovršiti i sprovesti nacionalnu strategiju za pristup bežičnoj infrastrukturi	K4-2009	RAT			
327 Finansijska kontrola					
149. Uz koordinaciju rada Ministarstva finansija, izraditi i sprovesti načela decentralizovane menadžerske odgovornosti za rad i za funkcionalno nezavisnu unutrašnju reviziju u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom u EU kroz donošenje pov					MP

8. Osnovati i pustiti u rad Komisija za internu reviziju u skladu sa zakonom	K4-2009	MEF				
328 Statistika						
151. Povećati saradnju i koordinaciju rada unutar kosovskog statističkog sistema, izgraditi kvalitetan sistem upravljanja i dokumentacije, i standardizovati postupke za proizvodnju i distribuciju statističkih podataka.						MP
1. Osnovati Savet za statistiku	K2-2010	ZSK				
331 Vize, kontrola granica, azil i migracije						
95. Pojačati efikasnost kontrole prolaska lica na granicama i administrativnim granicama i pojačati delotvornost i javnost u radu službe za pograničnu policiju na državnim i administrativnim granicama.						SP
8. Revidirati Integrisanu strategiju za upravljanje državnim granicama (IBMS)	K1-2009	MUP				
9. Napisati Akcioni plan za sprovođenje IBM Strategije	K1-2009	MUP				
96. Pojačati saradnju između agencija koje se bave upravljanjem državnim i administrativnim granicama i organa susednih zemalja.						SP
1. Revidirati Integrisanu strategiju za upravljanje državnim granicama i napisati Akcioni plan za njeno sprovođenje	K1-2009	MUP				
98. Usvojiti zakon o migracijama u skladu sa evropskim standardima. Napisati Strategiju i Akcioni plan koji se odnose na migracije, rešavajući naročito pitanje readmisije i reintegracije lica vraćenih iz inostranstva.						SP
10. Napisati Strategiju za reintegraciju repatriisanih lica	K1-2008	MUP	MESP, MALG, MLSW, MEST, MoH and KPA	Politika repatrijacije		
11. Izraditi Akcioni plan za sprovođenje Strategije za reintegraciju repatriisanih lica	K2-2008	MUP	MESP, MALG, MLSW, MEST, MoH and KPA	Strategija za reintegraciju repatriisanih lica		
13. Napisati Strategiju i Akcioni plan u pogledu migracija	K3-2009	MUP				
152. Dalje jačati kapacitet Direkcije za granice, azil i migracije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dalje jačati operativni kapacitet granične policije na državnim i administrativnim granicama u Kosovskoj policiji.						MP
4. Sačiniti planove za operativnu saradnju MUP-ove Direkcije za granice, azil i migracije sa KP - Graničnom policijom	K4-2008	MUP	PK	Zakon o kontroli i nadzoru nad državnim granicama, Zakon o strancima, Zakon o azilu i Strategija za IBM		
5. Usvojiti novu organizacionu strukturu MUP-a, konkretno, osnivanje i rad Agencije za azil	K2-2009	MUP		Preporuke za funkcionalno preispitivanje		
332 Pranje novca						
99. Pojačati kapacitet Jedinice za finansijske istrage u Kosovskoj policiji (KP), pri Direkciji za organizovan zločin. Obučiti specijalizovane tužioce i sudije. Usmeriti nadležnosti na oblast pranja novca u različitim uključenim institucijama.						SP
1. Usvojiti organizacionu strukturu Kosovske policije	K2-2009	MUP	PK	Zakon o policiji		
10. Osnovati operativnu grupu čiji je cilj da razjasni odgovornosti u oblasti pranja novca	K3-2008	Kabinet premijera	OPM/ PM Cabinet/ MIA, MoJ, MEF and FIC			
333 Droge						

100. Izraditi Strategiju za suzbijanje droga i relevantni Akcioni plan za njeno sprovođenje. Dalje jačati lokalne kapacitete u delu koji se odnosi na istrage u vezi droge.					SP
1. Osnovati međuministarsku grupu za koordinaciju u cilju suzbijanja, istrage, edukacije, lečenja i borbe protiv narkomanije	K2-2008	MUP	MoJ, MoH, MEST, MLSW, MCYS, KJC and Customs		
4. Napisati i usvojiti Strategiju i Akcioni plan za droge	K2-2009	MUP	MoJ, MIA, MoH, MEST, MLSW, MCYS, KJC and Customs		
6. Osnovati međuministarsku grupu da koordiniše rad na izradi i sprovođenju Strategije	K3-2008	MUP			
334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala					
103. Usvojiti Strategiju za smanjenje broja krivičnih dela i sprovesti je. Izraditi Strategiju za prikupljanje oružja, dopuniti i sprovesti u život zakonske propise o ručnom naoružanju.					SP
1. Izraditi Strategiju i Akcioni plan o suzbijanju i smanjenju kriminaliteta	K3-2009	MUP	MALG, OPM, MoJ, MALG, PK and ACA	Dokumenti MUP-a	
6. Napisati i usvojiti plan o prikupljanju oružja na Kosovu	K4-2010	MUP	OPM, PK, Customs and ACA		
104. Ustanoviti jednu Strategiju i Akcioni plan za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma.					SP
1. Napisati Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i i njegovo smanjenje	K4-2009	MUP	OPM, MoJ, PK, Customs, ACA, TAK, FIC, Kosovo Special Proceutor, General Audit and SOK	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine	
2. Napisati Strategiju za borbu protiv terorizma	K4-2009	MUP	OPM, MoJ, PK, Customs, ACA, TAK, FIC, Kosovo Special Proceutor, General Audit and SOK	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine	
3. Napisati Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala i njegovo smanjenje	K4-2009	MUP	OPM and Customs	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine	
4. Napisati Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv terorizma	K4-2009	MUP	OPM and Customs	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine	
107. Sprovesti Akcioni plan i ojačati zakonske odredbe i strukture u cilju efikasnije borbe protiv trgovine ljudima.					SP
1. Sačiniti idejni koncept za pisanje nacionalne strategije za borbu protiv trgovine ljudima	K1-2008	MUP			
2. Napisati Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima	K3-2008	MUP	MLSW, OPM, MoJ, MEST, MEF, MALG and PK	Kosovski krivični zakonik; UNMIK-ova Uredba 2001/4, od 11.02.2005 i AU br. 2005/3	

3. Izraditi Akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima	K4-2008	MUP	MLSW, OPM, MoJ, MEST, MEF, MALG and PK	Kosovski krivični zakonik; UNMIK-ova Uredba 2001/4, od 11.02.2005 i AU br. 2005/3Akcioni plan i Strateški plan za period 2008.-2011. godine	
5. Započeti sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima koja će da omogući jačanje kapaciteta u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP	K4-2009	MUP	MLSW, OPM, MoJ, MEST, MEF, MALG and PK	Strategija za period 2009.-2010. godine	
153. Sprovesti i ažurirati Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma.					MP
2. Revidirati Strategiju i neprestano je prilagođavati novim okolnostima	Kontinuirano	MUP	MoJ, PK, OPM, Customs, ACA, TAK, FIC, Kosovo Special Proceutor, Audit General and SOK		
155. Jačati pravosudne kapacitete za krivično gonjenje i suđenje u predmetima organizovanog i finansijskog kriminala.					MP
2. Povećati broj sudija koji sude u predmetima organizovanog i finansijskog kriminala	K4-2009	SSK	Government and Assembly	KJC analiza	

b. Tabela političkih odluka i stateških dokumenata

Akcija	Rok	Odgovorna Institucija	Prateća institucija	Referentni Dokument	Tip Prioriteta
00 Ključni prioriteta					
3. Obezbeđivanje pune saradnje sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.					KP
1. Zakon koji će regulisati saradnju sa MKTBJ.	K2-2009	MP			
4. Obezbeđivanje punog poštovanja vladavine prava, ljudskih prava i zaštite manjina i sprovođenje politike nulte tolerancije prema korupciji, organizovanom kriminalu i finansijskom kriminalu.					KP
1. Ustav Republike Kosovo.	K1-2008	Ustavna komisija			
2. Proceduralni/pravni okvira za ratifikaciju međunarodnih dogovora i sporazuma.	K3-2009	Skupština			
3. Zakon o sprečavanju pranja novca.	K3-2009	Skupština			
4. Zakon o izmenama i dopunama Zakona protiv korupcije.	K3-2009	Skupština			
5. Zakon o zaštiti i promociji prava zajednica i njihovih pripadnika u republici Kosovo.	K1-2008	Kabinet premijera		Zakonska strategija	
6. Zakon o postupanju sa zaplenjenom i oduzetom imovinom.	K3-2009	Skupština	MoJ	Zakonska strategija	
7. Zakon o objavljivanju porekla imovine viših javnih službenika.	K3-2009	Skupština	MoJ	Zakonska strategija 2009	
5. Obezbeđivanje demokratskog upravljanja i pružanje javnih usluga svim ljudima na Kosovu, osnivanjem profesionalne, odgovorne, pristupačne i predstavničke javne administracije koja je oslobođena nepotrebnog političkog uticaja.					KP
4. Zakon o državnoj pomoći.	K3-2009	MEF			
7. Zakon o transferu javnih preduzeća.	K2-2008	Skupština	MEF	Zakonska strategija	
6. Poboľšanje reforme samouprave i povećanje administrativnih kapaciteta za olakšavanje decentralizacije, uzimajući u obzir mišljenja i interese svih zajednica na Kosovu, usvajanje zakonskog okvira i obezbeđivanje odgovarajućih budžetskih sredstava.					KP
1. Zakon o imeni naselja u opštinama.	K4-2009	Skupština	MALG		
2. Zakon o lokalnim finansijama.	K2-2008	Skupština	MALG	Zakonska strategija	
3. Zakon o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/2 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.	K1-2008	Skupština	MEF		
4. Zakon o Gradu Prištini.	K3-2009	Skupština	MALG	Zakonska strategija	
5. Zakon o opštinskom referendumu.	K4-2009	Skupština	MALG	Zakonska strategija	

6. Usklađivanje opštinskih statuta sa Zakonom o lokalnoj samoupravi (ZLS).	K3-2009	MLU		Zakon o lokalnoj samoupravi	
7. Zakon o upravljanju nepokretnom opštinskom imovinom.	K3-2009	Skupština	MALG		
8. Zakon o lokalnoj samoupravi.	K1-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi	
9. Redovno revidiranje legalnosti pomoćnih propisa koje donose opštine.	Kontinuirano	MLU	Municipalities		
10. Zakon o opštinskim granicama.	K1-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi	
10. Zakon o lokalnim izborima.	K1-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi	
111 Institucije					
11. Potpuno obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Skupštine i njenih odbora, Vlade i opština, uključujući puno poštovanje odgovarajućih poslovnika i kodeksa ponašanja, kao i prava i interesa svih zajednica.					SP
1. Novog Poslovnika Skupštine Kosova.	K4-2009	Skupština			
2. Sve opštine treba da usvoje svoje statute i druga akta koja proizilaze iz njihovih odgovornost, u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.	K2-2009	Opštine			
3. Planiranje metodologije za nadziranje legalnosti opštinskih akata.	K4-2009	MLU			
4. Izrada pomoćnih propisa koji se odnose na lokalnu upravu.	Kontinuirano	MLU			
5. Izrada priručnika za procenu i merenje učinka opština.	K4-2009	MLU	Municipalities		
6. Uredbe o opštinskim prihodima u skladu sa Zakonom o finansijama.	K3-2008	Opštine			
7. Legalizacija objekata napravljenih posle usvajanja Zakona o legalizaciji.	K4-2009	Opštine			
8. Zakon o organima javne administracije.	K3-2009	MJS			
8. Zakon o Vladi Kosova.	K2-2009	Skupština	MPS		
9. Pažljiva revizija i izglasavanje izmena i dopuna koje je predložio Odbor za ljudska prava i interese zajednica.	Kontinuirano	Skupština			

12. Povećanje izvršnog nadzora od strane Skupštine, kao i odgovornosti i transparentnosti u Skupštini. Jačanje sopstvenih administrativnih kapaciteta Skupštine.					SP
7. Definisanje postupaka za zahteve građana da prisustvuju plenarnim zasedanjima i sastancima odbora.	K4-2009	Skupština			
13. Pravovremeno objavljivanje Službenog glasnika i obezbeđivanje da on bude potpuno tačan. Poboljšanje provera odgovarajućih jezičkih verzija u cilju obezbeđivanja da su one identične i obezbeđivanje javnog pristupa Službenom glasniku.					SP
2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Službenom glasniku.	K4-2009	Skupština			
112 Skupština/ izbori					
17. Poboljšanje provera u pogledu usklađenosti svih novih zakona sa propisima EU.					SP
10. Priprema standardnih obrazaca za Izjave o usklađenosti i Tabele usklađenosti.	K4-2008		OPM, KIPA		
113 Javna Administracija					
19. Rigorozno sprovođenje transparentnih postupaka zapošljavanja, transfera, pohvala, unapređivanja, ponašanja i otpuštanja javnih službenika, uključujući zaposlene u policiji i pravosudnom sistemu, kao i postupaka za upravljanje finansijama.					SP
1. Zakon o javnim službama.	K3-2008	MJS			
2. Izrada i usvajanje pomoćnih propisa za sprovođenje Zakona o javnim službama.	K4-2010	MJS			
3. Zakon o platama u javnoj administraciji Kosova.	K4-2008	Skupština	MPS		
20. Poboljšanje funkcionisanja i jačanje nezavisnosti Nezavisnog nadzornog odbora i Komisije za viša javna imenovanja.					SP
1. Izmjena i usvajanje administrativnog uputstva br. 09/2006 izradom disciplinskih odredaba.	K3-2008	Kabinet premijera	IOB		
21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.					SP
8. Izmene i dopune Zakona o zdravstvu.	K4-2009	MZ	MEF, OPM and Assembly		
26. Izmene i dopune nacрта Zakona o zdravstvenom osiguranju i osnivanje Fonda zdravstvenog osiguranja.	K3-2009	MZ	MEF, Assembly, MLSW and OPM		

109. Nastaviti sa održivom reformom javne uprave uz poštovanje budžetskih ograničenja. Poboljšati kapacitete lokalne uprave za pružanje usluga svom telu na pravičan i delotvoran način.					MP
5. Napisati jednostavne i razumljive procedure i uputstva u pogledu pružanja usluga građanima i poslovnim organizacijama koje obezbeđuju Vladine institucije i objaviti informatore o tim procedurama	Kontinuirano	MJS			
114 Pravosudni sistem					
23. Obezbeđivanje efikasnih, nezavisnih, odgovornih i nepristrasnih sudova i tužilaštava, koji su oslobođeni od političkog uticaja.					SP
1. Zakon o sudskom beležništvu.	K3-2008	Skupština	MoJ		
2. Usvajanje pomoćnih propisa za sprovođenje Zakona o sudskom beležništvu.	K4-2009	MP		Zakono sudskom beležništvu	
3. Zakon o advokatskoj komori.	K3-2009	Skupština	MoJ		
4. Zakon o Sudskom veću Kosova.	K2-2009	Skupština	MoJ	Zakonska strategija 2009	
5. Zakon o Tužilačkom veću Kosova.	K2-2009	Skupština	MoJ	Zakonska strategija 2009	
24. Jačanje tužilaštva da bi se obezbedilo da ono bude u stanju da radi u skladu sa principima autonomije i nepristrasnosti. Nastavljanje jačanja Specijalnog tužilaštva. Obezbeđivanje sprovođenja efikasne šeme zaštite svedoka.					SP
1. Zakon o zaštiti svedoka.	K4-2009	MP		Zakonska strategija 2009	
2. Zakon o Specijalnom tužilaštvu Kosova.	K3-2008	Skupština	MoJ		
3. Izrada poslovnika Tužilačkog saveta Kosova.	K4-2009	Državni tužilac		Zakon o tužilaštvu	
4. Izrada uredbe o unutrašnjim aktivnostima Javnog tužilaštva Kosova.	K4-2009	MP		Zakon o tužilaštvu	
25. Usvajanje zakona o sudovima i tužilaštvu i njihovo sprovođenje. Razvoj sistema administrativnog pravosuđa i usmeravanje relevantnih zakona i nadležnosti.					SP
1. Zakon o sudovima.	K2-2009	Skupština	MoJ	Zakonska strategija 2009	
2. Zakon o tužilaštvu.	K2-2009	Skupština	MoJ	Zakonska strategija 2009	
26. Potpuna realizacija automatskog sistema za upravljanje predmetima u svim sudovima i tužilaštvima. smanjivanje broja nerešenih predmeta i sprovođenje odluka građanskih sudova.					SP
1. Izrada pravilnika o upravljanju sudovima posle usvajanja Zakona o sudovima.	K4-2009	SSK		Strateški plan 2007-2012	
2. Izrada pravilnika o unutrašnjoj aktivnosti sudova.	K4-2009	SSK			
3. Stvaranje pravnog osnova za dodeljivanje predmeta sudijama koje se bave krivičnim i građanskim predmetima.	K2-2009	SSK			

28. Dalji razvoj pravne edukacije i obuke, posebno za sudije, tužioce i administrativno osoblje. Transformacija Sudskog instituta u održivu instituciju odgovornu za obuku sudija.					SP
1. Izrada nacrtu uredbe o programu i načinu polaganja pravosudnog ispita.	K3-2008	MP	UNDP		
29. Razvoj kapaciteta unutar Vlade, bez političkog uticaja, koji će preuzeti odgovornosti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Primena sistema imenovanja, otpuštanja i unapređivanja u karijeri sudija i tužilaca u skladu sa evropskim standardima, bez					SP
1. Zakon o autopsiji.	K1-2009	Skupština	MIA	Zakonska strategija 2009	
2. Izrada i usvajanje poslovnika za ispitivanje navoda o neprikladnom ponašanju.	K4-2009	SSK			
3. Izrada i usvajanje poslovnika za: a) stalno i privremeno imenovanje sudija; b) procenu; c) transfer; i d) unapređivanje	K1-2009	SSK	KJI		
4. Zakon o sudskoj medicini.	K1-2009	Skupština	MoJ		
5. Zakon ličnim kartama.	K2-2008	Skupština	MIA		
7. Zakon o državljanstvu.	K2-2008	Skupština	MIA		
33. Jačanje administrativnih kapaciteta, koordinacije i efikasnosti pravosuđa i svih agencija za sprovođenje zakona. Obezbeđivanje održivosti sveobuhvatnog sistema pravne pomoći.					SP
7. Izmene i dopune uredbe br. 2006/36.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć			
111. Izgraditi mehanizam za alternativno rešavanje sporova.					MP
1. Zakon o posredovanju	K3-2008	Skupština	MoJ	Legislativna strategija	
2. Sekundarne zakonske propise koji proističu iz Zakona o posredovanju, kao što je zakon o izdvajanju dažbina što će da bude naplaćeno za postupak posredovanja	K4-2009	MP		Zakon o posredovanju	
3. Zakon o parničnom postupku	K3-2008	Skupština	MoJ	Zakon o posredovanju	
4. Zakon o vanparničnom postupku	K3-2008	Skupština	MoJ		
5. Zakon o izvršnom postupku	K3-2008	Skupština	MoJ		
115 Borba protiv korupcije					
34. Sprovođenje Zakona o sprečavanju korupcije i Plana za borbu protiv korupcije. Jačanje Agencije za borbu protiv korupcije i preduzimanje mera za obezbeđivanje njene pune nezavisnosti i funkcionalnosti.					SP
1. Stvaranje pravnog osnova za saradnju sa Kosovskom policijom i tužilaštvima.	K4-2009	APK	Government	Zakon protiv korupcije	
2. Zakon o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju sukoba interesa u toku obavljanja javnih funkcija.	K4-2009	Skupština	MoJ		

3. Zakon o izmenama i dopunama Zakona protiv korupcije.	K4-2009	Skupština			
113. Sačiniti sektorske akcione planove za borbu protiv korupcije i jačanje svesti o problemu korupcije među zaposlenima u javnoj upravi ali i u široj javnosti.					MP
3. Ustanoviti mehanizme za saradnju sa javnim tužilaštvom	K4-2008	APPK	MoJ	Zakon o borbi protiv korupcije	
12 Ljudska prava i zaštita manjina					
36. Kompletiranje zakonskog okvira i poboljšanje poštovanja mehanizama za zaštitu ljudskih prava i prava manjina u skladu sa preporukama Saveta Evrope. Usvajanje i sprovođenje sveobuhvatne strategije za ljudska prava.					SP
1. Zakon o ljudskim pravima na Kosovu.	K1-2010	Kabinet premijera			
37. Jačanje pravnog okvira koji se odnosi na slobodu izražavanja. Obezbeđivanje relevantnih resursa za Nezavisnu komisiju za medije u cilju obezbeđivanja poštovanja odredaba zakona. Otklanjanje bilo kakvih pravnih dvosmislenosti u vezi sa pretnjama i klev					SP
1. Izmene i dopune Zakona br. 02/L-65 protiv kleveta i uvreda u cilju uključivanja članova 187 i 188 Zakona o krivičnom postupku koji pokrivaju klevete i uvrede.	K4-2009	NKM	MoJ		
2. Zakon o obligacijama.	K4-2009	MP		Zakonska strategija 2009	
3. Izmene i dopune Kodeksa ponašanja za medije.	K4-2009	NKM			
4. Izrada i usvajanje uredbe o zaštiti maloletnika i administrativnih uputstava za njenu primenu.	K2-2009	NKM	Assembly		
38. Izbor ombudsmana i usvajanje pravnih odredbi koje obezbeđuju sprovođenje preporuka ombudsmana.					SP
4. Zakon o ombudsmanu.	K1-2010	Skupština			
39. Definisanje i usvajanje vladinog programa za promociju prava žena na Kosovu.					SP
9. Poboljšanje pravne infrastrukture u cilju favorizacije ravnopravnog učestvovanja i zapošljavanja na rukovodeća radna mesta u obrazovanju, univerzitetima i državnim institucijama.	K3-2009	ARR	Assembly, Government and Municipalities	KPRR, ZRR, evropsko partnerstvo	
40. Efikasno sprovođenje Zakona protiv diskriminacije. Posebno, treba staviti u punu funkciju jedinice za ljudska prava u ministarstvima i obezbediti njihovu nezavisnost i koordinaciju sa aktivnostima ombudsmana. Organizacija kampanja za podizanje svesti					SP
16. Nacionalni plan za lica sa ograničenim sposobnostima.	K2-2009	Kabinet premijera			
41. Razvoj usluga i pomoći u zajednicama za izdržavana lica, uključujući oblast mentalnog zdravlja.					SP
4. Izrada odgovarajućeg zakona koji će omogućiti pružanje usluga porodicama lica sa ograničenim sposobnostima i starim licima.	K3-2009	MRSS		Plan rada 2009	
43. Usvajanje i sprovođenje adekvatnih zakona u cilju obezbeđivanja pravne zaštite dece.					SP

5. Priprema priručnika za LAK za izveštavanje o dečijem radu, koji je uradio DIPS.	K4-2009	MRSS	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK	
2. Revizija i izrada standardnog obrasca za referisanje, upravljanje i izveštavanje o dečijem radu.	K4-2009	MRSS	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK	
121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina					
44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje njegovog sprovođenja.					SP
1. Opštinske uredbe o službenim jezicima na osnovu Zakona i administrativnog uputstva o službenim jezicima.	K4-2010	Opštine		Zakon o korišćenju službenih jezika	
45. Regularizacija neformalnih naselja. Pronalaženje održivih rešenja za smeštaj i integraciju romske zajednice koja živi u opasnim životnim uslovima u kampovima i za grupe interno raseljenih lica koje žive u neformalnim centrima.					SP
1. Izrada Akcionog plana za identifikaciju neformalnih naselja.	K3-2009	MŽSPP	MPS, MALG, ACA and Municipalities		
2. Usvajanje izmenjenog i dopunjenog Zakona o prostornom planiranju.	K4-2008	Skupština	MESP		
3. Zakon o programu socijalnog stanovanja.	K4-2009	Skupština	Assembly		
115. Obezbediti ekonomski održivu egzistenciju za manjinske zajednice i njihovo učešće u društvu bez izloženosti diskriminaciji, uz preduzimanje konkretnih mera koje treba da obezbede njihovu bezbednost i slobodu kretanja, kao i pravično pružanje usluga j					MP
1. Izgraditi efikasan sistem pravnih i tehničkih službi koje treba da imaju uticaja na unapređenje položaja manjina u institucijama pravosuđa	Kontinuirano	MP		UNMIK-ova Uredba 2005/53 i Uredba 2006/25	
116. Sprovoditi Zakon o rodnoj jednakosti. Obezbediti da su prava žena uključena u glavne tokove u svim postojećim politikama i važećim zakonima.					MP

1. Zakon o borbi protiv nasilja u porodici	K3-2009	ARJ		CEDAW, ZRJ, Uredba br. 2003/4, Izveštaj o nasilju u porodici	
117. Izgraditi integrisanu politiku za konzervaciju kulturne baštine. Aktivno se angažovati na povećanju upoznatosti šire javnosti sa kulturnom baštinom i njenim poštovanjem.					MP
1. Zakon o Velikoj Hoći	K4-2009	MKOS	MESP, MALG and Rahovec Municipality	Zakon o specijalnim zaštitnim zonama	
2. Zakon o Istorijskom centru u Prizrenu	K4-2009	MKOS	MESP, MALG and Prizren Municipality	Zakon o specijalnim zaštitnim zonama	
13 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze					
48. Jačanje regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa.					SP
1. Zakon o međuopštinskoj saradnji i partnerstvu.	K1-2010	Skupština	MALG and MFA		
2. Izrada modela međuopštinske saradnje i zajedničkih projekata kroz pripremu priručnika i uputstava za opštine.	K4-2009	MLU			
3. Usvajanje evropskih standarda (EN) i međunarodnih standarda (ISO) kao kosovskih standarda (KS).	Kontinuirano	MTI			
4. Zakon o međuopštinskoj saradnji i partnerstvu.	K4-2009	MLU	MFA		
20 Ekonomski kriterijumi					
50. Vođenje zdrave fiskalne politike i posebno, obezbeđivanje da socijalne politike u vezi posvećivanja pažnje siromaštvu i socijalnoj isključivosti su kompatibilni sa dugoročnom održivošću javnih finansija.					SP
1. Zakon o materijalnoj podršci porodicama koje se staraju o deci sa ograničenim sposobnostima.	K3-2008	Skupština	MLSW	Zakon o pomoći porodicama lica sa ograničenim sposobnostima starosti 1-18 godina	
2. Izrada i usvajanje Zakona o budžetu za 2010. godnu sa ciljem obezbeđivanja dugoročne održivosti javnih finansija.	K4-2009	MEF	Assembly		
3. Izrada i usvajanje amandmana na Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti br. 2003/2.	K2-2008	MEF	Assembly		
4. Zakon o konsolidovanom budžetu za 2009. godinu.	K4-2008	MEF	Assembly		
53. Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i finansijske održivosti javnih preduzeća. Dalje jačanje operativne i finansijske nezavisnosti regulatornih organa u svetlu povećanja transparentnosti i konkurentnosti u odgovarajućim sektorima.					SP
1. Zakon o Regulatornoj kancelariji za vodu i otpad (RKVO).	K3-2008	Skupština	MEF		
2. Zakon o javnim preduzećima.	K1-2008	MEF		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa	

				Kosova	
3. Zakon o transferu javnih preduzeća.	K1-2008	MEF		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova	
4. Zakon o rudnicima i mineralima koji će zameniti uredbe UNMIK-a br. 2005/2 i 2005/3.	K4-2009	Skupština	MEM	Uredbe UNMIK-a 2005/2 i 2005/3	
5. Zakon o avijaciji.	K2-2008	Skupština	MTPT	Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova	
6. Izmena i dopuna Zakona o telekomunikacijama.	K4-2009	MTPT	Assembly	Zakonska strategija 2009	
7. Usklađivanje tabele za raspodelu frekvencija u skladu sa evropskom tabelom i odlukom br. 676/2002/EC.	K4-2009	RAT	IMC	Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007	
8. Izrada uredbe o opsegu tarifa.	K3-2008	RAT		Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007	
9. Izmene i dopune Zakona br. 03/L-086 o izmenama i dopunama uredbe UNMIK-a br. 2004/49 o regulisanju aktivnosti pružalaca usluga vodosnabdevanja, odvoženja otpada i otpadnih voda u cilju njegovog usklađivanja sa Zakonom otpadu, kroz razjašnjavanje (izme	K4-2009	RKVO	MESP, MALG, Municipalities, Assembly, Governmental Commission for Law Approximation	RKVO Strateški plan 2009 - 2011, Akcioni plan RKVO 2009	
10. Osnivanje revizorskih komisija sa ciljem povećanja finansijske efikasnosti i održivosti.	K2-2009	MEF	Unit for Public Enterprises	Zakon o JP	
11. Utvrđivanje statusa JP.	K3-2009	MEF			
12. Izrada administrativnog uputstva o sastavu lokalnih odbora JP koja pružaju usluge u dve ili više opština.	K1-2009	MEF			
122. Osmisliti i sprovesti u život aktivne politike koje se tiču tržišta rada uz blisku saradnju sa lokalnim poslovnim zajednicama u cilju jačanja procesa usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, i povećanja udela stručne radne snage u ukupno rasp					MP
1. Pripremiti Memorandume o razumevanju za posredovanje kod sezonskog angažovanja radnika u inostranstvu	K3-2009	MRSS			
123. Sprovesti odgovarajuće politike za povećanje kvantiteta i kvaliteta obrazovanja na svim nivoima.					MP

1. Ustanoviti odgovarajuće kriterijume za izdavanje licenci za rad nastavnica	Kontinuirano	MONT	MALG/Municipalities, MEF, UP and ACA	Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
2. Napisti administrativno uputstvo na osnovu politika o visokom obrazovanju koje je usvojio MONT	K2-2008	MONT	UP and ACA	Strategija za visoko obrazovanje, MoR sa Austrijom, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
311 Slobodno kretanje robe					
55. Usvajanje horizontalnog zakonskog okvira u cilju uspostavljanja potrebne infrastrukture za pravilan rad i podelu različitih funkcija (regulatorna, standardizacija, metrološka akreditacija, procena usklađenosti i nadzor nad tržištem) koje su potrebnu					SP
1. Izmene i dopune Zakona o akreditaciji u skladu sa zahtevima European Corporate on Accreditation (ECA).	K4-2008	MTI	MAFRD, MoH, MESP and National Institute for Public Health	Zakonska strategija	
2. Administrativni uputstva o metrološkim uslovima za upakovane proizvode.	K4-2009	MTI	Metrology Council	Zakon o metrologiji	
3. Administrativni uputstva o mernim jedinicama.	K4-2009	MTI	Metrology Council	Zakon o metrologiji	
4. Administrativni uputstva o obliku i sadržaju oznaka čistoće, oblicima definisanja i provere nivoa čistoće proizvoda od plemenitih metala.	K4-2009	MTI	EChK and Metrology Council	Zakon o plemenitim metalima	
5. Administrativni uputstva o prodav+D712cima, oznakama proizvođača i uvozu proizvoda od plemenitih metala.	K4-2009	MTI	EChK and Metrology Council	Zakon o plemenitim metalima	
6. Administrativni uputstva o isplati izvršnih kompenzacija i zigosanju proizvoda od plemenitih metala.	K4-2009	MTI	EChK and Metrology Council	Zakon o plemenitim metalima	
7. Administrativni uputstva o instrumentima za merenje supstanci - neautomatske vage klase tačnosti I, II, III, IV.	K4-2009	MTI	Metrology Council	Zakon o metrologiji	
8. AU o organizaciji i funkcionisanju Direktorata za akreditaciju.	K2-2009	MTI			
9. Uredbe o funkcionisanju tehničkih komisija u okviru Jedinice za akreditaciju.	K2-2009	MTI		Zakon o akreditaciji	
10. Izmene i dopune Zakona br. 2004/17 o zaštiti potrošača.	K4-2008	MTI	MAFRD, MEM, MESP and Customs	Zakonska strategija	
11. Izmene i dopune Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode procenu usklađenosti na osnovu Direktive o procenjivanju usaglašenosti.	K4-2008	MTI	MoH, MEM and MLSW	Zakonska strategija	
12. Izmene i dopune Zakona o metrologiji br. 02/L-34	K4-2009	MTI			
13. Izmene i dopune Zakona o	K3-2009	MTI			

standardizaciji br. 2004/12.					
14. Usvajanje nacrtu Zakona o opštoj bezbednosti proizvoda.	K4-2008	Skupština	MTI		
125. Nastaviti sa približavanjem novih i globalnih pristupa i starog pristupa direktiva.					MP
1. Administrativno uputstvo o generatorima	K2-2009	MTI		Zakon o građevinskim proizvodima br. 02/L-14	
2. Administrativno uputstvo o betonskim građevinama	K2-2008	MTI		Zakon o građevinskim proizvodima br. 02/L-14	
3. Administrativno uputstvo o "Elektromagnetskoj kompatibilnosti"	K4-2009	MTI		Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20	
4. Administrativno uputstvo o "Bezbednosti igračka"	K2-2009	MTI		Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20	
5. Administrativno uputstvo o "Električnim dizalicama"	K2-2008	MTI		Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20	
6. Administrativno uputstvo o "Liftovima"	K4-2009	MTI		Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20	
7. Administrativno uputstvo o "Sigurnosti lične zaštitne opreme"	K4-2009	MTI		Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20	
8. Administrativno uputstvo o "Opremi koja radi na gas"	K3-2009	MTI	MEM	Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20	
126. Usvojiti preostale evropske standarde (ENs).					MP
6. Usvojiti standarde, uz davanje prioriteta usaglašenim standardima	Kontinuirano	MTI			

127. Ustanoviti strukturu za nadzor nad tržištem.					MP
1. Administrativno uputstvo o trgovinskim knjigama	K2-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
2. Zakon o tržišnoj inspekciji	K3-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
3. Administrativno uputstvo o konfiskovanju robe i imovine i njihovom čuvanju	K2-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
313 Carine i oporezivanje					
57. Dalje približavanje carinskih propisa sa komunitarnim pravom i nastavljanje napora za poboljšanje kapaciteta carinske administracije za borbu protiv korupcije, krijumčarenja i prekograničnog kriminala. Poboljšanje kapaciteta Jedinicu za krivične istra					SP
1. Izrada internog AU za obuku.	K2-2009	Carina			
2. Izmene i dopune unutrašnje uredbe br. 2008/22 o robama koje krše intelektualna vlasnička prava i njihovu primenu.	K2-2009	Carina			
3. Automatizacija nadzornog sistema carinskog postupka sa ekonomskim uticajem.	K2-2009	Carina		Strateški operativni okvir Carine Kosova, Administrativno uputstvo br. 2004/3	
4. Izrada dokumenta koji definiše postupke koji treba da budu sprovedeni u cilju preduzimanja carinskih mera za zaštitu IVP.	K1-2009	Carina		Blue-Print	
5. Izmene i dopune Kodeksa ponašanja i Kodeksa o disciplinskom postupku.	K1-2008	Carina			
6. Usklađivanje unutrašnjih postupaka sa zahtevima novog Zakona o carini Kosova u tačkama gde postoji potreba za uspostavljanje nadzornog i ubrzavajućeg mehanizma.	K2-2009	Carina			
7. Administrativno uputstvo o objavljivanju imovine carinskih službenika.	K2-2008	Carina		Zakon protiv korupcije, Strategija protiv korupcije	
58. Pridržavanje obaveza u vezi sa sprovođenjem preferencijalnih trgovinskih mera, posebno u vezi sa poreklom.					SP
1. Izrada administrativnog uputstva o sprovođenju Zakona o carini o Uredbi o poreklu.	K2-2009	Carina			
2. Izrada administrativnog uputstva o davanju obaveznih informacija o poreklu robe.	K2-2009	Carina			
59. Nastavljanje približavanja poreskih zakona komunitarnom pravu EU i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave. jačanje kapaciteta za naplatu Poreske uprave i povećanje prihoda.					SP
1. Zakon o porezu na dodatnu vrednost.	K3-2009	PUK	MEF	Zakonska strategija	
2. Izmene i dopune Zakona br. 2004/48 o Poreskoj upravi i postupcima u skladu sa	K3-2008	PUK	MEF	Zakonska strategija	

komunitarnim pravom.					
3. Izmene i dopune Zakona br. 2004/51 o korporativnom porezu u skladu sa komunitarnim pravom.	K4-2009	PUK	MEF	Zakonska strategija	
60. Pridržavanje principa Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata i obezbeđivanje da nove poreske mere budu u skladu sa ovim principima.					SP
1. Usklađivanje Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata sa poreskim zakonima.	Kontinuirano	MEF	Assembly		
314 Javne nabavke					
61. Usvajanje okvira za javne nabavke kroz usvajanje potrebnih zakona u cilju obezbeđivanja kompatibilnosti sa komunitarnim pravom. Obezbeđivanje institucionalnog okvira za javne nabavke sa administrativnim kapacitetima i nezavisnošću u cilju obavljanja n					SP
1. Uputstva o minimalnom iznosu nabavki (ispod 1000 evra).	K4-2008	RKJN			
2. Uredbe o javnim nabavkama.	K4-2008	RKJN		Zakon o javnim nabavkama, Uredba br. 2007/20	
3. Smernica o čitanju Zakona o javnim nabavkama.	K4-2008	RKJN			
4. Smernica o okvirnim ugovorima	K2-2010	RKJN			
5. Izrada tenderskih dosijea.	K4-2008	RKJN			
6. Smernica o korišćenju tenderske dokumentacije.	K4-2008	RKJN			
7. Dizajniranje standardnih obrazaca.	K4-2008	RKJN			
129. Obezbediti da pravila o javnoj nabavci efikasno primenjuju kako organi koji sklapaju ugovor tako i pravna lica na svim nivoima, uključujući i putem razvoja operativnih sredstava, pružanjem obuke i jačanjem administrativnog kapaciteta.					MP
1. Osmisliti prikladnu metodologiju za izveštavanje	K4-2009	RKJN		ZJN i Poslovnik o radu PPRC	
315 Intelektualna vlasnička prava					
62. Obezbediti administrativni i sudski kapacitet za sprovođenje Zakona o intelektualnoj svojini i za izvršenje prava iz intelektualne svojine.					SP
1. Sekundarne zakonske akte koji pravno uređuju autorsko pravo i srodna prava	K2-2009	MKOS	MTI	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima	
130. Nastaviti jačanje na polu sprovođenja imovinskih prava po osnovu intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, u skladu sa srednjoročnom strategijom.					MP
1. Zakon o topografiji inegriranih kola	K4-2009	Skupština	MTI		
316 Zapošljavanje i socijalna politika					
64. Poboljšanje informisanja javnosti o pristupu sistemima socijalne sigurnosti i unapređivanje opštinskih kapaciteta za pitanja socijalne pomoći.					SP
1. Administrativna uputstva o transferu nadležnosti za socijalne usluge i usluge pomoći od MRSS opštinama.	K2-2009	MRSS			
2. Administrativno uputstvo o licenciranju socijalnih radnika na	K3-2009	MRSS			

Kosovu.					
65. Izmene i dopune zakona o socijalnom osiguranju i penzionoj šemi.					SP
1. Zakon o materijalnoj podršci porodicama koje se staraju o deci sa ograničenim sposobnostima.	K3-2008	Skupština	MLSW		
2. Zakon o izmenama i dopunama Zakona o vrednostima rata.	K2-2008	Skupština	MLSW		
3. Zakon o penzijama i invalidskom osiguranju na Kosovu u cilju stvaranja održivog, efikasnog i funkcionalnog penzionog sistema.	K2-2009	Skupština	MLSW		
66. Revizija šeme socijalne pomoći u cilju obezbeđivanja nediskriminacije korisnika.					SP
1. Izmene i dopune Zakona o šemi socijalne pomoći sa ciljem uključivanja grupa bez pristupa ovoj šemi.	K2-2009	MRSS	Assembly	Plan rada za 2009. godinu	
131. Jačanje administrativnog kapaciteta inspekcija rada.					MP
1. Izmene i dopune Zakon br. 2002/9 o Kosovskoj inspekciji rada (Zakon br. 03/L-017 o amandmanima na Zakon o inspekciji rada br. 2002/9)	K1-2009	Skupština	MLSW	Legislativna strategija	
2. Administrativno uputstvo da bi se sprovodio Zakon br. 2002/9 o inspekciji rada u cilju primene odredaba člana 25. UNMIK-ove Uredbe br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu	K1-2009	MRSS	PK		
317 Obrazovanje i istraživanje					
69. U celosti sprovesti zakonske propise o profesionalnoj obuci i početi sa primenom zakona o nacionalnom kvalifikacionom okviru (NKO).					SP
1. Nove administrativne uputstvo za primenu Zakona o SOO	K2-2009	MONT	MLSW		
2. Zakon o nacionalnom kvalifikacionom okviru	K4-2008	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
3. Administrativne uputstvo u pogledu početka rada Nacionalnog tela za kvalifikacije i Administrativno uputstvo o uspostavljanju Nacionalnog kvalifikacionog okvira	K1-2009	MONT	MLSW, MEF, MTI and MoH		
4. Nacionalni kvalifikacioni okvir	K2-2009	MONT	MLSW, MEF, MTI, MoH and UP		
5. Administrativne uputstvo zajedno sa lokalnim vlastima, kojima će se povećati autonomija škola	K3-2009	MONT	MEF		
70. Nastaviti sa razvijanjem Nacionalnog okvira za praćenje i ocenjivanje nastave.					SP
1. Izraditi metodologiju i kriterijuma za definisanje kvalifikacija prema odredbama Zakona o NKO i shodno praksi u EU	K4-2009	MONT	MEF and MTI	Nacionalni kvalifikacioni okvir	

2. Administrativno uputstvo o procesu praćenja i ocenjivanja stepena preduniverzitetskog stepena obrazovne kvalifikacija	K1-2009	MONT	MLSW, MEF, MTI and MoH		
3. Administrativno uputstvo o NKO	K2-2009	MONT	MLSW, MEF, MTI, MoH and UP	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
4. Administrativno uputstvo o praćenju nastavnog plana i programa, udžbenika, metodologije u nastavi i procene	K2-2008	MONT	Municipalities		
71. Obezbediti bolju uključenost u programima EU za visoko obrazovanje.					SP
1. Administrativno uputstvo o osnivanju Centra za međunarodnu saradnju u oblasti visokog obrazovanja, nauku i tehnologiju	K3-2008	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje; MoR sa Vladom Austrije	
133. Nastaviti sa naporima na povezivanju stručnog obrazovanja i obuke u sektoru visokog obrazovanja sa tržištem rada i ekonomskim potrebama.					MP
3. Administrativno uputstvo o kriterijumima za akreditaciju profesionalnih visokih škola	K1-2009	MONT			
135. Početi sa kreiranjem politike koja pogoduje istraživanju.					MP
1. Administrativno uputstvo o osnivanju QITT	K4-2008	MONT		Strategija za visoko obrazovanje	
3. Preispitivanje Zakona o naučnoj i istraživačkoj delatnosti	K4-2009	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje	
322 Poljoprivreda I Ribarstvo					
73. Utvrditi jasne odgovornosti u okvirim različitih službi u sektoru poljoprivrede (uključujući administraciju za veterinu i fitosanitarnu zaštitu) i njihove odnose sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja, lokalne samouprave i opštins					SP
1. Izmeniti i dopuniti Administrativno uputstvo MPŠSR o sistematizaciji radnih mesta br. 09/2003	K2-2009	MPŠSR			
74. Usvojiti zakone o hrani i prateće propise za sprovođenje tih zakona, i osnovati nadležnu agenciju za sprovođenje i izvršenje zakona.					SP
1. AU o kontroli higijene prehrambenih artikala životinjskog porekla	K4-2009	MPŠSR	KVFA and MoH/KSI		
2. AU o organizaciji Agencije u skladu sa Zakonom o hrani uključujući i organizacionu mapu Agencije	K4-2009	KAVH	MoH/KSI		
3. AU o graničnoj i unutrašnjoj kontroli prehrambenih proizvoda biljnog porekla	K1-2009	MPŠSR	MAFRD		
4. Zakon o hrani	K3-2009	Skupština	MAFRD		
5. AU o organizaciji Kosovske agencije za veterinu i ispravnost hrane (KAVH) u skladu sa Zakonom o hrani, uz organizacionu mapu Agencije	K4-2009	KAVH			
6. AU o utvrđivanju konkretnih pravila za organizaciju zvanične kontrole pehrambenih proizvoda životinjskog porekla namenjenih	K4-2009	MPŠSR	KVFA and MoH/KSI		

ljudskoj ishrani					
7. AU o obavljanju zvanične kontrole u cilju potvrđivanja usaglašenosti sa propisima sadržanim u Zakonu o hrani i sa propisima za proizvode životinjskog porekla sa propisima o zdravlju i dobrostanju životinja	K4-2009	MPŠSR	KVFA and MoH/KSI		
136. Izraditi politiku i regulatorni okvir za podršku ekonomski održive zemljišne reforme. Podržati zaštitu poljoprivrednog zemljišta od neplanskog urbanističkog razvoja.					MP
1. Zakon o komasaciji zemljišta	K3-2010	MPŠSR		Plan rada za 2009. godinu	
2. Zakon o poljoprivredi i seoskom razvoju	K4-2009	Skupština	MAFRD		
3. Pripremiti standardne ugovore za zakup zemljišta	K4-2008	MPŠSR	MEF		
138. Započeti radnje na efikasnoj kontroli domaće biljne proizvodnje, a naročito za proizvode za koje EU postavlja specifične zahteve.					MP
1. Administrativno uputstvo o proglašenju zaštićenih zona	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka	
2. Zakon o proizvodnji i obradi duvana	K3-2009	MPŠSR		Plan rada za 2009. godinu	
3. Podzakonske akte sa spiskova: I/A, II/A i IV/A o biljkama i biljnim proizvodima, uključujući specifične zahteve EU	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka	
4. Administrativno uputstvo o utvrđivanju teritorije pos posebnim nadzorom	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka	
5. Administrativno uputstvo o definiciji oblika i sadržine biljnih pasoša	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka	
6. Administrativno uputstvo o sprečavanju pojave i širenja šetnih biljnih organizama	K1-2010	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka	
7. Izmeniti i dopuniti Zakon br. 02/L-122 o organskoj poljoprivredi	K2-2009	MPŠSR		Plan rada za 2009. godinu	
8. Administrativno uputstvo o sadržini, obrascu i načinu čuvanja registara proizvoda za proizvođače, prerađivače, uvoznike, distributere i skladištare biljaka	K4-2008	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka	
139. Izgraditi zdravu strukturu za upravljanje šumskim fondom, naročito u pogledu bespravne seče i šumske krađe i borbe protiv šumskih požara.					MP
4. Izmeniti i dopuniti Zakon o šumama	K2-2009	MPŠSR	OPM and Assembly		
323 Životna sredina					
77. Sprovoditi Zakon o proceni dejstva na okolinu koji je usvojila Skupština.					SP
1. Usvojiti Zakon o proceni dejstva na okolinu (ZPDO)	K2-2009	Skupština	MESP		

78. Sprovesti sveobuhvatan Ekološki akcioni plan, naročito u njegovom delu koji se odnosi na pitanja javnog zdravlja.					SP
1. Zakon o vodama donošenjem sekundarnih pod-zakonskih propisa	K4-2009	MŽSPP	MAFRD		
79. Nastaviti sa približavanjem evropsim standardima na polju zaštite okoline.					SP
1. Novi Zakon o zaštiti prirode	K4-2009	MŽSPP			
2. AU o uslovima za izbor lokacija i izgradnj deponija za otpad	K2-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
3. Administrativno uputstvo o dopuštenim normama za vazдушna ispuštanja iz pokretnih izvora	K1-2010	MŽSPP			
4. AU o dozvoljenim normama vazdušnih ispuštanja iz pokretnih izvora	K4-2009	MŽSPP			
5. Zakon o biocidnim proizvodima	K3-2009	MŽSPP			
6. Usvojiti Zakon o zaštiti okoline	K2-2009	Skupština	MESP		
7. Zakon o strateškoj ekološkoj proceni	K2-2009	Skupština	MESP		
8. Zakon o jonizujućem i nejonizujućem zračenju i neuklearnoj bezbednosti	K4-2009	Skupština	MESP		
9. Izraditi elaborat sa definisanjem zaštitnih sanitarnih zona za vodene izvore pijaće vode	K4-2010	MŽSPP			
10. Izminiti i dopuniti Zakon o zaštiti kvaliteta vazduha	K4-2009	MŽSPP			
11. Administrativno uputstvo o kvalitetu vazduha	K4-2009	MŽSPP			
12. AU o kontroli ispuštanja isparenja organskog porekla u toku skladištenja, istakanja, dotakanja i prevoza goriva	K3-2009	MŽSPP			
13. AU o izdavanju licenci za rad i upravljanje otpadom	K4-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
14. AU o otpadu koji sadrži azbest	K3-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
15. AU o javnom upravljanju otpadom	K3-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
16. AU o mandatornim kaznama	K3-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
17. AU o spisku zahteva tehničke bezbednosti za hemikalije	K3-2010	MŽSPP		Zakon o hemijskim proizvodima br. 2007/2-L116	
18. AU o klasifikaciji, nalepnicama na proizvodima i pakovanju hemikalija	K4-2010	MŽSPP		Zakon o hemijskim proizvodima br. 2007/2-L116	
19. AU o izvozu, uvozu i tranzitu otpada	K2-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
20. Zakon o sprečavanju i kontroli nad integrisanim zagađenjem	K2-2009	Skupština	MESP		
21. AU o otpadu nastalom iz poljoprivrede i poljoprivredno-ekonomskih delatnosti	K2-2010	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30	
80. Nastaviti sa naporima na povećanju učešća šire javnosti i građanskog društva na pitanjima zaštite okoline.					SP

1. Predložiti sistem novčanih kazni i sankcija za slučajeve kršenja Zakona o zaštiti okoline na opštinskom nivou	K2-2009	MŽSPP	MALG and Municipalities	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
2. Napisati osnovne priručnike za rad za nadležnosti sektora zaštite okoline u opštini - predložiti sistem novčanih kazni	K2-2009	MŽSPP	MALG and Municipalities	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
140. Preduzeti mere za implementaciju prostornog planiranja					MP
1. Napisati tehnička pravila za izgradnju	K4-2011	MŽSPP	MTI, MIA and MTPT		
2. orme i standarde za prostorno planiranje	K1-2011	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
3. Sačiniti prostorni plan za nacionalni park "Šar-planina".	K2-2009	MŽSPP	MAFRD and Municipalities		
4. Definirati standarde i norme za toplotnu izolaciju (energetski kod)	K2-2008	MŽSPP	MEM and MTI		
5. AU o bazi podataka za prostorno planiranje	K4-2009	MŽSPP	MPS		
6. Zakon o Istorijskom centru u Prizrenu	K4-2009	MŽSPP	MCYS, MALG, IMM and KK Prizrenit	Zakon br. 03/L-39 o specijalnim zaštićenim zonama	
7. AU o uslovima za lokacije, dobijanju urbanističke dozvole i urbanističke licence	K2-2009	MŽSPP			
8. AU o objektima važnim za Kosovo, za koje će MOPP da izda urbanističke licence	K2-2009	MŽSPP			
9. AU o profesionalnom ispitivanju radi dodele licence za rad u oblasti prostornog planiranja	K2-2009	MŽSPP			
10. Dovođiti zakonsku osnovu za primenu normi za uštede električne energije	K4-2009	MŽSPP	MEM and MTI		
11. Zakon o Velikoj Hoči	K4-2009	MŽSPP	MCYS, MALG, IMM and KK Rahovecit	Zakon br. 03/L-39 o specijalnim zaštićenim zonama	
12. Zakon o osnivanju specijalnih zaštićenih zona	K1-2008	MŽSPP	MCYS and MALG/Municipalities		
141. Jačati institucionalni kapacitet Ministarstva za okolinu i prostorno planiranje, poboljšati koordinaciju rada među administrativnim organima zaduženim za pitanja u vezi sa zaštitom okoline.					MP
1. Eliminirati slučajeve sukoba zakonske infrastrukture sa resornim ministarstvima	Kontinuirano	MŽSPP			
324 Transportna politika					
82. Sprovoditi zakone o drumskom prevozu i bezbednosti u drumskom saobraćaju. Izraditi Strategiju za multi-modalni transport.					SP
1. Zakonski propis o Evropskom sporazumu koji će da pravno uredi rad posade vozila uključenih u međunarodni drumski transport	K3-2009	MTPT			
2. Izmeniti i dopuniti administrativna uputstva u cilju podizanja nivoa kriterijuma za	Kontinuirano	MTPT			

izdavanje licenci za rad za sve vrste prevoza: putničkog, prevoza robe i opasnih materija, i putničkih terminala					
3. Administrativno uputstvo o revizorskom telu za bezbednost u drumskom saobraćaju i primeniti odgovarajuće procese	K4-2009	MTPT			
83. Nastaviti sa poboljšanjem upravljanja sredstvima na osnovu podataka, za potrebe održavanja i ehabilitacije transportne infrastrukture. Obezbediti usaglašenost zakonskog okvira za izdavanje koncesija sa EU propisima i preduzeti mere za privlačenje inve					SP
1. Zakon o javno-privatnim partnerstvima (JPP) i koncesijama za pružanje javnih usluga i infrastrukturu	K1-2009	Skupština	MEF		
2. Dovršiti izradu zakonskog okvira o koncesijama	K4-2009	MTPT			
85. Obezbediti da Aerodrom Priština radi uz odgovarajući stepen bezbednosti i da ima zdravo i odgovorno posloводство.					SP
1. Napisati odgovarajuću zakonsku osnovu da bi se izvršio izbor, napravila struktura i utvrdile odgovornosti vodećih organa (za upravljanje MAP-om)	K4-2009	MTPT	CARO		
86. Preispitati i poboljšati sistem za izdavanje vozačkih dozvola i za tehnički pregled vozila.					SP
1. Zakon o bezbednosti u drumskom saobraćaju	K1-2008	Skupština	MTPT		
2. Sekundarne zakonske akte za primenu Zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju	K4-2008	MTPT			
325 Energija					
87. Obezbediti ekonomski opstanak i održivost preduzeća koje snabdeva električnom energijom, time što će se u znatnoj meri poboljšati naplata faktura i uz promovisanje dobrog upravljanja .					SP
1. Usvojiti amandmane na pravila RTE i KEK-ove procedure u cilju povećanja efikasnosti KEK-a u izdavanju faktura i naplati utrošene električne energije	K2-2009	MER			
88. Nastaviti sa izvršenjem obaveza preuzetih u sklopu Ugovora o energetskoj zajednici. Nastaviti sa pripremama za projekat "Kosovo C" za proizvodnju električne energije i snabdevanje njome uz puno poštovanje komunitarnog prava, kako je predviđeno u Ugovo					SP
1. Pripremiti "učitavajuće" tarife za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije (OIE)	K4-2009	ERO	MEM		
2. Prilagoditi poresku i carinsku politiku tako da podrži uvoz solarne i energije vetra	K3-2010	MER	Government		
3. Pripremiti procedure za ovlašćivanje za izgradnju novih	K4-2008	ERO	MEM		

proizvodnih kapaciteta iz OIE					
4. Izraditi neophodan zakonski i regulatorni okvir za izvođenje projekta Novo Kosovo preko direktnih stranih investicija	K4-2009	MER	OPM, MESP, MALG/Municipalities MEF, MLSW, ERO, ICMM, KOSTT and KEK		
5. Dovršiti postojeći zakonski okvir	K2-2008	MER	OPM, MESP, MALG/Municipalities MEF, MLSW, ERO, ICMM, KOSTT and KEK		
6. Napisati nove zakonske propise koji su potrebni	K3-2009	MER			
7. Napisati i usvojiti propis o ovlašćenju za izgradnju proizvodnog kapaciteta	K2-2008	ERO	MEM, MESP and MLSW		
146. Izgraditi zakonodavni i regulatorni okvir za podsticanje javno privatnih partnerstava i mešovitih investicija u sektoru energetike u skladu sa zaključcima iz studije o generisanju investicija.					MP
1. Izraditi neophodne primarne zakonske propise u cilju podsticanja javno privatnih partnerstava u sektoru energetike	K4-2011	MER	MESP, MEF, MLSW, OPM, MALG/Municipalities KEK, ERO, ICMM and KOSTT		
2. Dovršiti regulatorni okvir u skladu sa događajima u sektoru energetike	K4-2011	ERO	MEM and KOSTT		
3. Zakon o prirodnom gasu	Kontinuirano	MER			
147. Dodatno poboljšati učinak kompanije koja proizvodi električnu energiju i integrisati je na regionalnom tržištu energije.					MP
1. Promeniti prelazna tržišna pravila koja je usvojio RTE	K4-2011	KOPST	ERO and MEM		
326 Informaciono društvo i mediji					
89. Usvojiti i početi sa sprovođenjem politike koja se odnosi na mreže i službe za elektronsku komunikaciju u cilju izvršenja pune liberalizacije i stvaranja stabilnog, otvorenog i konkurentnog okruženja u cilju privlačenja stranih investicija i poboljšanja					SP
1. Uspostaviti uslove za elektronsku trgovinu, elektronsku nabavku i primenu elektronskog potpisa	K2-2010	MTPT	MTI, MPS, PPRC and TRA		
2. Pripremiti i usvojiti Uredbu o RUO (Reference Unbundling Offer), referentna ponuda za razdvajanje preduzeća	K3-2009	RAT	MTPT		
3. Definirati režime univerzalnog pristupa i usluga	K4-2009	RAT	MTPT		
4. Angažovati se na polju dobijanja pozivnog broja za telefonske usluge i koda za najviši nacionalni domen za internet usluge, "Državni kod za internet i kod "radio potpis" za radio amatere	K4-2010	RAT	MTPT and MFA		
5. Regulirati usluge koje pružaju javni operatori na tržištu	K1-2010	RAT	MTPT		

6. Uredbu o izboru nosioca i postupku prethodnog izbora	K4-2009	RAT	MTPT		
7. Sačiniti osnovni propis o zaštiti klijenata i poverljivosti korisnika usluga elektronske komunikacije	K4-2009	RAT	MTPT and MIA		
15. Uredbu o numeraciji	K4-2010	RAT	MTPT		
148. Uskladiti se sa regulatornim okvirom i sprovesti zakonske propise o elektronskim komunikacionim mrežama i uslugama u cilju stvaranja otvorenijeg i konkurentnijeg ambijenta i u cilju jačanja položaja i operativne i finansijske nezavisnosti Regulatorno					MP
1. redbu o pravu na putanju za licencirane operatore za pružanje telekomunikacionih usluga	K2-2010	RAT	MTPT		
2. Stvoriti prikladne kategorije za izdavanje licenci za rad, autorizaciju i registraciju i uputstva da se pređe sa sadašnjeg režima na režim kategorija prema licenci ili registraciji i autorizaciji	K2-2010	RAT	MTPT		
3. Izmeniti i dopuniti Zakon o telekomunikacijama i Zakon o medijima i komisiji za radio-difuzne emitere na osnovu zaključaka iz obavljene analize	K4-2009	MTPT	IMC and TRA		
4. Analizirati protivurečnosti između odredaba Zakona o telekomunikacijama i Zakona o medijima i Komisiji za radio-difuzne emitere	K2-2009	MTPT	IMC and TRA		
327 Finansijska kontrola					
149. Uz koordinaciju rada Ministarstva finansija, izraditi i sprovesti načela decentralizovane menadžerske odgovornosti za rad i za funkcionalno nezavisnu unutrašnju reviziju u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom u EU kroz donošenje pov					MP
1. Podzakonske akte za primenu Zakona o internoj reviziji	K1-2009	MEF			
2. AU o radu Jedinica za unutrašnju (internu) reviziju (JIR)	K3-2009	MEF			
3. Pravila za rad Centralnog usaglašavanja Jedinica za internu reviziju	K1-2010	MEF			
4. Pravila za rad Komisija za internu reviziju	K2-2008	MEF			
5. Ažurirati pravila o internoj reviziji: - Priručnik za internu reviziju - Etički kodeks - Statut JIR	K1-2009	MEF			
6. AU o uspostavljanju sistema zapošljavanja i izdavanja licenci za rad za ovlašćene interne revizije	K4-2009	MEF			
7. Zakon o internoj reviziji	K3-2009	Skupština	MEF		
150. Jačati operativni kapacitet kao i finansijsku i operativnu nezavisnost institucije Generalne revizije.					MP

Moraju se pratiti i primeniti njen preporuke.					
1. Izmeniti i dopuniti novi Zakon o instituciji Generalne revizije (IGR) na Kosovu	K4-2009	IGR	Government and Assembly		
328 Statistika					
93. Pojačati administrativni kapacitet Zavoda za statistiku i poboljšati njegovu operativnu i finansijsku nezavisnost. Obezbediti pouzdanost statističkih podataka uključujući i dobijanje kvalitetnih podataka od anketiranih sagovornika za Zavod za statistiku					SP
1. Zakon o zvaničnim statističkim podacima za Kosovo	K2-2009	Skupština	MPS and OPM		
151. Povećati saradnju i koordinaciju rada unutar kosovskog statističkog sistema, izgraditi kvalitetan sistem upravljanja i dokumentacije, i standardizovati postupke za proizvodnju i distribuciju statističkih podataka.					MP
6. Standardizovati proizvodnju statističkih podataka u skladu sa zahtevima EUROSTAT-a	K4-2010	ZSK			
331 Vize, kontrola granica, azil i migracije					
95. Pojačati efikasnost kontrole prolaska lica na granicama i administrativnim granicama i pojačati delotvornost i javnost u radu službe za pograničnu policiju na državnim i administrativnim granicama.					SP
1. Napisati i dovršiti standardne procedure rada za graničnu kontrolu	K4-2008	MUP	MAFRD, MIA/PK and Customs	Integrisana strategija za upravljanje državnim granicama	
2. Uspostaviti zakonsku infrastrukturu za integrisano upravljanje granicama i kontrolu	K3-2009	MUP		Zakon o upravljanju i kontroli državnim granicama	
97. Ustanoviti prihvatilišta i objekte za prijem lica koja traže azil.					SP
1. Izraditi i unaprediti procedure za obradu zahteva u skladu sa Zakonom o strancima, Zakonom o licima koja traže azil, Zakonom o kontroli i nadzoru nad državnim granicama i u skladu sa relevantnim strategijama	K2-2009	MUP		Uredba 2005/15 o kretanju lica na Kosovo i sa Kosova	
98. Usvojiti zakon o migracijama u skladu sa evropskim standardima. Napisati Strategiju i Akcioni plan koji se odnose na migracije, rešavajući naročito pitanje readmisije i reintegracije lica vraćenih iz inostranstva.					SP
1. Zakon o azilu	K2-2008	MUP	Assembly, MoJ, MALG, MoH, MEST, MLSW and PK		
2. Zakon o strancima	K2-2008	MUP	Assembly, MoJ, MALG, MoH, MEST, MLSW and PK		
3. Zakon o kontroli i nadzoru nad državnim granicama	K1-2008	MUP	Assembly, MAFRD, MTPT, PK, Customs and ACA		
332 Pranje novca					

99. Pojačati kapacitet Jedinice za finansijske istrage u Kosovskoj policiji (KP), pri Direkciji za organizovan zločin. Obučiti specijalizovane tužioce i sudije. Usmeriti nadležnosti na oblast pranja novca u različitim uključenim institucijama.					SP
1. Zakon o suzbijanju pranja novca	K2-2009	MEF			
2. Zakon o suzbijanju pranja novca	K4-2009	Skupština	MEF	Legislativna strategija	
334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala					
101. Usvojiti Zakon o policiji.					SP
1. Zakon o policiji	K1-2008	Skupština	MIA	Ahtisarijev dokument o rešenju statusa	
102. Poboljšati efikasnost u istrazi zločina. Usvojiti i sprovesti zakonske propise da se osnuje KP i jačati njene istražne i kapacitete interne kontrole. Ojačati njeno rukovodstvo.					SP
1. Sekundarne zakonske akte za sprovođenje Zakona o policiji	K1-2009	MUP	MEF, MLSW, MoJ and MoH		
103. Usvojiti Strategiju za smanjenje broja krivičnih dela i sprovesti je. Izraditi Strategiju za prikupljanje oružja, dopuniti i sprovesti u život zakonske propise o ručnom naoružanju.					SP
1. Zakon o ručnom oružju	K3-2009	MUP	OPM, PK, Customs and ACA		
105. Dopršiti zakonski okvir koji se odnosi na borbu protiv organizovanog kriminala.					SP
1. Zakon o amandmanima na Privremeni zakonik o krivičnom postupku Kosova	K4-2009	Skupština	MoJ		
2. Zakon o amandmanima na Privremeni krivični zakonik Kosova	K4-2009	Skupština	MoJ		
3. Zakon o amandmanima na Zakon o izvršenju krivičnih zakonskih sankcija	K3-2009	Skupština	MoJ	Legislativna strategija 2009	
335 Zastita licnih podataka					
108. Napisati jedan sveobuhvatni zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa komunitarnim pravom, naročito sa Direktivom o zaštiti podataka (95/46/EC), i sprovesti ga. Ustanoviti jedno nezavisno nadzorno telo za zaštitu podataka, koje će da ima dovoljna					SP
1. Zakon o zaštiti ličnih podataka	K2-2009	Skupština	MIA	Legislativna strategija	
157. Sprovesti Zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa komunitarnim pravom i obezbediti efikasno praćenje i izvršenje.					MP
2. Stvaranje sistema za zaštitu ličnih podataka	K1-2010	Nacionalno nadzorno telo za zaštitu podataka		Zakon o zaštiti ličnih podataka	

c. Tabela izgradnje institucija –strukturalne intervencije

Akcija	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Referentni Dokument	Tip Prioriteta
00 Ključni prioriteti					
4. Obezbeđivanje punog poštovanja vladavine prava, ljudskih prava i zaštite manjina i sprovođenje politike nulte tolerancije prema korupciji, organizovanom kriminalu i finansijskom kriminalu.					KP
23. Agencije za upravljanje zaplenjenom i oduzetom imovinom.	K1-2010	MP	State Prosecutor	Zakon o upravljanju zaplenjenom i oduzetom imovinom	
6. Poboljšanje reforme samouprave i povećanje administrativnih kapaciteta za olakšavanje decentralizacije, uzimajući u obzir mišljenja i interese svih zajednica na Kosovu, usvajanje zakonskog okvira i obezbeđivanje odgovarajućih budžetskih sredstava.					KP
6. Nastavljanje realizacije opštinskih pilot jedinica (OPJ): a) Jačanje ljudskih, administrativnih i tehničkih kapaciteta OPJ; b) Prenos nadležnosti sa pilot opština na OPJ; c) Procena postignuća OPJ; d) MLU treba da radi na budućem statusu OPJ.	Kontinuirano	MLU	Municipalities and Line Ministries	Okvirni dokument o reformi lokalne samouprave	
33. Novih opština prema programu decentralizacije i odlukama Vlade.	K4-2009	MLU			
111 Institucije					
11. Potpuno obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Skupštine i njenih odbora, Vlade i opština, uključujući puno poštovanje odgovarajućih poslovnika i kodeksa ponašanja, kao i prava i interesa svih zajednica.					SP
10. Skupštinski odbori imaju podršku od strane profesionalnog osoblja, kao i finansijsku i tehničku podršku koja je potrebna za povećanje efikasnosti rada.	K1-2010	Skupština			
41. Davanje pravnih saveta opštinama i revizija žalbi koje podnose treće strane.	Kontinuirano	MLU			
112 Skupština/ izbori					
15. Održavanje slobodnih i poštenih izbora. Jačanje nezavisne i multietničke Centralne izborne komisije da bi pravovremeno sprovodila izbore.					SP
7. Odbora CIK-a za budžet, nabavke, ljudske resurse i izborni postupak, kao i za radne grupe, uputstva i administrativne postupke.	Kontinuirano	CIK			
17. Poboljšanje provera u pogledu usklađenosti svih novih zakona sa propisima EU.					SP
8. Službe za usklađivanje propisa sa propisima EU u Pravnoj službi pri Kabinetu premijera.	K1-2010	Kabinet premijera			
113 Javna Administracija					

21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.					SP
2. Transformacija opštinskih podkancelarija za zapošljavanje u opštinske kancelarije za zapošljavanje na mestima koja treba da postanu opštine.	K4-2009	MRSS			
3. Reorganizacija opštinskih kancelarija za zapošljavanje u novim opštinama.	K4-2009	MRSS			
109. Nastaviti sa održivom reformom javne uprave uz poštovanje budžetskih ograničenja. Poboljšati kapacitete lokalne uprave za pružanje usluga svom telu na pravičan i delotvoran način.					MP
7. Reorganizovati direkcije u administraciji i ljudske resurse u svim opštinama na osnovu LLSG	K2-2009	Opštine	MALG		
114 Pravosudni sistem					
23. Obezbeđivanje efikasnih, nezavisnih, odgovornih i nepristrasnih sudova i tužilaštava, koji su oslobođeni od političkog uticaja.					SP
3. Osnivanje Tužilačkog veća Kosova (TVK) i njegova funkcionalizacija.	K4-2009	MP		Zakonska strategija 2009	
28. Dalji razvoj pravne edukacije i obuke, posebno za sudije, tužioce i administrativno osoblje. Transformacija Sudskog instituta u održivu instituciju odgovornu za obuku sudija.					SP
10. Komisija za polaganje pravosudnog ispita.	K2-2009	Skupština			
29. Razvoj kapaciteta unutar Vlade, bez političkog uticaja, koji će preuzeti odgovornosti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Primena sistema imenovanja, otpuštanja i unapređivanja u karijeri sudija i tužilaca u skladu sa evropskim standardima, bez					SP
10. Transfer Instituta za sudsku medicinu iz Ministarstva zdravlja u Ministarstvo pravde.	K4-2009	MP	MoH	Zakon o sudskoj medicini	
15. Transfer nadležnosti Panela za uslovni otpust iz OP/ UNMIK u MP.	K1-2009	MP		Zakon o izvršenju krivičnih sankcija i Uredba o funkcionalizaciji Panela	
16. Transfer nadležnosti za međunarodnu pravnu saradnju sa OP/ UNMIK na MP.	K4-2009	MP			
23. Osnivanje i funkcionalizacija Sekretarijata za podršku radu Nezavisne komisije za pravosuđe i tužilaštvo.	K3-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	MoJ		
33. Jačanje administrativnih kapaciteta, koordinacije i efikasnosti pravosuđa i svih agencija za sprovođenje zakona. Obezbeđivanje održivosti sveobuhvatnog sistema pravne pomoći.					SP
4. Osnivanje pomoćne kancelarije za pružanje besplatne pravne pomoći u severnom delu Mitrovice sa ciljem obezbeđivanja pristupa pravnoj pomoći za sve manjinske zajednice, a posebno za srpsku zajednicu.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć	UNMIK	Uredba UNMIK-a br. 2006/36	
112. Poboljšati zatvorski sistem uz posebnu pažnju posvećenu bezbednosti, kontroli, upravljanju, stručnoj obuci i planovima za reintegraciju, kao i stanju u kojem se nalaze zatvorski objekti.					MP
2. Jedinica za prevoz zatvorenika	K4-2010	MP			

12 Ljudska prava i zaštita manjina					
36. Kompletiranje zakonskog okvira i poboljšanje poštovanja mehanizama za zaštitu ljudskih prava i prava manjina u skladu sa preporukama Saveta Evrope. Usvajanje i sprovođenje sveobuhvatne strategije za ljudska prava.					SP
10. Jedinica za ljudska prava na lokalnom nivou.	K4-2009	Kabinet premijera	MALG		
39. Definisanje i usvajanje vladinog programa za promociju prava žena na Kosovu.					SP
2. Instituta za studije i istraživanje rodova.	K4-2009	ARR		KPRR, ZRR, milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
4. Sekretarijata za pitanja i bezbednost rodova.	K4-2009	ARR	MSFK, SFK, MIA, KP and MoJ	ZSBK, ZRR, KPRR, Zakon o korišćenju malog i lakog oružja, CEDAW, Rezolucija 1325	
5. Sekretarijata protiv nasilja u porodici.	K4-2009	ARR	MLSW, MoJ, MIA, MFA, MEST, MoH, MALG and Judiciary	Uredba 2003/4, ZRR, LAD, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo	
6. Prenos odgovornosti za jednake mogućnosti i rodna pitanja od KDU na ARR. Osnivanje kancelarija za rodnu ravnopravnost.	K3-2009	ARR	Gender Equality Commission	ZRR	
40. Efikasno sprovođenje Zakona protiv diskriminacije. Posebno, treba staviti u punu funkciju jedinice za ljudska prava u ministarstvima i obezbediti njihovu nezavisnost i koordinaciju sa aktivnostima ombudsmana. Organizacija kampanja za podizanje svesti					SP
4. Jedinica za ljudska prava u bivšim OPJ.	K2-2010	MLU			
5. Jedinica za ljudska prava u novim opštinama.	K2-2010	MLU			
121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina					
44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje njegovog sprovođenja.					SP
12. Reforma institucija kulturnog nasleđa na osnovu novog zakona.	K4-2009	MKOS	MPS	Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa i odgovarajući pomoćni propisi	

14. Inspekcija za kulturno nasleđe.	K1-2010	MKOS	MPS	Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa, AU o inspekciji kulturnog nasleđa, Plan reforme institucija kulturnog nasleđa	
117. Izgraditi integrisanu politiku za konzervaciju kulturne baštine. Aktivno se angažovati na povećanju upoznatosti šire javnosti sa kulturnom baštinom i njenim poštovanjem.					MP
5. Podići nivo odseka za kulturnu baštinu na Službu pri MKOS	K4-2009	MKOS	MPS	Strategija za integrisanu konzervaciju - MKOS 2006	
13 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze					
48. Jačanje regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa.					SP
1. Potrebni struktura u MLU za upravljanje prekograničnom saradnjom.	K2-2009	MLU	OPM		
2. Potrebni struktura u MLU za upravljanje međuopštinskom saradnjom.	K4-2009	MLU	OPM		
4. Početak osnivanja drugih struktura, kao što su komiteti i sekretarijati sa drugim akterima, u cilju sprovođenja prekogranične saradnje.	K4-2009	MLU	OPM		
49. Sprovođenje Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA) i aktivno učestvovanje u svim relevantnim regionalnim inicijativama, između ostalog pod okriljem Pakta za stabilnost, uključujući proces njegove tranzicije ka okviru saradnje koji					SP
1. Uspostavljanje, razvoj i restrukturiranje administrativnih i institucionalnih kapaciteta za sprovođenje zakona.	K4-2009	MTI	Customs and MAFRD	Sporazum CEFTA	
20 Ekonomski kriterijumi					
53. Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i finansijske održivosti javnih preduzeća. Dalje jačanje operativne i finansijske nezavisnosti regulatornih organa u svetlu povećanja transparentnosti i konkurentnosti u odgovarajućim sektorima.					SP
6. Regulatornog tela za železnice Kosova koja je operativno i finansijski nezavisna.	K4-2009	MTPT			
11. Nadzornog odbora CARO, u cilju omogućavanja operativne nezavisnosti CARO.	K2-2009	MTPT			
311 Slobodno kretanje robe					
55. Usvajanje horizontalnog zakonskog okvira u cilju uspostavljanja potrebne infrastrukture za pravilan rad i podelu različitih funkcija (regulatorna, standardizacija, metrološka akreditacija, procena usklađenosti i nadzor nad tržištem) koje su potrebnu z					SP
17. Tehničkih komisija, tehničke komisije za ispitne laboratorije.	K4-2009	MTI			
20. Komisije za zaštitu potrošača.	K1-2009	MTI	EChK, OEA and AKB	Zakon o zaštiti potrošača	
125. Nastaviti sa približavanjem novih i globalnih pristupa i starog pristupa direktiva.					MP
5. Institut za građevinski materijal	K4-2009	MTI			

127. Ustanoviti strukturu za nadzor nad tržištem.					MP
4. Osnovati novu jedinicu - Jedinicu za bezbednost proizvoda	K1-2010	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
313 Carine i oporezivanje					
57. Dalje približavanje carinskih propisa sa komunitarnim pravom i nastavljanje napora za poboljšanje kapaciteta carinske administracije za borbu protiv korupcije, krijumčarenja i prekograničnog kriminala. Poboljšanje kapaciteta Jedinicu za krivične istra					SP
2. Sektora za intelektualna vlasnička prava (IVP).	K1-2009	Carina		Blue-Print, Strateški operativni okvir za Carinu	
59. Nastavljanje približavanja poreskih zakona komunitarnom pravu EU i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave. jačanje kapaciteta za naplatu Poreske uprave i povećanje prihoda.					SP
11. Novih jedinica za kontrolu kvaliteta (inspekcije), tumačenje poreza i advokata poreskih obveznika.	K2-2009	PUK			
14. Jedinice za poreske istrage u PUK, sa punom nadležnošću za sprovođenje istraga.	K4-2009	PUK			
18. Osnivanje novih jedinica, kao što je Jedinica za analizu rizika.	K2-2009	PUK		Strateški plan 2007-2010	
314 Javne nabavke					
129. Obezbediti da pravila o javnoj nabavci efikasno primenjuju kako organi koji sklapaju ugovor tako i pravna lica na svim nivoima, uključujući i putem razvoja operativnih sredstava, pružanjem obuke i jačanjem administrativnog kapaciteta.					MP
4. Izgraditi administrativne kapacitete PPRC-a putem zapošljavanja osoblja za nadzor i za praćenje aktivnosti nabavke od strane organa koji sklapaju ugovor kroz povećanje broja osoblja	Kontinuirano	RKJN		ZJN i Poslovnik o radu PPRC	
315 Intelektualna vlasnička prava					
62. Obezbediti administrativni i sudski kapacitet za sprovođenje Zakona o intelektualnoj svojini i za izvršenje prava iz intelektualne svojine.					SP
9. Kancelariju za autorsko pravo i srodna prava	K2-2009	MKOS	MTI	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima	
316 Zapošljavanje i socijalna politika					
131. Jačanje administrativnog kapaciteta inspekcija rada.					MP
7. Nove administrativne jedinice u centru Izvršne agencije za inspekciju rada	K4-2009	MRSS		UNMIK-ova Uredba br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu	
317 Obrazovanje i istraživanje					

68. Izraditi akcione planove za sprovođenje obrazovnih strategija uz pojačan dijalog i koordinaciju rada sa svih nivoa i svih uključenih strana, i opredeliti potrebna sredstva.					SP
21. Transformisati šest specijalnih škola u Resursne centre	K4-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT godišnji plan rada za 2009. godinu	
70. Nastaviti sa razvijanjem Nacionalnog okvira za praćenje i ocenjivanje nastave.					SP
8. Centar za procenjivanje, praćenje i standarde	K4-2009	MONT			
135. Početi sa kreiranjem politike koja pogoduje istraživanju.					MP
2. Osnovati i početi sa radom QITT	K2-2009	MONT		Strategija za visoko obrazovanje	
5. Nacionalni naučnog saveta	K1-2009	MONT	Assembly	Zakon o naučnoj i istraživačkoj delatnosti	
322 Poljoprivreda I Ribarstvo					
79. Nastaviti sa približavanjem evropsim standardima na polju zaštite okoline.					SP
3. Savetodavni odbor za zaštitu okoline	K3-2009	MŽSPP			
140. Preduzeti mere za implementaciju prostornog planiranja					MP
15. Opštinske jedinice za opštinsko planiranje u 7 glavnih centara na Kosovu	K3-2009	Opštine	MESP		
324 Transportna politika					
82. Sprovoditi zakone o drumskom prevozu i bezbednosti u drumskom saobraćaju. Izraditi Strategiju za multi-modalni transport.					SP
18. Tehnički sekretarijat za podršku za koordinisano sprovođenje Akcionog plana za bezbednost u drumskom saobraćaju	K1-2009	MTPT	MIA, MEST MoH, MoJ and KCB		
84. Obezbediti da razvoj sektora železnice bude usklađen sa Strategijom ekonomskog razvoja.					SP
2. Regulatorno telo za železnicu	K3-2009	MTPT	Kosovo Railways		
3. Osnovati druga regulatorna tela za železnicu	K4-2010	MTPT	Kosovo Railways		
327 Finansijska kontrola					
92. Nastaviti sa naporima na realizaciji javne i interne finansijske kontrole Strategije i relevantnih zakona kao osnove za ispunjenje srednjoročnih prioriteta u ovoj oblasti.					SP
4. Unaprediti organizacionu i autorizacionu strukturu interne kontrole posle usvajanja amandmana na LMPFA	K3-2009	MEF			
328 Statistika					
151. Povećati saradnju i koordinaciju rada unutar kosovskog statističkog sistema, izgraditi kvalitetan sistem upravljanja i dokumentacije, i standardizovati postupke za proizvodnju i distribuciju statističkih podataka.					MP
5. Osnovati GIS (Geografski informacioni sistem).	Kontinuirano	ZSK			

331 Vize, kontrola granica, azil i migracije					
95. Pojačati efikasnost kontrole prolaska lica na granicama i administrativnim granicama i pojačati delotvornost i javnost u radu službe za pograničnu policiju na državnim i administrativnim granicama.					SP
4. Agenciju za registraciju građana	K2-2009	MUP		MUP-ovo Funkcionalno preispitivanje	
12. Izvršni odbor za integrisano upravljanje granicama	K2-2009	MUP			
97. Ustanoviti prihvatilišta i objekte za prijem lica koja traže azil.					SP
5. Funkcionalno telo za upravljanje Centrom za azil za sprovođenje politike o azilu i obradu slučajeva prisilnog povratka	K2-2010	MUP		Zakon o azilu, Plan rada za 2009. godinu	
332 Pranje novca					
99. Pojačati kapacitet Jedinice za finansijske istrage u Kosovskoj policiji (KP), pri Direkciji za organizovan zločin. Obučiti specijalizovane tužioce i sudije. Usmeriti nadležnosti na oblast pranja novca u različitim uključenim institucijama.					SP
12. Jedinica za finansijska inteligencija	K4-2009	MEF			
335 Zastita licnih podataka					
108. Napisati jedan sveobuhvatni zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa komunitarnim pravom, naročito sa Direktivom o zaštiti podataka (95/46/EC), i sprovesti ga. Ustanoviti jedno nezavisno nadzorno telo za zaštitu podataka, koje će da ima dovoljna					SP
3. Nacionalno nadzorno telo za zaštitu ličnih podataka time što će da ima dovoljna ovlašćenja i dovoljne finansijske i ljudske resurse	K4-2009	MUP	Assembly	Zakon o zaštiti ličnih podataka	

d. Tabela izgradnje institucija – administrativni kapaciteti

Akcija	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Referentni Dokument	Tip Prioriteta
00 Ključni prioriteti					
4. Obezbeđivanje punog poštovanja vladavine prava, ljudskih prava i zaštite manjina i sprovođenje politike nulte tolerancije prema korupciji, organizovanom kriminalu i finansijskom kriminalu.					KP
13. Izgradnja kapaciteta tužil APK i obezbeđivanje potrebne tehničke opreme (imenovanje 50 tužilaca, njihovog pomoćnog osoblja i obezbeđivanje tehničke opreme).	K4-2009	SSK	State Prosecutor	Plan rada 2009	
6. Pобољшanje reforme samouprave i povećanje administrativnih kapaciteta za olakšavanje decentralizacije, uzimajući u obzir mišljenja i interese svih zajednica na Kosovu, usvajanje zakonskog okvira i obezbeđivanje odgovarajućih budžetskih sredstava.					KP
34. Izgradnja ljudskih kapaciteta, zapošljavanje i obuka ljudskih resursa.	Kontinuirano	MLU	MEF, MPS and KIPA		
8. Obezbeđivanje punog poštovanja verskih sloboda. Obezbeđivanje zaštite kulturnog i verskog nasleđa i preduzimanje mera za sprečavanje i gonjenje slučajeva napada na kulturne ili verske lokacije.					KP
3. Obuka Granične policije i Carinske službe o sprovođenju Zakona o kulturnom nasleđu.	K3-2009	MKOS	Kosovo Police and Customs		
111 Institucije					
11. Potpuno obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Skupštine i njenih odbora, Vlade i opština, uključujući puno poštovanje odgovarajućih poslovnika i kodeksa ponašanja, kao i prava i interesa svih zajednica.					SP
38. Kontinuirana izgradnja kapaciteta MLU i opština u vezi sa najboljim praksama o lokalnoj samoupravi.	Kontinuirano	MLU			
12. Povećanje izvršnog nadzora od strane Skupštine, kao i odgovornosti i transparentnosti u Skupštini. Jačanje sopstvenih administrativnih kapaciteta Skupštine.					SP
4. Zapošljavanje novog osoblja u cilju izgradnje kapaciteta.	K1-2010	Skupština			
5. Dalja obuka civilnog osoblja Skupštine Kosovo.	Kontinuirano	Skupština			
13. Pravovremeno objavljivanje Službenog glasnika i obezbeđivanje da on bude potpuno tačan. Pобољшanje provera odgovarajućih jezičkih verzija u cilju obezbeđivanja da su one identične i obezbeđivanje javnog pristupa Službenom glasniku.					SP
5. Izgradnja kapaciteta Jedinice za standardizaciju pri Skupštini Kosova zapošljavanjem dva pravna lingvisti za kontrolu usklađenosti između različitih jezičkih verzija pravnih akata.	K1-2009	Skupština			

112 Skupština/ izbori					
15. Održavanje slobodnih i poštenih izbora. Jačanje nezavisne i multietničke Centralne izborne komisije da bi pravovremeno sprovedila izbore.					SP
5. Imenovanje i obuka biračkih odbora.	K4-2009	CIK	Municipalities		
17. Poboljšanje provera u pogledu usklađenosti svih novih zakona sa propisima EU.					SP
2. Skupštinski odbor za evropske integracije ima podršku od strane profesionalnog osoblja sa odličnim poznavanjem zakona EU.	K1-2010	Skupština			
9. Izgradnja kapaciteta kroz obuku i povećanje broja službenika u pravnim službama resornih ministarstava.	K4-2009	Kabinet premijera			
113 Javna Administracija					
20. Poboljšanje funkcionisanja i jačanje nezavisnosti Nezavisnog nadzornog odbora i Komisije za viša javna imenovanja.					SP
11. Imenovanje 2 službenika za KVJI.	K2-2009	Kabinet premijera			
21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.					SP
4. Povećanje kvaliteta usluga kroz obuku.	Kontinuirano	MRSS			
27. Stavljanje u punu funkciju centara za mentalno zdravlje (Srbica, Glogovac, Podujevo i Kosovo Polje). Povećanje ljudskih kapaciteta kroz povećanje broja zaposlenih.	K3-2009	MZ	MIA, MEST, MoJ and UP		
114 Pravosudni sistem					
23. Obezbeđivanje efikasnih, nezavisnih, odgovornih i nepristrasnih sudova i tužilaštava, koji su oslobođeni od političkog uticaja.					SP
2. Zapošljavanje dodatnog administrativnog osoblja na osnovu analize o potrebnom broju administrativnog osoblja u sudovima.	K4-2010	SSK			
24. Jačanje tužilaštva da bi se obezbedilo da ono bude u stanju da radi u skladu sa principima autonomije i nepristrasnosti. Nastavljanje jačanja Specijalnog tužilaštva. Obezbeđivanje sprovođenja efikasne šeme zaštite svedoka.					SP
1. Zapošljavanje tri dodatna tužioca.	K4-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	Independent Council for Selection and Nomination of Judges	Uredba o osnivanju Privremenog tužilačkog saveta	
2. Podrška tužilaštvu u vidu pomoćnog osoblja.	K2-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	Independent Council for Selection and Nomination of Judges	Uredba o osnivanju Privremenog tužilačkog saveta	

3. Nastavak izgradnje kapaciteta za istraživanje i gonjenje slučajeva teških krivičnih dela kroz mentorstvo, obuku i praćenje.	Kontinuirano	MP			
26. Potpuna realizacija automatskog sistema za upravljanje predmetima u svim sudovima i tužilaštvima. smanjivanje broja nerešenih predmeta i sprovođenje odluka građanskih sudova.					SP
4. Podrška korisnicima u vezi primene softvera, čiji je cilj automatizacija upravljanja predmetima na sudovima i u tužilaštvima.	K4-2009	SSK			
6. Povećanje broja IT osoblja, uključujući zamenu i opremanje potrebnom IT opremom.	K2-2009	SSK			
28. Dalji razvoj pravne edukacije i obuke, posebno za sudije, tužioce i administrativno osoblje. Transformacija Sudskog instituta u održivu instituciju odgovornu za obuku sudija.					SP
1. Organizacija kontinuirane obuke o pravnoj edukaciji za sudije i tužioce i druge profesionalce u oblasti pravosuđa.	K4-2009	SIK	KJC and MoJ	Zakon br. 02/L-25 o osnivanju SIK, trogodišnji strateški plan i program obuke koje je odobrio Upravni odbor	
2. Izrada, procena i sprovođenje pripremnog/ uvodnog ispita za kandidate za sudije i tužioce i organizacija početne obuke iz pravne edukacije za sudije i tužioce.	K1-2010	SIK	KJC and MoJ	Zakon br. 02/L-25 o osnivanju SIK, trogodišnji strateški plan i program obuke koje je odobrio Upravni odbor	
3. Otpočinjanje sprovođenja napredne obuke za sudije i tužioce.	K2-2010	SIK	KJC and MoJ	Specijalni program za napredovanje	
4. Obuka sudija porotnika.	K4-2009	SIK	KJC and MoJ	Zakon br. 02/L-25 o osnivanju SIK, trogodišnji strateški plan i program obuke koje je odobrio Upravni odbor	
7. Obuka trenera koji su pripremljeni u duhu savremenih tehnika i metodologija obuke i koji su spremni da dizajniraju module obuke i drže kurseve obuke po tom osnovu.	K4-2009	SIK		Kontinuirani program pravne edukacije	
30. Povećanje napora za ispunjavanje međunarodnih standarda pri rešavanju zahteva za međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim pitanjima i zahtevima za ekstradiciju.					SP
2. Izgradnja kapaciteta Odseka za međunarodnu pravnu saradnju u Ministarstvu pravde.	K4-2009	MP		Plan rada 2009	
33. Jačanje administrativnih kapaciteta, koordinacije i efikasnosti pravosuđa i svih agencija za sprovođenje zakona. Obezbeđivanje održivosti sveobuhvatnog sistema pravne pomoći.					SP

1. Organizacija profesionalnih obuka za službenike koji pružaju pravnu pomoć različitim subjektima u oblasti ljudskih prava - pravno stanovište, sa ciljem povećanja efikasnosti regionalnih kancelarija za pružanje pravne pomoći.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć	UP		
112. Poboľjšati zatvorski sistem uz posebnu pažnju posvećenu bezbednosti, kontroli, upravljanju, stručnoj obuci i planovima za reintegraciju, kao i stanju u kojem se nalaze zatvorski objekti.					MP
3. Izgraditi kapacitete putem osoblja zaposlenog u Službi za zavodske sankcije Kosova	K4-2009	MP		Plan rada za 2009. godinu	
115 Borba protiv korupcije					
113. Sačiniti sektorske akcione planove za borbu protiv korupcije i jaćanje svesti o problemu korupcije među zaposlenima u javnoj upravi ali i u široj javnosti.					MP
5. Organizovati obuke i debate u svim opštinama	K4-2009	APPK		Zakon o borbi protiv korupcije	
12 Ljudska prava i zaštita manjina					
40. Efikasno sprovođenje Zakona protiv diskriminacije. Posebno, treba staviti u punu funkciju jedinice za ljudska prava u ministarstvima i obezbediti njihovu nezavisnost i koordinaciju sa aktivnostima ombudsmana. Organizacija kampanja za podizanje svesti					SP
6. Sprovođenje programa izgradnje kapaciteta za jedinice za ljudska prava na lokalnom nivou.	Kontinuirano	MLU	OPM		
7. Organizacija obuke za osoblje na višim pozicijama i Odeljenje za pristup pravdi (Odsek za sudsku integraciju), kao i Odsek za pomoć žrtvama pri MP u vezi sprovođenja Zakona protiv diskriminacije.	K4-2009	MP	OPM		
18. Funkcionalizacija Nacionalnog saveta za lica sa ogranićenim sposobnostima, uključujući izgradnju kapaciteta Nacionalnog saveta za lica sa ogranićenim sposobnostima i usvajanje Plana rada 2008-2009.	K4-2009	Kabinet premijera			
41. Razvoj usluga i pomoći u zajednicama za izdržavana lica, uključujući oblast mentalnog zdravlja.					SP
6. Zapošljavanje po jednog socijalnog radnika za svaki od centara za mentalnu negu.	Kontinuirano	MRSS	MoH		
43. Usvajanje i sprovođenje adekvatnih zakona u cilju obezbeđivanja pravne zaštite dece.					SP

2. Izgradnja kapaciteta partnera na lokalnom nivou sa ciljem uspostavljanja lokalnih strukturaza PDR (Praćenje dečijeg rada) u svim opštinama na Kosovu (osnivanje lokalnih akcionih komiteta).	K4-2010	MRSS	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK	
20. Nastavak obuke osoblja Kosovske službe za uslovni otpust u vezi načina tretmana, nadzora i izvođenja na pravi put maloletnika.	K4-2009	MP	Kosovo Correctional Service		
121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina					
44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje njegovog sprovođenja.					SP
6. Obezbeđivanje obuke za prevodilačke službe na centralnom i lokalnom nivou u skladu sa planom za tehnike prevođenja.	K4-2009	Kabinet premijera			
15. Izgradnja administrativnih kapaciteta Inspekcije za kulturno nasleđe.	K4-2010	MKOS		Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa, AU o inspekciji kulturnog nasleđa, Plan reforme institucija kulturnog nasleđa	
45. Regularizacija neformalnih naselja. Pronalaženje održivih rešenja za smeštaj i integraciju romske zajednice koja živi u opasnim životnim uslovima u kampovima i za grupe interno raseljenih lica koje žive u neformalnim centrima.					SP
8. Nastavak obuke opštinskih urbanističkih planera u cilju uključivanja neformalnih naselja u prostorne i urbanističke planove.	K4-2009	MŽSPP	MALG, MoJ, Municipalities and UN-HABITAT		
116. Sprovoditi Zakon o rodnoj jednakosti. Obezbediti da su prava žena uključena u glavne tokove u svim postojećim politikama i važećim zakonima.					MP
2. Izgraditi kapacitete osoblja zaposlenog u ARJ i strukturu rodne jednakosti na centralnom i na lokalnom nivou	Kontinuirano	ARJ			
118. Obezbediti da Kosovska katastarska agencija (KKA) i opštinske katastarske službe (OKS) pružaju javan i nediskriminatorni pristup svim imovinskim podacima					MP

i da imaju funkcionalne mehanizme za odgovornost u radu.					
2. Izgraditi kapacitete putem obuka iz odnosnih oblasti za tehničko i pravno osoblje u KKA i OKS	Kontinuirano	MJS	MALG/Municipalities and KIPA		
13 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze					
48. Jačanje regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa.					SP
3. Izgradnja administrativnih kapaciteta na centralnom nivou za prekograničnu saradnju.	Kontinuirano	MLU	OPM		
6. Izgradnja kapaciteta na lokalnom nivou za izradu projekata koji se odnose na prekograničnu saradnju.	Kontinuirano	MLU	Municipalities		
20 Ekonomski kriterijumi					
50. Vođenje zdrave fiskalne politike i posebno, obezbeđivanje da socijalne politike u vezi posvećivanja pažnje siromaštvu i socijalnoj isključivosti su kompatibilni sa dugoročnom održivošću javnih finansija.					SP
18. Izgradnja analitičkih kapaciteta odeljenja za budžet u opštinama u cilju njihovog osposobljavanja za pripremu budžeta u saradnji sa opštinama.	K4-2009	MEF	MALG and Municipalities	LLSG, ZUJFO, ZLF	
53. Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i finansijske održivosti javnih preduzeća. Dalje jačanje operativne i finansijske nezavisnosti regulatornih organa u svetlu povećanja transparentnosti i konkurentnosti u odgovarajućim sektorima.					SP
19. Uspostavljanje fiksnih stanica za praćenje opsega. Izgradnja kapaciteta za praćenje opsega i za daljinsko merenje emisije, opsega, identifikaciju emisija i lokacije izvora interferencije i smetnji.	K4-2010	RAT		Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007	
23. Izgradnja kapaciteta RKVO kroz obuku osoblja u vezi nabavki i praćenje rada kompanija.	K4-2009	RKVO	KIPA	RKVO Strateški plan 2009 - 2011, Akcioni plan RKVO 2009	
29. Izgradnja kapaciteta JP za pripremu za PJI.	Kontinuirano	MEF	KIPA	Zakon o JP	
31. Obuka članova odbora direktora za korporativno upravljanje.	K2-2009	MEF	USAID	Zakon o JP	
122. Osmisliti i sprovesti u život aktivne politike koje se tiču tržišta rada uz blisku saradnju sa lokalnim poslovnim zajednicama u cilju jačanja procesa usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, i povećanja udela stručne radne snage u ukupno rasp					MP
1. Izgraditi ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za kreiranje politike zapošljavanja u cilju pripreme konkretnih planova i projekata za zapošljavanje	K4-2009	MRSS	KIPA	Plan rada za 2009. godinu	

2. Izgraditi ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za informacione statističke podatke i analizu tržišta rada	K4-2009	MRSS	KIPA	Akcioni plan za zapošljavanje omladine (2007.-2010.)	
6. Graditi kapacitete putem obuke i poboljšanja radnih uslova u Centrima za stručnu obuku	K4-2010	MRSS		Strategija za stručno obučavanje za period 2005.-2008. godine	
8. Izgraditi ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za kreiranje politika zapošljavanja u cilju pripreme konkretnih planova i projekata za zapošljavanje	K4-2009	MRSS	KIPA	Plan rada za 2009. godinu	
124. Pojačati kapacitet za podnošenje izveštaja.					MP
5. Obezbediti obuke i seminare za lokalne poslovne zajednice u cilju promovisanja izvoza	K4-2009	MTI	KIPA and EChK		
311 Slobodno kretanje robe					
125. Nastaviti sa približavanjem novih i globalnih pristupa i starog pristupa direktiva.					MP
7. Obučiti službenike za poznavanje tehničkih pravila o građevinskim materijalima	K4-2009	MTI			
127. Ustanoviti strukturu za nadzor nad tržištem.					MP
2. Zaposliti 9 regionalnih inspektora u sektoru građevinskih proizvoda za nadzor nad tržištem u sektoru industrije i metrologije u cilju početka rada nadzora nad tržištem u ovom sektoru	K1-2010	MTI			
3. Zaposliti dva tržišna inspektora	K2-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
5. Zaposliti nove inspektore u opštinskim inspekcijama	K2-2009	Opštine	MALG, MTI and MEF	Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1 i drugi zakoni i podzakonska akta, Zakon o metrologiji br. 02/L-34	
6. Organizovati obuke za inspektore da bi se na taj način povećala efikasnost i sprovođenje zakona u ovoj oblasti	Kontinuirano	MTI	KIPA	Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1, Zakon o metrologiji br. 02/L-34	
312 Slobodno kretanje kapitala					
56. Usvajanje odgovarajućih razumnih zahteva i jačanje nadzornog procesa u finansijskom sektoru.					SP
4. Obuka osoblja CBK za korišćenje nove baze podataka i izradu poboljšanih izveštaja o stabilnosti i bankovnih analiza, kao i izradu izveštaja o finansijskoj stabilnosti.	K4-2009	KKB			

5. Jačanje kapaciteta CBK za praćenje bankarskog sektora, posebno kroz bolji spoljni nadzor (komercijalnih banaka) i analiza 'ukupnog bankarskog rizika'.	K4-2009	KKB			
313 Carine i oporezivanje					
57. Dalje približavanje carinskih propisa sa komunitarnim pravom i nastavljanje napora za poboljšanje kapaciteta carinske administracije za borbu protiv korupcije, krijumčarenja i prekograničnog kriminala. Poboljšanje kapaciteta Jedinicu za krivične istra					SP
5. Obuka carinskog osoblja i uspostavljanje nadzornog mehanizma.	K4-2009	Carina			
9. Identifikacija potreba za obukom.	K2-2009	Carina			
18. Postepeno povećanje broja osoblja u okviru Direkcije za sprovođenje zakona u skladu sa EU.	K4-2009	Carina		Strateški operativni okvir, Strateški plan 2009	
58. Pridržavanje obaveza u vezi sa sprovođenjem preferencijalnih trgovinskih mera, posebno u vezi sa poreklom.					SP
5. Izgradnja profesionalnih kapaciteta osoblja Carine Kosova u oblasti preferencijalnih mera i porekla robe.	K4-2008	Carina		Plan i program obuke	
59. Nastavljanje približavanja poreskih zakona komunitarnom pravu EU i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave. jačanje kapaciteta za naplatu Poreske uprave i povećanje prihoda.					SP
5. Obezbeđivanje obuke za osoblje PUK u odgovarajućim oblastima na osnovu analize potreba za obukom.	Kontinuirano	PUK	MEF		
20. Povećanje kvaliteta obuke za nove i postojeće službenike sa posebnim fokusom na : 1. nove zakonske postupke i modifikacije; i 2. planiranje inspekcija i izveštavanje.	K4-2009	PUK			
60. Pridržavanje principa Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata i obezbeđivanje da nove poreske mere budu u skladu sa ovim principima.					SP
1. Izgradnja kapaciteta članova radnih grupa kroz obuku iz sprovođenja Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata.	Kontinuirano	MEF	EChK and ABK		
128. Nastaviti sa približavanjem poreskih i carinskih zakonskih propisa sa pravnim propisima EU. Dalje jačati administrativni kapacitet poreske i carinske službe za potrebe sprovođenja zakona i borbe protiv korupcije, borbe protiv prekograničnog kriminala					MP
2. Obavljati stalnu obuku osoblja kad dođe do izmena zakonskih propisa o carini	Kontinuirano	Carina		Plan i program obuke	
314 Javne nabavke					

61. Usvajanje okvira za javne nabavke kroz usvajanje potrebnih zakona u cilju obezbeđivanja kompatibilnosti sa komunitarnim pravom. Obezbeđivanje institucionalnog okvira za javne nabavke sa administrativnim kapacitetima i nezavisnošću u cilju obavljanja n					SP
10. Organizacija obuke u oblasti javnih nabavki.	K4-2009	RKJN	KIPA		
12. Zapošljavanje 10 službenika, kao što je odobrio Odbor za budžet i finansije.	K4-2009	ORN			
13. Obuka službenika ORN u oblasti javnih nabavki, nabavki, administracije, finansijskih modula itd.	K4-2009	ORN	KIPA and MEF		
315 Intelektualna vlasnička prava					
62. Obezbediti administrativni i sudski kapacitet za sprovođenje Zakona o intelektualnoj svojini i za izvršenje prava iz intelektualne svojine.					SP
1. Organizovati obuke u KPI za sudije koji sude predmete teških krivičnih dela	K4-2009	SIK	KJC	UNMIK-ova Uredba o osnivanju Kosovskog pravosudnog instituta (KPI)	
4. Izgraditi kapacitete za osoblje IPO putem obuke o ispitivanju patenta, zaštitnog znaka, industrijskog dizajna i geografskih pokazatelja	Kontinuirano	MTI		Plan rada Kancelarije za intelektualnu svojinu (IPO)	
7. Povećati broj zaposlenih za 2 službenika	K2-2009	MTI			
10. Izgraditi administrativne kapacitete Kancelarije za autorsko pravo i srodna prava	K1-2010	MKOS	MTI	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima	
130. Nastaviti jačanje na polu sprovođenja imovinskih prava po osnovu intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, u skladu sa srednjoročnom strategijom.					MP
3. Izgraditi kapacitete potvrđenih pravnih lica na osnovu zakona	K4-2010	MKOS	UP	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima	
316 Zapošljavanje i socijalna politika					
63. Usvojiti Strategiju zapošljavanja, uključujući poboljšanje prikupljanja podataka o pitanjima iz domena zaposlenosti.					SP
7. Izgraditi ljudske resurse u MRSS	Kontinuirano	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
64. Poboljšanje informisanja javnosti o pristupu sistemima socijalne sigurnosti i unapređivanje opštinskih kapaciteta za pitanja socijalne pomoći.					SP
5. Izgradnja kapaciteta lokalnih organa za upravljanje pružanjem socijalnih i porodičnih usluga.	Kontinuirano	MRSS	Municipalities	Law on Social and Family Services	
66. Revizija šeme socijalne pomoći u cilju obezbeđivanja nediskriminacije korisnika.					SP
6. Obuka osoblja za upravljanje ovim sistemom i obuka osoblja za unos podataka u ovaj sistem.	K4-2009	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
131. Jačanje administrativnog kapaciteta inspekcija rada.					MP

5. Obučiti inspektore o profesionalnom obavljanju dužnosti u skladu sa evropskim standardima	Kontinuirano	MRSS	KIPA	Godišnji plan rada Izvršne agencije za inspekciju	
6. Zaposliti 10 novih inspektora rada	K1-2010	MRSS		Zakon br. 2003/19 bezbednosti na radu, zaštiti zdravlja zaposlenih i radnom okruženju	
317 Obrazovanje i istraživanje					
68. Izraditi akcione planove za sprovođenje obrazovnih strategija uz pojačan dijalog i koordinaciju rada sa svih nivoa i svih uključenih strana, i opredeliti potrebna sredstva.					SP
8. Informaciona obuka za nastavnike RAE za nastavne planove i programe i udžbenike na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture	K4-2009	MONT	Municipal Education Directorates	Strategija za integraciju RAE zajednice, Plan rada za 2009. godinu, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
9. Stalna obuka nastavnog osoblja iz RAE zajednice	Kontinuirano	MONT			
25. Obučiti nastavno osoblje za obrazovanje za posebne potrebe	Kontinuirano	MONT			
26. Organizovati dva nastavna modula za 450 nastavnika, direktora škola i roditelja	K4-2009	MONT			
70. Nastaviti sa razvijanjem Nacionalnog okvira za praćenje i ocenjivanje nastave.					SP
11. Obučiti osoblje za donošenje standarda za predmete maternji jezici i matematika	K4-2009	MONT	UP		
12. Obučiti osoblje za donošenje standarda za društvene i prirodne nauke za tri stepena obrazovanja za razrede 1-5, 6-9 i 10-12/13	K4-2010	MONT	UP		
71. Obezbediti bolju uključenost u programima EU za visoko obrazovanje.					SP
1. Sastaviti registar stručnjaka i obučiti ih da se prijavljuju za programe EU za dobiti Kosova	K4-2009	MONT			
3. Početak rada Centra za međunarodnu saradnju i izgradnju ljudskih resursa	Kontinuirano	MONT	UP		
132. Jačati mehanizme za garanciju kvaliteta u sektoru obrazovanja.					MP
5. Izgraditi profesionalne kapacitete inspektora obrazovanja	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
6. Organizovati radionice u oblasti inspekcije	Kontinuirano	MONT			
321 Industria I MSP					

72. Sprovesti srednjoročnu Strategiju za podršku razvoju MSP, uključujući jačanje agencije za podršku MSP i jačanje agencije za unapređenje investicija. Nastaviti sa sprovođenjem Evropske povelje o malim preduzećima (EPMP).					SP
3. Podsticati rad poslovnih organizacija, kroz davanje saveta i obuku kao i uz marketing, u cilju punog iskorišćavanja poslovnog rasadnika u Štimlju, Gnjilanu i Dečanu	K4-2009	MTI		Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
12. Obučiti osoblje Agencije za promovisanje investicija	Kontinuirano	MTI			
11. Postepeno povećanje broja zaposlenih u Agenciji za promovisanje investicija u skladu sa Kosovskim konsolidovanim budžetom (KKB) i Organizacionom strukturom Agencije	K1-2009	MTI			
322 Poljoprivreda I Ribarstvo					
75. Obezbediti operativni karakter sistema za identifikaciju životinja i beleženje njihovog kretanja.					SP
3. Obučiti inspektore veterinare za korišćenje sistema identifikacije i registracije životinja	K4-2009	KAVH	MAFRD		
5. Obučiti veterinarske inspektore i ovlašćene veterinare za korišćenje PDA	K4-2010	KAVH			
136. Izraditi politiku i regulatorni okvir za podršku ekonomski održive zemljišne reforme. Podržati zaštitu poljoprivrednog zemljišta od neplanskog urbanističkog razvoja.					MP
9. Pustiti u rad Jedinicu za sprovođenje ARDP	K1-2009	MPŠSR			
138. Započeti radnje na efikasnoj kontroli domaće biljne proizvodnje, a naročito za proizvode za koje EU postavlja specifične zahteve.					MP
10. Izgraditi ljudske kapacitete i laboratorijsku infrastrukturu u Kosovskom poljoprivrednom institutu	Kontinuirano	MPŠSR	Kosovo Agriculture Institute		
11. Obučiti poljoprivredne proizvođače o korišćenju i primeni pesticida (10 obuka)	K3-2009	MPŠSR	UP		
12. Obučiti prodavce poljoprivrednih farmaceutskih sredstava koji rade na uvozu i trgovini o pesticidima (5 obuka)	K3-2009	MPŠSR	UP		
139. Izgraditi zdravu strukturu za upravljanje šumskim fondom, naročito u pogledu bespravne seče i šumske krađe i borbe protiv šumskih požara.					MP
7. Graditi kapacitete putem zapošljavanja profesionalnog osoblja i obuke za 28 inženjera šumarstva i omogućiti post-diplomske studije za 6 lica	K4-2010	MPŠSR			

323 Životna sredina					
77. Sprovoditi Zakon o proceni dejstva na okolinu koji je usvojila Skupština.					SP
4. Izgraditi institucionalne kapacitete za sprovođenje PDO	K4-2009	MŽSPP			
80. Nastaviti sa naporima na povećanju učešća šire javnosti i građanskog društva na pitanjima zaštite okoline.					SP
9. Obučiti osoblje iz Sektora za zaštitu okoline sa lokalnog nivoa za planiranje, sprovođenje i izvršenje	K2-2009	MŽSPP	MALG and Municipalities	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
140. Preduzeti mere za implementaciju prostornog planiranja					MP
16. Obezbediti obuku za rad na Geografskom informacionom sistemu (GIS)	K2-2010	MŽSPP	MPS		
25. Pojačati rad inspekcije za izgradnju	Kontinuirano	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
24. Pojačati rad inspekcije za prostorno planiranje	Kontinuirano	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
141. Jačati institucionalni kapacitet Ministarstva za okolinu i prostorno planiranje, poboljšati koordinaciju rada među administrativnim organima zaduženim za pitanja u vezi sa zaštitom okoline.					MP
1. Pojačati strukturu MOPP-a predviđenu u organizacionoj mapi za još 20 radnih mesta	K1-2010	MŽSPP			
3. Obučiti osoblje u pravnoj službi za usaglašavanje domaćih propisa sa pravnim propisima EU	Kontinuirano	MŽSPP			
4. Obučiti inspekciju iz MOPP-a kao i opštinsku ekološku inspekciju	Kontinuirano	MŽSPP	MALG/Municipalities		
5. Obučiti one koji sačinjavaju licence (ekološke, vodoprivredne, urbanističke, građevinske)	K2-2010	MŽSPP			
6. Obučiti opštinske službenike za sprovođenje ekoloških pravnih propisa u svim opštinama	K3-2009	MŽSPP	MALG		
7. Obučiti osoblje iz Službe za vode da upravljaju rečnim koritima	K1-2010	MŽSPP			
324 Transportna politika					
82. Sprovoditi zakone o drumskom prevozu i bezbednosti u drumskom saobraćaju. Izraditi Strategiju za multi-modalni transport.					SP
9. Započeti sa aktivnostima za obuku za pripreme i primenu digitalnog tahografa	K3-2010	MTPT	MIA		

24. Graditi institucionalne kapacitete za planiranje multi-modalnog transporta	K4-2009	MTPT			
83. Nastaviti sa poboljšanjem upravljanja sredstvima na osnovu podataka, za potrebe održavanja i ehabilitacije transportne infrastrukture. Obezbediti usaglašenost zakonskog okvira za izdavanje koncesija sa EU propisima i preduzeti mere za privlačenje inve					SP
7. Popuniti osoblje zaposleno u Jedinici za JPP	K2-2009	MEF			
85. Obezbediti da Aerodrom Priština radi uz odgovarajući stepen bezbednosti i da ima zdravo i odgovorno posloводство.					SP
11. Sprovesti plan obuke za ispunjenje zahteva za dobijanje sertifikata i licence za rad	Kontinuirano	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT and CARO		
86. Preispitati i poboljšati sistem za izdavanje vozačkih dozvola i za tehnički pregled vozila.					SP
7. Stalna obuka ispitivača	K4-2010	MTPT			
325 Energija					
88. Nastaviti sa izvršenjem obaveza preuzetih u sklopu Ugovora o energetske zajednici. Nastaviti sa pripremama za projekat "Kosovo C" za proizvodnju električne energije i snabdevanje njome uz puno poštovanje komunitarnog prava, kako je predviđeno u Ugovo					SP
6. Izgraditi kapacitete za energetske revizije zgrada	K4-2009	MER	MESP and MTI		
147. Dodatno poboljšati učinak kompanije koja proizvodi električnu energiju i integrisati je na regionalnom tržištu energije.					MP
13. Izgraditi ljudske resurse u KOPST-u	K1-2011	KOPST		KOPST Plan razvoja ljudskih resursa, Projektni zadatak za projekat EK o tehničkoj pomoći, Projektni zadatak za projekat tehničke pomoći (očekuje se da će ga finansirati Svetska banka)	
326 Informaciono društvo i mediji					
89. Usvojiti i početi sa sprovođenjem politike koja se odnosi na mreže i službe za elektronsku komunikaciju u cilju izvršenja pune liberalizacije i stvaranja stabilnog, otvorenog i konkurentnog okruženja u cilju privlačenja stranih investicija i poboljšan					SP
4. Izraditi programe za trajan zadatak obučavanja Vladinih službenika u oblasti savremenih informacionih tehnologija i komunikacija do 2009- godine (ECDL/ICDL)	K4-2013	MTPT	MPS		
327 Finansijska kontrola					
92. Nastaviti sa naporima na realizaciji javne i interne finansijske kontrole Strategije i relevantnih zakona kao osnove za ispunjenje srednjoročnih prioriteta u ovoj oblasti.					SP
8. Nastaviti sa obukom službenika u agencijama na budžetu za vršenje interne	Kontinuirano	MEF	Budgetary Organisation		

kontrole javnih finansija					
149. Uz koordinaciju rada Ministarstva finansija, izraditi i sprovesti načela decentralizovane menadžerske odgovornosti za rad i za funkcionalno nezavisnu unutrašnju reviziju u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom u EU kroz donošenje pov					MP
11. Stvoriti sistem za stalnu profesionalnu obuku za internu reviziju	K2-2010	MEF			
150. Jačati operativni kapacitet kao i finansijsku i operativnu nezavisnost institucije Generalne revizije. Moraju se pratiti i primeniti njen preporuke.					MP
2. Povećati broj zaposlenog osoblja u Kancelariji Generalne revizije do 100% - što je porast od 20% za godinu, za period od pet godina	K4-2012	IGR	Government and Assembly		
328 Statistika					
93. Pojačati administrativni kapacitet Zavoda za statistiku i poboljšati njegovu operativnu i finansijsku nezavisnost. Obezbediti pouzdanost statističkih podataka uključujući i dobijanje kvalitetnih podataka od anketiranih sagovornika za Zavod za statistiku					SP
3. Povećati broj ljudskih resursa u proizvodnji statističkih podataka	K4-2012	ZSK			
4. Obezbediti profesionalne obuke za ZSK i izgradnju njegovih kapaciteta (metodologija, praksa i metodi koje primenjuje EUROSTAT, uzorci, softverski programi i analize)	Kontinuirano	ZSK			
151. Povećati saradnju i koordinaciju rada unutar kosovskog statističkog sistema, izgraditi kvalitetan sistem upravljanja i dokumentacije, i standardizovati postupke za proizvodnju i distribuciju statističkih podataka.					MP
7. Izgraditi kapacitete putem prikladnih obuka u oblasti rukovanja statističkim podacima	Kontinuirano	ZSK			
9. Izgraditi kapacitete putem obuka za osoblje ZSK-a na temu statističke kodifikacije	K4-2010	ZSK			
331 Vize, kontrola granica, azil i migracije					
97. Ustanoviti prihvatilišta i objekte za prijem lica koja traže azil.					SP
3. Trajan zadatak obuke osoblja u pogledu pitanja koja se tiču azilanata i izbeglica, uključujući standarde i najbolju praksu iz komunitarnog prava EU	Kontinuirano	MUP		Plan obuke	
98. Usvojiti zakon o migracijama u skladu sa evropskim standardima. Napisati Strategiju i Akcioni plan koji se odnose na migracije, rešavajući naročito pitanje readmisije i reintegracije lica vraćenih iz inostranstva.					SP

14. Podržati organe lokalne vlasti u cilju utvrđivanja mogućih donatora kroz razmenu najbolje prakse u procesu reintegracije, sa regionalnim zemljama i praksom EU	Kontinuirano	MLU	MIA and Municipalities	Politika repatrijacije i Strategija za reintegraciju repatriisanih lica	
152. Dalje jačati kapacitet Direkcije za granice, azil i migracije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dalje jačati operativni kapacitet granične policije na državnim i administrativnim granicama u Kosovskoj policiji.					MP
1. Izgraditi kapacitete Direkcije za granice, azil i migracije putem povećanja broja odnosno osoblja	K4-2009	MUP		Plan rada za 2009. godinu	
3. Obezbediti stalnu obuku za osoblje Direkcije za granice, azil i migracije kao i za osoblje KP - Direkcije za strance	K4-2009	MUP		Plan rada za 2009. godinu	
6. Izgraditi kapacitete putem obuka za osoblje Granične policije	K4-2009	MUP	Kosovo Police Academy	Program obuke	
332 Pranje novca					
99. Pojačati kapacitet Jedinice za finansijske istrage u Kosovskoj policiji (KP), pri Direkciji za organizovan zločin. Obučiti specijalizovane tužioce i sudije. Usmeriti nadležnosti na oblast pranja novca u različitim uključenim institucijama.					SP
5. Povećati broj zaposlenih u Jedinici za finansijske istrage pri Kosovskoj policiji	K4-2009	MUP	PK	Sadašnju strukturu usvojili su Sekcija za kriminal i šefovi KP	
6. Obučiti osoblje Jedinice za finansijske istrage pri Kosovskoj policiji	K4-2009	MUP	PK	Plan rada KP	
9. Obučiti sudije za specijalizovanu oblast pranja novca, finansijskog kriminala i trgovine ljudima, za sudije i tužioce koji rade na tim predmetima	K4-2009	SIK	PK		
333 Droge					
100. Izraditi Strategiju za suzbijanje droga i relevantni Akcioni plan za njeno sprovođenje. Dalje jačati lokalne kapacitete u delu koji se odnosi na istrage u vezi droge.					SP
7. Povećati broj zaposlenog osoblja u Sektoru za istrage narkotičkih droga pri KP	K4-2009	MUP	PK	Organizaciona struktura	
156. Obezbediti međugencijsku i međunarodnu saradnju, čime će se u znatnoj meri povećati ostvareni rezultati u borbi protiv trgovine drogama.					MP
3. Učešće na seminarima i konferencijama i u međunarodnim operativnim grupama	Kontinuirano	MUP	PK		
334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala					
102. Poboljšati efikasnost u istrazi zločina. Usvojiti i sprovoditi zakonske propise da se osnuje KP i jačati njene istražne i kapacitete interne kontrole. Ojačati njeno rukovodstvo.					SP

3. Obezbediti kao trajan zadatak obuku za policijske službenike u Kriminalističkoj sekciji, a naročito u oblasti sudske medicine	K4-2009	MUP	PK	Godišnji plan obuke	
106. Dalje jačati lokalne kapacitete u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP.					SP
1. Obezbediti obuku za policijsko osoblje u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP	K4-2009	MUP	PK	Plan za obuku službenika	
107. Sprovesti Akcioni plan i ojačati zakonske odredbe i strukture u cilju efikasnije borbe protiv trgovine ljudima.					SP
7. Povećati broj žena među zaposlenim osobljem u jedinicama za borbu protiv trgovine ljudima	K2-2009	MUP	Police	Akcioni plan i Strateški plan za period 2008.-2011. godine	
153. Sprovesti i ažurirati Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma.					MP
3. Izgraditi kapacitete KP-e za sprovođenje te Strategije	K4-2010	MUP	PK, TAK, Customs, FIC, Prosecutor, KJC and ACA	Strateški plan KP za period 2008.-2010. godine	
154. Jačati lokalne kapacitete za istrage u predmetima i aktivnostima organizovanog kriminala.					MP
1. Izgraditi kapacitete osoblja putem obuke za borbu protiv organizovanog kriminala	K4-2009	MUP	OPM, PK, Customs and ACA	Strateški plan KP 2008-2012	
2. Obezbediti neophodnu opremu za borbu protiv organizovanog kriminala	K4-2009	MUP	OPM, PK, Customs and ACA		

e. Tabela potreba za nabavku opreme

Akcija	Rok	Odgovorna Institucija	Prateća institucija	Referentni Dokument	Tip Prioriteta
111 Institucije					
14. Dalje jačanje zastupljenosti manjina u svim institucijama i javnim službama na opštinskom i centralnom nivou.					SP
3. Finalizacija sistema upravljanja ljudskim resursima za javne službenike u vladinim institucijama.	K2-2009	MJS			
113 Javna Administracija					
18. Jačanje kapaciteta za koordinaciju Vlade i precizniju definiciju odgovornosti centralnih i lokalnih organa u cilju obezbeđivanja doslednosti u sprovođenju politike. Jačanje efikasnosti vladinih funkcija za praćenje rada javnih službi.					SP
10. Uvođenje sistema za elektronsko popunjavanje dokumenata.	K4-2009	MJS			
11. Jačanje vladine mreže.	Kontinuirano	MJS			
12. Osnivanje Kosovskog centra za podatke.	Kontinuirano	MJS			
13. Kvartalno izveštavanje o sprovođenju ovog projekta.	Kontinuirano	MJS			
21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.					SP
25. Snabdevanje zdravstvenih institucija opremom.	K4-2009	MZ		Plan rada 2009	
109. Nastaviti sa održivom reformom javne uprave uz poštovanje budžetskih ograničenja. Poboljšati kapacitete lokalne uprave za pružanje usluga svom telu na pravičan i delotvoran način.					MP
9. Instalirati široku mrežu preko interneta u MLU (WAN Network) i povezati sve opštine, da bi se moglo rukovati podacima u elektronskom obliku	K2-2010	MLU	Opštine		
114 Pravosudni sistem					
26. Potpuna realizacija automatskog sistema za upravljanje predmetima u svim sudovima i tužilaštvima. smanjivanje broja nerešenih predmeta i sprovođenje odluka građanskih sudova.					SP
7. Obezbeđivanje AN mrežnih usluga i internet usluga.	K4-2008	SSK			
9. Uključivanje svih tužilaštava u domen sudija i instalacija ISUS (Informacionog sistema za upravljanje sudovima) i SIZS (Sistem za izvršavanje zatvorskih sankcija).	K4-2009	SSK	State Prosecutor	Zakon o Privremenom sudskom savetu	
29. Razvoj kapaciteta unutar Vlade, bez političkog uticaja, koji će preuzeti odgovornosti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Primena sistema imenovanja, otpuštanja i unapređivanja u karijeri sudija i tužilaca u skladu sa evropskim standardima, bez					SP

9. Obezbeđivanje potrebnog softvera i stvaranje baze podataka i elektronske arhive u MP za transfer podataka iz OP/UNMIK u MP.	K2-2009	MP			
33. Jačanje administrativnih kapaciteta, koordinacije i efikasnosti pravosuđa i svih agencija za sprovođenje zakona. Obezbeđivanje održivosti sveobuhvatnog sistema pravne pomoći.					SP
5. Obezbeđivanje potrebne opreme, uključujući transportna sredstva za regionalne kancelarije koje pružaju pravnu pomoć.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć		Uredba UNMIK-a br. 2006/36	
8. Izrada baze podataka za sve predmete koji su upućeni Komisiji za pravnu pomoć.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć	MoJ, MLSW and MCR		
12 Ljudska prava i zaštita manjina					
36. Kompletiranje zakonskog okvira i poboljšanje poštovanja mehanizama za zaštitu ljudskih prava i prava manjina u skladu sa preporukama Saveta Evrope. Usvajanje i sprovođenje sveobuhvatne strategije za ljudska prava.					SP
3. Nabavka potrebne opreme (tehnička oprema, kamere, alarmi, radio uređaji, specijalna vozila za prevoz zatvorenika).	K4-2009	MP		Godišnji plan rada 2009	
37. Jačanje pravnog okvira koji se odnosi na slobodu izražavanja. Obezbeđivanje relevantnih resursa za Nezavisnu komisiju za medije u cilju obezbeđivanja poštovanja odredaba zakona. Otklanjanje bilo kakvih pravnih dvosmislenosti u vezi sa pretnjama i klev					SP
5. Obezbeđivanje potrebnih resursa za praćenje/ inspekciju i procenu medija u toku procesa ponovnog licenciranja.	K4-2009	NKM	Assembly		
11. Sprovođenje priprema za kapitalni projekat digitalizacije: a) Obezbeđivanje hardverske i softverske opreme; b) Obuka osoblja; i c) Osnivanje odgovarajućih radnih grupa.	K4-2008	NKM	Assembly		
39. Definisane i usvajanje vladinog programa za promociju prava žena na Kosovu.					SP
3. Osnivanje baze podataka/ statistike i indeksa rodova.	K4-2009	ARR		KPRR, ZRR, milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
43. Usvajanje i sprovođenje adekvatnih zakona u cilju obezbeđivanja pravne zaštite dece					SP

1. Instalacija DIPS baze podataka - u cilju obrađivanja podataka o radu dece na Kosovu, koje su identifikovali lokalni akcioni komiteti za praćenje dečijeg rada (LAK - PDR) u svim opštinama na Kosovu.	K4-2009	MRSS	OPM, MEST, MoH, MoJ, MAFRD, MCYS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK	
121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina					
44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje njegovog sprovođenja.					SP
16. Obrada podataka dobijenih popisom više od 3000 objekata i lokacija i održavanje IT sistema.	K4-2009	MKOS		Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa, MoR između MKOS, Britanske ambasade i CHWB o osnivanju i funkcionalizaciji Centralne baze podataka	
46. Jačanje administrativnih struktura i mehanizama odgovornosti u Ministarstvu za zajednice i povratak. Pojašnjavanje podele odgovornosti u vezi povratka između Ministarstva za lokalnu upravu i Ministarstva za zajednice i povratak, na centralnom i lokaln					SP
6. Osnivanje baze podataka zajedno sa odgovarajućim uslugama na opštinskom nivou.	K1-2009	MZP	MALG and Municipalities		
9. Zajednički rad sa opštinskim službenicima za povratak i stvaranje baze podataka sa statističkim podacima za proces povratka i njeno redovno ažuriranje sa podacima o povratnicima.	K4-2009	MZP		Plan rada 2009	
118. Obezbediti da Kosovska katastarska agencija (KKA) i opštinske katastarske službe (OKS) pružaju javan i nediskriminatorni pristup svim imovinskim podacima i da imaju funkcionalne mehanizme za odgovornost u radu.					MP
6. Uključiti postojeće katastarske usluge elektronskim putem na državni e-portal	K4-2009	MJS			
20 Ekonomski kriterijumi					

53. Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i finansijske održivosti javnih preduzeća. Dalje jačanje operativne i finansijske nezavisnosti regulatornih organa u svetlu povećanja transparentnosti i konkurentnosti u odgovarajućim sektorima.					SP
18. Obezbeđivanje elektronskih alata (naprednog softvera za upravljanje frekvencijskim opsegom).	K2-2009	RAT		Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007	
124. Pojačati kapacitet za podnošenje izveštaja.					MP
3. Napraviti bazu podataka za izvoz prema sektorima koji izvoze i zemljama u koje se izvozi	K2-2008	MTI	Customs	API Plan rada	
311 Slobodno kretanje robe					
126. Usvajati preostale evropske standarde (ENs).					MP
4. Napraviti bazu podataka za standardizaciju	K2-2009	MTI			
312 Slobodno kretanje kapitala					
56. Usvajanje odgovarajućih razumnih zahteva i jačanje nadzornog procesa u finansijskom sektoru.					SP
3. Dalje proširenje baze podataka za potrebe Sistema ranog upozoravanja.	K4-2009	KKB			
313 Carine i oporezivanje					
57. Dalje približavanje carinskih propisa sa komunitarnim pravom i nastavljnje napora za poboljšanje kapaciteta carinske administracije za borbu protiv korupcije, krijumčarenja i prekograničnog kriminala. Poboljšanje kapaciteta Jedinicu za krivične istra					SP
10. Nabavka opreme za novu bazu podataka koja će zameniti TIMS.	K4-2009	Carina			
24 Dizajn i razvoj novog informacionog sistema, I-Base, sa ciljem razmene informacija sa nadležnim telima za vladavinu prava, vršenje analize itd. - kao što su KP, UNMIK Policija, CFI i MUP.	K3-2009	Carina			
58. Pridržavanje obaveza u vezi sa sprovođenjem preferencijalnih trgovinskih mera, posebno u vezi sa poreklom.					SP
9. Stavljanje u funkciju carinske laboratorije.	K2-2008	Carina	KVFA	EU Blueprint, Strateški operativni okvir	
59. Nastavljanje približavanja poreskih zakona komunitarnom pravu EU i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave. jačanje kapaciteta za naplatu Poreske uprave i povećanje prihoda.					SP
10. Osavremenjavanje sistema SIGTAS.	K4-2009	PUK			
12. Elektronske deklaracije poreskih obveznika.	K4-2009	PUK			
13. Uspostavljanje automatskog sistema za izbor predmeta za	K2-2009	PUK			

inspekciju na osnovu analize rizika.					
128. Nastaviti sa približavanjem poreskih i carinskih zakonskih propisa sa pravnim propisima EU. Dalje jačati administrativni kapacitet poreske i carinske službe za potrebe sprovođenja zakona i borbe protiv korupcije, borbe protiv prekograničnog kriminala					MP
12. Poboľjšati rukovanje informacionim sistemom	Kontinuirano	PUK		Stratešk plan za period 2007.-2010. godine	
13. Poboľjšati sisteme zasnovane na riziku	K4-2009	PUK		Stratešk plan za period 2007.-2010. godine	
315 Intelektualna vlasnička prava					
62. Obezbediti administrativni i sudski kapacitet za sprovođenje Zakona o intelektualnoj svojini i za izvršenje prava iz intelektualne svojine.					SP
5. Obezbediti program za bazu podataka (IT program) za IPO	K4-2009	MTI			
316 Zapošľavanje i socijalna politika					
66. Revizija šeme socijalne pomoći u cilju obezbeđivanja nediskriminacije korisnika.					SP
5. Funkcionalizacija Integrisanog sistema informacionih tehnologija i osnivanje Jedinice za informacione tehnologije u okviru MRSS.	K3-2009	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
131. Jačanje administrativnog kapaciteta inspekcija rada.					MP
8. Opremiti inspektore rada neophodnim sredstvima za rad u skaldu sa Međunarodnom konvencijom br. 81	K4-2010	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
317 Obrazovanje i istraživanje					
67. Povećati budžet za obrazovanje, naročito za poboljšanje školske infrastrukture, za ukidanje pkolskih smena i rešavanje nedostatka materijala i nastavne opreme.					SP
10. Opremiti škole nastavnim materijalima i sredstvima	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
68. Izraditi akcione planove za sprovođenje obrazovnih srategija uz pojačan dijalog i koordinaciju rada sa svih nivoa i svih uključenih strana, i opredeliti potrebna sredstva.					SP
18. Obezbediti nastavna sredstva i opremu u školama u skaldu sa važećim nastavnim planom i programom	Kontinuirano	MONT			
19. Osnovati kompjuterske centre u školama na Kosovu	Kontinuirano	MONT		Plan rada za 2009. godinu	
322 Poljoprivreda I Ribarstvo					
136. Izraditi politiku i regulatorni okvir za podršku ekonomski održive zemľišne reforme. Podržati zaštitu poljoprivrednog zemľišta od neplanskog urbanističkog razvoja.					MP

10. Stvoriti informacijski sistem zemljišnih resursa da bi se omogućila ekonomski održiva zemljišna reforma	K4-2010	MPŠSR			
18. Ustanoviti bazu podataka o zemljištu uključujući zemljište pod komasacijom i zaključke iz dokumentacije	K2-2008	MPŠSR	MESP, ACA, Municipalities, Courts	Municipalities	
323 Životna sredina					
140. Preduzeti mere za implementaciju prostornog planiranja					MP
17. Uspostaviti mrežu baze podataka u GIS	K2-2010	MŽSPP			
324 Transportna politika					
83. Nastaviti sa poboljšanjem upravljanja sredstvima na osnovu podataka, za potrebe održavanja i ehabilitacije transportne infrastrukture. Obezbediti usaglašenost zakonskog okvira za izdavanje koncesija sa EU propisima i preduzeti mere za privlačenje inve					SP
1. Nastaviti sa poboljšanjem baze podataka za putne informacije i sa ekonomskom procenom podnetih predloga kao instrumenata za program i budžet za upravljanje drumskom aktivom	Kontinuirano	MTPT			
325 Energija					
87. Obezbediti ekonomski opstanak i održivost preduzeća koje snabdeva električnom energijom, time što će se u znatnoj meri poboljšati naplata faktura i uz promovisanje dobrog upravljanja .					SP
9. Čista baza podataka u CCP	K4-2009	KEK	MEM, MLSW, ERO, Courts, Prosecutor and Police		
326 Informaciono društvo i mediji					
89. Usvojiti i početi sa sprovođenjem politike koja se odnosi na mreže i službe za elektronsku komunikaciju u cilju izvršenja pune liberalizacije i stvaranja stabilnog, otvorenog i konkurentnog okruženja u cilju privlačenja stranih investicija i poboljšanje					SP
7. Uspostaviti državne kompjuterske centre za odgovore na poziv u hitnim situacijama i početi sa razmenom informacija	K2-2010	MTPT	TRA		
331 Vize, kontrola granica, azil i migracije					
95. Pojačati efikasnost kontrole prolaska lica na granicama i administrativnim granicama i pojačati delotvornost i javnost u radu službe za pograničnu policiju na državnim i administrativnim granicama.					SP
6. Poboljšati infrastrukturu za IT i komunikacije	K1-2010	MUP		Plan rada Policije za 2009. godinu, MUP-ov Plan rada i načelo IT sistema	
15. Obezbediti neophodnu opremu za jačanje kontrole prolaska lica	K4-2009	MUP	PK	Projekat saradnje (twinning) 2007	

152. Dalje jačati kapacitet Direkcije za granice, azil i migracije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dalje jačati operativni kapacitet granične policije na državnim i administrativnim granicama u Kosovskoj policiji.					MP
7. Obezbediti dovoljno opreme za Graničnu policiju	K4-2010	MUP			
332 Pranje novca					
99. Pojačati kapacitet Jedinice za finansijske istrage u Kosovskoj policiji (KP), pri Direkciji za organizovan zločin. Obučiti specijalizovane tužioce i sudije. Usmeriti nadležnosti na oblast pranja novca u različitim uključenim institucijama.					SP
8. Snabdeti Jedinicu za finansijske istrage odgovarajućom opremom za rad prema njenim zaposlenima	K4-2008	MUP	PK		
333 Droge					
100. Izraditi Strategiju za suzbijanje droga i relevantni Akcioni plan za njeno sprovođenje. Dalje jačati lokalne kapacitete u delu koji se odnosi na istrage u vezi droge.					SP
3. obezbediti opremu i obuku za stručno osoblje da se angažuje na rešavanju trgovine drogama	K4-2009	MUP		Organizaciona struktura KP	
334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala					
102. Poboljšati efikasnost u istrazi zločina. Usvojiti i sprovoditi zakonske propise da se osnuje KP i jačati njene istražne i kapacitete interne kontrole. Ojačati njeno rukovodstvo.					SP
2. Obezbediti dovoljno opreme za Kriminalističku sekciju pri KP	K4-2008	MUP	PK	Budžetski plan za period 2008.-2010. godine	
106. Dalje jačati lokalne kapacitete u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP.					SP
3. Obezbediti u dovoljnoj meri Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala: a) Neobeležena vozila, b) Opremu za audio i video presretanje, c) IT opremu, GPS, i č) naočare za noćni vid.	K4-2009	MUP			
107. Sprovesti Akcioni plan i ojačati zakonske odredbe i strukture u cilju efikasnije borbe protiv trgovine ljudima.					SP
4. Snabdeti regionalne jedinice potrebnim vozilima i opremom	K4-2009	MUP			

f. Tabela kapitalnih investicija

Akcija	Rok	OdgovornaInstitucija	Prateća institucija	Referentni Dokument	TipPrioriteta
111 Institucije					
11. Potpuno obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Skupštine i njenih odbora, Vlade i opština, uključujući puno poštovanje odgovarajućih poslovnika i kodeksa ponašanja, kao i prava i interesa svih zajednica.					SP
23. Investiranje u infrastrukturu na lokalnom nivou (putevi, kuće, škole, vodovodi itd.).	K4-2009	Opštine			
113 Javna Administracija					
21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.					SP
1. Otvaranje dve kancelarije za otvaranje za pružanje usluga zajednicama: (1) Opštinska kancelarija za zapošljavanje u Štimlju; i (2) Opštinska kancelarija za zapošljavanje u Podujevu.	K3-2009	MRSS			
24. Renoviranje zdravstvenih ustanova.	K4-2009	MZ	Municipalities		
12 Ljudska prava i zaštita manjina					
36. Kompletiranje zakonskog okvira i poboljšanje poštovanja mehanizama za zaštitu ljudskih prava i prava manjina u skladu sa preporukama Saveta Evrope. Usvajanje i sprovođenje sveobuhvatne strategije za ljudska prava.					SP
1. Izgradnja zatvora za osuđene svedoke.	K2-2011	MP		Godišnji plan rada 2009	
4. Izgradnja zatvora visoke bezbednosti i popravnog doma.	K4-2009	MP		Godišnji plan rada 2009	
5. Izgradnja dva pritvorska centra u Prištini i Gnjilanu.	K2-2011	MP			
6. Izgradnja objekta za zaštićene svedoke.	K2-2011	MP			
7. Renoviranje i održavanje postojećih prostorija.	K4-2009	MP		Godišnji plan rada 2009	
39. Definisanje i usvajanje vladinog programa za promociju prava žena na Kosovu.					SP
7. Poboljšanje infrastrukture, transporta i bezbednosti u školama, kao i praćenje akademskih postignuća dečaka i devojčica u obaveznom obrazovanju.	K4-2009	ARR	MALG, Municipalities, MTT, MIA and MEST	ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, LAD, LTHP	
41. Razvoj usluga i pomoći u zajednicama za izdržavana lica, uključujući oblast mentalnog zdravlja.					SP

1. Funkcionalizacija domova u zajednicama za lica sa mentalnim poremećajima u Dečanima i Kamenici.	K2-2008	MRSS		Plan rada 2009	
2. Funkcionalizacija domova za stara lica i lica bez porodične nege u Srbici i Istoku.	K4-2008	MRSS			
121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina					
44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje njegovog sprovođenja.					SP
4. Restauracija i konzervacija Tvrđave u Prizrenu.	K4-2010	MKOS		Plan rada 2009	
20 Ekonomski kriterijumi					
50. Vođenje zdrave fiskalne politike i posebno, obezbeđivanje da socijalne politike u vezi posvećivanja pažnje siromaštvu i socijalnoj isključivosti su kompatibilni sa dugoročnom održivošću javnih finansija.					SP
11. Finansiranje projekata na osnovu prioritetnih sektora kroz PIP.	K4-2009	MEF			
317 Obrazovanje i istraživanje					
67. Povećati budžet za obrazovanje, naročito za poboljšanje školske infrastrukture, za ukidanje pkolskih smena i rešavanje nedostatka materijala i nastavne opreme.					SP
2. Aktivnosti povezane sa realizacijom osmišljenih projekata koji imaju utvrđen budžet za ovu godinu su: - Cizgradnja objekata; - Renoviranje škola; - Kupovina knjiga; - Nabavka inventara	K4-2009	MONT			
7. Izgraditi nove školske objekte i vršiti nadzor nad radovima u toku izgradnje	Në vazhdimësi	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
8. Poboľšati postojeće školske objekte (renovacija) i vršiti nadzor nad izvođenjem renovacije	Në vazhdimësi	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT Godisnji plan rada	
321 Industria I MSP					
72. Sprovesti srednjoročnu Strategiju za podršku razvoju MSP, uključujući jačanje agencije za podršku MSP i jačanje agencije za unapređenje investicija. Nastaviti sa sprovođenjem Evropske povelje o malim preduzećima (EPMP).					SP

2. Finalizovati projekat Poslovnog rasadnika u Glogovcu koji ima za cilj stvaranje radnog okruženja koje treba da omogući poslovnim organizacijama da se razgranaju tamo radi širenja svojih poslovnih aktivnosti	K4-2009	MTI		Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
4. Izgraditi novi poslovni rasadnik u Poslovnom parku u Glogovcu za otvaranje prostora za poslovanje	K4-2009	MTI	MTI	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
322 Poljoprivreda I Ribarstvo					
136. Izraditi politiku i regulatorni okvir za podršku ekonomski održive zemljišne reforme. Podržati zaštitu poljoprivrednog zemljišta od neplanskog urbanističkog razvoja.					MP
5. Nastaviti sa podrškom za investicije na sistemu navodnjavanja (na primarnom, sekundarnom i na nivou domaćinstava) korišćenjem sredstava iz KKB, i sa podrškom za one koji vrše navodnjavanje i za udruženja potrošača vode	K4-2009	MPŠSR			
323 Životna sredina					
78. Sprovesti sveobuhvatan Ekološki akcioni plan, naročito u njegovom delu koji se odnosi na pitanja javnog zdravlja.					SP
2. Pokrenuti rehabilitaciju deponija za otpad u sledećim opštinama: Kačanik, Kosovo Polje, Priština, Đakovica, Podujevo, Uroševac i Lipljan	K3-2010	MŽSPP	Municipalities		
3. Pokrenuti izgradnju postrojenja za sterilizaciju infektivnog otpada	K4-2010	MŽSPP	MoH		
324 Transportna politika					
81. Nastaviti sa primenom Memoranduma o razumevanju za razvoj glavne regionalne transportne mreže Jugoistočne Evrope (SEE) i njeno Dodatka za područje železničkog transporta SEE.					SP

3. Dovršiti realizaciju projekta i početi sa radovima na segmentu A, put 7	K4-2009	MTPT		Studija o izvodljivosti i dejstvo po okolinu	
4. Nastaviti sa neophodnim pripremama za realizaciju prioriternih projekata utvrđenih za putne pravce 6 i 7, za železničku liniju 10 i Međunarodni aerodrom Priština	Në vazhdimësi	MTPT	International Prishtina Airport and Kosovo Railways		
82. Sprovoditi zakone o drumskom prevozu i bezbednosti u drumskom saobraćaju. Izraditi Strategiju za multi-modalni transport.					SP
11. Nastaviti sa poboljšanjem kvaliteta postojeće mreže međugradskih puteva da bi se oni učinili ekonomski održivim za poslovanje i da bi bili dobri i jeftini za korisnike	K4-2010	MTPT			
84. Obezbediti da razvoj sektora železnice bude usklađen sa Strategijom ekonomskog razvoja.					SP
6. Poboljšati železničku infrastrukturu i sredstva za rad u pravcu razvoja bezbednog železničkog transporta	Në vazhdimësi	MTPT	Kosovo Railways		
85. Obezbediti da Aerodrom Priština radi uz odgovarajući stepen bezbednosti i da ima zdravo i odgovorno poslovanje.					SP
1. Opremiti uzletno-sletnu stazu, povećati vozni park i neophodan prostor za manevrisanje aviona (taxiway)	K2-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
2. Izgraditi pristupne puteve	K2-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
3. Napraviti dolazni svetlosni sistem na sletnoj stazi	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
4. Svetlosni sistem na prostoru za manevrisanje aviona	K3-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
5. Svetlosni sistem na platformi (stajanka)	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
6. Osvetliti oznake na prostoru za manevrisanje i kretanje	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
7. Horizontalne oznake (linije) na uzletno-sletnoj stazi i platformi	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
9. Drenaža vode na celom objektu aerodroma	K2-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT, KK Lipjan and KK Fushe-Kosove		
12. Izgraditi novi kontrolni toranj i administrativnu zgradu	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
15. Pokrivenost sistema radio komunikacije	K4-2009	MTPT	International Prishtina Airport		
144. Planirati i sprovesti u delo održavanje i rehabilitaciju transportne infrastrukture, uključujući izgradnju nove infrastrukture putem javno privatnih partnerstava, ako bude potrebno.					MP
1. Sprovesti program za održavanje i rehabilitaciju putne mreže na Kosovu	Në vazhdimësi	MTPT			
2. Realizovati strateške projekte na putnim pravcima 6 i 7	Në vazhdimësi	MTPT			

145. Izraditi i sprovesti jednu multi modalnu strategiju.					MP
1. Sprovesti Strategiju za multi-modalni transport	Në vazhdimësi	MTPT			
325 Energija					
87. Obezbediti ekonomski opstanak i održivost preduzeća koje snabdeva električnom energijom, time što će se u znatnoj meri poboljšati naplata faktura i uz promovisanje dobrog upravljanja .					SP
7. Montiranje 600 jedinica za merenje na TS 10/0.4 kV;	K4-2009	KEK	MEM, MLSW, ERO, Courts, Prosecutor and Police		
88. Nastaviti sa izvršenjem obaveza preuzetih u sklopu Ugovora o energetskoj zajednici. Nastaviti sa pripremama za projekat "Kosovo C" za proizvodnju električne energije i snabdevanje njome uz puno poštovanje komunitarnog prava, kako je predviđeno u Ugovo					SP
10. Ispitivanje pre studije o izvodljivosti (idejni projekat) o povećanju hidro kapaciteta Gazivode i idejni projekat za transformaciju HE u reverzibilnu HE	K1-2010	MER	MESP, ERO, ICMM, KEK and KOSTT		
11. Finalizovanje projekta koji je tema sporazuma potpisanog sa Svetskom bankom 13. decembra 2006. godine	K4-2010	MER			
13. Pripremiti Procenu uticaja na čovekovu okolinu i društvo za elektranu Novo Kosovo. Održati javne konsultacije i tribine u skladu sa EU Direktivama i standardima Svetske banke	K4-2008	MER	OPM, MESP, MALG/Municipalities MEF, MLSW, ERO, ICMM, KOSTT and KEK		
14. Pripremiti nacrt Plana razvoja Sibovca. DPS je prostorni plan za specijalnu zonu koja obuhvata postojeće objekte za vađenje rude i proizvodnju energije i nove rudarske objekte za vađenje rude i elektranu Novo Kosovo	K4-2009	MER	OPM, MESP, MALG/Municipalities MEF, MLSW, ERO, ICMM, KOSTT and KEK		
16. Pripremiti Opis poslova i zadataka za Procenu uticaja na društvo (PUD) za elektranu Novo Kosovo	K1-2008	MER	OPM, MESP, MALG/Municipalities MEF, MLSW, ERO, ICMM, KOSTT and KEK		
25. Pripremiti potrebnu dokumentaciju i sporazume za uspešno zatvaranje transakcije i izvođenja nove elektrane	K3-2009	MER	OPM, MESP, MALG/Municipalities MEF, MLSW, ERO, ICMM, KOSTT and KEK		
147. Dodatno poboljšati učinak kompanije koja proizvodi električnu energiju i integrisati je na regionalnom tržištu energije.					MP
5. Sprovesti projekat za SCADA/EMS (nadzorna kontrola i prikupljanje podataka / sistem upravljanja energijom)	K2-2011	KOPST	MEM, KEA		
6. Realizovati projekat od OHL 400 kV, Kosovo - Albanija	K2-2011	KOPST	Government		
7. Realizovati Paket projekat 400/110 kV - Peć III	K4-2010	KOPST	Government		

8. Realizovati projekat Uroševac 2-400/110 kV	K3-2011	KOPST	MEM, MEF and EC		
9. Povećati kapacitete na mreži od 110 kV	K3-2011	KOPST			
12. Sagraditi 400 KV Inter-konekcijsku liniju Kosovo - Makedonija	K4-2012	KOPST	Government		
326 Informaciono društvo i mediji					
89. Usvojiti i početi sa sprovođenjem politike koja se odnosi na mreže i službe za elektronsku komunikaciju u cilju izvršenja pune liberalizacije i stvaranja stabilnog, otvorenog i konkurentnog okruženja u cilju privlačenja stranih investicija i poboljšanja					SP
3. Proširiti bežičnu internet konekciju (wireless) do svih škola i akademskih institucija	K4-2010	MTPT	MEST and TRA		
331 Vize, kontrola granica, azil i migracije					
95. Pojačati efikasnost kontrole prolaska lica na granicama i administrativnim granicama i pojačati delotvornost i javnost u radu službe za pograničnu policiju na državnim i administrativnim granicama.					SP
3. Unaprediti sistem uzimanja i obrade biometrijskih podataka	K3-2009	MUP		Zakon o putnim ispravama	
7. Poboljšati infrastrukturu objekata na graničnim prelazima	Në vazhdimësi	MUP		Plan rada Policije za 2009. godinu, MUP-ov Plan rada	
97. Ustanoviti prihvatilišta i objekte za prijem lica koja traže azil.					SP
1. Sagraditi novi centar za prijem lica koja traže azil	K4-2009	MUP	MPS, MESP, MALG and MoH	Plan rada za 2009. godinu	
152. Dalje jačati kapacitet Direkcije za granice, azil i migracije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dalje jačati operativni kapacitet granične policije na državnim i administrativnim granicama u Kosovskoj policiji.					MP
2. Obezbediti dovoljno radnog prostora za Direkciju za granice, azil i migracije	K4-2009	MUP		Plan rada za 2009. godinu	
333 Droge					
100. Izraditi Strategiju za suzbijanje droga i relevantni Akcioni plan za njeno sprovođenje. Dalje jačati lokalne kapacitete u delu koji se odnosi na istrage u vezi droge.					SP
2. Sprovesti kapitalni projekat (poverljiv) o pravnom presretanju	K4-2008	MUP			
334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala					
154. Jačati lokalne kapacitete za istrage u predmetima i aktivnostima organizovanog kriminala.					MP
3. Obezbediti dovoljno radnog prostora da bi se postigla efikasnost na radu	K4-2010	MUP	OPM, PK, Customs and ACA		

7 TABELA AKTIVNOSTI ZA SPROVOĐENJE EVROPSKOG PARTNERSTVA

TABELA AKTIVNOSTI ZA SPROVOĐENJE EVROPSKOG PARTNERSTVA (MATRICA AKTIVNOSTI)

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
Ključni prioriteti						
00 Ključni prioriteti						
<i>00 Ključni prioriteti</i>						
	1	0	1. Nastavak zajedničkog rada sa planskim timovima na ostvarivanju predviđene međunarodne/EU misije u cilju potpunog sprovođenja rešenja.			
	1	1	1. Osnivanje namenske grupe kojoj pomaže sekretarijat koji prati svakodnevno sprovođenje dogovora o statusu i o tome podnosi izveštaje premijeru i Vladi Kosova.	K2-2008	Kabinet premijera	
	1	2	2. Konstruktivna saradnja u vezi pitanja koja se odnose na Srbiju.	Kontinuirano	Kabinet premijera	
	1	3	3. Praćenje i izveštavanje o sprovođenju dogovora o statusu.	Kontinuirano	Kabinet premijera	
	2	0	2. Konstruktivna saradnja u vezi pitanja koja se odnose na Srbiju.			
	2	1	1. Identifikacija pitanja za buduću saradnju sa Srbijom.	Kontinuirano	Kabinet premijera	
	3	0	3. Obezbeđivanje pune saradnje sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.			
	4	0	4. Obezbeđivanje punog poštovanja vladavine prava, ljudskih prava i zaštite manjina i sprovođenje politike nulte tolerancije prema korupciji, organizovanom kriminalu i finansijskom kriminalu.			
	4	1	1. Izrada Ustava Republike Kosovo.	K1-2008	Ustavna komisija	
	4	2	2. Usvajanje Ustava Republike Kosovo.	K2-2008	Skupština	
	4	3	3. Skupštinski odbori nadziru sprovođenje važećih zakona.	Kontinuirano	Skupština	
	4	4	4. Imenovanje sudija Ustavnog suda.	K2-2009	Skupština	
	4	5	5. Definisane proceduralnog/pravnog okvira za ratifikaciju međunarodnih dogovora i sporazuma.	K3-2009	Skupština	
	4	6	6. Usvajanje nacrta Zakona o sprečavanju pranja novca.	K3-2009	Skupština	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
4	7	7. Usvajanje nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona protiv korupcije.	K3-2009	Skupština			
4	8	8. Izrada Zakona o zaštiti i promociji prava zajednica i njihovih pripadnika u republici Kosovo.	K1-2008	Kabinet premijera		Zakonska strategija	
4	9	9. Usvajanje nacrtu Zakona o zaštiti i promociji prava zajednica i njihovih pripadnika u Republici Kosovo.	K3-2008	Skupština			
4	10	10. Sprovođenje Zakona o zaštiti i promociji prava zajednica i njihovih pripadnika u Republici Kosovo.	Kontinuirano	Kabinet premijera		Zakon o zaštiti i promociji prava zajednica i njihovih članova u Republici Kosovo	
4	11	11. Usvajanje nacrtu Zakona o postupanju sa zaplenjenom i oduzetom imovinom.	K3-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija	
4	12	12. Sprovođenje Zakona o upravljanju zaplenjenom i oduzetom imovinom.	Kontinuirano	MP	Državni tužilac	Zakon o upravljanju zaplenjenom i oduzetom imovinom	
4	13	13. Izgradnja kapaciteta tužilAPK i obezbeđivanje potrebne tehničke opreme (imenovanje 50 tužilaca, njihovog pomoćnog osoblja i obezbeđivanje tehničke opreme).	K4-2009	SSK	Državni tužilac	Plan rada 2009	
4	14	14. Usvajanje nacrtu Zakona o objavljivanju porekla imovine viših javnih službenika.	K3-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija 2009	
4	15	15. Sprovođenje Zakona o objavljivanju porekla imovine viših javnih službenika.	Kontinuirano	APK	Sve javne institucije	Zakon o objavljivanju i poreklu imovine viših javnih službenika	
4	16	16. Podrška ad hok namenskim snagama (koje je osnovalo Specijalno tužilaštvo) u cilju pronalaznja počinitelaca krivičnih dela sa posebnim naglaskom na slučajeve koji uključuju manjine.	Kontinuirano	Državni tužilac	Kosovo Special Prosecution		
4	17	17. Sprovođenje sporazuma između tužilaštva i APK sa ciljem efikasnijeg istraživanja i gonjenja počinitelja APK krivičnih dela.	Kontinuirano	Državni tužilac	APK	Sporazum između tužilaštva i APK	
4	18	18. Obavezivanje Agencije da podnosi revizorske izveštaje nadelžnom tužilaštvu.	Kontinuirano	Državni tužilac	OAG	Sporazum između tužilaštva i generalne revizije	
4	19	19. Podrška MER-u u istraživanju predmeta koji se odnose na zloupotrebu električne energije.	Kontinuirano	Državni tužilac	MER	Sporazum između tužilaštva i MER	
4	20	20. Osnivanje Agencije za upravljanje zaplenjenom i oduzetom imovinom.	K1-2010	MP	Državni tužilac	Zakon o upravljanju zaplenjenom i oduzetom imovinom	
4	21	21. Prenos odgovornosti za Specijalno tužilaštvo Kosova sa OP/UNMIK na EULEX.	K4-2008	MP		Administrativno uputstvo br. 2006/15	
5	0	5. Obezbeđivanje demokratskog upravljanja i pružanje javnih usluga svim ljudima na Kosovu, osnivanjem profesionalne, odgovorne, pristupačne i predstavničke javne administracije koja je oslobođena nepotrebnog političkog uticaja.					
5	1	1. Sprovođenje Strategije i plana RJA.	Kontinuirano	MJS		Strategija i akcioni plan reforme javne administracije	
5	2	2. Ažuriranje e-portala sa elektronskim uslugama.	Kontinuirano	MJS			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	5	3	3. Dizajniranje osnovnih aplikacija za različite usluge za građane.	Kontinuirano	MJS		
	5	4	4. Izrada nacrtu Zakona o državnoj pomoći.	K3-2009	MEF		
	5	5	5. Usvajanje od strane Vlade i podnošenje Skupštini Kosova Zakona o državnoj pomoći.	K4-2009	MEF		
	5	6	6. Usvajanje Zakona o javnim preduzećima.	K2-2008	Skupština	MEF	Zakonska strategija
	5	7	7. Usvajanje nacrtu Zakona o transferu javnih preduzeća.	K2-2008	Skupština	MEF	Zakonska strategija
	5	8	8. Obezbeđivanje zaštite statusa udruženih javnih preduzeća kao deoničarskih društava.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	6	0	6. Poboljšanje reforme samouprave i povećanje administrativnih kapaciteta za olakšavanje decentralizacije, uzimajući u obzir mišljenja i interese svih zajednica na Kosovu, usvajanje zakonskog okvira i obezbeđivanje odgovarajućih budžetskih sredstava.				1. BDPA; 2. USAID (Inicijativa za efikasne opštine); 3. B&S; Svetska banka (Podrška
	6	1	1. Izrada nacrtu Zakona o lokalnoj samoupravi.	K1-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
	6	2	2. Usvajanje Zakona o lokalnoj samoupravi.	K2-2008	Skupština	MLU	Zakonska strategija
	6	3	3. Sprovođenje Zakona o lokalnoj samoupravi i pomoćnih propisa koji proizilaze iz njega.	Kontinuirano	MLU		
	6	4	4. Usklađivanje opštinskih statuta sa Zakonom o lokalnoj samoupravi (ZLS).	K3-2009	MLU		Zakon o lokalnoj samoupravi
	6	5	5. Redovno revidiranje legalnosti pomoćnih propisa koje donose opštine.	Kontinuirano	MLU	Opštine	
	6	6	6. Nastavljanje realizacije opštinskih pilot jedinica (OPJ): a) Jačanje ljudskih, administrativnih i tehničkih kapaciteta OPJ; b) Prenos nadležnosti sa pilot opština na OPJ; c) Procena postignuća OPJ; d) MLU treba da radi na budućem statusu OPJ.	Kontinuirano	MLU	Opštine i resorna ministarstva	Okvirni dokument o reformi lokalne samouprave
	6	7	7. Izrada nacrtu Zakona o opštinskim granicama.	K1-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
	6	8	8. Usvajanje Zakona o opštinskim granicama.	K2-2008	Skupština	MLU	Zakonska strategija
	6	9	10. Sprovođenje Zakona o opštinskim granicama.	Kontinuirano	MLU		
	6	10	10. Izrada Zakona o lokalnim izborima.	K1-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
	6	11	11. Usvajanje nacrtu Zakona o lokalnim izborima.	K2-2008	Skupština	MLU	Zakonska strategija
	6	12	12. Sprovođenje Zakona o lokalnim izborima.	Kontinuirano	MLU		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	6	13	13. Informisanje opština o merama i postupcima koji treba da budu preduzeti u toku predizbornog perioda u cilju sprovođenja Zakona o lokalnim izborima, kao i u periodu posle izbora.	K4-2009	MLU	Opštine	Zakon o lokalnim izborima
	6	14	14. Pružanje pravnih saveta na zahtev i po službenoj dužnosti.	K4-2009	MLU		Zakon o lokalnim izborima
	6	15	15. Izrada Zakona o upravljanju nepokretnom opštinskom imovinom.	K2-2009	MLU		
	6	16	16. Usvajanje Zakona o upravljanju nepokretnom opštinskom imovinom.	K3-2009	Skupština	MLU	
	6	17	17. Izrada Zakona o nameni stanova u opštinama.	K3-2009	MLU		
	6	18	18. Usvajanje Zakona o nameni stanova u opštinama.	K4-2009	Skupština	MLU	
	6	19	19. Sprovođenje Zakona o nameni stanova u opštinama.	Kontinuirano	MLU		
	6	20	20. Izrada Zakona o opštinskom referendumu.	K3-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
	6	21	21. Usvajanje nacrtu Zakona o opštinskom referendumu.	K4-2009	Skupština	MLU	Zakonska strategija
	6	22	22. Sprovođenje Zakona o opštinskom referendumu.	Kontinuirano	MLU		
	6	23	23. Izrada Zakona o Gradu Prištini.	K2-2008	MLU		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
	6	24	24. Usvajanje nacrtu Zakona o Gradu Prištini.	K3-2009	Skupština	MLU	Zakonska strategija
	6	25	25. Sprovođenje Zakona o Gradu Prištini.	Kontinuirano	MLU		
	6	26	26. Revizija budžetskih troškova za nove opštine.	K2-2008	MLU	KP, ICO, SB, USAID, KVK i MEF	
	6	27	27. Obezbeđivanje finansijskih resursa za nove opštine kao i uslova za smeštaj. Procena finansijskih potreba za naredne godine.	K2-2008	MLU	KP, ICO, SB, USAID, KVK i MEF	
	6	28	28. Izrada nacrtu Zakona o lokalnim finansijama.	K1-2008	MLU	MEF	Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
	6	29	29. Usvajanje nacrtu Zakona o lokalnim finansijama.	K2-2008	Skupština	MLU	Zakonska strategija
	6	30	30. Izrada nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/2 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.	K1-2008	MEF	MLU	
	6	31	31. Usvajanje nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/2 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.	K1-2008	Skupština	MEF	
	6	32	32. Sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.	Kontinuirano	MEF	MLU	
	6	33	33. Osnivanje novih opština prema programu decentralizacije i odlukama Vlade.	K4-2009	MLU		
	6	34	34. Izgradnja ljudskih kapaciteta, zapošljavanje i obuka ljudskih resursa.	Kontinuirano	MLU	MEF, MJS i KIJA	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	7	0	7. Stvaranje klime za pomirenje, međuetničku toleranciju i održivu multietničnost koja pogoduje povratku raseljenih lica. Obezbeđivanje poštovanje, bezbednost, slobodu kretanja i učestvovanje svih zajednica. Eksplicitna osuda svih manifestacija osećanja usmerenih protiv manjina. Energično gonjenje svih slučajeva međuetničkog kriminala.				
	7	1	1. Pogledati aktivnosti 4, 8, 9 i 10	NA*	NA*		
	7	2	2. Procena i priprema za izbor projekata za razvoj zajednica.	K2-2009	MZP		
	7	3	3. Razvoj partnerskih programa sa opštinama i drugim stranama sa ciljem obezbeđivanja finansijskih resursa za održiv razvoj zajednica koji bi omogućio povratak.	K4-2009	MZP		
	7	4	4. Identifikacija mehanizama za promociju poslovnih aktivnosti za manjine.	K4-2009	MZP		
	7	5	5. Posvećivanje prioritetne pažnje međuetničkom kriminalu.	Kontinuirano	Državni tužilac		
	7	6	6. Revizija opštinskih strategija za povratak u koordinaciji sa opštinskim službenicima za povratak.	K4-2009	MZP		
	7	7	7. Pokretanje programa i projekata koji se bave stvaranjem pogodnog okruženja za međuetničku toleranciju.	K4-2009	MZP		
	7	8	8. Dizajniranje programa o proceni i komunikaciji na terenu sa povratnicima, kroz: 1. funkcionalizaciju Grupe za rad na terenu i komunikaciju; 2. periodična procena i objavljivanje izveštaja u vezi sa situacijom u kojoj se nalaze povratnici i raseljena	K4-2009	MZP		
	8	0	8. Obezbeđivanje punog poštovanja verskih sloboda. Obezbeđivanje zaštite kulturnog i verskog nasleđa i preduzimanje mera za sprečavanje i gonjenje slučajeva napada na kulturne ili verske lokacije.				
	8	1	1. Obezbeđivanje zaštite verskih sloboda u Ustavu Republike Kosovo.	K2-2008	Ustavna komisija		
	8	2	2. Procena stanja bezbednosti verskih i kulturnih objekata na Kosovu.	K4-2009	MKOS		
	8	3	3. Obuka Granične policije i Carinske službe o sprovođenju Zakona o kulturnom nasleđu.	K3-2009	MKOS		
	8	4	4. Povratak arheološkog i etnološkog blaga i njihovo trajno smeštanje u Muzej Kosova, kao i povratak dokumentacije u Zavod za zaštitu spomenika - 426 predmeta.	K1-2010	MKOS		
	9	0	9. Stvaranje društva bez diskriminacije bilo koje vrste i promocija integracije hendikepiranih grupa.				
	9	1	1. Organizacija sveobuhvatne kampanje podizanja svesti o promociji ljudskih prava - princip raznolikosti bez diskriminacije po bilo kom osnovu.	K2-2008	Kabinet premijera		
	9	2	2. Proglašavanje Meseca protiv diskriminacije od strane premijera, koji bi uključio mnoge aktivnosti na podizanju svesti od strane institucija i civilnog društva sa sloganom "Svi su jednaki i Bez diskriminacije"	K4-2008	Kabinet premijera		
	9	3	3. Pogledati prioritete 34, 35 i 36 za više aktivnosti	NA*	NA*		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	10	0	10. Nastavak jačanja imovinskih prava, pravnog okvira i pristupa sudovima, u svetlu promocije okruženja koje je pogodno za poslovne aktivnosti				
	10	1	Akcija	NA*	NA*		
Kratkoročni prioriteti							
10 Politički kriterijumi							
11 Demokratija i vladavina prava							
<i>111 Institucije</i>							
	11	0	11. Potpuno obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Skupštine i njenih odbora, Vlade i opština, uključujući puno poštovanje odgovarajućih poslovnika i kodeksa ponašanja, kao i prava i interesa svih zajednica.				
	11	1	1. Sprovođenje Poslovnika Skupštine Kosova.	Kontinuirano	Skupština		
	11	2	2. Usvajanje novog Poslovnika Skupštine Kosova.	K4-2009	Skupština		
	11	3	3. Priprema godišnjeg kalendara rada Skupštine i njenih odbora.	Kontinuirano	Skupština		
	11	4	4. Jačanje koordinacije i komunikacije između Skupštine i Vlade Kosova kroz usposavljanje tačaka za kontakt.	K3-2009	Skupština		
	11	5	5. Pažljiva revizija i izglasavanje izmena i dopuna koje je predložio Odbor za ljudska prava i interese zajednica.	Kontinuirano	Skupština		
	11	6	6. Predstavnici svih zajednica učestvuju u revidiranju i nadziranju sprovođenja zakona.	Kontinuirano	Skupština		
	11	7	7. Odbor za evropske integracije obezbeđuje da zakoni koje je predložila Vlada nisu u suprotnosti sa opštim principima komunitarnog prava (Acquis).	Kontinuirano	Skupština		
	11	8	8. Izveštaji sa izmenama i dopunama koje su pripremili odbori su napisani i procesuirani na vreme.	Kontinuirano	Skupština		
	11	9	9. Odbor za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestala lica i peticije razmatra nacрте zakona u cilju njihove usklađenosti sa ljudskim pravima.	Kontinuirano	Skupština		
	11	10	10. Skupštinski odbori imaju podršku od strane profesionalnog osoblja, kao i finansijsku i tehničku podršku koja je potrebna za povećanje efikasnosti rada.	K1-2010	Skupština		
	11	11	11. Izrada nacрта Zakona o Vladi Kosova.	K3-2008	MJS		
	11	12	12. Usvajanje nacрта Zakona o Vladi Kosova.	K2-2009	Skupština		
	11	13	13. Sprovođenje Zakona o Vladi Kosova.	Kontinuirano	MJS		
	11	14	14. Izrada nacрта Zakona o organima javne administracije.	K3-2009	MJS		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	11	15	15. Vlada priprema Godišnji izveštaj za 2009. godinu i podnosi ga Skupštini.	K4-2009	Kabinet premijera		
	11	16	16. Praćenje osnivanje obaveznih odbora u opštinama posle poslednjih izbora, u skladu sa uredbom UNMIK-a br. 2007/30.	K2-2008	MLU		
	11	17	17. Redovno polugodišnje izveštavanje o radu opštine (Izveštaj o izvršnoj i političkoj oblasti).	Kontinuirano	MLU		
	11	18	18. Stvaranje mogućnosti za puno učestvovanje svih građana u procesu odlučivanja na lokalnom nivou kroz javne debate i susrete sa građanima.	Kontinuirano	Opštine		
	11	19	19. Priprema polugodišnjih izveštaja i podnošenje izveštaja MLU u vezi sa skupovima i debatama sa građanima.	Kontinuirano	Opštine		
	11	20	20. Vođenje podataka i statistike o osoblju (pol, etnički sastav, starost) na lokalnom nivou i polugodišnjem podnošenju izveštaja MLU.	Kontinuirano	Opštine		
	11	21	21. Praćenje sprovođenja Zakona o korišćenju službenih jezika i administrativnih naređenja u vezi sa ovim Zakonom.	Kontinuirano	Opštine		
	11	22	22. Sprovođenje različitih projekata na lokalnom nivou	K4-2009	Opštine		
	11	23	23. Investiranje u infrastrukturu na lokalnom nivou (putevi, kuće, škole, vodovodi itd.).	K4-2009	Opštine		
	11	24	24. Legalizacija objekata napravljenih posle usvajanja Zakona o legalizaciji.	K4-2009	Opštine		
	11	25	25. Sve opštine treba da usvoje svoje statute i druga akta koja proizilaze iz njihovih odgovornost, u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.	K2-2009	Opštine		
	11	26	26. Skupštine opština treba da usvoje uredbe o opštinskim prihodima u skladu sa Zakonom o finansijama.	K3-2008	Opštine		
	11	27	27. Prenos nadležnosti sa centralnog na lokalni nivo u skladu sa ZLSU.	K4-2009	MEF		
	11	28	28. Raspodela grantova na osnovu Zakona o lokalnim finansijama.	K1-2009	MEF		
	11	29	29. Decentralizacija opština sa nivoa programa na nivo podprograma za zdravstvo i obrazovanje.	K2-2009	MEF		
	11	30	30. Raspodela grantova imajući u vidu budžetske mogućnosti opština.	Kontinuirano	MEF		
	11	31	31. Izrada godišnjih planova prihoda u skladu sa resursima i izrada dugoročnih projekcija opština.	Kontinuirano	Opštine		
	11	32	32. Realizacija u fazama sistema procene učinka, utvrđivanje indikatora za redovnu procenu učinka opština.	Kontinuirano	MLU		
	11	33	33. Izrada priručnika za procenu i merenje učinka opština.	K4-2009	MLU		
	11	34	34. Opremanje svih opština aplikacijom za internet prezentacije.	K4-2009	MLU		
	11	35	35. Praćenje zvaničnih internet stranica opština.	Kontinuirano	MLU		
	11	36	36. Praćenje sprovođenja zakona i pomoćnih propisa od strane opština.	Kontinuirano	MLU		
	11	37	37. Izrada pomoćnih propisa koji se odnose na lokalnu upravu.	Kontinuirano	MLU		
	11	38	38. Kontinuirana izgradnja kapaciteta MLU i opština u vezi sa najboljim praksama o lokalnoj samoupravi.	Kontinuirano	MLU		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	11	39	39. Izrada akcionog plana za izgradnju kapaciteta u opštinama.	K1-2009	MLU			
	11	40	40. Objavljivanje izveštaja timova za praćenje na internet stranici MLU da bi građani bili informisani o rezultatima.	Kontinuirano	MLU			
	11	41	41. Davanje pravnih saveta opštinama i revizija žalbi koje podnose treće strane.	Kontinuirano	MLU			
	11	42	42. Izrada programa olakšica za kategorije sa slabim kapacitetima za plaćanje poreza i olakšica za poslovne subjekte.	Kontinuirano	MLU			
	11	43	43. Izrada Strategije za realizaciju i povećanje planiranog nivoa prihoda.	Kontinuirano	MLU			
	11	44	44. Organizacija prezentacionih sastanaka o metodologiji izrade strategija u cilju realizacije i povećanja planiranog nivoa prihoda.	Kontinuirano	MLU			
	11	45	45. Izrada novih strategija za opštine na osnovu jedinstvene metodologije za izradu strateških socio-ekonomskih planova razvoja za opštine.	Kontinuirano	MLU			
	11	46	46. Procena sprovođenja strateških socio-ekonomskih planova razvoja za opštine (SSEPRO) na godišnjem nivou.	Kontinuirano	MLU			
	11	47	47. Osnivanje baza podataka i statističkih baza u opštinama.	K4-2009	MLU			
	11	48	48. Planiranje metodologije za nadziranje legalnosti opštinskih akata.	K4-2009	MLU			
	11	49	49. Osnivanje mehanizma za praćenje sprovođenja zakona i pomoćnih propisa od strane opština.	K4-2009	MLU			
	11	50	50. Identifikacija zakona i pomoćnih propisa koji se odnose na opštinske nadležnosti i njihovo objavljivanje u posebnom dokumentu.	K4-2009	MLU			
	11	51	51. Sprovođenje detaljne analize političkih i administrativnih struktura na osnovu pola i etničke zastupljenosti.	K3-2008	MLU			
	12	0	12. Povećanje izvršnog nadzora od strane Skupštine, kao i odgovornosti i transparentnosti u Skupštini. Jačanje sopstvenih administrativnih kapaciteta Skupštine.					
	12	1	1. Izrada kvartalnih izveštaja o troškovima Skupštine.	Kontinuirano	Skupština			
	12	2	2. Zasedanja Skupštine i skupštinskih odbora su otvorena.	Kontinuirano	Skupština			
	12	3	3. Objavljivanje zaključaka sa sastanaka skupštinskih odbora.	Kontinuirano	Skupština			
	12	4	4. Zapošljavanje novog osoblja u cilju izgradnje kapaciteta.	K1-2010	Skupština			
	12	5	5. Dalja obuka civilnog osoblja Skupštine Kosovo.	Kontinuirano	Skupština			
	12	6	6. Skupštinski odbori nadziru sprovođenje važećih zakona.	Kontinuirano	Skupština			
	12	7	7. Definisanje postupaka za zahteve građana da prisustvuju plenarnim zasedanjima i sastancima odbora.	K4-2009	Skupština			
	12	8	8. Obezbeđivanje pravovremenog objavljivanja rezultata glasanja i transkripata sa plenarnih zasedanja na internet stranici Skupštine Kosovo.	Kontinuirano	Skupština			
	13	0	13. Pravovremeno objavljivanje Službenog glasnika i obezbeđivanje da on bude potpuno tačan. Poboljšanje provera odgovarajućih jezičkih verzija u cilju obezbeđivanja da su one identične i obezbeđivanje javnog pristupa Službenom glasniku.					

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	13	1	1. Objavljivanje akata u Službenom glasniku na svim službenim jezicima Kosova 15 dana posle njihovog proglašenja.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	13	2	2. Izmena Zakona o Službenom glasniku.	K3-2009	Kabinet premijera			
	13	3	3. Usvajanje nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Službenom glasniku.	K4-2009	Skupština			
	13	4	4. Sprovođenje Zakona o Službenom glasniku.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	13	5	5. Izgradnja kapaciteta Jedinice za standardizaciju pri Skupštini Kosova zapošljavanjem dva pravna lingvisti za kontrolu usklađenosti između različitih jezičkih verzija pravnih akata.	K1-2009	Skupština			
	14	0	14. Dalje jačanje zastupljenosti manjina u svim institucijama i javnim službama na opštinskom i centralnom nivou.					
	14	1	1. Nadzor nad centralnim i lokalnim institucijama Kosovskih javnih službi u vezi zastupljenosti manjina u svim javnim institucijama i službama na svim nivoima.	Kontinuirano	MJS			
	14	2	2. Kontinuirano ohrabrivanje svih manjina da se prijavljuju za radna mesta u centralnim i lokalnim institucijama putem javnih konkursa koji se objavljuju u medijima na albanskom i srpskom jeziku.	Kontinuirano	MJS			
	14	3	3. Finalizacija sistema upravljanja ljudskim resursima za javne službenike u vladinim institucijama.	K2-2009	MJS			
	14	4	4. Dizajniranje politika zapošljavanja sa ciljem ohrabrivanja pripadnika manjinskih zajednica kroz primenu afirmativnih mera pri zapošljavanju.	Kontinuirano	MJS			
	14	5	5. Kvartalno izveštavanje o zastupljenosti pripadnika manjinskih zajednica u svim institucijama Kosovskih javnih službi.	Kontinuirano	MJS			
	14	6	6. Praćenje oglašavanja upražnjenih radnih mesta u medijima, novinama i na radio stanicama na službenim jezicima.	Kontinuirano	MJS			
	14	7	7. Distribucija konkursa za upražnjena radna mesta u sve opštinske kancelarije za zajednice.	Kontinuirano	MJS			
			<i>112 Skupština/ izbori</i>					
	15	0	15. Održavanje slobodnih i poštenih izbora. Jačanje nezavisne i multietničke Centralne izborne komisije da bi pravovremeno sprovođila izbore.					
	15	1	1. Sertifikacija političkih entiteta i njihovih kandidata u izbornom procesu.	K4-2009	CIK			
	15	2	2. Dizajniranje i štampanje glasačkih listića.	K2-2009	CIK			
	15	3	3. Akreditacija posmatrača izbora.	K4-2009	CIK			
	15	4	4. Vođenje i ažuriranje biračkog spiska.	K4-2009	CIK			
	15	5	5. Imenovanje i obuka biračkih odbora.	K4-2009	CIK			
	15	6	6. Priprema i sertifikacija rezultata.	K4-2009	CIK			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	15	7	7. Osnivanje odbora CIK-a za budžet, nabavke, ljudske resurse i izborni postupak, kao i za radne grupe, uputstva i administrativne postupke.	Kontinuirano	CIK		
	15	8	8. Poboljšanje saradnje sa saradničkim telima kao što su Civilni registar, Zavod za statistiku i relevantna ministarstva.	K2-2009	CIK		
	16	0	16. Obezbeđivanje da budu obezbeđena adekvatna biračka mesta, bezbednosti i druge mere da bi sve zajednice mogle da iskoriste svoje biračko pravo. Omogućiti interno raseljenim licima i izbeglicama da učestvuju na izborima, čak i ako su njihove mogućnosti da se vrate na Kosovo ograničene.				
	16	1	1. Priprema biračkih mesta za sledeće izbore na osnovu prethodnih izbora i otvaranje novih biračkih mesta, ako je to potrebno.	Kontinuirano	CIK		
	16	2	2. Period za uvid i potvrđivanje biračkog spiska.	Kontinuirano	CIK		
	16	3	3. Glasanje poštom.	K4-2009	CIK		
	17	0	17. Poboljšanje provera u pogledu usklađenosti svih novih zakona sa propisima EU.				
	17	1	1. Osnivanje Skupštinskog odbora za evropske integracije.	K1-2008	Skupština		
	17	2	2. Skupštinski odbor za evropske integracije ima podršku od strane profesionalnog osoblja sa odličnim poznavanjem zakona EU.	K1-2010	Skupština		
	17	3	3. Skupštinski odbor za evropske integracije obezbeđuje da zakoni koje predlaže Vlada nisu u suprotnosti sa opštim principima komunitarnog prava (Acquis Communautaire).	Kontinuirano	Skupština		
	17	4	4. Intenziviranje saradnje između Pravne kancelarije premijera, Direkcije za zakonodavstvo u AKREI i Službe za usklađivanje i standardizaciju zakona i pravno savetovanje u Skupštini Kosova.	K2-2009	Skupština		
	17	5	5. Donošenje odluke o odgovornom organu za usklađivanje svih pravnih akata.	K4-2009	Kabinet premijera		
	17	6	6. Praćenje procesa usklađivanja pravnih propisa sa komunitarnim pravom.	Kontinuirano			
	17	7	7. Zapošljavanje dva viša službenika za verifikaciju usklađenosti propisa sa propisima EU u Službi za usklađivanje i standardizaciju zakona i pravno savetovanje u Skupštini Kosova.	K2-2008	Skupština		
	17	8	8. Osnivanje Službe za usklađivanje propisa sa propisima EU u Pravnoj službi pri Kabinetu premijera.	K1-2010	Kabinet premijera		
	17	9	9. Izgradnja kapaciteta kroz obuku i povećanje broja službenika u pravnim službama resornih ministarstava.	K4-2009	Kabinet premijera		
	17	10	10. Priprema standardnih obrazaca za Izjave o usklađenosti i Tabele usklađenosti.	K4-2008			
			113 Javna Administracija				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	18	0	18. Jačanje kapaciteta za koordinaciju Vlade i precizniju definiciju odgovornosti centralnih i lokalnih organa u cilju obezbeđivanja doslednosti u sprovođenju politike. Jačanje efikasnosti vladinih funkcija za praćenje rada javnih službi.					
	18	1	1. Dalji razvoj sistema planiranja i praćenja plana rada Vlade i Godišnjeg izveštaja kroz jedinstvenu tabelu plana rada.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	18	2	2. Međuministarska i međuinstitucionalna koordinacija u kreiranju politike.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	18	3	3. Međuministarska koordinacija u pripremi i analizi tačaka koje su na dnevnom redu za odlučivanje u Vladi.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	18	4	4. Praćenje sprovođenja vladinih odluka i izrada kvartalnih izveštaja o njihovom sprovođenju, kao i izrada zaključaka za premijera.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	18	5	5. Kvartalno praćenje sprovođenja Godišnjeg plana rada Vlade putem jedinstvene tabele.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	18	6	6. GCS saraduje sa MEF-om u procesu izrade i usvajanja budžeta.	K4-2009	Kabinet premijera			
	18	7	7. Horizontalna i vertikalna institucionalna revizija organizacionih struktura.	K3-2009	MJS			
	18	8	8. Usvajanje organizacionih struktura institucija posle horizontalne i vertikalne revizije.	K4-2009	MJS			
	18	9	9. Uvođenje sistema za upravljanje imovinom.	K4-2009	MJS			
	18	10	10. Uvođenje sistema za elektronsko popunjavanje dokumenata.	K4-2009	MJS			
	18	11	11. Jačanje vladine mreže.	Kontinuirano	MJS			
	18	12	12. Osnivanje Kosovskog centra za podatke.	Kontinuirano	MJS			
	18	13	13. Kvartalno izveštavanje o sprovođenju ovog projekta.	Kontinuirano	MJS			
	19	0	19. Rigorozno sprovođenje transparentnih postupaka zapošljavanja, transfera, pohvala, unapređivanja, ponašanja i otpuštanja javnih službenika, uključujući zaposlene u policiji i pravosudnom sistemu, kao i postupaka za upravljanje finansijama.					
	19	1	1. Izrada Zakona o javnim službama.	K3-2008	MJS			
	19	2	2. Usvajanje Zakona o javnim službama.	K3-2009	Skupština			
	19	3	3. Izrada i usvajanje pomoćnih propisa za sprovođenje Zakona o javnim službama.	K4-2010	MJS			
	19	4	4. Modifikacija sistema za upravljanje ljudskim resursima posle usvajanja Zakona o javnim službama.	K4-2009	MJS			
	19	5	5. Definicija nadležnosti KIJA na osnovu Zakona o javnim službama.	K2-2009	MJS			
	19	6	6. Izrada Strategije KIJA.	K4-2009	MJS			
	19	7	7. Izrada nacrta Zakona o platama u javnoj administraciji Kosova.	K3-2008	MJS			
	19	8	8. Usvajanje nacrta Zakona o platama u javnoj administraciji Kosova.	K4-2008	Skupština			
	19	9	9. Praćenje svih institucija JSK u pogledu sprovođenja administrativnih naređenja o postupcima zapošljavanja, proceni učinka i prekidu radnog odnosa.	Kontinuirano	MJS			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
	20	0	20. Poboljšanje funkcionisanja i jačanje nezavisnosti Nezavisnog nadzornog odbora i Komisije za viša javna imenovanja.			
	20	1	1. Transformacija Nezavisnog nadzornog odbora (NNO) u telo koje bira Skupština.	K2-2008	IOB	
	20	2	2. Izdvajanje potrebnog budžeta za odgovarajuće funkcionisanje NNO uzimajući u obzir povećanje broja osoblja i izgradnju kapaciteta kroz obuku.	K3-2009	Skupština	
	20	3	3. Imenovanje članova Odbora.	K4-2008	Skupština	
	20	4	4. Imenovanje novog člana NNO čiji je mandat istekao 25. februara 2009. godine.	K2-2009	Skupština	
	20	5	5. Izmjena i usvajanje administrativnog uputstva br. 09/2006 izradom disciplinskih odredaba.	K3-2008	Kabinet premijera	
	20	6	6. Posle pravnog vakuuma nastalog uredbom UNMIK-a br. 2008/20. Vlada treba da donese odluku o privremenom rešenju u vezi funkcionisanja KVJI.	K4-2008	Kabinet premijera	
	20	7	7. Sprovođenje privremene odluke u vezi sa funkcionisanjem KVJI.	K4-2009	Kabinet premijera	
	20	8	8. Sprovođenje Zakona o javnim službama kada se radi o funkcionisanju KVJI.	Kontinuirano	Kabinet premijera	
	20	9	9. Sprovođenje AU 2008/11 o sprovođenju postupaka za funkcionisanje KVJI.	Kontinuirano	Kabinet premijera	
	20	10	10. Obezbeđivanje obuke za stalne sekretare, glavne izvršne službenike i ministre u vezi odgovarajućeg sprovođenja administrativnog uputstva br. 2006/09.	K4-2008	Kabinet premijera	
	20	11	11. Imenovanje 2 službenika za KVJI.	K2-2009	Kabinet premijera	
	21	0	21. Poboljšanje kvaliteta i raspoloživosti osnovnih javnih usluga za sve zajednice, uključujući doprinos smanjivanju zahteva za uslugama koje pružaju paralelne strukture.			
	21	1	1. Otvaranje dve kancelarije za otvaranje za pružanje usluga zajednicama: (1) Opštinska kancelarija za zapošljavanje u Štimlju; i (2) Opštinska kancelarija za zapošljavanje u Podujevu.	K3-2009	MRSS	
	21	2	2. Transformacija opštinskih podkancelarija za zapošljavanje u opštinske kancelarije za zapošljavanje na mestima koja treba da postanu opštine.	K4-2009	MRSS	
	21	3	3. Reorganizacija opštinskih kancelarija za zapošljavanje u novim opštinama.	K4-2009	MRSS	
	21	4	4. Povećanje kvaliteta usluga kroz obuku.	Kontinuirano	MRSS	
	21	5	5. Promocija zapošljavanja mladih i lica sa ograničenim sposobnostima kroz projekte.	Kontinuirano	MRSS	
	21	6	6. Promocija zapošljavanja zajednica Roma, Aškalijska i Egipćana (RAE) kroz usluge zapošljavanja i različite projekte uz podršku donatora.	Kontinuirano	MRSS	
	21	7	7. Posredovanje u zapošljavanju grupa (dugoročno zapošljavanje, zapošljavanje žena, RAE zajednica i lica sa ograničenim sposobnostima) koje se suočavaju sa teškoćama na tržištu rada kroz službe za javno zapošljavanje.	Kontinuirano	MRSS	
	21	8	8. Izmene i dopune Zakona o zdravstvu.	K4-2009	MZ	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	21	9	9. Revizija Kosovske strategije za zdravstveni sistem.	K2-2009	MZ		
	21	10	10. Izrada Kosovske strategije za informisanje u zdravstvu.	K3-2009	MZ		
	21	11	11. Pokretanje realizacije SWAP.	K3-2009	MZ		
	21	12	12. Otpočinjanje sprovođenja projekta razvoja integrisanog informacionog zdravstvenog sistema u regionu Prizrena od strane organizacije LUX Development.	K2-2009	MZ		
	21	13	13. Nastavak procene zdravstvenih usluga koje se pružaju svim zajednicama i njihovo objavljivanje u kvartalnim izveštajima.	Kontinuirano	MZ		
	21	14	14. Razvoj informacione kampanje za bolji pristup zajednica zdravstvenim uslugama.	K3-2009	MZ		
	21	15	15. Nastavljanje pružanja mobilnih zdravstvenih usluga u naseljima sa povratnicima.	Kontinuirano	MZ		
	21	16	16. Potpisivanje memoranduma o saradnji i uzajamnom informisanju između KZJZ i KAVH za slučajeve zaraznih bolesti.	K2-2009	MZ		
	21	17	17. Izrada projekta za jačanje praćenja zoonoza sa posebnim naglaskom na brucelozu kod ljudi.	K3-2009	MZ		
	21	18	18. Razvoj politika i strategija u vezi sa zdravljem majki i dece.	K4-2009	MZ		
	21	19	19. Sprovođenje Zakona o abortusu.	K4-2009	MZ		
	21	20	20. Revizija Strategije o reproduktivnom zdravlju.	K4-2009	MZ		
	21	21	21. Izrada Strategije o zdravlju i razvoju dece i tinejdžera.	K4-2009	MZ		
	21	22	22. Povećanje nivoa sprovođenja osnovnog znanja o naučnim činjenicama kao što je: IUBD (Integrisano upravljanje bolestima dece), PEPN (Promocija efikasne prenatalne nege)	K4-2009	MZ		
	21	23	23. Usvajanje Master plana Ministarstva zdravlja.	K4-2009	MZ		
	21	24	24. Renoviranje zdravstvenih ustanova.	K4-2009	MZ		
	21	25	25. Snabdevanje zdravstvenih institucija opremom.	K4-2009	MZ		
	21	26	26. Izmene i dopune nacrtu Zakona o zdravstvenom osiguranju i osnivanje Fonda zdravstvenog osiguranja.	K3-2009	MZ		
	21	27	27. Stavljanje u punu funkciju centara za mentalno zdravlje (Srbica, Glogovac, Podujevo i Kosovo Polje). Povećanje ljudskih kapaciteta kroz povećanje broja zaposlenih.	K3-2009	MZ		
	21	28	28. Kampanja o edukaciji i promociji zdravlja u sredinama sa manjinskim zajednicama.	K4-2009	MZ		
	21	29	29. Sprovođenje zakona koji proizilaze iz Ahtisarijevog dokumenta o konačnom statusu koji se odnose na decentralizaciju.	K4-2009	MZ		
	21	30	30. Utvrđivanje dodatnih kvota za specijalizaciju pripadnika manjinskih zajednica u svim oblastima.	K4-2009	MZ		
	21	31	31. Održavanje intenzivnih sastanaka sa rukovodstvima zdravstvenih institucija manjinskih zajednica u cilju senzibilizacije i informisanja o problemima i mogućnostima za njihovo prevazilaženje.	Kontinuirano	MZ		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
21	32	32. Pronalaženje načina za realokaciju sredstava za kapitalne investicije iz šifre za manjine i njihovo korišćenje za poboljšanje infrastrukture.	K4-2009	MZ		
22	0	22. Unapređivanje procesa decentralizacije i usvajanje, između ostalog, zakona o lokalnoj upravi i opštinskim granicama.				
22	1	1. Transfer nadležnosti sa opština na nove opštine.	K4-2009	MLU	Opštine	Plan rada 2009
22	2	2. Sprovođenje Akcionog plana za decentralizaciju.	K4-2009	MLU	Opštine	Plan rada 2009
22	3	3. Pogledati aktivnosti u okviru Prioriteta 6.	NA*	NA*		
		114 Pravosudni sistem				
23	0	23. Obezbeđivanje efikasnih, nezavisnih, odgovornih i nepristrasnih sudova i tužilaštava, koji su oslobođeni od političkog uticaja.				
23	1	1. Povećanje broja sudija na 80.	K1-2010	SSK		
23	2	2. Zapošljavanje dodatnog administrativnog osoblja na osnovu analize o potrebnom broju administrativnog osoblja u sudovima.	K4-2010	SSK		
23	3	3. Osnivanje Tužilačkog veća Kosova (TVK) i njegova funkcionalizacija.	K4-2009	MP		Zakonska strategija 2009
23	4	4. Usvajanje nacrta Zakona o Tužilačkom veću Kosova.	K2-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija 2009
23	5	5. Funkcionalizacija Koordinacionog saveta za vladavinu prava, uključujući i njegov Sekretarijat.	K3-2008	Kabinet premijera		
23	6	6. Održavanje redovnih sastanaka Koordinacionog saveta za vladavinu prava.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
23	7	7. Usvajanje nacrta Zakona o Sudskom veću Kosova.	K2-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija 2009
23	8	8. Sprovođenje Zakona o Sudskom veću Kosova.	Kontinuirano	MP		
23	9	9. Verifikacija sudija i tužilaca: reizbor svih sudija i tužilaca Kosova u skladu sa najboljom praksom verifikacionog postupka.	K3-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	MP	
23	10	10. Usvajanje Zakona o advokatskoj komori.	K3-2009	Skupština	MP	
23	11	11. Usvajanje Zakona o sudskom beležništvu.	K3-2008	Skupština	MP	
23	12	12. Usvajanje pomoćnih propisa za sprovođenje Zakona o sudskom beležništvu.	K4-2009	MP		Zakono sudskom beležništvu
23	13	13. Sistematska i obavezna primena Sistema za upravljanje predmetima (SUP) od strane svih sudova.	K4-2009	SSK		
23	14	14. Ubrzavanje postupaka za transfer sudija u sudove u kojima postoji veliki broj predmeta.	K4-2009	SSK		Zakon o Privremenom sudskom savetu

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	24	0	24. Jačanje tužilaštva da bi se obezbedilo da ono bude u stanju da radi u skladu sa principima autonomije i nepristrasnosti. Nastavljanje jačanja Specijalnog tužilaštva. Obezbeđivanje sprovođenja efikasne šeme zaštite svedoka.				
	24	1	1. Zapošljavanje tri dodatna tužioca.	K4-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	Nezavisni savet za izbor i imenovanje sudija	Uredba o osnivanju Privremenog tužilačkog saveta
	24	2	2. Podrška tužilaštvu u vidu pomoćnog osoblja.	K2-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	Nezavisni savet za izbor i imenovanje sudija	Uredba o osnivanju Privremenog tužilačkog saveta
	24	3	3. Nastavak izgradnje kapaciteta za istraživanje i gonjenje slučajeva teških krivičnih dela kroz mentorstvo, obuku i praćenje.	Kontinuirano	MP		
	24	4	4. Uspostavljanje održivog programa zaštite svedoka.	K4-2009	MP		
	24	5	5. Izrada nacrtu Zakona o zaštiti svedoka.	K4-2009	MP		Zakonska strategija 2009
	24	6	6. Usvajanje nacrtu Zakona o zaštiti svedoka.	K4-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija 2009
	24	7	7. Sprovođenje Zakona o zaštiti svedoka.	K4-2009	MP		Zakon o zaštiti svedoka
	24	8	8. Usvajanje nacrtu Zakona o Specijalnom tužilaštvu Kosova.	K3-2008	Skupština	MP	
	24	9	9. Sprovođenje Zakona o Specijalnom tužilaštvu Kosova.	Kontinuirano	MP		Zakon o Specijalnom tužilaštvu Kosova
	24	10	10. Izrada uredbe o unutrašnjim aktivnostima Javnog tužilaštva Kosova.	K4-2009	MP		Zakon o tužilaštvu
	24	11	11. Izrada poslovnika Tužilačkog saveta Kosova.	K4-2009	Državni tužilac		Zakon o tužilaštvu
	24	12	12. Sistematska i obavezna primena Sistema za upravljanje predmetima od strane svih tužilaštava.	Kontinuirano	Državni tužilac		
	25	0	25. Usvajanje zakona o sudovima i tužilaštvu i njihovo sprovođenje. Razvoj sistema administrativnog pravosuđa i usmeravanje relevantnih zakona i nadležnosti.				
	25	1	1. Usvajanje nacrtu Zakona o sudovima.	K2-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija 2009
	25	2	2. Usvajanje nacrtu Zakona o tužilaštvu.	K2-2009	Skupština	MP	Zakonska strategija 2009
	25	3	3. Sprovođenje nacrtu Zakona o sudovima.	Kontinuirano	SSK		
	25	4	4. Sprovođenje nacrtu zakona o tužilaštvu.	Kontinuirano	Državni tužilac		
	26	0	26. Potpuna realizacija automatskog sistema za upravljanje predmetima u svim sudovima i tužilaštvima. smanjivanje broja nerešenih predmeta i sprovođenje odluka građanskih sudova.				
	26	1	1. Izrada pravilnika o upravljanju sudovima posle usvajanja Zakona o sudovima.	K4-2009	SSK		Strateški plan 2007-2012
	26	2	2. Izrada pravilnika o unutrašnjoj aktivnosti sudova.	K4-2009	SSK		
	26	3	3. Izrada strateškog plana o informacionim tehnologijama.	K4-2009	SSK		
	26	4	4. Podrška korisnicima u vezi primene softvera, čiji je cilj automatizacija upravljanja predmetima na sudovima i u tužilaštvima.	K4-2009	SSK		
	26	5	5. Stvaranje pravnog osnova za dodeljivanje predmeta sudijama koje se bave krivičnim i građanskim predmetima.	K2-2009	SSK		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	26	6	6. Povećanje broja IT osoblja, uključujući zamenu i opremanje potrebnom IT opremom.	K2-2009	SSK		
	26	7	7. Obezbeđivanje AN mrežnih usluga i internet usluga.	K4-2008	SSK		
	26	8	8. Sprovođenje analize o broju nerešenih predmeta prema tipu.	K4-2009	SSK		Zakon o Privremenom sudskom savetu
	26	9	9. Uključivanje svih tužilaštava u domen sudija i instalacija ISUS (Informacionog sistema za upravljanje sudovima) i SIZS (Sistem za izvršavanje zatvorskih sankcija).	K4-2009	SSK	Državni tužilac	Zakon o Privremenom sudskom savetu
	26	10	10. Unošenje svih aktivnih predmeta u Sistem za upravljanje predmetima.	K4-2009	SSK	Državni tužilac	Memorandum o saradnji između Sudskog saveta Kosova i Svetske banke
	27	0	27. Jačanje opštinskih sudova i policijskih aktivnosti u cilju posvećivanja pažnje, sprečavanja i sankcionisanja				
	27	1	1. Jačanje saradnje između opštinskih sudova, PUK, inspekcije i policije u cilju izvršenja predmeta.	Kontinuirano	SSK	MUP/PK MLU/Opštine, Katastarska agencija i KAI	
	27	2	2. Sprovođenje procesa reizbora sudija.	K4-2010	Nezavisni sudski i tužilački savet	SSK	Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2008/2
	27	3	3. Efikasno rešavanje predmeta u vezi sa uzurpacijom, nelegalnim korišćenjem imovine i izgradnjom.	Kontinuirano	SSK		
	28	0	28. Dalji razvoj pravne edukacije i obuke, posebno za sudije, tužioce i administrativno osoblje. Transformacija Sudskog instituta u održivu instituciju odgovornu za obuku sudija.				
	28	1	1. Organizacija kontinuirane obuke o pravnoj edukaciji za sudije i tužioce i druge profesionalce u oblasti pravosuđa.	K4-2009	SIK	SSK i MP	Zakon br. 02/L-25 o osnivanju SIK, trogodišnji strateški plan i program obuke koje je odobrio Upravni odbor
	28	2	2. Izrada, procena i sprovođenje pripremnog/ uvodnog ispita za kandidate za sudije i tužioce i organizacija početne obuke iz pravne edukacije za sudije i tužioce.	K1-2010	SIK	SSK i MP	Zakon br. 02/L-25 o osnivanju SIK, trogodišnji strateški plan i program obuke koje je odobrio Upravni odbor
	28	3	3. Otpočinjanje sprovođenja napredne obuke za sudije i tužioce.	K2-2010	SIK	SSK i MP	Specijalni program za napredovanje
	28	4	4. Obuka sudija porotnika.	K4-2009	SIK	SSK i MP	Zakon br. 02/L-25 o osnivanju SIK, trogodišnji strateški plan i program obuke koje je odobrio Upravni odbor
	28	5	5. Naučno istraživanje i objavljivanje dokumenata i naučnih radova u oblasti pravosuđa.	K2-2010	SIK	Kosovski centar za pravosuđe	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	28	6	6. Transformacija SIK u Master školu - sprovođenje programa za pripremu budućih sudija i tužilaca.	K4-2009	SIK	SSK	Zakon o osnivanju Instituta - njegovim aktivnostima i trogodišnjem strateškom planu	
	28	7	7. Obuka trenera koji su pripremljeni u duhu savremenih tehnika i metodologija obuke i koji su spremni da dizajniraju module obuke i drže kurseve obuke po tom osnovu.	K4-2009	SIK		Kontinuirani program pravne edukacije	
	28	8	8. Priprema i objavljivanje pravnih priručnika i komentara.	K1-2010	SIK			
	28	9	9. Potpisivanje sporazuma sa Makedonskom akademijom za obuku, saradnja sa Master školom Albanije, Master školom Francuske, Bugarske i Nemačke.	K1-2009	SIK			
	28	10	10. Osnivanje i operacionalizacija Komisije za polaganje pravosudnog ispita.	K2-2009	Skupština			
	28	11	11. Organizacija četiri kruga pravosudnog ispita posle osnivanja Komisije za pravosudni ispit u skladu sa važećim zakonom.	K3-2010	MP			
	28	12	12. Izrada nacrta uredbe o programu i načinu polaganja pravosudnog ispita.	K3-2008	MP	UNDP		
	29	0	29. Razvoj kapaciteta unutar Vlade, bez političkog uticaja, koji će preuzeti odgovornosti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Primena sistema imenovanja, otpuštanja i unapređivanja u karijeri sudija i tužilaca u skladu sa evropskim standardima, bez političkog uticaja.					
	29	1	1. Sprovođenje Plana tranzicije (tranzicioni dokumenti) za transfer nadležnosti sa UNMIK-a na MP.	K4-2009	MP			
	29	2	2. Izrada nacrta Zakona ličnim kartama.	K2-2008	MUP			
	29	3	3. Usvajanje nacrta Zakona ličnim kartama.	K2-2008	Skupština	MUP		
	29	4	4. Izrada nacrta Zakona o putnim ispravama.	K1-2008	MUP			
	29	5	5. Usvajanje Zakona o putnim ispravama.	K2-2008	Skupština	MUP		
	29	6	6. Izrada nacrta Zakona o državljanstvu.	K1-2008	MUP			
	29	7	7. Usvajanje nacrta Zakona o državljanstvu.	K2-2008	Skupština	MUP		
	29	8	8. Imenovanje direktora Odeljenja za pristup pravdi.	K3-2009	MP		Godišnji plan rada 2009	
	29	9	9. Obezbeđivanje potrebnog softvera i stvaranje baze podataka i elektronske arhive u MP za transfer podataka iz OP/UNMIK u MP.	K2-2009	MP			
	29	10	10. Transfer Instituta za sudsku medicinu iz Ministarstva zdravlja u Ministarstvo pravde.	K4-2009	MP	MZ	Zakon o sudskoj medicini	
	29	11	11. Usvajanje nacrta Zakona o autopsiji.	K1-2009	Skupština	MUP	Zakonska strategija 2009	
	29	12	12. Sprovođenje Zakona o autopsiji.	Kontinuirano	MP			
	29	13	13. Usvajanje nacrta Zakona o sudskoj medicini.	K1-2009	Skupština	MP		
	29	14	14. Sprovođenje Zakona o sudskoj medicini.	Kontinuirano	MP			
	29	15	15. Transfer nadležnosti Panela za uslovni otpust iz OP/ UNMIK u MP.	K1-2009	MP		Zakon o izvršenju krivičnih sankcija i Uredba o funkcionalizaciji Panela	
	29	16	16. Transfer nadležnosti za međunarodnu pravnu saradnju sa OP/ UNMIK na MP.	K4-2009	MP			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
29	17	17. Obezbeđivanje da funkcija sudije bude trajna funkcija.	Kontinuirano	Nezavisni sudski i tužilački savet	SSK	Ustav Republike Kosovo
29	18	18. Razvoj procesa reizbora.	K2-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	SSK	
29	19	19. Izrada i usvajanje poslovnika za: a) stalno i privremeno imenovanje sudija; b) procenu; c) transfer; i d) unapređivanje	K1-2009	SSK	SIK	
29	20	20. Izrada i usvajanje poslovnika za ispitivanje navoda o nepristojnom ponašanju.	K4-2009	SSK		
29	21	21. Sprovođenje memoranduma o razumevanju za projekat imenovanja sudija i tužilaca.	K4-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	SSK	Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2008/2
29	22	22. Osnivanje i funkcionalizacija Nezavisne komisije za pravosuđe i tužilaštvo.	K2-2008	Nezavisni sudski i tužilački savet	MP	
29	23	23. Osnivanje i funkcionalizacija Sekretarijata za podršku radu Nezavisne komisije za pravosuđe i tužilaštvo.	K3-2009	Nezavisni sudski i tužilački savet	MP	
30	0	30. Povećanje napora za ispunjavanje međunarodnih standarda pri rešavanju zahteva za međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim pitanjima i zahtevima za ekstradiciju.				
30	1	1. Nastavak procesuiranja svih zahteva za međunarodnu pravnu pomoć od strane Odseka za međunarodnu pravnu saradnju sa stranim organima na Kosovu i obrnuto uz visoku efikasnost i u predvođenim rokovima.	Kontinuirano	MP		
30	2	2. Izgradnja kapaciteta Odseka za međunarodnu pravnu saradnju u Ministarstvu pravde.	K4-2009	MP		Plan rada 2009
31	0	31. Jačanje pristupa pravdi manjinskih zajednica i jačanje mehanizama kao što su kancelarije za vezu sa sudovima.				
31	1	1. Pogledati Prioritet 33, Akcije 4, 5, 6, 7 i 9	NA*	NA*		
32	0	32. Nastavak preduzimanja mera u cilju olakšavanja ravnopravne etničke zastupljenosti sudija.				
32	1	1. Nastavak funkcionisanja Komiteta za zastupanje manje zastupljenih zajednica.	Kontinuirano	SSK	MP	
33	0	33. Jačanje administrativnih kapaciteta, koordinacije i efikasnosti pravosuđa i svih agencija za sprovođenje zakona. Obezbeđivanje održivosti sveobuhvatnog sistema pravne pomoći.				
33	1	1. Organizacija profesionalnih obuka za službenike koji pružaju pravnu pomoć različitim subjektima u oblasti ljudskih prava - pravno stanovište, sa ciljem povećanja efikasnosti regionalnih kancelarija za pružanje pravne pomoći.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć	UP	
33	2	2. Obezbeđivanje sveobuhvatnog sistema za pružanje pravne pomoći sa ciljem koordinacije i jačanja saradnje sa svim pravosudnim telima.	Kontinuirano	Komisija za pravnu pomoć		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	33	3	3. Senzibilizacija kroz kampanje namenjene podizanju svesti građana o pružanju besplatne pravne pomoći od strane Komisije za pravnu pomoć.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć		
	33	4	4. Osnivanje pomoćne kancelarije za pružanje besplatne pravne pomoći u severnom delu Mitrovice sa ciljem obezbeđivanja pristupa pravnoj pomoći za sve manjinske zajednice, a posebno za srpsku zajednicu.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć	UNMIK	Uredba UNMIK-a br. 2006/36
	33	5	5. Obezbeđivanje potrebne opreme, uključujući transportna sredstva za regionalne kancelarije koje pružaju pravnu pomoć.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć		Uredba UNMIK-a br. 2006/36
	33	6	6. Razvoj sveobuhvatnih medijskih kampanja za podizanje javne svesti i svesti institucija.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć		Uredba UNMIK-a br. 2006/36
	33	7	7. Izmene i dopune uredbe br. 2006/36.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć		
	33	8	8. Izrada baze podataka za sve predmete koji su upućeni Komisiji za pravnu pomoć.	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć	MP, MRSS i MZP	
	33	9	9. Restruktuiranje pravne pomoći u pogledu aspekta institucionalnog upravljanja Komisijom za pravnu pomoć (izmena imenovanja).	K4-2009	Komisija za pravnu pomoć		
			115 Borba protiv korupcije				
	34	0	34. Sprovođenje Zakona o sprečavanju korupcije i Plana za borbu protiv korupcije. Jačanje Agencije za borbu protiv korupcije i preduzimanje mera za obezbeđivanje njene pune nezavisnosti i funkcionalnosti.				
	34	1	1. Sprovođenje administrativne istrARR sumnjivih slučajeva korupcije i upućivanje kompletiranih predmeta tužilaštvu.	Kontinuirano	APK	Institucije Republike Kosovo	Zakon protiv korupcije
	34	2	2. Usvajanje nove Strategije i akcionog plana protiv korupcije od strane Vlade i Skupštine.	K2-2009	Skupština	APK i Vlada	
	34	3	3. Izrada Akcionog plana protiv korupcije.	K2-2009	APK	Vlada	Strategija protiv korupcije
	34	4	4. Izrada Zakona o izmenama i dopunama Zakona protiv korupcije.	K2-2009	MP	APK i Vlada	
	34	5	5. Usvajanje Zakona o izmenama i dopunama Zakona protiv korupcije.	K4-2009	Skupština		
	34	6	6. Izrada Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju sukoba interesa u toku obavljanja javnih funkcija.	K2-2009	MP	APK	
	34	7	7. Usvajanje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju sukoba interesa u toku obavljanja javnih funkcija.	K4-2009	Skupština	MP	
	34	8	8. Objavljivanje imovine od strane viših službenika u javnim institucijama i njihova kontrola.	Kontinuirano	APK	Institucije Republike Kosovo	Zakon o objavljivanju i poreklu imovine viših javnih službenika
	34	9	9. Preduzimanje mera za sprečavanje sukoba interesa u toku obavljanja javnih funkcija.	Kontinuirano	APK	Institucije Republike Kosovo	Zakon o objavljivanju i poreklu imovine viših javnih službenika
	34	10	10. Praćenje slučajeva prihvatanja poklona od strane javnih službenika u skladu sa Zakonom protiv korupcije.	Kontinuirano	APK	Institucije Republike Kosovo	Zakon o objavljivanju i poreklu imovine viših javnih službenika

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	34	11	11. Sprovođenje Strategije i akcionog plana protiv korupcije.	K4-2011	APK	Sudovi, tužilaštva i resorna ministarstva	Zakon protiv korupcije
	34	12	12. Izdvajanje sredstava koja će obezbediti nezavisnost i funkcionisanje APK na osnovu predviđenog mandata.	Kontinuirano	APK	Skupština	Zakon protiv korupcije
	34	13	13. Stvaranje pravnog osnova za saradnju sa Kosovskom policijom i tužilaštvima.	K4-2009	APK	Vlada	Zakon protiv korupcije
	35	0	35. Usmeravanje nadležnosti Agencije protiv korupcije, Kancelarije za dobro upravljanje i Saveta protiv korupcije.				
	35	1	Nadležnosti su jasne u ovoj oblasti po osnovu odgovornih institucija.	NA*	NA*		
			12 Ljudska prava i zaštita manjina				
			<i>120 Ljudska prava i zaštita manjina</i>				
	36	0	36. Kompletiranje zakonskog okvira i poboljšanje poštovanja mehanizama za zaštitu ljudskih prava i prava manjina u skladu sa preporukama Saveta Evrope. Usvajanje i sprovođenje sveobuhvatne strategije za ljudska prava.				
	36	1	1. Izgradnja zatvora za osuđene svedoke.	K2-2011	MP		Godišnji plan rada 2009
	36	2	2. Povećanje bezbednosti u zatvorima i sprečavanje bekstva iz zatvora.	K4-2009	MP		Zakon protiv korupcije
	36	3	3. Nabavka potrebne opreme (tehnička oprema, kamere, alarmi, radio uređaji, specijalna vozila za prevoz zatvorenika).	K4-2009	MP		Godišnji plan rada 2009
	36	4	4. Izgradnja zatvora visoke bezbednosti i popravnog doma.	K4-2009	MP		Godišnji plan rada 2009
	36	5	5. Izgradnja dva pritvorska centra u Prištini i Gnjilanu.	K2-2011	MP		
	36	6	6. Izgradnja objekta za zaštićene svedoke.	K2-2011	MP		
	36	7	7. Renoviranje i održavanje postojećih prostorija.	K4-2009	MP		Godišnji plan rada 2009
	36	8	8. Izrada Zakona o ljudskim pravima na Kosovu.	K1-2010	Kabinet premijera		
	36	9	9. Sprovođenje Zakona o ljudskim pravima na Kosovu.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	36	10	10. Osnivanje i funkcionalizacija jedinica za ljudska prava na lokalnom nivou.	K4-2009	Kabinet premijera	MLU	
	36	11	11. Osnivanje Skupštinskog odbora za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije.	K1-2008	Skupština		
	36	12	12. Finalizacija matrica dizajniranih sa ministarstvima u cilju olakšavanja ispunjavanja preporuka Saveta Ministara Saveta Evrope.	K2-2008	Kabinet premijera	MZP	
	36	13	13. Sprovođenje preporuka koje je dao Savet ministara Saveta Evrope.	K4-2009	Kabinet premijera	MZP	Uredba 2001/19
	36	14	14. Organizacija sastanaka sa civilnim društvom u cilju diskutovanja matrice.	K4-2009	Kabinet premijera	MZP	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	36	15	15. Finalizacija Strategije i akcionog plana za ljudska prava.	K2-2008	Kabinet premijera		
	36	16	16. Javno otpočinjanje sprovođenja Strategije i otpočinjanje kampanje podizanja svesti u cilju promovisanja Strategije.	K1-2009	Kabinet premijera		
	36	17	17. Sprovođenje Strategije i akcionog plana za ljudska prava.	K4-2011	Kabinet premijera		
	36	18	18. Rezimiranje i objavljivanje Zakona protiv diskriminacije i administrativnog uputstva za njegovo sprovođenje.	K2-2008	Kabinet premijera		
	37	0	37. Jačanje pravnog okvira koji se odnosi na slobodu izražavanja. Obezbeđivanje relevantnih resursa za Nezavisnu komisiju za medije u cilju obezbeđivanja poštovanja odredaba zakona. Otklanjanje bilo kakvih pravnih dvosmislenosti u vezi sa pretnjama i klevetama.				
	37	1	1. Usvajanje Strategije za zaštitu ljudskih prava.	K4-2008	MP		Godišnji plan rada 2009
	37	2	2. Izrada nacrtu Zakona o obligacijama.	K4-2009	MP		Zakonska strategija 2009
	37	3	3. Izgradnja ljudskih kapaciteta u oblasti kablovskog i digitalnog prenosa, kao i za analizu medija.	K4-2008	NKM	Skupština	
	37	4	4. Izmene i dopune Kodeksa ponašanja za medije.	K4-2009	NKM		
	37	5	5. Obezbeđivanje potrebnih resursa za praćenje/ inspekciju i procenu medija u toku procesa ponovnog licenciranja.	K4-2009	NKM	Skupština	
	37	6	6. Sprovođenje procesa ponovnog licenciranja na osnovu Poglavlja III, Deo A, Zakona o Nezavisnoj komisiji za medije.	K4-2009	NKM	Skupština	
	37	7	7. Anagažovanje spoljnih eksperata za vođenje projekta ponovnog licenciranja.	K1-2009	NKM	Skupština	
	37	8	8. Sprovođenje uredbe o reklamiranju.	K2-2008	NKM	Skupština	
	37	9	9. Izrada i usvajanje uredbe o zaštiti maloletnika i administrativnih uputstava za njenu primenu.	K2-2009	NKM	Skupština	
	37	10	10. Izgradnja ljudskih kapaciteta za sprovođenje pomoćnih propisa koje je donela NKM.	K4-2008	NKM	Skupština	
	37	11	11. Sprovođenje priprema za kapitalni projekat digitalizacije: a) Obezbeđivanje hardverske i softverske opreme; b) Obuka osoblja; i c) Osnivanje odgovarajućih radnih grupa	K4-2008	NKM	Skupština	
	37	12	12. Izrada Strategije za prelazak sa analognog na digitalni sistem emitovanja signala.	K3-2009	NKM	MTPT i MFA	ITU RRC-06 Zaključci regionalne konferencije
	37	13	13. Sprovođenje kapitalnog projekta Mobilnog monitoringa kroz obezbeđivanje opreme za prijem signala iz analognih i kablovskih medija, kao i za njihovo arhiviranje.	K4-2009	NKM	Skupština	
	37	14	14. Izmene i dopune Zakona br. 02/L-65 protiv kleveta i uvreda u cilju uključivanja članova 187 i 188 Zakona o krivičnom postupku koji pokrivaju klevete i uvrede.	K4-2009	NKM	MP	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	38	0	38. Izbor ombudsmana i usvajanje pravnih odredbi koje obezbeđuju sprovođenje preporuka ombudsmana.				
	38	1	1. Održavanje redovnih sastanaka sa ombudsmanom sa ciljem razmatranja njegovih preporuka i povećanja saradnje kroz razmenu informacija, izveštavanje i sprovođenje zajedničkih projekata za promociju ljudskih prava.	Kontinuirano	Kabinet premijera	Ombudsman	AU o jedinicama za ljudska prava u ministarstvima br. 2007/04
	38	2	2. Izbor i imenovanje ombudsmana uz poštovanje pravnih postupaka i vremenskih rokova.	K2-2009	Skupština		
	38	3	3. Sprovođenje preporuka ombudsmana od strane službi za ljudska prava u resornim ministarstvima.	Kontinuirano	Kabinet premijera	Resorna ministarstva	
	38	4	4. Usvajanje nacrtu Zakona o ombudsmanu.	K1-2010	Skupština		
	38	5	5. Sprovođenje Zakona o ombudsmanu.	Kontinuirano	Ombudsman		
	39	0	39. Definisanje i usvajanje vladinog programa za promociju prava žena na Kosovu.				
	39	1	1. Uspostavljanje mehanizama za sprovođenje i praćenje politika i afirmativnih mera u vezi pitanja rodova.	K2-2009	ARR		
	39	2	2. Osnivanje Instituta za studije i istraživanje rodova.	K4-2009	ARR		KPRR, ZRR, milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW
	39	3	3. Osnivanje baze podataka/ statistike i indeksa rodova.	K4-2009	ARR		KPRR, ZRR, milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW
	39	4	4. Osnivanje Sekretarijata za pitanja i bezbednost rodova.	K4-2009	ARR	MKBS, KBS, KFK, MUP, KP i MP	ZSBK, ZRR, KPRR, Zakon o korišćenju malog i lakog oružja, CEDAW, Rezolucija 1325
	39	5	5. Osnivanje Sekretarijata protiv nasilja u porodici.	K4-2009	ARR	MRSS, MP, MUP, MFA, MONT, MZ, MLU i pravosuđe	Uredba 2003/4, ZRR, LAD, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo
	39	6	6. Prenos odgovornosti za jednake mogućnosti i rodna pitanja od KDU na ARR. Osnivanje kancelarija za rodnu ravnopravnost.	K3-2009	ARR	Komisija za rodnu ravnopravnost	ZRR
	39	7	7. Pобољшanje infrastrukture, transporta i bezbednosti u školama, kao i praćenje akademskih postignuća dečaka i devojčica u obaveznom obrazovanju.	K4-2009	ARR	MLU, opštine, MTT, MUP i MONT	ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, LAD, LTHP
	39	8	8. Izrada programa i planova za module obuke nastavnika i profesora u cilju integracije pitanja rodova kao specifične teme.	K4-2009	ARR	MONT, opštine, UP i KIJA	ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, LAD, LTHP
	39	9	9. Pобољшanje pravne infrastrukture u cilju favorizacije ravnopravnog učestvovanja i zapošljavanja na rukovodeća radna mesta u obrazovanju, univerzitetima i državnim institucijama.	K3-2009	ARR	Skupština, Vlada i opštine	KPRR, ZRR, evropsko partnerstvo
	39	10	10. Dodeljivanje najmanje 5% nacionalnog budžeta za obrazovanje i poboljšanje pismenosti žena.	K4-2009	ARR	MEF	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
39	11	11. Povećanje broja žena preduzetnika kroz pružanje mogućnosti za veći pristup imovini, kapitalu i pozajmicama, stvaranjem kreditnih programa za žene, sa posebnim naglaskom na žene u seoskim oblastima.	K2-2009	ARR	MEF, MTI i opštine	ZRR, KPRR, sektorske strategije ministarstava, CEDAW	
39	12	12. Razvoj programa za subvencije plata za marginalizovane kategorije, kao što su žene i devojke žrtve trgovine ljudima, žene pred penzijom ili žene sa ograničenim sposobnostima (ranjive žene).	K4-2009	ARR	MRSS, MP, MZ, MONT, SIK, MUP, MTI, MLU i PK	KPRP, ZRR, evropsko partnerstvo, Strategija protiv trgovine ljudima, Zakon o penzijama, CEDAW	
39	13	13. Promocija razvoja malih poslovnih aktivnosti kojima upravljaju žene kroz programe mikrofinansiranja, poslovnih klubova i razvojnih fondova za mala preduzeća u kombinaciji sa profesionalnom obukom za transfer tehnologije, razvoj usluga i marketinga.	K4-2009	ARR	MEF, MLU, MPŠSR, MŽSPP, MER i EChK	LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
39	14	14. Razvoj transparentnih šema za obezbeđivanje informacija o pravu na zapošljavanje i o propisima o radu, tržištu rada, pristupu obrazovanju i stručnoj obuci, imovini i kreditima.	K4-2009	ARR	MRSS, MLU, MTI, MEF, MŽSPP, ASME, MONT i UP	LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
39	15	15. Izrada politika za podršku siromašnim ženama putem socijalnih službi i finansijske socijalne pomoći.	K2-2010	ARR	MLU, MRSS, MTI i MEF	LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
39	16	16. Obezbeđivanje da zdravstveni programi i politike odgovaraju rodnom razlikama i zdravstvenim potrebama žena.	K4-2009	ARR		PKPGJ, Nacionalna zdravstvena strategija, Zakon o primarnoj zdravstvenoj zaštiti, milenijumski ciljevi, CEDAW	
39	17	17. Povećanje broja žena u politici i na rukovodećim položajima i podizanje svesti u društvu o vrednostima ravnopravnosti polova.	K4-2009	ARR		LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
39	18	18. Pобољшanje slike žena u medijima i kulturi sa ciljem prevazilaženja stereotipa kroz institucionalne politike i medijske proizvode.	K2-2009	ARR	Mediji, MKOS i MONT	LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
39	19	19. Praćenje medija sa ciljem posmatranja integracije rodne perspektive i promocije rodne ravnopravnosti u medijima u cilju dizajniranja programa i pisanih materijala.	K4-2009	ARR	Mediji, MKOS i MONT	LPB, ZRR, KPRR, Milenijumski ciljevi, evropsko partnerstvo, CEDAW	
40	0	40. Efikasno sprovođenje Zakona protiv diskriminacije. Posebno, treba staviti u punu funkciju jedinice za ljudska prava u ministarstvima i obezbediti njihovu nezavisnost i koordinaciju sa aktivnostima ombudsmana. Organizacija kampanja za podizanje svesti u cilju informisanja privatnog sektora, civilnog društva i akademskih krugova o ovom Zakonu. Praćenje sprovođenja Zakona i izveštavanje o tome.					
40	1	1. Praćenje sprovođenja Zakona protiv diskriminacije.	Kontinuirano	MP			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	40	2	2. Održavanje redovnih sastanaka sa jedinicama za ljudska prava na centralnom i lokalnom nivou sa ciljem praćenja sprovođenja Zakona o ljudskim pravima.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	40	3	3. Praćenje sprovođenja strategija, akcionih planova i politika za zaštitu i promociju ljudskih prava.	K4-2009	MLU		
	40	4	4. Osnivanje jedinica za ljudska prava u bivšim OPJ.	K2-2010	MLU		
	40	5	5. Osnivanje jedinica za ljudska prava u novim opštinama.	K2-2010	MLU		
	40	6	6. Sprovođenje programa izgradnje kapaciteta za jedinice za ljudska prava na lokalnom nivou.	Kontinuirano	MLU		
	40	7	7. Organizacija obuke za osoblje na višim pozicijama i Odeljenje za pristup pravdi (Odsek za sudsku integraciju), kao i Odsek za pomoć žrtvama pri MP u vezi sprovođenja Zakona protiv diskriminacije.	K4-2009	MP		
	40	8	8. Izrada i objavljivanje šestomesečnih izveštaja o pitanjima ljudskih prava, jednakih mogućnosti i nediskriminacije.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	40	9	9. Objavljivanje rezultata istraživanja o nivou sprovođenja Zakona protiv diskriminacije od strane javnih službenika na centralnom nivou javne administracije.	K4-2008	Kabinet premijera		
	40	10	10. Objavljivanje rezultata istraživanja o percepcijama građana o diskriminaciji i sprovođenju Zakona protiv diskriminacije.	Kontinuirano	Kabinet premijera		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	40	11	11. Potpuna funkcionalizacija jedinica za ljudska prava u MSBK i MSP na osnovu administrativnog uputstva br. 2007/04.	K4-2009	Kabinet premijera		
	40	12	12. Organizacija redovnih sastanaka na mesečnom nivou između KDU/KP i Kancelarije ombudsmana sa ciljem koordinacije aktivnosti i sprovođenja preporuka ombudsmana.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	40	13	13. Praćenje sprovođenja programa obuke iz profesionalnog razvoja jedinica za ljudska prava.	K4-2009	Kabinet premijera		
	40	14	14. Funkcionalizacija međuministarske Komisije za prava deteta.	K3-2009	Kabinet premijera		
	40	15	15. Osnivanje međuministarske radne grupe za izradu Nacionalnog plana za lica sa ograničenim sposobnostima.	K3-2008	Kabinet premijera		
	40	16	16. Pokretanje izrade Nacionalnog plana za lica sa ograničenim sposobnostima.	K2-2009	Kabinet premijera		
	40	17	17. Sprovođenje Nacionalnog plana za lica sa ograničenim sposobnostima.	K4-2011	Kabinet premijera		
	40	18	18. Funkcionalizacija Nacionalnog saveta za lica sa ograničenim sposobnostima, uključujući izgradnju kapaciteta Nacionalnog saveta za lica sa ograničenim sposobnostima i usvajanje Plana rada 2008-2009.	K4-2009	Kabinet premijera		
	40	19	19. Nastavak procesa standardizacije jezika znakova.	K2-2010	Kabinet premijera		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	40	20	20. Obeležavanje Dana profesionalnih mogućnosti (DPM) kroz angažovanje lica sa ograničenim sposobnostima da bi oni mogli da prikažu svoje profesionalne sposobnosti.	K4-2009	Kabinet premijera		
	40	21	21. Obeležavanje međunarodne nedelje Čoveka sa bellim štapom.	K4-2009	Kabinet premijera		
	40	22	22. Obeležavanje Međunarodnog dana lica sa ograničenim sposobnostima	K4-2009	Kabinet premijera		
	40	23	23. Organizacija kampanja za podizanje svesti o važnosti sprovođenja Zakona protiv diskriminacije.	K4-2009	Kabinet premijera		
	41	0	41. Razvoj usluga i pomoći u zajednicama za izdržavana lica, uključujući oblast mentalnog zdravlja.				
	41	1	1. Funkcionalizacija domova u zajednicama za lica sa mentalnim poremećajima u Dečanima i Kamenici.	K2-2008	MRSS		Plan rada 2009
	41	2	2. Funkcionalizacija domova za stara lica i lica bez porodične nege u Srbici i Istoku.	K4-2008	MRSS		
	41	3	3. Pružanje usluga licima sa ograničenim sposobnostima i starim licima, koji su smešteni u domovima u zajednicama u nekim od regiona Kosova.	Kontinuirano	MRSS	MZ	Plan rada 2009
	41	4	4. Izrada odgovarajućeg zakona koji će omogućiti pružanje usluga porodicama lica sa ograničenim sposobnostima i starim licima.	K3-2009	MRSS		Plan rada 2009
	41	5	5. Saradnja i angažovanje profesionalnih NVO kroz obezbeđivanje usluga sa ciljem pružanja boljih usluga zajednici, posebno porodicama kojima su one najpotrebnije.	Kontinuirano	MRSS		Plan rada 2009, Administrativno uputstvo o subvencijama za NVO
	41	6	6. Zapošljavanje po jednog socijalnog radnika za svaki od centara za mentalnu negu.	Kontinuirano	MRSS	MZ	
	42	0	42. Promocija politika protiv diskriminacije u celoj zemlji, koje su posebno namenjene svim rizičnim grupama.				
	42	1	1. Pogledati aktivnosti iz Prioriteta 40 u vezi aktivnosti koje se odnose na ovaj Prioritet.	NA*	NA*		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	43	0	43. Usvajanje i sprovođenje adekvatnih zakona u cilju obezbeđivanja pravne zaštite dece.				
	43	1	1. Instalacija DIPS baze podataka - u cilju obrađivanja podataka o radu dece na Kosovu, koje su identifikovali lokalni akcioni komiteti za praćenje dečijeg rada (LAK - PDR) u svim opštinama na Kosovu.	K4-2009	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	2	2. Izgradnja kapaciteta partnera na lokalnom nivou sa ciljem uspostavljanja lokalnih strukturaza PDR (Praćenje dečijeg rada) u svim opštinama na Kosovu (osnivanje lokalnih akcionih komiteta).	K4-2010	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	3	3. Organizacija prezentacionih okruglih stolova u svakoj novoj opštini sa najmanje 15 visokih organa (entiteti - partneri) na lokalnom nivou uprave.	K4-2010	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS and ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	4	4. Izrada Nacionalne strategije za prevenciju i eliminaciju dečijeg rada na Kosovu.	K2-2009	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	5	5. Priprema priručnika za LAK za izveštavanje o dečijem radu, koji je uradio DIPS.	K4-2009	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	43	6	6. Revizija i izrada standardnog obrasca za referisanje, upravljanje i izveštavanje o dečijem radu.	K4-2009	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	7	7. Šestomesečni sastanci sa LAK za PDR.	K4-2010	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	8	8. Procena rada LAK u pogledu PDR kroz intervjuisanje najmanje 100 članova LAK.	K2-2009	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	9	9. Organizacija konferencija za obeležavanje 12. juna, Međunarodnog dana protiv dečijeg rada.	K4-2010	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	10	10. Priprema i objavljivanje distributivnog informacionog materijala o rezultatima PDR i o podizanju svesti o posledicama dečijeg rada.	K4-2010	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	11	11. Izrada Nacionalnog strateškog plana za eliminaciju teških i opasnih oblika dečijeg rada.	K4-2009	MRSS	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog dečijeg rada na Kosovu, Akcioni plan za sprovođenje projekta PDR, koji je usvojio KKPEPFK
	43	12	12. Osnivanje međuministarske radne grupe sa ciljem identifikacije i sprovođenja potrebnih zakona za zaštitu prava dece.	K2-2009	Kabinet premijera	KP, MONT, MZ, MP, MPŠSR, MKOS i ILO-IPEC	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	43	13	13. Međuministarski komitet za prava deteta sastaje se dva puta godišnje.	K4-2009	Kabinet premijera		Odluka Vlade Republike Kosovo br. 07/47 od 03.12.2008, Memorandum o saradnji br. 3858 od 29.10.2008. između Vlade Republike Kosovo i Fondacije "Together" iz Republike Slovenije
	43	14	14. Razvoj Nacionalne strategije i akcionog plana za prava deteta.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	43	15	15. Definisane prioritete oblasti intervenisanja vladinih aktivnosti.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	43	16	16. Uspostavljanje Upravnog odbora za sprečavanje samoubistava mladih.	K4-2009	Kabinet premijera		Odluka Vlade Republike Kosovo br. 07/47 od 03.12.2008, Memorandum o saradnji br. 3858 od 29.10.2008. između Vlade Republike Kosovo i Fondacije "Together" iz Republike Slovenije
	43	17	17. Izrada strateškog okvira i Nacionalnog akcionog plana za prava deteta.	K3-2009	Kabinet premijera		Odluka stalnog sekretara KP, br. 07/56227 od 30.07.2007 .
	43	18	18. Analiza stanja u oblasti prava deteta, uključujući Zakon o zaštiti prava deteta, od strane međuministarske radne grupe.	K4-2012	Kabinet premijera		Odluka stalnog sekretara KP, br. 07/56227 od 30.07.2007 .
	43	19	19. Uvođenje različitih mera i alternativnih kazni za maloletnike u tužilaštvima i sudovima, kao i izvršavanje ovih mera i kazni od strane Kosovske službe za uslovni otpust.	Kontinuirano	MP	Kosovska popravna služba	Zakon o maloletnicima
	43	20	20. Nastavak obuke osoblja Kosovske službe za uslovni otpust u vezi načina tretmana, nadzora i izvođenja na pravi put maloletnika.	K4-2009	MP	Kosovska popravna služba	
	43	21	21. Nastavak pružanja pomoći i direktnih usluga za decu, uključujući praćenje i sprečavanje zlostavljanja dece, kao i sprečavanje opasnih i teških oblika dečijeg rada.	Kontinuirano	MRSS	MP	Zakon o radu i Administrativno uputstvo br. 17/2008 o sprečavanju i eliminaciji opasnog rada maloletnika na Kosovu
	43	22	22. Organizacija dve studijske posete službenika kosovske službe za uslovni otpust zemljama EU u cilju upoznavanja sa najnovijim praksama u oblasti uslovnog otpusta.	K4-2009	MP	Kosovska popravna služba	Plan rada 2009
			121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina				
	44	0	44. Potpuno sprovođenje Zakona o službenim jezicima, kao i o kulturnom nasleđu i uspostavljanje efikasnog				
	44	1	1. Organizacija kampanja za podizanje svesti mladih, javne administracije i vlasnika o vrednosti kulturnog nasleđa.	K4-2009	MKOS	MONT	Plan rada 2009

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	44	2	2. Izrada strateškog dokumenta o integrisanoj konzervaciji kulturnih i prirodnih lokacija.	K4-2009	MKOS	MŽSPP, MTI, MTPT, MLU i opštine	Plan rada 2009
	44	3	3. Povratak arheološkog i etnološkog blaga i njihovo trajno smeštanje u Muzej Kosova, kao i povraćaj dokumentacije za 426 predmeta Zavodu za zaštitu spomenika.	K4-2009	MKOS	GCS+G529 i ICO/ICO	Plan rada 2009
	44	4	4. Restauracija i konzervacija Tvrdave u Prizrenu.	K4-2010	MKOS		Plan rada 2009
	44	5	5. Redovno praćenje sprovođenja Zakona o korišćenju jezika na centralnom nivou.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	44	6	6. Obezbeđivanje obuke za prevodilačke službe na centralnom i lokalnom nivou u skladu sa planom za tehnike prevođenja.	K4-2009	Kabinet premijera		
	44	7	7. Redovno praćenje sprovođenja Zakona o korišćenju jezika na lokalnom nivou.	Kontinuirano	MLU	Opštine	
	44	8	8. Izrada opštinskih propisa za korišćenje službenih jezika u opštinama.	K2-2009	Opštine	MLU	
	44	9	9. Izrada periodičnih i mesečnih izveštaja o prevođenju na službene jezike za sva ministarstva Vlade Kosova.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	44	10	10. Izrada periodičnih i šestomesečnih izveštaja o prevođenju na službene jezike od strane svih opština.	Kontinuirano	MLU	Opštine	
	44	11	11. Revizija preporuka koje su rezultat praćenja i izveštavanje o sprovođenju Zakona o korišćenju jezika, i njihovo sankcionisanje od strane Komisije za korišćenje jezika, koja radi u okviru KP.	Kontinuirano	Kabinet premijera	Komisija za korišćenje jezika	
	44	12	12. Reforma institucija kulturnog nasleđa na osnovu novog zakona.	K4-2009	MKOS	MJS	Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa i odgovarajući pomoćni propisi
	44	13	13. Funkcionalizacija Saveta za kulturno nasleđe.	K3-2009	MKOS	Skupština	Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa
	44	14	14. Osnivanje Inspekcije za kulturno nasleđe.	K1-2010	MKOS	MJS	Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa, AU o inspekciji kulturnog nasleđa, Plan reforme institucija kulturnog nasleđa
	44	15	15. Izgradnja administrativnih kapaciteta Inspekcije za kulturno nasleđe.	K4-2010	MKOS		Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa, AU o inspekciji kulturnog nasleđa, Plan reforme institucija kulturnog nasleđa
	44	16	16. Obrada podataka dobijenih popisom više od 3000 objekata i lokacija i održavanje IT sistema.	K4-2009	MKOS		Zakon o zaštiti kulturnog nasleđa, MoR između MKOS, Britanske ambasade i CHWB o osnivanju i funkcionalizaciji Centralne baze podataka
	44	17	17. Ažuriranje popisne liste.	K4-2009	MKOS		Zakon o kulturnom nasleđu
	44	18	18. Spisak zaštićenog kulturnog nasleđa.	K4-2009	MKOS	Skupština Kosova (Savet za kulturno nasleđe)	Zakon o kulturnom nasleđu

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	44	19	19. Usvajanje opštinske uredbe o službenim jezicima na osnovu Zakona i administrativnog uputstva o službenim jezicima.	K4-2010	Opštine		Zakon o korišćenju službenih jezika
	44	20	20. Poseta centralnim institucijama.	K1-2009	MZP		Plan rada 2009
	44	21	21. Praćenje elektronskih internet stranica i službenih dokumenata koje je usvojila Vlada.	K1-2009	MZP		
	45	0	45. Regularizacija neformalnih naselja. Pronalaženje održivih rešenja za smeštaj i integraciju romske zajednice koja živi u opasnim životnim uslovima u kampovima i za grupe interno raseljenih lica koje žive u neformalnim centrima.				
	45	1	1. Usvajanje izmenjenog i dopunjenog Zakona o prostornom planiranju.	K4-2008	Skupština	MŽSPP	
	45	2	2. Usvajanje nacrtu Zakona o programu socijalnog stanovanja.	K4-2009	Skupština	Skupština	
	45	3	3. Izrada Akcionog plana za identifikaciju neformalnih naselja.	K3-2009	MŽSPP	MJS, MLU, APK i opštine	
	45	4	4. Sprovođenje Akcionog plana za identifikaciju neformalnih naselja.	K4-2011	MŽSPP	MJS, APK, MLU i opštine	
	45	5	5. Izrada Strategije i Akcionog plana za regularizaciju neformalnih naselja.	K3-2010	MŽSPP	MLU, MJS, MP, opštine , APK, MZ, MONT, MRSS, KAI, KEA, OEBS, UN-HABITAT i UNDP	
	45	6	6. Predstavljanje Programa i smernica za socijalne stanove, koji je revidiran za sektor socijalnog smeštaja u opštinama.	K2-2008	MŽSPP	MLU i opštine	
	45	7	7. Priprema izveštaja i preporuka o situaciji u pogledu neformalnih naselja.	K1-2010	MŽSPP	MJS, MLU, opštine i APK	
	45	8	8. Nastavak obuke opštinskih urbanističkih planera u cilju uključivanja neformalnih naselja u prostorne i urbanističke planove.	K4-2009	MŽSPP	MLU, MP, opštine i UN-HABITAT	
	45	9	9. Nastavak sveobuhvatne edukacione kampanje o potrebi sprečavanja nastajanja neformalnih naselja i regulisanja postojećih neformalnih naselja.	K4-2009	MŽSPP	MLU, opštine OEBS, UN-HABITAT i APK	
	45	10	10. Finalizacija izrade Strategije za zajednice Roma, Aškalijska i Egipćana (RAE).	K3-2008	Kabinet premijera	MZP, MONT, MLU i MZ	
	45	11	11. Izrada Akcionog plana za sprovođenje Strategije za zajednice Roma, Aškalijska i Egipćana (RAE).	K4-2009	Kabinet premijera		Plan rada 2009
	45	12	12. Sprovođenje Akcionog plana za sprovođenje RAE Strategije.	K4-2012	Kabinet premijera		Plan rada 2009
	45	13	13. Održavanje mesečnih sastanaka u vezi komunikacije, informisanja i koordinacije sprovođenja RAE Strategije.	K4-2009	Kabinet premijera		Plan rada 2009

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	45	14	14. Pобољшanje општег положаја RAE zajednica.	Kontinuirano	MZP		
	45	15	15. Izrada Akcionog plana za zatvaranje kampova i povratak njihovih žitelja na mesta gde su pre živeli.	K4-2009	MZP	MLU, MŽSPP, Opština Mitrovica i KAI	
	46	0	46. Jačanje administrativnih struktura i mehanizama odgovornosti u Ministarstvu za zajednice i povratak. Pojašnjavanje podele odgovornosti u vezi povratka između Ministarstva za lokalnu upravu i Ministarstva za zajednice i povratak, na centralnom i lokalnom nivou. Dalji razvoj i sprovođenje zajedničkog strateškog okvira za zajednice i povratak, i razvoj mehanizama na opštinskom nivou za olakšavanje održive integracije povratnika i postojećih manjinskih zajednica.				
	46	1	1. Izrada opšte Strategije i akcionog plana MZP 2009-2013, kao i Priručnika za održivi povratak.	K2-2009	MZP		Plan rada 2009
	46	2	2. Strategija i akcioni plan za integraciju zajednica.	K1-2009	MZP		
	46	3	3. Revizija strateških ciljeva MZP i razvoj partnerstva sa drugim lokalnim i međunarodnim partnerima.	K4-2009	MZP		Plan rada 2009
	46	4	4. Sprovođenje administrativnog naređenja br. 2005/25 koje razjašnjava nadležnosti u pogledu povratka raseljenih lica.	K4-2009	MZP		
	46	5	5. Ažuriranje i poboljšanje strateških ciljeva MZP i razvoj partnerstva sa drugim lokalnim i međunarodnim partnerima.	K4-2009	MZP		
	46	6	6. Osnivanje baze podataka zajedno sa odgovarajućim uslugama na opštinskom nivou.	K1-2009	MZP	MLU i opštine	
	46	7	7. Upravljanje procesom povratka (sporazum između UNHCR-a, MZP i opštinskih grupa za povratak).	K4-2009	MLU		Plan rada 2009
	46	8	8. Sprovođenje Zakona i Strategije za promociju prava manjinskih zajednica i njihovih pripadnika.	K4-2009	MZP		Plan rada 2009
	46	9	9. Zajednički rad sa opštinskim službenicima za povratak i stvaranje baze podataka sa statističkim podacima za proces povratka i njeno redovno ažuriranje sa podacima o povratnicima.	K4-2009	MZP		Plan rada 2009
	46	10	10. Koordinacija rada lokalnih i međunarodnih institucija i organizacija na reviziji Priručnika o održivom povratku.	K4-2009	MZP		Plan rada 2009
	46	11	11. Saradnja na planu donošenja normativnih akata MZP koji se odnose na definisanje i sprovođenje prava zajednica.	K4-2009	MZP		Plan rada 2009
	47	0	47. Olakšavanje i ohrabrivanje povratka izbeglica i raseljenih lica iz svih zajednica i finalizacija rehabilitacije imovine oštećene i uništene u događajima iz marta 2004. godine, uključujući istorijske i verske objekte.				
	47	1	1. Stvaranje uslova za održivi povratak kroz obezbeđivanje stambenog prostora.	K4-2009	MZP		
	47	2	2. Stvaranje socio-ekonomskih uslova za manjinske zajednice.	K1-2009	MZP		
	47	3	3. Nadzor i koordinacija sprovođenja kapitalnih projekata povratka.	K4-2009	MZP		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	47	4	4. Učestvovanje u radnim grupama za povratak sa ciljem prikupljanja podataka o raseljenim licima.	K4-2009	MZP		
	47	5	5. Učestvovanje u praćenju projekata koje je odobrila CMPR.	K4-2009	MZP		
	47	6	6. Stvaranje okruženja za socio-ekonomsku održivost posle povratka	K4-2009	MZP		
	47	7	7. RKK Program (Pomoć održivom povratku manjina na Kosovo Plus) za 4 pilot opštine.	K4-2009	MZP		
	47	8	8. Nastavak rada KIR na restauraciji 34 objekta Srpske Pravoslavne Crkve koji su oštećeni u otku nemira iz marta 2004. godine.	K3-2009	MKOS		
	47	9	9. Održavanje redovnih sastanaka Foruma za kulturno nasleđe (najmanje 6 sastanaka) sa ciljem koordinisanja svih aktera koji su uključeni u oblast kulturnog nasleđa, razmene informacija i promocije kulturnog nasleđa.	K4-2009	MKOS		
			13 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze				
			<i>130 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze</i>				
	48	0	48. Jačanje regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa.				
	48	1	1. Uspostavljanje potrebnih struktura u MLU za upravljanje prekograničnom saradnjom.	K2-2009	MLU	KP	
	48	2	2. Uspostavljanje potrebnih struktura u MLU za upravljanje međuopštinskom saradnjom.	K4-2009	MLU	KP	
	48	3	3. Izgradnja administrativnih kapaciteta na centralnom nivou za prekograničnu saradnju.	Kontinuirano	MLU	KP	
	48	4	4. Početak osnivanja drugih struktura, kao što su komiteti i sekretarijati sa drugim akterima, u cilju sprovođenja prekogranične saradnje.	K4-2009	MLU	KP	
	48	5	5. Pokretanje identifikacije koncept projekata sa susednim zemljama u okviru prekogranične saradnje.	K3-2009	MLU	KP i opštine	
	48	6	6. Izgradnja kapaciteta na lokalnom nivou za izradu projekata koji se odnose na prekograničnu saradnju.	Kontinuirano	MLU	Opštine	
	48	7	7. Izrada Zakona o međuopštinskoj saradnji i partnerstvu.	K4-2009	MLU	MFA	
	48	8	8. Usvajanje Zakona o međuopštinskoj saradnji i partnerstvu.	K1-2010	Skupština	MLU i MFA	
	48	9	9. Izrada modela međuopštinske saradnje i zajedničkih projekata kroz pripremu priručnika i uputstava za opštine.	K4-2009	MLU		
	48	10	10. Realizacija sporazuma sa Albanijom u oblasti energije.	K2-2009	MER		
	48	11	11. Potpisivanje bilateralnog sporazuma sa Makedonijom u oblasti energije.	K4-2009	MER	KOPST	
	48	12	12. Potpisivanje bilateralnog sporazuma sa Crnom Gorom u oblasti energije.	K4-2009	MER	KOPST	
	48	13	13. Pokretanje pregovora za potpisivanje sporazuma o slobodnoj trgovini sa Turskom.	K4-2009	MTI		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	48	14	14. Aktivno učestvovanje u inicijativi za uklanjanje netarifnih barijera u okviru komponente Tarifne i netarifne barijere.	Kontinuirano	MTI	KP		
	48	15	15. Sprovođenje odredaba koje proizilaze iz memoranduma o razumevanju u oblasti standardizacije i akreditacije koji je potpisan između Kosova i Albanije.	Kontinuirano	MTI			
	48	16	16. Usvajanje evropskih standarda (EN) i međunarodnih standarda (ISO) kao kosovskih standarda (KS).	Kontinuirano	MTI			
	48	17	17. Predlog zaključivanja novih međunarodnih sporazuma u oblasti međunarodne krivične i građanske pravne pomoći.	K4-2009	MP			
	48	18	18. Nastavak sprovođenja postojećeg sporazuma između OP/UNMIK i zemalja u regionu dok ne bude doneta politička odluka da MP postane strana potpisnica sporazuma umesto UNMIK-a.	K4-2009	MP			
	48	19	19. Konačna demarkacija granice između Kosova i Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije.	K4-2009	Kabinet premijera			
	49	0	49. Sprovođenje Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA) i aktivno učestvovanje u svim relevantnim regionalnim inicijativama, između ostalog pod okriljem Pakta za stabilnost, uključujući proces njegove tranzicije ka okviru saradnje koji je više regionalno orijentisan.					
	49	1	1. Uspostavljanje, razvoj i restrukturiranje administrativnih i institucionalnih kapaciteta za sprovođenje zakona.	K4-2009	MTI	Carina i MPŠSR	Sporazum CEFTA	
	49	2	2. Sprovođenje CEFTA sporazuma od strane svih zemalja potpisnica.	Kontinuirano	MTI	Carina, MPŠSR, MEF, MER i MZ	Sporazum CEFTA	
	49	3	3. Osnivanje tri tehnička podkomiteta koji će funkcionisati u okviru Zajedničkog komiteta ministara trgovine zemalja članica CEFTA.	K2-2008	MTI	Carina i MPŠSR		
	49	4	4. Praćenje sprovođenja Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi.	K4-2009	MTI			
	49	5	5. Praćenje kosovskog izvoza i uvoza sa zemljama potpisnicama CEFTA.	K4-2009	MTI	MTI, MPŠSR i Carina		
	49	6	6. Praćenje trgovinske razmene kroz organizaciju sastanaka sa poslovnim subjektima.	K4-2009	MTI	Carina		
	49	7	7. Sprovođenje ankete među poslovnim preduzetnicima o netarifnim barijerama.	K4-2009	MTI	Carina i MPŠSR		
	49	8	8. Praćenje i sprovođenje CEFTA, identifikacija i predlaganje nadzornih mehanizama CEFTA za eliminaciju netarifnih barijera među zemljama potpisnicama CEFTA. Aktivno učestvovanje u svim forumima koji se bave ovim sporazumima.	K4-2009	MTI	MPŠSR i Carina		
	49	9	9. Nastavak sprovođenja odredaba koje proizilaze iz Zajedničkog evropskog vazdušnog prostora (ECAA)	K4-2009	Regulatorna kancelarija za civilnu avijaciju	MTPT		
	49	10	10. Učestvovanje na samitima procesa saradnje u jugoistočnoj Evropi.	Kontinuirano	Kabinet premijera			
	49	11	11. Angažovanje u okviru Kancelarije pakta stabilnosti da se Kosovo uključi u proces tranzicije Pakta stabilnosti u Regionalni savet za saradnju (RCC).	Kontinuirano	Kabinet premijera			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	49	12	12. Učestvovanje i zastupljenost na sastancima koje organizuje Generalni sekretarijat RCC u skladu sa drugim zemljama članicama Borda RCC.	Kontinuirano	Kabinet premijera		
	49	13	13. Učestvovanje na prvom sastanku RSS za potpisivanje MoR o osnivanju RSS i donošenje Poslovnika Odbora RCC, koji će biti održan u Sofiji, Bugarska.	K1-2008	Kabinet premijera		
			20 Ekonomski kriterijumi				
			20 Ekonomski kriterijumi				
			20 Ekonomski kriterijumi				
	50	0	50. Vođenje zdrave fiskalne politike i posebno, obezbeđivanje da socijalne politike u vezi posvećivanja pažnje siromaštvu i socijalnoj isključivosti su kompatibilni sa dugoročnom održivošću javnih finansija.				
	50	1	1. Izrada "Bele knjige" o socijalnim politikama u konsultacijama sa stranim partnerima.	K1-2009	MRSS	MZ, MEF, MONT i MKOS	Plan rada 2009
	50	2	2. Konstantno praćenje i ažuriranje projektovanih prihoda, troškova i drugih makroekonomskih indikatora.	Kontinuirano	MEF		Plan rada 2009
	50	3	3. Kontinuirano održavanje stabilizirajuće rezerve.	Kontinuirano	MEF		
	50	4	4 Revizija i ažuriranje SOT, posebno socijalnih politika.	K2-2009	MEF	MRSS	
	50	5	5. Funkcionalizacija mehanizama za praćenje fiskalnog uticaja predloga koji dolaze iz socijalne sfere.	Kontinuirano	MEF	MRSS, MZ i MONT	
	50	6	6. Priprema budžeta za 2010. godinu i postavljanje sektorskih pragova na osnovu SOT MTEF 2010-2012, kao i distribucija budžetskih cirkulara.	K2-2009	MEF		
	50	7	7. Usvajanje budžeta za 2010. godinu uz poštovanje prorjeta definisanih u SOT-u	K4-2009	MEF		
	50	8	8. Priprema budžeta za period 2010-2012 u skladu sa politikama i prioritetima Vlade Republike Kosovo, sa posebnim naglaskom na socijalnu politiku i na osnovu obećanja sa donatorske konferencije.	K2-2009	MEF	MRSS	
	50	9	9. Uspostavljanje mehanizama za obezbeđivanje usklađenosti SOT, APEP i preporuka EK.	K2-2009	MEF	AKREI i GCS	
	50	10	10. Objavljivanje budžetskih indikatora.	K4-2008	MEF		
	50	11	11. Finansiranje projekata na osnovu prioriteta sektora kroz PIP.	K4-2009	MEF		
	50	12	12. Izrada i usvajanje Zakona o budžetu za 2010. godinu sa ciljem obezbeđivanja dugoročne održivosti javnih finansija.	K4-2009	MEF	Skupština	
	50	13	13. Poboľšanje upravljanja preuzetim troškovima uz redovno izveštavanje i praćenje.	Kontinuirano	MEF	MRSS	
	50	14	14. Usvajanje nacrta Zakona o konsolidovanom budžetu za 2010. godinu.	K4-2008	MEF	Skupština	
	50	15	15. Puna revizija fiskalnih zakona i politika uz moguće modifikacije, u cilju usklađivanja sa komunitarnim pravom.	K3-2009	MEF	PUK i Carina	Plan rada 2009
	50	16	16. Izrada i usvajanje amandmana na Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti br. 2003/2.	K2-2008	MEF	Skupština	
	50	17	17. Revizija poreza i izuzeća od plaćanja uvoznih dažbina.	K3-2009	MEF	PUK i Carina	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	50	18	18. Izgradnja analitičkih kapaciteta odeljenja za budžet u opštinama u cilju njihovog osposobljavanja za pripremu budžeta u saradnji sa opštinama.	K4-2009	MEF	MLU i opštine	LLSG, ZUJFO, ZLF	
	50	19	19. Podizanje javne svesti u pogledu uloge i važnosti fiskalnih politika kroz povećanje transparentnosti.	Kontinuirano	MEF	PUK		
	50	20	20. Analiza cene potrošačke korpe i njeno upoređivanje sa visinom socijalne pomoći.	K4-2009	MRSS	MEF i ZSK	Plan rada 2009	
	50	21	21. Donošenje odluke sa ciljem usklađivanja visine socijalne pomoći sa cenom potrošačke korpe.	K4-2008	Kabinet premijera	MEF, MRSS i ZSK		
	50	22	22. Identifikacija kategorija koje nisu uključene u postojeće šeme posle izmena i dopuna Zakona o šemi socijalne pomoći.	K4-2008	MRSS	Opštine	SOT, Godišnji plan DSP/MRSS, opštinski prihodni planovi	
	50	23	23. Otpočinjanje sprovođenja Zakona o materijalnoj podršci porodicama koje se staraju o deci sa ograničenim sposobnostima starosti od jedne do osamnaest godina.	K2-2009	MRSS	MEF, opštine i CSE	Zakon o pomoći porodicama lica sa ograničenim sposobnostima starosti 1-18 godina	
	50	24	24. Usvajanje nacrta Zakona o materijalnoj podršci porodicama koje se staraju o deci sa ograničenim sposobnostima.	K3-2008	Skupština	MRSS	Zakon o pomoći porodicama lica sa ograničenim sposobnostima starosti 1-18 godina	
	50	25	25. Sprovođenje Zakona o materijalnoj podršci porodicama koje se staraju o deci sa ograničenim sposobnostima.	Kontinuirano	MRSS	MEF, opštine i CSE	Zakon o pomoći porodicama lica sa ograničenim sposobnostima starosti 1-18 godina	
	51	0	51. Osnivanje godišnjih ciljeva za poboljšanu naplatu računa za javne komunalne usluge i defnisanje i sprovođenje strategija za postizanje tih ciljeva.					
	51	1	1. Izrada plana sa predviđenim merama za poboljšanje fakturisanja i naplate.	K4-2008	KEK			
	51	2	2. Sprovođenje plana za poboljšanje fakturisanja i naplate.	Kontinuirano	KEK			
	52	0	52. Značajno poboljšanje privatizacije bivših društvenih preduzeća u skladu sa planom Povereničke Agencije.					
	52	1	1. Krugovi privatizacije: 31, 32 i 33	K4-2008	Kosovska agencija za privatizaciju			
	52	2	2. Sprovođenje sledećih krugova privatizacije u skladu sa poslovnim planom.	K4-2009	Kosovska agencija za privatizaciju	MUP, MTI i MJS		
	52	3	3. Usvajanje odluke o ponovnom imenovanju 120 likvidacionih odbora.	K4-2008	Kosovska agencija za privatizaciju			
	52	4	4. Sprovođenje odluke o ponovnom imenovanju 120 likvidacionih odbora.	K4-2009	Kosovska agencija za privatizaciju		Poslovni plan	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
52	5	5. Pokretanje procesa likvidacije društvenih preduzeća.	K4-2009	Kosovska agencija za privatizaciju		
52	6	6. Nastavak raspodeljivanja zaposlenima 20% sredstava iz fonda od privatizacije preduzeća.	K4-2009	Kosovska agencija za privatizaciju		
53	0	53. Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i finansijske održivosti javnih preduzeća. Dalje jačanje operativne i finansijske nezavisnosti regulatornih organa u svetlu povećanja transparentnosti i konkurentnosti u odgovarajućim sektorima.				
53	1	1. Usvajanje Zakona o javnim preduzećima.	K1-2008	MEF		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova
53	2	2. Sprovođenje Zakona o javnim preduzećima.	Kontinuirano	MEF		
53	3	3. Izrada nacrtu Zakona o transferu javnih preduzeća.	K1-2008	MEF		Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova
53	4	4. Sprovođenje Zakona o transferu javnih preduzeća.	Kontinuirano	MEF		
53	5	5. Usvajanje nacrtu Zakona o rudnicima i mineralima koji će zameniti uredbe UNMIK-a br. 2005/2 i 2005/3.	K4-2009	Skupština	MER	Uredbe UNMIK-a 2005/2 i 2005/3
53	6	6. Osnivanje Regulatornog tela za železnice Kosova koja je operativno i finansijski nezavisna.	K4-2009	MTPT		
53	7	7. Usvajanje Zakona o avijaciji.	K2-2008	Skupština	MTPT	Dokument o sveobuhvatnom rešenju statusa Kosova
53	8	8. Osnivanje nezavisnog regulatornog organa za civilnu avijaciju.	K3-2008	MTPT		
53	9	9. Nastavljanje primene postojeće takse za putnike kroz odgovarajući pravni instrument na osnovu novog Zakona o civilnoj avijaciji, u cilju obezbeđivanja finansiranja Regulatorne kancelarije za civilnu avijaciju (CARO).	K3-2008	Regulatorna kancelarija za civilnu avijaciju	MTPT	Uredba UNMIK-a 2003/18, Administrativno uputstvo 2003/14 i 2006/2
53	10	10. Usvajanje odgovarajućih poreskih i licencirajućih šema, šema za sertifikaciju i nadzor aktivnosti koje obavlja CARO.	K3-2008	MTPT	Regulatorna kancelarija za civilnu avijaciju	
53	11	11. Osnivanje nepostojećeg nadzornog odbora CARO, u cilju omogućavanja operativne nezavisnosti CARO.	K2-2009	MTPT		
53	12	12. Potpuno sprovođenje Sporazuma o zajedničkom evropskom vazдушnom prostoru i Zakona EK o avijaciji.	K4-2009	MTPT	Regulatorna kancelarija za civilnu avijaciju	Sporazum o zajedničkom evropskom vazдушnom prostoru
53	13	13. Analiza i identifikacija mogućih kontradikcija između Zakona o telekomunikacijama i Zakona o javnim finansijama.	K2-2009	MTPT	MEF i Regulatorna kancelarija za civilnu avijaciju	
53	14	13. Izrada i usvajanje izmena i dopuna Zakona o telekomunikacijama.	K4-2009	MTPT	Skupština	Zakonska strategija 2009
53	15	15. Transfer KUF u RAT.	K3-2008	RAT		Tranzicioni plan

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	53	16	16. Usklađivanje tabele za raspodelu frekvencija u skladu sa evropskom tabelom i odlukom br. 676/2002/EC.	K4-2009	RAT	NKM	Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007
	53	17	17. Izrada uredbe o opsegu tarifa.	K3-2008	RAT		Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007
	53	18	18. Obezbeđivanje elektronskih alata (naprednog softvera za upravljanje frekvencijskim opsegom).	K2-2009	RAT		Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007
	53	19	19. Uspostavljanje fiksni stanica za praćenje opsega. Izgradnja kapaciteta za praćenje opsega i za daljinsko merenje emisije, opsega, identifikaciju emisija i lokacije izvora interferencije i smetnji.	K4-2010	RAT		Uredba UNMIK-a br. 2003/16; Dokument o politici telekomunikacionog sektora 2007
	53	20	20. Usvajanje Zakona o Regulatornoj kancelariji za vodu i otpad (RKVO).	K3-2008	Skupština	MEF	
	53	21	21. Priprema i objavljivanje godišnjeg učinka i finansijskih izveštaja za pružaoce usluga vodosnabdevanja i odvoženja otpada.	K3-2009	RKVO		RKVO Strateški plan 2009 - 2011, Akcioni plan RKVO 2009
	53	22	22. MEF treba da koordinira opcije sa RKVO u cilju obezbeđivanja finansijske nezavisnosti.	K2-2009	RKVO	MEF	Zakon o upravljanju javnim finansijama, Zakon o budžetu za 2009, Zakon o izmenama i dopunama Uredbe UNMIK-a 2004/49 o regulisanju aktivnosti pružalaca usluga vodosnabdevanja, odvoženja otpada i kanalizacije
	53	23	23. Izgradnja kapaciteta RKVO kroz obuku osoblja u vezi nabavki i praćenje rada kompanija.	K4-2009	RKVO	KIJA	RKVO Strateški plan 2009 - 2011, Akcioni plan RKVO 2009
	53	24	24. Izmene i dopune Zakona br. 03/L-086 o izmenama i dopunama uredbe UNMIK-a br. 2004/49 o regulisanju aktivnosti pružalaca usluga vodosnabdevanja, odvoženja otpada i otpadnih voda u cilju njegovog usklađivanja sa Zakonom otpadu, kroz razjašnjavanje (izme	K4-2009	RKVO	MŽSPP, MLU, opštine, Skupština, Vladina komisija za usklađivanje zakona	RKVO Strateški plan 2009 - 2011, Akcioni plan RKVO 2009
	53	25	25. Obezbeđivanje finansijske nezavisnosti RUE kroz poštovanje pravnih odredaba koje se odnose na budžet RUE.	Kontinuirano	RKVO		Poslovni plan RUE 2005-2009
	53	26	26. Imenovanje odbora javnih preduzeća na osnovu novog administrativnog uputstva.	K2-2009	Kabinet premijera		
	53	27	27. Praćenje rada odbora JP i godišnja procena rada članova odbora.	K4-2009	MEF		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	53	28	28. Finansijska podrška JP na osnovu opravdanih zahteva prema poslovnim planovima JP.	Kontinuirano	MEF		Zakon o JP	
	53	29	29. Izgradnja kapaciteta JP za pripremu za PJI.	Kontinuirano	MEF	KIJA	Zakon o JP	
	53	30	30. Poboľšanje transparentnosti JP kroz dizajniranje internet stranice za Službu za politiku i praćenje.	K2-2009	MEF		Zakon o JP	
	53	31	31. Obuka članova odbora direktora za korporativno upravljanje.	K2-2009	MEF	USAID	Zakon o JP	
	53	32	32. Izgradnja kapaciteta u oblasti finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole.	K4-2008	Kosovska agencija za privatizaciju			
	53	33	33. Osnivanje ministarskih komisija za učestvovanje privatnog sektora u MAP, KEK i PTK.	K1-2009	MEF			
	53	34	34. Osnivanje ministarskih komisija za JP, koje čine MEF, MTPT, MER, MTI i MŽSPP.	K4-2008	MEF			
	53	35	35. Izrada administrativnog uputstva o sastavu lokalnih odbora JP koja pružaju usluge u dve ili više opština.	K1-2009	MEF			
	53	36	36. Osnivanje revizorskih komisija sa ciljem povećanja finansijske efikasnosti i održivosti.	K2-2009	MEF	Jedinica za javna preduzeća	Zakon o JP	
	53	37	37. Utvrđivanje statusa JP.	K3-2009	MEF			
	53	38	38. Kompletiranje osoblja za Jedinicu za politiku i praćenje JP.	K4-2008	MEF			
	54	0	54. Razvoj i sprovođenje politika koje olakšavaju transfer neregistrovanih radnih mesta u registrovana u cilju stvaranja funkcionalnog zvaničnog tržišta rada i unapređivanja efikasnosti politika za tržište rada.					
	54	1	1. Izrada politika i davanje preporuka koje podržavaju olakšavanje transfera neregistrovanih u registrovana radna mesta.	K1-2009	MRSS	MEF, MTI, MONT i EChK	Plan rada 2009	
	54	2	2. Nadzor nad važićim zakonima i odredbama koje regulišu oblast rada i zapošljavanja na Kosovu.	Kontinuirano	MRSS	MEF i MTI		
	54	3	3. Redovna kontrola poslovnih subjekata koji se bave neformalnim aktivnostima i preduzimanje mera u skladu sa zakonom; izricanje opomena i naloga za otklanjenje nepravisnosti; u slučaju da opomena nije ispoštovana, izriču se kazne shodno pravnim odredbama	Kontinuirano	MRSS			
	54	4	4. Identifikacija odgovornih institucija za sprovođenje politika i preporuka koje proističu iz analize neformalnog tržišta rada. (1) uključivanje svih izvršnih tela koja se bave sprovođenjem zakona.	K3-2009	MRSS	MEF i MTI		
			30 Evropski standardi					
			31 Unutrašnje tržište					
			<i>311 Slobodno kretanje robe</i>					

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	55	0	55. Usvajanje horizontalnog zakonskog okvira u cilju uspostavljanja potrebne infrastrukture za pravilan rad i podelu različitih funkcija (regulatorna, standardizacija, metrološka akreditacija, procena usklađenosti i nadzor nad tržištem) koje su potrebnu za primenu komunitarnog prava na slobodno kretanje robe.					1. IPA 2007 'Stvaranje ekonomskog okruženja za sve zajednice na Kosovu' 2. CARDS 2006-2008 Podrška Kosovskoj agenciji za
	55	1	1. Izrada administrativnog uputstva o instrumentima za merenje supstanci - neautomatske vage klase tačnosti I, II, III, IV.	K4-2009	MTI	Metrološki savet		Zakon o metrologiji
	55	2	2. Izrada administrativnog uputstva o metrološkim uslovima za upakovane proizvode.	K4-2009	MTI	Metrološki savet		Zakon o metrologiji
	55	3	3. Izrada administrativnog uputstva o mernim jedinicama.	K4-2009	MTI	Metrološki savet		Zakon o metrologiji
	55	4	4. Izrada administrativnog uputstva o obliku i sadržaju oznaka čistoće, oblicima definisanja i provere nivoa čistoće proizvoda od plemenitih metala.	K4-2009	MTI	EChK i Metrološki savet		Zakon o plemenitim metalima
	55	5	5. Izrada administrativnog uputstva o prodav+D712cima, oznakama proizvođača i uvozu proizvoda od plemenitih metala.	K4-2009	MTI	EChK i Metrološki savet		Zakon o plemenitim metalima
	55	6	6. Izrada administrativnog uputstva o isplati izvršnih kompenzacija i žigosanju proizvoda od plemenitih metala.	K4-2009	MTI	EChK i Metrološki savet		Zakon o plemenitim metalima
	55	7	7. Izmene i dopune Zakona o metrologiji br. 02/L-34	K4-2009	MTI			
	55	8	8. Izrada i usvajanje razvojne strategije za razvoj metrološkog sistema 2009-2012.	K3-2009	MTI			
	55	9	9. Usvajanje sastava Komisije za konkurenciju.	K4-2008	MTI	Skupština		
	55	10	10. Sprovođenje Zakona o konkurenciji od strane Kosovske komisije za konkurenciju.	Kontinuirano	MTI			
	55	11	11. Sprovođenje i praćenje Razvojne strategije za razvoj metrološkog sistema 2009-2012.	K4-2012	MTI			
	55	12	12. Sprovođenje Zakona o poslovnim organizacijama.	Kontinuirano	MTI			
	55	13	13. Pобољшanje nivoa kvaliteta upravljanja prema ISO 9001.	K4-2009	MTI			
	55	14	14. Izrada AU o organizaciji i funkcionisanju Direktorata za akreditaciju.	K2-2009	MTI			
	55	15	15. Izmene i dopune Zakona o akreditaciji u skladu sa zahtevima European Corporate on Accreditation (ECA).	K4-2008	MTI	MPŠSR, MZ, MŽSPP i Nacionalni zavod za javno zdravlje		Zakonska strategija
	55	16	16. Izrada uredbe o funkcionisanju tehničkih komisija u okviru Jedinice za akreditaciju.	K2-2009	MTI			Zakon o akreditaciji
	55	17	17. Osnivanje tehničkih komisija, tehničke komisije za ispitne laboratorije.	K4-2009	MTI			
	55	18	18. Sprovođenje Zakona o antidampingu.	Kontinuirano	MTI			Zakon o unutrašnjoj trgovini
	55	19	19. Izmene i dopune Zakona br. 2004/17 o zaštiti potrošača.	K4-2008	MTI	MPŠSR, MER, MŽSPP i Carina		Zakonska strategija
	55	20	20. Osnivanje Komisije za zaštitu potrošača.	K1-2009	MTI	EChK, OEA i AKB		Zakon o zaštiti potrošača
	55	21	21. Izrada Kosovskog programa za zaštitu potrošača.	K4-2009	MTI			
	55	22	22. Sprovođenje Kosovskog programa za zaštitu potrošača 2009-2013	Kontinuirano	MTI			
	55	23	23. Izmene i dopune Zakona o standardizaciji br. 2004/12.	K3-2009	MTI			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	55	24	24. Sprovođenje Zakona o standardizaciji i donošenje pomoćnih propisa.	K4-2009	MTI		
	55	25	25. Izmene i dopune Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode procenu usklađenosti na osnovu Direktive o procenivanju usaglašenosti.	K4-2008	MTI	MZ, MER i MRSS	Zakonska strategija
	55	26	26. Sprovođenje Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu usklađenosti.	Kontinuirano	MTI		
	55	27	27. Usvajanje nacrtu Zakona o opštoj bezbednosti proizvoda.	K4-2008	Skupština	MTI	
	55	28	28. Sprovođenje Zakona o opštoj bezbednosti proizvoda.	Kontinuirano	MTI		
			312 Slobodno kretanje kapitala				
	56	0	56. Usvajanje odgovarajućih razumnih zahteva i jačanje nadzornog procesa u finansijskom sektoru.				1. IPA 2007 'Tehnička pomoć Ministarstvu finansija i ekonomije u cilju povećanja kapaciteta za planiranje i razvoj strateških planova'
	56	1	1. Sprovođenje sveobuhvatne finansijske i spoljne analize bankarskih i nebankarskih institucija sa ciljem jačanja regulatornih i nadzornih kapaciteta CBK.	K4-2009	KKB		
	56	2	2. Obrada regulatornih podataka treba da bude završena i dalje razvijena.	K4-2009	KKB		
	56	3	3. Dalje proširenje baze podataka za potrebe Sistema ranog upozoravanja.	K4-2009	KKB		
	56	4	4. Obuka osoblja CBK za korišćenje nove baze podataka i izradu poboljšanih izveštaja o stabilnosti i bankovnih analiza, kao i izradu izveštaja o finansijskoj stabilnosti.	K4-2009	KKB		
	56	5	5. Jačanje kapaciteta CBK za praćenje bankarskog sektora, posebno kroz bolji spoljni nadzor (komercijalnih banaka) i analiza 'ukupnog bankarskog rizika'	K4-2009	KKB		
	56	6	6. Revizija pravnog okvira za kontinuiran i efikasan nadzor i rešavanje zahteva u sektoru osiguranja, penzionih fondova i drugih nebankarskih institucija.	K3-2009	KKB		
	56	7	7. Definicija strategije kontinuiranog nadzora nad kompanijama za osiguranje života i drugim osiguranjima u sektoru osiguranja, penzionih fondova i drugih nebankarskih institucija.	K3-2009	KKB		
			313 Carine i oporezivanje				
	57	0	57. Dalje približavanje carinskih propisa sa komunitarnim pravom i nastavljanje napora za poboljšanje kapaciteta carinske administracije za borbu protiv korupcije, krijumčarenja i prekograničnog kriminala. Poboljšanje kapaciteta Jedinicu za krivične istrage.				Podrška kroz obuku i tehnički aspekt izgradnje institucionalnih kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova i Policije u cilju
	57	1	1. Izmene i dopune unutrašnje uredbe br. 2008/22 o robama koje krše intelektualna vlasnička prava i njihovu primenu.	K2-2009	Carina		
	57	2	2. Osnivanje Sektora za intelektualna vlasnička prava (IVP).	K1-2009	Carina		Blue-Print, Strateški operativni okvir za Carinu
	57	3	3. Izrada dokumenta koji definiše postupke koji treba da budu sprovedeni u cilju preduzimanja carinskih mera za zaštitu IVP.	K1-2009	Carina		Blue-Print

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	57	4	4. Osnivanje sistema za upravljanje i analizu za postavljanje prioriteta za carinsku zaštitu robe zaštićene intelektualnim vlasničkim pravima.	K3-2009	Carina		Blue-Print
	57	5	5. Obuka carinskog osoblja i uspostavljanje nadzornog mehanizma.	K4-2009	Carina		
	57	6	6. Identifikacija prioriteta za sprovođenje novog Zakona o carini Kosova.	K2-2009	Carina		
	57	7	7. Usklađivanje unutrašnjih postupaka sa zahtevima novog Zakona o carini Kosova u tačkama gde postoji potreba za uspostavljanje nadzornog i ubrzavajućeg mehanizma.	K2-2009	Carina		
	57	8	8. Izrada internog AU za obuku.	K2-2009	Carina		
	57	9	9. Identifikacija potreba za obukom.	K2-2009	Carina		
	57	10	10. Nabavka opreme za novu bazu podataka koja će zameniti TIMS.	K4-2009	Carina		
	57	11	11. Revizija zakona u oblasti carina sa ciljem približavanja i izmena i dopuna Zakona o carini u skladu sa komunitarnim pravom i direktivama EU u oblasti carina.	K2-2009	Carina		
	57	12	12. Izmene i dopune Kodeksa ponašanja i Kodeksa o disciplinskom postupku.	K1-2008	Carina		
	57	13	13. Izrada administrativnog uputstva o objavljivanju imovine carinskih službenika.	K2-2008	Carina		Zakon protiv korupcije, Strategija protiv korupcije
	57	14	14. Sprovođenje administrativnog uputstva o objavljivanju imovine carinskih službenika.	Kontinuirano	Carina		
	57	15	15. Pобољшanje komunikacije i saradnje sa carinskim administracijama susednih zemalja.	Kontinuirano	Carina		
	57	16	16. Potpisivanje sporazuma o saradnji od zajedničkog interesa sa regionalnim i evropskim državama.	K2-2009	Carina	MEF	
	57	17	17. Sprovođenje obaveza i zaključaka koji proizilaze iz učestvovanja u regionalnim i međunarodnim inicijativama i konferencijama, od kojih se očekuje da dovedu do izrade važnih dokumenata i aktivnosti na planu borbe protiv korupcije, falsifikovanja i orga	K4-2009	Carina		
	57	18	18. Postepeno povećanje broja osoblja u okviru Direkcije za sprovođenje zakona u skladu sa EU.	K4-2009	Carina		Strateški operativni okvir, Strateški plan 2009
	57	19	19. Zaključivanje sporazuma sa svim zemljama regiona o periodičnoj elektronskoj razmeni podataka o tranzitnoj i izvezenoj robi.	K3-2009	Carina		MoR sa Albanijom, Makedonijom i Crnom Gorom
	57	20	20. Potpisivanje sporazuma (MoR) sa različitim ARRncijama za sprovođenje zakona na Kosovu (CFI, UNMIK Policija, MUP i KP).	K3-2009	Carina		
	57	21	21. Osnivanje namenskih grupa za borbu protiv prekograničnog kriminala u koordinaciji sa odgovarajućim tužilaštvima.	K2-2009	Carina	MP i MUP	
	57	22	22. Automatizacija nadzornog sistema carinskog postupka sa ekonomskim uticajem.	K2-2009	Carina		Strateški operativni okvir Carine Kosova, Administrativno uputstvo br. 2004/3

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
57	23	23. Organizacija napredne obuke u oblasti krivičnih istraga, tehnika i metoda intervjuisanja, narkotika i obaveštajnih aktivnosti u vezi sa kriminalom.	K3-2008	Carina			Planovi i programi obuke u Carinskoj službi	
57	24	24 Dizajn i razvoj novog informacionog sistema, I-Base, sa ciljem razmene informacija sa nadležnim telima za vladavinu prava, vršenje analize itd. - kao što su KP, UNMIK Policija, CFI i MUP.	K3-2009	Carina				
58	0	58. Pridržavanje obaveza u vezi sa sprovođenjem preferencijalnih trgovinskih mera, posebno u vezi sa poreklom.						
58	1	1. Izrada administrativnog uputstva o sprovođenju Zakona o carini o Uredbi o poreklu.	K2-2009	Carina				
58	2	2. Sprovođenje administrativnog uputstva o sprovođenju Zakona o carini o Uredbi o poreklu.	Kontinuirano	Carina	MTI			
58	3	3. Izrada administrativnog uputstva o davanju obaveznih informacija o poreklu robe.	K2-2009	Carina				
58	4	4. Sprovođenje administrativnog uputstva o davanju obaveznih informacija o poreklu robe.	Kontinuirano	Carina				
58	5	5. Izgradnja profesionalnih kapaciteta osoblja Carine Kosova u oblasti preferencijalnih mera i porekla robe.	K4-2008	Carina			Plan i program obuke	
58	6	6. Redovno informisanje poslovne zajednice o preferencijalnim trgovinskim merama i pravilnicima o poreklu robe.	Kontinuirano	MTI				
58	7	7. Sprovođenje kvartalne analize podataka koje je dobila Carinska služba u vezi sa poreklom robe.	K3-2009	MTI	Carina			
58	8	8. Jačanje kontakata između Sektora za poreklo robe u CK i carinskih administracija susednih zemalja.	K3-2009	Carina				
58	9	9. Stavljanje u funkciju carinske laboratorije.	K2-2008	Carina	KAVH		EU Blueprint, Strateški operativni okvir	
59	0	59. Nastavljanje približavanja poreskih zakona komunitarnom pravu EU i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave. jačanje kapaciteta za naplatu Poreske uprave i povećanje prihoda.						1. CAFAO 2005, ukupno 1.5 miliona evra, 2. CAFAO 2006, ukupno 2 miliona evra
59	1	1. Izmene i dopune Zakona br. 2004/48 o Poreskoj upravi i postupcima u skladu sa komunitarnim pravom.	K3-2008	PUK	MEF		Zakonska strategija	
59	2	2. Izmene i dopune Zakona br. 2004/51 o korporativnom porezu u skladu sa komunitarnim pravom.	K4-2009	PUK	MEF		Zakonska strategija	
59	3	3. Izrada Zakona o porezu na dodatnu vrednost.	K3-2009	PUK	MEF		Zakonska strategija	
59	4	4. Sprovođenje analize potreba za izgradnju administrativnih kapaciteta u okviru PUK.	K3-2008	PUK	MEF		Strateški plan PUK	
59	5	5. Obezbeđivanje obuke za osoblje PUK u odgovarajućim oblastima na osnovu analize potreba za obukom.	Kontinuirano	PUK	MEF			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	59	6	6. Dodeljivanje fiskalnih brojeva od strane PUK što će omogućiti preciznu identifikaciju aktivnih poslovnih subjekata na Kosovu.	K4-2009	PUK			
	59	7	7. Iniciranje poseta svakom novo registrovanom poreskom obvezniku.	Kontinuirano	PUK			
	59	8	8. Osnivanje radne grupe za izradu strategije o fiskalnim kasama i pratećeg administrativnog uputstva.	K4-2008	PUK	MEF	Zakonska strategija	
	59	9	9. Otpočinjanje uvođenja fiskalnih kasa na osnovu preporuka radne grupe.	K3-2009	PUK			
	59	10	10. Osavremenjavanje sistema SIGTAS.	K4-2009	PUK			
	59	11	11. Osnivanje novih jedinica za kontrolu kvaliteta (inspekcije), tumačenje poreza i advokata poreskih obveznika.	K2-2009	PUK			
	59	12	12. Elektronske deklaracije poreskih obveznika.	K4-2009	PUK			
	59	13	13. Uspostavljanje automatskog sistema za izbor predmeta za inspekciju na osnovu analize rizika.	K2-2009	PUK			
	59	14	14. Osnivanje i operacionalizacija Jedinice za poreske istrage u PUK, sa punom nadležnošću za sprovođenje istraga.	K4-2009	PUK			
	59	15	15. Pобоljšanje koordinacije i saradnje između Carine i PUK u pogledu različitih deklaracija.	Kontinuirano	PUK			
	59	16	16. Imenovanje specijalnog tužioca koji će se baviti slučajevima izbegavanja poreza, u saradnji sa Ministarstvom pravde.	K4-2009	PUK	MP		
	59	17	17. Sprovođenje novih nadležnosti u Kancelariji za profesionalne standarde, koje omogućava novi Zakon o poreskoj upravi i postupcima.	Kontinuirano	PUK			
	59	18	18. Osnivanje novih jedinica, kao što je Jedinica za analizu rizika.	K2-2009	PUK		Strateški plan 2007-2010	
	59	19	19. Deklarisanje i plaćanje preko obrazaca sa bar kodovima.	Kontinuirano	PUK			
	59	20	20. Povećanje kvaliteta obuke za nove i postojeće službenike sa posebnim fokusom na : 1. nove zakonske postupke i modifikacije; i 2. planiranje inspekcija i izveštavanje.	K4-2009	PUK			
	59	21	21. Sprovođenje zajedničkih inspekcija sa Carinom u cilju borbe protiv izbegavanja plaćanja poreza.	Kontinuirano	PUK	Carina	MoR između PUK i Carine	
	59	22	22. Izrada konkretnih planova za naplatu dugovanja.	K4-2008	PUK	MEF	Operativni plan rada PUK	
	59	23	23. Podizanje svesti o poreskim politikama kroz organizaciju okruglih stolova, informacionih seminara i medijskih kampanja.	Kontinuirano	PUK	MEF		
	60	0	60. Pridržavanje principa Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata i obezbeđivanje da nove poreske mere budu u skladu sa ovim principima.					
	60	1	1. Izgradnja kapaciteta članova radnih grupa kroz obuku iz sprovođenja Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata.	Kontinuirano	MEF	EChK i ABK		
	60	2	2. Revizija postojećih zakona u oblasti fiskalnih politika i njihove usklađenosti sa Kodeksom ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata.	Kontinuirano	MEF	EChK i ABK		
	60	3	3. Usklađivanje Kodeksa ponašanja za oporezivanje poslovnih subjekata sa poreskim zakonima.	Kontinuirano	MEF	Skupština		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	60	4	4. Redovno šestomesečno izveštavanje (u posebnim slučajevima i češće) od strane radne grupe, uključujući preporuke o sprovođenju principa Kodeksa	Kontinuirano	MEF	EChK i ABK	
			314 Javne nabavke				
	61	0	61. Usvajanje okvira za javne nabavke kroz usvajanje potrebnih zakona u cilju obezbeđivanja kompatibilnosti sa komunitarnim pravom. Obezbeđivanje institucionalnog okvira za javne nabavke sa administrativnim kapacitetima i nezavisnošću u cilju obavljanja njegove misije.				1. IPA 'Sprovođenje evropskih standarda za javne nabavke'
	61	1	1. Dizajniranje standardnih obrazaca za nabavke.	K4-2008	RKJN		
	61	2	2. Izrada - usvajanje uredbe o javnim nabavkama.	K4-2008	RKJN		Zakon o javnim nabavkama, Uredba br. 2007/20
	61	3	3. Izrada - usvajanje Smernica o čitanju Zakona o javnim nabavkama.	K4-2008	RKJN		
	61	4	4. Izrada - usvajanje Smernica o okvirnim ugovorima	K2-2010	RKJN		
	61	5	5. Izrada tenderskih dosijea.	K4-2008	RKJN		
	61	6	6. Dizajniranje standardnih obrazaca.	K4-2008	RKJN		
	61	7	7. Izrada - usvajanje Smernica o korišćenju tenderske dokumentacije.	K4-2008	RKJN		
	61	8	8. Izrada - usvajanje Uputstva o minimalnom iznosu nabavki (ispod 1000 evra).	K4-2008	RKJN		
	61	9	9. Izrada, objavljivanje i distribucija priručnika.	K4-2008	RKJN		
	61	10	10. Organizacija obuke u oblasti javnih nabavki.	K4-2009	RKJN	KIJA	
	61	11	11. Imenovanje članova Organa za reviziju nabavki (ORN) od strane Skupštine.	K2-2008	Skupština		Zakon o javnim nabavkama, Uredba br. 2007/20
	61	12	12. Zapošljavanje 10 službenika, kao što je odobrio Odbor za budžet i finansije.	K4-2009	ORN		
	61	13	13. Obuka službenika ORN u oblasti javnih nabavki, nabavki, administracije, finansijskih modula itd.	K4-2009	ORN	KIJA i MEF	
	61	14	14. Izgradnja kapaciteta administracije Organa za reviziju nabavki.	K4-2008	ORN	RKJN	
			315 Intelektualna vlasnička prava				
	62	0	62. Obezbediti administrativni i sudski kapacitet za sprovođenje Zakona o intelektualnoj svojini i za izvršenje prava iz intelektualne svojine.				1. IPA 2007. Regionalni program za intelektualnu svojinu
	62	1	1. Organizovati obuke u KPI za sudije koji sude predmete teških krivičnih dela	K4-2009	SIK	KJC	UNMIK-ova Uredba o osnivanju Kosovskog pravosudnog instituta (KPI)
	62	2	2. Revidirati Administrativno uputstvo o zaštitnom znaku, Administrativno uputstvo o industrijskom dizajnu, Administrativno uputstvo o patentu i Administrativno uputstvo o administrativnim taksama	K3-2008	MTI	MKOS	Zakon o zaštitnom znaku, Zakon o industrijskom dizajnu, Zakon o patentu and Zakon o intelektualnoj svojini

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
62	3	3. Sprovoditi Administrativno uputstvo o zaštitnom znaku, Administrativno uputstvo o industrijskom dizajnu, Administrativno uputstvo o patentu i Administrativno uputstvo o administrativnim taksama	Kontinuirano	MTI		
62	4	4. Izgraditi kapacitete za osoblje IPO putem obuke o ispitivanju patentas, zaštitnog znaka, industrijskog dizajna i geografskih pokazatelja	Kontinuirano	MTI		Plan rada Kancelarije za intelektualnu svojinu (IPO)
62	5	5. Obezbediti program za bazu podataka (IT program) za IPO	K4-2009	MTI		
62	6	6. Potpisati memorandume i bilateralne sporazume sa parnjačkim regionalnim kancelarijama	K4-2009	MTI	KP	
62	7	7. Povećati broj zaposlenih za 2 službenika	K2-2009	MTI		
62	8	8. Napisati i usvojiti sekundarne zakonske akte koji pravno uređuju autorsko pravo i srodna prava	K2-2009	MKOS	MTI	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
62	9	9. Osnovati Kancelariju za autorsko pravo i srodna prava	K2-2009	MKOS	MTI	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
62	10	10. Izgraditi administrativne kapacitete Kancelarije za autorsko pravo i srodna prava	K1-2010	MKOS	MTI	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
62	11	11. Organizovati obuku za sudije u oblasti zaštite autorskog prava	K4-2008	SSK		
316 Zapošljavanje i socijalna politika						
63	0	63. Usvojiti Strategiju zapošljavanja, uključujući poboljšanje prikupljanja podataka o pitanjima iz domena zaposlenosti.				
63	1	1. Revidirati Strategiju zapošljavanja od strane Radne grupe koja je napisala tu Strategiju	K2-2009	MRSS		
63	2	2. Podneti Strategiju zapošljavanja Vladi	K3-2009	MRSS		
63	3	3. Ažurirati i usvojiti Strategiju zapošljavanja imajući na umu poboljšanja u prikupljanju podataka o zaposlenosti	K3-2008	MRSS	MRSS, MEF, MTI, MONT i EChK	
63	4	4. Razmotriti Strategiju zapošljavanja za Kosovo za period 2008.-2013. godine radi procene i usvajanja	K2-2009	MRSS	MEF, MTI, MONT i EChK	Plan rada za 2009. godinu
63	5	5. Osnovati jedan Međuministarski odbor za sprovođenje Strategije zapošljavanja	K3-2009	MRSS	MEF, MTI, MONT i EChK	Plan rada za 2009. godinu
63	6	6. Inicirati osnivanje jednog Međuministarskog odbora za sprovođenje Akcionog plana za zapošljavanje omladine	K2-2009	MRSS	MTI, Economic Chamber, MONT, MKOS, KP and MEF	Plan rada za 2009. godinu
63	7	7. Izgraditi ljudske resurse u MRSS	Kontinuirano	MRSS		Plan rada za 2009. godinu
63	8	8. Inicirati saradnju u oblasti osmišljavanja politike zapošljavanja i profesionalne obuke u svrhu uključenja u privatni sektor	Kontinuirano	MRSS	MONT, EChK i MTI	Plan rada za 2009. godinu
63	9	9. Napisati i usvojiti Akcioni plan za Strategiju zapošljavanja	K1-2009	MRSS	MEF, MTI, MONT i EChK	Plan rada za 2009. godinu
63	10	10. Napisati jednu sektorsku strategiju	K2-2009	MRSS		Plan rada za 2009. godinu
64	0	64. Poboljšanje informisanja javnosti o pristupu sistemima socijalne sigurnosti i unapređivanje opštinskih kapaciteta za pitanja socijalne pomoći.				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	64	1	1. Kontinuirano objavljivanje priručnika za informisanje građana o socijalnim uslugama.	Kontinuirano	MRSS	Opštine	Plan rada za 2009. godinu	
	64	2	2. Izrada dva administrativna uputstva o transferu nadležnosti za socijalne usluge i usluge pomoći od MRSS opštinama.	K2-2009	MRSS			
	64	3	3. Nacrt administrativnog uputstva o licenciranju socijalnih radnika na Kosovu.	K3-2009	MRSS			
	64	4	4. Uvođenje formule za finansiranje u cilju obezbeđivanja sredstava za pružanje socijalnih i porodičnih usluga od strane lokalnih organa	K3-2009	MRSS	Opštine		
	64	5	5. Izgradnja kapaciteta lokalnih organa za upravljanje pružanjem socijalnih i porodičnih usluga.	Kontinuirano	MRSS	Opštine	Law on Social and Family Services	
	64	6	6. Postepeni prenos nadležnosti sa MRSS na opštinske direktorate za zdravstvo i socijalno staranje.	K4-2009	MRSS	MLU	Decentralization Strategija 2007, Law on Local Self-Vlada	
	65	0	65. Izmene i dopune zakona o socijalnom osiguranju i penzionoj šemi.					
	65	1	1. Usvajanje nacrta Zakona o penzijama i invalidskom osiguranju na Kosovu u cilju stvaranja održivog, efikasnog i funkcionalnog penzionog sistema.	K2-2009	Skupština	MRSS		
	65	2	2. Usvajanje nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o vrednostima rata.	K2-2008	Skupština	MRSS		
	65	3	3. Usvajanje nacrta Zakona o materijalnoj podršci porodicama koje se staraju o deci sa ograničenim sposobnostima.	K3-2008	Skupština	MRSS		
	66	0	66. Revizija šeme socijalne pomoći u cilju obezbeđivanja nediskriminacije korisnika.					
	66	1	1. Pružanje usluga svim građanima Kosova u oblasti penzionog osiguranja "starih lica", invalida i porodične penzije preko medicinske komisije, koja razmatra zahteve radnika koji su radili u inostranstvu.	Kontinuirano	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
	66	2	2. Obnavljanje svih međunarodnih sporazuma o invalidskom penzionom osiguranju na osnovu međunarodnih konvencija.	K3-2009	MRSS	MFA	MRSS Plan rada za 2009. godinu, European Partnership	
	66	3	3. Izrada novih sporazuma sa bivšim jugoslovenskim republikama o invalidskom penzionom osiguranju.	K4-2009	MRSS	MFA	MRSS Plan rada za 2009. godinu, European Partnership	
	66	4	4. Izmene i dopune Zakona o šemi socijalne pomoći sa ciljem uključivanja grupa bez pristupa ovoj šemi.	K2-2009	MRSS	Skupština	Plan rada za 2009. godinu	
	66	5	5. Funkcionalizacija Integrisanog sistema informacionih tehnologija i osnivanje Jedinice za informacione tehnologije u okviru MRSS.	K3-2009	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
	66	6	6. Obuka osoblja za upravljanje ovim sistemom i obuka osoblja za unos podataka u ovaj sistem.	K4-2009	MRSS		Plan rada za 2009. godinu	
	66	7	7. Upoređivanje podataka po osnovu podataka dobijenih od drugih institucija (opštine, sudovi, MUP, MFE, Katastarska agencija) sa ciljem otkrivanja prevara od strane građana koji traže socijalnu pomoć iz šeme socijalne pomoći.	Kontinuirano	MRSS	Opštine, sudovi, MUP, MEF and Cadastral Agency	Plan rada za 2009. godinu	
	66	8	8. Pružanje socijalne pomoći porodicama u lošoj socijalnoj i ekonomskoj situaciji, koje ispunjavaju pravne kriterijume za primanje socijalne pomoći i hitne pomoći.	Kontinuirano	MRSS	Opštine i Courts	Law on Social Assistance Scheme No. 2003/15	
	66	9	9. Stalna kontrola, praćenje i sprovođenje kriterijuma u skladu sa važećim propisima.	Kontinuirano	MRSS	Opštine		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	66	10	10. Izrada akcionog plana za Sektor za kontrolu i praćenje entiteta koji upravlja šemom socijalne pomoći.	K2-2008	MRSS	Opštine i Courts		
	66	11	11. Usvajanje akcionog plana o Sektoru za kontrolu i praćenje entiteta koji upravlja šemom socijalne pomoći.	K3-2008	MRSS	Opštine i Courts		
	66	12	12. Sprovođenje akcionog plana za Sektor za kontrolu i praćenje entiteta koji upravlja šemom socijalne pomoći.	Kontinuirano	MRSS	Opštine i Courts		
			317 Obrazovanje i istraživanje					
	67	0	67. Povećati budžet za obrazovanje, naročito za poboljšanje školske infrastrukture, za ukidanje pkolskih smena i rešavanje nedostatka materijala i nastavne opreme.					
	67	1	1. Postepeno povećavati budžet za obrazovanje u skladu sa KKB	Kontinuirano	MONT	MEF	Mid-Term Expenditure Framework (MTEF)	
	67	2	2. Aktivnosti povezane sa realizacijom osmišljenih projekata koji imaju utvrđen budžet za ovu godinu su: - Cizgradnja objekata; - Renoviranje škola; - Kupovina knjiga; - Nabavka inventara	K4-2009	MONT			
	67	3	3. Izrada sturije o izvodljivosti "Pristup za ceo sektor" u celom obrazovnom sektoru, na svim nivoima	K2-2008	MONT	KP		
	67	4	4. Rad prema preporukama proisteklim iz studije o izvodljivosti	Kontinuirano	MONT	Opštine i MEF		
	67	5	5. Utvrditi kojim školskim zgradama je potrebna izgradnja i renovacija i sačiniti spisak prioriteta	K2-2008	MONT	Opštine		
	67	6	6. Pipremiti i upotpuniti dokumentaciju o projektima (prethodna merenja i predračuni) za izgradnju škola	Kontinuirano	MONT	Opštine		
	67	7	7. Izgraditi nove školske objekte i vršiti nadzor nad radovima u toku izgradnje	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
	67	8	8. Poboljšati postojeće školske objekte (renovacija) i vršiti nadzor nad izvođenjem renovacije	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT Annual Work Plan	
	67	9	9. Utvrditi potrebe za materijalom i opremom i odrediti prioritete za školske objekte sa najaglašenijim potrebama	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
	67	10	10. Opremiti škole nastavnim materijalima i sredstvima	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
	68	0	68. Izraditi akcione planove za sprovođenje obrazovnih strategija uz pojačan dijalog i koordinaciju rada sa svih nivoa i svih uključenih strana, i opredeliti potrebna sredstva.					1. IPA 2007, Obrazovanje na Kosovu: Multikulturalnost i Bolonjski proces

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	68	1	1. Izraditi Akcioni plan za sprovođenje Strategije za pred-univerzitetsko obrazovanje	K4-2008	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	68	2	2. Izraditi Akcioni plan uz konsultacije sa svim učesnicima i uključenim stranama u sistemu visokog obrazovanja	K4-2008	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje
	68	3	3. Realizovati Strategiju obrazovanja za RAE zajednice	Kontinuirano	MONT	MZP i opštine	Strategija za integraciju RAE zajednice - obrazovna komponenta
	68	4	4. Izraditi nastavne planove i programe na romskom jeziku kao fakultativnom jeziku	K2-2009	MONT		
	68	5	5. Oglastiti konkurs za ponude za udžbenike na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture	K2-2009	MONT		Strategija za integraciju RAE zajednice, Plan rada za 2009. godinu
	68	6	6. Proceniti rukopise na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture	K3-2009	MONT		Strategija za integraciju RAE zajednice, Plan rada za 2009. godinu
	68	7	7. Izdati udžbenike na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture	K4-2009	MONT		Strategija za integraciju RAE zajednice, Plan rada za 2009. godinu, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	68	8	8. Informaciona obuka za nastavnike RAE za nastavne planove i programe i udžbenike na romskom jeziku sa elementima istorije i kulture	K4-2009	MONT	Opštinske direkcije za obrazovanje	Strategija za integraciju RAE zajednice, Plan rada za 2009. godinu, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	68	9	9. Stalna obuka nastavnog osoblja iz RAE zajednice	Kontinuirano	MONT		
	68	10	10. Uključivanje dece iz RAE zajednice u pripremno obrazovanje	Kontinuirano	MONT	Opštine	
	68	11	11. Registracija učenika iz zajednica (turske, bošnjačke, romske, aškalijske, egipćanske i hrvatske) u srednjim školama za razne kurseve	Kontinuirano	MONT	Opštinske direkcije za obrazovanje	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, Okvirni nastavni plan i program za odrasle i intenzivna nastava
	68	12	12. Obezbediti udžbenike (rukopise, knjige, pevote, literaturu) na maternjim jezicima manjina	Kontinuirano	MONT		Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju
	68	13	13. Obezbediti udžbenike na bošnjačkom jeziku uvezene iz BiH za srednje i više obrazovanje (profesionalna obuka, opšti predmeti kao što su matematika, fizika, računovodstvo, itd.)	K4-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT Godišnji plan rada za 2009. godinu
	68	14	14. Obezbediti udžbenike na turskom jeziku uvezene iz Turske za srednje i više obrazovanje (profesionalna obuka, opšti predmeti kao što su matematika, fizika, računovodstvo, itd)	K4-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT Godišnji plan rada za 2009. godinu

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	68	15	15. MONT da obezbedi radna mesta na UP na osnovu kvota za manjinske zajednice: turske, bošnjačke, romske, aškalijske, egipćanske i hrvatske	Kontinuirano	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje
	68	16	16. Revidirati nastavne planove i programe za manjinske zajednice napisane u skladu sa obrazovnim sistemom Republike Kosovo	K4-2009	MONT		Novi okvirni nastavni plan i program Republike Kosovo, Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju
	68	17	17. Organizovati probni probni test za 5. razred, nacionalni test za 9. razred i diplomski ispit za 12. ili 13. razred za bošnjačku i tursku zajednicu	K3-2009	MONT		Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, Zakon o diplomiranju, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	68	18	18. Obezbediti nastavna sredstva i opremu u školama u skladu sa važećim nastavnim planom i programom	Kontinuirano	MONT		
	68	19	19. Osnovati kompjuterske centre u školama na Kosovu	Kontinuirano	MONT		Plan rada za 2009. godinu
	68	20	20. Obezbediti sveobuhvatni pristup obrazovanju za decu sa posebnim potrebama	Kontinuirano	MONT		Plan rada Kancelarije za specijalno obrazovanje, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	68	21	21. Transformisati šest specijalnih škola u Resursne centre	K4-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT godišnji plan rada za 2009. godinu
	68	22	22. Osmisliti obrazac modela za Individualni obrazovni plan - IOP	K2-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT Godišnji plan rada za 2009. godinu
	68	23	23. Početak rada ekipa za procenu na utvrđivanju i proceni dece sa posebnim potrebama i njihovog uključenja u obrazovanje	K2-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, MONT Godišnji plan rada za 2009. godinu
	68	24	24. Obezbediti neophodnu školsku infrastrukturu za đake sa posebnim potrebama	Kontinuirano	MONT	UP, Opštine i MEF	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju
	68	25	25. Obučiti nastavno osoblje za obrazovanje za posebne potrebe	Kontinuirano	MONT		
	68	26	26. Organizovati dva nastavna modula za 450 nastavnika, direktora škola i roditelja	K4-2009	MONT		
	68	27	27. Započeti sa postupkom izdavanja licenci za rad za nastavnike, direktore i zamenike direktora	K1-2009	MONT		
	69	0	69. U celosti sprovesti zakonske propise o profesionalnoj obuci i početi sa primenom zakona o nacionalnom kvalifikacionom okviru (NKO).				IPA za 2007. godinu Obrazovanje na Kosovu: Multikulturalnost i Bolonjski proces; CARDS projekat: 1. Direktna pomoć poslodavcima

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
69	1	1. Analizirati sistem SOO u skladu sa evropskim sistemom	K4-2008	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP	Zakon o stručnoj obuci i obrazovanju (SOO)	
69	2	2. Napisati i usvojiti Strategiju za SOO u saradnji sa socijalnim partnerima	K2-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP		
69	3	3. Revidirati administrativna uputstva za primenu Zakona o SOO	K1-2009	MONT	MRSS	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
69	4	4. Napisati nova administrativna uputstva za primenu Zakona o SOO	K2-2009	MONT	MRSS		
69	5	5. Početak rada Odbora za stručnu obuku i obrazovanje (OSOO)	K2-2008	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP	Novi okvirni nastavni plan i program	
69	6	6. Definirati i revidirati profile za SOO na osnovu istraživanja tržišta rada	K4-2010	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP		
69	7	7. Doneti preporuke OSOO-a za sve završne ispite	K3-2008	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP		
69	8	8. Pratiti i obezbediti kvalitet SOO	Kontinuirano	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP		
69	9	9. Predložiti školske programe, nastavna sredstva i udžbenike	K4-2008	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP	Zakon o stručnoj obuci i obrazovanju, novi Okvirni plan i program Kosova	
69	10	10. Usvojiti Zakon o nacionalnom kvalifikacionom okviru	K4-2008	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
69	11	11. Napisati administrativna uputstva u pogledu početka rada Nacionalnog tela za kvalifikacije i Administrativno uputstvo o uspostavljanju Nacionalnog kvalifikacionog okvira	K1-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI i MZ		
69	12	12. Napisati Nacionalni kvalifikacioni okvir	K2-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP		
69	13	13. Usvojiti i izraditi sektorske kvalifikacije	K2-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP		
69	14	14. Izraditi profesionalne standarde z SOO	K4-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP	Zakon o stručnoj obuci i obrazovanju	
69	15	15. Uskladiti stepene kvalifikacija iz NKO sa obrazovnim stepenim ISCED-a; pravno urediti pitanje izdavanja svedočanstava, diploma i kvalifikacija	K4-2009	MONT		Nacionalni kvalifikacioni okvir	
69	16	16. Pripremiti škole za stručnu obuku da ispune proceduru za kvalifikaciju	K4-2009	MONT		Nacionalni kvalifikacioni okvir	
69	17	17. Sprovesti AU : a) o nastavnoj normi b) realizaciji praktičnog rada c) sporazumu između škola i preduzeća	K3-2009	MONT	MRSS i ZKA		
69	18	18. Napisati administrativna uputstva zajedno sa lokalnim vlastima, kojima će se povećati autonomija škola	K3-2009	MONT	MEF		
69	19	19. Pojačati ulogu odbora i Sekretarijata Odbora za SOO	K2-2009	MONT	MEF		
69	20	20. Početak rada profesionalnih odbora u školama	K4-2010	MONT	MEF		
69	21	21. Dobiti preporuke za završne ispite i njihovo praćenje od strane OSOO	K3-2009	MONT		Strategija za SOO	
69	22	22. Pripremiti jedan okvir o znanju, sposobnostima i stručnosti za SOO na osnovu škola na Kosovu u skladu sa najboljom praksom u EU	K3-2009	MONT		Strategija za SOO	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	69	23	23. Zaključiti konačne sporazume o Nacionalnom kvalifikacionom okviru i njegovoj primeni na celom Kosovu	K3-2009	MONT		Strategija za SOO	
	70	0	70. Nastaviti sa razvijanjem Nacionalnog okvira za praćenje i ocenjivanje nastave.					
	70	1	1. Napisati i usvojiti Administrativno uputstvo o NKO	K2-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI, MZ i UP	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje	
	70	2	2. Osmisliti praktične politike za sprovođenje NKO	K4-2009	MONT	MEF i MTI	Nacionalni kvalifikacioni okvir	
	70	3	3. Izraditi metodologiju i kriterijuma za definisanje kvalifikacija prema odredbama Zakona o NKO i shodno praksi u EU	K4-2009	MONT	MEF i MTI	Nacionalni kvalifikacioni okvir	
	70	4	4. Potvrditi profesionalne kvalifikacije	K4-2010	MONT	MEF i MTI	Nacionalni kvalifikacioni okvir	
	70	5	5. Napisati i usvojiti Administrativno uputstvo o procesu praćenja i ocenjivanja stepena preduniverzitetskog stepena obrazovne kvalifikacija	K1-2009	MONT	MRSS, MEF, MTI i MZ		
	70	6	6. Napisati i usvojiti Administrativno uputstvo o praćenju nastavnog plana i programa, udžbenika, metodologije u nastavi i procene	K2-2008	MONT	Opštine		
	70	7	7. Osnovati monitorske grupe za praćenje sprovođenja nastavnog nastavnog plana i programa, udžbenika, metodologije u nastavi i procene	K3-2009	MONT	UP i opštinske direkcije za obrazovanje		
	70	8	8. Osnovati Centar za procenjivanje, praćenje i standarde	K4-2009	MONT			
	70	9	9. Izraditi standarde o ostvarljivosti na osnovu predmeta u pred-univerzitetskom obrazovanju	K2-2012	MONT	MRSS, MEF i UP		
	70	10	10. Saradnja sa drugim centrima iz susednih zemalja i šire, na procesu procenjivanja	Kontinuirano	MONT	Opštine		
	70	11	11. Obučiti osoblje za donošenje standarda za predmete maternji jezici i matematika	K4-2009	MONT	UP		
	70	12	12. Obučiti osoblje za donošenje standarda za društvene i prirodne nauke za tri stepena obrazovanja za razrede 1-5, 6-9 i 10-12/13	K4-2010	MONT	UP		
	70	13	13. Organizovati godišnju konferenciju o procesu procenjivanja	K2-2009	MONT		DDPUE Plan	
	70	14	14. Spoljnja procena za tri stepena pred-univerzitetskog obrazovanja (za razrede: 5, 9 i 12/13)	K4-2009	MONT		DDPUE Plan	
	70	15	15. Spoljnja procena za drugi stepen, 9. razred (za đake koji su sada u 8. razredu)	K4-2009	MONT		DDPUE Plan i podrška od Svetske banke sa IDEP projektom	
	71	0	71. Obezbediti bolju uključenost u programima EU za visoko obrazovanje.					1. IPA za 2008. godinu program Tempus - Visoko obrazovanje; plan Mlada ćelija
	71	1	1. Sastaviti registar stručnjaka i obučiti ih da se prijavljuju za programe EU za dobrobit Kosova	K4-2009	MONT			
	71	2	2. Napisati i usvojiti Administrativno uputstvo o osnivanju Centra za međunarodnu saradnju u oblasti visokog obrazovanja, nauku i tehnologiju	K3-2008	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje; MoR sa Vladom Austrije	
	71	3	3. Početak rada Centra za međunarodnu saradnju i izgradnju ljudskih resursa	Kontinuirano	MONT	UP		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	71	4	4. Redovno obavještavati uključene strane o vidovima koristi ostvarene od programa EU za visoko obrazovanje	Kontinuirano	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje
			32 Sektorske Politike				
			<i>321 Industria I MSP</i>				
	72	0	72. Sprovesti srednjoročnu Strategiju za podršku razvoju MSP, uključujući jačanje agencije za podršku MSP i jačanje agencije za unapređenje investicija. Nastaviti sa sprovođenjem Evropske povelje o malim preduzećima (EPMP).				
	72	1	1. Realizovati Akcioni plan za podršku malim i srednjim preduzećima (MSP) za period 2008.-2010. godine	Kontinuirano	MTI	MTI, MEF i MRSS	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP
	72	2	2. Finalizovati projekat Poslovnog rasadnika u Glogovcu koji ima za cilj stvaranje radnog okruženja koje treba da omogući poslovnim organizacijama da se razgranaju tamo radi širenja svojih poslovnih aktivnosti	K4-2009	MTI		Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP
	72	3	3. Podsticati rad poslovnih organizacija, kroz davanje saveta i obuku kao i uz marketing, u cilju punog iskorišćavanja poslovnog rasadnika u Štimlju, Gnjilanu i Dečanu	K4-2009	MTI		Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP
	72	4	4. Izgraditi novi poslovni rasadnik u Poslovnom parku u Glogovcu za otvaranje prostora za poslovanje	K4-2009	MTI	MTI	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP
	72	5	5. Nastaviti sa sprovođenjem plana vaučera za konsultovanje i obuku za poslovne organizacije	K4-2009	MTI	MTI	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	72	6	6. Nastaviti sa učešćem na sastancima posvećenim EU Povelji o malim preduzećima i razmatranju napretka ostvarenog u pogledu EPMP	K4-2009	MTI		Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
	72	7	7. Promovisati preduzetništvo kroz organizaciju manifestacije 'Sajam žena u poslovanju'	K2-2009	MTI	MTI	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
	72	8	8. Objaviti istraživanje o MSP putem anketa i posmatranja koje imaju za cilj da analiziraju funkciju poslovanja i davanje preporuka	K4-2010	MTI	MTI, ZSK, MRSS, MEF, KKB i Carina	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
	72	9	9. Program stažiranja u firmama kojima se studentima obezbeđuje stažiranje u lokalnim privatnim kompanijama	K4-2009	MTI	MONT i MRSS	Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
	72	10	10. Redovni sastanci Kosovskog konsultativnog saveta za MSP	K4-2009	MTI		Zakon o podršci za MSP br. 02/L-5, Zakon o izmeni i dopuni Zakona o podršci za MSP br. 03/L-03, Agencijin dinamički plan, EPMP	
	72	11	11. Postepeno povećanje broja zaposlenih u Agenciji za promovisanje investicija u skladu sa Kosovskim konsolidovanim budžetom (KKB) i Organizacionom strukturom Agencije	K1-2009	MTI			
	72	12	12. Obučiti osoblje Agencije za promovisanje investicija	Kontinuirano	MTI			
322 Poljoprivreda i Ribarstvo								
	73	0	73. Utvrditi jasne odgovornosti u okvirim različitih službi u sektoru poljoprivrede (uključujući administraciju za veterinu i fitosanitarnu zaštitu) i njihove odnose sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja, lokalne samouprave i opštinskog nivoa.					
	73	1	1. Izmeniti i dopuniti Administrativno uputstvo MPŠSR o sistematizaciji radnih mesta br. 09/2003	K2-2009	MPŠSR			
	73	2	2. Organizovati, na jedinstven način, granične, centralne i opštinske inspektore (za fitosanitarnu, sanitarnu i veterinarsku zaštitu)	K4-2009	MPŠSR			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	73	3	3. Potpisati Memorandume o razumevanju (MoR) za poljoprivredno zemljište u opštinama za realizaciju projekata o zemljišnoj konsolidaciji	Kontinuirano	MPŠSR	MLU/Opštine	
	73	4	4. Sprovoditi Memorandume o razumevanju sa opštinama, Kosovskom policijom i Carinom u oblasti veterine	Kontinuirano	MPŠSR	MLU/Opštine	
	73	5	5. Sprovoditi Memorandume o razumevanju sa opštinama u cilju zaštite i razvoja sektora šumarstva	Kontinuirano	MPŠSR	MLU/Opštine	
	73	6	6. Sprovoditi Memorandume o razumevanju sa opštinama u cilju zaštite i razvoja sektora šumarstva	Kontinuirano	MPŠSR	MLU/Opštine	
	74	0	74. Usvojiti zakone o hrani i prateće propise za sprovođenje tih zakona, i osnovati nadležnu agenciju za sprovođenje i izvršenje zakona.				
	74	1	1. Usvojiti i proglasiti Zakon o hrani	K3-2009	Skupština	MPŠSR	
	74	2	2. Napisati AU o organizaciji Kosovske agencije za veterinu i ispravnost hrane (KAVH) u skladu sa Zakonom o hrani, uz organizacionu mapu Agencije	K4-2009	KAVH		
	74	3	3. Inicirati jednu informativnu kampanju sa firmama koje proizvode hranu da bi se pripremile za sprovođenje Zakona o hrani	K4-2009	KAVH	KP, MPŠSR i MZ/KSI	
	74	4	4. Revidirati postojeće zakonske propise i propise koje je neophodno usvojiti ubuduće uz pomoć stručnjaka iz projekta tvining saradnje sa Nemačkom i Litvanijom.	K4-2009	KAVH	KP, MPŠSR i MZ/KSI	Ugovor o tvining saradnji između KAVH i njoj paralelnih ustanova u Nemačkoj i Litvaniji KS 07 IB AG 01
	74	5	5. Izvesti opštu studiju o opremi za fitosanitarnu zaštitu na granicama	K1-2010	KAVH	KP, MPŠSR i MZ/KSI	
	74	6	6. Napisati i usvojiti AU o utvrđivanju konkretnih pravila za organizaciju zvanične kontrole prehrambenih proizvoda životinjskog porekla namenjenih ljudskoj ishrani	K4-2009	MPŠSR	KAVH i MZ/KSI	
	74	7	7. Napisati i usvojiti AU o obavljanju zvanične kontrole u cilju potvrđivanja usaglašenosti sa propisima sadržanim u Zakonu o hrani i sa propisima za proizvode životinjskog porekla sa propisima o zdravlju i dobrostanju životinja	K4-2009	MPŠSR	KAVH i MZ/KSI	
	74	8	8. Napisati i usvojiti AU o kontroli higijene prehrambenih artikala životinjskog porekla	K4-2009	MPŠSR	KAVH i MZ/KSI	
	74	9	9. Napisati AU o organizaciji Agencije u skladu sa Zakonom o hrani uključujući i organizacionu mapu Agencije	K4-2009	KAVH	MZ/KSI	
	74	10	10. Napisati i usvojiti AU o graničnoj i unutrašnjoj kontroli prehrambenih proizvoda biljnog porekla	K1-2009	MPŠSR	MPŠSR	
	75	0	75. Obezbediti operativni karakter sistema za identifikaciju životinja i beleženje njihovog kretanja.				
	75	1	1. Sprovesti AU 03/2005 o identifikaciji i registraciji životinja i AU 17/2005 o kretanju životinja na teritoriji Kosova	Kontinuirano	MPŠSR		
	75	2	2. Ponoviti informativnu kampanju namenjenu poljoprivrednicima na temu identifikacije i registracije životinja	K4-2009	KAVH	MPŠSR i opštine	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	75	3	3. Obučiti inspektore veterinarne za korišćenje sistema identifikacije i registracije životinja	K4-2009	KAVH	MPŠSR	
	75	4	4. Sprovesti AU 05/2007 o izdavanje licenci za rad stočnih pijAPPK	Kontinuirano	MPŠSR	Opštine	
	75	5	5. Obučiti veterinarske inspektore i ovlašćene veterinare za korišćenje PDA	K4-2010	KAVH		
	75	6	6. Jačanje sistema inspekcije i izveštavanja za licencirane klanice	K4-2010	KAVH	MPŠSR i opštine	
	75	7	7. Utvrditi i izdati licence za rad ustanovama koje se bave prevozom životinja	Kontinuirano	KAVH	MPŠSR, MTPT i MTI	
	75	8	8. Registrovati i upisati u knjige male životinje i ažurirati centralnu bazu podataka	Kontinuirano	KAVH	MPŠSR	
	76	0	76. Sačiniti plan za poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih preduzeća koja se bave proizvodnjom hrane.				
	76	1	1. Pogledajte aktivnosti br. 137. 1, 2 i 3	NA*	NA*		
			323 Životna sredina				
	77	0	77. Sprovesti Zakon o proceni dejstva na okolinu koji je usvojila Skupština.				
	77	1	1. Sprovesti AU o proceni ekološkog uticaja do usvajanja Zakona o proceni dejstva na okolinu	Kontinuirano	MŽSPP	Opštine	
	77	2	2. Usvojiti Zakon o proceni dejstva na okolinu (ZPDO)	K2-2009	Skupština	MOPP	
	77	3	3. Sprovesti u život Zakon o PDO	K2-2010	MŽSPP	Opštine	
	77	4	4. Izgraditi institucionalne kapacitete za sprovođenje PDO	K4-2009	MŽSPP		
	78	0	78. Sprovesti sveobuhvatan Ekološki akcioni plan, naročito u njegovom delu koji se odnosi na pitanja javnog zdravlja.				
	78	1	1. Napisati i usvojiti Administrativno uputstvo o pravilima i normama za emisije štetnih gasova ispuštane iz nepokretnih izvora zagađenja	Kontinuirano	MŽSPP	MER i MTI	
	78	2	2. Pokrenuti rehabilitaciju deponija za otpad u sledećim opštinama: Kačanik, Kosovo Polje, Priština, Đakovica, Podujevo, Uroševac i Lipljan	K3-2010	MŽSPP	Opštine	
	78	3	3. Pokrenuti izgradnju postrojenja za sterilizaciju infektivnog otpada	K4-2010	MŽSPP	MZ	
	78	4	4. Pokrenuti stvaranje mreže za praženje kvaliteta vazduha	K3-2011	MŽSPP		
	78	5	5. Dopuniti Zakon o vodama donošenjem sekundarnih pod-zakonskih propisa	K4-2009	MŽSPP	MPŠSR	
	78	6	6. Izraditi elaborat za utvrđivanje sanitarnih zaštitnih zona za vodene izvore pijaće vode	K3-2009	MŽSPP	MZ, Nacionalni institut za javno zdravlje i Kosovski hidrometrološki institut	
	78	7	7. Preduzeti administrativne mere za zaštitu akumulacija	K4-2010	MŽSPP	MZ, NHI, Kosovski hidrometrološki institut i Kosovska agencija za zaštitu okoline	
	78	8	8. Otvorena šumska područja	K4-2009	Opštine	MOPP i MLU	
	78	9	9. Očistiti rečna korita i otvorene površine koje su u nadležnosti opština	K4-2009	Opštine	MOPP i MLU	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	78	10	10. Sprovoditi inspeksijske aktivnosti za čistiju okolinu	K4-2009	Opštine		
	78	11	11. Usvojiti operativni plan rada u primarnoj zdravstvenoj zaštiti	K4-2009	Opštine		
	78	12	12. Sprovoditi inspekcije u zdravstvenim institucijama	K4-2009	Opštine		
	78	13	13. Sprovesti u život Zakon o zabrani pušenja u javnim prostorijama u saglasnosti za važećim zakonom	Kontinuirano	Opštine		
	79	0	79. Nastaviti sa približavanjem evropsim standardima na polju zaštite okoline.				
	79	1	1. Napisati Zakon o biocidnim proizvodima	K3-2009	MŽSPP		
	79	2	2. Usvojiti Zakon o zaštiti okoline	K2-2009	Skupština	MOPP	
	79	3	3. Osnovati Savetodavni odbor za zaštitu okoline	K3-2009	MŽSPP		
	79	4	4. Usvojiti Zakon o strateškoj ekološkoj proceni	K2-2009	Skupština	MOPP	
	79	5	5. Usvojiti Zakon o jonizujućem i nejonizujućem zračenju i nuklearnoj bezbednosti	K4-2009	Skupština	MOPP	
	79	6	6. Usvojiti Zakon o sprečavanju i kontroli nad integrisanim zagađenjem	K2-2009	Skupština	MOPP	
	79	7	7. Napisati i usvojiti Strategiju i Akcioni plan za zaštitu kvaliteta vazduha	K4-2009	MŽSPP		
	79	8	8. Izmeniti i dopuniti Zakon o zaštiti kvaliteta vazduha	K4-2009	MŽSPP		
	79	9	9. Sastaviti jedinstven registar zagađivača vazduha	K4-2010	MŽSPP		
	79	10	10. Doneti AU o dozvoljenim normama vazdušnih ispuštanja iz pokretnih izvora	K4-2009	MŽSPP		
	79	11	11. Doneti AU o kvalitetu vazduha	K4-2009	MŽSPP		
	79	12	12. Sačiniti spisak supstanci koje oštećuju ozonski omotač	K4-2009	MŽSPP		
	79	13	13. Napisati AU o kontroli ispuštanja isparenja organskog porekla u toku skladištenja, istakanja, dotakanja i prevoza goriva	K3-2009	MŽSPP		
	79	14	14. Napisati AU o izdavanju licenci za rad i upravljanje otpadom	K4-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	15	15. Napisati AU o otpadu koji sadrži azbest	K3-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	16	16. Napisati AU o otpadu nastalom iz poljoprivrede i poljoprivredno-ekonomskih delatnosti	K2-2010	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	17	17. Napisati AU o javnom upravljanju otpadom	K3-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	18	18. Napisati AU o mandatornim kaznama	K3-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	19	19. Napisati AU o spisku zahteva tehničke bezbednosti za hemikalije	K3-2010	MŽSPP		Zakon o hemijskim proizvodima br. 2007/2-L116
	79	20	20. Napisati AU o klasifikaciji, nalepticama na proizvodima i pakovanju hemikalija	K4-2010	MŽSPP		Zakon o hemijskim proizvodima br. 2007/2-L116
	79	21	21. Napisati AU o uslovima za izbor lokacija i izgradnj deponija za otpad	K2-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	22	22. Napisati AU o izvozu, uvozu i tranzitu otpada	K2-2009	MŽSPP		Zakon o otpadu br. 02/L-30
	79	23	23. Izraditi elaborat sa definisanjem zaštitnih sanitarnih zona za vodene izvore pijaće vode	K4-2010	MŽSPP		
	79	24	24. Usvojiti Administrativno uputstvo o kvalitetu vazduha	K4-2009	MŽSPP		
	79	25	25. Novi Zakon o zaštiti prirode	K4-2009	MŽSPP		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	79	26	26. Usvojiti Administrativno uputstvo o dopuštenim normama za vazdušna ispuštanja iz pokretnih izvora	K1-2010	MŽSPP			
	79	27	27. Izraditi strateški plan za Kosovo za upravljanje otpadom	K4-2010	MŽSPP	MZ, MPŠSR, MTI i opštine		
	79	28	28. Izraditi Strategiju i Akcioni plan o biodiverzitetu	K4-2009	MŽSPP	MPŠSR i MONT		
	80	0	80. Nastaviti sa naporima na povećanju učešća šire javnosti i građanskog društva na pitanjima zaštite okoline.					
	80	1	1. Uključiti pitanja zaštite okoline u nastavnim planovima na svim nivoima obrazovanja. Uključiti regionalni projekat "Zeleni paket"	K4-2009	MŽSPP	MONT	Kosovski Akcioni plan zaštite okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	2	2. Organizovati predavanja u 60 osnovnih škola na Kosovu	K4-2009	MŽSPP	Opštine	Kosovski Akcioni plan zaštite okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	3	3. Među-ministarski projekat o promotivnim školama zdravlja	K3-2013	MONT	MOPP, MZ i MKOS	Plan rada za 2009. godinu	
	80	4	4. Napisati lokalne akcione planove za zaštitu okoline u 27 opština	K4-2011	MŽSPP	MLU i opštine	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	5	5. Regionalni projekat "Zeleni paket" u saradnji sa REC - Finalizovati paket i započeti sa njegovom primenom u cilju uključenja u ekološke obrazovne programe u osnovnim školama	K4-2009	MŽSPP			
	80	6	6. Nastaviti saradnju sa NVO sektorom u cilju jačanja upoznatosti šire javnosti i većim učešćem građanskog društva na pitanjima zaštite okoline	K4-2009	MŽSPP	MPS	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	7	7. Napisati osnovne priručnike za rad za nadležnosti sektora zaštite okoline u opštini - predložiti sistem novčanih kazni	K2-2009	MŽSPP	MLU i opštine	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	8	8. Predložiti sistem novčanih kazni i sankcija za slučajeve kršenja Zakona o zaštiti okoline na opštinskom nivou	K2-2009	MŽSPP	MLU i opštine	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	9	9. Obučiti osoblje iz Sektora za zaštitu okoline sa lokalnog nivoa za planiranje, sprovođenje i izvršenje	K2-2009	MŽSPP	MLU i opštine	Zakon o zaštiti okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	10	10. Objavljivati jedan časopis o zaštiti okoline kao trajan zadatak, jednom mesečno, radi upoznavanja šire javnosti sa pitanjima zaštite okoline	Kontinuirano	MŽSPP		Kosovski Akcioni plan zaštite okoline i Plan rada za 2009. godinu	
	80	11	11. Sprovesti u delo Memorandum o razumevanju sklopljen između MONT-a i nevladinih organizacija	Kontinuirano	MŽSPP			
	80	12	12. Organizovati edukativne kampanje za upoznavanje građana sa pitanjem zaštite čovekove okoline	Kontinuirano	Opštine	MOPP i MLU		
324 Transportna politika								
	81	0	81. Nastaviti sa primenom Memoranduma o razumevanju za razvoj glavne regionalne transportne mreže Jugoistočne Evrope (SEE) i njeno Dodatka za područje železničkog transporta SEE.					

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	81	1	1. Nastaviti sa učešćem na sprovođenju MoR na svim nivoima, preko sastanaka ministara, sednica Upravnog odbora, nacionalnih koordinatora i radnih grupa	Kontinuirano	MTPT			
	81	2	2. Realizovati segmente fza putni pravac 6 (dovršiti realizaciju projekta)	K4-2009	MTPT		Studija o izvodljivosti i dejstvo po okolinu	
	81	3	3. Dovršiti realizaciju projekta i početi sa radovima na segmentu A, put 7	K4-2009	MTPT		Studija o izvodljivosti i dejstvo po okolinu	
	81	4	4. Nastaviti sa neophodnim pripremama za realizaciju prioritetnih projekata utvrđenih za putne pravce 6 i 7, za železničku liniju 10 i Međunarodni aerodrom Priština	Kontinuirano	MTPT	Međunarodni aerodrom Priština i Železnice Kosova		
	81	5	5. raditi na izvršenju svih odluka koje su donele radne grupe za železnicu i među-operabilnost unutar SEETO	K4-2010	MTPT			
	82	0	82. Sprovoditi zakone o drumskom prevozu i bezbednosti u drumskom saobraćaju. Izraditi Strategiju za multi-modalni transport.					
	82	1	1. Napisati višegodišnji Akcioni plan za transport putnika i robe	K4-2009	MTPT			
	82	2	2. Usvojiti višegodišnji Akcioni plan za transport putnika i robe	K4-2009	MTPT			
	82	3	3. Pripremiti okvir za sprovođenje višegodišnjeg Akcionog plana za transport putnika i robe	K2-2010	MTPT			
	82	4	4. Nastaviti sa zaključivanjem bilateralnih sporazuma o transportu putnika i robe sa susednim zemljama i šire	K2-2010	MTPT			
	82	5	5. Utvrditi, proceniti i izdati licence za rad za terminale robe prema kriterijumima najbolje prakse za logističke centre	K3-2009	MTPT			
	82	6	6. osnovati jedan akreditovan i nezavisan Centar za obuku Međunarodne drumske unije (IRU) za profesionalni transport	K4-2008	MTPT	EChK		
	82	7	7. Pripremiti zakonski propis o Evropskom sporazumu koji će da pravno uredi rad posade vozila uključenih u međunarodni drumski transport	K3-2009	MTPT			
	82	8	8. Započeti sa primenom zakonskog propisa o Evropskom sporazumu koji pravno uređuje rad posade vozila u međunarodnom drumskom transportu	K3-2010	MTPT			
	82	9	9. Započeti sa aktivnostima za obuku za pripreme i primenu digitalnog tahografa	K3-2010	MTPT	MUP		
	82	10	10. Uskladiti lokalne transportne planove z aplaniranje transporta na centralnom nivou	K4-2009	MTPT	MLU/Opštine		
	82	11	11. Nastaviti sa poboljšanjem kvaliteta postojeće mreže međugradskih puteva da bi se oni učinili ekonomski održivim za poslovanje i da bi bili dobri i jeftini za korisnike	K4-2010	MTPT			
	82	12	12. Nastaviti sa davanjem subvencija za transport koji ekonomski gledano nije održiv ali je neophodan za funkcionisanje određenih linija i povezivanje lokacija	K4-2010	MTPT	MZP, MLU i MUP		
	82	13	13. Izmeniti i dopuniti administrativna uputstva u cilju podizanja nivoa kriterijuma za izdavanje licenci za rad za sve vrste prevoza: putničkog, prevoza robe i opasnih materija, i putničkih terminala	Kontinuirano	MTPT			
	82	14	14. Započeti sa učešćem u regionalnim inicijativama na daljem jačanju olakšica za trgovinu i transport	Kontinuirano	MTPT			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	82	15	15. Nastaviti sa članstvom, na godišnjoj osnovi, u Međunarodnoj uniji javnog transporta (IUPT)	Kontinuirano	MTPT		
	82	16	16. Napisati i usvojiti višegodišnji plan bezbednosti u drumskom saobraćaju	K3-2009	MTPT	MUP, MONT, MZ i MP	
	82	17	17. Osnovati Savet za bezbednost u drumskom saobraćaju	K4-2008	MTPT	MUP, MONT MZ, MP i KKB	
	82	18	18. osnovati tehnički sekretarijat za podršku za koordinisano sprovođenje Akcionog plana za bezbednost u drumskom saobraćaju	K1-2009	MTPT	MUP, MONT MZ, MP i KKB	
	82	19	19. Izraditi program usmeren na vođenje kampanja za bezbednost u drumskom saobraćaju na osnovu baze podataka o saobraćajnim nesrećama na putevima i uz podršku saobraćajne policije za sprovođenje zakona	K3-2008	MTPT	MUP, MONT i MZ	
	82	20	20. Usvojiti administrativno uputstvo o revizorskom telu za bezbednost u drumskom saobraćaju i primeniti odgovarajuće procese	K4-2009	MTPT		
	82	21	21. Poboľjšati rad hitnih službi preko povećanja stepena koordinacije rada u cilju reagovanja u slučajevima saobraćajnih nesreća na putevima	Kontinuirano	MUP	MZ i MTPT	
	82	22	22. Učestvoavti u aktivnostima za SEETO u reviziji bezbednosti u drumskom saobraćaju	Kontinuirano	MTPT		
	82	23	23. Napisati jednu strategiju za multi-modalni transport i više-sektorski Akcioni plan za multi-modalni transport	K2-2009	MTPT		
	82	24	24. Graditi institucionalne kapacitete za planiranje multi-modalnog transporta	K4-2009	MTPT		
	83	0	83. Nastaviti sa poboljšanjem upravljanja sredstvima na osnovu podataka, za potrebe održavanja i ehabilitacije transportne infrastrukture. Obezbediti usaglašenost zakonskog okvira za izdavanje koncesija sa EU propisima i preduzeti mere za privlačenje investitora, što obuhvata i njihovo privlačenje putem javno privatnih partnerstava za zajedničko finansiranje velikih i radova na strateškoj infrastrukturi.				
	83	1	1. Nastaviti sa poboljšanjem baze podataka za putne informacije i sa ekonomskom procenom podnetih predloga kao instrumenata za program i budžet za upravljanje drumskom aktivom	Kontinuirano	MTPT		
	83	2	2. Usvojiti višegodišnji Akcioni plan za upravljanje drumskom aktivom	K4-2008	MTPT		
	83	3	3. Pripremiti i usvojiti sistem za sklapanje višegodišnjih ugovora zasnovan na učinku kod letnjeg i zimskog održavanja drumova	K4-2009	MTPT		
	83	4	4. Izvršiti ponovnu kategorizaciju postojeće drumske mreže	K4-2009	MTPT		
	83	5	5. Definirati strateške drumske i transportne projekte i postarati se da oni budu uključeni u Regionalni transportni plan shodno kriterijumima EU	K3-2008	MTPT		
	83	6	6. Usvojiti Zakon o javno-privatnim partnerstvima (JPP) i koncesijama za pružanje javnih usluga i infrastrukturu	K1-2009	Skupština	MEF	
	83	7	7. Popuniti osoblje zaposleno u Jedinici za JPP	K2-2009	MEF		
	83	8	8. Obaviti istraživanje i konsultacije sa različitim sektorima o sastavljanju spiska prioriteta projekata za JPP	K3-2009	MEF		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
83	9	9. Uspostaviti i održavati odnose između vlada i međunarodnih finansijskih institucija (Svetska banka, Evropska investiciona banka, Evropska banka za razvoj i rekonstrukciju, itd.)	Kontinuirano	MEF			
83	10	10. Dovršiti izradu zakonskog okvira o koncesijama	K4-2009	MTPT			
83	11	11. Započeti jedan projekat u sektoru transporta za veći broj JPP	K4-2009	MTPT	MEF		
84	0	84. Obezbediti da razvoj sektora železnice bude usklađen sa Strategijom ekonomskog razvoja.					
84	1	1. Izraditi Strategiju razvoja železnica koja, između ostalog, treba da obezbedi usaglašenost sa Strategijom ekonomskog razvoja	K3-2009	MTPT	Železnice Kosova		
84	2	2. Osnovati Regulatorno telo za železnicu	K3-2009	MTPT	Železnice Kosova		
84	3	3. Osnovati druga regulatorna tela za železnicu	K4-2010	MTPT	Železnice Kosova		
84	4	4. Otvoriti domaće tržište železnice za druge operatere železničkog sistema	K4-2010	MTPT	Železnice Kosova		
84	5	5. Postati član Međunarodne unije železnica	K4-2010	MTPT			
84	6	6. Pobojšati železničku infrastrukturu i sredstva za rad u pravcu razvoja bezbednog železničkog transporta	Kontinuirano	MTPT	Železnice Kosova		
85	0	85. Obezbediti da Aerodrom Priština radi uz odgovarajući stepen bezbednosti i da ima zdravo i odgovorno posloводство.					
85	1	1. Opremiti uzletno-sletnu stazu, povećati vozni park i neophodan prostor za manevrisanje aviona (taxiway)	K2-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
85	2	2. Izgraditi pristupne puteve	K2-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
85	3	3. Napraviti dolazni svetlosni sistem na sletnoj stazi	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
85	4	4. Svetlosni sistem na prostoru za manevrisanje aviona	K3-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
85	5	5. Svetlosni sistem na platformi (stajanka)	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
85	6	6. Osvetliti oznake na prostoru za manevrisanje i kretanje	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
85	7	7. Horizontalne oznake (linije) na uzletno-sletnoj stazi i platformi	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	85	8	8. Eksproprijacija zemljišta za potrebe MAP	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
	85	9	9. Drenaža vode na celom objektu aerodroma	K2-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT, SO Lipljan i SO Kosovo Polje		
	85	10	10. Poboljšanje kvaliteta plana za sistem bezbednosti i upravljanje tim sistemom	Kontinuirano	MTPT	Međunarodni aerodrom Priština i CARO		
	85	11	11. Sprovesti plan obuke za ispunjenje zahteva za dobijanje sertifikata i licence za rad	Kontinuirano	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT i CARO		
	85	12	12. Izgraditi novi kontrolni toranj i administrativnu zgradu	K4-2009	Međunarodni aerodrom Priština	MTPT		
	85	13	13. Realizovati sistem upravljanja bezbednošću (SUB)	K3-2009	Međunarodni aerodrom Priština			
	85	14	14. Imenovati članove Odbora Regulatornog organa za civilnu avijaciju	K4-2009	MTPT			
	85	15	15. Pokrivenost sistema radio komunikacije	K4-2009	MTPT	Međunarodni aerodrom Priština		
	85	16	16. Napisati odgovarajuću zakonsku osnovu da bi se izvršio izbor, napravila struktura i utvrdile odgovornosti vodećih organa (za upravljanje MAP-om)	K4-2009	MTPT	CARO		
	86	0	86. Preispitati i poboljšati sistem za izdavanje vozačkih dozvola i za tehnički pregled vozila.					
	86	1	1. Usvojiti Nacrt zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju	K1-2008	Skupština	MTPT		
	86	2	2. Usvojiti sekundarne zakonske akte za primenu Zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju	K4-2008	MTPT			
	86	3	3. Članstvo u Međunarodnom komitetu za vozačke dozvole (CIECA)	K2-2008	MTPT			
	86	4	4. Usvojiti formu i pristupiti zameni vozačkih dozvola	K1-2009	MUP	MTPT		
	86	5	5. Poboljšati obrazac testiranja kandidata prema preporukama dobijenim od CIECA-e	K4-2010	MTPT			
	86	6	6. Ispitivači za izdavanje novih i obnovu vozačkih dozvola	K3-2009	MTPT			
	86	7	7. Stalna obuka ispitivača	K4-2010	MTPT			
	86	8	8. Sprovoditi zakonski okvir o kontroli smanjenja zagađenja ispuštenog iz vozila	K4-2010	MTPT			
	86	9	9. Izdavanje novih i obnova starih licenci za rad za automobilske inspektore	K4-2009	MTPT			
			325 Energija					
	87	0	87. Obezbediti ekonomski opstanak i održivost preduzeća koje snabdeva električnom energijom, time što će se u znatnoj meri poboljšati naplata faktura i uz promovisanje dobrog upravljanja .					

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
87	1	1. Usvojiti revidiranu Energetsku strategiju za period 2005.-2015. godine	K2-2009	MER		Zakon o energiji	
87	2	2. Izraditi i usvojiti KEK-ov Akcioni plan koji će da uredi redovno snabdevanje električnom energijom, eliminaciju nezakonitog priključenja na struju i ostvarenje najviše stope fakturisanja i naplate utrošene energije	K2-2008	KEK	MER, MUP, MP i RTE		
87	3	3. Sprovesti KEK-ov Akcioni plan za električnu energiju	K4-2009	KEK	MER i RTE		
87	4	4. Proračunati tehničke gubitke na naponu od 35 kV, 10kV i 0.4kV	K4-2009	KEK	MER, MRSS, RTE, sudovi, javno tužilaštvo i policija		
87	5	5. Proračunati električnu energiju kojom su snabdevena područja naseljena manjinama	K4-2009	KEK	MER, MRSS, RTE, sudovi, javno tužilaštvo i policija		
87	6	6. Imenovati timove za izlaze na svakih 10kV da očitavaju jedinice za merenje, distribuciju računa, da utvrde nezakonita priključenja na mreži da ih isključe	K4-2009	KEK	MER, MRSS, RTE, sudovi, javno tužilaštvo i policija		
87	7	7. Montiranje 600 jedinica za merenje na TS 10/0.4 kV;	K4-2009	KEK	MER, MRSS, RTE, sudovi, javno tužilaštvo i policija		
87	8	8. Registracija neregistrovanih potrošača	K4-2009	KEK	MER, MRSS, RTE, sudovi, javno tužilaštvo i policija		
87	9	9. Čista baza podataka u CCP	K4-2009	KEK	MER, MRSS, RTE, sudovi, javno tužilaštvo i policija		
87	10	10. Prestrukturiranje KEK-a u skladu sa rokovima sadržanim u Akcionom planu za električnu energiju	K2-2008	KEK	MER i RTE		
87	11	11. Izraditi program za primenu Energetske strategije za period 2005.-2015. godine	K2-2009	MER		Energetska strategija za period 2005.-2015. godine	
87	12	12. Primeniti novu distribucionu strukturu u cilju poboljšanja naplate fakturisane energije	Kontinuirano	MER			
87	13	13. Nastaviti sa procesom prestrukturiranja KEK-a u skladu sa EU Direktivom 2003/54 i sa obavezama koje proističu iz Ugovora o energetske zajednici	K2-2009	MER			
87	14	14. Usvojiti amandmane na pravila RTE i KEK-ove procedure u cilju povećanja efikasnosti KEK-a u izdavanju faktura i naplati utrošene električne energije	K2-2009	MER			
87	15	15. Osnovati novi Upravni savet KEK-a zasnovan na međunarodnim standardima	K2-2008	MER	MEF		
88	0	88. Nastaviti sa izvršenjem obaveza preuzetih u sklopu Ugovora o energetske zajednici. Nastaviti sa pripremama za projekat "Kosovo C" za proizvodnju električne energije i snabdevanje njome uz puno poštovanje komunitarnog prava, kako je predviđeno u Ugovoru o energetske zajednici.					
88	1	1. Sprovesti detaljno razrađen "Plan puta" za električnu energiju	K4-2010	MER	KEA, MRSS, MOPP, KOPST, RTE i KEK		
88	2	2. Napisati i usvojiti propis o ovlašćenju za izgradnju proizvodnog kapaciteta	K2-2008	ERO	MER, MOPP i MRSS		
88	3	3. Prilagoditi poresku i carinsku politiku tako da podrži uvoz solarne i energije vetra	K3-2010	MER	Vlada		
88	4	4. Pripremiti "učitavajuće" tarife za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije (OIE)	K4-2009	ERO	MER		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	88	5	5. Pripremiti procedure za ovlašćivanje za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta iz OIE	K4-2008	ERO	MER	
	88	6	6. Izgraditi kapacitete za energetske revizije zgrada	K4-2009	MER	MOPP i MTI	
	88	7	7. Izraditi politiku, program i plan sa konkretnim aktivnostima za promovisanje korišćenja alternativnih izvora energije u poslovnom sektoru i u domaćinstvima	K4-2009	MER	ERO i MTI	
	88	8	8. Nastaviti sa sprovođenjem programa energetske efikasnosti za period 2007.-2009. godine	K4-2009	MER	ERO, KOPST, KEK, MLU/Opštine i MOPP	
	88	9	9. Podržati izradu studije o izgradnji hidro-elektrane u Žuru (studija o izvodljivosti, procena njenog uticaja na okolinu i procena uticaja na društvo)	K3-2009	MER	MOPP, RTE, ICMM, KEK i KOPST	
	88	10	10. Ispitivanje pre studije o izvodljivosti (idejni projekat) o povećanju hidro kapaciteta Gazivode i idejni projekat za transformaciju HE u reverzibilnu HE	K1-2010	MER	MOPP, RTE, ICMM, KEK i KOPST	
	88	11	11. Finalizovanje projekta koji je tema sporazuma potpisanog sa Svetskom bankom 13. decembra 2006. godine	K4-2010	MER		
	88	12	12. Realizacija Okvira za mere na zaštiti čovekove ooline i društva za elektranu Novo Kosovo (realizovati okvir za zaštitne mere od strane privatnog investitora posle potpisivanja ugovora o izgradnji nove elektrane i novog rudnika)	K4-2010	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	13	13. Pripremiti Procenu uticaja na čovekovu okolinu i društvo za elektranu Novo Kosovo. Održati javne konsultacije i tribine u skladu sa EU Direktivama i standardima Svetske banke	K4-2008	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	14	14. Pripremiti nacrt Plana razvoja Sibovca. DPS je prostorni plan za specijalnu zonu koja obuhvata postojeće objekte za vađenje rude i proizvodnju energije i nove rudarske objekte za vađenje rude i elektranu Novo Kosovo	K4-2009	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	15	15. Pripremiti Opis poslova i zadataka za Procenu uticaja na okolinu (PUO) za elektranu Novo Kosovo	K1-2009	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	16	16. Pripremiti Opis poslova i zadataka za Procenu uticaja na društvo (PUD) za elektranu Novo Kosovo	K1-2008	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	17	17. Pripremiti Opis poslova i zadataka za plan raseljavanja	K1-2009	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	18	18. Izgraditi ljudske resurse u MOPP, KAMM, MER i u opštini Obilić u pogledu procedure za razmatranje i usvajanje PUP i PUD	K3-2008	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	19	19. Osnovati razvojne forume 'zajednice' u zonama u kojima će da se izvodi projekat i obezbediti pristup informacijama o uticaju na okolinu (shodno Konvenciji iz Aarhusita)	K2-2008	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	88	20	20. Popisati domaćinstva u oblasti razvoja i sferi uticaja projekta Novo Kosovo. Obaviti anketu u 1.500 domaćinstava u ovim naseljima: Ade, Šišitula, Sibovac, Lajište, Grabovc, Dardište, Plemetina, Palaj, Janjine Vode, Žilivode, Hamidija, Obilić	K2-2008	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	21	21. Sprovesti jedan projekat na praćenju kvaliteta vazduha i prikupljanju podataka za oblast u kojoj se izvodi projekat	K1-2010	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	22	22. Izraditi neophodan zakonski i regulatorni okvir za izvođenje projekta Novo Kosovo preko direktnih stranih investicija	K4-2009	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	23	23. Dovršiti postojeći zakonski okvir	K2-2008	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	24	24. Napisati nove zakonske propise koji su potrebni	K3-2009	MER		
	88	25	25. Pripremiti potrebnu dokumentaciju i sporazume za uspešno zatvaranje transakcije i izvođenja nove elektrane	K3-2009	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
	88	26	26. Voditi postupke podnošenja ponuda i izbor najbolje ponude investitora na načelima javnosti rada i konkurentnosti. Proces treba da potpomognu savetnici za transakcije, pravni savetnici i savetnici za zaštitu okoline, koje će da angažuje Svetska banka s	K3-2010	MER	KP, MOPP, MLU/Opštine MEF, MRSS, RTE, ICMM, KOPST i KEK	
			326 Informaciono društvo i mediji				
	89	0	89. Usvojiti i početi sa sprovođenjem politike koja se odnosi na mreže i službe za elektronsku komunikaciju u cilju izvršenja pune liberalizacije i stvaranja stabilnog, otvorenog i konkurentnog okruženja u cilju privlačenja stranih investicija i poboljšanja kvaliteta pruženih usluga.				
	89	1	1. Pripremiti Akcioni plan za sprovođenje Dokumenta "Sektorske politike u telekomunikacijama"	K4-2008	RAT	MTPT	
	89	2	2. Mobilne usluge: - Predstaviti najmanje jednog operatora Virtuelne mobilne mreže (OVMM)	K2-2008	RAT	MTPT	
	89	3	3. Proširiti bežičnu internet konekciju (wireless) do svih škola i akademskih institucija	K4-2010	MTPT	MONT i RTT	
	89	4	4. Izraditi programe za trajan zadatak obučavanja Vladinih službenika u oblasti savremenih informacionih tehnologija i komunikacija do 2009- godine (ECDL/ICDL)	K4-2013	MTPT	MPS	
	89	5	5. Izraditi program za početak korišćenja standardnog broja za hitne pozive "E-112"	K3-2009	MTPT	RTT	
	89	6	6. Napisati planove za realizaciju rada integrisanih službi za vanredne situacije sa službom komunikacija na polju javne sigurnosti	K4-2009	MTPT	RTT	
	89	7	7. Uspostaviti državne kompjuterske centre za odgovore na poziv u hitnim situacijama i početi sa razmenom informacija	K2-2010	MTPT	RTT	
	89	8	8. Definisati režime univerzalnog pristupa i usluga	K4-2009	RAT	MTPT	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	89	9	9. Angažovati se na polju dobijanja pozivnog broja za telefonske usluge i koda za najviši nacionalni domen za internet usluge, "Državni kod za internet i kod "radio potpis" za radio amatere	K4-2010	RAT	MTPT i MFA	
	89	10	10. Promovisati zajedničke tačke i razmenu na internetu	K4-2010	RAT	MTPT	
	89	11	11. Osnovati jednu studijsku grupu da rukovodi procesom davanja preporuka za bolje opcije u javno-privatnim partnerstvima za PTK i kompletirati rad te studijske grupe	K2-2009	MTPT	RTT, MEF i PTK	
	89	12	12. Izvesti jednu studiju o opredeljenosti tržišta u cilju definisanja jačih provajdera usluga na tržištu	K4-2009	RAT	MTPT i Operatori	
	89	13	13. Analizirati relevantna tržišta u sektoru elektronskih komunikacija	K4-2009	RAT	MTPT	
	89	14	14. Regulirati usluge koje pružaju jaki operatori na tržištu	K1-2010	RAT	MTPT	
	89	15	15. Pripremiti i usvojiti Uredbu o numeraciji	K4-2010	RAT	MTPT	
	89	16	16. Pripremiti i usvojiti Uredbu o izboru nosioca i postupku prethodnog izbora	K4-2009	RAT	MTPT	
	89	17	17. Pripremiti i usvojiti Uredbu o RUO (Reference Unbundling Offer), referentna ponuda za razdvajanje preduzeća	K3-2009	RAT	MTPT	
	89	18	18. Izraditi i realizovati detaljan sistem politika o cenama i tarifama	K3-2009	RAT	MTPT	
	89	19	19. Sprovesti rebalans tarifa od strane PTK	K3-2009	RAT	MTPT	
	89	20	20. Uspostaviti uslove za elektronsku trgovinu, elektronsku nabavku i primenu elektronskog potpisa	K2-2010	MTPT	MTI, MPS, PPRC i RTT	
	89	21	21. Sačiniti osnovni propis o zaštiti klijenata i poverljivosti korisnika usluga elektronske komunikacije	K4-2009	RAT	MTPT i MUP	
	89	22	22. Dovršiti i sprovesti nacionalnu strategiju za pristup bežičnoj infrastrukturi	K4-2009	RAT		
	90	0	90. Jačanje administrativnog kapaciteta regulatornog tela. Ojačati njegov položaj i obezbediti njegovu operativnu i finansijsku nezavisnost.				
	91	0	91. Obezbediti stabilno i održivo finansiranje rada Javnog servisa RTK, Nezavisne komisije za medije i Fonda za medije.				
			327 Finansijska kontrola				
	92	0	92. Nastaviti sa naporima na realizaciji javne i interne finansijske kontrole Strategije i relevantnih zakona kao osnove za ispunjenje srednjoročnih prioriteta u ovoj oblasti.				
	92	1	1. Sprovesti administrativno uputstvo br. 06/2007-UNIREF (Referentni broj za ubiranje prihoda i njihovu identifikaciju)	Kontinuirano	MEF		
	92	2	2. Praćenje sprovođenja AU br. 06/2007	Kontinuirano	MEF		
	92	3	3. Revidiranje svih administrativnih naređenja koje je izdao Trezor u cilju prilagodavanja promenama nastalim posle amandmana na LMPFA i druge zakone od uticaja na internu kontrolu trošenja javnih finansija	K3-2009	MEF		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	92	4	4. Unaprediti organizacionu i autorizacionu strukturu interne kontrole posle usvajanja amandmana na LMPFA	K3-2009	MEF			
	92	5	5. Decentralizovati potrošnju budžetskih organizacija na opštinskom nivou i od strane regionalnih budžetskih centara (npr. bolnice)	K4-2009	MEF	MLU		
	92	6	6. Obezbediti potpise ovlašćenih lica za potrošnju iz budžetskih opredeljenja (Službenik ovlašćen da odobri, finansijski službenik, službenik za preuzimanje zaduženja, službenik za potvrdu, službenik za nabavku)	Kontinuirano	MEF	Budžetska organizacija		
	92	7	7. Potvrditi potpise odgovornih lica prilikom obrade potrošnje, potvrditi potrebne dokumente (ugovore, fakture)	Kontinuirano	MEF	Budžetska organizacija		
	92	8	8. Nastaviti sa obukom službenika u agencijama na budžetu za vršenje interne kontrole javnih finansija	Kontinuirano	MEF	Budžetska organizacija		
			328 Statistika					
	93	0	93. Pojačati administrativni kapacitet Zavoda za statistiku i poboljšati njegovu operativnu i finansijsku nezavisnost. Obezbediti pouzdanost statističkih podataka uključujući i dobijanje kvalitetnih podataka od anketiranih sagovornika za Zavod za statistiku, blagovremeno i bez naknade.					
	93	1	1. Usvojiti Zakon o zvaničnim statističkim podacima za Kosovo	K2-2009	Skupština	MPS i KP		
	93	2	2. Sprovesti Zakon o zvaničnim statističkim podacima za Kosovo putem donošenja sekundarnih zakonskih propisa	Kontinuirano	ZSK			
	93	3	3. Povećati broj ljudskih resursa u proizvodnji statističkih podataka	K4-2012	ZSK			
	93	4	4. Obezbediti profesionalne obuke za ZSK i izgradnju njegovih kapaciteta (metodologija, praksa i metodi koje primenjuje EUROSTAT, uzorci, softverski programi i analize)	Kontinuirano	ZSK			
	93	5	5. Osnovati radne grupe za rad na određenim oblastima u cilju poboljšanja kvaliteta i tačnosti podataka	Kontinuirano	ZSK			
	94	0	94. Nastaviti sa izradom ekonomskih statističkih podataka i ubrzati razvoj socijalnih statističkih podataka.					
	94	1	1. Započeti sa registracijom stanovništva	K2-2009	MJS			
	94	2	2. Objaviti podatke za bruto domaći proizvod uz pristup potrošnje za godine 2005.-2006. (SUT)	K2-2009	ZSK	MFE, MTI, MPSSR, Carina i KKB		
	94	3	3. Objaviti podatke za bruto domaći proizvod uz pristup proizvodnje za godine 2005.-2006. (SUT)	K1-2009	ZSK	MFE, MTI, MPSSR, Carina i KKB		
	94	4	4. Strukturna anketa o preduzećima za 2007. godinu (prikupljanje podataka, logička kontrola, uključanje, obrada i analiza podataka)	K4-2009	ZSK	KABR i PUK		
	94	5	5. Objaviti Strukturnu anketu o preduzećima za 2007. godinu	K4-2009	ZSK			
	94	6	6. Prikupiti podatke o Indeksu cena proizvodnje za 2008. godinu	Kontinuirano	ZSK	KABR i PUK		
	94	7	7. Sačiniti statističke podatke o hotelskom poslovanju za 2008. godinu	Kontinuirano	ZSK	MTI i Kosovska policija		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva			
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija
94	8	8. Godišnje objavljivanje statističkih podataka za Indeks potrošačkih cena (IPC) i stope inflacije i statističkih podataka o spoljnoj trgovini za 2008. godinu	K3-2009	ZSK		
94	9	9. Prikupljati potrošačke cene i Indeks cena javne potrošnje (statistički podaci o inflaciji)	Kontinuirano	ZSK		
94	10	10. Objavljivati jednom mesečno statističke podatke o spoljnoj trgovini	Kontinuirano	ZSK	Carina	
94	11	11. Sprovesti i objaviti zaključke anketa sprovedenih u poljoprivrednim domaćinstvima za 2008. godinu i izvući statističke podatke o poljoprivredi	Kontinuirano	ZSK	MPŠSR	
94	12	12. Obaviti istraživanja iz agro-monetarne statistike (cene poljoprivredne opreme)	Kontinuirano	ZSK		
94	13	13. Obaviti istraživanja iz statistike o voćnjacima i vinogradima (cene poljoprivredne opreme)	Kontinuirano	ZSK		
94	14	14. Sačiniti statističke podatke iz zaštite okoline i objaviti ih svake dve godine	K4-2010	ZSK		
94	15	15. Obaviti i objaviti anketu o porodičnom budžetu (FBS) za 2008. godinu	K3-2009	ZSK		
94	16	16. Obaviti i objaviti anketu o radnoj snazi (LFS) za 2008. godinu	K2-2009	ZSK	MPS i MEF	
94	17	17. Izraditi i objaviti statističke podatke iz obrazovanja	K2-2009	ZSK	MONT i MTI	
94	18	18. Izraditi i objaviti statističke podatke iz sporta	K2-2009	ZSK	MKOS i MLU/Opštine	
94	19	19. Izraditi i objaviti statističke podatke iz kulture	K2-2009	ZSK	MKOS i MLU/Opštine	
94	20	20. Izraditi i objaviti statističke podatke iz zdravstva	K2-2009	ZSK	MZ i NHI	
94	21	21. Izraditi i objaviti statističke podatke iz sudske prakse	K2-2009	ZSK	MP	
94	22	22. Izraditi i objaviti statističke podatke iz socijalnog staranja	K2-2009	ZSK	MRSS	
		33 Pravda, sloboda i bezbednost				
		<i>331 Vize, kontrola granica, azil i migracije</i>				
95	0	95. Pojačati efikasnost kontrole prolaska lica na granicama i administrativnim granicama i pojačati delotvornost i javnost u radu službe za pograničnu policiju na državnim i administrativnim granicama.				1. IPA za 2007. godinu - Vladavina prava, Komponenta I - Granična policija 2. CARDS za 2006. godinu - Dalja
95	1	1. Napisati i dovršiti standardne procedure rada za graničnu kontrolu	K4-2008	MUP	MPŠSR, MUP/PK i Carina	Integrisana strategija za upravljanje državnim granicama
95	2	2. Trajan zadatak kontrole sezonskih prekograničnih prelaza	Kontinuirano	MUP		Zakon o upravljanju i kontroli državnim granicama
95	3	3. Unaprediti sistem uzimanja i obrade biometrijskih podataka	K3-2009	MUP		Zakon o putnim ispravama
95	4	4. Osnovati i pustiti u rad Agenciju za registraciju građana	K2-2009	MUP		MUP-ovo Funkcionalno preispitivanje
95	5	5. Uspostaviti zakonsku infrastrukturu za integrisano upravljanje granicama i kontrolu	K3-2009	MUP		Zakon o upravljanju i kontroli državnim granicama

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
95	6	6. Poboľšati infrastrukturu za IT i komunikacije	K1-2010	MUP		Plan rada Policije za 2009. godinu, MUP-ov Plan rada i naćelo IT sistema	
95	7	7. Poboľšati infrastrukturu objekata na granićnim prelazima	Kontinuirano	MUP		Plan rada Policije za 2009. godinu, MUP-ov Plan rada	
95	8	8. Revidirati Integrisanu strategiju za upravljanje drŹavnim granicama (IBMS)	K1-2009	MUP			
95	9	9. Napisati Akcioni plan za sprovođenje IBM Strategije	K1-2009	MUP			
95	10	10. Revidirati organizaciju Ministarstva unutrašnjih poslova u pogledu ovlašćenja za upravljanje granicama u skladu sa preporukama Evropske komisije	K4-2010	MUP			
95	11	11. Sprovesti Akcioni plan za realizaciju IBM Strategije	Kontinuirano	MUP			
95	12	12. Ustanoviti Izvršni odbor za integrisano upravljanje granicama	K2-2009	MUP			
95	13	13. Preduzeti zajednićku procenu pretnji i rizika u pogledu 'zelene granice' i granićnih prelaza, kanalisanih tako da omoguće distribuciju resursa u odnosu na rizike	K4-2008	MUP	MPŠSR, MUP/PK i Carina		
95	14	14. Nastaviti i razviti operativnu saradnju (ukljućujući obaveštajnu sluŹbu) između svih agencija koje rade na granici (Carinska sluŹba, fitosanitarna, sanitarna i veterinarska zašćita), redovno i na svim nivoima	Kontinuirano	MUP	MPŠSR, MUP/PK i Carina	IBM Strategija	
95	15	15. Obezbediti neophodnu opremu za jaćanje kontrole prolaska lica	K4-2009	MUP	PK	Projekat saradnje (twining) 2007	
95	16	16. Osmisliti osnovnu obuku za Pogranićnu policiju	K4-2008	MUP	Kosovska policijska akademija	Program obuke	
96	0	96. Pojaćati saradnju između agencija koje se bave upravljanjem drŹavnim i administrativnim granicama i organa susednih zemalja.					1. IPA za 2007. godinu - Vladavina prava, Komponenta I, Granićna policija
96	1	1. Revidirati Integrisanu strategiju za upravljanje drŹavnim granicama i napisati Akcioni plan za njeno sprovođenje	K1-2009	MUP			
96	2	2. Sprovesti Akcioni plan za realizaciju IBM Strategije	Kontinuirano	MUP			
96	3	3. Potpisati sporazume o prekogranićnoj saradnji sa Albanijom, Crnom Gorom, Makedonijom i drugim zemljama u regionu	K4-2009	MUP			
96	4	4. Potpisati protokole o prekogranićnoj saradnji sa Albanijom, Crnom Gorom, Makedonijom i drugim zemljama u regionu	K4-2009	MUP			
97	0	97. Ustanoviti prihvatilišta i objekte za prijem lica koja traŹe azil.					1. IPA za 2007. godinu - Vladavina prava, Komponenta III - Izgradnja prihvatnog centra za lica koja traŹe azil
97	1	1. Sagraditi novi centar za prijem lica koja traŹe azil	K4-2009	MUP	MPS, MOPP, MLU i MZ	Plan rada za 2009. godinu	
97	2	2. Pustiti u rad centre za lica koja traŹe azil	K1-2010	MUP		Plan rada za 2009. godinu	
97	3	3. Trajan zadatak obuke osoblja u pogledu pitanja koja se tiću azilanata i izbeglica, ukljućujući standarde i najbolju praksu iz komunitarnog prava EU	Kontinuirano	MUP		Plan obuke	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
97	4	4. Izraditi i unaprediti procedure za obradu zahteva u skladu sa Zakonom o strancima, Zakonom o licima koja traže azil, Zakonom o kontroli i nadzoru nad državnim granicama i u skladu sa relevantnim strategijama	K2-2009	MUP		Uredba 2005/15 o kretanju lica na Kosovo i sa Kosova	
97	5	5. Osnovati jedno funkcionalno telo za upravljanje Centrom za azil za sprovođenje politike o azilu i obradu slučajeva prisilnog povratka	K2-2010	MUP		Zakon o azilu, Plan rada za 2009. godinu	
98	0	98. Usvojiti zakon o migracijama u skladu sa evropskim standardima. Napisati Strategiju i Akcioni plan koji se odnose na migracije, rešavajući naročito pitanje readmisije i reintegracije lica vraćenih iz inostranstva.					
98	1	1. Napisati nacrt Zakon o azilu u saglasnosti sa komunitarnim pravom EU	K2-2008	MUP	Skupština, MP, MLU, MZ, MONT, MRSS i PK		
98	2	2. Usvojiti Zakon o azilu, u skladu sa komunitarnim pravom EU	K3-2008	MUP		Legislativna strategija	
98	3	3. Sprovoditi Zakon o azilu	Kontinuirano	MUP	Skupština, MP, MLU, MZ, MONT, MRSS i PK	Zakon o azilu	
98	4	4. Napisati nacrt Zakona o strancima	K2-2008	MUP	Skupština, MP, MLU, MZ, MONT, MRSS i PK		
98	5	5. Usvojiti Zakon o strancima	K3-2008	Skupština	MUP	Legislativna strategija	
98	6	6. Sprovoditi Zakon o strancima	Kontinuirano	MUP	Skupština, MP, MLU, MZ, MONT, MRSS i PK	Zakon o strancima	
98	7	7. Napisati nacrt Zakona o kontroli i nadzoru nad državnim granicama	K1-2008	MUP	Skupština, MPŠSR, MTPT, PK, Carina i APPK		
98	8	8. Usvojiti Zakon o kontroli i nadzoru nad državnim granicama	K2-2008	MUP		Legislativna strategija	
98	9	9. Sprovoditi Zakon o kontroli i nadzoru nad državnim granicama	Kontinuirano	MUP		Zakon o kontroli i nadzoru nad državnim granicama	
98	10	10. Napisati Strategiju za reintegraciju repatriisanih lica	K1-2008	MUP	MOPP, MLU, MRSS, MONT, MZ i KPA	Politika repatrijacije	
98	11	11. Izraditi Akcioni plan za sprovođenje Strategije za reintegraciju repatriisanih lica	K2-2008	MUP	MOPP, MLU, MRSS, MONT, MZ i KPA	Strategija za reintegraciju repatriisanih lica	
98	12	12. Sprovesti Strategiju i Akcioni plan za reintegraciju repatriisanih lica	Kontinuirano	MUP	MOPP, MLU, MRSS, MONT, MZ i KPA		
98	13	13. Napisati Strategiju i Akcioni plan u pogledu migracija	K3-2009	MUP			
98	14	14. Sprovesti Strategiju za migracije	Kontinuirano	MUP			
98	15	14. Podržati organe lokalne vlasti u cilju utvrđivanja mogućih donatora kroz razmenu najbolje prakse u procesu reintegracije, sa regionalnim zemljama i praksom EU	Kontinuirano	MLU	MUP i opštine	Politika repatrijacije i Strategija za reintegraciju repatriisanih lica	
98	16	15. Izraditi zajedničke projekte sa opštinama za dobrobit repatriisanih lica	Kontinuirano	MLU	MUP i opštine	Politika repatrijacije i Strategija za reintegraciju repatriisanih lica	
98	17	16. Koordinisati aktivnosti između institucija lokalnih i centralnih vlasti i donatora kroz definisanje budućih programa pomoći u procesu reintegracije	Kontinuirano	MLU	MUP i opštine	Politika repatrijacije i Strategija za reintegraciju repatriisanih lica	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	98	18	17. Vršiti nadzor nad napretkom koji se ostvaruje u pogledu sprovođenja strategije za reintegracije na nivou opština i pripreme za periodične izveštaje koji se podnose Vladi u cilju nenog informisanja o sprovođenju postupka reintegracije na opštinskom nivou	Kontinuirano	MLU	MUP i opštine	Politika repatrijacije i Strategija za reintegraciju repatriisanih lica
			332 Pranje novca				
	99	0	99. Pojačati kapacitet Jedinice za finansijske istrage u Kosovskoj policiji (KP), pri Direkciji za organizovan zločin. Obučiti specijalizovane tužioce i sudije. Usmeriti nadležnosti na oblast pranja novca u različitim uključenim institucijama.				1. CARDS za 2006. godinu - Borba protiv pranja novca, finansiranja terorizma, ekonomskog i finansijskog
	99	1	1. Usvojiti organizacionu strukturu Kosovske policije	K2-2009	MUP	PK	Zakon o policiji
	99	2	2. Preispitati administrativne zakone u kojima su definisane odgovornosti i mandati odnosnih nadležnih organa na suzbijanju finansijskog kriminala	K4-2009	MEF		Legislativna strategija 2009
	99	3	3. Pripremiti Nacrt zakona o suzbijanju pranja novca	K2-2009	MEF		
	99	4	4. Objediniti i razviti lokalne funkcije Kosovske policije za finansijski kriminal	K4-2009	MUP		
	99	5	5. Povećati broj zaposlenih u Jedinici za finansijske istrage pri Kosovskoj policiji	K4-2009	MUP	PK	Sadašnju strukturu usvojili su Sekcija za kriminal i šefovi KP
	99	6	6. Obučiti osoblje Jedinice za finansijske istrage pri Kosovskoj policiji	K4-2009	MUP	PK	Plan rada KP
	99	7	7. Razviti operativnu saradnju Jedinice za finansijske istrage pri Kosovskoj policiji sa drugim relevantnim i odgovornim zainteresovanim stranama u cilju borbe protiv pranja novca i suzbijanja	K4-2008	MUP	PK, FIC, Carina, PUK i KKB	Plan rada KP
	99	8	8. Snabdeti Jedinicu za finansijske istrage odgovarajućom opremom za rad prema njenim zaposlenima	K4-2008	MUP	PK	
	99	9	9. Obučiti sudije za specijalizovanu oblast pranja novca, finansijskog kriminala i trgovine ljudima, za sudije i tužioce koji rade na tim predmetima	K4-2009	SIK	PK	
	99	10	10. Osnovati operativnu grupu čiji je cilj da razjasni odgovornosti u oblasti pranja novca	K3-2008	Kabinet premijera	MUP, MP, MEF i FIC	
	99	11	11. Usvojiti Zakon o suzbijanju pranja novca	K4-2009	Skupština	MEF	Legislativna strategija
	99	12	12. Osnovati obaveštajnu jedinicu za finansijski kriminal	K4-2009	MEF		
			333 Droge				
	100	0	100. Izraditi Strategiju za suzbijanje droga i relevantni Akcioni plan za njeno sprovođenje. Dalje jačati lokalne kapacitete u delu koji se odnosi na istrage u vezi droge.				1. CAFAO, 2005 (Italija), usvajanje ovog projekta počinje u aprilu 2006. i završava se u aprilu 2009. godine
	100	1	1. Osnovati međuministarsku grupu za koordinaciju u cilju suzbijanja, istrage, edukacije, lečenja i borbe protiv narkomanije	K2-2008	MUP	MP, MZ, MONT, MRSS, MKOS, KJC i Carina	
	100	2	2. Sprovesti kapitalni projekat (poverljiv) o pravnom presretanju	K4-2008	MUP		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	100	3	3. obezbediti opremu i obuku za stručno osoblje da se angažuje na rešavanju trgovine drogama	K4-2009	MUP		Organizaciona struktura KP	
	100	4	4. Napisati i usvojiti Strategiju i Akcioni plan za droge	K2-2009	MUP	MP, MUP, MZ, MONT, MRSS, MKOS, KJC i Carina		
	100	5	5. Sprovoditi Strategiju i Akcioni plan za droge	Kontinuirano	MUP	MP, MUP, MZ, MONT, MRSS, MKOS, KJC i Carina		
	100	6	6. Osnovati međuministarsku grupu da koordiniše rad na izradi i sprovođenju Strategije	K3-2008	MUP			
	100	7	7. Povećati broj zaposlenog osoblja u Sektoru za istrage narkotičkih droga pri KP	K4-2009	MUP	PK	Organizaciona struktura	
			334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala					
	101	0	101. Usvojiti Zakon o policiji.					
	101	1	1. Usvojiti Zakon o policiji	K1-2008	Skupština	MUP	Ahtisarijev dokument o rešenju statusa	
	102	0	102. Poboljšati efikasnost u istrazi zločina. Usvojiti i sprovoditi zakonske propise da se osnuje KP i jačati njene istražne i kapacitete interne kontrole. Ojačati njeno rukovodstvo.					1. CARDS za 2005. godinu - Pomoć za Ministarstvo unutrašnjih poslova
	102	1	1. Sprovesti projekat na poboljšanju uslova u pritvorskim centrima	Kontinuirano	MUP			
	102	2	2. Obezbediti dovoljno opreme za Kriminalističku sekciju pri KP	K4-2008	MUP	PK	Budžetski plan za period 2008.-2010. godine	
	102	3	3. Obezbediti kao trajan zadatak obuku za policijske službenike u Kriminalističkoj sekciji, a naročito u oblasti sudske medicine	K4-2009	MUP	PK	Godišnji plan obuke	
	102	4	4. Sprovoditi Zakon o policiji	Kontinuirano	MUP	MRSS i MEF		
	102	5	5. Napisati sekundarne zakonske akte za sprovođenje Zakona o policiji	K1-2009	MUP	MEF, MRSS, MP i MZ		
	102	6	6. Sprovoditi sekundarne zakonske akte proistekle iz Zakona o policiji	Kontinuirano	MUP			
	103	0	103. Usvojiti Strategiju za smanjenje broja krivičnih dela i sprovesti je. Izraditi Strategiju za prikupljanje oružja, dopuniti i sprovesti u život zakonske propise o ručnom naoružanju.					
	103	1	1. Izraditi Strategiju i Akcioni plan o suzbijanju i smanjenju kriminaliteta	K3-2009	MUP	MLU, KP, MP, MLU, PK i APPK	Dokumenti MUP-a	
	103	2	2. Sprovesti Strategiju i Akcioni plan o suzbijanju i smanjenju kriminaliteta	Kontinuirano	MUP	KP, PK, Carina i APPK		
	103	3	3. Sprovesti Administrativno uputstvo o osnivanju i radu opštinskog saveta o bezbednosti u zajednici	Kontinuirano	Opštine			
	103	4	4. Napisati i usvojiti Nacrt zakona o ručnom oružju	K3-2009	MUP	KP, PK, Carina i APPK		
	103	5	5. Sprovesti zakonski propis o ručnom oružju	Kontinuirano	MUP	KP, PK, Carina i APPK		
	103	6	6. Napisati i usvojiti plan o prikupljanju oružja na Kosovu	K4-2010	MUP	KP, PK, Carina i APPK		
	103	7	7. Sprovesti plan o prikupljanju ručnog oružja na Kosovu	Kontinuirano	MUP			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	104	0	104. Ustanoviti jednu Strategiju i Akcioni plan za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma.				
	104	1	1. Napisati Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i i njegovo smanjenje	K4-2009	MUP	KP, MP, PK, Carina, APPK, PUK, FIC, Specijalni tužilac Kosova, Generalni revizor i ZSK	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
	104	2	2. Napisati Strategiju za borbu protiv terorizma	K4-2009	MUP	KP, MP, PK, Carina, APPK, PUK, FIC, Specijalni tužilac Kosova, Generalni revizor i ZSK	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
	104	3	3. Napisati Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala i njegovo smanjenje	K4-2009	MUP	KP i Carina	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
	104	4	4. Napisati Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv terorizma	K4-2009	MUP	KP i Carina	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
	104	5	5. Sprovoditi Akcioni plan za borbu protiv organizovanog kriminala i njegovo smanjenje	Kontinuirano	MUP		Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
	104	6	6. Sprovoditi Akcioni plan za borbu protiv terorizma	Kontinuirano	MUP		Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
	105	0	105. Dopršiti zakonski okvir koji se odnosi na borbu protiv organizovanog kriminala.				1. CARDS za 2006. godinu - institucionalna podrška u oblasti pravosuđa
	105	1	1. Usvojiti Nacrt zakona o amandmanima na Privremeni zakonik o krivičnom postupku Kosova	K4-2009	Skupština	MP	
	105	2	2. Usvojiti Nacrt zakona o amandmanima na Privremeni krivični zakonik Kosova	K4-2009	Skupština	MP	
	105	3	3. Usvojiti Nacrt zakona o amandmanima na Zakon o izvršenju krivičnih zakonskih sankcija	K3-2009	Skupština	MP	Legislativna strategija 2009
	105	4	4. Sprovoditi izmenjen i dopunjen Zakon o izvršenju krivičnih zakonskih sankcija	K2-2009	MP	MUP/PK i Služba za zavodske sankcije	Legislativna strategija 2009
	106	0	106. Dalje jačati lokalne kapacitete u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP.				
	106	1	1. Obezbediti obuku za policijsko osoblje u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP	K4-2009	MUP	PK	Plan za obuku službenika
	106	2	2. Razviti operativnu saradnju između Kosovske policije i drugih nadležnih činilAPPK u borbi protiv organizovanog kriminala i njegovo suzbijanje	K4-2009	MUP	MP, PK, Carina, PUK, FIC, Javni tužilac i KJC	Strateški plan KP za period 2008.-2010.
	106	3	3. Obezbediti u dovoljnoj meri Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala: a) Neobeležena vozila, b) Opremu za audio i video presretanje, c) IT opremu, GPS, i č) naočare za noćni vid.	K4-2009	MUP		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	107	0	107. Sprovesti Akcioni plan i ojačati zakonske odredbe i strukture u cilju efikasnije borbe protiv trgovine ljudima.				1. CARDS za 2005. godinu - Pomoć za Ministarstvo unutrašnjih poslova	
	107	1	1. Sačiniti idejni koncept za pisanje nacionalne strategije za borbu protiv trgovine ljudima	K1-2008	MUP			
	107	2	2. Napisati Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima	K3-2008	MUP	MRSS, KP, MP, MONT, MEF, MLU i PK	Kosovski krivični zakonik; UNMIK-ova Uredba 2001/4, od 11.02.2005 i AU br. 2005/3	
	107	3	3. Izraditi Akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima	K4-2008	MUP	MRSS, KP, MP, MONT, MEF, MLU i PK	Kosovski krivični zakonik; UNMIK-ova Uredba 2001/4, od 11.02.2005 i AU br. 2005/3 Akcioni plan i Strateški plan za period 2008.-2011. godine	
	107	4	4. Snabdeti regionalne jedinice potrebnim vozilima i opremom	K4-2009	MUP			
	107	5	5. Započeti sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima koja će da omogući jačanje kapaciteta u Direkciji za borbu protiv organizovanog kriminala pri KP	K4-2009	MUP	MRSS, KP, MP, MONT, MEF, MLU i PK	Strategija za period 2009.-2010. godine	
	107	6	6. Preispitati mehanizme saradnje između centralnih i regionalnih jedinica za borbu protiv trgovine ljudima	K2-2009	MUP	Kosovska policija	Akcioni plan i Strateški plan za period 2008.-2011. godine	
	107	7	7. Povećati broj žena među zaposlenim osobljem u jedinicama za borbu protiv trgovine ljudima	K2-2009	MUP	Policija	Akcioni plan i Strateški plan za period 2008.-2011. godine	
	107	8	8. Potpisati protokole o prekograničnoj saradnji sa Albanijom, Crnom Gorom, Makedonijom i drugim zemljama u regionu	K4-2009	MUP			
			335 Zastita licnih podataka					
	108	0	108. Napisati jedan sveobuhvatni zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa komunitarnim pravom, naročito sa Direktivom o zaštiti podataka (95/46/EC), i sprovesti ga. Ustanoviti jedno nezavisno nadzorno telo za zaštitu podataka, koje će da ima dovoljna ovlašćenja i dovoljne finansijske i ljudske resurse.					
	108	1	1. Usvojiti Zakon o zaštiti ličnih podataka	K2-2009	Skupština	MUP	Legislativna strategija	
	108	2	2. Sprovesti Zakon o zaštiti ličnih podataka	Kontinuirano	MUP	MP		
	108	3	3. Osnovati jedno nacionalno nadzorno telo za zaštitu ličnih podataka time što će da ima dovoljna ovlašćenja i dovoljne finansijske i ljudske resurse	K4-2009	MUP	Skupština	Zakon o zaštiti ličnih podataka	
			Srednjoročni prioriteti					
			10 Politički kriterijumi					

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
			11 Demokratija i vladavina prava				
			<i>113 Javna Administracija</i>				
	109	0	109. Nastaviti sa održivom reformom javne uprave uz poštovanje budžetskih ograničenja. Poboljšati kapacitete lokalne uprave za pružanje usluga svom telu na pravičan i delotvoran način.				
	109	1	1. Neprestano koordinisati i pratiti sprovođenje reforme javne uprave (PAR)	Kontinuirano	MJS		
	109	2	2. Usvojiti revidirani Akcioni plan za PAR	K2-2009	MJS		
	109	3	3. Nastaviti sa sprovođenjem PAR kroz ustanovljene mehanizme u redovno funkcionisanje radne grupe i radnih podgrupa na punoj realizaciji Akcionog plana za PAR	Kontinuirano	MJS		
	109	4	4. Podnositi redovne izveštaje o ostvarenim uspesima i nerešenim izazovima u procesu reforme javne uprave	Kontinuirano	MJS		
	109	5	5. Napisati jednostavne i razumljive procedure i uputstva u pogledu pružanja usluga građanima i poslovnim organizacijama koje obezbeđuju Vladine institucije i objaviti informatore o tim procedurama	Kontinuirano	MJS		
	109	6	6. Sprovesti Komunikacionu strategiju za reformu javne uprave	Kontinuirano	MJS		
	109	7	7. Reorganizovati direkcije u administraciji i ljudske resurse u svim opštinama na osnovu LLSG	K2-2009	Opštine	MLU	
	109	8	8. Proceniti sve potrebe za izgradnjom ljudskih resursa u svim opštinama	K4-2009	MLU	Opštine i KIPA	
	109	9	9. Instalirati široku mrežu preko interneta u MLU (WAN Network) i povezati sve opštine, da bi se moglo rukovati podacima u elektronskom obliku	K2-2010	MLU	Opštine	
	109	10	10. Napisati planove koji će da urede teritoriju opštine saglasno Zakonu o prostornom planiranju, u svrhu pružanja kvalitetnih usluga, i to: - plan opštinskog razvoja; - plan urbanog razvoja; i - urbanistički regulatorni plan	K3-2009	Opštine	MOPP i MLU	
	109	11	11. MLU i MEF treba da podrže opštine u pripremi svojih budžeta	Kontinuirano	MLU	MEF	
	109	12	12. Sačiniti jedan program za upoznavanje sa mogućnostima povećanja opštinskih prihoda	K4-2009	MLU	Opštine	Plan rada za 2009. godinu
	109	13	13. MLU treba da podrži opštine na utvrđivanju projekata i određivanju prioriteta za njih (PIP) i orijentaciju kod traženja mogućih donatora	Kontinuirano	MLU	Opštine, KP i MEF	
			<i>114 Pravosudni sistem</i>				
	110	0	110. Definisati i konsolidovati kompletan korpus zakona koji poštuje sva prava i interese svih zajednica, nadograđujući se na sve zakonske izvore koji su sada važeći na Kosovu.				
	110	1	1. Osnovati Konsultativni savet zajednica	K3-2008	Kabinet Predsednika	Skupština, KP i MZP	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	110	2	2. Održavati redovne sastanke Konsultativnog saveta zajednica	Kontinuirano	Kabinet Predsednika		
	110	3	3. Pripremiti i objaviti sažetak važećih zakonskih odredbi o pravima i interesima svih zajednica	K2-2008	Kabinet premijera	MZP	
	111	0	111. Izgraditi mehanizam za alternativno rešavanje sporova.				
	111	1	1. Usvojiti Nacrt zakona o posredovanju	K3-2008	Skupština	MP	Legislativna strategija
	111	2	2. Sprovoditi Zakon o posredovanju	Kontinuirano	MP	KJC, Kosovska advokatska komora i MRSS	Zakon o posredovanju
	111	3	3. Osnovati Komisiju za posredovanje	K2-2009	MP		Zakon o posredovanju
	111	4	4. Doneti Kodeks profesionalne etike u posredovanju	K4-2009	MP		Zakon o posredovanju
	111	5	5. Doneti sekundarne zakonske propise koji proističu iz Zakona o posredovanju, kao što je zakon o izdavanju dažbina što će da bude naplaćeno za postupak posredovanja	K4-2009	MP		Zakon o posredovanju
	111	6	6. Usvojiti Nacrt zakona o parničnom postupku	K3-2008	Skupština	MP	Zakon o posredovanju
	111	7	7. Sprovoditi Zakon o parničnom postupku	Kontinuirano	MP		
	111	8	8. Usvojiti Nacrt zakona o vanparničnom postupku	K3-2008	Skupština	MP	
	111	9	9. Sprovoditi Zakon o vanparničnom postupku	Kontinuirano	SSK	MP	
	111	10	10. Usvojiti Nacrt zakona o izvršnom postupku	K3-2008	Skupština	MP	
	111	11	11. Sprovoditi Zakon o izvršnom postupku	Kontinuirano	SSK		
	111	12	12. Nastaviti sa pravnim zastupanjem Vlade Kosova u svim pravnim postupcima	Kontinuirano	MP		
	112	0	112. Poboljšati zatvorski sistem uz posebnu pažnju posvećenu bezbednosti, kontroli, upravljanju, stručnoj obuci i planovima za reintegraciju, kao i stanju u kojem se nalaze zatvorski objekti.				
	112	1	1. Prestrukturisati Službu za zavodske sankcije sa aspekta vođenja i upravljanja kaznenim zavodima	K2-2008	MP	Služba za zavodske sankcije	
	112	2	2. Popuniti Jedinicu za prevoz zatvorenika	K4-2010	MP		
	112	3	3. Izgraditi kapacitete putem osoblja zaposlenog u Službi za zavodske sankcije Kosova	K4-2009	MP		Plan rada za 2009. godinu
			115 Borba protiv korupcije				
	113	0	113. Sačiniti sektorske akcione planove za borbu protiv korupcije i jačanje svesti o problemu korupcije među zaposlenima u javnoj upravi ali i u široj javnosti.				
	113	1	1. Pratiti sprovođenje nove Strategije za borbu protiv korupcije i novog Akcionog plana za borbu protiv korupcije	K4-2011	APPK	KP	Zakon o borbi protiv korupcije
	113	2	2. Unaprediti saradnju sa nadležnim institucijama u cilju prijavljivanja slučajeva korupcije APPK	Kontinuirano	APPK		Zakon o borbi protiv korupcije
	113	3	3. Ustanoviti mehanizme za saradnju sa javnim tužilaštvom	K4-2008	APPK	MP	Zakon o borbi protiv korupcije

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	113	4	4. Organizovati kampanje upoznavanja javnosti o suzbijanju i borbi protiv korupcije - najmanje dva puta godišnje	K4-2011	APPK	KP	Zakon o borbi protiv korupcije
	113	5	5. Organizovati obuke i debate u svim opštinama	K4-2009	APPK		Zakon o borbi protiv korupcije
	114	0	114. Uspostaviti evidenciju praćenja predmeta u borbi protiv korupcije.				
	114	1	1. Vlada da donese odluku o uspostavljanju 'Mehanizma za praćenje' što obuhvata i sporazum o usvajanju metodologije, vrste podataka i uključene institucije	K2-2008	Kabinet premijera		
	114	2	2. Sastaviti precizan spisak svih prijavljenih slučajeva korupcije od osnivanja APPK	K3-2008	APPK	MP, MUP, Javno tužilaštvo i sudovi	
	114	3	3. Pripremiti "Izveštaj o prethodnom statusu" i podneti ga Vladi uz puno objašnjenje za svaki slučaj ponaosob	K4-2008	APPK	MP, MUP, Javno tužilaštvo i sudovi	
	114	4	4. Vlada treba da podnese Skupštini izveštaj i plan o merama koje će da budu preduzete u borbi protiv korupcije	K1-2009	Kabinet premijera		
	114	5	5. Skupština i Vlada treba da se saglase da razmotre izveštaj o merama koje su bile preduzete u borbi protiv korupcije, na svaka tri meseca	K1-2009	Kabinet premijera		
			12 Ljudska prava i zaštita manjina				
			<i>121 Prava manjina, kulturna prava i zaštita manjina</i>				
	115	0	115. Obezbediti ekonomski održivu egzistenciju za manjinske zajednice i njihovo učešće u društvu bez izloženosti diskriminaciji, uz preduzimanje konkretnih mera koje treba da obezbede njihovu bezbednost i slobodu kretanja, kao i pravično pružanje usluga javnih službi i pristup tim službama.				
	115	1	1. Nastaviti sa procesom finansiranja projekata za pripadnike zajednica u cilju razvoja i integracije zajednica u kosovsko društvo	K4-2009	MZP		Plan rada za 2009. godinu
	115	2	2. Realizovati projekte koji rade na održivom povratku	K4-2010	MZP		Plan rada za 2010. godinu
	115	3	3. Stalna podrška i finansiranje kako individualnog tako i organizovanog povratka	K4-2011	MZP		Plan rada za 2011. godinu
	115	4	4. Organizovati sveobuhvatne kampanje sa zajednicama na Kosovu u cilju promovisanja ljudskih prava i međuetničkog dijaloga	Kontinuirano	MZP	KP	
	115	5	5. Organizovati informativne sastanke u svakoj od opština na Kosovu za sve zajednice	Kontinuirano	MZP	KP, MPS i MLU/Opštine	
	115	6	6. Izgraditi efikasan sistem pravnih i tehničkih službi koje treba da imaju uticaja na unapređenje položaja manjina u institucijama pravosuđa	Kontinuirano	MP		UNMIK-ova Uredba 2005/53 i Uredba 2006/25
	115	7	7. Osnovati i pustiti u rad mehanizam za sistematsko praćenje postupka prema pripadnicima manjina u institucijama pravosuđa	K2-2009	MP		UNMIK-ova Uredba 2005/53
	116	0	116. Sprovoditi Zakon o rodnoj jednakosti. Obezbediti da su prava žena uključena u glavne tokove u svim postojećim politikama i važećim zakonima.				
	116	1	1. Pratiti sprovođenje Zakona o rodnoj jednakosti	Kontinuirano	ARJ	KP	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	116	2	2. Izgraditi kapacitete osoblja zaposlenog u ARJ i strukturu rodne jednakosti na centralnom i na lokalnom nivou	Kontinuirano	ARJ			
	116	3	3. Uključiti službenike za rodna pitanja na centralnom i na lokalnom nivou u toku pisanja zakonskih nacrti i politika, i obavezati ministarstva i opštine na redovno dostavljanje izveštaja o sprovođenju politike rodne jednakosti	Kontinuirano	ARJ	MLU		
	116	4	4. Ministarstva i opštine treba da redovno dostavljaju izveštaje o sprovođenju politike rodne jednakosti	Kontinuirano	ARJ			
	116	5	5. Redovno dostavljati izveštaje u vezi sa CEDAW u pogledu primene politike o rodnoj jednakosti i poštovanju prava žena na Kosovu	Kontinuirano	ARJ			
	116	6	6. Zagovarati donošenje Zakona o rodnoj jednakosti putem informativnih kampanja i medija	Kontinuirano	ARJ			
	116	7	7. Sprovesti jedno istraživanje o nasilju nad ženama i nasilju u porodici	K3-2008	ARJ			
	116	8	8. Napisati Zakon o borbi protiv nasilja u porodici	K3-2009	ARJ		CEDAW, ZRJ, Uredba br. 2003/4, Izveštaj o nasilju u porodici	
	116	9	9. Napisati Strategiju o borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici	K3-2009	ARJ	MP, MUP i MRSS	CEDAW, ZRJ, Uredba br. 2003/4, Izveštaj o nasilju u porodici	
	116	10	10. Sprovoditi Strategiju o borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici	Kontinuirano	ARJ		Strategija o borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici	
	117	0	117. Izgraditi integrisanu politiku za konzervaciju kulturne baštine. Aktivno se angažovati na povećanju upoznatosti šire javnosti sa kulturnom baštinom i njenim poštovanjem.					
	117	1	1. Napisati integrisanu politiku za kulturnu baštinu u zemlji	K3-2009	MKOS	MOPP, MTI, MONT i MLU	Strategija za integrisanu konzervaciju	
	117	2	2. Usvajati na Vladi dokument o integrisanoj politici za kulturnu baštinu	K1-2010	MKOS		Zakon o zaštiti kulturne baštine, Zakon o specijalnim zaštitnim zonama, Zakon o specijalnom planiranju i Zakon o izgradnji	
	117	3	3. Osnovati jednu međuministarsku i opšte sektorsku radnu grupu za zaštitu kulturne baštine	K2-2009	MKOS	MOPP, MTI, MONT i MLU	Zakon o zaštiti kulturne baštine, Zakon o specijalnim zaštitnim zonama, Zakon o specijalnom planiranju i Zakon o izgradnji	
	117	4	4. Potpisati političku deklaraciju sa resornim ministarstvima o regionalnom razvojnom projektu kulturne i prirodne baštine	K2-2009	MKOS	MOPP, MTI, MONT i MLU	Regionalni program Saveta evrope za zaštitu kulturne i prirodne baštine u Jugoistočnoj Evropi	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	117	5	5. Podići nivo odseka za kulturnu baštinu na Službu pri MKOS	K4-2009	MKOS	MPS	Strategija za integrisanu konzervaciju - MKOS 2006
	117	6	6. Potpisati MoR sa MONT-om o uključivanju kulturne baštine u nastavne planove i programe	K3-2009	MKOS	MONT	Strategija za integrisanu konzervaciju - MKOS 2006
	117	7	7. Napisati Akcioni plan o stalnoj organizaciji i sprovođenju kampanja upoznavanja šire javnosti sa pitanjem kulturne baštine	K2-2009	MKOS		Strategija za integrisanu konzervaciju - MKOS 2006
	117	8	8. Organizovati "Dane evropske baštine"	K3-2009	MKOS		MKOS Plan rada za 2009. godinu
	117	9	9. Napisati Zakon o Velikoj Hoći	K4-2009	MKOS	MOPP, MLU i opština Orahovac	Zakon o specijalnim zaštitnim zonama
	117	10	10. Draft Zakon o Istorijskom centru u Prizrenu	K4-2009	MKOS	MOPP, MLU i opština Prizren	Zakon o specijalnim zaštitnim zonama
	117	11	11. Usvojiti Zakon o Velikoj Hoći i Zakon o Istorijskom centru u Prizrenu na Skupštini	K1-2010	Skupština	MKOS	Dodatak V Ahtisarijevog dokumenta o rešenju statusa
	118	0	118. Obezbediti da Kosovska katastarska agencija (KKA) i opštinske katastarske službe (OKS) pružaju javan i nediskriminatorni pristup svim imovinskim podacima i da imaju funkcionalne mehanizme za odgovornost u radu.				
	118	1	1. Izvršiti analizu funkcionalnosti KKA i nadležnih OKS i procenu potreba za njihovim efikasnijim radom	K1-2009	MJS	MLU/Opštine	
	118	2	2. Izgraditi kapacitete putem obuka iz odnosnih oblasti za tehničko i pravno osoblje u KKA i OKS	Kontinuirano	MJS	MLU/Opštine i KIPA	
	118	3	3. Pustiti u rad sistem vertikalnog i horizontalnog izveštavanja od strane KKA i OKS, tim redom	Kontinuirano	MJS	MLU/Opštine	
	118	4	4. Usvojiti Strategiju za katastar	K3-2009	MJS		
	118	5	5. Sprovoditi Strategiju za katastar	Kontinuirano	MJS		Strategija za katastar za period 2009.-2013. godine
	118	6	6. Uključiti postojeće katastarske usluge elektronskim putem na državni e-portal	K4-2009	MJS		
	118	7	7. Pratiti kupovinu i prodaju nepokretne imovine da bi se obezbedila uspešna prevencija prevarnih radnji prilikom uknjižbe promene vlasnika	Kontinuirano	MJS	MOPP i MLU	
			13 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze				
			<i>130 Regionalna pitanja i međunarodne obaveze</i>				
	119	0	119. Dalje jačanje regionalne i međunarodne saradnje, što obuhvata i oblast sprovođenja zakona, uključujući i prebacivanje osumnjičenih i osuđenih lica i uzajamnu pravnu pomoć.				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	119	1	1. Potpisati bilaterane sporazume sa mnogim zemljama o međunarodnoj krivično pravnoj pomoći i prebacivanju nadležnosti sa UNMIK-ovog Odeljenja za pravosuđe na Ministarstvo pravde (Odsek za međunarodnu pravnu saradnju)	Kontinuirano	MP			
			20 Ekonomski kriterijumi					
			<i>20 Ekonomski kriterijumi</i>					
	120	0	120. Dalje jačanje imovinskih prava, vladavine zakona i mogućnosti pristupa sudovima u cilju promovisanja povoljnog poslovnog okruženja.					
	120	1	1. Ustanoviti jedan mehanizam koordinacije između MP, KJC, MUP, MOPP i opština, u cilju zaštite imovinskih prava	K1-2009	MP	MUP, MOPP, MLU/Opštine i KJC		
	120	2	2. Objavljivati zahteve koji se odnose na privatnu, komercijalnu i poljoprivrednu imovinu i utvrditi odnosna vlasništva	K2-2009	KPA	Opštine i Courts Opštine	UNMIK-ovo Administrativno naređenje br. 2007/5	
	120	3	3. Verifikovati dokumentaciju i pripremiti zahteve za povraćaj dokumentacije kosovskoj Komisiji za imovinske zahteve	K4-2009	KPA	APPK	UNMIK-ovo Administrativno naređenje br. 2007/5, Zakon br. 03/L079 o izmeni i dopuni UNMIK-ove Uredbe br. 2006/50	
	120	4	4. Komisija da rešava po zahtevima, imovinski zahtevi, prva instanca	K4-2010	KPA		UNMIK-ove Uredbe br. 2006/10 i 2006/50	
	120	5	5. Izvršiti odluke o podeli imovine, javnoj prodaji, izbacivanju nelegalnog korisnika ili posredovanju	K2-2011	KPA	SHKP	Memorandum o razumevanju sa Kosovskom policijom i EULEX Policijom	
	120	6	6. Upravljati pvoerenom imovinom i primeniti plan davanja pod zakup	Kontinuirano	KPA	Opštine i MEF	UNMIK-ove Uredbe br. 2006/10 i 2006/50, UNMIK-ovo Administrativno naređenje br. 2007/5, Zakon br. 03/L079 o izmeni i dopuni UNMIK-ove Uredbe br. 2006/50	
	121	0	121. Izraditi Strategiju za privatizaciju, a prema potrebi i prestrukturiranje, preduzeća u javnoj svojini, u cilju jačanja korporativne uprave i boljeg poslovanja tih preduzeća i smanjenja subvencija za sektor preduzeća.					
	122	0	122. Osmisliti i sprovesti u život aktivne politike koje se tiču tržišta rada uz blisku saradnju sa lokalnim poslovnim zajednicama u cilju jačanja procesa usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, i povećanja udela stručne radne snage u ukupno raspoloživoj radnoj snazi.					1. IPA za 2007. godinu Obrazovanje na Kosovu: Multikulturalnost i Bolonjski proces

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	122	1	1. Izgraditi ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za kreiranje politike zapošljavanja u cilju pripreme konkretnih planova i projekata za zapošljavanje	K4-2009	MRSS	KIPA	Plan rada za 2009. godinu	
	122	2	2. Izgraditi ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za informacione statističke podatke i analizu tržišta rada	K4-2009	MRSS	KIPA	Akcioni plan za zapošljavanje omladine (2007.-2010.)	
	122	3	3. Napisati projekte koji će da povećaju stopu zaposlenosti za sledeće grupe: a) omladinu uzrasta od 18-39 godina; b) dugotrajno nezaposlena lica koja čekaju na posao duže od 12 meseci c) lica sa invaliditetom	K4-2009	MRSS		Akcioni plan za zapošljavanje omladine (2007.-2010.)	
	122	4	4. Pripremiti Memorandume o razumevanju za posredovanje kod sezonskog angažovanja radnika u inostranstvu	K3-2009	MRSS			
	122	5	5. Izraditi jednu srednjoročnu sektorsku strategiju za pekvifikaciju radne snage	K2-2009	MRSS		Akcioni plan za zapošljavanje omladine (2007.-2010.)	
	122	6	6. Graditi kapacitete putem obuke i poboljšanja radnih uslova u Centrima za stručnu obuku	K4-2010	MRSS		Strategija za stručno obučavanje za period 2005.-2008. godine	
	122	7	7. Saradivati sa spoljnim organizatorima obuke u cilju povećanja broja kvalifikovanih radnika	Kontinuirano	MRSS	KIPA		
	122	8	8. Izgraditi ljudske kapacitete putem zapošljavanja i obuke u Sektoru za kreiranje politika zapošljavanja u cilju pripreme konkretnih planova i projekata za zapošljavanje	K4-2009	MRSS	KIPA	Plan rada za 2009. godinu	
	122	9	9. Promovisati saradnju sa lokalnim poslovnim zajednicama u cilju povećanja njihovih zahteva za radnom snagom	K4-2009	MRSS	KIPA	Plan rada za 2009. godinu	
	122	10	10. Napisati zajedničke projekte koji imaju za cilj da povećanju potražnju za radnom snagom na tržištu rada u javnom i privatnom sektoru	K4-2009	MRSS	KIPA	Plan rada za 2009. godinu	
	123	0	123. Sprovesti odgovarajuće politike za povećanje kvantiteta i kvaliteta obrazovanja na svim nivoima.					
	123	1	1. Pratiti sprovođenje Strategije i Akcionog plana za pred-univerzitetsko obrazovanje	Kontinuirano	MONT	APPK	Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	2	2. Pratiti sprovođenje Strategije i Akcionog plana za visoko obrazovanje	Kontinuirano	MONT	UP i APPK	Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	3	3. Ustanoviti stepene obuke i obrazovanja na osnovu Evropskog kvalifikacionog okvira	K4-2009	MONT	MRSS, MZ, MTI, MEF i APPK	Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	4	4. Oceniti pred-univerzitetske nastavne planove i programe prema njihovoj usaglašenosti sa ostvarenjima modernih standarda i kvaliteta	K4-2010	MONT	APPK	Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	5	5. Ustanoviti odgovarajuće kriterijume za izdavanje licenci za rad nastavnicima	Kontinuirano	MONT	MLU/Opštine, MEF, UP i APPK	Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	123	6	6. Dati akreditaciju institucijama za visoko obrazovanje na Kosovu	K3-2009	MONT	UP i APPK	Strategija za visoko obrazovanje, MoR sa Austrijom, Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	7	7. Pratiti i proceniti sprovođenje AU	K3-2009	MONT	UP i APPK	Strategija za visoko obrazovanje, MoR sa Austrijom, Nacionalni kvalifikacioni okvir	
	123	8	8. Napisati administrativno uputstvo na osnovu politika o visokom obrazovanju koje je usvojio MONT	K2-2008	MONT	UP i APPK	Strategija za visoko obrazovanje, MoR sa Austrijom, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	9	9. Sprovesti administrativna uputstva na osnovu politika o visokom obrazovanju koje je usvojio MONT	K2-2009	MONT	UP i APPK	Strategija za visoko obrazovanje, MoR sa Austrijom, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	123	10	10. Povećati broj inače marginalizovanih kategorija i odrediti kvote za određene grupe	K2-2009	MONT	UP i APPK	Strategija za visoko obrazovanje, MoR sa Austrijom, Nacionalni kvalifikacioni okvir, Studija o opšte-sektorskom pristupu obrazovanju	
	124	0	124. Pojačati kapacitet za podnošenje izveštaja.					
	124	1	1. Proceniti konkurentnost u privatnom sektoru i staviti u funkciju jedan mehanizam koji će da promoviše investicije	K4-2009	MTI			
	124	2	2. Napisati i usvojiti Strategiju izvoza	K4-2009	MTI			
	124	3	3. Napraviti bazu podataka za izvoz prema sektorima koji izvoze i zemljama u koje se izvozi	K2-2008	MTI	Carina	API Plan rada	
	124	4	4. Periodično vršiti ažuriranje baze podataka o izvozu	K4-2009	MTI	Carina		
	124	5	5. Obezbediti obuke i seminare za lokalne poslovne zajednice u cilju promovisanja izvoza	K4-2009	MTI	KIPA i EChK		
	124	6	6. Izvršiti izbor nekih međunarodnih sajmova za učešće lokalnih proizvođača na njima	K3-2009	MTI	EChK	Zakon o stranim investicijama	
	124	7	7. Promovisati lokalne resurse putem organizacije dveju međunarodnih konferencija sa spoljnim investitorima	K4-2009	MTI		API Plan rada	
	124	8	8. Pregovorima postići povećanje broja sporazuma za garanciju investicija u zemljama CEFTA kao što su Hrvatska, Crna Gora, BiH, Moldavija i Srbija	K3-2009	MTI		API Plan rada	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
			30 Evropski standardi				
			31 Unutrašnje tržište				
			<i>311 Slobodno kretanje robe</i>				
			125. Nastaviti sa približavanjem novih i globalnih pristupa i starog pristupa direktiva.				
125	0						
125	1	1. Izvršiti procenu potreba za obučavanjem osoblja koje radi na sprovođenju Direktiva o novom pristupu	K3-2009	MTI			
125	2	2. Napisati Administrativno uputstvo o betonskim građevinama	K2-2008	MTI			Zakon o građevinskim proizvodima br. 02/L-14
125	3	3. Napisati Administrativno uputstvo o generatorima	K2-2009	MTI			Zakon o građevinskim proizvodima br. 02/L-14
125	4	4. Ovlastiti određena tela za procenu usaglašenosti	K4-2009	MTI			
125	5	5. Osnovati Institut za građevinski materijal	K4-2009	MTI			
125	6	6. Sprovoditi Zakon o građevinskim proizvodima	Kontinuirano	MTI			
125	7	7. Obučiti službenike za poznavanje tehničkih pravila o građevinskim materijalima	K4-2009	MTI			
125	8	8. Napisati Administrativno uputstvo o "Elektromagnetskoj kompatibilnosti"	K4-2009	MTI			Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20
125	9	9. Napisati Administrativno uputstvo o "Bezbednosti igračka"	K2-2009	MTI			Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20
125	10	10. Napisati Administrativno uputstvo o "Električnim dizalicama"	K2-2008	MTI			Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20
125	11	11. Napisati Administrativno uputstvo o "Liftovima"	K4-2009	MTI			Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20
125	12	12. Napisati Administrativno uputstvo o "Opremi koja radi na gas"	K3-2009	MTI	MER		Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20
125	13	13. Napisati Administrativno uputstvo o "Sigurnosti lične zaštitne opreme"	K4-2009	MTI			Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i procenu njihove usaglašenosti br. 02/L-20
126	0		126. Usvojiti preostale evropske standarde (ENs).				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	126	1	1. Osnovati tehničke komisije za one standarde koje zainteresovane strane najviše traže	Kontinuirano	MTI			
	126	2	2. Izraditi Strategiju za razvoj sistema standardizacije	K4-2009	MTI			
	126	3	3. Sprovesti Strategiju za razvoj sistema standardizacije	Kontinuirano	MTI			
	126	4	4. Napraviti bazu podataka za standardizaciju	K2-2009	MTI			
	126	5	5. Članstvo KSA u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju (ISO/IEC i CEN/CNLC)	Kontinuirano	MTI			
	126	6	6. Usvojiti standarde, uz davanje prioriteta usaglašenim standardima	Kontinuirano	MTI			
	126	7	7. Napisati katalog za standarde (na CD, na papiru, na internet sajtu)	K4-2009	MTI			
	127	0	127. Ustanoviti strukturu za nadzor nad tržištem.					1. CARDS za 2006. godinu 'institucionalna podrška za Ministarstvo trgovine i industrije'
	127	1	1. Zaposliti više osoblja za Centralnu tržišnu inspekciju, sa 12 na 14, i prestrukturirati sadašnju organizacionu mapu	K4-2008	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1, Zakon o turističkoj i hotelijerskoj delatnosti br. 2004/ 16	
	127	2	2. Zaposliti 9 regionalnih inspektora u sektoru građevinskih proizvoda za nadzor nad tržištem u sektoru industrije i metrologije u cilju početka rada nadzora nad tržištem u ovom sektoru	K1-2010	MTI			
	127	3	3. Zaposliti dva tržišna inspektora	K2-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
	127	4	4. Osnovati novu jedinicu - Jedinicu za bezbednost proizvoda	K1-2010	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
	127	5	5. Zaposliti nove inspektore u opštinskim inspekcijama	K2-2009	Opštine	MLU, MTI i MEF	Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1 i drugi zakoni i podzakonska akta, Zakon o metrologiji br. 02/L-34	
	127	6	6. Organizovati obuke za inspektore da bi se na taj način povećala efikasnost i sprovođenje zakona u ovoj oblasti	Kontinuirano	MTI	KIPA	Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1, Zakon o metrologiji br. 02/L-34	
	127	7	7. Napisati Administrativno uputstvo o trgovinskim knjigama	K2-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
	127	8	8. Napisati i usvojiti Nacrt zakona o tržišnoj inspekciji	K3-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
	127	9	9. Napisati Administrativno uputstvo o konfiskovanju robe i imovine i njihovom čuvanju	K2-2009	MTI		Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	
	127	10	10. Poboľjšati komunikaciju sa građanima putem otvaranja slobodnih linija za komunikaciju	K2-2009	MTI	MPS	Zakon o tržišnoj inspekciji br. 02/L-1	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
			<i>313 Carine i oporezivanje</i>					
	128	0	128. Nastaviti sa približavanjem poreskih i carinskih zakonskih propisa sa pravnim propisima EU. Dalje jačati administrativni kapacitet poreske i carinske službe za potrebe sprovođenja zakona i borbe protiv korupcije, borbe protiv prekograničnog kriminala i utaje poreza.					1. CARDS za 2006. godinu - Podrška za Integrisano upravljanje granicama. 2. CARDS za 2006. godinu - 'Sveobuhvatna obuka za policijsku službu za borbu protiv međunarodnog kriminala i omogućavanja kretanja lica i robe' 3. CARDS za 2006. godinu - "Podrška za Carinu i fiskalna pomoć.
	128	1	1. Neprestano vršiti praćenje propisa komunitarnog prava u cilju izmena i dopuna zakonskih propisa o carini	Kontinuirano	Carina	MEF i PUK		Postojeći zakonski propisi o carini, EU uredbe i direktive
	128	2	2. Obavljati stalnu obuku osoblja kad dođe do izmena zakonskih propisa o carini	Kontinuirano	Carina			Plan i program obuke
	128	3	3. Sprovoditi amandmane na zakonske propise o carini	Kontinuirano	Carina			Postojeći zakonski propisi o carini, EU uredbe i direktive
	128	4	4. Sprovoditi srednjoročnu Strategiju za KC u borbi protiv korupcije, protiv prekograničnog kriminala i utaje poreza	Kontinuirano	Carina	MUP/PK, PUK i javni tužilac		DK Okvirna operativna strategija; MoR sa pratećim institucijama
	128	5	5. Neprestano unapređivati komunikaciju i saradnju sa carinskim službama susednih zemalja na centralnom i na lokalnom nivou u cilju borbe protiv prekograničnog kriminala	Kontinuirano	Carina	MEF i PUK		Memorandumi o saradnji sa zemljama u regionu
	128	6	6. Potpisati i realizovati sporazume o saradnji sa državama, koji su od zajedničkog interesa u cilju sprečavanja korupcije, prekograničnog kriminala i utaje poreza	Kontinuirano	Carina			
	128	7	7. Stalno učestvovati u regionalnim i međunarodnim inicijativama i konferencijama na temu borbe protiv korupcije, falsifikovanja i organizovanog kriminala	Kontinuirano	Carina	KP		
	128	8	8. Sprovesti u delo preporuke, koje su bile usvojene konsenzusom na međunarodnim konferencijama, naročito na polju borbe protiv korupcije, falsifikovanja i organizovanog kriminala	K4-2009	Carina	PUK		
	128	9	9. Ponovo razmotriti poreske propise u državi u cilju njihovog usaglašavanja sa poreskim propisima u EU	Kontinuirano	PUK	MEF		
	128	10	10. Povećati upoznatost službenika sa etikom na radnom mestu i kodeksom ponašanja	Kontinuirano	PUK			Stratešk plan za period 2007.-2010. godine
	128	11	11. Poboľjšati identifikaciju onih koji ne prijavljuju poreze i onih koji su prestali da prijavljuju poreze	K2-2010	PUK			Stratešk plan za period 2007.-2010. godine

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	128	12	12. Poboljšati rukovanje informacionim sistemom	Kontinuirano	PUK		Stratešk plan za period 2007.-2010. godine
	128	13	13. Poboljšati sisteme zasnovane na riziku	K4-2009	PUK		Stratešk plan za period 2007.-2010. godine
			314 Javne nabavke				
	129	0	129. Obezbediti da pravila o javnoj nabavci efikasno primenjuju kako organi koji sklapaju ugovor tako i pravna lica na svim nivoima, uključujući i putem razvoja operativnih sredstava, pružanjem obuke i jačanjem administrativnog kapaciteta.				1. IPA za 2007. godinu 'Primena evropskih standarda za javne nabavke' 2. IPA za 2007. godinu 'Podrška
	129	1	1. Redovan nadzor nad aktivnostima nabavke od strane organa koji sklapaju ugovor u pogledu primene odredaba Zakona o javnim nabavkama (ZJN) na Kosovu i pravilima koje donese PPRC	Kontinuirano	RKJN		ZJN i Poslovnik o radu PPRC
	129	2	2. Doneti preporuke i predloge za preduzimanje mera od strane nadležnih organa u slučajevima postojanja kršenja procedure nabavke	Kontinuirano	RKJN		ZJN i Poslovnik o radu PPRC
	129	3	3. osmisliti prikladnu metodologiju za izveštavanje	K4-2009	RKJN		ZJN i Poslovnik o radu PPRC
	129	4	4. Izgraditi administrativne kapacitete PPRC-a putem zapošljavanja osoblja za nadzor i za praćenje aktivnosti nabavke od strane organa koji sklapaju ugovor kroz povećanje broja osoblja	Kontinuirano	RKJN		ZJN i Poslovnik o radu PPRC
			315 Intelektualna vlasnička prava				
	130	0	130. Nastaviti jačanje na polu sprovođenja imovinskih prava po osnovu intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, u skladu sa srednjoročnom strategijom.				
	130	1	1. Usvojiti srednjoročnu strategiju za uspostavljanje sistema zaštite intelektualne svojine	K4-2009	MTI		Plan rada za 2009. godinu
	130	2	2. Potvrditi autorsko pravo pravnih lica na osnovu zakona	K2-2010	MKOS		
	130	3	3. Izgraditi kapacitete potvrđenih pravnih lica na osnovu zakona	K4-2010	MKOS	UP	Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
	130	4	4. Saradivati sa sudovima, Carinom, tržišnom inspekcijom, opštinskom inspekcijom i KP u cilju zaštite industrijske svojine	Kontinuirano	MTI	MP, MLU/Opštine, MUP/PK, KJC i Carina	
	130	5	5. Promovisati prava po osnovu industrijske svojine na Kosovu putem povećanja upoznatosti sa autorskim pravom i srodnim pravima	K2-2009	MTI	MKOS	
	130	6	6. Usvojiti Zakon o topografiji inegrisanih kola	K4-2009	Skupština	MTI	
	130	7	7. Pokrenuti realizaciju projekta o tehničkoj pomoći za Kancelariju za intelektualnu svojinu (IPO)	K2-2009	MTI		
			316 Zapošljavanje i socijalna politika				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	131	0	131. Jačanje administrativnog kapaciteta inspekcija rada.				
	131	1	1. Usvojiti amandane na Zakon br. 2002/9 o Kosovskoj inspekciji rada (Zakon br. 03/L-017 o amandmanima na Zakon o inspekciji rada br. 2002/9)	K1-2009	Skupština	MRSS	Legislativna strategija
	131	2	2. Sprovoditi Zakon br. 2002/9 o inspekciji rada na Kosovu	K2-2009	MRSS		
	131	3	3. Usvojiti administrativno uputstvo da bi se sprovodio Zakon br. 2002/9 o inspekciji rada u cilju primene odredaba člana 25. UNMIK-ove Uredbe br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu	K1-2009	MRSS	PK	
	131	4	3. Sprovoditi administrativno uputstvo za primenu Zakona br. 2002/9 o inspekciji rada u cilju primene odredaba člana 25. UNMIK-ove Uredbe br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu	K2-2009	MRSS		
	131	5	5. Obučiti inspektore o profesionalnom obavljanju dužnosti u skladu sa evropskim standardima	Kontinuirano	MRSS	KIPA	Godišnji plan rada Izvršne agencije za inspekciju
	131	6	6. Zaposliti 10 novih inspektora rada	K1-2010	MRSS		Zakon br. 2003/19 bezbednosti na radu, zaštiti zdravlja zaposlenih i radnom okruženju
	131	7	7. Osnovati nove administrativne jedinice u centru Izvršne agencije za inspekciju rada	K4-2009	MRSS		UNMIK-ova Uredba br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu
	131	8	8. Opremiti inspektore rada neophodnim sredstvima za rad u skladu sa Međunarodnom konvencijom br. 81	K4-2010	MRSS		Plan rada za 2009. godinu
			317 Obrazovanje i istraživanje				
	132	0	132. Jačati mehanizme za garanciju kvaliteta u sektoru obrazovanja.				1. IPA za 2007. godinu 'Stručna obuka i sistem garancije kvaliteta
	132	1	1. Organizovati zaposlene sa nastavnim osobljem (filozofija primenjenih nastavnih planova i programa, saveti, uputstva, itd.)	K4-2009	MONT		
	132	2	2. Saradivati sa Centrom za garanciju kvaliteta pri UP i inicirati osnivanje sličnih kancelarija u svim institucijama visokog obrazovanja (IVO) na Kosovu	Kontinuirano	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje
	132	3	3. Saradnja kosovske Agencije za akreditaciju i DHE sa Centrom za garanciju kvaliteta pri UP i sa svim sličnim kancelarijama u IHE na Kosovu	Kontinuirano	MONT		
	132	4	4. Izraditi proces druge akreditacije za sve IVO	K2-2009	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje, Plan rada za 2009. godinu
	132	5	5. Izgraditi profesionalne kapacitete inspektora obrazovanja	Kontinuirano	MONT		Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	132	6	6. Organizovati radionice u oblasti inspekcije	Kontinuirano	MONT		
	132	7	7. Izvršiti inspekciju u javno privatnim obrazovnim institucijama na Kosovu	Kontinuirano	MONT		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	132	8	8. Vršiti nadzor i sprovoditi zakone i podzakonska akta, uključujući i one koji uređuju škole	Kontinuirano	MONT		
	132	9	9. Pratiti i procenjivati primenu zakona	Kontinuirano	MONT		Zakon o inspekciji, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje 2007.-2017. godine
	132	10	10. Dati preporuke kod slučajeva kršenja zakona	Kontinuirano	MONT		Zakon o inspekciji, Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje 2007.-2017. godine
	132	11	11. Pružiti stručno mišljenje za Institut za pedagoške studije	K4-2009	MONT	UP	
	133	0	133. Nastaviti sa naporima na povezivanju stručnog obrazovanja i obuke u sektoru visokog obrazovanja sa tržištem rada i ekonomskim potrebama.				
	133	1	1. Usvojiti nastavni plan i program za pred-univerzitetsku stručnu obuku prema potrebama tržišta rada	Kontinuirano	MONT	MRSS i EChK	Strategija za pred-univerzitetsko obrazovanje
	133	2	2. Usvojiti nastavni plan i program za univerzitetsku stručnu obuku prema potrebama tržišta rada	Kontinuirano	MONT	MRSS i EChK	Strategija za visoko obrazovanje
	133	3	3. Napisati administrativno uputstvo o kriterijumima za akreditaciju profesionalnih visokih škola	K1-2009	MONT		
	133	4	4. Pratiti i sprovoditi Zakon o radu i Zakon o stručnoj obuci	Kontinuirano	MONT	MRSS i UP	Zakon o radu i Zakon o stručnoj obuci
	133	5	5. Jačati saradnju i koordinaciju sa malim i srednjim preduzećima	Kontinuirano	MONT	MRSS, MTI i EChK	
	134	0	134. Promovisati regionalnu saradnju na polju visokog obrazovanja.				
	134	1	1. Sprovesti Memorandum o razumevanju sa Albanijom	Kontinuirano	MONT	UP	Memorandumi o razumevanju
	134	2	2. Sprovesti Memorandum o razumevanju sa Makedonijom	Kontinuirano	MONT	UP	Memorandumi o razumevanju
	134	3	3. Sprovesti Memorandum o razumevanju sa Turskom	Kontinuirano	MONT	UP	Memorandumi o razumevanju
	134	4	4. Sprovesti Memorandum o razumevanju sa Hrvatskom	Kontinuirano	MONT	UP	Memorandumi o razumevanju

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	135	0	135. Početi sa kreiranjem politike koja pogoduje istraživanju.				CARDS projekti: 1. Podrška za obrađivanje poljoprivrednog zemljišta (Datum početka 2006. godina) 2. Strategija lokalnog razvoja (Datum početka 2007. godina, realizuje BDPA) 3. Tehnička pomoć i obuka za podršku lokalnoj zajednici za korišćenje i upravljanje poljoprivrednim zemljištem na održiv način (Maj 2007. - Maj 2009.)
	135	1	1. Napisati administrativno uputstvo o osnivanju QITT	K4-2008	MONT		Strategija za visoko obrazovanje
	135	2	2. Osnovati i početi sa radom QITT	K2-2009	MONT		Strategija za visoko obrazovanje
	135	3	3. Pokrenuti proceduru za preispitivanje Zakona o naučnoj i istraživačkoj delatnosti	K4-2009	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje
	135	4	4. Finansirati izdavanje jedne publikacije sa naučnim radovima i finansirati pomoć za objavljivanje naučnih magazina	Kontinuirano	MONT	UP	Strategija za visoko obrazovanje
	135	5	5. Osnovati i početi sa radom Nacionalnog naučnog saveta	K1-2009	MONT	Skupština	Zakon o naučnoj i istraživačkoj delatnosti
	135	6	6. Osnovati jednu radnu grupu za pisanje Nacionalne strategije za naučni razvoj	K2-2009	MONT		
	135	7	7. Napisati Nacionalnu strategiju i program za nauku	K2-2009	MONT		Zakon o naučnoj i istraživačkoj delatnosti
	135	8	8. Obezbediti održivo partnerstvo sa različitim donatorima da bi se time obezbedila finansijska podrška za naučne projekte i izgradnju ljudskih resursa	Kontinuirano	MONT		
	135	9	9. Uključivanje u Evropsku istraživačku zonu	Kontinuirano	MONT		Strategija za visoko obrazovanje i Zakon o naučnoj i istraživačkoj delatnosti
			32 Sektorske Politike				
			<i>322 Poljoprivreda I Ribarstvo</i>				
	136	0	136. Izraditi politiku i regulatorni okvir za podršku ekonomski održive zemljišne reforme. Podržati zaštitu poljoprivrednog zemljišta od neplanskog urbanističkog razvoja.				
	136	1	1. Usvojiti Zakon o poljoprivredi i seoskom razvoju	K4-2009	Skupština	MPŠSR	
	136	2	2. Nastaviti rad na Programu konsolidacije zemljišta	K4-2009	MPŠSR		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	136	3	3. Obezbediti dodatne grantove finansiranjem preko KKB da bi se podržali pojedinci koji rade na modernizaciji staklenih bašti, voćnjaka, vinograda, poljoprivredne mehanizacije i stočnog fonda (mleka, mesa)	K4-2009	MPŠSR		
	136	4	4. Nastaviti sa porškom za seoske savetodavne službe i za učešće akreditovanih NVO putem korišćenja sredstava iz KKB za davanje saveta poljoprivrednicima da bi se omogućila konsolidacija zemljišta i modernizacija poljoprivrednih domaćinstava	K4-2009	MPŠSR		
	136	5	5. Nastaviti sa porškom za investicije na sistemu navodnjavanja (na primarnom, sekundarnom i na nivou domaćinstava) korišćenjem sredstava iz KKB, i sa podrškom za one koji vrše navodnjavanje i za udruženja potrošača vode	K4-2009	MPŠSR		
	136	6	6. Uspostaviti početnu strukturu koja će da prethodi Agenciji za naplatu	K4-2009	MPŠSR		
	136	7	7. Revidirati Plan razvoja poljoprivrede i sela (ARDP) sa perioda 2007.-2012. na period 2009.-2013. godine	K1-2009	MPŠSR		
	136	8	8. Ustanoviti telo za upravljanje ARDP	K1-2009	MPŠSR		
	136	9	9. Pustiti u rad Jedinicu za sprovođenje ARDP	K1-2009	MPŠSR		
	136	10	10. Stvoriti informacioni sistem zemljišnih resursa da bi se omogućila ekonomski održiva zemljišna reforma	K4-2010	MPŠSR		
	136	11	11. Napisati Nacrt zakona o komasaciji zemljišta	K3-2010	MPŠSR		Plan rada za 2009. godinu
	136	12	12. Napisati i usvojiti Strategiju za ekonomski održivu zemljišnu reformu na Kosovu	K4-2010	MPŠSR		
	136	13	13. Usvojiti i sprovesti Strategiju za uređenje zemljišta	K3-2009	MPŠSR		
	136	14	14. Sprovesti Zakon o poljoprivrednom zemljištu time što će se povezati sa Zakonom o prostornom planiranju, Zakonom o zaštiti okoline, Zakonom o izgradnji i Zakonom o postupku prema bespravno podignutim objektima	Kontinuirano	MPŠSR	MOPP, Opštine	
	136	15	12. Osnovati kancelariju za konsolidaciju zemljišta pri MPŠSR koja će da bude zadužena za upravljanje i nadzor nad procesom konsolidacije zemljišta	K3-2008	MPŠSR		
	136	16	16. Doneti AU br. 41/2006 o promeni namene poljoprivrednog zemljišta	Kontinuirano	MPŠSR	MOPP, MLU/Opštine	
	136	17	17. Reaktivirati Međuministarski koordinacioni odbor za upravljanje zemljištem	K4-2009	Kabinet premijera	MOPP, MPS i opštine	
	136	18	18. Ustanoviti bazu podataka o zemljištu uključujući zemljište pod komasacijom i zaključke iz dokumentacije	K2-2008	MPŠSR	MOPP, APPK, Opštine, Courts Opštine	
	136	19	19. Definisati katastarske opštine i područja koji će da budu uvršteni u projekat zemljišne regulacije	K2-2008	MPŠSR	MLU/Opštine	
	136	20	20. Potpisati Memorandume o razumevanju sa opštinama za sprovođenje projekta zemljišne regulacije	K3-2008	MPŠSR	MLU/Opštine	
	136	21	21. Pustiti u rad opštinske komisije za zemljišne regulacije, prema predlogu opštinskih skupština	K4-2008	MPŠSR	MLU/Opštine	
	136	22	22. Nastaviti sa dobrovoljnim procesom zemljišne konsolidacije	Kontinuirano	MPŠSR	MLU/Opštine	
	136	23	23. Informativna kampanja za vlasnike zemljišta o tekućem projektu zemljišne regulacije	K3-2008	MPŠSR	MLU/Opštine	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	136	24	24. Pripremiti standardne ugovore za zakup zemljišta	K4-2008	MPŠSR	MEF	
	136	25	25. Reaktivirati Međuministarsku radnu grupu za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od zagađenja	K4-2009	Kabinet premijera	MPŠSR, MOPP, MZ, MER	
	137	0	137. Proceniti usaglašenost poljoprivrednih firmi koje proizvode hranu sa shodnim zahtevima EU i pripremiti jedan program za poboljšanje kvaliteta u tim društvima.				
	137	1	1. Osnovati radne grupe da napišu program o unapređenju agro- firmi koje proizvode hranu	K4-2009	KAVH	MZ, MOPP, MPŠSR, Nacionalni institut za zdravlje	
	137	2	2. Sačiniti program o unapređenju agro- firmi koje proizvode hranu prema shodnim zahtevima EU	K4-2010	KAVH	MZ, MOPP, MPŠSR, Nacionalni institut za zdravlje	
	137	3	3. Sprovesti u delo program o unapređenju agro- firmi koje proizvode hranu	Kontinuirano	KAVH	MZ, MOPP, MPŠSR, Nacionalni institut za zdravlje	
	138	0	138. Započeti radnje na efikasnoj kontroli domaće biljne proizvodnje, a naročito za proizvode za koje EU postavlja specifične zahteve.				
	138	1	1. Napisati Zakon o proizvodnji i obradi duvana	K3-2009	MPŠSR		Plan rada za 2009. godinu
	138	2	2. Izmeniti i dopuniti Zakon br. 02/L-122 o organskoj poljoprivredi	K2-2009	MPŠSR		Plan rada za 2009. godinu
	138	3	3. Napisati podzakonske akte sa spiskova: I /A, II/ A i IV/ A o biljkama i biljnim proizvodima, uključujući specifične zahteve EU	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka
	138	4	4. Napisati Administrativno uputstvo o sadržini, obrascu i načinu čuvanja registara proizvoda za proizvođače, prerađivače, uvoznike, distributere i skladištare biljaka	K4-2008	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka
	138	5	5. Napisati Administrativno uputstvo o utvrđivanju teritorije pos posebnim nadzorom	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka
	138	6	6. Napisati Administrativno uputstvo o proglašenju zaštićenih zona	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka
	138	7	7. Napisati Administrativno uputstvo o definiciji oblika i sadržine biljnih pasoša	K4-2009	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka
	138	8	8. Napisati Administrativno uputstvo o sprečavanju pojave i širenja šetnih biljnih organizama	K1-2010	MPŠSR		Zakon o zdravlju biljaka
	138	9	9. Sprovesti podzakonske akte o sprečavanju pojave i širenja šetnih biljnih organizama	Kontinuirano	MPŠSR		
	138	10	10. Izgraditi ljudske kapacitete i laboratorijsku infrastrukturu u Kosovskom poljoprivrednom institutu	Kontinuirano	MPŠSR	Kosovski poljoprivredni institut	
	138	11	11. Obučiti poljoprivredne proizvođače o korišćenju i primeni pesticida (10 obuka)	K3-2009	MPŠSR	UP	
	138	12	12. Obučiti prodavce poljoprivrednih farmaceutskih sredstava koji rade na uvozu i trgovini o pesticidima (5 obuka)	K3-2009	MPŠSR	UP	
	139	0	139. Izgraditi zdravu strukturu za upravljanje šumskim fondom, naročito u pogledu bespravne seče i šumske krađe i borbe protiv šumskih požara.				
	139	1	1. Napisati Strategiju za razvoj šumskog fonda na Kosovu za period 2009.-2013. godine	K1-2009	MPŠSR	MOPP	

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	139	2	2. Napisati Plan upravljanja šumskim fondom za 22 od ukupno 82 ekonomske jedinice za period 2008.-2011. godine	K4-2011	MPŠSR			
	139	3	3. Sprovoditi Plan upravljanja šumskim fondom za upravne jedinice	Kontinuirano	MPŠSR	MLU i opštine		
	139	4	4. Izmeniti i dopuniti Zakon o šumama	K2-2009	MPŠSR	KP i Skupština		
	139	5	5. Sprovesti u delo 6 preporuka Skupštine Kosova u pogledu održivog upravljanja šumama	Kontinuirano	MPŠSR		Zakon o šumama br. 2003/23	
	139	6	6. Transformisati Kancelarije KFA u Regionalne šumske direkcije	K3-2008	MPŠSR	MLU		
	139	7	7. Graditi kapacitete putem zapošljavanja profesionalnog osoblja i obuke za 28 inženjera šumarstva i omogućiti post-diplomske studije za 6 lica	K4-2010	MPŠSR			
	139	8	8. Definirati lovne lokacije od posebnog interesa	K2-2010	MPŠSR	MOPP i MLU/Opštine	Zakon o lovu br. 02/L-53	
	139	9	9. Ponovo pošumiti područja stradala u požarima i pošumljavati otvorena područja	Kontinuirano	MPŠSR	MOPP i MLU/Opštine		
	139	10	10. Zaštita šuma od bespravne seče u saradnji sa Kosovskom policijom i Kosovskim tužilaštvom	Kontinuirano	MPŠSR	MP, MUP/PK, KJC i MLU/Opštine		
	139	11	11. Čuvati šume od požara	Kontinuirano	MPŠSR			
	139	12	12. Izdati licence za rad preduzećima koja se bave obradom drvne građe	Kontinuirano	MPŠSR			
	139	13	13. Izdati licence za rad ekonomskim organizacijama koje se bave korišćenjem šuma	Kontinuirano	MPŠSR			
	139	14	14. Medijska kampanja za zaštitu šuma	K4-2009	MPŠSR	IMC		
	139	15	15. Napisati program za lečenje područja pogođenih oblastima i pletnih organizmima	Kontinuirano	MPŠSR	MOPP i KPA		
			323 Životna sredina					
	140	0	140. Preduzeti mere za implementaciju prostornog planiranja					
	140	1	1. Proglasiti amandmane na Zakon o prostornom planiranju	K4-2008	MŽSPP			
	140	2	2. Napisati Zakon o osnivanju specijalnih zaštićenih zona	K1-2008	MŽSPP	MKOS i MLU/Opštine		
	140	3	3. Predstaviti Zakon o osnivanju specijalnih zaštićenih zona preko opština na Kosovu	K2-2009	MŽSPP	MKOS/Opštine		
	140	4	4. Napisati Zakon o Istorijskom centru u Prizrenu	K4-2009	MŽSPP	MKOS, MLU, IMM i SO Prizren	Zakon br. 03/L-39 o specijalnim zaštićenim zonama	
	140	5	5. Napisati Zakon o Velikoj Hoči	K4-2009	MŽSPP	MKOS, MLU, IMM i SO Orahovac	Zakon br. 03/L-39 o specijalnim zaštićenim zonama	
	140	6	6. Pripremiti brošuru sa tehničkim informacijama o specijalnim zaštićenim zonama	K4-2009	MŽSPP		Zakon br. 03/L-39 o specijalnim zaštićenim zonama	
	140	7	7. Predstaviti Zakon o amandmanima na prostorno planiranje	K2-2009	MŽSPP	MLU i opštine	Zakon br. 03/L-106 o amandmanima na Zakon o specijalnom planiranju br. 2003/14	
	140	8	8. Izmeniti i dopuniti AU o profesionalnom ispitivanju radi dodelice za rad u oblasti prostornog planiranja	K2-2009	MŽSPP			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	140	9	9. Izmijeniti i dopuniti AU o uslovima za lokacije, dobijanju urbanističke dozvole i urbanističke licence	K2-2009	MŽSPP			
	140	10	10. Napisati AU o bazi podataka za prostorno planiranje	K4-2009	MŽSPP	MPS		
	140	11	11. Napisati AU o objektima važnim za Kosovo, za koje će MOPP da izda urbanističke licence	K2-2009	MŽSPP			
	140	12	12. Sačiniti prostorni plan za nacionalni park "Šar-planina".	K2-2009	MŽSPP	MPŠSR i opštine		
	140	13	13. Osnovati Savet za prostorno planiranje na centralnom nivou	K2-2009	MŽSPP			
	140	14	14. Osnovati Savet stručnjaka za prostorno planiranje na opštinskom nivou	K2-2009	Opštine	MOPP i MLU		
	140	15	15. Formirati opštinske jedinice za opštinsko planiranje u 7 glavnih centara na Kosovu	K3-2009	Opštine	MOPP		
	140	16	16. Obezbediti obuku za rad na Geografskom informacionom sistemu (GIS)	K2-2010	MŽSPP	MPS		
	140	17	17. Uspostaviti mrežu baze podataka u GIS	K2-2010	MŽSPP			
	140	18	18. Izraditi norme i standarde za prostorno planiranje	K1-2011	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
	140	19	19. Napisati tehnička pravila za izgradnju	K4-2011	MŽSPP	MTI, MUP i MTPT		
	140	20	20. Definisati standarde i norme za toplotnu izolaciju (energetski kod)	K2-2008	MŽSPP	MER i MTI		
	140	21	21. Dovršiti zakonsku osnovu za primenu normi za uštede električne energije	K4-2009	MŽSPP	MER i MTI		
	140	22	22. Organizovati profesionalne ispite i ispite za dovijanje licence za rad u oblasti prostornog planiranja i izgradnje	K2-2010	MŽSPP	MONT i UP		
	140	23	23. Izraditi Plan upravljanja Nacionalnim parkom "Šar-planina"	K4-2010	MŽSPP			
	140	24	24. Pojačati rad inspekcije za prostorno planiranje	Kontinuirano	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
	140	25	25. Pojačati rad inspekcije za izgradnju	Kontinuirano	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju	
	140	26	26. Saradnja Inspekcija sa policijom, sudovima i drugim nadležnim organima	Kontinuirano	MŽSPP			
	141	0	141. Jačati institucionalni kapacitet Ministarstva za okolinu i prostorno planiranje, poboljšati koordinaciju rada među administrativnim organima zaduženim za pitanja u vezi sa zaštitom okoline.					
	141	1	1. Pojačati strukturu MOPP-a predviđenu u organizacionoj mapi za još 20 radnih mesta	K1-2010	MŽSPP			
	141	2	2. Koordinisati rad sa opštinama za realizaciju nadležnosti koje proističu iz važećih zakona kao i inspeksijski nadzor od strane MOPP-a i opština	Kontinuirano	MŽSPP	Opštine		
	141	3	3. Obučiti osoblje u pravnoj službi za usaglašavanje domaćih propisa sa pravnim propisima EU	Kontinuirano	MŽSPP			
	141	4	4. Obučiti inspekciju iz MOPP-a kao i opštinsku ekološku inspekciju	Kontinuirano	MŽSPP	MLU/Opštine		
	141	5	5. Obučiti one koji sačinjavaju licence (ekološke, vodoprivredne, urbanističke, građevinske)	K2-2010	MŽSPP			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	141	6	6. Obučiti opštinske službenike za sprovođenje ekoloških pravnih propisa u svim opštinama	K3-2009	MŽSPP	MLU	
	141	7	7. Obučiti osoblje iz Službe za vode da upravljaju rečnim koritima	K1-2010	MŽSPP		
	141	8	8. Eliminirati slučajeve sukoba zakonske infrastrukture sa resornim ministarstvima	Kontinuirano	MŽSPP		
	142	0	142. Usmeriti pitanja zaštite okoline u glavne tokove sektorskih politika, naročito u sektoru energetike i transporta.				
	142	1	1. Primeniti član 4. Direktive o očuvanju divljih ptica, 79/409/EEC time što će se ta Direktiva transponovati u izmenjen i dopunjen Zakon o zaštiti prirode	K4-2009	MŽSPP	MER	
	142	2	2. Utvrditi područja IBA (važne ptičje habitate) na Kosovu	K4-2009	MŽSPP	MER	
	142	3	3. Proglasiti IBA područja i sprovesti zaštitu istih	K2-2010	MŽSPP	MER	
	142	4	4. Izraditi prostorni plan za zaštićenu zonu "Područje novog rudnika"	K4-2009	MŽSPP		Zakon br. 2003/14 o prostornom planiranju
	142	5	5. Formirati opšte-sektorske radne grupe sa zadatkom za sprovođenje zakonske propise koji se tiču zaštite okoline	K2-2010	MŽSPP	MLU, MER, MTPT i opštine	
			324 Transportna politika				
	143	0	143. Preduzeti mere za poboljšanje bezbednosti na putevima.				
	143	1	1. Proceniti i analizirati sprovođenje Zakona o bezbednosti na putevima	K3-2010	MTPT	MUP/PK	
	143	2	2. Napisati Strategiju za poboljšanje bezbednosti na putevima	K2-2009	MTPT	MUP/PK, MONT, MP i MZ	
	143	3	2. Pripremiti Akcioni plan za sprovođenje Strategije za povećanje bezbednosti na putevima	K4-2008	MTPT	MUP/PK, MONT, MP i MZ	
	144	0	144. Planirati i sprovesti u delo održavanje i rehabilitaciju transportne infrastrukture, uključujući izgradnju nove infrastrukture putem javno privatnih partnerstava, ako bude potrebno.				
	144	1	1. Sprovesti program za održavanje i rehabilitaciju putne mreže na Kosovu	Kontinuirano	MTPT		
	144	2	2. Realizovati strateške projekte na putnim pravcima 6 i 7	Kontinuirano	MTPT		
	145	0	145. Izraditi i sprovesti jednu multi modalnu strategiju.				
	145	1	1. Sprovesti Strategiju za multi-modalni transport	Kontinuirano	MTPT		
			325 Energija				
	146	0	146. Izgraditi zakonodavni i regulatorni okvir za podsticanje javno privatnih partnerstava i mešovitih investicija u sektoru energetike u skladu sa zaključcima iz studije o generisanju investicija.				
	146	1	1. Revidirati postojeće zakonske propise u cilju podsticanja javno privatnih partnerstava u sektoru energetike	K4-2009	MER		

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	146	2	2. Izraditi neophodne primarne zakonske propise u cilju podsticanja javno privatnih partnerstava u sektoru energetike	K4-2011	MER	MOPP, MEF, MRSS, KP, MLU/Opštine KEK, RTE, ICMM i KOPST	
	146	3	3. Napisati Zakon o prirodnom gasu	K4-2008	MER		
	146	4	4. Usvojiti Zakon o prirodnom gasu	K2-2009	Skupština	MER	
	146	5	5. Sprovoditi Zakon o prirodnom gasu	Kontinuirano	MER		
	146	6	6. Dovořiti regulatorni okvir u skladu sa događajima u sektoru energetike	K4-2011	ERO	MER i KOPST	
	147	0	147. Dodatno poboljšati učinak kompanije koja proizvodi električnu energiju i integrisati je na regionalnom tržištu energije.				
	147	1	1. Promeniti prelazna tržišna pravila koja je usvojio RTE	K4-2011	KOPST	ERO i MER	
	147	2	2. Organizovati javnu prodaju prenosnih kapacitete spojivih sa internetom	K1-2010	KOPST	ERO	
	147	3	3. Podržati KOPST u realizaciji mehanizma CBT / ITC (Prekogranična trgovina / Među TSO naknada za tranzit)	K4-2010	MER	KOPST, RTE i KEK	
	147	4	4. Stalno učešće u mehanizmima regionalnog bilansa	Kontinuirano	KOPST	ERO	
	147	5	5. Sprovesti projekat za SCADA/EMS (nadzorna kontrola i prikupljanje podataka / sistem upravljanja energijom)	K2-2011	KOPST	MER, KEA	
	147	6	6. Realizovati projekat od OHL 400 kV, Kosovo - Albanija	K2-2011	KOPST	Vlada	
	147	7	7. Realizovati Paket projekat 400/110 kV - Peć III	K4-2010	KOPST	Vlada	
	147	8	8. Realizovati projekat Uroševac 2- 400/110 kV	K3-2011	KOPST	MER, MEF i EK	
	147	9	9. Povećati kapacitete na mreži od 110 kV	K3-2011	KOPST		
	147	10	10. Uvesti KOPST kontrolnu (regulatornu) zonu	K4-2009	KOPST	Vlada	
	147	11	11. Članstvo KOPST-a u ENTSO-E (Evropska mreža prenosnih sistema operatora električne energije)	K4-2009	KOPST	Vlada	
	147	12	12. Sagraditi 400 KV Inter-konekcijsku liniju Kosovo - Makedonija	K4-2012	KOPST	Vlada	
	147	13	13. Izgraditi ljudske resurse u KOPST-u	K1-2011	KOPST		KOPST Plan razvoja ljudskih resursa, Projektni zadatak za projekat EK o tehničkoj pomoći, Projektni zadatak za projekat tehničke pomoći (očekuje se da će ga finansirati Svetska banka)
			326 Informaciono društvo i mediji				
	148	0	148. Uskladiti se sa regulatornim okvirom i sprovesti zakonske propise o elektronskim komunikacionim mrežama i uslugama u cilju stvaranja otvorenijeg i konkurentnijeg ambijenta i u cilju jačanja položaja i operativne i finansijske nezavisnosti Regulatornog tela za telekomunikacije (RTT).				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva					
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument	
	148	1	1. Analizirati protivurečnosti između odredaba Zakona o telekomunikacijama i Zakona o medijima i Komisiji za radio-difuzne emitere	K2-2009	MTPT	NKM i RTT		
	148	2	2. Izmieniti i dopuniti Zakon o telekomunikacijama i Zakon o medijima i komisiji za radio-difuzne emitere na osnovu zaključaka iz obavljene analize	K4-2009	MTPT	NKM i RTT		
	148	3	3. Podržati profesionalne kapacitete sa finansijskog aspekta radi postizanja efikasnog rada u Regulatornom telu	K2-2009	RAT			
	148	4	4. Puno jačanje RTT u povećanju broja profesionalnog osoblja (sektor komunikacija, planiranje frekvencija, inspekcija)	K1-2010	RAT			
	148	5	5. Puno jačanje RTT za praćenje, upravljanje i realizaciju funkcija koje se odnose na spektar frekvencija	K4-2008	RAT	MTPT, OFM i NKM		
	148	6	6. Stvoriti prikladne kategorije za izdavanje licenci za rad, autorizaciju i registraciju i uputstva da se pređe sa sadašnjeg režima na režim kategorija prema licenci ili registraciji i autorizaciji	K2-2010	RAT	MTPT		
	148	7	7. Usvojiti Projektni opis i zadatak za rad RTT, uključujući usvajanje njegovog osnovnog statuta, dovršavanje organizacione mape i prestrukturiranje direktiva	K3-2009	RAT	MTPT		
	148	8	8. Napisati opis poslova za osoblje i izraditi kadrovske planove	K4-2008	RAT	MTPT		
	148	9	9. Napisati uredbu o pravu na putanju za licencirane operatore za pružanje telekomunikacionih usluga	K2-2010	RAT	MTPT		
			327 Finansijska kontrola					
	149	0	149. Uz koordinaciju rada Ministarstva finansija, izraditi i sprovesti načela decentralizovane menadžerske odgovornosti za rad i za funkcionalno nezavisnu unutrašnju reviziju u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom u EU kroz donošenje povezanih zakonskih propisa i uz odgovarajuće administrativne kapacitete.					
	149	1	1. Napisati AU o radu Jedinica za unutrašnju (internu) reviziju (JIR)	K3-2009	MEF			
	149	2	2. Napisati AU o uspostavljanju sistema zapošljavanja i izdavanja licenci za rad za ovlašćene interne revizije	K4-2009	MEF			
	149	3	3. Ažurirati pravila o internoj reviziji: - Priručnik za internu reviziju - Etički kodeks - Statut JIR	K1-2009	MEF			
	149	4	4. Praćenje i ocena rada svih JIR u budžetski finansiranim agencijama	Kontinuirano	MEF			
	149	5	5. Ministar treba da predstavi izveštaj o radu interne revizije Skupštini	K2-2009	MEF			
	149	6	6. Usvojiti Zakon o internoj reviziji	K3-2009	Skupština	MEF		
	149	7	7. Napisati podzakonske akte za primenu Zakona o internoj reviziji	K1-2009	MEF			
	149	8	8. Osnovati i pustiti u rad Komisija za internu reviziju u skladu sa zakonom	K4-2009	MEF			
	149	9	9. Napisati pravila za rad Komisija za internu reviziju	K2-2008	MEF			

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	149	10	10. Napisati pravila za rad Centralnog usaglašavanja Jedinica za internu reviziju	K1-2010	MEF		
	149	11	11. Stvoriti sistem za stalnu profesionalnu obuku za internu reviziju	K2-2010	MEF		
	149	12	12. Pratiti i proceniti rad Jedinica za internu reviziju u budžetski finansiranim agencijama	Kontinuirano	MEF		
	149	13	13. Sprovesti Strategiju za obavljanje interne revizije u institucijama Kosova	Kontinuirano	MEF		
	150	0	150. Jačati operativni kapacitet kao i finansijsku i operativnu nezavisnost institucije Generalne revizije. Moraju se pratiti i primeniti njen preporuke.				
	150	1	1. Izmeniti i dopuniti novi Zakon o instituciji Generalne revizije (IGR) na Kosovu	K4-2009	IGR	Vlada i Skupština	
	150	2	2. Povećati broj zaposlenog osoblja u Kancelariji Generalne revizije do 100% - što je porast od 20% za godinu, za period od pet godina	K4-2012	IGR	Vlada i Skupština	
	150	3	3. Profesionalno potvrđivanje (sertifikacija): 20% revizorskog osoblja u Kancelariji Generalne revizije dobijaju međunarodne sertifikate	K4-2011	IGR	Vlada i Skupština	
	150	4	4. Uspostaviti partnerstvo sa institucijama generalne revizije u cilju daljeg jačanja sposobnosti IGR i prenosa stečenih znanja i iskustava sa jedne iskusne revizorske institucije iz jedne od država članica EU	K3-2009	IGR	Vlada i Skupština	
	150	5	5. Obezbediti da sva budžetska tela podnose Akcione planove	Kontinuirano	IGR	Vlada i Skupština	
	150	6	6. Voditi registar svih preporuka koje je dala revizija za svako pravno lice i pratiti sprovođenje tih preporuka	Kontinuirano	IGR	Vlada i Skupština	
			328 Statistika				
	151	0	151. Povećati saradnju i koordinaciju rada unutar kosovskog statističkog sistema, izgraditi kvalitetan sistem upravljanja i dokumentacije, i standardizovati postupke za proizvodnju i distribuciju statističkih podataka.				
	151	1	1. Osnovati Savet za statistiku	K2-2010	ZSK		
	151	2	2. Osnovati Stručnu grupu	K2-2010	ZSK		
	151	3	3. Razmenjivati statističke informacije sa svim nadležnim činiocima	Kontinuirano	ZSK		
	151	4	4. Izgraditi kapacitete za povezivanje informacione tehnologije između ZSK i drugih institucija	K4-2011	ZSK	Vlada	
	151	5	5. Osnovati GIS (Geografski informacioni sistem).	Kontinuirano	ZSK		
	151	6	6. Standardizovati proizvodnju statističkih podataka u skladu sa zahtevima EUROSTAT-a	K4-2010	ZSK		
	151	7	7. Izgraditi kapacitete putem prikladnih obuka u oblasti rukovanja statističkim podacima	Kontinuirano	ZSK		
	151	8	8. Povećati kontrolu u svim fazama istraživanja	Kontinuirano	ZSK		
	151	9	9. Izgraditi kapacitete putem obuka za osoblje ZSK-a na temu statističke kodifikacije	K4-2010	ZSK		
			33 Pravda, sloboda i bezbednost				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
			331 Vize, kontrola granica, azil i migracije				
	152	0	152. Dalje jačati kapacitet Direkcije za granice, azil i migracije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dalje jačati operativni kapacitet granične policije na državnim i administrativnim granicama u Kosovskoj policiji.				1. IPA za 2007. godinu - Vladavina prava, Komponenta I - Granična policija 2. CARDS za 2006. godinu - Dalja
	152	1	1. Izgraditi kapacitete Direkcije za granice, azil i migracije putem povećanja broja odnosnog osoblja	K4-2009	MUP		Plan rada za 2009. godinu
	152	2	2. Obezbediti dovoljno radnog prostora za Direkciju za granice, azil i migracije	K4-2009	MUP		Plan rada za 2009. godinu
	152	3	3. Obezbediti stalnu obuku za osoblje Direkcije za granice, azil i migracije kao i za osoblje KP - Direkcije za strance	K4-2009	MUP		Plan rada za 2009. godinu
	152	4	4. Sačiniti planove za operativnu saradnju MUP-ove Direkcije za granice, azil i migracije sa KP - Graničnom policijom	K4-2008	MUP	PK	Zakon o kontroli i nadzoru nad državnim granicama, Zakon o strancima, Zakon o azilu i Strategija za IBM
	152	5	5. Usvojiti novu organizacionu strukturu MUP-a, konkretno, osnivanje i rad Agencije za azil	K2-2009	MUP		Preporuke za funkcionalno preispitivanje
	152	6	6. Izgraditi kapacitete putem obuka za osoblje Granične policije	K4-2009	MUP	Kosovska policijska akademija	Program obuke
	152	7	7. Obezbediti dovoljno opreme za Graničnu policiju	K4-2010	MUP		
	152	8	8. Pogledati aktivnost br. 99.1	NA*	NA*		
			333 Droge				
	156	0	156. Obezbediti međuagencijsku i međunarodnu saradnju, čime će se u znatnoj meri povećati ostvareni rezultati u borbi protiv trgovine drogama.				1. IPA za 2007. godinu - Vladavina prava, Komponenta I - Granična policija. 2. CARDS za 2006. godinu - Dalja podrška za Integrisano upravljanje granicama.
	156	1	1. Potpisati sporazume o saradnji sa susednim i regionalnim zemljama i šire	K2-2010	MUP	MP, PK i Carina	MUP i mandat KP
	156	2	2. Stalno razvijati operativnu saradnju sa nadležnim službama susednih zemalja	Kontinuirano	MUP	MP, PK i Carina	
	156	3	3. Učešće na seminarima i konferencijama i u međunarodnim operativnim grupama	Kontinuirano	MUP	PK	
	156	4	4. Operacionalizacija jednog operativnog mehanizma između KPS, Carine, Agencije za borbu protiv korupcije, PUK, tužilaštva, pravosuđa i nadležnih institucija na borbi protiv švercovanja droge	K4-2009	MUP	Carina, APPK, PUK i javni tužilac	Strateški plan MUP-a za period 2007.-2010. godine
			334 Policija/ Borba protiv organiziranog kriminala				

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	153	0	153. Sprovesti i ažurirati Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma.				1. CARDS za 2005. godinu - Borba protiv pranja novca, finansiranja terorizma i ekonomskog i finansijskog kriminala
	153	1	1. Sprovesti Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma na osnovu Akcionog plana	K1-2010	MUP	MP, PK, KP, Carina, APPK, PUK, FIC, Kosovski specijalni tužilac, Generalni revizor i ZSK	
	153	2	2. Revidirati Strategiju i neprestano je prilagođavati novim okolnostima	Kontinuirano	MUP	MP, PK, KP, Carina, APPK, PUK, FIC, Kosovski specijalni tužilac, Generalni revizor i ZSK	
	153	3	3. Izgraditi kapacitete KP-e za sprovođenje te Strategije	K4-2010	MUP	PK, PUK, Carina, FIC, Javni tužilac, KJC i APPK	Strateški plan KP za period 2008.-2010. godine
	154	0	154. Jačati lokalne kapacitete za istrage u predmetima i aktivnostima organizovanog kriminala.				
	154	1	1. Izgraditi kapacitete osoblja putem obuke za borbu protiv organizovanog kriminala	K4-2009	MUP	KP, PK, Carina i APPK	Strateški plan KP 2008-2012
	154	2	2. Obezbediti neophodnu opremu za borbu protiv organizovanog kriminala	K4-2009	MUP	KP, PK, Carina i APPK	
	154	3	3. Obezbediti dovoljno radnog prostora da bi se postigla efikasnost na radu	K4-2010	MUP	KP, PK, Carina i APPK	
	155	0	155. Jačati pravosudne kapacitete za krivično gonjenje i suđenje u predmetima organizovanog i finansijskog kriminala.				1. CARDS za 2005. godinu - Borba protiv pranja novca, finansiranja terorizma i ekonomskog i finansijskog kriminala
	155	1	1. Modifikovati obrazac statističkog izveštavanja tako da se obezbedi davanje preciznih, kvalitetnih i iscrpnih statističkih podataka, bilo da se podnose mesečno ili dnevno	K4-2009	SSK	MP	Strateški plan za period 2007.-2010. godine
	155	2	2. Povećati broj sudija koji sude u predmetima organizovanog i finansijskog kriminala	K4-2009	SSK	Vlada i Skupština	KJC analiza
	155	3	3. Izvršiti analizu u cilju definisanja potrebnog broja administrativnog osoblja u sudovima	K4-2009	SSK		Strateški plan za period 2007.-2012. godine
			335 Zastita licnih podataka				
	157	0	157. Sprovesti Zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa komunitarnim pravom i obezbediti efikasno praćenje i izvršenje.				
	157	1	1. Isprovođenje Zakona o zaštiti ličnih podataka	Kontinuirano	Nacionalno nadzorno telo za zaštitu podataka		Zakon o zaštiti ličnih podataka

Br.	PEE	Aktivnost	Prioritet evropskog partnerstva				
			Aktivnost	Rok	Odgovorna institucija	Prateća institucija	Postojeći projekti/ Referentni dokument
	157	2	2. Stvaranje sistema za zaštitu ličnih podataka	K1-2010	Nacionalno nadzorno telo za zaštitu podataka		Zakon o zaštiti ličnih podataka
	157	3	3. Jačanje upoznatosti građana o važnosti ličnih podataka i važnosti njihove zaštite	K3-2009	Nacionalno nadzorno telo za zaštitu podataka		Zakon o zaštiti ličnih podataka